Levensbijzonderheden en brieven

Joseph Charles Philpot

Eerste deel
1802-1860

uit het Engels vertaald door J. Nieuwland
naar de uitgave van 1977

Levensbijzonderheden en brieven van J.C. Philpot - eerste deel – 1802 t/m 1860

INHOUDSOPGAVE (briefnr./paginanr.)

Voorwoord van de redateur W. Clayton Clayton – pag. 3
Voorwoord van Sarah Lousia Philpot – pag. 5
Levensbeschrijving met ook brieven van Philpot, door Clayton Clayton – pag. 6 t/m 73
Brief aan
Dhr. Beecher – 39/124; 65/144
Dhr. Brookland – lb/34; lb/35
Dhr. Brown – 17/101; 18/101 ; 22/108; 29/115; 105/173; 106/174; 108/176; 112/181; 118/186
Dhr. Copcutt – 96/167
Dhr. Duncam – 73/149
Dhr. Gadsby – 24/110
Dhr. Godwin – 36/122; 37/123; 38/123; 41/125; 42/126; 43/126; 44/127; 45/127; 47/128; 48/130; 50/131; 52/133; 53/134; 54/135; 55/135; 58/138; 60/140; 61/141; 62/141; 63/142; 64/143; 67/145; 68/146; 69/147; 70/147; 71/148; 72/149; 74/151; 76/152; 77/153; 80/154; 84/156; 120/187; 122/188
Dhr. Grace – 40/124; 46/128; 78/153; 79/153; 82/155; 85/157; 87/158; 89/159; 91/160; 99/170; 101/171; 104/173; 119/187; 121/187; 126/191
Dhr. Hards – 23/108
Dhr. Healy – 94/164
Dhr. Isbell – 6/79; 12/89; 16/98; 34/121; 49/130
Mevr. Isbell-Philpot – lb/28; lb/31; 7/81; 9/85; 11/88; 15/97; 19/102; 26/111
Dhr. Keal – lb/63
Dhr. Lightfoot – lb/64
Mevr. Oijler – 114/183
Dhr. Parks – 97/168
Dhr. Parry – lb/24; lb/25; lb/27; lb/30; lb/32; lb/38; lb/39; lb/40; lb/42; lb/43; lb/44; lb/46; lb/47; lb/49; lb/50; lb/52; lb/53; lb/55; lb/56; lb/57; lb/59; 1/74 ; 3/76; 5/78; 8/82; 10/86; 14/95; 21/106; 25/110; 27/113; 28/114; 30/117; 32/119; 51/132; 56/136; 59/138; 66/144; 98/169; 107/175; 109/177; 128/193; 129/194
Mevr. Peake – 81/155; 102/172; 103/172; 116/184
Mevr. Pinnell – 117/185; 124/189
Mevr. Rackham – lb/16 ; lb/18; 2/75
Mevr. Richmond – 4/77; 31/118; 33/120; 75/151; 83/156; 88/158
Dhr. S. – 86/157
Dhr. Tanner – 125/190; 127/192
Dhr. Tips R'dam – 92/160; 95/164; 110/178; 123/189
Dhr. Tiptaft - lb/14; lb/20; lb/26; 57/137; 111/180; 113/182; 130/195
Dhr. Towler – 20/104
Dhr. Tuckwell – 13/94
Bestuurders Gowerstreat Chapel Londen – 90/159
Gospel Standard nav Tips NL – 93/163
Onbekend – 35/121; 100/171; 115/184

VOORWOORD VOOR DE ENGELSCHE UITGAVE

door W. Clayton Clayton

Hampton Court, Juni 1871

Lezer! gij vraagt misschien: ‘Wat mag ik verwachten, in dit boek te zullen vinden? Is de autheur er in te vinden? — Als staande aan den ingang, en hier slechts geplaatst om den weg naar binnen te wijzen, antwoord ik: Schroom niet om binnen te treden; maar ik moet u zeggen, dat gij u niet moet voorstellen alleen iets te zullen vinden, dat de verbeelding prikkelt, of de zinnen streelt, noch eenige nieuwe uitleggingen van Gods Woord; maar ik kan u zeggen, dat gij zeer zeker den ouden wijn van het Koningrijk op de tafel zult vinden, die daar voorgezet wordt door een gansch eerlijk en ernstig man, — eerlijk, niet uit vrees voor of om te verwerven de gunst van menschen, maar door de inwoning van Gods Geest.

Nadat hij zijn academische loopbaan volbragt had, wel voorzien met menschelijke leeringen en met een zeer levendig en werkzaam gemoed, werd hij leeraar in de Nationale Kerk van Engeland, en had het vooruitzigt van eer en voordeel. Doch na eene ervaring van weinige jaren bevond hij dat hij daar niet kon blijven, want er waren regelen en formaliteiten bij die kerk, welke hem drongen iets te zeggen en te doen, wat in strijd was met zijn geweten. Hij besloot derhalve zijne post te verlaten, doch zijn besluit werd niet ligtvaardig genomen; het kostte hem zeer veel. Hij aarzelde, en teregt aarzelde hij lang, alvorens hij een volk verliet, onder welke hij met ijver en niet zonder zegen had gearbeid, en van welke hij vele treffende blijken van achting en toegenegenheid ontving. Doch uit zielsovertuiging was het hem niet mogelijk te blijven waar hij was, en met achterlating van niet slechts wereldsch voordeel en eer, maaf wat oneindig meer was, menig liefhebbend hart, ging hij uit niet wetende waar hij gaan zou. Maar aldra vond hij eene plaats en bediening. En wat was het werk hem door Gods Geest aangewezen, die aan eenen iegelijk mensch uitdeelt gelijkerwijs Hij wil?

De ervaring schijnt ons te hebben geleerd, dat een ieder welonderwezen kind van God tot een bijzonder werk geroepen is. Het uitstekend middel van Gods kracht en liefde. M. Luther, de eenzame monnik, die de wereld beroerde, werd gezonden om de verdorvenlieid en slavernij van des menschen wil te leeren, en op nieuw te verkondigen de eenige veilige toovlugt voor een ontwaakt zondaar, do liefde, het bloed en de geregtigheid van Jezus Christus, toegepast door een liefhebbend geloof, de gave Gods. En welke was de bediening aan den hoofdpersoon der volgende bladen toegewezen? Voornamelijk deze, dat het geloof der uitverkorenen Gods, hot geloof door Luther verkondigd, niet verkregen wordt door do leering van menschen, noch door eenige kracht van des menschen wil of des verstands — ‘het vleesch is niet nut,’ maar dat het door God zelf in het hart moet gewrocht worden, en daar gevoeld en erkend zijn als eene werkzame wezenlijkheid. In één woord, dat er behoefte is aan eene Goddelijke openbaring van Jezus Christus aan het hart des zondaars, — niet alsof onze overleden vriend bedoelde, dat er eene zinnelijke verschijning, eene zigtbare openbaring moet zijn, w ant dat heeft hij herhaaldelijk tegengesproken; maar hij hield met Hart vol, dat er iets moet gekend en gevoeld worden, — dat jezus Christus zoo moet ontdekt zijn aan de ziel, om het voorwerp te zijn van liefde en verlangen. Ik zou meenen, dat dit eene voldoende oplossing geeft aan sommige uitdrukkingen van den heer Philpot, die op het eerste voorkomen verwondering en afkeer wekken. Zoo schreef hij bijv. aan een vriend: ‘Ik vind hier niemand in deze plaats dan Bijbel-christenen.’ Hij wilde daarmede zeggen, dat naar zijn oordeel het dagelijks lezen van menig hoofdstuk in den Bijbel, of het aanlcoren en herhalen van zoovele teksten der Heilige Schrift, niemand christen maakt. En is dit niet in overeenstemming met wat Capito, een der Zwitsersche hervormers van de zestiende eeuw, zeide: ‘Het is niet genoeg, dat leeraars — of ook hunne hoorders — hunnen mond vol hebben van de woorden: Jezus Christus onzen Zaligmaker, en andere dergelijke uitdrukkingen; want het Evangelie des Koningrijks bestaat niet slechts in woorden — al waren het ook de woorden des Bijbels zelve, — maar in de kracht Gods, die de harten dor geloovigen aandoet, verandert en vernieuwt, en van arme zondaren, als zij waren, kinderen Gods maakt, en hun verandert in hemelschgezinden, wiens genegenheden niet vleeschelijk maar Goddelijk zijn.’ Wederom schrijft die Godzalige man: AVie niet aanwast in de bevindelijke kennis van Christus wijkt af en valt terug, of liever, heeft nooit op den regten weg geweest.’ En hoe krachtig en gevoelvol was het groote onderwerp van den heer Pmuror, in het laatste gebed voorgesteld bijna inde laatste woorden van Lutiier: ‘O, eeuwige en barmhartige God, mijn Hemolscho Vader, Vader van onzen Heere Jezus Christus, en God aller vertroosting! ik dank II, dat Gij Uwen Zoon Jezus Christus aan mij ontdekt hebt; in Wien ik heb geloofd, Dien ik heb gepredikt, Dien ik liefheb en aanbid als

mijn dierbaren Zaligmaker en Verlosser, ‘Wien de Paus en menigte der goddeloozen vervolgen, smaden en lasteren. Ik smeek U, mijn Heere Jezus Christus, ontvang mijne ziel. Och, Hemelsche Vader! hoewel mijn leven zal eindigen, hoewel ik dit ligchaam zal afleggen, nogtans ben ik verzekerd — zalige verzekering! — dat ik eeuwig bij U zal wonen, en dat niemand mij uit Uwe handen rukken zal.’

Lezer! kunnen deze woorden niet tot aanbeveling strekken aan uw hart en geweten? Is er waarlijk begeerte bij u, om het vleesch te eten en het bloed te drinken van den Gekruiste? Welaan dan, treed binnen, en dat de schatten in dit boek opgelegd uwer ziel ten zegen mogen zijn.

W. CLAYTON CLAYTON

VOORWOORD AAN DE LEZERS VOOR DE ENGELSCHE UITGAVE

door Mevr. de Wed. S.L. Philpot

Croydon, 14 Augustus 1871

Ik gevoel, dat ik dit werk uwer kennismaking niet kan aanbevelen, zonder enkele woorden van verklaring en verontschuldiging vooraf te laten gaan, niet omdat de brieven van wijlen mijnen dierbaren echtgenoot, daarvan ben ik zeker, een of ander behoeven, maar ten behoeve van wat ik tot de zamenstelling en uitgave daarvan medewerkte.
Bezorgd als ik was, dat zulk een rijke mijn van bevinding en nuttige leeringen, als de volgende brieven behelzen, niet geheellijk voor Gods Kerk zoude verloren gaan, was ik bij den aanvang toch bepaald ongezind om tot hunne uitgaaf mede te werken; en het was eindelijk op het uitdrukkelijk verzoek van vele der innigste vrienden van mijn waarden man, en niet, dan nadat ik vele vruchtelooze pogingen had aangewend om mij van dien last te ontslaan, dat ik er ten laatste toe overging.

Mijner onervarenheid, en ik mag er wel bijvoegen, mijner onbevoegdheid bewust, jiam ik het onder menigerlei twijfelingen en vreezen ter hand; heb het te midden van groote bezorgdheid en moeijelijke beletselen voortgezet, en onder veelvuldige twijfelingen werp ik het nu uit op de wateren. Doch van den aanvang af heeft een genadig God tallooze vrienden verwekt, die door milde bijdragen, door vriendelijken raad en onderligt, en door hunne bereidheid in het toezenden van brieven, mijnen last uitwendig zeer hebben verligt; en waarlijk, buiten zulk een hulpe zou het duidelijk geworden zijn, dat deze arbeid te veel was voor mijne ongeoefende krachten. Evenwel ben ik ook nog te zeer van het gebrekkige van het werk overtuigd. Ik gevoel, dat het berigt van het leven en den arbeid van mijn dierbaren echtgenoot zeer onvolkomen is; dat de verzameling van brieven velen behelzen, als van geen belang voor den lezer in het gemeen, die achterwege konden gelaten zijn; en niet altijd zijne beste briefwisseling bevatten; en dat voorts het geheel misslagen aankleeft, die ik met de meest mogelijke zorg niet heb kunnen vermijden. Een beginsel, — en ik geloof dat het het ware is, — heeft mij in en door dat alles geleid, en misschien zou het tegen eenige gebreken opwegen: ik heb getracht onzen waarden afgestorvenen vriend te schetsen, voornamelijk door wat hij achtergelaten heeft, of om zijn eigen woorden te gebruiken: ‘Ik geef slechts de draad om er de paarlen aan te rijgen.’ En aangezien hij zelden sprak van zijne eigene daden, en seiner nooit van zijne eigene gewaaswordingen, ondervond ik ontzaggelijk vele moeijelijkheden in dezen arbeid. Mij kwam verkieslijk voor de brieven onveranderd te geven, en verzeker mij, dat de belangstellende lezer, die daarin het spoor vindt eener ziel, die wast in de genade, ook een rijken oogst van nuttige lessen zal vinden, en enkele kostbre halmen van christelijke bevinding zal inzamelen. Niettegenstaande al de feilen en gebreken die dit werk ontsieren, veroorzaakt door gebrek aan oordeel en ervaring, vertrouw ik toch volkomen, dat het behelst het reine goud van het Koningrijk, en als zoodanig zal de Heere het zegenen en toepassen aan de harten zijner lezers. Hem zij alle heerlijkheid.

Mijn zeer opregten dank komt den heer William Clayton Clayton, Esq. van Hampton Court toe, voor zijn onwaardeerbare hulp in het nazien der proeven; en aan de vele geliefde vrienden, die zich bereid hebben getoond tot het aanbrengen van brieven, en mij met raad en bemoediging bijstonden in mijne moeijelijke onderneming.

Ik ben, waarde vrienden! Uw zeer getrouwe

SARAH LOUISE PHILPOT
.

LEVENSBESCHRIJVING

Jozef Charles Philpot was de derde zoon van den Eerwaarden Charles Philpot, rector van Ripple en plaatsvervangend leeraar van 3t. Margaret in Cliffe, nabij Deal (Kent) en werd geboren te Ripple, den 13 September 1802.
Van vaders zoowel als van moeders zijde was hij uit eene fransche familie, van de hervormde Godsdienst of een dusgenoemde hugenoot, die onder de heete vervolgingen van hunne roomsche landgenooten hun geboorteland waren ontvlugt, en zich in Engeland hadden gevestigd. Zijn vader, een geestelijke in de kerk van Engeland, was een man van uitnemende gaven, die zich in zijn'jeugd bijzonder had onderscheiden in Cambridge, en op later leeftijd schreef hij verschillende geleerde, schoon thans schier vergeten werken. Hij werd zeer geacht en bemind door allen die met hem omgingen, zoowel van wege zijn innemend, vriendelijk en ernstig gelaat, als door zijn uitstekend en eerwaardig karakter. Hoewel eenigzins koud en afgetrokken jegèns vreemden, was hij beminnelijk en vriendelijk jegens zijne gemeenteleden; en hoe strikt en onverzettelijk ook in zijne pligten als vader, was hij toch zeer vriendelijk en teeder jegens zijne kinderen. De moeder van onzen Philpot was eene vrouw van een zeer zacht, maar misschien wel wat te toegevend karakter. Zij was de eenigste dochter van den Eerwaarden Peter la Fargue, rector van Greatford, digt bij Stamford, regtstreeks afstammende van eene aanzienlijke Fransche familie, die om des gewetens-wil haar vaderland verliet. Het hoofd dezer familie was zeer geacht aan het hof van Louis XIV. Door de vervolging der roomschen genoodzaakt naar Engeland te vlugten, liad hij voor goed zijn geboorteland vaarwel gezegd; en uit vrees, dat sommige zijner nazaten laag genoeg zouden zijn om de roomsclie Godsdienst te omhelzen, om zoodoende de vroegere betrekkingen en voorregten in Frankrijk te herwinnen, verbrandde hij de eigendomsbewijzen van zijn heerlijk kasteel in Frankrijk, en verbrak daarmede elke verbindtenis tusschen zijne familie en haar geboorteland. De grootvader van Pbilpot's moeder was de kleinzoon van dezen vlugteling, wiens portret in volle staatsiekleederen zijner bediening steeds bewaard wordt door een zijdelingschc tak der familie. Zoo was hij dus beide van vaders en van moeders zijde naauw verbonden aan de bestaande kerk, van welke hij zich later uit gewetensbezwaar gedwongen zag af te scheiden.

Ofschoon wij in dit gedenkschrift weinig zullen zeggen van Philpot's vader, aangezien hij reeds gestorven was vóór dat het voor den lezer belangrijkste gedeelte van Philpot's levensgeschiedenis plaats vond, had nogtans zijn voorbeeld en onderrigt een merkwaardigen invloed op zijn zoon, en gaf inderdaad rigting aan zijn geheel karaker. Hij bespeurde reeds in zijne jonkheid een uitnemenden aanleg voor die talenten, welke op later leeftijd zoo kennelijk uitmuntten, hetwelk aanleiding gaf dat bij zich bijzonder veel moeite getroostte met zijne eerste opleiding. Zelfs een wélonderleid en grondig onderwezen schoolier en een man yan uitgebreide kennis, besteedde hij alle zorg om in den jongen de grond te leggen tot die talenten, welke den man gekenmerkt hebben. Er valt niet aan te twijfelen, of de invloeden van zijnen vader waren oorzaak, dat zeer vermeerderde, zoo niet geheellijk in hem gewrocht werd, die uitstekende liefde om te lezen en te smachte.i naar onderrigt op elk gebied der wetenschap, die schoon op lateren leeftijd gewijzigd, altijd een van zijne voornaamste eigenschappen bleek te zijn. En dewijl hij zijn jeugd doorbragt buiten de stad, en veel verkeerde in het open veld en aan het zeestrand, en zijn aandacht gedurig daarop gevestigd werd doo r zijnen vader, leerde hij veel behagen scheppen in bloemen, planten, vogels, visschen enz.; en deze voorwerpen hebben zijn geheele leven lang hunne belangrijkheid voor hem behouden. Ook was de zedelijke uitwerking, die het eerste onderwijs van zijnen vader op hem had, minder kenbaar in zijn later leven. De vader was, wat de wereld noemt een onberispelijk, eerzaam man, die zooveel mogelijk, door leer en voorbeeld, zijnen kinderen die hoogere beginselen zocht in te prenten, door welke hij in zijn eigen leven geleid werd. Evenwel begreep hij sinds lang, dat het zijnen zoon zeer ten zegen kon zijn om een uitgebreider verkeer en omgang te hebben met anderen van zijn jaren en stand, dan gevonden werd op een landelijk dorp; en bovendien zijn tijd zeer noodig hebbende tot de opvoeding van een jongeren zoon en de menigvuldige zorgen van twee gemeenten, besloot hij zijnen zoon Jozef naar eene openbare school te zenden. Daartoe werd gekozen de Merchant Taylor's school, en in 1811, toen negen jaren oud zijnde, verliet de geliefde zoon het ouderhuis om onder vreemden in London te verkeeren. Daar hij door de zorg zijns vaders verder gevorderd was dan de meeste jongens van zijne jaren, erlangde hij in eens ietwat hoogeren rang onder zijne medeschoolieren, en gedurende eenige maanden ging zijne opvoeding gezegend. Doch ongelukkig genoeg werd hij door eene zware ziekte aangetast, welke hem een tijd lang ongeschikt maakte om zijne studiën voort te zetten, wat zelfs tengevolge had, dat gedurende zijn geheele leven zijn gestel er onder leed. Zoo spoedig mogelijk keerde hij huiswaarts, en werd hij onder verpleging van den familiedokter gesteld; nogtans, ondanks alle zorg en moeite, verergerde zijne krankheid,

en geruimen tijd was men aan het behoud van zijn leven wanhopende; doch toen zijne krachten schier geheel uitgeput waren, kwam er eene gunstige wending in zijne krankheid, en hij herstelde langzaam maar gaandeweg tot zekere mate van gezondheid, ofschoon zijn gestel immer de gevolgen zijner langdurige krankheid gevoelde.
Na dezen besloten zijne ouders om hem wederom te doen studeren, en hij werd nu gezonden naar de St. Paul's School te London, alwaar hij zoo lang bleef, tot hij aan de Hoogeschool werd toegelaten. Hier was zijn loopbaan voorbeeldig, zoodat hij na een zestal jaren haar verliet, met het bewijs en de naam van een der beste studenten te zijn, die de Hoogeschool hadden bezocht.

Aangezien zijn vader hem voor de kerk bestemd had, was het zijn begeerte, dat hij een graad zou erlangen aan een der Hoogescholen, waarom hij in het voorjaar van 1821 naar Oxford ging, om te dingen naar een opengevallen beurs Ofschoon deze zijne poging met geen gunstig gevolg bekroond werd, werden zijne bekwaamheden toch zeer gewaardeerd door de examinatoren (onderzoekers), en kort daarop werd hij begiftigd met eene opengevallen beurs aan Worchesters collegie. Zijn verblijf te Oxford ving aan met den daaropvolgenden maand October, en de aaneenvolgende vijf jaren bragt hij voornamelijk aan die plaats door. Wij vinden hier eene goede gelegenheid een weinig te vertoeven, om een blik te werpen op zijn zedelijk karakter, zooals het was alvorens genade daarin eene geheele verandering wrocht. Het zij als van zijne eigene lippen opgeteekend. dat hij in dien tijd, hoewel niet een zoogenaamd vrolijk jongmensch, noch een onzedelijk leven leidende — toch steeds ten eenenmaal dood was in de zonden, 'zonder Gocl en zonder hoop in de wereld,' zich uitstrekkende naar wereldsche uitzigten, omringd door wereldsche medgezellen, en volstrekt onkundig en zonder eenige bekommering aangaande de dingen Gods in geestelijken zin. Maar ook toen, zoo groot was het verschil tusschen zijne ingetogene en geregelde levenswijze met het zwierig en luchtig leven van velen zijner medestudenten te Oxford, dat hij den eernaam verwierf van een Godzalig jongmensch te zijn. Onder zijne medestudenten was hij in het algemeen zeer gemeenzaam, doch gelijk het ook op later leeftijd zijne gewoonte was, hij maakte zich weinig boezemvrienden; somtijds evenwel, wanneer hij dezulken ontmoette wiens karakter en gevoelens overeenkwamen met het zijne, was dat geheel anders, en voor dezen koesterde hij eene vurige toegenegenheid. Een zijner innigste vrienden deelde ons mede, dat zijn gedrag in dien tijd bijzonder rein was, dat hij bedaard en geregeld leefde, alle onheiligheid en openbare zonden verafschuwende. Ook had hij genoegzaam zelfstandigheid, om nimmer door anderen medegevoerd te worden. Hij was een levendig en aangenaam medgezel, en was niet alleen gemeenzaam onder de studenten, maar verwierf ook de vriendschap en achting zijner leermeesters, die trotsch waren beide op zijne gaven en op zijn zedelijk karakter.
Gewoon om te werken, dat hem op school eigen was geworden, bleef hem ook bij aan de Hoogeschool, en gedurende de drie jaren van zijn studenten leven las hij met onverdroten ijver. Niettemin verdeelde hij zijne werkzaamheden met wijsheid, en veroorloofde hij zich nooit aan zijne vurige weetgierigheid te voldoen, ten koste van zijne gezondheid. Zijne uren voor den arbeid en den tijd zijner ontspanning verdeelde hij op dezelfde wijze als in later jaren werdt opgemerkt, en had zijne vastgestelde dagelijksche oefeningen, waarvan schier niets ter wereld hem kon afbrengen. De drie studiejaren kunnen, altans voor het grootste gedeelte, gezegd worden zich te bepalen en te beöogen het laatste overgangs-examen, hetwelk, althans eenigermate in den tijd waarvan wij spreken — nu vijftig jaren geleden — het voornaamste doelwit van der studenten streven was, en daarop waren al den tijd zijner studie zijne oogen onafgebroken gevestigd; want aangezien de positie, die zijn pogen bij dat examen mogt erlangen, van zeer veel invloed kon zijn in zijn volgend leven, zoo gevoelde hij zich verpligt, al ware het zelf uit eerzucht, alles in te spannen om dat doel te berelken.

Het was in September 1824, na drie jaren van volhardende studie, dat de heer Philpot zich aan zijn eind-examen onderwierp. De goede afloop daarvan beantwoordde aan zijne hoogste verwachtingen, want van de meer dan honderd studenten, die dat onderzoek mede ondergingen, verwierven slechts vier de eerste ldas — de hoogste graad — en ook hij behoorde tot die vier. Hij had nu eene aanteekening van den Bachelor's — dat is eerste klas — (B. A.), en dewijl zijn rang aanspraak gaf om medelid te worden, had hij slechts te wachten op eene opengevallene plaats om benoemd te worden tot lid van zijn collegie. Daarom bleef hij voortdurend te Oxford, en door het les geven aan aankomende leerlingen kon hij in ruime mate in zijn levensonderhoud voorzien.
Gedurende zijn verblijf als student te Oxford leed hij andermaal veel aan eene gevaarlijke krankheid, een aanval van longontsteking. De harde maatregelen, welke in die dagen werden aangewend om de ontsteking afteleiden, bragten hem schier aan de poorte des doods, en het was alleen een veranderde methode van

behandeling, die hem, onder den zegen Gods, zijne gezondheid wedergaf. Zijn geneesheer zeide te dier tijd, dat hij zelden zulk eene ernstige zaak behandeld bad; en ofschoon hij genadiglijk tot een langer en nuttig leven gespaard werd, was het toch met een zwak gestel. Geheel die pijnlijke vatbaarheid tot gedurig wederkeerende aanvallen van ontsteking, die een der grootste beproevingen in zijn leven bleken te zijn, was voornamelijk het gevolg van deze ernstige en inderdaad schier noodlottige ziekte.

Evenwel, in de herfst van 1825, omtrent een jaar na zijne bevordering, werd hem een aanbod gedaan, dat hem noopte zijne plannen te veranderen, en hem e enigen tijd de Hoogcsciiool deed verlaten. Een voornaam heer uit Ierland, van hoogen stand en rijkdom, kwam te Oxford, om een gouverneur of privaat-onderwijzer voor zijne zonen te zoeken; en toevallig, of zooa's wij liever zeggen, door de beschikking van Gods voorzienigheid, werd de heer Philpot hem aanbevolen, en na eenige onderhandeling werd de overeenkomst gesloten. Uit het oogpunt der wereld beschouwd moet deze stap zeer ten nadeele van zijne toekomstige belangen geschenen hebben, aangezien het hem los moest maken van zijne verbinding aan de Hoogeschool, en alzoo in strijd met menschelijke berekeningen; doch thans, na verloop van bijna eene halve eeuw beschouwd, kan in elk gedeelte van dien weg de hand des Hèeren worden opgemerkt. Het was dit geval, en de loop der omstandigheden die daaruit volgden, dat onder de leiding Gods een keerpunt in zijn leven bragt, zijne roeping door genade, waarom hij zelf ook naderhand daarvan sprak als van de belangrijkste geschiedenis zijns levens.

Tusschen zijne aanneming en werkelijk in dienst treden bij genoemden heer, gebeurde er een oogenschijnlijk nietige zaak, die evenwel enkele lezers belangrijk genoeg zal zijn om er kennis van te nemen. Van Leicester naar buis reizende, hetzij hij daar door bezigheden geroepen werd of anderzins, moest het rijtuig, waarmee hij reisde, een paar uren te Oakham in Rietland, stilhouden. Hij maakte van die gelegenheid gebruik om do stad eens door te wandelen, totdat hij eindelijk de eenigste toenmalige boekwinkel binnentrad, om een boek te koopen, dat hem op zijne verdere reize tot lectuur kon dienen. De voorraad boeken daar aanwezig bestonden voornamelijk uit Bijbels, kerk- en schoolboeken; maar ten laatste viel zijn oog op een Gezangboek, dat hij nog nooit te voren had gezien; hij kocht het, en al wandelende in Burley's Bosch las hij de zangen. Velen van die liederen trokken hem sterk aan om hare waarheid en schoonheid; en ook tijdens zijn verblijf in Ierland werd het boek zijn lievelings-lectuur en handboek. Het waren de lofzangen van Hart. Weinig dacht bij er aan, toen hij dat boek kocht, dat Lij het ten eenigen dage zeer zoude waardeeren en hoogschatten, en de inhoud hem zoo dierbaar zou wezen op zijn sterfbed; bij zou er weinig geloof aan gegeven hebben, zoo men hem gezegd had, dat hij met tien jaren tijds zou prediken in een kapel der Dissenters (afgescheiden kerk) in diezelfde stad, en luisteren naar het zingen van de Gezangen uit zijn onlangs gekocht boek.

In het voorjaar van 1826 ging hij naar Ierland en aanvaardde zijne betrekking, Het gedeelte van de landstreek waar bij zich nederzette, schoon niet ver van Dublin, werd grootendeels bewoond door arme akkerlieden. Daar waren zeer weinige families met welke hij op meer gemeenzame wijze kon verkeeren; met de eersten had hij noch niet geleerd, die vereeniging des harten te gevoelen, als toen hij in meer regtstreeksche betrekking geplaatst werd tot hen als parochiaal geestelijke, enlater als bedienaar van het Evangelie, en zoo gevoelde hij derhalve zeer het gemis van dat levendig en gelijkaardig gezelschap waarvan hij zooveel aan de Hoogeschool had genoten. Immer verzot op boeken en eenzame overdenkingen, gevoelde hij ongetwijfeld niet zoo zeer het gebrek aan verkeer, als zoo menig jong mensch van zijnen leeftijd zou gekweld hebben; en op latei' leeftijd mogt hij duidelijk des Heeren hand bespeuren in deze afzondering van al zijne vorige verenigingen, als toeleiding tot het werk der genade in zijn harte. Genadiglijk werden, gedurende dezen tijd van zoogenaamde verlatenheid, zijne gedachten in groote mate gerigt op de dingen Gods, ofschoon hij nog maar weinig daarvan afwist, en zijn hart werd aldus toebereid voor het zaad, dat daar eerlang in zijn hart zou gezaaid worden door de hand Gods. Zoo ging een jaar gelukkig en ongestoord voorbij, totdat de Heer hem in het vroege voorjaar van 1827 een zeer zware en smartelijke kwelling zond, waardoor hij genoodzaakt werd Ierland te verlaten; en plotseling van zijne betrekking ontslagen, keerde hij naar Oxford terug, alwaar hij in den tusschentijd tot lid van zijn collegie verkozen was.

Het was deze verdrukking, die het keerpunt in zijne loopbaan vormde. Meer of minder zal ieder mensch kennis hebben aan verdrukkingen; maar alleen het waar kind van God gevoelt hare heiligende invloed, en wordt gezegend met een gezigt hoe Gods hand het goede uit het kwade voortbrengt. Alleen hij, die diepe en harde wegen heeft doorwandeld, verstaat het, hoe zij alle krachten overmeesteren en als vernietigen, en een somber doodkleed werpen over alle voorwerpen in het leven. De mensch is kortzigtig en ziet te voren niet op

welke wijze en wanneer zijne wonden zullen geheeld worden, en het genot van vernieuwd geluk zal aanbreken. ‘Ach! — roept hij uit, — dat ik sterve; het leven is het leven niet waardig; mijne smarten zijn meer dan dat ik ze dragen kan!’ Eu dan, wanneer alle hoop is afgesneden en alle menschelijke steunsels zijn ontvallen, en hij de diepte der wanhoop gevoelt, dan is het vaak des Heeren tijd om hem Zijn aangezigt te toonen, en den armen door smart getroffen en verslagen mensch op te heffen en zijne hoop op Hem te doen vestigen. Zoo handelde de Heere met onzen geliefden vriend, toen Hij hem in Ierland onder deze zware verdrukking eerst een waren geest des gebeds en der smeeking gaf: toen was het, dat de Heere nem ontdekte welk een schuldig zondaar hij was in de oogen van een regtvaardig God, en gaf hem kracht om uit het innerlijkste van zijn hart te kermen en te roepen om vergeving en vrede door het bloed van Zijnen lieven Zoon.

Dit tijdperk in des Christens leven is van dien aard, dat hij daarop altijd met dankbare herinnering, als op de aangenaamste dier bewijzen, welke God hem gaf te ondervinden, kan terugzien.
De Heer Philpot maakte op deze algemeene regel geene uitzondering, en van de vaak herhaalde zinspelingen, die wij in zijne leerredenen daarvan aantreffen, teekenen wij de volgende hier aan:

‘In de herfst van het jaar 1825, toen ik te Oxford woonde, erlangde ik een ruim bestaan met les te geven, en zocht zooveel mogelijk een hoogeren graad in mijn Collegie te verwerven. Doch geheel onverwacht kreeg ik omtrent dien tijd eene zeer voordeelige aanbieding, zoodat ik tegen genot van een hoog salaris, voor een korten tijd naar Ierland ging, met het voornemen om twee zonen van een rijk en hooggeplaatst heer, wiens landelijk verblijf niet ver van Dublin gelegen was, op te leiden tot de Academische lessen. Neen, het was niet in mijn voordeel die roeping op te volgen, aangezien ik in betere omstandigheden verkeerde, en het veeleer een verbreken mijner betrekking met het collegie was, en eenigermate stoornis met mijne toekomstige uitzigten, de Hoogeschool slechts voor een korten tijd te verlaten; maar ongetwijfeld was Gods hand daarin kenbaar, schoon ik het niet zag; want Zijne gedachten waren niet mijne gedachten en Zijne wegen niet mijne wegen. Maar de verzoeking van een ruimer inkomen overwon mij, en in 1826 ging ik naar Ierland, alwaar ik dat jaar gelukkig en met genoegen doorbragt, want wat voor geld was te bekomen en wat het hart kon begeeren, had ik in overvloed.
Maar gedurende al dien tijd wist ik bij bevinding niets van de dingen Gods; want hoewel hoog zedelijk in de schatting der menschen, en zeer veel achting en eerbied voor de Godsdienst koesterende, was mijn hart toch vreemd aan de genade Gods. Maar in het begin van het jaar 1827 behaagde het den Heere mij met eene zeer groote beproeving en verdrukking te bozoeken, welke ik niet kan noemen, maar het was een der grootste smarten die ik ooit in mijn leven ondervond, en heb alle reden te gelooven, dat de Heere in en onder die kwellingen Zijn werk der genade in mijne ziel begon, en die dingen voor mij te doen waarvan iklieb gesproken, mij licht en leven gevende, Zijne vrees in mijn hart plantende, den Geest der gebeden over mij uitstortende, en die andere verzegelde blijkbaarheden mededeelende als ik bij den aanvang u heb genoemd; want schoou niet zonder hoop in Gods barmhartigheid, werd ik toch niet dan een reeks van jaren daarna beweldadigd met eene bijzondere openbaring van Christus. Toon ik nu te Oxford terug kwam in den herfst van 1827, was de verandering in mijn karakter, leven en gedrag zoo merkbaar, dat ieder het gadesloeg. Voor mij zelven bespeurde ik die verandering uitwendig zoo onderscheiden niet, ofschoon inwendig wel, maar het werd aldra door anderen waargenomen, en bijzonder in mijn eigen collegie; en inderdaad brak er spoedig een zware storm van vervolging op mij los, die vergezeld van andere stootende dingen, mij noodzaakten -s an de Academie te vertrekken. Ik wensch mij zelven niet op den voorgrond te plaatsen; en de eenige reden, waarom ik deze omstandigheid mededeel is, om aantetoonen, dat waar ook eenig wezenlijk genade werk in des menschen hart wordt gevonden, het naar buiten zal geopenbaard worden; zoodat anderen het kunnen zien zoowel als dat hij het zelf kan gevoelen, dat er iets door eene Goddelijke kracht in zijne ziel gewrocht werd, dat hem tot een ander mensch maakte bij wat hij te voren was. Misschien was het u gemakkelijk, en heeft het u weinig opoffering gekost, de Godsdienst te belijden; maar dat was met mij gansch anders. Als lid van een collegie en met vooruitzigt op de eerwaardige en voordeelige bediening van openbaar leeraar, was het mij geene geringe verloochening met mijne oude kennissen te breken, en het ongenoegen en den smaad van de regerende magt mij op den hals te halen, en zoo met eigen hand al mijne uitzigten op bevordering en voordeelen des levens af te wijzen.
Maar er rustte eene kracht op mij in die dagen, die mij de Godsdienst alles en de wereld niets deed zijn. Alzoo moet ik getuigen uit eigen ervaring, dat wanneer deze blijkbare bewijzen eener ingewrochte verandering ons ontbreken, wij zekerlijk zeer gebrekkig zijn **in een bijzonderen zin!** Uit de leerrede: Verzegelde en duidelijke kenmerken; gepredikt te Croijdon 6 Juli 1869.

‘Er zijn zekere leidingen der voorzienigheid, en schier niemand van Gods kinderen of hij is er meer of minder mede bekend. Deze voorzienige leidingen zijn vaak van het allergrootste belang wanneer ze geestelijke zaken betreffen. Neen, ik mag er aan toevoegen, dat somnrge van de belangrijkste gevallen onzes levens verbonden waren met de schijnbaar nietigste toevalligheden. De meest gewigtige gebeurtenis in mijn leven was mijn gaan naar Ierland in 1826, toen een jong menscli in Oxford. Ik noem het daarom de gewigtigste gebeurtenis mijns levens, omdat in 1827, nu twee en twintig jaren geleden, ‘die eeuwige dingen het eerst op mijn gemoed werden gedrukt, waardoor ik mijzelven leerde kennen als een arm verloren zondaar, en de Geest der genade en der smeeking over mijne ziel uitgestort werd. Ik moge sints dien tijd veel twijfel en vreeze gevoeld hebben ten aanzien van de waarheid van het genadewerk aan mijne ziel; maar ik heb nooit getwijfeld en zal er nooit aan twijfelen, dat zoo ik genade in mijn hart bezit zij toen het eerst werd ingeplant. Dat gewigtig voorval, verbonden als het is met mijn tegenwoordig staan voor u tot de prediking van het woord des levens, hing af van een zeer eenvoudig zoogenaamd toeval. Het was dit: Een heer, die in Oxford overnachtte, in plaats van den volgenden morgen vroeg te vertrekken, bleef een paar uren langer dan het plan was. Die omstandigheid gaf aanleiding dat ik met hem in kennis kwam, en mijn vertrek naar Ierland ten gevolge had. Van dat dooJjenvoudig geval nu, dat een heer zich eenige uren in eene stad ophoudt, hing het geheele werk der genade in mijn hart.
Terwijl wij onder zulke omstandigheden verkeeren, zien wij gewoonlijk niet hare regte bedoeling; maar het licht wordt gezaaid in de omstandigheden. Toen ik naar Ierland ging, dacht ik er niet aan, dat deHeeredaar mijne ziel zou bezoeken met Zijne genade; ik ging derwaarts enkel uit vleeschelijke beweegredenen, maar het werd daar openbaar en sints dien tijd ging het licht daarover op. Thans zie ik waarom ik naar Ierland ging, ik een vleeschelijk jongmensch was te Oxford: nu zie ik de hand Gods daarin; over die beschikkingen van Gods voorzienigheid, hoe duister ook in dien tijd, is het licht opgegaan, **en alles helder en klaar geworden.’** Uit de leerrede, gepredikt te Londen 15 Julij 1849: ‘Licht en vrolijkheid gezaaid.’

‘Menigmaal heb ik nagedacht over dezen weg, in welken het den Heere behaagde Zijn werk der genade in mijn hart aan te vangen. Ik was ten dien tijde een jongeling te Oxford, en voorzeker niet wat genoemd wordt een luchtig, ligtzinnig jongeling, niet zedeloos, maar toch ten eenenmaal dood in de zonden, ‘zonder God en zonder hoop in de wereld,’ strevende om in het leven vooruit te komen, omringd door wereldschgezinde kameraden, en volstrekt onbekend zoowel als onbekommerd aangaande de dingen Gods, zooals ze op geestelijke wijs moeten worden verstaan. Maar ziet, de Heere voerde mij, in Zijne verborgene voorzienige leidingen, uit die plaats en bragt mij in Ierland, geheel in strijd met de wenschen mijner vrienden, en sloot mij, als ‘t ware, meer dan anderhalf jaar op, afgescheiden van de gezelschappen der wereld, en bragt mij daar in groote natuurlijke gemoedsverdrukkingen, maar ook toen behaagde het Hem, naar ik mag vertrouwen, Zijne genade aan mijne ziel te verheerlijken en mij naar den geest levend te maken. O, hoe vaak heb ik de omstandigheden bewonderd die Hij gebruikte om mij van mijne vorige gezellen los te maken, en mij daar in rust en eenzaamheid te stellen. Toen ik levend werd, scheen mij deze rustige en afgezonderde plaats een kleine kweekschool te zijn, waar de jeugdige plant der genade een wijle tijds zou worden gekoesterd en toebereid, alvorens ik te midden eener ruwe wereld gesteld werd. Het scheen mij eene kleine plek te wezen, waar de Heere niet alleen Zijn genadewerk kon aanvangen, maar ook eenigermate versterken, opdat ik, terug gekeerd onder mijne oude medgezellen, genoegzame kracht zou hebben hunne listen en verleidingen te wederstaan en van hen afgezonderd mogt zijn, gelijk ik inderdaad uitwendig was. En aldus des Heeren handelingen met mijne eigene ziel beschouwende, en lettende op Zijne wijze van werken opzigtens anderen, heb ik vaak opgemerkt welk een zamenloop van voorzienige omstandigheden er plaats vonden, die, schoon op zich zelven geene genade, nogtans noodzakelijk waren in de keten van Gods bepalingen, welke, zoo er één schalm aan zou ontbreken, **de geheele keten zou doen feilen.**’ Uit de leerrede 17 Junij 1841

Wij zeiden reeds, dat de Heer Philpot plotseling Ierland weder verliet en naar Oxford terugkeerde, nu als lid van zijn collegie; doch het was hein onmogelijk zijne vorige plaats weder in te nemen met betrekking tot zijne oude vrienden en verbindtenissen, zooals hij ze bekleedde toen hij Oxford verliet. Afgescheiden van de veranderingen, die maanden van verwijdering kunnen teweegbrengen zelfs onder boezemvrienden, bevond hij zich zelf nu een veranderd mensch en gevoelde weinig gemoedsvereeniging met de vrienden, met wie hij zich eertijds zoo innig verbonden gevoelde. Ook van hunne zijde werd de verandering van hunnen vriend spoedig

merkbaar; en dewijl zij natuurlijk die verandering niet wisten te schatten en te waarderen, zoo begonnen zij aldra zijne beschouwingen en gedrag koel en onverschillig aan te zien. Harde woorden volgden vaak op koele gezigten, en menigeen van zijne collega's begon hem met wantrouwen te behandelen. Uit zijne aanteekeningeu weten wij, dat hij menigmaal, nadat het gewigt der eeuwige dingen zijn hart vervulde, na den maaltijd in de algemeene zaal zittende onder zijne medeleden te midden van den wijn en het gegons en gedruisch van onderlinge gesprekken, — waaraan hij geen deel nam, — zijn hart in het geheim tot God verhief. Onder al dit gezellig verkeer verlangde hij in de rustige eenzaamheid de gewaarwordingen zijns harten voor God uit te storten. Hij besloot derhalve zich te verpligten aan een parochiaal geestelijke, en werd diensvolgens in het voorjaar van 1828 aangesteld tot hulpprediker van Chislehampton met Stadhampton (gewoonlijk Stadham genoemd), twee naast elkander gelegen dorpen, niet ver van Oxford. In het eerst bleef hij wonen in de kamers van zijn collegie, zoo vaak het noodig was naar zijn kerspel rijdende, want hij bleef zich belasten met les te geven in Oxford, nog immer de hoop koesterende om in zijn collegie bevorderd te worden; doch verschillende omstandigheden drongen hem voor goed Oxford te verl aten; en de verklaring van den provoost of het hoofd van zijn collegie, dat zijne Godsdienstige gevoelens hem alle hoop op bevordering benamen, deed hem besluiten voortdurend te Stadhampton, een van zijne parochies, te verblijven.

'Toen ik in het jaar 1828, het eerst naar Stadhampton ging, had ik het voornemen telkens naar Oxford heen en terug te rijden, en zoo mijne verbinding met de Academie voltehouden, waar ik mijne leerlingen had, en steeds uitzag naar de hoogste bediening in mijn collegie. Doch aldra werd het mij duidelijk, dat er gec ne zamenstemming was tusschen de dingen Gods en der menschen. Vervolgingen van de hoofden van het collegie werden mijn deel, die mij los maakten van hare banden, en de bekoorlijke uitzigten van wereldsche bevordering, waarnaar ik steeds uitzag, vernietigden. Eene groote kloof scheen in mijn gevoel gerezen tusschen mij en mijne vorige vrienden; in het bijzonder op zekeren dag, in het jaar 1829, toen ik gezeten op mijn paard digt de poort van het Collegie genaderd was, met kracht op mijn gemoed kwam, dat Oxford geen plaats meer voor mij was, zoodat ik met blijdschap haar verliet **en ging wonen te Stadhampton.'** Uit de voorrede voor Warburtons gedenkschriften.

Aangezien er geen pastorie te Stadhampton was, moest Philpot kamers huren in het dorp, en hier bleef hij tot zijne eindelijke afscheiding van de kerk in 1835. Hij had zijne nieuwe bediening met ijver en ernstige volharding aanvaard, en weldra verwierf hij de liefde en achting van al zijne gemeenteleden. Zijne leerreden ademden ook toen zulk een leven en kracht, als zelden in do kerk van Engeland gevonden werd; zijne kerk werd weldra te klein, terwijl elke Zondag de menigte zich verdrong, die uit vergelegene dorpen kwamen hooren, voornamelijk arme werklieden, op wiens behoeften zijne prediking bijzonder toepassing had. Onder dit arme volkje, waarvan ongetwijfeld veel aan valsche geestdrift en een algemeen vragen naar iets nieuws moet toegeschreven worden, zegende de Heere zijne bediening in groote mate, en velen van zijne hoorders werden in dien tijd onder zijne prediking wedergeboren. Zijn verblijf aan die plaats gaf hem nieuwe gelegenheid tot werken en eene meer naauwkeurige bekendheid niet zijne kudde, hoewel de ligging van Stadhampton ten dien tijde zoo ongezond was, dat hij gedurende zijn geheel verblijf aldaar nooit eene wezenlijk goede gezondheid genoot. Doch niettegenstaande zijn zwak en ziekelijk gestel arbeidde hij met buitengewonen ijver, zoowel in de kerk, de school als aan de huizen. Des Zondags vooral werkte hij voorbeeldeloos. Op elken dag des Heeren was het zijne gewoonte, om voor de morgendienst eenigen tijd te besteden aan de Zondagschool, de kinderen onderwijzende in het Woord van God, van daar wandelde hij met hen naar de kerk, waar hij de geheele morgendienst waarnam, en gemeenlijk een uur onvoorbereid predikte. Na de morgendienst was het de gewoonte van den geestelijke, om het, tussenmaal bij den landjonker van de parochie te gebruiken, doch Mr. Philpot had niet lang daaraan deelgenomen, of gewetensbezwaren drongen hein om met deze gewoonte te breken. Deze stap werd als eene groote beleediging door den heer en zijne jufvrouw opgenomen, en berokkende hem veel smaad en verachting; doch hij droeg dit alles lijdzaam en zachtmoedig. Na de middagdienst ging hij wederom naar school, en verzamelde de kinderen rondom zich, om hen te onderhooren wat zij van de predikatie onthouden hadden, hun verklarende wat boven hunne bevatting was gegaan, en liet ze eindelijk, na met hen gebeden te hebben, vertrekken. Zijn werk van dien dag werd besloten door een gedeelte der Heilige Schrift te verklaren in zijne eigene woonkamer, waar vaak een aanzienlijk getal zijner gemeenteleden tegenwoordig was. Op Dinsdagavond hield hij een bidstond in eene kleine woning te Chislehampton, en op Donderdag avond eene lezing in het schoollocaal te Stadham.
Dagelijks arbeidde hij daarenboven aan het tijdelijk geluk en ter ondersteuning van zijne arme gemeenteleden. Hij stelde bezoekers aan tot tractaatverspreiding, rigtte een fonds op om kolen en andere levensbehoeften hen

te verschaffen, en kocht groote hoeveelheden flanel en katoen tot het maken van kledingstukken. Onvermoeid was hij bezig, om zijn volk van huis tot huis op te zoeken, en met hen te lezen en te bidden; en menigeen van de levenden herinneren zich nog de vriendelijkheid en ongekunstelde eenvoudigheid van zijne handelwijs.

Het was in het voorjaar van 1829, terwijl hij nog in Stadham woonde, dat hij het eerst in kennis kwam met wijlen den heer William Tiptaft, die kort te voren benoemd was tot plaatsvervangend leeraar van Sutton Courtney, eene naburige parochie, en van af dezen tijd dagteekent de levenslange vriendschap, die deze twee Godzalige mannen te zamen bond. Men zal opgemerkt hebben, dat Mr. Philpot zijn vriend van jonger jaren meer dan vijf jaren overleefde, hoewel hij weinige maanden ouder was; en het is voorzeker eene gezegende zaak voor Gods kerk, dat het berigt van de arbeid, het lijden en het opregte en zelfverloochenende leven des eenen, der nakomelingschap bewaard werd door de pen en de arbeid van den anderen, en inderdaad werd verrigt als schier zijn laatste werk. Het is uit dit gedenkschrift van Philpots eigen hand, dat wij hier afschrijven een berigt van den aanvang van deze innige vriendschap, en in den loop van onze aanteekening zullen wij vaak gelegenheid hebben eenig uittreksel uit dat werk te geven.

‘Omtrent dezen tijd nu behoorde ik tot eene zoogenaamde kerkelijke vereeniging, waar enkele Evangelische geestelijken uit den omtrek, eenmaal in de maand bijeen kwamen bij afwisseling in ieders huis, met het doel om zamen den Bijbel te lezen, te bidden en Godsdienstige zamenspreking te houden. Het was in Mei 1829, dat ik bij een van deze vergaderingen tegenwoordig was, — ik meen, zoo ik mij goed herinner te ‘Wallingford — en daar voor het eerst William Tiptaft ontmoette, die op voorstel van Mr. Knight, vicaris van Harwell, nabij Sutton Courtney, die een van de hoofdleiders was, hem onlangs aan de bijeenkomst had voorgesteld. Hij, een vreemdeling zijnde, zeide slechts weinig in die bijeenkomst, en voor zoover ik mij herinner, kwamen wij in alles niet overeen. Niettemin ontmoetten wij elkander in het begin van dienzelfden zomer in eene andere kerkvergadering te Hagborne, nabij Sutton Courtney; en toen wij daar, na de voornaamste werkzaamheden van den dag, eene kleine wandeling in de pauze deden, kwam hij tot mij en knoopte een gesprek met mij aan over de dingen Gods. In dien tijd was ik verder gevorderd dan hij, althans in de leer en de kennis van de letterlijke waarheid, zijnde een streng geloovige in de uitverkiezing en de leer der vrijmachtige genade, die ik predikte naar mate der gave Gods. Aldra leidde onze zamenspreking tot het onderwerp der uitverkiezing, toen ik op eens bemerkte, dat bij nog niet ingeleid was in de grondwaarheden des Evangelies, en schoon geen volslagen bestrijder van haar, beschouwde hij haar evenwel, gelijk zoo vele anderen in dezen staat, eenigermate met vrees en wantrouwen. Niettemin trof mij ook toen zijne groote oprechtheid des geestes, en de door en door practikale beschouwingen, die hij scheen te hebben van alle Godsdienstige zaken, en die hij, gelijk geheel zijn volgend leven daarvan de treffendste blijken droeg, overwoog, als het grootste, allergewigtigste, dat noodig was voor den tijd **en voor de eeuwigheid.’**

Al spoedig na deze eerste zamenkomst verliet Philpot Stadhampton, en keerde derwaarts niet weêr terug voor het laatst van Augustus in 1829. Gedurende dezen zelfden tijd had er een groote omkeer in de beschouwingen en gevoelens van William Tiptaft plaats; trapsgewijze, zooals hij zelf ons mededeelde, vielen de schillen van zijne blinde oogen en werd hij gebragt tot de kennis van de gezegende leer der eindelijke volharding der heiligen, en de leer der predistinatie en uitverkiezing. Wanneer nu Tiptaft en Philpot weder zamen kwamen, werd de gewone vriendschapsband tot welke gelijksoortige ondervindingen en karakter aanleiding gaven, versterkt door den meer blijvenden en nauweren band der Christelijke vereeniging en omgang. Aldra bevonden zij zich schier de eenigen onder de arbeiders in des Heeren wijngaard, die in waarheid en opregtheid den goeden strijd streden, en zij versterkten elkander door onderling gebed en vermaning, om zonder murmureering de vervolging te verdragen, die hun eigen ijverig pogen en daarmede overeenstemmend gedrag hun berokkenden. Omtrent dezen tijd ging Mr. Philpot voor de eerste maal naar Sutton Courtney, de gemeente van zijnen vriend, te prediken, welke gebeurtenis hij zelf aldus beschrijft in zijne memorie van W. Tiptaft:

‘Omstreeks dien tijd, toen ik weder teruggekeerd was te Stadhampton, en hij (William Tiptaft) wist, dat mijne beschouwingen in juiste overeenstemming waren met wat hij pas had omhelsd, schreef hij mij een brief, waarin ik uifgenoodigd werd om in een avondbeurt in de week voor hem te prediken, dewijl hij onlangs een weekbeurt was begonnen, en ik wegens eigen verbintenis onmogelijk op een Zondag kon overkomen. Ik was getroffen door de verandering zijner taal van die gewone, koude, overanderde Evangelische vormen — als bijv. de uitdrukking zijner begeerte, dat wanneer ik kwam, de Heilige Geest mij mogt bekwamen de waarheid zoodanig te prediken, dat God het mogt zegenen aan Zijn volk, — en ik nam zijne uitnoodiging aan. Het was

omstreeks het einde van den zomer in 1829. Toen wij het kerkhof overgingen werd ik verbaasd van wege de menigte menschen, die langs de verschillende wegen kwamen toevloeijen, of in groepen bij elkander stonden, wachtende op den aanvang van den dienst. Aldra was de kerk zoo gevuld, dat er nauwelijks ruimte was, om in de gangen te staan. De middengang, die te Sutton Courtney buitengewoon breed en regt voor den predikstoel is, was letterlijk opgepropt met toehoorders; — vreemd contrast voorzeker met de meeste kerken in dien omtrek, die zelfs op den dag des Heeren ten eenenmale ledig staan. En waaruit bestond die vergadering? Schier geheel uit arme mannen en vrouwen. Werklieden waren er in hunne blauwe kielen en dagelijksche kleeding, alsof zij zoo pas uit het veld kwamen; arme vrouwen in hunne katoenen sjalen, en hier en daar een enkele in beter gewaad in de banken; een zeer eenvoudig en ongekunsteld gehoor had zich verzameld om eene leerrede in de week-avonddienst te hooren, — eene gebeurtenis, die waarschijnlijk in die kerk noch in den omtrek plaats vond sints de dagen der Puriteinen. Hij las de gebeden, en bijzonder de les, — een hoofdstuk uit een der Zendbrieven, — met een verheven stem, nadruk en klem, en op zulk een ernstigen toon als altijd bij hem werd aangetroffen; en het scheen de gansche vergadering aan te doen als hij de sluimerende echo's der oude kerkewanden deed weergalmen, zooals deze waarschijnlijk nooit te voren de stem terugkaatsten. Ik zal niets van mijzelven zeggen, en mijne leerrede die, als ik mij goed herinner, over Jesaja 45: 24 was: 'Men zal van Mij zeggen: gewisselijk in den Heere zijn geregtigheden en sterkte', gaf mij aanleiding om aan te toonen, dat onze geregtigheid en sterkte opgelegd waren in Christus, en geene derzelve in onszelven. Ofschoon thans zoovele jaren geleden, herinner ik mij nog levendig eenige bijzonderheden, niet alleen van mijnen tekst, maar ook van de wijze waarop ik dien behandelde, en hoezeer die groote vergadering met aandacht luisterde. Jong als ik in de wegen en leidingen Gods was, zal mijne leerrede ongetwijfeld niet zeer diep noch bevindelijk geweest zijn; maar ik denk, dat het eene getrouwe ontwikkeling was van de waarheid, voor zoover ik ze kende, en hoogst waarschijnlijk voor zulk eene gemengde vergadering meer gepast dan ik zou geleverd hebben in den tegenwoordigen tijd, met een meer uitgebreid oordeel. Ik sliep in zijn huis en bleef een paar dagen bij hem, en herinner mij, dien tijd met drukke zamenspreking **aangaande Goddelijke dingen te hebben doorgebragt.'**

De vrijmoedigheid, waarmede William Tiptaft zijne nieuwe beschouwingen en inzigten predikte, berokkende hem geene geringe mate van vervolging; zijne vroegere Evangelische vrienden schrikten terug van wat zij aanmerkten als nieuwe en dweepzieke gevoelens, en al de geestelijken in naburige gemeenten keerden hem den rug toe. Doch cie heer Philpot kleefde hem steeds aan, en uit kracht van vereeniging met zijne inzigten en gevoelens scheen nog meer tot hem aangetrokken; en schoon de beide vrienden zes a zeven mijlen van elkander verwijderd woonden, kwam er toch vaak gelegenheid tot persoonlijken omgang. In den herfst van 1830 evenwel, deed er zich een geval voor dat hen ook daarin digter zamenbragt. Het verhaal daarvan beschrijft Philpot zelf aldus:

'In den herfst van 1830 gebeurde er iets, dat mij met William Tiptaft in naauwer aanraking bragt. Het behaagde den Heere mij in September eene verdrukking toe te zenden. Ik had mij in mijne gemeente overwerkt, en had veel koude gevat, wat nog verergerd werd, door dat ik op zekeren avond mijne lezing in het schoollokaal zou vervullen, toen ik het moest opgeven en het prediken mij onmogelijk werd. Mijn vriend, van mijne ongesteldheid hoorende, bezocht mij herhaaldelijk, en hielp mij zooveel .aogclijk bij mijne weekdienst; maar aangezien mijne gezondheid niet beter werd noodigde hij mij uit, enkele weken bij hem te komen doorbrengen, ook met het oog op de meer drooge en warme lucht, die te Sutton gevonden werd boven Stadhampton, waar ik woonde. .Deze uitnoodiging nam ik bereidvaardig aan, en den 4 November ging ik naar zijn huis met het voornemen, om binnen eenige weken wederom huiswaarts te keeren. Hij was evenwel zoo vriendelijk en gastvrij, en wij kwamen zoo goed met elkander overeen, dat ik gemakkelijk te bewegen was den geheelen winter over te blijven, dewijl ik voortdurend zeer gevoelig bleef, en gedurende de maanden December en Januarij mij niet aan de buitenlucht durfde wagen. Gedurende deze wintermaanden was niets te veel voor zijne toegenegene vriendelijkheid en opmerkzaamheid, terwijl hij mij bewaakte en verzorgde als een broeder. Te onpasselijk zijnde om bij 't ontbijt tegenwoordig te zijn, bragt hij het altijd bij mij op bed, en later stond hij mij bij om mij aantekleeden. Den morgen alleen bragten we door op onze eigene kamers, waartoe hij mij zijn frissche, gezellige kamer had afgestaan; maar des avonds waren we gewoonlijk bij elkander, en onderzochten dan de Heilige Schrift of spraken te zamen, — mij dunkt, dat ik zonder overdrijving zeggen mag, hier altijd — over die dingen, die betrekking op de eeuwigheid hebben; want ik mag er aan toevoegen dat

ik toen een gewigtig tijdperk doorleefde[1] van veel onderzoeking en gebed tot den Heere met betrekking tot mijn eigen staat; want de eeuwigheid was nabij, en ik zag en gevoelde dat niets minder dan eene Goddelijke openharing tot ontdekking van Christus aan het hart, mijne ziel kon opbeuren in de ure des doods.
In het begin van Februarij 1831 was het mij mogelijk wederom eens naar buiten te gaan, en te wandelen onder de zonnige wallen waar mijn vriend mij vergezelde, zijne schreden naar de mijne voegende; en met het al meer vorderende jaargetij werd ik al meer en meer gesterkt, zoodat ik naar de kerk kon gaan en **mijn vriend te hooren prediken.'**

Uit dit korte bericht bemerkt de lezer, dat de drukkende hand Gods wederom zwaar was over onzen Philpot, en dat hij gedurende eenige maanden het huis moest houden. In de vroege lente bevond hij zich genoegzaam hersteld om het gastvrije dak van zijnen vriend te verlaten; maar zijne langdurige krankheid had zijne krachten zoodanig verteerd, dat hij zich geheel onbekwaam gevoelde om de zorg van zijn kerspel op zich te nemen. Derhalve ging hij eenigen tijd zijn verblijf kiezen in het zuid-oosten van Engeland, den meesten tijd bij zijne moeder doorbrengende.

Zijn vader was heel haastig overleden in 1823, toen de heer Philpot nog student was te Oxford, en zijne moeder was met hare dochters naar Walmer verhuisd, dat niet ver gelegen was van hunne vroegere woonplaats. De toegenegenheid en liefde, die hij jegens zijne moeder koesterde was, zoo 't mogelijk ware, na haar droevig verlies merkbaar vermeerderd; en daarom haastte hij zich, na zijne langdurige krankheid, de liefde en steun te zijn en te vinden in een huis waar hij de rust mogt vinden, die hij noodig had tot herstelling van zijne gezondheid. Zijne parochie's had hij gelaten onder de zorg van een jong geestelijke, Mr. Charles Brenton geheeten, een zoon van den heer Jahleel Brenton, die dezelfde gevoelens aankleefde als hij zelf, en wiens hulp op dien tijd zeer gelegen kwam. In den zomer van dat jaar had William Tiptaft, in gezelschap van Mr. Bulteel, toen curator te Oxford, eene reis ondernomen in het westen van Engeland, het Evangelie predikende in steden en dorpen, in kerken, .kapellen, huizen of schuren, ja zelfs in de open lucht. Over Mr. Bulteel, en wel als curator, had de bisschoppelijke magt der kerk grooter magt dan over William Tiptaft; en tegen het einde van den zomer trok de Bisschop van Oxford de aanstelling van zijn curatorschap in, omdat hij door overtreding zich der kerkelijke tucht had waardig gemaakt. Op eens kondigde Mr. Bulteel zijne afscheiding van de kerk van Engeland aan, en William Tiptaft scheen er zeer toe geneigd, om zijn voorbeeld te volgen. In dit hagchelijk tijdsgewricht schreef de heer Philpot den eersten brief, die van hem bewaard is gebleven. Daarin waarschuwt hij William Tiptaft tegen te groote overhaasting in het verlaten van de kerk, en deelt hem vele vriendelijke raadgevingen mede:

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. W. Tiptaft[2]

Walmer, 7 September 1831

Mijn lieve Tiptaft,
Gij vraagt van mij, dat ik u zoo uitgebreid zal schrijven als gij aan mij deedt. Maar bedenk, dat mijn papier veel kleiner is dan het uwe, en ik daarmede niet ongevoelig ben voor uw verzoek.
Ik vertrouw dat gij veel en lang zult overwogen en veel het onderrigt des Geestes zult gezocht hebben, aleer gij een stap waagt, die beteekenis kan hebben voor uw geheele leven. Gij zijt op een zeer belangrijke standplaats gevestigd, en hebt, volgens uw eigen getuigenis, menigvuldige gelegenheid om nuttig te zijn. Gij zegt, dat uwe vergaderingen niet zijn verminderd, dat velen zelfs van uit de verte komen u te hooren, en dat gij vele geestelijke toehoorders hebt. Gij wenscht niet te blijven om de brooden en visschen, en zoudt gewillig uw huis

[1] 'In dat tijdperk vrees ik meer te hebben gerust op de leer en waarheden der genade dan op den Heere zelve; ook was ik toen nog niet ingeleid in de kennis van de boosheden en kwalen van mijn eigen hart. Maar in die krankheid leerde ik zien en gevoelen, dat iets meer dan leer en kennis der waarheid noodig was om in de stervensure mijne ziel te behouden. Niet dat ik niets geproefd en gesmaakt had van de goedertierenheden des Heeren, dat Hij mij dierbaar was geworden, en dat ik bijzonder in het eerst van mijne ziekte gezegend en beweldadigd werd; want ik herinner mij wel, dat toen ik op mijn verjaardag ziek te bed lag, ik mij zoo gelukkig in mijne ziel gevoelde en zeide: 'dit is de gelukkigste gedenkdag mijner geboorte, dien ik ooit beleefde.' Doch daarna werd ik zeer beproefd in mijn gemoed en verlaagd in ligchaam en ziel heide, en lag meer dan ooit te voren neder in de geboeide binnenkameren.'

[2] Mr. Tiptaft werd later Evangeliedienaar in de Bijzondere Baptistische Kerk te Abingdon, Berks. Hij stierf den 17 Aug. 1864 in den ouderdom van 61 jaar.

en fortuin er aan geven, om te leven in eene onbeduidende plaats, als gij maar in de bediening moogt zijn. Allen, die de kerk hebben verlaten stemmen hierin overeen, dat een mensch noodig heeft een heldere onderrigting des Geestes, en dat hij, wanneer hij ze verlaat zonder genoegzame gronden en een duidelijk gezigt van zijn weg, hij er immer berouw van zal hebben. Uwe oogen zijn bijzonder geopend voor hare gebreken, en de meeste van uwe tegenwoordige vrienden hebben òf haar verlaten òf zijn onvoldaan met hetgeen zij in haar aanschouwen. Dit alles werkt op uw gemoed en verwart u. Veel van hetgeen invloed heeft op uw gemoed is van louter vleeschelijken aard. Uwe beschuldigingen kunnen niet alleen ontstaan uit de onderwijzing en leidingen des Geestes, maar ook enkel de werkingen zijn van het vleesch en de aanvechtingen des satans, die zich zeer zou verblijden, u uit uwen tegenwoordigên kring te rukken en onschadelijk te maken. Ik zeg niet, dat gij niet onder de leiding des Geestes kunt zijn, maar ik wil, dat ze zeer duidelijk en openbaar moeten zijn, veel meer dan zij mij nu voorkomen, aleer gij tot zulk een gewigtigen stap behoort over te gaan. Mijn lieve vriend, wees niet te haastig! Zoek slechts geleid en onderwezen te zijn van God. Houd u af van menschen, ook van geestelijke menschen. Zij kunnen u in zulke moeilijke omstandigheden geen onderrigt geven. Ik zou u zelfs geen oogenblik willen tegenhouden, als gij in waarheid door den Geest geleid werd tot het verlaten der kerk; maar ik vrees, dat gij handel naar de inblazingen van anderen, of naar enkel vleeschelijke gewaarwordingen. Gij weet, het vleeseh is wonderbaar veranderlijk, en het kan even zoo goed werken aan de eene als aan de andere zijde. Het kan werken zoowel om er u in te houden, als om er u uit te keeren. Alles wat ik hier mede wil zeggen is, zoek ernstig de onderwijzing des Geestes, en trek niet op, tenzij gij uwen weg duidelijk en klaar kunt zien, hetzij door inwendig licht en openbaring, hetzij door uitwendige voorzienige schikkingen. Ik denk niet, dat de Bisschop u zoo lang meer zal dragen, en dan zult gij uwen weg duidelijk kunnen zien. Gij moogt mij beschuldigen van vleeschelijk te zijn, maar het kan toch niet verkeerd zijn, u te raden met allen ernst des Heeren onderrigt te zoeken, en zonder dat u niet af te scheiden. Het zal een zware slag voor Sutton en zijne naburige plaatsen zijn, als gij haar verlaat. Het is mij een smartelijke gedachte, dat velen, die u nu kunnen hooren dan daarvan zullen verstoken zijn; en zoo denk ik ook over Stadham.

Moge de Heere u leiden en onderrigten. Handel toch niet in overhaasting, noch alleen naar vleeschelijke gewaarwordingen; maar wacht, totdat uw weg duidelijk aangewezen is.

Ik hoop dat gij uwe reis over Stadham zult nemen vóór gij een tijdlang weggaat. Kunt gij nog niet gaan op den dag, als gij dezen ontvangt? ‘t Is dan juist de gewone leesavond. Ik zou gaarne zien, dat Brenton wat meer predik-gave had, en meer tot bemoediging en stichting van het volk spreken kon. Zijne leerreden zijn te droog en te afgetrokken, zij dragen al te zeer de eigenschappen van zijn eigen gemoed, en missen eenvoudigheid van voorstelling en toepassing. Zij zijn goed en waar zoo ver ze gaan, naar ze missen die nadruk en dat spreken tot het hart, die gepastheid voor de zorgen en behoeften der toehoorders, welke de prediking tot nut doen zijn. Zij eischen al te veel opmerkzaamheid om ze te volgen, en een gemoed, dat eenigermate met de waarheid in aanraking kwam en bekwaam is om haar te bevatten, wordt het gemeenlijk nutteloos, wanneer zij donker wordt voorgesteld. Ik ben niettemin dankbaar voor de tijdelijke hulp, die de Heer mij in hem gezonden heeft, en stel een vertrouwen in hem, dat ik veelligt aan een ander niet kon geven. Daarenboven vertrouw ik, dat de Heere bem zal onderwijzen, en de waarheid met zulk eene kracht aan zijn hart zal toepassen, dat hij ze met klem en nadruk anderen verkondigen kan. Ook het prediken uit het hoofd zou hem voordeelig kunnen zijn in het afbrengen van dien opgesmukten stijl, waartoe bij vervallen schijnt, en zijne voorstelling vereenvoudigen. Ik vrees, dat ik mij niet zal kunnen schikken naar dan wensch van Stadham’s volk, door een gedeelte van de dienst voor mijne rekening te nemen. Vooreerst niet, omdat ik rust noodig heb, bijzonder gedurende de winter, wanneer alle koude invloed heeft op mijne borst; maar ook ten tweeden zou ik, indien ik sterk genoeg ware, het niet billijk vinden met Brenton tusschenbeide te komen. Ik heb hem daar gelaten in mijne plaats, die hij vriendelijk aannam waar te nemen; en wanneer ik terugkeerde, zou natuurlijk al den arbeid wederom voor mijne rekening zijn, en hij slechts mijn medehelper. Ik oordeel het best te zijn, hem de gelieele zorg toe te vertrouwen, en ben dankbaar dat ik dit kan doen met eenige zelfvoldoening. Zijne bezoeken, zijn verkeer en zijne lezingen kunnen misschien meer voordeelig zijn dan zijne prediking, en Gods kinderen tot het gebed dringen ook voor hem, en zoo zal het voor beiden ten zegen worden. Ik was zeer in mijn schik niet een klein briefje van Mejuffr. T. in hetwelk zij haren dank betuigt, dat Brenton daar is; het schijnt dat dit het algemeen gevoelen was. Ik zou er gaarne alles van willen weten. ‘Wanneer gij over Stadham reist, zoek sommigen van hen te ontmoeten, en laat mij weten hoe hunne zielen varen. Ik ben blijde dat Mr. . . . u is komen hooren. Daar schijnt eenige beweging te zijn. Ik geloof, dat uwe smaders weinigen geworden zijn. Zijne gesprekken waren als met vloeken doorweven. Het verheugt mij, dat gij en die man zoo gemeenzaam met elkaar omgaan. Uwe prediking te S. M. zou voorzeker ergernis geven. De Farizeën kunnen beter de Wet dan het Evangelie verdragen, en zells de zachtmoedige man geeft aanstoot, en zal dat al meer en meer doen.

Ik vrees, dat Mejuffrouw . . . gelijk is aan dat vogeltje waarvan in de Pelgrimsreis gesproken wordt, dat nu eens graankorrels en dan weder wormen en spinnen eet. Ik heb ten eenenmale een afkeer van de moderne Godsdienst; het is eene zamenraping en vermenging van alles. Ik vind inderdaad zooveel daarvan in mijn eigen hart, want ze past zoo uitnemend aan het vleesch; maar ik ben daar onvereenigd mede, en het smart mij dat het zoo is. Tot mijn spijt ontbreekt hier alle opwekking. Het is eene beproeving, geheel verstoken te zijn van geestelijke vereeniging, en er komt meer wereldsch gezelschap aan huis dan mij voordeelig is, aangezien ik mij niet altijd kan onttrekken om bij voorkomende gelegenheden deel te nemen aan hunne gesprekken. Ik denk den 16 of 17 deze plaats te verlaten en naar London te gaan, en van daar naar Petersfield. Ik kan nog niet beslissen waar ik den winter zal doorbrengen. Ik zou wenschen naar Plymouth te gaan, en zou dat ook voordeelig achten. De rug van het eiland Wight zou beter zijn voor mijne gezondheid; maar ik zou daar geen vereeniging vinden noch gelegenheid om iets goeds te hooren. Te Plymouth zou ik vele vrienden vinden, en gelegenheid hebben het Woord Gods te hooren. Mijne zuster houdt zich thans te Stoke op. Mij is gezegd, dat het klimaat daar zeer vochtig en nat is, hetwelk natuurlijk zeer slecht voor mij is. Ik vertrouw evenwel dat ik regt geleid zal worden. Ik hoorde Fowler prediken in de kleine 'Toevlugt', te Deal. De oude John Kent, de Auteur der Evangelische Lofzangen, was daar ook, en ik had het genoegen, hem de hand te drukken. Omstreeks drie weken geleden had hij Bulteel hooren prediken en met hem thee gedronken. Ik zou het niet wenschelijk achten tot het volk in Deal te spreken; ik zie mijn weg niet duidelijk. Ik wensch Stadham niet over te geven en daarmede mijn vrijbrief te vergeten, hetwelk ik in dat geval zou doen. Ik vertrouw niet onwillig te zijn om, zoo het den Heere behaagt, wereldsche eer en voordeelen te verzaken, maar ik moet mijn weg duidelijk kunnen zien.
Ik zou gaarne willen weten, welk plan Bulteel heeft met de regelingvan zijn kapel. Ik oordeel het niet goed, vooralsnog iets te beloven; maar als zijn bedoelde kapel gegrond is op hetgeen regt en behoorlijk schijnt, dan zou ik met blijdschap 60 gulden bijdragen. In mijne tegenwoordige omstandigheden kan ik niet meer doen.
Het zal mij aangenaam zijn, binnen kort iets wederom van u te vernemen, en doe mij dan met een iets weten van mijn volk te Stadham. Ik ben verzekerd, dat Brenton zeer gaarne voor u tot het volk zou spreken, maar op Dingsdagavond, zijnde oogsttijd, was hij waarschijnlijk bevreesd geen gehoor te krijgen. Moge de Heere u onderwijzen uit zijn heilig Woord, en uwe bediening ten zegen stellen van al Zijne geliefde kinderen.
Geloof mij te zijn, met ware toegenegenheid de Uwe in de Heere,
J. C. P.

Uit dezen brief kan worden opgemaakt, dat de heer Philpot nog altijd te Walmer woonde en er niet aan dacht om naar zijne kudde terug te keeren. Maar daarom vergat hij haar niet; schoon afwezig met het ligchaam, was hij bij haar tegenwoordig in den geest, en stelde immer een levendig belang in haar welvaren. Dit zal den lezer duidelijk worden uit de beide brieven aan een zijner gemeenteleden, omtrent dezen tijd geschreven:

Brief van J.C. Philpot aan Mej. Rackham

Londen, 23 September 1831

Mijn waarde Mejuffrouw Rackham![3]
Genade, barmhartigheid en vrede worde u vermenigvuldigd van God den Vader en den Heere Jezus Christus. Ik neem de gelegenheid eener ontmoeting van mijn vriend en broeder Mr. Tiptaft waar, om u in eenige regelen uitte drukken, hoezeer ik uwer gedenk en mij uwer genegen gevoel in den Heere. Ik vertrouw dat gij, gedurende den tijd dat wij elkander niet zagen, genade zult gehad hebben, uwe verwachting te hebben van Hem, die ons van God geworden is tot wijsheid, regtvaardigheid, heiligmaking en verlossing. Ik hoop, dat de Heere u meer en meer heeft doen aanschouwen van Zijn reinigend bloed en regtvaardigende geregtigheid, en u gegeven heeft, om door het geloof op het eene te zien en de andere aan te grijpen. Onze innige behoefte aan vergeving en verzoening, is Gods gave; te zien, dat er een Zaligmaker gegeven werd, die door Zijn lijden en sterven de zonden wegnam en eene eeuwige geregtigkeid aanbragt, is Gods gave; dien Zaligmaker te omhelzen en op Hem te vertrouwen, zoo juist passend aan onzen verloren en verdoemelijken staat, is Gods gave. Het geheele plan en ontwerp der verlossing in zijne eerste gedachten, latere uitvoering en personeele toepassing aan het hart en de consciëntie van een kind van God, is van het begin tot het einde, het werk van

[3] Mej. Backham stierf te Sutton, nabij Dorking, Surry 25 Maart 1857, 78 jaren oud. Haar einde was vrede.

God den Vader, den Zoon, en den Heiligen Geest. Van deze waarheid behooren wij diep en vast overtuigd te zijn. ‘Wij moeten onzen verloren en hulpeloozen staat leeren kennen en gevoelen, zoo als die voortvloeit uit ons verbonds-hoofd Adam, door natuurlijke voortplanting. Wij moeten grondig en inwendig overtuigd zijn, dat wij ten eenenmaal dood en krachteloos zijn tengevolge van deze oorspronkelijke zonde van Adam, in welke wij mede begrepen zijn, dewijl wij in hem gerekend waren ook in zijnen val, en dat wij noch den wil noch de kracht hebben om de dingen, die des Geestes Gods zijn, te zien, te proeven of te gelooven. Deze overtuiging, door den Heiligen Geest, aan onze harten toegepast, zal ons opwekken en aansporen tot ernstig gebed, dat wij verlichte oogen des verstands ontvangen, dat de waarheid, zooals die in Jezus is, aan onze zielen worde toegepast met kracht des Heiligen Geestes en in vele verzekering, en dat in ons harteen bevindelijk, Goddelijk geloof in den Persoon en het werk van den Zone Gods gewrocht worde. Ik vertrouw, dat de Heere u deze dingen geleerd zal hebben, en gij alzoo gedreven zijt tot een waar en ernstig gebed, opdat do waarheid aan uwe ziel gevestigd worde door den Heiligen Geest, en gij begeerig zijt, te ondervinden al de krachtige onderwijzingen van den Geest des Heeren; ofschoon het Woord van God in Zijne handen ook zelfs een zwaard zou zijn om uwe ziel te doorsteken, en te verdeelen ziel en geest, zamenvoegselen en merg, door te oordeelen en te openbaren de gedachten en overleggingen des harten. (Hebr. 4: 12). Ik bedoel daarmede, dat genade u gewillig gemaakt heeft, een blik te werpen in de geopende binnenkameren uws harten, uwe eigene geregtigheid te verzaken, opdat gij leeren moogt, den Heere alleen te verheerlijken. Hiertoe moet het bij ons komen, zullen wij hope hebben op zaligheid, dat wij ernstig de onderwijzing des Geestes zoeken, welke harde lessen Hij ons ook te leeren heeft, en hoezeer Hij ons ook vernedere en verootmoedige in onze eigen oogen.

Mijne gezondheid is door Gods genade veel verbeterd, ofschoon mijn borst immer zwak blijft en bij de minste inspanning zeer gevoelig; overigens is mijne gezondheid over ‘t geheel beter, en gevoel ik mij veel sterker en minder zenuwachtig dan te Stadham. De zee-lucht heeft onder Gods zegen, een gunstigen indruk op mij gehad, en uitgezonderd mijne borst, gevoel ik mij bijna zoo wel, hoewel niet zoo sterk, als ik was voor dit ongeval. Door een zamenloop van omstandigheden was ik, eenige Zondagen geleden, gedrongen eene namiddagbeurt waar te nemen, deviijl anders de kerk gesloten moest blijven of een vijandig leeraar had moeten prediken. Ik ondervond toen groote hulp en predikte bijna drie kwartier, maar naderhand heb ik wegens mijne zwakke en verhitte borst een paar dagen geleden. Ik vertrouw, dat in den tijd, dien ik voor mijne rust heb afgezonderd, het den Heere moge believen, mij zoo ver weder te herstellen, dat ik nog eens mag spreken van de kansels, die ik door Zijne barmhartigheid en voorzienigheid, onder ulieden mogt gebruiken. In opregtheid hoop ik, dat gedurende mijne afwezigheid de Heere uwen tegenwoordigen leeraar moge onderwijzen en zegenen, tot stichting en opbouwing van velen. Houd niet op voor hem te bidden, opdat de Heere in en door hem moge spreken tot de harten van Zijn volk, en hem voorzien met voedsel, dat zwakken en sterken beide gepast is. De bidstonden beschouw ik als een gezegend middel in des Heeren handen. Moge Hij den Geest der genade en der gebeden uitstorten over Zijne leden, en hen in ‘t verborgen en in het openbaar doen pleiten voor Hem, tot zegen van Leeraar en gemeente beiden. Hun, die niet overluid in deze bijeen-komsten bidden, worde het gegeven ernstiglijk met God te pleiten in het verborgen, en Hij, die de harten doorzoekt, zal de gebeden verhooren wanneer ze opgezonden worden door den Geest, die in hen woont. Bid ook, dat uwe eigene oogen en de oogen der gemeente te Stadham en Chisletou geopend mogen worden, om te onderscheiden de listen des satans, en dat het dien wreeden wolf niet toegelaten worde, de schapen te verscheuren. Eene biddende en wakende gemeente moet bloeijen. Wanneer zij koud en lauw wordt, als het gebed vermindert en zij ophoudt waakzaam te zijn, dan behaalt de groote tegenstrever zijne voordeelen en on-gemerkt vertoont zich alles wat rampzalig is, tot smart van Gods kinderen, tot blijdschap der wereld en tot verwoesting der zielen. Bedenk toch wel, dat gij een God te verheerlijken hebt door een heiligen wandel en omgang, bijzonderlijk als eene moeder en meesteresse eener familie, voor wie gij uw licht moet laten schijnen, opdat zij mogen zien, dat er waarheid, en wezenlijk kracht is in de Godsdienst, en dat het niet maar is een wisseling van denkbeelden. Het was mij tot blijdschap te hooren, dat de heer B. . .. een Godsdienstig boek geleend had van Mr. Brenton. Mij dunkt, gij moet in uwe zamenspreking met hem alle twistpunten vermijden aangaande uitverkiezing en dergelijke leerstukken; spreek liever over zoodanige onderwerpen als onze natuurlijke zondigheid en verdoemelijkheid; over de noodzakelijkheid van Christus als onzen volkomen Zaligmaker; over de kracht van Zijn bloeden van Zijn bloed alleen; over de behoefte om dit door het geloof te omhelzen, alsmede over de noodzakelijkheid der wedergeboorte en onderwijzing Gods. Zulke onderwerpen zullen of zulk een afkeer bij hem vinden, dat hij er niet meer over wil spreken, öf zij zullen hem van nut zijn. Redetwisten over de uitverkiezing zal alleen uw eigen gemoed verharden, en in hem opwekken een geest van enkel vleeschelijke redeneeringen, die hem niets dan nadeel zal aanbrengen. Zoek bij den Heere wijsheid om u

te onderrigten, om alleen in Zijne kraeht te spreken met verzaking van uw eigen kracht. Doch een heilig, zelfverloochenend, afgezonderd leven is de beste prediker.
Ten opzigte van uwe tijdelijke belangen, geloof ik dat de Heere bezig is u de bedoeling van Matth. 6:33, 34 te leeren. Lees het geheele hoofdstuk van af het 19de vers tot aan het einde, en vraag bij den Heere dat geloofsvertrouwen, waardoor gij al derzelver waarheid en kracht leert gelooven en gevoelen. Lees ook wat de Apostel schrijft 1 Tim. 6:6—16. Merk op, hoe God ons daar vermaant, om met voedsel en deksel tevreden te zijn, en ons verzekert, dat de Godzaligheid met vergenoegen, een groot gewin is. Zie wat hij zegt van hen, die rijk willen worden, hoe zij afvallen van het geloof, zich zelven met vele smarten doorstekende; dat hij den mensch Gods vermaant deze dingen te vlieden, en te jagen naar regtvaardigheid, Godzaligheid, geloof, liefde, lijdzaamheid en zachtmoedigheid, en dit gebod onbevlekt en onberispelijk te houden, tot op de verschijning van onzen Heere Jezus Christus. Er is in deze woorden veel tot onderligt, indien het den Heere moge behagen, ze te verzegelen aan uw hart en zo te maken tot een beginsel van handelen. Laat mij u den raad geven, lieve Mejuffr. Rackham! veel de schriften te onderzoeken. ‘Wees aan die van Beréa gelijk, die dagelijks de Schriften onderzochten, Hand. 17:11, en aan David, Ps. 119:11, 97, 105, 140, 162 waar hij zegt een vermaak te hebben in Gods woord. Let evenzoo op het karakter van den regtvaardige Ps. 1:2. Bid ernstig, dat het Woord aan uw harte gewrocht bevestigd worde, opdat zijne bevelen, waarheden en beloften uwe vertroostingen mogen zijn bij dagen en bij nachten, de beweegreden van uw handelen en de leidsman op al uwe wegen. Gedenk er aan, dat de Heere u door alle moeiten heeft heengeholpen, en ze in zegeningen veranderde; en zoo wil Hij altijd met u zijn om u te bewaren, te leiden en te zegenen. Alleen, geef Hem uw vertrouwen. Hunker niet naar deze ellendige wereld, begeer hare vereeringen en rijkdommen voor u zelven noch voor uwe kinderen. Draag ze den Heere op, en vraag van Hem, dat ze in zulke levensbetrekkingen geplaatst worden als bevorderlijk kan ziin
tot hun geestelijk heil en tot Zijne eer; en leer gewillig zijn als zij arm en veracht zouden wezen, wanneer het Zijnen wil ware. Zoek daarenboven ernstig Zijn zegen voor uwe gemeente, en voor de gansche kerk van Christus in het algemeen, opdat de Heere Zijnen zegen rijkelijk op haar moge uitgieten. Sta naar een nederigen, geloovigen, liefhebbenden geest, en vermijd alles wat tegenovergestelde gevoelens onder de broeders kan teweeg brengen. Stel u tegen alles wat Goddeloos en onheilig is, waar gij het ook aantreft; en handel in het bestuur en de regeling uwer huishouding gelijk eene christelijke vrouw en moeder betaamt. Eene Evangelische beoefening is het eenige uitwendig bewijs van een Evangelisch geloof, en waar de beginselen van Gods Woord gewrocht zijn in het hart, daar moeten en zullen zij voortbrengen vruchten van heiligheid en Godzaligheid, in het leven en den omgang. Ik hoop, dat Elizabeth nog altijd aan de Zondagschool zal werkzaam zijn, en dat hare klas verbeterd is. Ik hoop, dat zij de kinderen geene groote lessen opgeeft, dewijl het beter is dat zij nauwkeurig dan veel leeren. En ik zou het goed vinden, dat zij het verschil in ouderdom en bekwaamheden der kinderen in aanmerking neemt, en daar naar hunne taak stelt. Er moet vooral voor gewaakt worden dat zij geen afkeer van de school krijgen en wat zij daar leeren, dewijl het een ongunstigen invloed zou hebben op hun geheele leven, en om hen de school en hunne onderwijzers te leeren liefhebben kan mede dienstbaar zijn, hun datgene te leeren te geven, wat zij gemakkelijk kunnen volbrengen, en hen met de grootste vriendelijkheid en teederheid te behandelen, en nogtans, wanneer het noodig is, met ernst en gestrengheid.
Geloof mij te zijn Uw toegenegen vriend in den Heere Jezus,
J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Mej. Rackham

Petersfield, 17 November 1831

Mijn waarde jufvr. Rackham!
Genade, barmhartigheid en vrede worde u vermenigvuldigd door de liefde van God onzen Vader, en Jezus Christus onzen Heere. Ik dank mijnen God, dat het woord, hetwelk ik onder U gepredikt heb niet ledig tot God wederkeerde, maar vergezeld was met de kracht des Geestes aan de harten van sommigen, en onder hen behoort ook gij, naar ik gelooven mag. Dit vervrijmoedigt mij in het schrijven aan u, en ik hoop verwaardigd te worden iets te zeggen, dat u voordeelig en bemoedigend kan zijn. Het smart mij te moeten denken, dat de schapen van Christus onder u niet wandelen in dat licht en die vertroosting, welke hun deel en voorregt is. Het heeft onzen Hemelschen Vader behaagd, die alle dingen met wijsheid en liefde regelt en bestuurt, mij ongeschikt te maken tot het werk, dat ik eens onder U verrigtte, en dat ik wederom wensch aan te vangen

wanneer het Zijn wil zal zijn. Maar waarom zoudt gij voortdurend niet genieten, wat gij eenmaal genoot? Christus is dezelfde; en Zijn Geest is dezelfde; en het Woord van God is hetzelfde. Ik vrees, of misschien Gods kinderen in voorleden tijden niet te veel gezien hebben op het middel, en niet enkel hunne verwachting hebben gehad van Christus, opdat zij vervuld zouden worden uit de volheid, die in Hem is opgelegd. En daarom geloof ik, dat God hun deze les leert, om op te houden met van menschen en alleen van God verwachting te hebben. Mijne begeerte is wederom te arbeiden in den wijngaard des Ilceren waar ik vroeger arbeidde, en ik vertrouw van Gods goedheid, dat do tijd zal aanbreken, dat het mij gegund zal worden wederom onder u in- en uit te gaan. God heeft mijne gezondheid wonderlijk weder hersteld sinds ik Stadham verliet, ofschoon ik in geenen deele zoo sterk ben als voor mijne ziekte, en ben verpligt in huis te blijven wanneer het weder koud en guur is. De heer William Knighton ontdekte, zoo ik meen, de oorzaak mijner krankheid onder Gods zegen, en zeide dat ze a leen ontstaan was uit overspanning en uitputting van levenskrachten. Door Gods genade is ze door rust weder hersteld; en hier denk ik mogen wij de goede hand Gods aanschouwen in mij te verdrukken met ziekte, juist ter Zijner tijd. Ware ik als eertijds voortgegaan, mijn gestel zou hij zulk eene ziekte bezweken zijn. Ik vertrouw dat ik nu, door wat langer rust te nemen, genoegzaam zal herstellen om weder in des Heeren wijngaard te kunnen arbeiden. Dat de Heere door deze bedeeling ook Zijne kinderen te Stadham, Chisleton en Ascot moge leeren alleen van Hem af te hangen ter onderwijzing. Wij weten, wat de kinderen Israëls in de woestijn zeiden (Num. 21:5): ‘Onze ziel walgt van dit zeer ligte brood;’ en zoo is het misschien ook de kinderen Gods gegaan in het voortdurend hooren van het geklank des Evangelies, zij zijn veelligt onverschillig omtrent hetzelve geworden, en hebben het niet ontvangen met die aangenaamheid en kracht als weleer; en de Heere God heeft verscheidene wegen om Zijne kinderen op te voeden, en al Zijne wegen zijn oneindig wijs, diep en ondoorzoeltelijk. Jacob zeide eens (Gen. 42:36): ‘Al deze dingen zijn tegen mij,’ schoon al die dingen inderdaad hem ten goede waren. Maar naderhand, toen hij zijnen geliefden zoon Jozef zag (Gen. 46:30) kon hij zeggen: ‘Dat ik nu sterve, omdat ik uw aangezigt gezien heb, dat gij nog leeft;’ en wederom (48:11): ‘Ik had niet gemeend uw aangezigt te zien; maar zie, God heeft mij ook uw zaad doen zien.’ Eveneens is het ook nu: wij zien Gods handelingen in het tegenwoordige niet door, maar later terugziende zullen wij ze leeren verstaan, (Ps. 107:7): ‘en Hij leidde hen op eenen regten weg, om te gaan tot eene stad ter woning.’ ‘Die met tranen zaaijen, zullen met gejuich maaijen.’ Den kinderen Gods in Stadham enz. zou ik gaarne dezen raad geven, de H. Schrift te onderzoeken voor zich zelven, en veel te bidden voor zich zelven en voor elkanderen. Indien zij van hunnen tegenwoordigen leeraar niet die weldaden trekken, die ze zouden wenschen, dat ze dan veel voor hem bidden, opdat God hem moge onderwijzen om in hem en door hem tot hunne zielen te spreken. Gij herinnert u nog wel, dat toen ik vooreen kleinen tijd in Mei 1830 Stadham verliet de kinderen Gods veel baden, opdat ik, weder tot hen teruggekeerd, meer tot hunne vertroosting en stichting mogt spreken. Ik meende dat ze in dien tijd erkenden, dat de Heere, althans eenigermate, hunne gebeden verhoorde. Dat ze nu op dezelfde wijze bidden voor hunnen tegenwoordigen leeraar, en de Heere zal hen hooren en antwoorden. In der waarheid wist ik niet waar ik een meer voldoend en bevredigend persoon zou erlangen. Gij allen weet, hoe veel moeite en zorg het mij gekost heeft, toen Mr T. heenging , om zelfs maar eenige hulp van Zondag tot Zondag te verkrijgen, en schier met eenige uitzondering was het mijn lieve vriend G. die tot stichting der heiligen predikte. Gij zoudt het ondervinden, hoe veel erger gij er aan toe zoudt zijn, wanneer de Heere Dr. P. wegnam. Mijn lieve Mejufvr. Eackham, wanneer ik zeg: g ij, dan moet u niet meenen dat ik u in het bijzonder deze dingen herinner, maar ik spreek tot al Gods volk, die gaarne het geklank des Evangelies hooren. Ik geloof dat gij de waarheid lief hebt, door wie ze ook gepredikt, wordt, en het ingeplante woord begeert te ontvangen met zachtmoedigheid en ootmoedigheid.

Brengt bij al uwe onderscheidene beproevingen, zoo persoonlijk als huiselijk en ook met betrekking tot de kerk van God Filip. 4:6 in beoefening. Als gij dit doet, dan zult gij de belofte in het 7de vers goedgemaakt bevinden: ‘En de vrede Gods’, enz. Bid voor u zelve, voor uwe familie, voor de kinderen Gods rondom u, voor uwen tegenwoordigen leeraar, voor al de heiligen (Ezefe 6:18), en ook voor mij, — opdat mijne gezondheid, zoo de Heere wil, geheel hersteld, en ik wederom tot u gebragt worde, en wederltome met den vollen zegen des Evangelies van Christus. (Rom. 15:29.) Bid, dat ik tot u moge komen met blijdschap, door den wille Gods, en met u moge verkwikt worden. (Rom. 15:32.) Zoek in alle dingen geleid te worden door den Geest, want ‘zoo velen door den Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods.’ Overdenk en bepeins jacobus 1:5; Johs. 16:13—15; 14:13, 14; Luk. 11:13; 18:1; Spreuk. 2: 3 — 6; 3:5, 6; Jeremia 29: 11 — 13. Ik zou mijnen brief kunnen vol schrijven met aangename en troostrijke plaatsen, gelijk het Woord van God inderdaad vol is van bemoediging en leering. ‘Geloof alleenlijk; alle dingen zijn mogelijk dengenen, die gelooft.’ Indien gij in moeilijkheden omtrent tijdelijke dingen verkeert, lees dan biddend Matth. 6:25 — 34 en Jer. 49:11, en vraag den Heere, dat Hij u leere die beloften te gelooven en daarop te leven De Heere schijnt u geholpen te hebben,

dat de Heere en Mej B. voortdurend bij u blijven. Waarde Heere brood geeft, belooft Hij niet, dat er geene beproevingen en kruisen zullen zijn. Er is gezegd: ‘In het zweet uws aanschijns zult gij brood eten.’, (Gen. 3:19); en zij, die dat niet doen door ligchamelijken arbeid, moeten er menigmaal voor zwoegen in hun gemoed. Wij komen soms in wegen, waar wij ons brood met kommer en gewigt moeten eten, (Ezech. 4:16); maar indien God het wil, zullen onze aangezigten, ook bij het eten van minder gewenschte spijs, toch schooner en vetter in vleesch zijn, dan al de kinderen die eten van des konings tafel. (Dan. 1:12, 15). Ten aanzien van het plaatsen van E. bij Mejufvr. W. zou ik u aanraden te doen, wat gij regt oordeelt in uw geweten. Laat om tijdelijk voordeel niets door u gedaan worden, wat hare ziel tot nadeel zou kunnen zijn. Evenwel, ik ben niet genoegzaam met alle omstandigheden op de hoogte, om u met mijn raad van dienst te zijn. Zoek den wille Gods ook in deze zaak te volbrengen, en handel zooals gij meent, dat regt is in Zijne oogen, zonder op menschen acht te slaan. Groet uwe nichten R. zeer vriendelijk van mij. Ik vertrouw van haar, dat zij den Heere aankleven door kwaad gerucht en goed gerucht, en haren Zaligmaker verheerlijken in haar leven en gesprekken, zich in hart en geest afscheidende van de wereld. De grootste vriendelijkheid, die gij aan haar betoonen kunt, is haar te zeggen waarin zij verkeerd handelen, wanneer gij altans zoo iets bij haar bemerkt. Gij weet, ‘wij struikelen allen, in velen.’ Betuig mede mijne christelijke liefde aan Mejufvr. L. en zeg haar, op Jezus te zien om;n alle dingen bekrachtigd te worden; en dat zij haar licht moge laten schijnen in dien goddeloozen omtrek, waar zij woont, opdat zij bekennen moge, dat zij in de gemeenschap met Jezus leeft. Gedenk ook mijner toegenegenheid aan vrouwe L. en Sally N., en beveel haar, dat zy de wacht houden over hare harten en tongen waar zij leven, opdat zij niet onbedachtelijk spreken met hare lippen. Dat de Heere haar troostte en onderwijze, om ze te stellen als schijnende lichten in deze wereld. Verzeker ook Sally en Nanny H. mijne Christelijke liefde. Ik vertrouw, dat de Heere met haar is om ze te troosten, en tot hare ziel te zeggen: ‘Ik ben uw heil.’
Welligt is uw gemoed bezwaard door wat gij uit Oxford hoordet aangaande de veranderde zienswijze van Mr. B. Maar maak er u niet bezorgd over. Gij weet, welke waarheid God eertijds aan uwe ziel zegende; houd die vast. Bedenk steeds, dat gij eene arm zondares zijt, die alleen behouden kan worden door Jezus, en dat de belofte gegeven is aan degenen, die in Jezus gelooven, dat zij behouden zullen worden. Blijf eenvoudig kleven aan de waarheid, dat Zijn bloed reinigt van alle zonden, en laat u niets daarvan afdrijven. Vermijd alle twistvragen en strijdvoeringen, en zie enkel op Hem, die op Calvarie stierf, en weder opgestaan is van de dooden, om de voorspraak te zijn voor Zijn volk, en andermaal verschijnen zal in heerlijkheid tot hunne zaligheid. Ik geloof niet, dat ik een van Gods kinderen vergeten heb, al heb ik hunne namen thans niet genoemd. Ik heb van hen gesproken, waarmede gij meer bijzonder bekend zijt; maar doe aan allen mijne groet, en geloof mij steeds te zijn, **de Uwe in opregte toegenegenheid, J. C. P.**

Twee maanden na den datum van den brief aan William Tiptaft werd deze door zijn geweten er toe gedrongen zich van de kerk af te scheiden.
Deze zijne afscheiding, waardoor hij in veler schatting ten eenenmaal daalde en als een verachte werd uitgeworpen, verminderde geenszins de gevoelens van liefde en vriendschap, door welke de heer Philpot niet hem verbonden was. Hij beschouwde althans zijne eigene kerk niet als de eenige zaligmakende, ja, hij was inderdaad reeds begonnen te twijfelen, of zij wel de beste was. Hij begon bij zich zelve te breken met de vooroordeelen, die hem zijn gansche leven lang hadden omgeven, en wetende, dat het gewetensovertuiging, ja alleen gewetensdrang was die Tiptaft er toe gedreven had om zich van de Engelsche bestaande kerk af te scheiden, erkende hij de opregtheid van zijn gedrag, en reikte hem de hand van onveranderde vriendschap toe als tot eenen, die slechts zijnen sfeer veranderd had, om nuttig te kunnen zijn. Dit alles zal onzen lezers duidelijk kunnen blijken uit den volgenden brief aan Mr. Tiptaft geschreven, zoodra de tijding zijner afscheiding den schrijver bereikt had.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. W. Tiptaft

Petersfield, 28 November 1831

Mijn waarde Tiptaft!
Toen Brenton mij voorstelde om te Stadham te komen, scheen het mij in het eerst toe daartoe opening te hebben zoo in begeerte als gebed. Maar sints ik de zaak meer rijpelijk overwogen heb, oordeelde ik het best te doen, zijn voorstel niet aan te nemen. Mijne begeerte is den welbehagelijken wil Gods ook in deze zaak te

volbrengen, en gevoel mij bereid te gaan of te blijven zoo als Hij het best zal keuren. En evenwel vind ik mij ter zei ver tijd daartoe verpligt in de volgende lente, en gevoel iets van hetgeen Laban tot Jacob zeide: 'Gij zijt zeer begeerig naar uws Vaders huis.' Doch alle dingen wel overwegende, oordeel ik het best te doen met hier te blijven. Schoon het Gode behaagd heeft mij een veel betere gezondheid te geven, toch is zij niet zoo ver bevestigd, dat ik de vermoeijenissen en de koude van den winter zou kunnen trotseeren, en ik mag er niet aan denken, om Brenton om dezen tijd des jaars uit zijne betrekking te verdrijven. Daarenboven geloof ik, dat ik hier niet geheel nutteloos ben. Indien ik mij niet overtuigd mogt houden, dat Brenton een kind van God is, en het geestelijk welzijn van mijn volk op het hart draagt, ik zou geen enkelen dag durven wegblijven; maar hoewel zijne prediking niet met zooveel kracht of tot stichting moge wezen, ik houd mij toch ten volle overtuigd, dat hij de waarheid verkondigt. Somtijds maak ik mij zeer bezorgd over hen, en het is mij, alsof het des Heeren wil is, dat ik nog eens tot hen zal wederkeeren. Het verblijdt mij te kunnen onderstellen, dat gij waarschijnlijk de buurtschap van Sutton niet zult verlaten, dewijl ik geloof, dat gij daar zeer ten zegen geweest zijt. Gij zult wel zorg dragen, dat uw kapel groot genoeg wordt om een aanzienlijk getal menschen te kunnen omvatten, dewijl er eene groote menigte verwacht kan worden. Het is wel te verwachten, dat deze uw stap niet goedgekeurd zal worden door den Vicarus van Abingdon, en hoogst waarschijnlijk ook door velen van uwe vrienden in de buurt zal afgekeurd worden; maar als de Heere u Zijnen zegen daarover geeft, behoeft gij u niet druk te maken wat zij zeggen of denken....

De bevinding ligt te achten kan niet geregtvaardigd worden, want al de kracht der Godsdienst bestaat in haar, en ik geloof volkomen wat gij zoo vaak gezegd hebt: waar geene bevinding is daar is ook geen Godsdienst. Wat mij betreft, ik ben er zeker van, dat alleen dan de waarheden der Heilige Schrift invloed uitoefenen op mijn gemoed en leven, wanneer zij bij ervaring gevoeld worden in het harte; en ik ben er gansch zeker van, dat wanneer ik meer de magtige werkingen des Geestes in mijne ziel ervoer, ik ook meer gelukkig, nederig en Godewaardig zou wandelen. Ik ben hartelijk vereenigd met hen, die spreken over het werk der genade in de ziel, en begeer ernstig de gave des Geestes, opdat ik steeds te dieper gevoelen mogt de dingen van Christus. God heeft ons Zijnen Zoon gegeven, en daarenboven heeft Hij ons de belofte des Geestes gedaan, om het uit Christus te nemen en ons te verkondigen of bekend te maken; en indien het deelgenootschap des Geestes den geloovige niet van den ongeloovige onderscheidt, dan zou ik niet weten wat het moet doen.

Hoewel het eene beproeving moge zijn, toch is het misschien zeer goed voor u geene vrienden te hebben met wien gij spoedig eens kunt raadplegen over uwe meest belangrijkste zaken, dewijl u dit te meer drijft naar God, om van Hem wijsheid en raad te begeeren en te erlangen. Desaangaande vinden wij vele beloften in Gods Woord, en ik geloof dat waar het oog eenvoudig is, de weg in vele gevallen niet moeilijk zal zijn. De Schrift spreekt veel van lijdzaamheid, en ik onderstel, dat wij stille moeten zijn alvorens wij het heil Gods kunnen aanschouwen. Ik merk in het Oude Testament, dat de heiligen veel en lang hebben gewacht ^op de vervulling van Gods beloften, en dat gewoonlijk de hulp tot het laatste, de dringende nood wird uitgesteld, maar dat zij dan onbelemmerd en krachtig verleend werd. Des anderen daags kwam mij telkens Spreuk. 1 (i: ü met kracht op mijn gemoed; ik vond het van veel toepassing op mijn eigen geval, zoo als ik zeer in twijfel was aangaande mijn terugkecren naar Stadham. Ik gevoel eene neiging daar heen te gaan, maar waarlijk, ik heb thans nog geen duidelijk gezigt over den weg.

Ik denk nog dikwijls aan u en uwe uitnemende vriendelijkheid in den verloopen winter mij bewezen, — inderdaad, ik denk nimmer uw onvermoeide zorg te zullen vergeten, die gij betoond hebt aan zulk een hulpbehoevende, als ik toen was. Mogt de Heere u deze weldaad rijkelijk beloonen! Ik vertrouw, dat ik overliet geheel meer van de kracht der waarheid genoten heb, sinds ik hier ben, dan in eenigen tijd te voren, doch ik gevoel dagelijks hoeveel ik nog te leeren heb. Wrat ik behoef is de gave des Geestes; dit is de belofte dos Evangelies, en zonder haar is alles wat Christus deed,leerde onleed niets voor ons. Ik vertrouw dat de Geest mijn volk in Stadham niet verlaten heeft. Somtijds gevoel ik eene vre'is, dat zij lauw en doodig zullen worden. Maaide Heer moet hen, die getrouw zijn aan zijne beloften, bewaren, en kan dat ook doen zonder menschen daartoe te gebruiken.

Uw liefhebbende Vriend, J. C.P.

Binnen weinige weken werd het voorbeeld van Mr. Tiptaft gevolgd door een zijner vertrouwste vrienden, Charles Brenton, van wien we alreede meldden, dat hij de werkzaamheden van den heer Philpot waarnam.

Ilij ging zeer haastig, ja plotseling tot deze zaak over, om zoodotinde het, lezen van de begravenisdienst der kerk over een Goddeloos man, die zonder eenig teeken van berouw was gestorven, te ontwijken. Daardoor nu werd Mr. Philpot op eens genoodzaakt tot zijne gemeenten terug te koeren, hetwelk dan ook gebeurde op het Kerstfeest in 1831, nadat hij een jaar en driemaanden van haar verwijderd was geweest. Dit terugkeeren naar

Stadham merkte bij aan als een zeer regtstreeks antwoord op het gebed; want terwijl hij aan zijne gemeente onttrokken was had hij veel aanvallen en werkzaamheden in zijn gemoed, om de kerkinrigting te verlaten; maar zijne groote liefde tot het volk waar onder hij met zooveel ijver en met zulke gezegende uitwerkselen arbeidde, en die, wanneer hij zo verliet, zouden zijn als schapen die geen herder hebben, drong hem steeds om lid en dienaar eener kerk te blijven, wier dwalingen en feilen hij iederen dag met meerder smart zag en gevoelde.
Aldus in twijfeling zijnde en ernstig tot God biddende, dat Hij hem in het regte spoor mogt leiden, werd hij onverwacht naar Stadham teruggeroepen door de afscheiding van Mr. Brenton. Hieruit besloot hij, dat God daar nog meer voor hem te doen had; en van af dien tijd bleef hij getrouw en onafgebroken in zijn eigen kring werken, alle verkeer met de buitenwereld vermijdende.

Terwijl hij zoo met ijver bezig was, had William Tiptaft, bij uitnemendheid een man van handelen, zich niet zoodra vrij bevonden van het dwangjuk der kerk, of hij zocht eene kapel te bouwen, om daarin te prediken. Nog voor het einde van den winter was er een stuk land aangekocht te Abingdon, alwaar bij besloten was zich met der woon te vestigen, en werd een kapel gebouwd welke uitgaven bij zelf geheel bestreed. Wij meldden alreede, dat zijne afscheiding van de kerk niet de minst nadeelige invloed bad op de vriendschap, die Mr. Philpot hem toedroeg; en aangezien Abingdon niet verder van Stadham was verwijderd dan Sitton Courtney, zagen zij elkander schier even dikwijls dan toen zij beiden leeraars in een zelfde kerk waren. William Tiptaft kleefde in zijne beschouwingen de gevoelens der Particuliere Baptisten aan, en in korten tijd was hij met de voornaamste Evangelie-dienaars onder hen op zeer goeden voet. Wijlen John Warburton was toen in de volle kracht des levens, en was lange jaren herder en leeraar geweest van de gemeente te Trowbridge. Tusschen dezen goeden man en William Tiptaft was alrcede eene innerlijke vriendschap ontstaan, en deze en Mr. Hitchcock vereenigden zich met Tiptaft tot de opening van de nieuwe kapel, den 25 Maart 1832. Niet langen tijd daarna geschiedde het, dat de heer Philpot den eerw. John Warburton ontmoette ten huize van hunnen geliefden vriend William Tiptaft, en hoorde hem prediken in de nieuwe kapel. Ook had hij reeds Henry Towler hooren prediken in de kleine ‘Toevlugt’ te Deal, en kennis gemaakt met den ouden John Kent, den schrijver der ‘Evangelische Gezangen’ Thans was hij aan Warburton voorgesteld, en van af dezen tijd dagteekent een vriendschap tusschen hen, die voortduurde tot den dood van laatstgenoemde in 1857. Zulk eene gewigtige ontmoeting is misschien het aangenaamst met Philpot’s eigen woorden mede te deelen.

‘Het was omstreeks dien tijd in het jaar 1833 of 1834, dat Mr. Warburton te Abingdon kwam prediken in de kapel van mijn lieven Mr. Tiptaft, met wien ik eenige jaren te voren zeer gemeenzaam bevriend was geworden als een broeder in de bediening, en wiens afscheiding van de kerk een paar jaren geleden onze vereeniging in gemoed en hart aangaande de groote dingen Gods daardoor niet verbroken, zelfs niet verminderd was. Ik besloot derhalve naar Abingdon te gaan, dat omtrent acht mijlen verwijderd was, om Mr. Warburton te zien en hooren. Ik was toen, en was dat sints eenigen tijd, in mijn gemoed zeer bezorgd aangaande de eeuwige dingen, en gevoelde menig vreezen in mij, en onder vele banden, zoowel opzigtens mijne positie in de kerk van Engeland, die ik toen begon te gevoelen, als ook ten aanzien van mijn eigen ziels-staat, waaromtrent ik, gelijk ik reeds aanmerkte, vele beproevingen had door te staan. Hoewel opgebragt in de leeringen, en schier van kindschbeen af onderwezen, dat verstandsontwikkeling het groote middel was om eene voordeelige betrekking in de wereld te erlangen, had ik toch sints zes of zeven jaren zwoegens onder het gewigt der eeuwige wezenlijkheden, zooals ze op mijn geweten drukten, genade leeren waardeeren als het eene noodige; en de beproevingen en verzoekingen, die ik had door te staan op een eenzaam en vergeten dorp, afgescheiden van alle vereeniging behalve een klein hoopske volk, dat God vreesde, hadden de gewaarwordingen diep in mijn binnenste ingedrongen. Onder zulke omstandigheden ging ik naar Abingdon, gevoelende mijn gebrek aan genade en derhalve met meer vrees dan hoop, om te zien en te hooren een dienstknechts Gods, die er zoo uitnemend mede begiftigd was, en ik verwachtte veeleer fronsels dan toelaching zoo van den predikstoel als in de spreekkamer.
Naderhand werd ik gewaar, dat de arme lieve man, gehoord hebbende dat ik een man van groote geleerdheid was, schier even bevreesd was den Oxfordschen schoolier te ontmoeten, als de schoolier van Oxford er tegen opzag hem onder de oogen te komen. Maar hoe zeer was mijne vrees meer gewettigd dan de zijne; en hoe veel heerlijker blonk zijne genade dan mijne kennis!
Hij ontving mij niettemin uitnemend vriendelijk en minzaam, en sprak aangenaam en voordeelig over de gewigtige zaken van het Koningrijk Gods. Ik hoorde hem met veel genoegen dien avond, en den volgenden morgen, na het ontbijt, verzocht hij mij dringend in het gebed voor te gaan, hetwelk ik met een bevend hart

aanvaardde, doch ondervond bijzondere ondersteuning daaronder, om eenvoudig uit te drukken wat ik kende en gevoelde. Later gingen wij te zamen per rijtuig naar Dorchester, op zeven mijlen afstands gelegen bijna den geheelen tijd door zamensprekende en wel met groote overeenstemming. Ik wensch van mij zelven niet te spreken, maar ik hoorde later, dat mijn gering stamelen mij eene blijvende plaats in het hart van dien lieven man gegeven had, en den grond gelegd had voor die vriendschap en vereeniging, die sints dien tijd **onafgebroken tusschen ons bestond.'**

Onophoudelijk was hij bezig in de zorg voor het geestelijk en tijdelijk welzijn van zijne kudde, rustig en bescheiden het werk verrigtende, dat God hem te doen gegeven had. Steeds peinsde hij en was in twijfel, of het hem wel geoorloofd was langer leeraar in de kerk van Engeland te blijven; maar hij verhaalt ons, dat God hem zoo wonderbaar tot zijn werk bekrachtigde, nadat hij een geruimen tijd door zijne beproevende krankheid daarin verhinderd was geweest, dat hij er nog niet ernstig aan durfde denken zijne plaats te verlaten. Zijn arbeid schijnt in dezen tijd bijzonder gezegend te zijn geweest. Zijne kerk te Stadham was voortdurend elken Zondag overvol met toehoorders van vergelegen plaatsen, en zelfs zijne avondlezingen in de week trokken eene groote menigte boeren, pas uit het veld komende, in hunne werkkleêren, zoo begeerig scheen zijn volk toen te zijn om het Woord van God te hooren. De oogst was inderdaad groot, maar de arbeiders weinig.
Wetende en gevoelende de dwalingen dor kerk, zoo in leer als in wandel, beproefde hij zooveel mogelijk te wandelen waardig zijne eigene zaak; doch hij bevond zich als een geestelijke eener gemeente, geroepen om dingen te doen waartegen zijn geweten bezwaar had. Zoo gebeurde het in 1833, dat hij zich genoodzaakt vond te weigeren eenige kinderen van zjjn kerspel ter bevestiging heen te zenden, en verwachtte elken dag, dat de bisschop hem eene scherpe berisping zou geven voor dit verzuim. Ook kan het uit den hier onder opgenomen brief blijken, dat er klagten tegen hem waren ingekomen bij den bisschop, omdat Philpot in zijne prediking de wandel van menigen leeraar in den omtrek berispt had. En ofschoon hij den weg nog niet geopend zag tot zijne vrijwillige afscheiding van de staatskerk, toch gevoelde hij dat elk oogenblik zijne verdenking bij den bisschop, wegens de waarheid door hem uitgesproken, hem er toe drijven zou zich met de Afgescheidenen te vereenigen.

Te dier tijd waren de vervolgingen, die zijne veranderde beschouwingen reeds lang te voren hadden opgewekt, geenszins verminderd, maar 11a do afscheiding van William Tiptaft veeleer vermeerderd. De geestelijken van de omliggende gemeenten ergerden zich ontzaggelijk, dat een van hun eigen genootschap, hoe valsch ook zijne leer en vreemd zijne beschouwingen mogten wezen, zou aanmoedigen, ja zelfs op het nauwst bevriend zou zijn met een verwoester van hunne zaak, een overlooper, een vijand van hunne Godsdienst, zooals zij William Tiptaft beschouwden. Snijdende brieven werden tegen onzen vriend geschreven; harde woorden werden over hem gesproken en de snoodste leugens aangaande hem verspreid. Ongetwijfeld zullen zijne gewaarwordingen diep gewond zijn door deze valsche lasteraars, en de steek dier smaders moet hem menige zucht afgeperst hebben, want hij had eene zeer gevoelige natuur, die diep en scherp gevoelde, ofschoon zij hare smarten en grieven voor anderen verbergde. Maar onder al die beproevingen ondersteunde God hem en hield hem staande, en gaf hem kracht om ze met zachtmoedigheid te dragen, en deed hem gevoelen, dat het een deel was van het kruis, dat hem was opgelegd.

Omtrent dezen tijd vernemen wij, dat een ander leeraar zich afscheidde, namelijk de Eerw. Thomas Husband, die dezelfde beschouwingen deelde en ook een vertrouwelijken omgang had met William Tiptaft en J. C. Philpot beide. Mr. Husband woonde te Apleford, een dorp in Berkshire, niet ver van Abingdon, zoodat zijn beide vrienden vaak bij hem aan huis kwamen, waar zij gelegenheid hadden tot een aangenaam geestelijk verkeer. Het feit, dat zoo menig getrouw leeraar de gevestigde kerk verliet vermeerderde de verwarring van Philpot, en riep met vernieuwde kracht al die twijfelingen weder in het leven, die in den laatsten tijd een weinig in rust schenen te zijn. Een brief van hem, dien wij hier tusschen voegen, zal ons eene meer getrouwe beschrijving geven van de foltering des twijfels, die te dier tijd zijn gemoed bezwaarde, dan een ander dat zou kunnen mededeelen. Het is de eerste van een reeks van brieven aan Mr. Parrij, te Allington Wilts, geschreven, met wien hij later in persoonlijke kennis kwam, en men mag wel zeggen zijn geliefdste en meest vertrouwde vriend.
Mr. Parrij had door William Tiptaft gehoord van de gemoeds oefeningen van Mr. Philpot aangaande het verlaten van de Engelsche Kerk, en hij mogt opmerkelijk veel gebeds hebben, dat Philpot zich nog eens mogt afscheiden en een Evangeliedienaar onder hen worden te Allington. Hij kon geen rust vinden voor zijn gemoed, totdat hij naar Stadhamton was gegaan, om hem daar te hooren prediken en persoonlijk kennis met

hem te maken. Kennis werd al spoedig bestendige vriendschap, en van af dien lijd hielden zij geregelde briefwisseling; en de vele brieven aan Mr. Parrij geschreven vormen een der meest gewigtigste gedeelten van de nalatenschap van onzen geliefden vriend.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. J. Parry te Allington

Stadham, 11 October 1833

Mijn waarde Heer!
Genade, barmhartigheid en vrede worde u vermenigvuldigd, door de bevindelijke, zielvernederende, zielvertedcrende en ziel verheugende kennis van den genadigen en levenden Immanuël!
Ik dank den God der gebeden, dat Hij u zooveel gebeds gaf voor zulk een harden zondaar als ik mij zelven gevoel te zijn, gelijk ik niet twijfel of gij zult bij uwe begeerten, dat ik tot u mogt overkomen, ook uwe smeekingen voegen om mijne bevindelijke kennis aan de Goddelijke dingen. Evenwel zie ik tot nog toe niet den weg om tot u te komen, daar ik nog steeds in de bediening eener kleine kudde ben, onder welke ik sints eenigen tijd in- en uitging. Mijne verbindtenis met de Staatskerk is nog niet verbroken, maar ik hel tot de gedachte over, dat het welhaast kan gebeuren. De Heere bragt mij, als antwoord op het gebed, nu twee jaren geleden op zulk eene merkwaardige wijze hier terug, en sterkte mij zoo bijzonder tot mijn werk, nadat ik van wegfi krankheid een en een vierde jaar werkeloos moest zijn, dat ik altijd gevoeld heb liaar niet te kunnen verlaten tenzij ik klaar en duidelijk den weg daartoe zou zien. In de laatstverloopen maanden heb ik de zaak meer bijzonder voor Hem gebragt; en vraag van Hem wijsheid en leiding, dewijl het verderf van de Staatskerk in do praktijk en in beginsel mij meer duidelijk geworden is. Mij dunkt, dat ik nu eenige wijzigingen in den weg zie, dewijl hij mij geopend schijnt, en dat ik hoogst waarschijnlijk van mijn ambt zal ontzet worden. Indien dit het geval zou wezen, dan is mijn weg op eens open, dewijl het mijne bediening alhier is, die mij voornamelijk doet blijven in de kerk. Binnen weinige dagen zal het waarschijnlijk beslist worden; en wanneer mijn ambt van mij zal weggenomen worden; dan is mijn voornemen, zoo de Heere wil, hier tot het voorjaar te blijven, en dan voor een tijd naar Kent te gaan, waar mijne vrienden wonen, en waar ik gelegenheid zou hebben tot de prediking des Woords.
Er is niemand op de geheele aarde wien ik deze bijzonderheden heb medegedeeld, en daarom zou ik wel wenschen, dat gij het vooralsnog als een geheim voor uzelven houdt. Ik ben van zeer vertrouwbare zijde ingelicht, dat er eene aanklagt tegen mij ingediend is of zal worden bij den bisschop, omdat ik mij laatstleden veroorloofd heb eenige aanmerkingen te maken op het gedrag van sommige geestelijken; en indien ik mijn ingenomen standpunt zal blijven handhaven, waartoe ik genade van den Heere hoop te ontvangen, dan denk ik wel, dat hij mij zal verwijderen. Zoodra ik' er buiten gedreven word ga ik er uit. Dat zij mij stooten uit het land van Egypte en het huis van slavernij, en mijn weg zal duidelijk genoeg zijn. Niemand weet, wat het is een volk over te geven, dat men liefheeft en dat mij liefheeft, en eene gelegenheid waar de Heere u zegende, behalve zij die in zulk eene beproeving verkeeren. Ik kan gerustelijk zeggen, dat mijn wederkeeren hier op het Kerstfeest van 1831 een regtstreeks antwoord op het gebed was, zoo als ik het nooit in mijn leven ervaarde; en daarom kan ik deze plaats niet verlaten of ik moet mijn weg duidelijk geopend zien in de voorzienigheid of in genade. Doe mij het genoegen, en houd voor uzelven wat ik u als geheim mededeelde, aangezien geen enkel persoon, zelfs mijn helper niet, weet welke vervolgingen van de wederpartij tegen mij worden ingesteld.
Bid voor mij, dat de Heere mij regt moge leiden, en mij geven een geest van getrouwheid, vereenigd met zachtmoedigheid en ootmoedigheid, om mij op Zijn tijd en in Zijn weg aftezonderen van een verdorven stelsel; en meer bijzonder, dat het Hem moge behagen de tegenwoordige zaken in Zijne magtige handen te nemen, en de overleggingen des menschen zoo te leiden, om Zijn genadig en eeuwig voornemen te voltooijen. O, uit genade te gelooven en lieftehebben, en Zijnen wil te betrachten; den zin van Christus te hebben, en alleen Zijne heerlijkheid te beoogen! O, om een hart te hebben, dat niemand vreest, en niemand behaagt dan den op gestanen Heere, en te proeven Zijne liefde, de ziel dringende tot wederliefde, tot een verlustigen in- en een gehoorzamen van Hem!
Doe mijne toegenegen groet aan Mev. Parry; en geloof mij te zijn,
Uw liefhebbende in Hem, die de Heere is van allen, J. C. P.

Terwijl zijne ziel aldus beproefd was, en hij ter eener zijde gekweld werd met den twijfel of zijn blijven in de Kerk wel goed was, en ter andere zijde verzocht door liefde tot zijn kudde om bij haar te blijven, werd zijn

zwak ligchaam oorzaak van eene andere groote bron van beproeving. Hij schijnt in dezen tijd veel meer geleden te hebben van borst-aandoeningen dan op lateren leeftijd. Stadham was in een vochtig, ongezond oord gelegen; zijne werkzaamheden waren boven mate veel, en vaak was hij aan koude en natheid blootgesteld in zijn gaan van de eene plaats naar de andere. Het gevolg was, dat bij dikwijls leed aan verkoudheid en borstaandoeningen, en elke opvolgende ontsteking, ook wanneer ze weder weggenomen was, liet geruimen tijd eene lichamelijke zwakheid achter. Zelfs wanneer hij zich niet dadelijk behoefde te onttrekken aan zijn werk vanwege krankheid, deed zijn Zondagsche arbeid toch zeer zijne gezondheid in ‘t algemeen aan. Hij herkreeg ze zelfs niet van de enkele preek, tot welke hij op Zondag verpligt was, tot den volgenden Woensdag; en was menigmaal niet bekwaam tot eenigen ambtsarbeid. In dezen tijd moet zijn zwak, broos lighaam eene bijzondere beproeving voor hem geweest zijn: verliet hij de kerk zoo zou bij daarmede zijn geheele inkomen verliezen, en eeniglijk door eigen inspanning voor zijn dagelijksch brood moeten zorgen; en wanneer in zulk een weg zijne gezondheid minder zou worden en hem den arbeid onmogelijk maken, dan zou er geen Genootschap zijn, dat zich zijner aantrok, en de uiterste armoede stond hem te wachten. Alleen het vast geloof in God, zonder Wiens wil geen musch op aarde valt, kon hem onder deze zorgen en angstvalligheden des levens ondersteunen.
Zoo ging er een jaar voorbij, in welken tijd hij steeds zijn ontslag uit de bediening verwachtte, en inderdaad ontving hij ook eenmaal eene berisping van zijnen bisschop, maar hoorde verder er niets meer van. Ondertusschen was het duister en doodig in zijne ziel; hij scheen gevallen te zijn in den poel Mistrouwen, en Hoop had hare helpende en onderschragende hand niet uitgestrekt. De drie volgende brieven, in dit jaar geschreven, kunnen ten dien opzigte belangrijk genoemd worden.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. J. Parry te Allington

Stadham, 1 Februari 1834

Zeer waarde Heer!
Ik ben eenerzijds verhinderd geworden uwen brief eerder te beantwoorden, ter oorzake eener pijnlijke oogontsteking, die mij af en toe de laatste veertien dagen veel deed lijden, en waarvan ik nog niet geheel genezen ben.
Gaarne zou ik u een meer bevredigend antwoord op uwe letteren willen geven, dan ik vrees, dat gij in dezen vinden zult. Maar mijn eigen gemoed verkeert in het duister, en de arm des Heeren is noch niet aan mij geopenbaard. De zaak, die ik u mededeelde, ging rustiger voorbij clan ik verwacht had. Het zij de bisschop zich de zaak niet aantrekt, of dat hij het zijne tusschenkomst niet waardig keurt, ik weet het niet. Middelerwijl die zaak aanhangig was, gevoelde ik mij heel kalm en rustig, het gevende in handen des Heeren, en gevoelde inderdaad meer begeerte om afgezet te worden dan te blijven. Maar ook gevoelde ik toen, dat wanneer ik niet werd afgezet, het mij meer dan ooit zou bevestigen. En zoo is het geschied; in mijn gemoed gevoel ik veel minder beweging en drang tot uitgaan, dan er Lij mij was ten tijde, toen ik u ontmoette. Aangaande deze plaats on dit volk, kan ik in het bijzonder zeggen: ‘Ruben! gij zijt mijn eerstgeborene, het beginsel mijner krachten.’ En daarom gevoel ik mij onwillig, ik mag er ook bijvoegen onmagtig, hen te verlaten zonder eene duidelijke onderrigting en leiding in de Voorzienigheid of in de genade.
En mij dunkt, als gij wist, wat een duister, doodig, onwetend, levenloos, verdorven schepsel ik ben, uwe begeerte om meer van mij te zien en te hooren zou zeer verminderen. Vaak betwijfel ik het ernstig, of ik wel ooit regt ontdekt ben geworden, zoo veel duisternis, verdorvenheid en ongeloovigbeid als ik in mij zelven vind. En ten aanzien van de bediening gevoel ik mij zelven hoe langer zoo meer onbekwaam, dewijl ik zoo weinig licht, leven en kracht in mijne eigene ziel ontwaar, en zoo weinig kennis heb hoe te handelen met de zielen van de levende huisgenooten Gods. En houd er u van verzekerd, als ik dit zeg, dan is dat geen gewone, alledaagsche instemming met wat zoovelen belijden, maar het gevolg van wat ik wezenlijk in mij zelven zie en ontwaar. En welk eene droevige zaak is het voor eene Gemeente, iemand als Evangeliedienaar aan te nemen, voldaan zijnde met zijne gaven en genaden, om dan na weinige weken te ondervinden, dat zij zich verbonden hebben met iemand, die geestelijk beschouwd niets weet van de Goddelijke dingen, en daarom haar niet kan opbouwen in do bevindelijke waarheid, zooals die in Jezus is! Het volk is hier onkundig, en bemerkt mijne gebrekkigheid in dezen misschien niet zoo duidelijk als ik zelf; en aangezien zij nu en dan belijden het goed te hebben, geeft het mij van tijd tot tijd moed en kracht om voor hen te prediken. Maar om hen te verlaten, en oenen nieuwen werkkring in een nieuw gedeelte van den wijngaard te aanvaarden, zonder mijn weg duidelijk

en klaar te zien aangewezen, neen, dat durf ik niet te ondernemen. Daarenboven blijf ik er bij, wat ik sints lang gevoeld en gezegd heb, te weten, dat wanneer ik meer genade mogt hebben ik niet in de Staatskerk zou blijven. Maar dit gebrek aan genade, dat mij in dezelve houdt, zoude mijne bediening geheel onvoordeelig maken, wanneer ik buiten haar stond. O, in onze dagen is er maar al te veel een roepen: 'Neem mij toch aan tot eenige priesterlijke bediening, dat ik eene bete broods moge ete;' en dewijl het is: gelijk het volk is alzoo ook de priester, zoo is het niet zeer moeilijk voor iemand met eenige gaven zich zelven een kansel te verzekeren, in eene achtbare kapel. Maar ik weet, dat dit verre is van mijn zoeken en wenschen. Zal een Evangeliediedaar nuttig zijn dan moet hij een gezondene wezen; en wie een gezondene is zal verheerlijking zoeken van Hem, die hem gezonden heeft, en zal boven alle dingen begeeren genade in zijne ziel als een Christen, en genade als leeraar, opdat het werk des Heeren voorspoediglijk moge voortgaan in zijne handen. En te midden van al mijne duisternis en verdorvenheden begeer ik niets zoo zeer, dan meer licht, leven en zalving in mijne ziel te ontwaren, zoowel voor eigen leven als ten goede mijner bediening.
Dit nu moet gij aanmerken als mijn antwoord op uwe vriendelijke belangstellende letteren, dat ik den weg niet bemerk om mijn tegenwoordigen post te verlaten, en dat ik hoop, dat gij om mijnentwil niet zult uitstellen zulk een dienstknecht onder u te vestigen als de Heere u zal zenden. Doch zoo ik in uwe omgeving mogt komen, en ik mij zelven de vrijheid mogt veroorloven in kapellen te prediken, en ik kon er u genoegen mede doen, dan zou ik met blijdschap eene aanbieding om te prediken aanvaarden, hetzij op Zondag of op eenig anderen tijd. Maar of die tijd nog eens zal aanbreken, of wanneer dat zal geschieden, kan ik thans niet bepalen. Ik, zegt de Heere, zal het te zijner tijd snellijk doen kómen. Hij is do Souvereine, en ik begeer Zijne souvereine hand te zien en Zijne oppermagtige stem te hooren, om mij te ondsirlgten van den weg, dien ik te gaan heb. Broeder Tiptaft heb ik in geruimen tijd nijt gezien, en ik denk voor het naast, dat hij van huis is. Ik vrees, dat gij deze letters zeer onvoldaan zult ter zijde leggen. Ik vind ze zoo ook voor mij zelven, doch ik weet niet hoe ik anders zal schrijven. Doe mijne christelijke groeten aan Mevr. Parry, en ontvang dezelve zeer waarde Heer **van uw opregte en toegenegen J. C. PHILPOT.**

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. W. Tiptaft

Stadhampton, 1 October 1834

Mijn waarde Tiptaft !
Dat ik u niet eerder geschreven heb, kwam nu eens door de vele bezigheden, dan weder uit traagheid voort, maar somtijds overmeesterde mij ook een gevoel, dat mijn schrijven zoo weinig voordeel aanbrengt. Inderdaad, elken dag schijnt het mij meer en meer duidelijk, dat ik slechts weinig of geene genade bezit. En in die tijden, wanneer ik mag naderen tot den troon der genade en den Heere vraag in en aan mijne ziel te werken, dan is het als of ik noch minder genade heb dan ooit. Op zulke tijden, en als ik dan bij gelegenheid beweldadigd word met eenigen ernst, gevoel ik in mij alles zoo oppervlakkig, zoo onwezenlijk, zoo weinig in overeenstemming met het magtige werk des Geestes aan de ziel. De sluizen des grooten afgronds zijn opengebroken, en al mijn Godsdienst schijnt te bestaan in een weinig natuurlijk licht, even gelijk ik eenigpunt van de geschiedenis of taalkennis weet. Het zijn mijn beste tijden, altans in het verborgen, wanneer ik onder het gevoel van geen genade of Godsdienst te hebben den Heere vraag, dat Hij aan mijne ziel moge werken. Op andere tijden welke werkingen van ongeloovigheid, wantrouwen, zorgeloosheid, hoogmoed, boosheid, verwaandheid, met al de vuile, dwaze, walgelijke, wellustige inbeeldingen, die de een na de andere inkomen, — ach, dan schijnt mijne ziel een groote afgrond, 'woest en ledig' — in 't oorspronkelijke 'verwarring en ledigheid,' — alvorens het woord van God luidde: 'Er zij licht!' Wanneer ik in mijne bediening zoo gesloten ben, en niet kan voortkomen, ach, dan ontwaar ik meer zorg voor mijne eigene misslagen, dan behoefte om voor het volk nuttig en voordeelig te zijn. Eit Avord ik begunstigd met eenige vrijmoedigheid, helaas, dan eigent mijn hoogmoedig hart zich alle heerlijkheid en geeft niets met al aan den Heere! Wat nuttigheid zal het u dus zijn iets te lezen van zulk een onnoozel en genadeloos, zulk een aardschgez' en vlee.-chelijk schepsel als ik ben? Wanneer ik mijne opregte begeerte uitspreek, dan zou ik zeer verheugd zijn somtijds te gevoelen:wet of Evangelie, overtuiging of vertroosting, een roepen tot of een loven van God; iets van God zou mij beter zijn dan mijnen tegenwoordigen duisteren, blinden, aardschgezinden, genadeloozen staat. En toch gevoel ik somtijds alleenlijk dit, en op andere tijden ben ik zoo zorgeloos, als of alles een fabel ware van het begin tot het einde. En dan mengt zich daaronder dat ongeloof, met al zijne snoode twijfelingen en vragen, en verkeert mijne gebeden in spotternij. Ik verwacht wel, dat uw hart op een en ander zijn echo's heeft; maar wat bewijst

dat nog voor mij? Ik zal nog omkomen in mijnen vleeschelijken staat, tenzij oppermagtige genade tusschenbeide trede, en hiervan kan niets noch niemand mij afbrengen. Doch laat ik ophouden met uittcweiden over mijne klagten en smarten. Stel u voor den hoogmoedigsten, verhardsten, den meest ongeloovigen en vleeschelijken mensch als gij kunt, — en gij hebt mijne afbeelding!
Ik geniet veel van de familie P., in wier nabijheid ik mij bevind. Ik zie hen nóg al dikwijls, en onze gesprekken gaan altijd over de beste dingen.
Ik had niet verwacht thans hier nog waarnemend predikant te zullen zijn, dewijl de bisschop mij omtrent vijf weken geleden een brief schreef, waarin hij mij berispte, dat ik reeds zoo lang een helper had zonder zijne toestemming, en eischte onmiddelijk van mij een antwoord, of ik zonder uitstel den geheelen dienst wederom kon en wilde aanvaarden. Ik antwoordde hem kortaf — hem noch 'mijnheer' noch 'WelEerwaarde' noemende, met het noemen van eenige bijzonderheden, dat ik niet zonder een hulp kon. Bijgevolg verwachtte ik elk oogenblik tot antwoord, dat hij mij zou afzetten of verwijderen; maar tot nog toe ontving ik zulk een antwoord niet, ja zelf in het geheel niets. Ik beveel de zaak de Heere aan, en verwacht zoo zeker uitgedreven te worden als gij naar Abingdon terugkeert. Doch ik ben hier tot nog toe ongestoord.
Clamp en nog drie anderen ontmoette ik hier op een Zondag kort geleden. Ik had een uitvoerig gesprek met Clamp en gevoelde mijne ziel verlevendigd, en bevond vereeniging met hem. Op Zondag, den 14den der vorige maand, heb ik te Kenningtou gepredikt, en mogt dat met vrijmoedigheid doen, altans voor zoo ver ik dat voor mij zelven gevoelde. G... was daar ook, die ontzaggelijk ver van den nauwen weg schijnt afgedwaald; en schoon ik niets van de omstandigheden af wist, werd mij duide'ijk dat de leerrede bij-uitnemendheid hem paste. Maar zoo is het. Wij kunnen soms zoo goed voor anderen • hooren, terwijl voor ons zelven het woord nutteloos blijft.
De jufvrouwen G. zijn hier komen wonen. Zij strijden voor de inwendige kracht der waarheid, en hebben een blik leeren slaan op P's. 'hout, hooi en stoppelen'. In allen geval is er veel, dat anders moest zijn. Zij zeggen van zijne bediening, dat ze krachteloos, en van zijn kudde, dat ze dood is. Hij pleeg hen steeds éénmaal in de week te bezoeken, maar sprak t ot hen nooit over de dingen Gods. Ik beproefde zijn volk tot een bepaald punt te brengen, maar zij schijnen voor mij bcwegeloos. Wanneer wij duister en doodig zijn, weten wij het; maar zij schijnen tevreden te zijn met hunne onwetendheid, en hebben veel van de Laodicensen van vroeger tijd. T. predikt voor mij in de liefdebeurten, maar ik hoor, dat hij niet zeer diep indringt in de verborgenheid der ongeregtigheid of in de geheimen der Godzaligheid. S. is hier onlangs geweest; ik vind veel overeenkomst met hem. Sints wij hem zagen heeft hij bevindelijke kennis moeten maken met Klaagl. 3, en hij sprak veel van donkere wegen. Ik ontmoette hem bij de familie P. die zeer met hem ingenomen is, en hem zeer vriendelijk bejegenen. Ik bid u, zoodra als gij zult aangekomen zijn, zult gij mij wel eens bezoeken.
Groet vriendelijk Mijnheer en Mevr. Keal. **Uw verbondene in Christus, J. C. P.**

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. J. Parry te Allington

Stadhampton, 11 December 1834

Mijn lieve Vriend!
Aangezien ik eene gunstige gelegenheid heb, met vriendenhand u een lettertje te doen toekomen, zet ik mij neder om een en ander u te schrijven.
Laat ik aanvangen met u te vragen, welke voortgang de dingen des Heeren in uwe ziel hebben? Hebt gij ook, gelijk de meesten van ons in dezen omtrek, te klagen over magerheid en dorheid? Steekt gij ook uwen mond in het stof, of er misschien verwachting ware? Deelt gij ook den uitroep van Paulus, als hij zegt: 'Ik ellendig mensen! wie zal mij verlossen van het ligchaam dezes doods?' Zijt gij ook gezegend met beschouwingen van het verzoenend bloed en de regtvaardigende geregtigheid van Immanuël? Moogt gij u zelven volmaakt zien in Hem, en is Hij u de voornaamste onder tienduizenden en gansch begeerlijk? Of zijt gij begraven in uwe boederij en aardsche bezigheden, waarbij gij uwe ziel zoo hard vindt als eene rots en zoo onvruchtbaar als het barre zand? Is uwe gedurige bevinding: 'Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik?' En zijt gij aangaande uwe pachthoeve rusteloos onvoldaan; vermoeid van u zelven, en toch onbekwaam om uwe ziel van hare duisterheid, schuld en ellendigheid te bevrijden?
Het spreekwoord zegt, dat een dwaas meer kan vragen dan een wijze kan beantwoorden, en ik vind het veel gemakkelijker iemand te ondervragen naar de bevindingen zijner ziel, dan ze voor mij zelven te beantwoorden. Wat mijn eigen staat betreft, ik moet bekennen maar weinig leven, gevoel of kracht in mijne

ziel te hebben, en somtijds schijnt het mij toe niets met al te zijn, ja, zoo zorgeloos omtrent de dingen Gods als een paard. De Bijbel schijnt mij somtijds voedsel noch geur te hebben, en al zijne verborgenheden schijnen voor mijne beschouwing opgesloten te zijn. De liefde tot de afgoden vervult mijn hart, en telken dage ben ik afhoereerende achter dezelve. Geene beuzeling is te dwaas om mijne opmerkzaamheid gaande te houden en al mijne gedachten intenemen; en mijn hart schijnt een poel van ongeloovigheid, wellust, hoogmoed, vuilheid en zedeloosheid. Ik word, inderdaad, bewaard voor het uitwendig kwaad, maar mijn hart is zoo vuil en Goddeloos, dat ik op niemand een steen zal durven werpen.
Vreemde dingen hoort men bij geruchte van den heer .... Ik ben bevreesd, dat hij die dingen thans loochent, waarvan hij eertijds getuigde als van het leven en de kracht van den innerlijken Godsdienst en levende Godzaligheid. Het laatste wat ik van hem hoorde was, dat hij den doop verwierp. Deze dingen zullen zijne gemeente zeker bedroeven en martelen, en de zwakken en onbevestigden in het bijzonder doen schudden in zijn twijfel aan de wezenlijkheid en kracht van eigen Godsdienst. Helaas! schier alles wat ons voorkomt benaauwt en verwart ons, maar wat kan meer beproevende zijn dan wanneer een vaandeldrager bezwijkt? Het vallen van officieren is van veel meer beteekenis dan wanneer de minderen bezwijken. ‘Slaat dien Herder, en de schapen zullen verstrooid worden,’ was waar van den grooten Herder, en in zeker opzigt en tot op zekere hoogte ook waar van de onder-herders.
De jonge heer, die u deze letteren zal overbrengen te Allington, of te minste te Devizes, is de zoon van den heer L, van die plaats, en ik geloof, dat er wat goeds in hem is voor den God Israëls. Somtijds komt hij bij mij in de lezingen, die ik op een avond in de week houd, en hjj schijnt eene wezenlijke begeerte te hebben naar een bevindelijk werk aan zyne ziel.
Hoe is het met uwe gezondheid? Gevoelt gij nimmer eenige murmureering in uw gemoed, dat gij niet zoo sterk en gezond zijt als degenen, die u omringen; en drukt pijn en ververdriet wel eens op uwen geest, zoodat hij uitbreekt met de Jona’s betuiging: ‘Mijn toorn is billijk ontstoken?’ Och, onze harten zijn een zamenweefsel van opstand, gemelijkheid, bedilzucht en vol onvriendelijkheid en ondankbaarheid. Wanneer wij somtijds onder het besef onzer snoodheid en ondankbaarheid jegens den grooten God, die ons zoo uitnemend zegent, verteederd nedervallen, o dan is het ons goed. Mijne gezondheid is des winters altijd zwakkelijk, en ik blijf tamelijk veel in huis; maar toch vind ik de oude verdorvene, aardschgezinde natuur ook hier evenzeer woelende en werkende als in de straten van Londen.
Geloof mij te zijn, met Christelijke achting en groete aan Mevr. P. **Uw verbondene in Christus Jezus, J.C.P.**

De winter van 1834 ging voorbij, en het voorjaar van 1835 brak aan; zijne twijfelingen vermeerderden, en de dwalingen en misslagen der kerk werden hem hoe langer zoo duidelijker; maar ook ontbrak het hem niet aan geloof en voornemen des harten; zoodat hij in de maand Maart van dat jaar tot de vaste beslissing kwam zich van de Engelsche Hoofd-Kerk af te scheiden. Slechts twee personen maakte hij zijn voornemen kenbaar; maar op Zondag den 22e Maart maakte hij het van den predikstoel in ‘t openbaar bekend. Hij had tot tekst gekozen 2 Petr. 1:16: ‘Wij zijn geen kunstig verdichte fabelen nagevolgd,’ en hij predikte op zijne gewone wijze, alsof er niets te doen ware. Maar aan het einde zijner leerrede zeide hij: ‘Gij hebt tans voor de laatste maal mijne stem binnen deze muren gehoord. Het is mijn voornemen miju ambt neder te leggen en de Kerk van Engeland te verlaten, want ik kan en mag niet langer voortgaan in het kwade te doen opdat het goede daaruit kome.’ Met stomme verbazing hoorde de vergadering zijn besluit, en was bedroefd en verslagen: de slag was zoo pijnlijk, en daarenboven zoo onverwacht, zoodat de stem des geweens schier aan elke zijde gehoord werd; allen gevoelden meer of minder de scherpe beproeving, want hij werd van allen bemind. Menigeen had veel geestelijken troost onder zijne bediening gesmaakt, terwijl een iegelijk, die hem kende, hem eerde en achtte om zijn waar en Godzalig leven, en om zijn innemend en vriendelijk karakter. Allen gevoelden dat hunne gemeente een opregten vriend en hunne Kerk een getrouw dienstknecht verloor.

Devolgende brief, na dit voorval aan zijne zuster geschreven, zal de zaak met zijne eigene woorden voorstellen.

Brief van J.C. Philpot aan Mej. Fanny Philpot te Walmer Deal

Abingdon, 30 Maart 1835

Mijne lieve Fanny!
De tijding, die ik u tans ga mededeelen, zal u ongetwijfeld zeer verwonderen. Na menige gemoedsbeproeving aangaande de zaak ben ik tot het besluit gekomen dc Engelsche Kerk te verlaten. Inderdaad, ik heb reeds mijn ambt nedergelegd, en met een paar dagen zal ik ook voor mijn lidmaatschap bedanken. Ik zou gaarne mijn inkomen en onafhankelijk bestaan hebben behouden, maar dewijl mij dit niet mogelijk was mot behoud eencr goede consciëntie, zoo vond ik mij verpligt, dat er aan te geven. Dc dwalingen en verdorvenheden der Engelsche Kerk zijn zoo groot en menigvuldig, dat iemand, wiens geweten door den Heiligen Geest een weinig teeder werd gemaakt, tot op zekere hoogte er niet in blijven kan. En schoon ik mijn rust en bestaan en onafhankelijkheid er aan heb moeten opofferen, gevoel ik mij toch meer op mijn gemak en in vrijheid, en ik vertrouw, dat het mij nooit zal berouwen. Mijne behoeften zijn tans veel minder dan ze plegen te zijn, en ik stel mij voor vergenoegd te zullen zijn met de geringe inkomsten, die ik billijk kan verwachten. Het leven is kort, ijdel en spoedig voorbijgaande; en of ik in overvloed en onafhankelijkheid kan leven, of vergelijkenderwijs in armoede mijn dagen slijt, dat zal van geen beteekenis voor mij zijn als ik in mijn doodkist lig. Wanneer ik gezond en sterk genoeg mag zijn hoop ik mijne lieve moeder niet tot een last te zullen wezen. Inderdaad, de Godsdienst heeft mij van al mijne tijdelijke uitzigten beroofd, en de wereldschgezinde en vleeschelijke mensch zal mij ongetwijfeld als een zot en dwaas beschouwen. Doch ik weet, dat de goedkeuring Gods en de getuigenis van een eerlijk geweten beter zijn, dan duizenden van goud en zilver. Mijn voornemen werd wel een weinig onverwacht uitgevoerd. Ik had eerst het plan van mijn voornemen kennis te geven aan den bezitter van kerkelijke inkomsten, om dan in het midden van den zomer mijn ambt neder te leggen. Maar zulk eene handelwijs kwam mij onbetamelijk voor, dat ik tot hem zou zeggen, niet meer het predikambt te kunnen waarnemen, dan vooreen zekeren tijd, omdat ik in die betrekking verkeerd handelde. Dat zou mijns inziens zooveel zijn, alsof ik tot hem zeide: ‘Sta mij toe, dat ik nog de drie eerstkomende maanden voortga met te zondigen.’ Alzoo besloot ik op eeas mijn post neêr te leggen, te meer daar mijn helper mij beloofde, zoo het noodig was, het volgend kwartaal het te aanvaarden. Slechts twee personen deelde ik mijn voornemen meele; en op Zondag den 22 dezer op mijne gebruikelijke wijs gepredikt hebbende, zeide ik aan het slot mijner rede: ‘Heden hebt gij mijne stem voor de laatste maal in dit heiligdom gehoord. Ik ben besloten mijn predikambt neder te leggen, en mij te onttrekken aan de bediening des Woords in de Kerk van Engeland.’ Het was alsof een donderslag in de vergadering gevallen was. Ik wilde de gewaarwordingen niet prikkelen noch op de hartstogten werken, en daarom maakte ik het zoo kort mogelijk. Het volk was zeer geroerd en aangedaan. Toen ik den volgenden dag eenigen ontmoette, deelden zij mij hunne begeerte mede, om een kapel voor mij te bouwen, indien ik besluiten kon bij hen te blijven. Hiertoe gevoel ik evenwel geene neiging, ofschoon het volk het zeer begeert, en zij verzekeren, dat het mij geen enkelen penning behoeft te kosten.
Zoo God wil, denk ik tans te Stadham te blijven tot omstreeks Junij, en waarschijnlijk ga ik dan naar eene plaats Allington genaamd, nabij Devizes, Wilts, alwaar eene kapel is waarin ik zal prediken. Omstreeks anderhalf jaar geleden hoorde een diaken van die plaats mij prediken, en zoodra hij hoorde, dat ik mij van de Kerk had afgescheiden, zadelde hij zijn paard en kwam te Stadham om mij te ontmoeten. Ik was evenwel hier toen hij kwam; zoo heb ik dan mijne toestemming gegeven om over weinige weken naar Allington té gaan.
Ik ben bezig met een open brief te schrijven aan het hoofd van Worcester’s Collegie, om van mijn lidmaatschap afstand te doen, waarin ik de redenen bloot leg, die mij er toe geleid hebben, om mij van de gevestigde Staatskerk af te scheiden. De prijs zal uiterst twee of drie stuivers bedragen. Indien gij eenige exemplaren daarvan wenscht, zal ik den Boekverkooper te Londen verzoeken, dat hij u een honderdtal zendt. Het zal wel een weinig scherp zijn tegen de stelsels van de Academie en de Engelsche Kerk.
Ik hoop dat mijne lieve moeder niet zoo veel hartzeer zal hebben over dezen stap, dien ik gedaan heb, en ik geloof in opregtheid, dat ik haar niet tot last zal wezen. De ongenade en de vernedering in het leven zal zij wel niet gade slaan. De versmading van Christus is grootcr rijkdom dan de schatten van Egypte. Op dezen oogenblik kan ik niets aangaande mijne toekomstige plannen mededeelen. Zoo ‘t mogelijk is, zou ik gaarne eenigen tijd met u in Devon doorbrengen, en die rust genieten, waaraan ik na de prediking behoefte gevoel, en ik vertrouw, dat de goede Heere mij nooit zal begeven noch verlaten. Hij heeft zoo vele wegen om Zijne dienstknechten te verzorgen, en weet de raven te gebruiken om hen te onderhouden, gelijk Elia van ouds. Ware ik volkomen gezond en sterk, ik kon met prediken of met onderwijs geven genoegzaam in mijne behoeften voorzien; maar voor het tegenwoordige kan ik niets zeggen, gelijk ik ook in geen enkel opzigt mijnen weg weet. Elke dag heeft genoeg aan zijn zelfs kwaad.

Sints Zaterdag ben ik hier bij mijn vriend Tiptaft, en ik denk hier nog wel eenige dagen te blijven. Daarom weet ik niet, of gij misschien al of niet aan mij geschreven hebt. Adresseer uwen brief te Stadhampton zoo als altijd, en schrijf mij dan met een wat gij denkt over het gaan naar Devon.
Dit leven gaat snel daarheen, en eene eeuwige toekomst beidt ons. De groote vraag is: Wat weet ik van Christus door de innerlijke onderwijzing des Geestes? Hebben wij, en hoedanig is ons opregt geloof in het bloed en de regtvaardigheid van Christus? Wat weten wij van Zijn sterven voor ons?
Dewijl het tijd is, dat de post vertrekken zal, moet ik hier tans bij afbreken, en eindig met de verzekering mijner liefde aan mijne dierbare moeder en al de uwen, **Uw toegenegen Broeder, J. C. P.**

Tans geen lid meer zijnde van de Staatskerk, kon hij ook geen lid meer blijven van de Academie, onafscheidelijk met die kerk verbonden, en uit den even medegedeelden brief heeft de lezer kunnen bemerken, dat hij alreede een afscheidsbrief geschreven had aan den bestuurder van zijn collegie, waarin hij duidelijke en gewigtige reden gaf van zijne handeling, en de misslagen der verlaten kerk vrijmoedig beoordeelde. Hij oordeelde dat de uitgaaf van dezen brief noodzakelijk was, dewijl zijne afscheiding geene kleine beroerte in de geestelijke wereld te weeg bragt, en de beweegoorzaken, die er hem toe geleid hadden, allerzijds verkeerd werden voorgesteld. Terwijl hij in de kerk was, werd hij erkend als een man van groote bekwaamheid, en velen zagen op hem, als iemand van wien ze hoopten, dat hij voor hunne kerk zoude strijden tegen de toen heerschende neiging van afscheiding.
Doch zijn verlaten van de kerk stelde hem zelf in slagorde met de tegenovergestelde rigting, en zoowel zijne oule ah nieuwe vrienden verwachtten van hem, dat hij in het openbaar rekenschap zou geven van zijne daden. Niemand kon hem beschuldigen, dat hij in dezen eigen voordeel op het oog had, integendeel, ten koste van welvaart en eene goede betrekking deed hij dezen stap. Hij zou niet langer met onbepaalden eerbied aangezien worden als een lid van dien magtigen, maar zonderling gemengden stand, — de Engelsche geestelijkheid; hij zou niet meer kunnen rekenen op een bepaald inkomen van de kerk, hetzij in gezondheid of bij ziekte; hem zou de gelegenheid benomen zijn, om bij geschokte gezondheid of voortdurende krankte, zijn toevlugt te nemen tot verzorging en ondersteuning door zijne ambtgenooten. Hij had alle wereldsche voordeelen overgegeven om zijns gewetens wil. De straks aangehaalde woorden, zoo dikwijls gebezigd, blijven immer beteekenisvol: ‘Gelijk Abraham uitging, niet wetende waar hij komen zou, maar met Mozes de versmading van Christus meerder rijkdom achtende dan de schatten van Egypte, zoo ging hij uit, weinig vooruit ziende, wat de Heere in Zijne zorge voor hem of in Zijne genade door hem zou doen.
Zoo gaf hij zijn open brief in het licht, en de buitenwereld las hem; maar zij verstond zijne beweegredenen niet, zij waren boven hare bevatting. Zij mogt hem een d.vaas heeten, een schurk kon ze hem niet noemen. De brochure vond een uitgebreid debiet, zoodat binnen kort een vierde druk noodig was. Onder de kinderen Gods werd het met belangstelling gélezen, als eene getrouwe getuigenis; maar onder zijne oude kameraden in de kerk, werd het met een neusophalen ontvangen. Onderscheidene antwoorden zagen het licht, maar uit die allen bleek duidelijk, dat ze of den geest zijner bewijsreden niet vatteden of zijne beweegreden niet verstonden, of hem alleen met vuile schimpreden overladen, die geen wederantwoord waardig waren. Thans is deze brief reeds door honderden gelezen, maar wat werd er van de antwoorden?
Middelerwijl bleef de heer Philpot te of nabij Stadhampton zijn verblijf houden tot regeling zijner zaken, alvoreps hij naar Allington vertrok. Hij had slechts weinig geld overgehouden, zoodat hij zich gedrongen zag bijna al zijne boeken te verkoopen. En hij had eene kostbare verzameling, waaronder velen waren, die bij als prijzen te Oxford verwierf; anderen waren hem vereerd door lieve en toegenegen vrienden; en allen waren hem zeer dierbaar als de geliefkoosde gezellen in zijne eenzaamheid, want hij had ontzaggelijk veel met zijne boeken op. Maar de nood drong hem tot den verkoop van dezelve, alleen behield hij enkelen der meest gewaardeerden voor zich over.
De heer Philpot sleet menig uur bij W. Tiptaft te Abingdon; maar toen hij eindelijk al zijne zaken geregeld had, nam hij van zijne geliefdste vrienden te Stadham afscheid, en beval hen standvastig bij den Heere te blijven en met de belofte dat hij hen spoedig weder bezoeken zou, ging hij den 5 Junij 1835 naar Allington. Voorloopig ging hij daarheen meest als eene hulpe, om daar zoo lang te blijven als wederzijdsch goedgevonden werd. Niettemin bevond hij, dat het volk hem met zooveel toegenegenheid hoorde, en hij zelf genoot zooveel vrijmoedigheid en zegen, dat bij daar tot het midden van Julij bleef, en hen verliet met de belofte van spoedig terug te zullen koeren De drie volgende brieven staan in betrekking tot dezen tijd.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Abingdon, 3 Junij 1835

Mijn lieve Vriend!
Om alle verkeerde denkbeelden te voorkomen, meen ik het goed te zijn u van mijn voc nemen kennis te geven. Zoo de Heere wil, hoop ik morgen vroeg Abingdon te verlaten en naar Newburij te gaan. Ik denk daar des nachts te logeren bij Mej. Merrewether, alwaar des avonds waarschijnlijk eenige vrienden zullen zamen komen om iets te hooren aangaande den weg der zaligheid en het werk der genade aan het hart. Den volgenden dag (Vrijdag) denk ik, zoo God wil, naar Marlborough te gaan, waar ik u of sommigen der uwen hoop te ontmoeten. Ik zal met den wagen van Newburij komen, en bij zijn aanlegplaats afstappen en daar blijven, totdat ik u zie of iets van u hooren zal. Ik ben voortdurend zeer zwak en moet mij voor de koude zeer in acht nemen, ja ben sints een maand drie, vier niet wel.
Ik hoop en bid, dat mijn komen onder u niet te vergeefs moge zijn. In hoe verre onze beschouwingen en beginselen overeenkomen, weet ik niet; maar onder de bekwaammaking Gods, hoop ik mij zonder eenige menschenvrees opregt te verklaren aangaande hetgeen ik gevoel en geloof. Ik ben, om zoo te zeggen, aan de donkere zijde der dingen, en meer voor verwarring, schuld en slavernij, dan vergeving, vrijheid en verzekering. Niet, dat ik tegen de wezenlijkheden van deze laatstgenoemde ben, maar hare nabootsing is heden ten dage zoo algemeen. Ook wensch ik niet te prediken voor een gehoor, dat mij en mijne leer niet wil noch kan aannemen. Ik kom derhalve tot u als een vriend, hetzij voor enkele dagen, of voor eenige Zondagen, naarmate ik en de gemeente elkander zullen voegen. Wanneer wij te zamen niet in vereeniging kunnen verkeeren, dan zou ik gaarne na den eersten Zondag weder vertrekken. Wanneer zij mij evenwel met instemming en ten goede kunnen hooren, dan heb ik er niet tegen eenigen tijd te blijven. Maar ik wil, dat men mijn komen goed vatte, dewijl ik alleen als persoonlijke vriend tot u kom, en slechts predik als een vriend die bij u verblijf houdt, — gelijk een reiziger, die inkeert om te vernachten. Verwacht intusschen slechts weinig van mij, en gij zult u minder teleurgesteld vinden, aangezien ik slechts een arm schepsel ben beide naar ligchaam en ziel.
Wanneer gij Vrijdag voor mij eenig rijtuig kondet leenen, wat minder open dan een sjees, — bijv. een ligt overdekt wagentje — het zou mij beter passen dan een meer open rijtuig, hoewel ik meen, dat op uwe sjees ook een kap is.
Met Christelijke heilgroet aan Mej. Parry en allen die te Allington de waarheid liefhebben, **Geloof mij te zijn Uw toegenegen J.C.P.**

Brief van J.C. Philpot aan Mej. Fanny Philpot

Allington Devizes, 17 Junij 1835

Mijne lieve Fanny!
Aangezien ik beloofd heb u te zullen schrijven zoodra ik hier eenigzins gevestigd was, zet ik mij neder tot de vervulling dier belofte.
Ik kwam hier Vrijdag den 5 Juni van Newburij, nadat ik des daags te voren van Abingdon kwam. Ik had beloofd in de zaal van eene christelijke dame te Newburij te spreken, maar aangezien er vrees bestond, dat de zaal niet ruim genoeg zou wezen om allen die verwacht werden te bevatten, had zij voor mij eene kapel zien te krijgen om in te prediken. Dit was onder de Algemeene Baptisten, die in hunne gevoelens Arminiaans zijn. Toen ik derhalve aanving met te zeggen, dat God een uitverkoren en bijzonder volk had. scheen de geheele vergadering in beweging. Een man riep overluid: ‘Van deze leer moet ik niets hebben,’ en opstaande ging hij heen, en onmiddelijk daarna nog vijf of zes anderen. Gelukkig evenwel, dat het mij niet van ‘t spoor bragt, zoodat ik de waarheid vrijmoediglijk en met getrouwheid voorstelde, naarmate mij dat gegeven werd. Sommigen mijner vrienden maakten zich beangst, dat het volk .mij overlast zou aandoen, maar niemand deed mij eenig letsel hetzij door voord of daad, en ik kwam veilig van uit hun midden. De volgende dag kwam ik met een der badwagens te Marlborough, alwaar mijn vriend Parry mij afwachtte, en met hem kwam ik behouden hier. Ik heb hier reeds vijfmaal gepredikt, te weten, tweemaal twee beurten op den dag des Heeren en eens in de week daarenboven.
Omstreeks in het midden der volgende maand ben ik gevraagd om te Reading den dienst waar te nemen op een Zondag, maar de tijd is nog niet vast bepaald; daarvan zal het grootendeels afhangen wanneer ik te Kent zal

komen. Waarlijk, om bijzondere reden zou ik liever in dit jaar in het geheel niet te Walmer komen. Want eerstens is hier eene sterke begeerte, om zoolang ik kan te Allington te blijven. Het is hier een gezegende buurtschap, en velen schijnen begeerte om het Woord te hooren. Men gist, dat er jongstleden Zondagnamiddag 250 menschen in de kleine kapel waren, waarvan sommigen zeven mijlen ver gekomen waren, en anderen op een afstand van een tot vijf of zes mijlen wonen. Er zijn hier in dezen omtrek dus vele kinderen Gods, die zamen wenschen te komen onder de banier der waarheid, wanneer zij getrouwd ontplooid wordt. Ik ben zeer op mijn gemak bij den heer Parry; hij heeft eene zeer groote boerderij, en heeft eene vrouw met vier kinderen. Hij is een goed en begenadigd man, en is de diaken, en inderdaad de eenigste bekwame steun van Gods zaak in het dorp. Hij verlangt zeer, dat ik mij hier een wijle zal houden, aangezien ze geheel verstoken zijn van een leeraar. Maar ik ben in tweestrijd wat te doen; om bijzondere reden wenschte ik naar Stadham terug te keeren, maar vind nog moeilijkheden die mij in den weg staan. Mijn gebed is tot den Heere om mij te leiden, dewijl ik naauwelijks weet wat te zullen doen of welken weg in te slaan.
Ik kan opregtelijk zeggen, dat ik geen spijt heb de Engelsche Kerk verlaten te hebben, en gevoel mij op mijn gemak en voldaan in deze zaak. Mijn geweten heeft nu vrede, wat ik niet had zoolang ik mij gewikkeld zag in zulk een vleeschelijk stelsel, en somtijds wordt mij nu derzelver ontzaggelijke spotternij en vreeselijke leugenen nog meer duidelijk, welke op schijnbaar plegtige wijze den gezegenden Jehova worden voorgesteld, door Zijne belijdende dienstknechten. Ik twijfel niet of de Heere zal wel voor mij zorgen, en ik heb inderdaad geen reden anders te denken zoolang Hij mij voldoende gezondheid en krachten verleent om te prediken. Er zijn vele plaatsen waar men blijde zou zijn indien ik mij wilde verbinden.
Mijne open brieven aan den provoost enz. hebben een grooten aftrek gehad, schoon het nu minder wordt. Ik geloof dat ze den vierden druk beleefd hebben. Hoewel de voornaamste aftrek voorbij schijnt te zijn, zoo zullen de verspreide exemplaren toch wel hun weg vinden.
Ik hoor, dat mijne boeken, die ik ter verkoop heb aangeboden, nog al liefhebbers vinden. De verkoop zou den 15 en drie volgende dagen dezer maand plaats hebben. Ik hoop dat ze van de hand zullen gaan. Wise heeft mij per brief kennis gegeven, dat velen er kennis van namen, en het waarschijnlijk goed zou gaan.
Ik hoop dat Maria Anna en de kleine jongen welvarende zijn; indien zij met het begin van Julij naar Plymouth gaan, dan vrees ik hen niet te zullen zien. Ik hoop, dat het mij mogelijk zal zijn voor eenige weken tot Kent te komen, dewijl zoodanige afwisseling en rust goed is voor mijne gezondheid; maar ik gevoel, dat ik werken moet zoolang het dag is. De oogst is groot, maar de arbeiders zijn weinig. Het is eene groote zaak werkzaam te zijn in het werk van den Heere der heirscharen, en de begeerte naar vleeschelijk gemak en rust dient verloochend te worden door hem, die ten einde toe volharden wil als een goed krijgsknecht van Jezus Christus. Er is geene grootere erfenis dan een zoon of dochter te zijn van God den Almagtige. (2 Cor. 6:18.) Goud en zilver kunnen dit niet aanbrengen; want Jehova heeft Zijne gemeente en volk verlost, niet door vergankelijke dingen, zilver en goud, maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestrafelijk en onbevlekt Lam. 1 Petr. 1:18, 19. Deel te hebben aan de verbondsliefde des Vaders, aan het verlossend bloed des Zoons, en de heiligende werking des Hei);gen Geestes, is meer waard dan millioenen werelden. Buiten dit deelgenootschap zullen we eeuwig rampzalig zijn, en met hetzelve eeuwig gelukzalig. Dit was Davids gansche begeerte en hierin was al zijn heil. 2 Sam. 23.
Schrijf mij eens spoedig, dewijl ik niet weet wanneer ik deze plaats verlaten zal, en deel mij dan uw voornemen mede en hoe het met u allen gaat. Verzeker mijne toegen egene liefde aan mijne dierbare moeder, Maria Anna, en Augustus, **en ontvang zelf ook deze van uw toegenegenc broeder, J. C. P.**

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Exeter, 29 Augustus 1835

Mijn Waarde Vriend!
Mijn tegenwoordig voornemen is aanstaande Woensdag den 2 Sept. (zoo God wil) deze plaats te verlaten, en naar Bath te gaan, waar ik den nacht denk over te blijven en den volgenden dag naar Devizes te gaan, waar ik u of den heer Tuckwell, — zoo gij ongesteld mogt zijn, — met het rijtuig hoop te ontmoeten. Ik durf u niet vragen om mij van Bath af te halen, aangezien er rijtuigen over Devizes gaan, en het weer onbestendig is. Gij spreekt over het doopen. Maar desaangaande ben ik vol twijfel en vreeze. Vooreerst gevoel ik, dat mijn rampzalig ongeloof, zondigheid, hardheid des harten, afkeerigheden, onkennis van Christus, en menigvuldige verdorvenheden als zoo vele magtige beletselen mij in den weg staan. Ten tweeden is mijn arm, zwak, broos,

waggelend, gevoelig ligchaam oorzaak van menige aanvallen. Doch wanneer ik Jezus aan de andere zijde van het water zag staan, zou ik er mij toch bepaald aan wagen er door te gaan. Het komt mij voor, dat de gunstigste gelegenheid van het warme weder dat wij gehad hebben, nu voorbij is. En ik voeg er bij, dat zoo ik mij nog dit jaar aan die ordinantie zal onderworpen, het niet in den herfst moet plaats hebben. De 13e September zal de laatste Zondag zijn dat het zal kunnen geschieden, en ik verzeker u, dat ik dankbaar zal zijn er met eene verkoudheid af te komen. Ik wilde den Heer Warburton vragen mij te doopen, want indien het gebeurt, dan wensch ik het door geen andere gedaan te hebben. Indien hij dan den 13 September komen kan, zoo wil ik, onder bekwaammaking des Heeren, het voorbeeld volgen van het groote Hoofd der Kerk, gaande door de wateren der Jordaan. Gij zult den heer Warburton wel onmiddelijk willen schrijven en hem tot dat doel uitnoodigen, en meteen hem verzoeken om te prediken, dewijl ik het op dien dag niet zal kunnen doen. Ik hoop evenwel dat de gemeente in geenerlei opzigt meenen zal, dat mijne betrekking tot haar daarmede veranderen zal. Ik blijf steeds niets anders dan een hulp, die zich bereid verklaart te gaan en te blijven zoolang wij wederkeerig elkander zullen passen. Ik gevoel dagelijks meer en meer de arglistigheid en Goddeloosheid van mijn bedriegelijk hart, en den ellendig geruïneerden staat waarin ik mij van natuur en door de praktijk bevind. Ik gevoel mij ten eenenmaal onwaardig een christen ge noemd te worden, en gerekend onder degenen, die het Lam volgen. En ik wil mij zelven niet bewierooken in eenige kerk, noch verheffen bij eenig leeraar of christen, als of ik iets ware. Ik ben bereid de laagste plaats intenemen; en wie ook mijn christendom moge betwijfelen, die doet hetzelfde wat ik bestendig doe. Dat gij gaarne iets meer van mij zult te weten komen, ik ben er zeker van, gij zult meer zwakheden en gebreken bij mij ontdekken, zoowel als mensch, als Evangeliedienaar, als gij tot nu toe hebt opgemerkt. Weinige weken zijn te kort om een mensch door en door te leeren kennen. Bij de meesten, en ik weet het, ook bij mij is zoo veel eigenzinnigheid, zelfzucht, af keerigheid en kwaad humeur, dat zich niet zoo dadelijk openbaart. Menschen van minder en gebrekkiger kennis verwachten vaak groote dingen, die bij een opvolgend verkeer niet verwezenlijkt worden. Velen zijn dwaas genoeg te denken, dat een leeraar een meer geestelijk mensch is dan anderen, en dus in hunnen omgang voordeeliger. Wat mij aangaat, ik werp die overblijfselen van priesterbedrog verre van mij. Ik beken eerlijk zeer vleeschelijk, hoogmoedig, dwaas in verbeelding, verfoeilijk, wereldschgezind, duister, onvatbaar, blind, ongeloovig en onwetende te zijn. Ik kan niet anders dan te bekennen, dat mijn ouden mensch vreeselijk verdorven is, een vreemd zamenstelsel, een bont mengsel van de meest hatelijke en afschuwelijke ondeugden, die in mij opwellen en mij van alle zijden benauwen. In plaats dat gij derhalve verwachting koestert een voordeelig en geestelijk medgezel in mij te zullen erlangen, doet gij wel u voortestellen een arm invaliede te ontvangen, die bij het minste gerucht beeft, — een hoovaardig, vermetel, hard schepsel, dat door barmhartigheden niet verteederd noch door beproevingen verootmoedigd wordt. Maar dit zeg ik, gelijk ik te voren gezegd heb, ik wil mij zelven aan niemand opdringen. Ik wensch onafhankelijk te blijven, zoo van de diakenen als de leden der gemeente, zoo mannelijke als vrouwelijke; dat wil zeggen, dat ik ze niet wil vleijen of zoeken te behagen. Mogt ik hun niet bevallen, of hebben ze aan mijne leer, bevinding en oefeningen niet genoeg, dat zij het mij onverholen zeggen, en de eerste gelegenheid de beste zal ik mij verwijderen. Of indien zij mij niet met stichting kunnen hooren, en een meer begenadigd en bekwamer man zouden begeeren, ik zal bij de eerste vermaning den kansel afstaan.[4] Ik maak geen aanspraak op toegejuichte redevoeringen, noch zoek de streelende blikken van geveinsden en doode belijders, hetzij Calvinisten of Arminianen. Mijn begeerte is de Gemeente Gods, die Hij gekocht heeft met Zijn eigen bloed, te voeden en te weiden. Breng mijn vriendelijke groet aan den Heer T. en Mej. C., uwe goede vrouw en de geheele gemeente. Bedenk, dat als ik het zwaard ophef, dat het dan zoowel vrienden als vijanden geldt, die niet aan ‘s Heeren zijde staan, en dat Hij mij beware voor iemand te sparen dan degenen, die Hij bemint als Zijn oogappel.
Uw toegenegene in de beste opzigten, **en uw den dienst van den besten Meester. J. C. P.**

Den 3e September keerde hij naar Allington terug, en werd, naar luid van den vorigen brief, aldaar den 13den in de kapel gedoopt door den Heer Warburton. Ondertusschen gedacht hij steeds zijne oude vrienden te Stadham; de twee volgende brieven werden geschreven met het doel, om door alle vrienden daar gelezen te worden, en dienden tot vertroosting van allen in ‘t gemeen en elk hunner in het bijzonder. Velen van zijne oude toehoorders te Stadham hadden ter zelver tijd met hem de Kerk verlaten, en boden hem aan eene kapel te bouwen om daarin te prediken; doch hij gevoelde, dat het Gods wil niet was dat hij wederom onder hen zou terug keeren, en onder veel zuchten waren zijne vrienden gedwongen in zijne beslissing te berusten. Evenwel vormden zij zich onder elkander tot eene gemeente, en beriepen den Heer Doe tot hunnen voorganger. James

[4] Waren vele leeraars in Neêrlandsch kerk ook zoo eerlijk, wie weet hoe velen er gaan zouden. de Vertaler.

Brookland, die onder den Heer Philpot nog in de Kerk zijnde getrokken was, werd tot diaken aangesteld; en aan hem, voor wien zijn vroegeren herder veel achting en liefde gevoelde, werden deze algemeene brieven geadresseerd.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Brookland[5]

Allington, 23 September 1835

Mijn waarde Brookland,
Genade, barmhartigheid en vrede worde u vermenigvuldigd door de kennis van God den Vader en Zijnen Zoon Jezus Christus den Heere.
Sints eenigen tijd gevoelde ik begeerte om aan u te schrijven, opdat degenen, die in Stadham en zijnen omtrek, de kracht der bevindelijke waarheid belijden lieftehebben en te ervaren, niet zouden denken dat ik hen geheel vergeten had; want hoewel ik niet meer bij u tegenwoordig ben in persoon, zoo geloof ik toch met mijn hart bij u te blijven. Het zal mij aangenaam zijn van u te hooren, dat gij, u losgerukt hebbende van een vleeschelijk en verdorven stelsel, in de waarheid wandelt, omdat gij de zoetheid en kracht derzelver proeft en smaakt in uwe zielen. Ik ondervind dagelijks, dat de Heere mij meer goed is dan ik op eenigerlei wijs had kunnen denken; Hij heeft mij vele lieve vrienden verwekt, met wien ik eene geestelijke vereeniging gevoel, mij een mate van aanneming onder Zijn volk gegeven, en wanneer ik in Zijnen naam den volke het Evangelie verkondig, ondervind ik van tijd tot tijd, dat Hij mijne duistere, dwaze, onwetende, dorre ziel gepaste gedachten, woorden en gewaarwordingen geeft. Maar mijn koud, ondankbaar, hoogmoedig, vermetel, bedriegelijk en rebelleerend hart beantwoordt Hem met doodigheid en koudheid, wereldschgezindheid, zorgeloosheid, zonde en verdorvenheid. Zoo word ik gedreven tot de zaligheid door vrije genade als mijne eenigste hoop, en vind bij tijden in mijzelven zoo weinig kenmerken van genade en zoo vele bewijzen van ongeloof en vleeschelijkheid, dat ik mij overtuigd houd, tenzij ik als een bijzonder voorwerp van vrijmagtige ontferming uitverkoren ben, er geene zaligheid voor mij zal zijn. Zoo heb ik geleerd, dat belijdenis, kennis, goed gedrag, streven van het schepsel, vleeschelijke regtvaardigheid, en alle ander klatergoud van uitwendig maaksel, nutteloos en vergeefs zijn. Ik ben er toegebragtv om alleen het onmiddelijk, krachtig en bovennatuurlijk werk des Heiligen Geestes aan de ziel te verdedigen. Dagelijks word ik steeds meer bevestigd in mijne beschouwingen van de hedendaagsche belijdenis, en vind slechts weinigen, bij wien ik de sporen eener krachtige werking van Gods Geest ontdek. Verbroken harten, verslagen geesten, gevoel van ledigheid, ontbloote en verootmoedigde zielen vind ik zeer zeldzaam; en zoo ben ik er toe gekomen aan te dringen op de behoefte, van zijnen mond in het stof te steken en in de gracht gedompeld te worden totdat onze kleederen van ons gruwen. Maar ook staat het bij mij vast, dat geheel dit verootmoedigend en ontblootend werk, zoo in den persoon als in de wijze, tijd, middelen en omstandigheid deszelven uitsluitend van souvereine genade is. Ik heb leeren zien en gevoelen, dat het niet is desgenen die wil, noch desgenen die loopt, maar des ontfermenden Gods; dat Zijne uitverkorenen het leem zijn en Hij de Pottebakker; en dat Hij in hen werkt het willen ën het werken naar Zijn welbehagen; — en zoo heb ik dez' dingen gezien niet als eene dorre, doode leer, maar als eene waarheid van innerlijke en gevoelige ervaring; en ik ben overtuigd, dat boe pijnlijk de les ook moge wezen, er geen andere manier is om de waarheid te leeren, dan een gevoelig besef onzer diepe behoefte aan haar, en van hare dierbare gepastheid aan onzen verloren en hulpeloozen staat. Ook heb ik hierdoor leeren kennen de oppervlakkigheid en ledigheid der hedendaagsche belijders der Godsdienst, en dat zij, uit gebrek aan deze ontblooting, uitlediging en verwonding, schillen voor brood en kaf voor koren, droesem voor goud en de bedriegerijen des satans voor de waarheid Gods aanzien. Ik vertrouw, dat uwe oogen en die mijner lieve vrienden in uwe buurtschap geopend zijn voor de aanschouwing dezer dingen; en als gij dit geleerd hebt in de school der ondervinding en niet alleen in uw verstandig oordeel, dan hebt gij reden de Heere te prijzen, die u bewaarde voor de bedriegerijen van den dag.
Ruim een week geleden had ik het voorregt den dierbaren Heere te volgen door de wateren des doops, en nooit had ik zulk een gevoelig besef van mijne onwaardigheid, dan op dien dag. Het behaagde Hem mij te bewaren voor het minste vatten van koude, en mij meer vrijmoedigheid te geven bij het ingaan in Zijn graf der wateren, dan ik had durven verwachten vanwege mijn veelvuldige ligchamelijke en geestelijke verzoekingen en oefeningen. De heer Warburton predikte, en doopte mij met de grootste plegtigheid, zalving en liefde.

[5] James Brookland stierf te Stadhampton 28 Jan 1855, in den ouderdom van 55 jaar.

Ik heb mij verheugd met het berigt, dat de heer Doe onder u zal kunnen komen, en dat er eenig uitzigt bestaat om eene plaats des gebeds op te rigten, waar de waarheid gepredikt mag worden. Ik word er dagelijks te dieper van overtuigd, dat er niets is wat ons eenigzins baten kan, dan bevindelijke wezenlijkheden, der ziele bekend gemaakt door de zalving en openbaring des gezegenden Geestes. Alle vormen, denkbeelden, plegtigheden, gebruiken en meeningen zijn niets voor mij, ja erger dan niets: het zijn schillen die het zwijn eet, niet de spijs voor de levende ziel. Een diep doorgedrongen besef en bezit van de vreeze des Heeren in het hart; verteederd en vervuld te zijn met een aangenaam besef van stervende liefde en verzoenend bloed; in zijne genegenheden verwarmd en uitgehaald onder de bedauwing van een eeuwigen Trooster, — dat is de eenigste Godsdienst, die eene wedergeborene ziel past en voldoet. Maar helaas! hoe duister, stomp, levenloos, beuzelachtig, en ongevoelig zijn onze harten; elke nietige beuzeling, alle wellustige begeerten, elke hebzuchtige weusch, ieder opwellenden toorn, elke beweging van hoogmoed, voert de ziel terstond weg, en maakt haar meer een duivel dan een engel gelijk; en dan stroomen schuld, twijfelingen en vreeze als een vloed naar binnen, en verbergen voor de ziel alle hoop en bewijs van genade. Maar toch, — bij deze dingen leeft men, en in alle deze is het leven van onzen geest; — door deze beproevingen en verzoekingen, dit her- en derwaarts gedreven te worden, krijgen wij eene bevindelijke kennis van ons zelven, en leeren de wondervolle rijkdommen van uitverkiezende liefde, van het bloed der verzoening, regtvaardigende geregtigheid, levendmakende, ondersteunende en vernieuwende genade kennen; het eigen ik daalt lager en lager in onze schatting, en den drieëenigen Jehova rijst al hooger en hooger voor ons gezigt. Het eigen ik wordt verafschuwd en Jezus bemind; het eigen zelf wordt gekend in zijne zwakheid, dwaasheid en zondigheid; en de sterkte, wijsheid en liefde van Jezus wordt verheerlijkt. En zoo wordt de souverei niteit van Goddelijke genade, de ledigheid des belijders, de dwaasheid van den vrijen wil, de bedriegelijkheid en goddeloosheid van het harte, de wezentlijkheid der levende Godzaligheid, en de zegen eener vrije zaligheid bevindelijk geleerd en in onze ziel gewrocht als eeuwige wezenlijkheden. Dagelijks gevoel ik steeds meer mijne onbekwaamheid tot het werk der bediening; evenwel behaagt het den Heere mij somtijds te begunstigen met eenige vrijmoedigheid en uitbreiding der ziel tot voorstelling der bevindelijke waarheid; en het zou mij zeer verheugen verzekerd te kunnen zijn, dat ik mijne kracht in Stadham niet te vergeefs noch ijdel heb besteed, maar de Heere in waarheid door mij beliefde te werken tot opwekking en opbouwing van Zijn dierbaar volk. Moge Hij Zijnen zegen geven aan die weinigen, die daar door de bevindelijke liefde tot de waarheid zich bereid betoonen voor hare kracht te strijden. Dat Hij hen zamenbinde door de banden der liefde en toegenegenheid, en verre van hen houde alle jaloesie, verdeeldheid en onvereenigheid. Gij zult ongetwijfeld veel te strijden hebben uit- en inwendig met de wereld en de belijders zoowel als met u zelven. Yelen verwachten, dat gij het werk zult moeten opgeven, en zeggen misschien van uw klein Zion (Neh. 4) dat gebouwd wordt: indien er een vos kwame, hij zo' zelfs hun steenen muur afbreken. Dat de Heere u beware voor scheuring en verdeeldheid in eigen boezem, en dat Hij alle achterdocht en wantrouwen van elkander verhoede, en u zamen vereenige om als één man te strijden voor het geloof, dat eens den heiligen overgeleverd is.

Ik heb door genade in den laatsten tijd betere gezondheid moge genieten dan sints ik u dezen zomer zag, en heb groote reden God te danken voor de ondersteuning en goedertierenheid, die Hij dagelijks in Zijne voorzienige bedeeling aan mij bewijst. Ik ben er zeker van, dat Hij goedertieren is jegens den ondankbaren en boozen, en nooit moede wordt den rebellerenden zondaar te dragen. Indien wij in waarheid behooren tot dat volk? hetwelk Hij met Zijn bloed kocht, dan mogen wij wel zeggen: 'Welgelukzalig zijt gij, o Israël! gij zijt een volk verlost door den Heere!' Het is onzeker wanneer ik u allen weder zal zien in het vleesch, maar reken er op, dat ik u steeds met christelijke toegenegenheid zal blijven gedenken. Doe mijn broedergroet aan alle christelijke vrienden, die zamenkomen tot de aanbidding in geest en waarheid.

Het zal mij aangenaam zijn door dezen of genen der vrienden, die schrijven kunnen, te vernemen, hoe het met ulieden gaat, waarnaar ik zeer verlangende ben.

Ik ben uw en hun toegenegen vriend, J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Brookland

Allington, 12 November 1835

Mijn lieve Brookland!

Allen, die onder de leiding des gezegenden Geestes eene bevindelijke en gevoelige kennis hebben aan de plaag van hun eigen hart, en iets weten van de rijkdommen en schatten van des Zaligmakers bloed! — genade, barmhartigheid en vrede worde u vermenigvuldigd van God den Vader, en den Heere Jezus Christus.
Aangezien zich eene geschikte gelegenheid voordeed, zoo kom ik te eerder tot de beantwoording uwer letteren, dan anders zou geschied zijn; en mogt de eeuwige Geest mijne pen besturen, om een weinig te schrijven aangaande dc levende Godzaligheid en bevindelijke waarheid ter vertroosting van Gods wedergeboren volk, die dit mogen hooren of lezen.
In plaats nu, dat in mijn oog het aantal van Hemelsch geboren zielen dagelijks toeneemt, wordt mij den cirkel nauwer en nauwer, en hoe meer ik de natuur en het wezen der ware Godsdienst, en de groote verborgenheid der Godzaligheid moge zien, des te meer wordt het mij duidelijk hoe weinigen daarin geleid zijn. Meening is het groote bedrog, waarmede de satan de volken bedriegt; de draf die de zwijnen eten, doet hij doorgaan voor het brood des levens. Drooge leerstelsels, die de menschen slechts opblazen in hoogmoed en vermetelheid, stelt hij voor als dc waarheid zooals die in Jezus is. Eene regtzinnige belijdenis, welbespraaktheid, een schrander oordeel, gebeds-gave, goed gedrag, waarnemen der middelen, een vroom gelaat, eenige Schriftkennis gaat bij duizenden door voor den Godsdienst die de ziel kan belionden.
Ik houd mij overtuigd, dat slechts weinigen door den Geest kennis hebben aan de eerste beginselen van den Godsdienst, namelijk bekeering tot God en geloof in den Heere Jezus Christus. Een mensch, die tot God bekeerd wordt, heeft zich leeren buigen, zijn mond in het stof steken, en zich in den kuil gedompeld totdat zijne kleederen van hem gruwelen. De afgod van den vrijen wil is au.11 stukken gebroken, eigen geregtigheid weggezweepd, den wortel der vermetelheid uitgerukt en de geveinsdheid verbroken. Niet dat deze leden van den ouden mensch zullen ophouden de levende ziel te plagen en te benauwen, maar zij zullen immer gehaat en verafschuwd worden. ‘Hetgeen ik doe, dat ken ik niet’, zegt Paulus. ‘God heeft mijn hart week gemaakt’, zegt Job 23:16. Daarom, als er ware bekeering tot God is, dan zal het hart verteederd zijn tot zachtmoedigheid en boetvaardigheid. Maar hoe weinigen gevoelen zich melaatsch; hoe weinigen hebben de plaag der melaatschheid in hunne huizen, hunne kleederen, of hunne ligchamen. Zij ervaarden nooit die verspreiding van het gezwel in het levende vleeseh (Lev. 13:8 —10), om de levensdeelen hunner vleeschelijke Godsdienst te verteeren, en hen melaatsch en vuil te doen zijn van den hoofdschedel af tot de voetzool toe. Een mensch moet iets van deze innerlijke bevinding weten alvorens hij gezegd kan worden, tot God bekeerd te zijn. En hoe weinigen hebben daarenboven dat andere beginsel der ware Godsdienst, namelijk, het geloof in onzen Heere Jezus Christus. Hand. 20: 21. Het geloof van vele menschen is niets anders dan een in- en toestemmen van de bloote letter der waarheid. Zij gelooven, omdat zij nooit hun ongeloof gevoelden. Zij gelooven, omdat hunne vaders het zoo leerden; omdat zij zoo in de Zondagschool onderwezen werden; omdat zij van Jezus Christus in het Woord hebben gelezen; omdat zij dezen en genen leeraar er over hoorden prediken; omdat zij een traktaatje van Dr. Hawker lazen, waarin de weg der zaligheid Werd verklaard; omdat zij anderen hunne bevinding hebben hooren vertellen; en omdat het zoo Goddeloos en vreeselijk is niet in den gezegenden Zaligmaker te gelooven.
Zoodanig zijn enkele listige bedriegerijen van den vader der leugenen, waardoor vele zielen ten eeuwigen verderve worden begoocheld. Een denkbeeldig geloof kan nooit en heeft nimmer eene ziel gered. Geboren te zijn uit den bloede, en uit den wil des vleesches, en uit den wil des mans laat de ziel waar ze haar vond; — een vijand van God en een gebonden slaaf des duivels. En al deze valsche denkbeelden en valsche Godsdienst zullen zijn als zoo véle stoppelen in dieii dag, welke komt als een brandenden oven. Dat de Heere ons beware voor een denkbeeldigen Godsdienst, die de ziel naakt en ontbloot zal laten aan zijne vreeselijke wraak, wanneer Hij zich zal opmaken tot den buit. Het eenigste geloof, dat eene levende ziel kan vergenoegen is de gave Gods, voortgevloeid uit de inwendige betrekking met Jezus Christus. Hoe weinigen hebben dat geloofswerk met kracht ervaren, waardoor zij uitkwamen uit zich zelven gelijkerwijs Lazarus uit het graf kwam. De vraag is: Wat heeft onze Godsdienst voor ons gedaan? Heeft bij ons gelaten waar hij ons vond? Zijn wij waarlijk nieuwe schepselen geworden; zijn wij inwendig en op bevindelijke wijze getrokken uit de magt der duisternis en overgezet in het Koningrijk van Gods geliefden Zoon? Het ware ons beter, dat onze Godsdienst op den eersten mesthoop de beste ware weggeworpen, om daar geheel tot verderving overtegaan, dan dat we niets beters hadden dan een naam, dat wij leven. Het was beter openbaar zondaar te zijn dan een bedrogen en bedriegende huichelaar. Maar ik geloof, dat eene levende ziel nooit genoeg heeft aan een denkbeeldigen Godsdienst; hij moge een ellendig afwijker zijn, en verdreven naar de velden om de zwijnen te weiden, maar hij kan hunnen draf niet eten, maar zucht naar het brood van zijns Vaders huis. Nademaal de oogen verlicht zijn voor de natuur der zonde, der geregtigheid en heiligheid Gods, en de ellendige vuilheid van het eigen zelf, zoo kan de levendgemaakte ziel geene rust vinden in iets minder, dan eene dierbare ontdekking

van het Lam Gods; en hoe meer de ziel geoefend wordt met beproevingen, moeilijkheden, verzoekingen, twijfelingen en aanvallen van onderscheiden karakter, des te meer gevoelt de ziel behoefte aan het bloed der besprenging dat betere dingen spreekt dan dat van Abel. Wat is een Christen zonder inwendige beproevingen en oefeningen waard? Hoe doodig en geestledig, koud en vormlijk zijn onze gebeden als de ziel niet gaande blijft door inwendige oefeningen! Waar vindt men het zuchten, roepen, kermen en worstelen eener ziel, die gerust is in Zion? Als wij beginnen te steunen op onzen droesem, en niet van vat tot vat uitgeledigd worden, dan is de wereld alles en Christus niets; maar inwendige oefeningen, vrees, benauwingen en verzoekingen dringen de ziel tot een roepen, tot gebed en smeeken om genade. De zekerheid, de kracht en wezenlijkheid der eeuwige dingen worden dan juist het meeste gevoeld, wanneer de ziel onder schuld, toorn, vrees en onrust verkeert. Bloote denkbeelden van Christus, eene valsche hoop, een dood geloof, een vermetel vertrouwen, eene verdorven verzekering worden alle als zoovele toevlugten der leugenen weggevaagd, wanneer de ziel begint te gevoelen hare naaktheid en nietigheid, hare schuld en hulpeloosheid voor God. En zoo banen al hunne inwendige oefeningen den weg tot hunne ontdekking van Christus, — tot die beschouwingen van Zijn bloed en regtvaardigheid, die bevindelijke kennis aan Zijn persoon, werk, liefde en genade, welke het leven en de vrede is, Moge dit onze Godsdienst zijn. Het is een Godsdienst waarmede wij kunnen sterven, maar die door de onheilige en de belijdende wereld wordt gehaat en bespot. Wanneer gij en de andere vrienden der waarheid, die te Stadham zamen komen, voor dezen Godsdienst mogt strijden, dan kunt gij rekenen op den haat en verachting van die belijders, wiens rug niet gebroken is, en die hunnen mond niet in het stof leerden steken; want gij kunt hunnen Godsdienst niet goedkeuren en ondersteunen, en zult gedwongen zijn als de wijn, die geene opening heeft (Job 32:19) om hun in alle getrouwheid uwe meening aangaande hunnen staat te zeggen. Gij, die voor bevindelijke wezenlijkheden strijdt, zult gelijk zijn aan eene stad, boven op een berg: alle oogen zullen op u zijn, de belijder zoo wel als de onheilige zullen gelijkelijk naar uwen val uitzien. Zij zullen van uwe kleine zaak zeggen: ‘Ontbloot ze, ontbloot ze, tot hare fondamenten toe!’ en het zou hen zeer aangenaam zijn, wanneer gij een verbond zoudt willen sluiten met wien zij eene verbintenis aangingen. Dat de gezegende Heere uwen gang beware. Och hoe zwak en hulploos zijn wij; hoe geneigd tot de zonde, hoe afkeerig van God. Wanneer Hij ons niet bewaart, zoo moeten wij vallen. Onze hoogmoed, vermetelheid, geveinsdheid, wellust, hebzucht, vleeschelijkheid, gemakzucht en vrees voor het kruis moeten ons overwinnen, tenzij Hij die sterker is dan wij ons bewaart.

Het is geheel onzeker wanneer ik de vrienden te Stadham en omstreken van aangezigt zal aanschouwen. Hoogst waarschijnlijk blijf ik hier den winter over, en geloof dat het van den Heere is, dat mijne voetstappen herwaarts gerigt werden, aangezien ik hier veel uitgebreider kring heb om nuttig te kunnen zijn, — als de Heere het Woord mogt zegenen — dan ik te Stadham had kunnen verwachten. Als het den Koning Zions behaagt heeft mijne zwakke bediening te Stadham te zegenen, dan zal het inderdaad moeten blijken aan het volk, dat in de waarheid blijft, die beleden er voordeel van gehad te hebben. Door hun standvastig volharden in- en ernstig strijden voor het geloof, dat eenmaal den heiligen overgeleverd is zal het openbaar moeten worden of zij op geestelijke wijs levendig gemaakt zijn, of hun Godsdienst van mensclien aangeleerd hebben. En wanneer het de gezegende Heere behaagt uwe geringe zaak te verwekken als eene getuigenis vóór Hem tegen verdorvenheid en dwaling, dan zal Hij ze bewaren. Hij zal ze elk oogenblik besproeijen, opdat haar geen leed geschiede, — Hij zal ze bewaren nacht en dag. Ik hoop dat gij spoedig het fondament zult zien leggen van een huis des gebeds, en dat de Heere over uwe vergaderplaats ‘moge scheppen eene wolke des daags en eenen rook, en een glans eens vlammenden vuurs des nachts.

Verzeker mijne liefde aan allen, die opregt gemaakt zijn, God vreezen, een teeder geweten hebben en zich afkeeren van het kwade.

Groet de vrienden bij name. **Uwe en de hunne toegenegene in Christus Jezus, J. C. P.**

Hij gevoelde zich te Allington zoo op zijn gemak, en er scheen zulk een begeerte tot het woord over dat gedeelte des lands verspreid te zijn, dat hij bewilligde om aldaar, ten huize van zijnen vriend, den heer Parry, bijna een jaar te blijven.

Dikwijls predikte hij in naburige plaatsen, en nu en dan ter hulpe van den heer Warburton te Trowbridge; maar met het aanbreken van den winter kreeg hij weder een aanval van borstontsteking, en werd voor eenigen tijd gedrongen het huis te houden.

Gedurende het vorige jaar evenwel arbeidde hij voortdurend in des Heeren wijngaard in Wiltshire, totdat hij in Junij 1836 die plaats verwisselde met Oakham. De heer Tiptaft had in den herfst des voorgaanden jaars te Allington geweest, en zocht zijnen vriend overtehalen om op eenen Zondag te Abbingdon te prediken, en dan

zijne betrekkingen in Rutland te bezoeken. Nadat hij van Allington weggegaan was schreef hij de drie volgende brieven aan zijnen vriend Parry.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 18 Julij 1836

Mijn lieve vriend!
Aangezien het Maandag is, en ik mij gelijk gewoonlijk, nog zeer vermoeid gevoel van den arbeid op gisteren, wil ik u niet beloven, dat mijn brief zeer uitvoerig zal worden. Ik kwam hier laatstleden Vrijdagavond van Oakham, omstreeks elf mijlen van hier gelegen. De heer de Merveilleux liet mij met een overdekt scheepje halen, zoodat ik hier zonder eenige vermoeijenis aankwam, hoewel het dien dag koud en regenachtig was. Ik was in het eerst na mijn komst te Oakham zeer onwel, aangezien ik op reis koude had gevat. Op het einde der vorige week ben ik evenwel veel opgeknapt, en ben thans, door ‘s Heeren genade, zoo goed als ik gemeenlijk ben. Te Oakham predikte ik gisteren voor eene week (10 Julij) tweemaal, en de Woensdag daaropvolgende eenmaal. Gisteren predikte ik alhier tweemaal in de kapel van den heer de Merveilleux. Beide beurten was de kapel zeer vol. Ongetwijfeld waren velen uit nieuwsgierigheid opgekomen, want mijn Open Brief was in dezen omtrek algemeen verspreid, en het voornemen dat ik prediken zou was zoowel in de courant als bij gedrukte circulaire algemeen aangekondigd. Deleeraar der Baptisten was op reis om zijne vrienden te bezoeken, en dewijl er geen hulpprediker was, zoo kwam ook zijn volkje om mij te hooren. Ook waren vele kerkdijken tegenwoordig; en ongetwijfeld hadden wij eene gemengde opkomst van begenadigden uit den omtrek, mijlen ver van rondom. Ik gevoel mij nooit regt thuis te midden van zulk eene bonte menigte, als ik gisteren voor mij had. Ik trachtte met Gods hulp den natuurlijken Godsdienst neder te vellen en den geestelijken op te bouwen; maar ik vrees dat, zoo voorals namiddag, Joseph Charles veel meer de hand in de leerrede had dan de Geest des levenden Gods. Indien zij althans zoo onvoldaan over mij waren als ik het over mij zelven was, dan zijn Gods kinderen hoogst ontevreden huiswaarts gekeerd; en wanneer het woord niet meer invloed op hen had als op mij zelven, dan zijn zij even hongerig naar huis gegaan als zij daar van daan waren gekomen.
Ik heb uitnoodigingen ontvangen om te prediken te Boston, Peterborough, Leicester en Cambridge. Alleen de laatstgenoemde heb ik aangenomen op Donderdag den 28 Julij, en op mijn weg naar huis te Weiwijn.
Te Oakham gevoel ik mij geheel thuis; de heer en mej. Keal betoonen gelijke vriendelijkheid en gastvrijheid te bezitten als W. Tiptaft. Ik kan niet zeggen, dat ik daar in de bediening veel genoten heb, mij in eigen gewaarwordingen ingesloten gevoelende, behalve de laatste maal dat ik predikte, namelijk jongstleden Woensdag, toen de bron scheen te vloeijen en de beker overliep, en ik zoo vrij en blij mogt geven als ik vrijelijk ontving. De groote menigte is in den regel voor mij een beletsel, vooral wanneer ik mij op eene vreemde plaats bevind, en in plaats van een liefelijk ingaan in het Woord der waarheid en eene levende bevinding van haar, schijnt het, dat ik niets kan voortbrengen dan een luidklinkende stroom van predikgesnap en een verwarde reeks van onbeduidende redenen.
Ik vind den heer de M. een zeer vriendelijk mensch; en inderdaad, zu’k een vuil en onwaardig ellendeling als ik ben, die somtijds zich zelven en alle anderen een last schijnt te zijn, vindt overal zooveel vriendelijkheid en toegenegenheid. Te Oakham zijn de vrienden zeer hegeerig naar mijne terugkomst, en ik heb bij mij zelven, indien het uw en der vrienden goedkeuring kan wegdragen, het volgende plan gemaakt: In plaats van — gelijk het voornemen was — af te gaan naar Plymouth, wilde ik van uit Londou naar Allington terugkeeren, om aldaar te kunnen prediken op Zondag den 14 Augustus. Ik zou dan gedurende de maanden Augustus en September bij u kunnen blijven, en u dan verlaten om de maand October te Oakham door te brengen. Het weder is in October niet te koud en de dagen niet te kort om mij in het reizen te hinderen. Mij dunkt, deze regeling zou mij zoowel als u en de vrienden te Oakham niet ongepast zijn. Ik weet het, Augustus is voor u niet de meest geschikte tijd, terwijl het dan in den regel druk is; doch het is moeilijk een plan te beramen waar tegen geene bedenkingen oprijzen. Te Oakham is veel begeerte om het Woord te hooren, en het volk aldaar heeft mij wèl ontvangen. Laatstleden Woensdagavond was de vergadering grooter dan te Allington des Zondagsnamiddags. Laat mij per ommegaande weten, hoe gij over dit plan denkt, dewijl ik naar Plymouth wil schrijven, en dit kan ik niet eerder doen dan na ontvangen antwoord van u. Ik hoop den winter door te brengen aan uwen vriendelijken en gastvrijen haard.

Ik veronderstel, dat het tegenwoordige drooge weder uwen ouden mensch wel eens zal doen opbruisschen, bij de gedachte wat er van de schapen zal worden wanneer de knollen niet beter worden dan het zich laat aanzien. Ik bemerk, dat de tarweoogst in Berkshire, Oxfordshire en Nordhamptonshire zich beter laat aanzien dan in Wiltshire. Maar wat zal het na weinige jaren te beteekenen hebben, of de knollen van Joseph Parry verdorven zijn, ja dan neen; en wat verschil zal het dan voor Joseph Charles Philpot zijn of zijn borst gezond of ongezond is geweest? Maar van welk eene oneindige beteekenis zal het voor beiden zijn, of hun Godsdienst een natuurlijke of geestelijke was, of hun geloof menschelijk of Goddelijk moest heeten, of hunne hoop eene Hemelsche plant of een spinneweb bleek te zijn! Doch onze blinde, verdwaasde harten zijn zoo ingenomen met de dingen die niets zijn dan een stofje aan de weegschaal, en bekommeren zich weinig om ons alles in allen.
Ik hoop, dat vriend Stenchcumb met voordeel gehoord is en u iets van den ouden goeden wijn heeft gebragt; en dat Tiptaft het voorregt gehad heeft eene geopende deur te vinden tot uiten ingaan in uwe zielen.
Ik stel mij voor, zoo de Heere wil, op Woensdag den 27 Julij Stamford te verlaten en door Cambridge naar Weiwijn te reizen, alwaar ik dan den Vrijdag daaraanvolgende hoop aan te komen. Den volgenden Dingsdag wensch ik dan naar London te gaan, en het zal dan van de regeling, die wij maken, afhangen of ik van daar naar Plymouth of naar Allington vertrek. Ik wensch zoowel de wijsheid der vrienden als mijn eigen verstand te raadplegen; en schoon ik niet veel dwarsboomen of beperking kan dulden, gevoel ik toch begeerte om in vriendschap en naar genoegen met Gods volk om te gaan.
Ik hoop, dat de vrienden welvarend zijn naar ligchaam en ziel, en dat de Heere zijn licht doe schijnen over uwe vergadering. Groet hen allen met mijne christelijke liefde. Ik hoop, dat ook de kinderen wel zijn. Mocht de Heere onze zwakke en wankelende zielen genadig vastmaken, en ons in alle bevindelijke waarheid leiden. Doe vriendelijke heilgroet aan mej. P. en den heer en mej. T. mej. C. en allen die eenige zorge betoonen voor en eeuij belang stellen in zulk een arm schepsel als **Uw toegenegen vriend, J. C. P.**

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 25 Julij 1836

Mijn lieve Vriend!
Ik vrees, om al weder met mijne gewone verschooning tot u te komen, voor een korten brief, aangezien het Maandag is, en gij weet op dien dag bon ik voor weinig anders geschikt, dan om te luijeren en niets te doen. De heer Keal was hier gisteren op zijne reis naar Oakham, en wij hebben zamen de zaKen besproken. De schikking, die ik gemaakt had zal nu zijn, dat ik voor 14 Augustus te Allington hoop te zijn, omdan dien maand en de volgende bij u te vertoeven, en zoo de Heere wil den eersten Zondag in October naar Oakham terug te keeren. Ik zal dus van mijn bezoek te Plymouth moeten afzien, dat wel eene teleurstelling voor mijne moeder zal zijn zoowel als voor mij zelven, terwijl het mij die rust zal rooven, welke ik mijn arm ligchaam eenmaal in het jaar gunnen moet.
De opening voor de waarheid te Oakham en te Stamford is zeer groot, en velen komen van verre, dat uwe trage leeraars in Wiltshire wel beschaamd moet maken. Een afstand van twintig mijlen wordt door velen als niets geacht in deze streken. Gisteren morgen was het zeer regenachtig, en dit was oorzaak dat de vergadering minder bezocht was, zóó als het genoemd wordt: van pas bezet; maar na den middag klaarde het weder op, en het was eivol. Het was mij beter dan op den vorigen dag des Heeren. Door genade ondervond ik eenigen toegang en gevoelde ik mij niet zoo gebonden gelijk het maar al te dikwijls het geval is, en zoo mocht ik met vrijmoedigheid tot belijders en geloovigen spreken, meer dan ik gewoon ben. Eerstkomende Woensdag denk ik van hier naar Cambridgc te gaan, alwaar ik den volgenden avond zal prediken. Mijn voornemen is Vrijdag mijne reis te vervolgen tot Weiwijn, en den 2 Augustus naar London, dan hoop ik den 12 Augustus Allington te berelken; doch vooraf zal ik aan u of aan den heer Tuckwell schrijven, wanneer gij mij van Marlborough kunt afhalen. Het schijnt dat de heer T. zeer bezorgd was om mijne oude woningen te Oxford te beschouwen, en ging heen om de naaktheid van Worchester-collegie te onderzoeken. Ik denk dat hij het binnenste vierkant eene aangename plaats zal vinden. Mijae kamers waren in het schoonste gedeelte van het gebouw, op de bovenste verdieping, ter regtcrzijde als men het collegie inging. Nu zij hebben mij en ik hen tamelijk goed vergeten. Onze verbindtenis is voor altijd verbroken, en ik ben blijde dat het zoo is.
Het verheugt mij, dat gij Tiptaft zoo met genoegen hoordet, en dat zijne woorden ingang in uw hart vonden. Gij hebt ongetwijfeld veel met elkander gesproken, en ik denk dat hij omtrent onderscheidene dingen vele

vragen gedaan heeft. Inlichtingen zullen hem niet licht ontbreken wanneer hij ze met vragen verkrijgen kan. Zoo hier als te Oakham heb ik veel vriendelijkheid genoten. De heer Keal is een bijzonder vriendelijk mensch, en wij werden spoedig heel vrij jegens elkander. Zijne vrouw heeft in manier en denkwijs veel overeenkomst met Tiptaft. Wanneer ik mijn eigen verstand raadpleegde, ik zou naar Flymouth gaan en rust nemen, en overeenkomstig het oorspronkelijk plan in September te Allington terugkeeren. Doch hier schijnt een arbeidsveld geopend waar iets goeds kan gedaan worden, en het volk van God. schijnt mijne bediening aan te nemen. Een oude belijder, welke dertig mijlen van hier woont, kwam gisteren om mij te hooren en heeft dezen morgen bijna drie uren bij mij geweest. Ik bevond hem iemand te zijn, die goed en grondig in de dingen des Heeren onderwezen is.
Gij zoudt alligt kunnen denken, dat mijn komen in deze streken een eerste aanleiding zou kunnen wezen, om Allington voorgoed te verlaten. Ik voor mij deel zulk eene gevolgtrekking vooralsnog niet. Het moge zijn, dat het er toe leidt om nu en dan hier eens te komen, maar ik denk niet dat het eenig ander gevolg zal hebben. Zoo hier als te Oakham schijnt men veel op te hebben met de bediening van Tiptaft en Smart, en ik veronderstel dat het hunne hoogste begeerte is, dat wij alle drie zoo dikwijls komen als het ons mogelijk is. De heer Keal wenscht geen andere leeraars te hooren, en wanneer er geen van ons te Oakham is, leest hij zelf.
Steeds gedenk ik de vriendelijkheid van u en uwe vrouw te midden van de toegenegenheid mijner nieuwe vrienden, en ik geloof niet die ooit te zullen vergeten. Waar door genade in het hart verceniging gevoeld werd, kan ze niet zoo gemakkelijk verbroken worden. Er moge al eens wantrouwen zijn en een verkeerde geaardheid moge werke, maar waar eene waarachtige vereeniging bestaat, zal geloof ik ook immer eene vernieuwing van genegenheden in de ziel verrijzen. Hier en te Oakham heb ik bijna tweehonderd exemplaren mijner brochure verkocht. Schier al de invloedrijkste personen in deze stad zijn goed met mijne familie bekend, dewijl mijn grootvader hier vele jaren gewoond heeft. Welk eene geweldige verscheuring van alle natuurlijke banden is er door mijn verlaten van de Staatskerk ontstaan! Zij, die mij eertijds als een vriend bejegenden, wenden zich nu als vijanden van mij af. Ik word er meer en meer van overtuigd, dat het verlaten van Babylon eene beleediging is voor alle achtbare en wereldsche menschen. De heer M. N. noch zijne vriendin mej. J. zouden niet zoo vergramd zijn indien ik hunne stelsels wilde vasthouden. Doch hun haat beroert mij weinig. Ik ben meer bevreesd voor mijn eigen vuil hart dan voor hunne vijandschap; en wanneer zij zoo goed met mijne snoodheid bekend waren als ik zelf, zij zouden overvloedige gelegenheid hebben mij met hunne pijlen te treffen. Herhaalde proeven hebben mij ten overvloede overtuigd van uwe vriendelijkheid als ook van die uwer vrouw, en ik hoop, dat er zich nooit iets moge voordoen, om onze vriendschap te verderven.
Doe mijn vriendelijke groet aan mej. Parry; en gedenk mijner bij alle vrienden, die naar mij vragen. De heer Tuckwell heeft mij zeer verpligt door zijne toegenegenc letteren. Ik ben door genade bijzonder wel, en wensch te blijven, **Uw toegenegen vriend, J. C. P.**
PS. Er komt eene goedkoope uitgave van Huntingtons werken uit, zal ik eenige derzelve voor u koopen? zij zullen u bijzonder bevallen en zijn ook zeer aan te bevelen aan anderen te geven.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

London, Augustus 1836

Mijn lieve Vriend!
Aangezien de tijd van mijn terugkeeren naar Allington nadert, verwacht gij ongetwijfeld eenig berigt van mij aangaande den juisten dag, op welken gij naar Marlborough kunt zenden om mij af te halen. Ik heb mij dan voorgenomen, om zoo de Heere wil, aanstaande Dingsdag morgen de stad te verlaten, en mij nergens op te houden voor ik Marlborough zal bereikt hebben. De heer Merrewether en de vrienden te Newbury zouden ongetwijfeld gaarne willen, dat ik mij daar één nacht ophield om in hunne plaats te spreken; maar ik gevoel mij zoo ongeschikt om ergens te prediken, dat tenzij het volstrekt noodzakelijk mogt zijn. ik er mij niet toe kan verpligten. Ik geloof, dat wanneer het aan mij zelven stond, ik nooit weder zou prediken, zooveel vuilheid, ongeloof en vreeselijke zondigheid gevoel ik binnen in mij werken. Zij die zeggen, dat zij altijd de zonde haten, moeten zeker geheel andere gewaarwordingen hebben dan ik, aangezien het mijn grootste last is, dat ik ze zoo zeer bemin. Ik gevoel iets als iemand die liefheeft, en door duizend beletselen gehinderd wordt in het verkrijgen van hetgeen zijn hart begeert, Had hij het bevallige meisje niet lief, zijn hart en genegenheden zouden niet alleen tot haar getrokken zijn, en het zou hem weinig bekommeren hetzij zij dood of levend ware. Maar de voortdurende werkingen van hartstochtelijke liefde en vurige begeerte te gevoelen, en dan

verhinderd, belet te worden en duizende moeilijkheden te zien oprijzen, dit kan een mensch ellendig genoeg maken. Alzoo wordt de zonde, die listige en vervloekte Delila, door den ouden mensch te zeer bemind, om zich van haar los te scheuren. Durfden we met die bevallige filistijne verkeering aanknoopen, er zou één gelijk paar bij elkander zijn, beloften ten onderpand gegeven, handen vereenigd en het huwelijk gesloten worden. Maar wanneer een teeder geweten, eene Goddelijke vrees, de toorn Gods tegen de zonde, Zijne tegenwoordigheid in de ziel en duizend andere inwendige hindernissen zich voordoen en den omgang verbieden en eene vereeniging bepaald ontzeggen, welk een storm breekt er dan inwendig los! Maar als de handdruk en de kus van deze vervloekte Delila zulk eene innerlijke schuld veroorzaakt, en zoodanig zuchten en kermen eener belaste consciëntie uitperst, o wat is het dan eene rijke genade, dat zoovele wezentlijke vrienden toeschieten om de volkomene vereeniging te voorkomen! Deze twee dingen weet ik, dat de zonde zoet en dat de zonde bitter is. De honig en de angel zijn in dezelfde bij, en als gij den bijenkorf plundert zult gij ter nauwernood aan doodelijke bijensteken ontkomen.
Den 27 Julij verliet ik Stamford en kwam nog dien zelfden avond te Cambridge aan. Den volgenden avond heb ik voor eene volle vergadering gepredikt in eene kapel, omtrent een mijl buiten de stad. Wanneer mijne hoorders zich zoo opgesloten gevoeld heben als ik mij zelf, dan waren ze genoeg in de engte; en wanneer zij zoo onvoldaan over mij waren als ik over mij zelve ben, dan zijn zij pruttelende heengegaan. Den daarop volgenden dag kwam ik te Weiwijn. Ik vond mijn vriend L. en zijne vrouw zeer vriendelijk, en gevoelde mij met de vrienden te Weiwijn aangaande geestelijke dingen geheel thuis. Ik beschouw hen een volk te zijn van den regten stempel. Ik kan niet zeggen, dat ik in de preek op Zondag mij bijzonder op mijn gemak gevoelde. Op Dingsdag avond evenwel sprak ik weder, en ik gevoelde meer van de springende fonteinen en overvloeijende beken. Des Zondags was in beide spreekbeurten het gebouw zeer vol, en des Dingsdags avonds behoorlijk bezet.
Het huis van vriend Smart is onderdak, en als de God der vertroosting hen nu en dan met Zijne tegenwoordigheid vereert, dan zal het eene aangename woning voor hem zijn. Het plan is eenvoudig genoeg. Twee vertrekken, wederzijdsch van de straatdeur, zullen moeten dienen voor keuken en spreekkamer beneden, terwijl boven twee slaapkamers zullen zijn. Ik zeide aan vriend L., dat er behoefte was aan een derde slaapvertrek voor de kleine dienstmeid, indien hij althans een logeerkamertje voor een vriend wilde over hebben. Op den dag, voor dat ik Welwijn verliet, werd het fondament gelegd voor het waschhuis etc. De vrienden der waarheid zien reikhalzend uit naar zijne overkomst en bevestiging onder hen, en de vrienden der wereld verwonderen zich, dat er zooveel voor deze zaak gedaan wordt, welker vernietiging zij hadden geprofeteerd.
Ik kan niet zeggen, dat London mij bijzonder aantrekt, ofschoon die stad door mijn zesjarig verblijf aldaar en het jaarlijks herhaald bezoek van af mijn negende jaar, mij welligt minder vreemd is dan menig blijvende bewoner van den omtrek. Het is daar wel iets warmer dan op het land, hetwelk mij in eenig opzigt wel past, doch de drukte en het getier heeft integendeel meer invloed op mijn hoofd en borst dan goed is.
Ik hoop mijn vriend Smart nog te zien aleer hij Wilts verlaat. Gij moet uw best doen hem zoolang te Allington te houden, totdat ik zal gekomen zijn, en ook nog daarna zoolang het mogelijk zal wezen. Van harte hoop ik, dut de Heer hem morgen naby zal zijn, en dat het woord hetwelk hij spreken zal een gezegende en vruchtbare ingang vinde in uwe harten. Ik weet niet hoe gij het maakt in onzen tijd van drukte en verwarring, waarin den mammon algemeen schijnt aangebeden te worden en de satan den hoogsten zetel schijnt in te nemen. De Heere geve, dat ik u en uwe vrouw en kinderen in goeden welstand moge ontmoeten. Verzeker mijne toegenegenheid aan de heilzoekende vrienden, en geloof mij steeds te zijn, **Uw verbonden vriend, J. C. P.**

In het begin van Augustus kwam hij weder tot zijne oude rustplaats terug, en bleef daar tot aan het einde van September; maar zoowel te Oakham als te Stamford had hij verzekerd, dat hij er bezwaar in zag hier weder te keeren, om gedurende de maanden October en November den vrienden Gods Woord te ver kondigen. Hij bevond evemvel, dat het luchtgestel van Lincolnshire hem beter paste dan de koude winden van Allington, zoodat hij bewilligde daar den winter over te blijven. Dit jaar ontkwam hij gelukkig aan die krankheid, aan welke hij gemeenlijk met den naderenden winter leed, en gedurende de wintermaanden mogt hij iederen rustdag te Oakham en te Stamford den volke prediken. In dien tijd was het, dat hij bezig was eene leerrede voor de pers in gereedheid te brengen, die te Stamford door hem uitgesproken was op den 23 October 1836. De tekst was ontleend aan Jes. 50:10, 11, welke rede zoo gezegend was aan de ziel van menig hoorder, dat algemeen de begeerte werd kenbaar gemaakt, dat ze gedrukt mogt worden. Hieraan voldoende werd zij uitgegeven in April 1837, onder den titel: ‘De erfgenaam des Hemels wandelende in de duisternis, en de erfgenaam der hel wandelende in het licht; waarvan al spoedig eene eerste uitgaaf vau 1500 exemplaren was

uitverkocht en eene tweede oplaag noodig bleek. Op deze leerrede zinspeelt de heer Philpot in de vier volgende brieven aan den heer Parry, die geschreven zijn gedurende zijn verblijf te Oakham.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 24 October 1836

Mijn waarde Vriend!
Ik kwam hier laatstleden Vrijdag uit Oakham aan, en ben door genade bijzonder wel. De vrienden in Oakham hebben mij zeer gedrongen den winter bij hen over te blijven, waar tegen ik niet zooveel kon inbrengen, dewijl het klimaat hier zacht, de vrienden hartelijk en de deur der prediking wijd geopend is. Laatstleden Zondag namiddag, toen het zeer schoon weder was, predikte ik voor een zeer groote schare. Een persoon, die bij de deur stond, verzekerde dat er vijftig personen terug moesten gaan; en op jongstleden Woensdagavond, toen het schoone lichtmaan was, hadden wij veel meer menschen dan er te Allington zondagsnamiddags komen. Ik meld dit niet, alsof het iets bijzonders ware, want nieuwheid brengt dikwijls de menigte zamen; en voor mij zelf ben ik afkeerig van de menigte, dewijl zij mij gemeenlijk in de engte brengt, en zoo iets als een vloed van zalving en gevoel schijnt terug te houden. Het schijnt, dat ik mij op zulke tijden verlies in een vloed van nietsbeduidende algemeenheden, en geen kracht bezit om door te dringen tot in de diepte van ‘s menschen hart. Gelijk een onervaren zwemmer, schijn ik te plassen in het ondiepe water, alsof ik de golven sloeg bij het uitspreiden mijner handen om te zwemmen, en nu en dan een dronk zout water opslokkende of hijgende naar adem, dreig ik om te komen, maar onbekwaam om in die duistere stille diepten van inwendige bevinding, of de kalme diepten eener zaligheid door vrije genade in te gaan, zonder welke het prediken is gelijk het slaan van de lucht en het loopen als in het onzekere; evenwel wilde ik tot verheerlijking van God dit zeggen, dat hoe ellendig, duister en dor ook buiten den kansel, ik toch niet geheellijk overgelaten ben aan de dwaasheid en ledigheid van mij zelven, sinds ik Allington verlaten heb, maar vond nu en dan leven en licht, en eene geopende deur om te spreken zonder verwarring en onwetendheid. Gisteren morgen mocht ik nog voor mij zelven het voorregt hebben, eenigermate toegang te gevoelen; maar in den namiddag gevoeldet mij weer zoo gebonden, en verwarring en verlegenheid scheen mijn gemoed te vervullen. Het was een schoone dag, en voor- en namiddag waren er vele toehoorders. Evenwel gevoel ik mij weinig aangetrokken naar Stamford, en ik vrees dat daar weinig leven is. Ik gevoel mij te Oakham veel beter thuis, en over het algemeen spreek ik er vrijer en geniet ik onder de prediking daar veel meer dan hier.
De arme X. schijnt van zijne zwakheid meer en meer overtuigd te worden. Ik kan mij moeilijk voorstellen, dat hij onder u in alles opregt kan zijn; maar ik geloof, dat de groote sleutel tot zijne woorden en handelingen is, te weten, dat hij geene bepaalde denkbeelden heeft om te geven, noch vaste beginselen om te bandelen. Een mensch die zijn eigen gemoed niet kent, moet altijd anderen in de war brengen, en ik zou evenveel vastheid van een weerhaan verwachten dan van .... Gij weet een weerhaan kan soms een week zijn vasten stand behouden, wanneer het namelijk stil is, en houdt zich alsdan bijzonder rustig en beginselvast; maar zoodra de wind opsteekt zal hij zich honderdmaal op een dag ronddraaijen. Als de heer X. eens getroffen werd door wat de matrozen een noord-wester noemen, of dat er tegen hem aansloeg ‘een stormwind genaamd Euroclydon’, ik geloof, dat hij in hetzelfde geval zou deelen als zij, waarvan wij lezen: ‘als het schip daarmede weggerukt werd, en niet tegen den wind kon opzeilen, gaven wij het op en dreven henen.’ Waren X’s vrienden bevaren zeelieden, zij zouden dra ontdekt hebben, dat hun stuurman al te veel naar de paskaart zag; en waar het peillood twintig en straks vijftien vademen aan vees, zouden ze zeker vier ankers van het achterschip uitgeworpen en gewenscht hebben, dat het dag werd. Doch in plaats van dat, moet hij, wanneer de wind van Irvingianismo met een zacht koeltje waait, noodzakelijk de roerbanden losmaken en het razeil naar den wind ophalen, en het scheepken op strand zetten; en zoo zal hij zich gevoerd zien op eene plaats, waar twee zeeën te zamen komen: — de zee van bevindelijk Calvinisme en de zee van Arminiaansch Irvingianisme; en dan zou het ons niet verwonderen of het schip aan den grond raakt, terwijl het voorste gedeelte, te weten, zijn hoofd stoot en vast raakt, en onbewegelijk vast blijft op de zandbanken van onbekende talen, wondervolle genezingen en onvervulde profetiën, en het achterste gedeelte, dat is, wat de Heere in zijn hart gedaan had gebroken wordt door het geweld der golven. Ik kan alleen zeggen, dat het Gods barmhartigheid zal zijn als Hij de gevangenen veilig doet landen op planken en stukken van het schip. Als de heer X. bijzonder veel houdt van het Woord te vergeestelijken, dan kan het hem niet ergeren, dat ik zijne bevinding geschetst vind in

Hand. 27, en geloof, dat mijne verklaring in alle opzigten evengoed is dan zijne uitlegging van ‘de Muren’, waarmede hij u zoo bereidwillig diende.
Ik hoop, dat mijn vriend Smart u op zulk een smakelijken maaltijd onthaald heeft, dat gij door de kracht dier spijs vele dagen gaan zult, en weken lang geen gebrek aan spijs zult hebben.
Het verwondert mij inderdaad, dat er zijn die zich met mijn gezelschap willen belasten, aangezien ik mij zelven dikwijls tot een ondragelijken last ben, en mij eene ellendige massa van vuilheid en verdorvenheid bevind te zijn. Ik sta verbaasd over het priesterbedrog van des menschen gemoed, dat het volk zoo verzot maakt op de leeraars. Wanneer allen over hen dachten gelijk ik, menigeen zou heengezonden worden met het: leer regt te doen. Zij zouden gewaar worden, dat zij een deel meer in zich hadden van den duivel dan van een engel, veel meer van het vleesch dan van den geest, en meer geveinsdheid dan ootmoed. Het verwondert mij, dat menschen mijne harde aanmerkingen en onbeschaafde redenen kunnen verdragen, en toch nog twijfelen aan de echtheid hunner Godsdienst; maar ik veronderstel, dat ze genoeg vleeschelijkheid in mij opmerken om als gewenschte verontschuldiging te dienen voor de hunne. Als de Evangeliedienaar zoo vleeschelijk is, zegt Mr. Wereldschgezind, dan mag ik het voorzeker ook wel zijn; en als de Eerwaarde Dr. deze en die niet altijd even geestelijk is, dan mag ik mijne tong ook wel eenige vrijheid geven. Daarom duldt het volk zijne vleeschelijke leeraars, opdat, gelijk mijn vriend Kay zegt, hunne vleeschelijkheid er mede door kan, en denken, dat zij overvloedig wel doen, wanneer zij half zooveel Godsdienst hebben als de predikant er op nahoudt, Aan dergelijke gevoelens, die huisvesten in het menschelijk hart, schrijf ik eenigermate de vriendelijke ontvangst toe, welke ik allerwege ervaar. **Uw liefhebbende vriend, J. C. P.**

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Oakham, 14 November 1836

Mijn lieve vriend!
In mijn laatsten brief meldde ik u met eenige woorden, dat het niet onwaarschijnlijk was dat ik in dezen omtrek den winter over zou blijven, en aangezien de vrienden hier en te Stamford er zeer op aandringen om dat te doen, zoo begin ik over te hellen om naar hunne begeerte te luisteren. Niettemin vind ik het ongeoorloofd om in eene zaak te beslissen, die zoowel u als hen aangaat, alvorens daarover eerst uw oordeel te hebben gevraagd Dat ik mij gedrongen gevoel hier een wijle langer te blijven komt daardoor, dat het volk zegt eenig nut te hebben van mijne bediening. Gij weet, te Allington worden de vergaderingen in den winter niet druk bezocht. Ook vind ik het klimaat hier en te Stamford veel voordeeliger voor mijne zwakke borst, dan de gure winden, die zoo kil en hard over uw onbeschutte landstreek blazen. Ik hoop, dat gij mij te goed kent om te onderstellen, dat ik uwe onovertrefbare vriendelijkheid zou vergeten, of dat ik vermoeid ben òf van uwen gastvrijen haard öf van uwe spreekzaal, waar ik, zoo ik vertrouw, menigmaal de vernieuwde tegenwoordigheid van den Koning der koningen ondervond. Het zou mij ook zeer bedroeven, wanneer gij zoudt meenen, dat ik plan had Allington te vergeten, of dat nieuwe aangezigten en nieuwe vrienden zulk een invloed op mij uitoefenen, om mijne 1 etrekking op oude vrienden te verbreken. Gij zult n wel herinneren, dat toen ik eerst onder u kwam, ik nooit beloofde mij te Allington te verbinden, en ik heb mij zelven ook altijd beschouwd als een tijdelijke hulpe, die vrij was en bleef, om mij voor korter of langer tijd, of geheel te onttrekken, zonder dat ik daarmede eenige verbindtenis schond of eenige belofte verbrak. Op een zelfde oogenblik gevoel ik betrekking op Allington en sommigen dergenen, die daar de kapel bezoeken, en ik behoef er niet bij te voegen, op u. Maar na zulk eene inleiding zult gij wel bij u zelven beginnen te zeggen: Hoe lang denkt hij dan wel weg te blijven? Wat noemt hij winter? Hoe lang duurt de winter wel bij hem? — Wel, als ik naauwkeurig wilde rekenen, dan zou het veelligt nog winter zijn te Allington als het elders reeds lente is, en de Almanakken zeggen ons dat de winter aanvangt den 21 December en eindigt den 21 Maart. En wanneer ik ten dezen opzigte mijne borst raadpleegde, — en ik verzeker u, dat ik daarmede veel meer te rekenen heb dan ik zoude wenschen, — ik zou dan kunnen zeggen, dat de winter duurt van September tot het begin van Junij. Maar ik wil mij niet houden aan de bepaling, die mijn borst van den wintertijd geeft, noch aan Frans Moore’s winter, opdat ik uw geduld niet te veel vermoeije. Ik denk hier waarschijnlijk te zullen blijven gedurende de maanden December en Januarij, en in het begin van Februarij naar Allington terug te keeren.
In dit geval heb ik voornemen de drie volgende Zondagen te Oakham te zijn. Dan hoop ik naar Stamford te gaan, en daar drie of vier rustdagen te zijn, en keer dan naar Oakham terug. Er is hier en ook te Stamford groote begeerte naar de prediking, en de menschen komen van verre om daar te zijn. Zelf geniet ik nu en dan

van de tegenwoordigheid des Heeren onder de prediking, en dewijl het volk erkent mij af en toe met zegen te hooren, zoo is mij dat eene aanmoediging, om eenigen tijd langer onder hen te blijven. Wanneer gij niet zulk een Hulpprediker kunt krijgen, die gij met eenige vrucht en genoegen kunt hooren, dan zou ik u aanraden met lezen voort te gaan. En dan wil ik u aanbevelen iets van Huntington te lezen; en bij afwisseling uit Websters werken, die het volk met zegen schijnt te horen.
Tiptaft heeft vijf zondagen te Londen gepredikt, en naar luidt van zijn eigen berigt, gaat het daar beter met de menschen dan hij verwachtte. Eenige dagen geleden heb ik hem een brief geschreven, en deelde daarin mijn plan mede, om hier nog eenigen tijd langer te blijven, en heb hem ook dringend verzocht Allington te bezoeken. Ik vorder zeer langzaam met mijne brochure, en heb tans een nieuw werk onder handen, namelijk eene leerrede over Jesaja 50:10, 11; evenwel gaat het daarmede ook niet zoo bijzonder vlug, en ik vind dat mijne rustige kamer te Allington ook veel geschikter is om te schrijven dan deze plaats of te Stamford, waar zoo veel dingen de aandacht aftrekken. Ik was verwonderd en nogtans verblijd te hooren, dat mijn vriend Smart te Devizes gepredikt had, en ik hoop dat hij met vaste en krachtige hand de takken geschud heeft. Aangenaam zal het mij zijn te hooren, dat de Heere daar zoowel als te Allington met hem geweest is. Wat mij zelf betreft, in geestelijk opzigt gaat het mij als gewoonlijk, meest donker en doodig, en op andere tijden begunstigd met begeerten en zuchten naar een voller ontdekking en genieting van de eeuwige dingen. Ik gevoel evenwel, dat het oude snoode hart zijn modder en slijk opwerpt, en dat geene verandering van tijd of plaats iets reins kan doen voortkomen uit een onreine. Ik behoef wel niet te zeggen, dat ik beide hier en te Stamford veel vriendschap geniet, en ik kan mij alleen verwonderen, wat men toch in mij ziet om zoo veel achting en oplettendheid mij te bewijzen. Ik vertrouw, dat zij mij niet zoo beschouwen als ik mij zelven bezie, en liet. is mij eene genade, dat zij niet al de werkingen van mijn vuil en bedorven hart weten.
Behalve een enkele uitzondering, heb ik telkens tweemaal op den dag des Heeren, en eenmaal in de week gepredikt sints ik Allington verliet. Ik heb eene uitnoodiging uit Boston ontvangen, die ik beloofd heb bij gelegenheid te zullen vervullen; daarenboven ook een uit Nottingham en andere plaatsen. Maar als ik terugkeer naar Allington, dan hoop ik daar den tijd rustig te blijven. Ik ben door genade veel sterker sints ik Allington verliet, zoowel mijn borst als mijne gezondheid in't gene n, en ben voor het koude weder niet zoo gevoelig. Ik beken, dat dit eene voorname reden is waarom ik het strengste gedeelte van den winter hier wilde doorbrengen, gedachtig aan den laatsten winter te Allington doorleeft; hoe heb ik toen van de koude geleden! Laat mij spoedig iets van u hooren, en schrijf mij een goeden langen brief. Geloof mij te zijn, **Uw toegenegen Vriend J. C. P.**

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Oakham, 1 December 1836

Mijn lieve Vriend!
Het spijt mij zeer, dat mijn plan om hier eenigen tijd langer te blijven uwe gewaarwordingen zoo hebben gaande gemaakt, en dat gij den ouden mensch zoo in opstand vondt tegen dat voornemen. Ik vind het uiterst moeilijk zoo te handelen, dat ik niet van de eene of andere zijde berispt word; en welken weg ik ook insla, ik vind overal zwarigheden. De Evangeliedienaars kunnen niet altijd de bijzondere gevoelens der vrienden raadplegen, ook zouden zij met dat te doen niet regt handelen. Vele beweegreden beheerschen hun gemoed en hebben invloed op hunne beslissingen, waarvan de hoorders weinig begrip hebben. Dezen letten gewoonlijk alleen op zich zelven en op hun eigen genoegen, om eenig bevoorregte leeraar te kunnen hooren, en overwegen nimmer eens hoe ver die bediening, welke hun zoo gezegend is, ook voor anderen even nuttig kan wezen. Maar de Evangeliedienaar ziet waar hem de wijdste deur geopend is, — waar hij het moest gezegend voor zich zelven is, — waar de meest kenbare zegen rust op het woord, en waar hij zelf de meeste zalving en kracht ondervindt. En zoo heeft hij vele beweegoorzaken en leidingen, waarvan de toehoorders niet met al afweten. Ook gevoel ik, wat mij zelven aangaat, hetgeen gij zoo dikwijls hebt opgemerkt, dat ik eenigen tijd noodig heb om ingang te vinden in het verstand en de toegenegenheden van het volk, en dat enkele preken mijne bedoeling en streven niet duidelijk kunnen maken. Laat ik er bijvoegen, dat ik eenigen tijd noodig heb alvorens ik aan den kansel gewend ben, en dat een nietig ding mij zal insluiten en mijne vrijmoedigheid in het spreken, die ik soms geniet, zal belemmeren. Ik behoef op dit punt niet verder uit te breiden, aangezien gij zelf het weet en herhaaldelijk gezegd heb, dat er eenigen tijd noodig is alvorens het volk mijne bediening en bedoeling vat en aanneemt. Ik gevoel, dat ik desaangaande tot hiertoe in mijn eigen nadeel gearbeid heb, en

dat het volk mij nu eerst een weinig begint te verstaan en regt begeeren. Dit is eene voorname reden waarom ik bewilligd heb hier wat langer te blijven. Ook gevoelde ik begeerte om het volk te leiden tot een strijd voor regte dingen: meer voor inwendige dan uitwendige; en ik heb getracht eene dier magtige vestingen te veroveren, die de satan allerwege bouwt. En ik ondervind, dat ik mijn werk in een paar leerreden niet volbrengen kan, want ik moet zoowel opbouwen als afbreken. Deze redenen hebben mij bewogen hier eenigen tijd langer te blijven, en ben voorts er toe overgehaald door vaak herhaalde wenschen van het volk en van mijne lieve vrienden hier en te Stamfori Hierbij dient nog opgemerkt, dat ik hier veel gezonder ben dan te Allington, en dat de luchtstreek beter is voor mijn zwakke borst. Ik kan dus vrijmoedig zeggen, dat mijn blijven hier niet ontstaat uit gebrek aan Christelijke toegenegenheid of minder waardschatting uwer gastvrije woning, en ik geloof er niet behoeven bij te voegen, dat ook geene inhaligheid er mij toe gebragt heeft, dewijl ik hier vele uitgaven heb, als voor reizen, bedienden in twee huizen, wasschen, het dragen en verslijten van betere kleederen, enz. die ik te Allington niet heb. Ik hoop genoeg gezegd te hebben, om uw gemoed een weinig tot bedaring te brengen en stip slechts nog aan, dat ik door geenerlei verpligting aan Allington gebonden ben, en heb mij ook altijd van week tot week als een hulpprediker beschouwd. Inderdaad, ik mag er bijvoegen, dat de sterkste koord die mij aan Allington bindt is mijne bijzondere vriendschap met u, waarbij ik gaarne erken, dat er onderscheidenen in en buiten de gemeente zijn, met wien ik vereeniging gevoel en wier wederzien mij tot groote blijdschap zal zijn. Voor het tegenwoordige neem ik mij voor, om D.V. in Februarij weder te Allington te komen, indien het weder en mijne gezondheid het toelaat, en hoop dan enkele maanden bij u te blijven, eer ik andermaal vertrek.

Het verblijdt mij, dat mijn vriend Warburton u met een bezoek vereerd heeft, en dat zijn woord ten zegen was. Met al zijne gebreken heeft hij de regte levensstof in zich en zal duizend Mei-vliegen overleven, die in de Godsdienstige wereld hunnen tijd rondvladderen.

Ik heb plan D. V. den 8 December naar Stamfort te gaan, en zal daar blijven tot den 5 Januarij, dus gedurende vier zondagen. Ik zie niet in, waarom gij u druk zoudt maken om predikers te krijgen. Uwe zaak is klein en de wintervergaderingen zijn nooit zeer talrijk. Doe hun Huntington of Webster hooren, en geloof mij, dat ze nergens zulk eene prediking zullen vinden als van den eerstgenoemden. Sta vast voor de bevindelijke waarheid; niets en niemand dan het kaf staat ze tegen. Ik denk, dat het velen tot blijdschap strekt, dat de beroerder Israëls voor eenigen tijd Allington verlaten heeft, en dat de leeraars der kerk niet de eenigsten zijn, die in ‘t geheim zich verheugen. Ik hoop zoo de Heere wil, hen wederom te benauwen, en geene reden te geven om zich voor altijd te verblijden.

Mijne leerrede vordert zeer weinig. Het vele briefschrijven, waartoe ik verpligt ben, neemt mijn tijd te veel in. Ik kan nog niet bepalen wanneer ik er mede klaar zal zijn. Menigmaal vind ik het schrijven zoo hinderlijk, en duizend verontschuldigingen komen er in mijn gegoed op om het tot een volgenden dag uittestellen, en dus gaat dat werk zeer langzaam voort. Iemand heeft mij f 600,- geboden, indien ik er toe komen kan eene verzameling preeken uittegeven; maar ik heb er geen plan op. Mijne andere brochure heb ik voor eenigen tijd ter zijde gelegd.

Ik hoop, dat de Heere ons meer en meer zal geven te strijden voor wezenlijkheden — voor de dingen, die met de zaligheid gevoegd zijn. Alle andere dingen zijn maar zeepbellen, die door het kind opgeblazen, enkele oogenblikken in de stralen der zon schitteren, en dan voor altijd uiteenbarsten en verdwijnen. Wanneer het volk te Allington niet strijdt voor wezenlijkheden, dan is dit een bewijs dat er een of ander treurig gebrek schuilt; want ik ben er volkomen van overtuigd, dat God al Zijn volk, de grooten en de kleinen, strijdende maakt voor hetgeen zij getast en gesmaakt hebben. Het is mij althans een noodlottig kenmerk, wanneer de menschen voor uitwendige dingen en bijzonder geliefde strijdvragen in de bres springen, terwijl zij het zwaarste der wet nalaten. Gord den strijd aan voor de kracht der eeuwige dingen; en voor de verborgenheden der levende Godzaligheid, en gij zult den duivel en zijne tweeling familie: doode zondaren en doode belijders, — de wereld en naamchristenen, tegen u hebben; maar gij hebt 41 des Heeren volk, tot één man toe, en — wat alles afdoet, — gij hebt God zelf aan uwe zijde. Waar zijn nu alle dezen, die in hunnen dag en geslacht een onbekenden God aanbaden, van een ongekenden Christus spraken, en den naam van een onbekenden Geest op hunne lippen namen? — In de hel, luidt het antwoord; in eeuwige banden der duisternis bewaard tot het oordeel van den grooten dag. En waar zijn al die gelukzalige heiligen, die zagen op- geloofden in- aanbaden en beminden een drieëenigen God?— Voor eeuwig behouden met Christus; gelukkig aangeland aan de vredevolle kusten der eeuwigheid. Nog weinige jaren en ook wij worden geteld onder een dezer beide gezelschappen. Laat ons daarom met ernst en volharding strijden voor die waarheid, welke onze ziel kan behouden. ‘Maar verwerp de vragen, die dwaas en zonder leering zijn, wetende dat ze twist voortbrengen.’

Dat we ons niet slechts afgescheiden betoonen van ongoddelijke stelsels en doode belijders, alleen om de leer en uitwendige ordinantiën, hoe waar en Schriftuurlijk zij ook zijn mogen; en laten deze dingen, en in het bijzonder de laatstgenoemde, geen oorzaak zijn, dat de vereeniging tusschen Gods volk verbroken wordt. Ik ben beslist Baptist, maar ik kan mijne hand over het water heen Gods kinderen toerelken, wiens oogen gesloten zijn om in de voorschriften te lezen wat wij er in vinden; terwijl er duizende Baptisten zijn met wien ik niet gaarne één zetel zou deelen.
Schrijf mij spoedig een goeden langen brief, dewijl uwe letters mij altijd aangenaam gijn, gelijk ik meen u ook zeer uitgebreid geschreven te hebben.
Uw liefhebbende Vriend, J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Oakham, 3 maart 1837

Mijn lieve Vriend!
De eerste uitgaaf van mijne leerrede, eene oplaag van 1500 exemplaren, is reeds uitverkocht, en eene nieuwe uitgaaf, vermeerderd met eene korte voorrede, zal binnen weinige dagen verschijnen. Towler heeft ook eenige orders op haar gehad, zoo dat ze tans vlug van de hand schijnen te gaan. Meer dan 500 exemplaren zijn in dezen omtrek geplaatst, en velen dergenen, die mij nooit hoorden prediken, hebben ze gelezen. Het heeft vrij wat beweging in Stamford veroorzaakt, en men denkt, dat het aanleiding zal geven, dat velen mij zullen komen hooren, die tot hiertoe niet kwamen. P. te A. weigert ze te verkoopen, omdat hij ze strijdig vindt met den Godsdienst, die ze ophelderen moet, en hij heeft al de exemplaren terug gezonden. Ik denk, dat de snede te scherp is voor zijne eigengeregtigheid. A. te O. denk ik dat even bevreesd voor haar is. Maar dit alles zal de verkoop niet beletten, en Tiptaft zegt, dat hij ze aan zijne kapel ter verkoop zal aanbieden. Ik zou bang zijn, dat uwe aanvraag om 300 exemplaren te groot zal zijn. Toen ik die leerrede uitsprak gevoelde ik eene opening der lippen, en sommigen hebben mijn gesproken woord boven. mijne geschreven rede de voorkeur gegeven, die natuurlijk later door mij als copij opgeschreven is. Het verheugt mij, dat gij er mij zelven in vindt, aangezien R. H. ligt zou denken, dat ik gebruik gemaakt heb van den breeden overvloed van Goodwin en anderen. Mij dunkt, dat ik mij te trotsch en te onafhankelijk zou gevoelen om van anderen te leenen, zoo ik geene andere beweegreden had om het natelaten, en zou er niet toe gekomen zijn om die gestolen goederen aan het licht te brengen. Dit laat ik over aan hen, die geene eigen meening, geen oorspronkelijke denkbeelden, geen wezenlijke bevinding, geen geopende deur, geene besliste beschouwingen voor zich zelven hebben. En ik geloof, dat de gestolen goederen, hetzij vroeg of laat, zeker ontdekt worden, hoe zorgvuldig ze ook van fatsoen veranderd en de merkteekenen weggenomen zijn. Niets dan wezenlijkheden zullen den aanval van tijd en beproeving doorstaan. De verzilverde goederen verslijten, de valsche luister verdwijnt, de potscherf, bedekt met den droesem van het zilver, verraadt zijn gemeenen oorsprong. Maar het goud moge gebeukt, gekneusd, gedragen, gesmolten, tot stof verbroken worden, en toch zal elk onbeduidend stukje zeggen: ik ben goud; doe met mij wat gij wilt, en vermaal mij tot poeder, ik blijf goud.

Het waar geloof, door God gewrocht,
Hoe diep in 't hart verborgen
En met den last als overmogt
Is toch niet te verworgen.

Wezenlijkheden! Wezenlijkheden! Wat is dat windmakend getier en geraas van predikers, die niet uit kracht eener wezenlijke bevinding voor wezenlijkheden strijden? Schuld, veroordeeling, treurige voorboden des oordeels, vreeze der hel, een gezigt van zicli zelven, — dat afschuwelijk monster eigen zelf, — banen den weg voor wezenlijkheden. Wezenlijke schuld neeft wezenlijke vergeving noodig, wezenlijke zwakheid eischt wezenlijke versterking, wezenlijke wonden vorderen eene wezenlijke genezing, wezenlijke bedroefdheid zoekt wezenlijke vertroosting. Een besef van eigen vreeselijke krankheid verbreekt al dien ledigen, vormelijken, bijgeloovigen, overgeleverden Godsdienst, in welken genoegzaam alle kerken en kapellen door het gansche land als begraven liggen. En wanneer een getrouwe vermaner komt, dan klinkt het geroep: 'Hebt gij mij gevonden, o mijn vijand?' Och wierd ik verlost van mij zelven: — mijn vuil, hoogmoedig, wellustig, huichelachtig, wereldschgezind, hebzuchtig, vermetel, walgelijk eigen ik. O dat eigen zelf! die eigen ikheid!

Uwe arglistigheid, uwe goddeloosheid, uwe liefde tot de zonde, uwe afschuwelijke bezoedeling, uwe monsterachtige snoodheid, uwe ellendige doodigheid, hardheid, blindheid en onverschilligheid; gij vuil ellendeling, hoe doet gij mijn zwaard kwijnen en mijne kracht verlammen! Gij zijt een verraderlijk schurk, en ik vrees dat gij dat altijd zult blijven! Vinden deze ontboezemingen weerklank in J. P.'s binnenste? Is mijn hart eene copij van het zijne? Is het een spiegel, waarin hij zijn eigen gelaat ziet teruggekaatst? Hoe, nog niet verder in de heiligmaking? Vertel het niet; maak het niet openbaar!
Zulke gewaarwordingen, mijn vriend! bereiden niettemin den weg voor vrijmagtige genade, die alleen en geheel kan heelen, genezen, bedekken, wegnemen. Geen halve maatregelen, geen ondersteuning van het schepsel, niet hier een weinig en daar een weinig is genoeg voor hen, die zich zoo krachteloos, zoo hulpeloos, zoo vuil gevoelen. Een tal van avondgebeden, geregeld Bijbellezen, getrouw bezoeken van de prediking zijn te weinig voor zulk eene krankheid, als waaronder dezen zuchten, die zich zelven kennen en zwoegen in den diepen modderkuil der verdorvenheid en Goddeloosheid des harten. Iets dieps, krachtigs, dat uitwerking kan hebben; — iets, dat volkomen gelijkmatig is met de krankheid; — iets, dat doordringt tot de zaak zelve is noodig; en als dat niet verkregen wordt schijnt al het andere ledig, van geen beteekenis. Weinigen kennen den opslag van de groote A in den Godsdienst, schoon ze voor wondervolle Christenen gehouden worden, en de meeste belijders kunnen evenmin de verborgenheden der levende Godzaligheid lezen, als Belzazar het schrift kon ontcijferen, dat door eene hand aan den wand geschreven werd.
Uw toegenegen vriend, J. C. P.

Evenwel keerde hij in Maart naar Allington terug, en bleef daar gedurende het voorjaar en den zomer; waarna hij, eenige Zondagen gepredikt te hebben in Zoar kapel te Londen, in September naar Manchester ging, om den WelEw. Gadsby ter hulpe te zijn, op welke reis hij Oakham aandeed. Toen hij te Manchester was hield hij zich bezig met een tweede Leerrede voor den druk te bewerken, getiteld: 'De winter vóór den oogst', naar aanleiding van Jesaja 18:5, 6. Deze leerrede uitgesproken te Oakham in Augustus was voor velen van zijne toehoorders zeer ten zegen, en naar den wensch van velen in druk verschenen schijnt zij ook voor de kerk in 't algemeen rijkelijk gezegend te zijn. De vier volgende brieven aan den heer Parry geschreven, dagteekenen omtrent dezen tijd.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stoke Devonpoort, 3 Junij 1837

Mijn waarde vriend!
Ik veronderstel, dat gij uitziet naar een brief van mij, en dat gij meer dan gewoonlijk den postbode waarneemt. Ik ben zoo gelukkig u te kunnen melden, dat ik op den dag, dat wij van elkander afscheid namen, hier des avonds ten tien uur behouden aankwam. Ik was een weinig vermoeid van mijne reis, waarvan ik evenwel na dien nacht goed geslapen te hebben, weder geheel bekomen was toen ik ontwaakte.
Ik vond mijne lieve moeder niet minder wel dan ik verwachtte. Zij schijnt met haar verlies wat verzoend te zijn[6], en gevoelt, dat er vele verzachtende omstandigheden mede verbonden zijn. Ik ondervind reeds een weldadigen invloed uit de verandering van de lucht, vereenigd met de rust des ligchaams welke ik geniet. Ik oordeel het niet wenschelijk, dat ik hier predik, aangezien ik geheel onbekend ben en heb plan mij ook onbekend te houden, indien het mogelijk is. De Godsdienst dezer plaats schijnt mij toe voornamelijk te bestaan in eene uitwendige Schriftkennis, die hier overvloedig schijnt te zijn van allerlei soort en in allerlei rigting. Ik hoorde laatstleden Zondag avond John Ilawker, een zoon van den Dokter, prediken. 'Wanneer zijn vader was gelijk de zoon, dan zou ik jaarlijks geen schelling willen geven voor een zitplaats in zijne kerk. Een rijken voorraad van Schriftuurteksten, een overvloed van dorre leerstelsels, een dragelijke hoeveelheid hoog-moed, en genoeg vermetelheid om een half dozijn preeken in voorraad te hebben, scheen mij toe de preek uittemaken. Onder meer zeide hij: 'Zonde! wat is zonde? Ik kan het niet bepalen wat de zonde is! Zoude is een beginsel. De Schrift zegt, dat het eene overtreding der wet is, en dat is alles wat ik er van zeggen kan.' Ik dacht, wanneer hij den alsem en gal geproefd had, dan mogt hij niet kunnen bepalen de natuur van den alsem noch kunnen verklaren waaruit de gal was zamengesteld, toch kon hij ons medegedeeld hebben welk een bittere smaak ze had, en welke verdraaide aangezigten het geeft, bij hen, wiens mond er mede gevuld is. Gelijk de

[6] Het onverwacht afsterven van Philpot's eenig overgebleven broeder.

meeste leeraars, die ik hoorde, scheen het mij toe, dat hij en de zonde nooit met uitgetrokken zwaard elkander beoorloogden. Zoo als gemeenlijk, was hij ook bevestigd in Christus, — al te zeer bevestigd voor een arm schepsel zoo als ik ben, heen en weder gedreven door allerlei vuile lusten en verfoeiselen. Mij dunkt, hoorders en predikers moeten elkander gelijken als behoefte en aanvulling. Tenzij er eene overeenkomst van gevoelen bestaat kan er ook geene vereeniging zijn, en de een zal den ander barbaarsch zijn. Ik zag duidelijker dan ooit, dat het doode Calvinisme het beste wapen is dat de Satan bezigen kan om de harten te verharden en de conscientie s van onvernederde belijders digt te schroeijen. Ik vind schier overal dezelfde groote misvatting, om namelijk den zoogenaamden Bijbel-Godsdienst te stellen in de plaats van ziels-Godsdienst. Geloof mij, hier en daar wandelt er een pelgrim, die iets van den laatste weet, terwijl duizenden verdubbeld eenige kennis hebben aan den eerstgenoemden. Wat mij zelven betreft, ik gevoel dikwijls, dat ik tot hiertoe weinig weet zooals ik behoor te kennen, en voor he, tegenwoordige naar den wand tast als een blinde, en als een, die geene oogen heeft. Ik ben vol van verwarring, en vaak vol van veroordeeling, en steeds klimt de gedachte bij mij op, dat mijn denken, handelen en spreken is als van iemand, die zonder God is in de wereld.

Ik bevind, dat ik weinig doen kan aan mijne voorgenomene uitgave, deels door traagheid, deels uit tegenzin, en gedeeltelijk ook uit zwakheid mijner oogen. Van alle plaatsen die ik ken, is deze de nadeeligste voor de oogen, wegens den verblindenden glans van den kalksteen, waarmede de straten zijn bevloerd en de huizen gebouwd. Allen, maar bijzonder de vreemdelingen, klagen er over. De aantrekkelijkheid van deze landstreek, de vele schoone gezigten van af eene wijde haven, ingesloten door boomrijke hoogten, en ingenomen door menigte schepen, en de vele aangename wandelwegen in een rijk gezegende landstreek, hebben mij geleid tot meer oefeningen dan te Allington, en hebben ook reeds een weldadigen invloed op mijn gestel uitgeoefend. Het weder was ook fraai en warm, zoodat ik elken dag eene wandeling heb kunnen maken. Ik heb het nog niet gebragt tot die mate van volmaakte heiligheid, dat al de bekoorlijkheden der natuur en de wonderen der kunst bij mij gestorven zijn; en ik kan met welgevallen staren op eene beminnelijke vlakte der blauwe zee, of op een prachtige driemaster ten anker liggende, als een meesterstuk van des menschen kunst en vernuft. Schoon alle dingen doodend zijn waar God niet is, toch zou ik mij gelukkig achten geen erger gedachten in mijn gemoed te voelen oprijzen, dan als ik ontwaar bij het zien van die schoone zeevloot waarbij het schip van mijnen broeder in de regten boven het heldere blauwe water uitsteekt als eene beweegbare vesting, die waarschijnlijk meer dan 2000 ton wegende, toch door elke golf bewogen en door elk getij wordt heen en weder gedreven.

Op mijne reis ontmoette ik een vriend uit Exeter. Ik hoorde door hem, dat zij daar een leeraar gehad hadden, doch dat hij gedrongen was hen weder te verlaten. Hij was een uwer doode Calvinisten, en had een uitgebreide kennis in het Woord, en groote bekwaamheid om het te gebruiken. Maar teksten en hoofdstukken zijn een nietig bolwerk tegen de zonde. Die reus werpt zijnen lans met veel gemak door zulk een houten schild, als een geheugen rijk voorzien met teksten, en een vaardige tong om ze bij menigte aan te voeren. Weinig Goddelijke vrees in het hart zal meer vermogen tegen de zonde dan eene gehaele concordantie, of zelfs Bagster's familie-Bijbel, met een millioen aanteekeningen. Een papieren Godsdienst is eene arme zaak. De tien geboden, door God zelf beschreven, konden den val uit Mozes handen niet doorstaan, en hoe zal dan een papieren belijdenis bestaan waar de steenen tafelen in stukken gebroken werden?

De Wet, in vleeschen tafelen des harten geschreven, kan alleen vuur en water verduren, en een levende brief, gelijk aan een levende heg of omtuining, zal een doode letter verduren, gelijk deze eene doode haag verduurt tot na hare algeheele uitroeijing. Maar evengelijk twee van uwe werklieden in een dag wel zulk een dood ding kunnen daarstellen, en de levende jaren en maanden eischt om haren naam volkomen waard te zijn; alzoo kan een doode Godsdienst wel onder één preek opgerigt worden, terwijl de levende vele wentelende tijden noodig heeft om te groeijen. Hij moet gesnoeid en gekapt, gehakt en gewied, gevlochten en gebogen, en soms tot brekens toe geleid worden aleer ze eene goede beschutting tegen de indringers zal zijn. Een doode haag heeft het een noch het ander noodig. Eenige drooge leerstellingen voor paalwerk, en eene behoorlijke voorziening van welsprekendheid en wereldsche geslepenheid voor wilgen, om ze met het paalwerk te verbinden, en eenige beweging in het natuurlijk geweten door den slagboom van Mozes veroorzaakt, ziedaar alles wat er noodig is om een doode heg op te maken. Zij zal weinige jaren bestaan en misschien nu en dan eens dienst doen, om het jonge groen te beschermen van afgeknabbeld te worden door het gedierte des velds, maar derzelver einde is tot verbranding, en vroeger of later vindt ze haren weg naar den oven. Ik houd mij verzekerd, dat gij menigmaal uw Godsdienst zult beschouwen, zoo er al eenig leven in mogt zijn, — gelijk aan eene heg rondom eenen boomgaard, aan welke gij zooveel moeite en kosten besteed hebt. O, slechts een weinig wezenlijk, waarachtig, Goddelijk, door God gewrocht, bovennatuurlijk, eeuwig leven! Niets anders zal de ziel vrijwaren voor wegwerpelijk en stinkende te zijn in de neusgaten van een heilig God.

Ik verwacht, dat u den Kolendrager beter zal bevallen, naarmate gij meer met hem bekend wordt. Ik geloof, dat hij verstaan en gewaardeerd zal worden, naarmate wij meer of minder bekend zijn met de bevindelijke Godsdienst. De wereld, hetzij ze nog iets belijdt of alles verloochent, kent de ware christenen niet, omdat ze Christus niet kent. Zij verstaat een ieder behalve eene begenadigde ziel, en zij bemint een ieder behalve een kind van God. En laat ik u zeggen, dat eene regtzinnige belijdenis, ja zelfs het bekennen der bevindelijke Godsdienst, des menschen oogen niet openen om te zien noch zijn hart liefde inboezemen voor de verborgen sporen eener levende ziel. Daarom, mijn vriend Parry! verwonder u niet als de algemeene Baptistische kerken en leeraars u haten en behandelen als Wesleyanen en Independenten.
D. V. hoop ik den 24 Junij te Trowbridge te zijn, en den volgenden Maandag per rijtuig te Devizes te komen, wanneer het u lust den wagen te zenden om mij tegemoet te gaan.
Uw toegenegen vriend, J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Manchester, 13 September 1837

Mijn waarde vriend!
Ik onderstel dat de oogst u zooveel drukte veroorzaakt heeft, dat er handen te kort kwamen. De drijfzweep en de teugels hebben zooveel tijd ingenomen, dat de inkt in den koker verschimmeld en het pennemes met roest overdekt is. Althans, gij hebt in zoo langen tijd niet geschreven, maar aangezien het ongestadig weder u meer dan gewone bezigheden gaf in dezen tijd, zoo kan ik het goed billijken. Ik geloof evenwel, dat een brief van mij niet onwelkom zal zijn te Allington, waarom ik zonder langer uitstel u eenige letteren zend.
Ik heb hier te Manchester niet half mijne bezigheden kunnen afdoen, en heb geen berouw dat ik in deze streken geweest ben. ‘Wel kan ik geen bewijs geven hoedanig ik door Gadsby’s volk ontvangen ben, maar geloof toch te kunnen zeggen, dat het scheen met eenige aanneming. Te oordeelen naar de grootte en oplettendheid der vergadering, en de verspreide geruchten en wenken, meer dan uit eenig stellig getuigenis, geloof ik reden te hebben om zoo te denken. De menschen uit het noorden zijn over het algemeen niet zeer vleijende; en gij weet, ik heb niet veel van een kerkeraads lid of een rondlooper bij de huizen. Mij dunkt, velen die rond gaan om eenig woord of bewijs van vleijerij op te vangen, zouden geene begeerte hebben al de aanmerkingen te hooren die hen gemaakt worden door hunne zoogenaamde vrienden, en de stok en steen, die achter hunnen rug opgeheven worden om hen te treffen, zouden hun te veel pijn doen om den volgenden Zondag te prediken. Dewijl de diakenen mij evenwel opwachtten, en mij hebben verzocht den volgenden Zondag over te blijven, zoo schijnt het wel, dat zij niet geheel tegen mij zijn. Ik bedankte niettemin voor hunne uitnoodiging, omdat ik voorhands beloofd had den 1 October te Stamfort te zullen wezen, en ik kan de vrienden daar niet teleurstellen. Ik denk er aan. om eene leerrede uittegeven, die ik den 20 Augustus gepredikt heb te Oakham, over Jes. 18:5, 6. Het is dezelfde tekst als waarover ik te Trowbridge gesproken heb, toen ik niet zooveel opening in denzelven had als te Oakham; doch hoogstwaarschijnlijk zal de gedrukte preek van beiden verschillen. Toen ik op zeker morgen te Devonport dat Hoofdstuk las, vond ik eenige opening in die woorden, en ik zag er een weg in afgeteekend waaraan ik eenige bevindelijke kennis meende te hebben. Daarom nam ik die tekstwoorden te Trowbridge, maar ik kon er toen niet inkomen; en dewijl ik eene groote begeerte ontwaarde, om dien lijn van bevinding te Oakham neêr te leggen, zoo koos ik daar dien tekst, en had toen het voorregt meer opening te hebben en als zoodanig meer genot in het spreken als te Trowbridge. Ik geloof, dat het volk het met genoegen hoorde; en aangezien het mij een pad scheen te zijn waarop vele kinderen Gods wandelen, en hier zijnde meer tijd vindende tot schrijven dan ik gewoonlijk heb, zoo gevoelde ik eene neiging haar in schrift te brengen. Nadat ik eenige bladzijden geschreven had, meldde ik per brief mijn voornemen te Oakham, en heb sints van Tiptaft gehoord, dat de vrienden daar groote begeerte hebben de leerrede in druk te bezitten, schoon ik niet eens het onderwerp genoemd had. Er schijnt dus een zamenstemmen in begeerte en neiging te zijn, onbewust van elkander, en dit heeft mij aangemoedigd om bij mijn voornemen te blijven.
De vorige week ben ik langs den vermaarden spoorweg naar Liverpool geweest. In even één uur reisden wij dertig mijlen afstands af. De laatste een en eenvierde mijl voert door een tunnel onder de stad door, dat vier minuten duurt. Gedurende dit gedeelte van de reis mist gij alle licht, behalve van de lampen, waarmede de wagons voorzien zijn. Ik was met veel genot te Liverpool, en heb ook met groot genoegen gehoord en kennis gemaakt met een Evangeliedienaar aldaar, Kent geheeten. Zijne vergadering op een avond in de week was door niet meer dan twaalf menschen bezocht. Hij is bezig met eene nieuwe kapel te bouwen, die f 19,200 zal

kosten, en wil dat ik met den Heer Gadsbij zal komen bij de opening derzelve; zij zal vóór November niet gereed zijn. Ik maakte mij aan hem bekend en werd zeer hartelijk ontvangen; den volgenden dag heb ik een uurtje bij hem doorgebragt. Wij hebben met wederzijdsch genoegen gesproken over den bevindelijken Godsdienst, en hadden niet het minste verschil. Hij noodigde mij uit om voor hem te prediken, maar dewijl ik alle aanzoeken daartoe heb afgewezen, zoo was ik gedrongen ook hiervoor te bedanken. Vele uitnoodigingen zijn tot mij gekomen uit de omliggende plaatsen, waarvan de meesten in eenige verbinding staan met Gadsbij's arbeid. Doch mij dunkt, dat tweemaal op den dag des Heeren en eenmaal op Dingsdag te prediken in deze groote kapel, overvloedig genoeg is voor mijne krachten. Laatstleden Zondag had ik wat koude bij mij en gevoelde mij des avonds zeer vermoeid, aangezien ik in de beide zamenkomsten nog al lang gesproken had. De vergadering was zeer groot, bevattende waarschijnlijk 1200 menschen, en ik geloof dat ik mij meer inspande dan noodig was, dewijl eenigzins zachter te spreken mij minder vermoeijend zou geweest zijn, en door allen even goed zou gehoord zijn. Ik ben, door genade, in andere opzigten uitnemend wel geweest, ofschoon ik meen, dat de lucht te Oakham mij beter past dan te Manchester. Ik heb mij voorgenomen om D. V. den 28 September op mijn weg naar Stamford te Leicester te prediken, en heb plan de drie eerste Zondagen in October te Stamford, en de beide laatste in die maand en de eerste in November te Oakham te zijn.
Ik hoop, dat de Heere met Smart geweest is, en dat gij en de vrienden hem met zegen gehoord hobben. Gij rekent nu ongetwijfeld op een bezoek van Tiptaft, en verkrijgt nu in alle opzigten uwe begeerte om verzadigd te worden. Hij is een eerlijk, op regt man, en de zoodanigen wil God zegenen.
Somtijds schijnt mijn Godsdienst geheel te loor, en gezonken op den bodem van het Kennet en Avan kanaal. Ik heb aan zijne boorden menigen zwaren gang gemaakt, en gezucht dat zijne wateren schier beroerd werden. Ik heb in Manchester niet vele zondaars gevonden. Zij spreken wel van beproevingen en uitreddingen, maar weinigen schijnen kennis te hebben aan den strijd der zonde of hebben haar leeren kennen als vervaarlijke reus, die ze is. Het schijnt wel, dat allen hem begraven hebben en de lijkpredikatie over hem gehouden is, en dat hij als de beide reuzen Paus en Onchristen slechts op de pelgrims kan grijnzen, terwijl hij in zijn spelonk blijft; maar hij en ik kunnen ons zoo ver niet van elkander houden. Ik weet, dat hij mij al wat zuchten en kermen berokkend heeft, en toch kan ik tot op dezen dag hem niet ontkomen, hij kleeft mij aan als de kraag aan mijn kleed; ja, hij is been van mijn been en vleesch van mijn vleesch, en is niet mijn buurman, maar een inwoner.
Ik bemerk, dat Warburton's M.S. mij veel werk zal geven. De heer Gadsbij stelde het een onderwijzer in handen om de copij van taalfouten te zuiveren, maar deze heeft zoo veel gouden franjes op het eenvoudig kleed van John genaaid, dat ik er tans veel werk van heb om ze wederom af te snijden. Hij heeft John's duidelijke, onopgesmukte, mannelijke taal veranderd, en doet hem als een schoolmeester spreken, zoodat ik mij aan de vervelende taak te wijden heb, om de twee copijën regel voor regel en woord voor woord te vergelijken, en tot de oorspronkelijke uitdrukkingen te herleiden. Dit werk bij de veelvuldige brieven, die ik heb te schrijven, en mijne leerrede over Jesaja 18:5, 6, laat mij nauwelijks eenigen tijd over voor iets anders te doen.
Verzeker mijne christelijke liefde aan al de vrienden van Jezus, en geloof mij te zijn
Uw opregte en toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Oakham, 21 October 1837

Mijn waarde Vriend!
Ik zie in mijne verbeelding u met onzen vriend Tiptaft over uwe hoeve wandelen, nu eens over de dingen van dezen tijd dan weder over geestelijke dingen zamensprekende, en onderstel dat uwe denkbeelden aangaande eenc n ander niet ver uil. elkander loopen. Het zal mij groot genoegen doen te hooren, dat onze waarde vriend ten zegen is geweest voor uwe ziel en voor al het volk van God, er dat uwe kwijnende haiten onder hem verlevendigd werden.
Ik ben hier Vrijdag gekomen en bevind mij door genade wel en gezegend in ligchamelijke gezondheid. Van mijn vermoeijenden arbeid te Manchester ben ik weder bekomen, en gevoel mij beter dan sints eenigen tijd het geval was. Mijn gehoor te Stamford neemt veeleer toe dan dat het vermindert, en ik heb de kapel nooit zoo vol gezien dan gedurende dit laatste bezoek. Ongetwijfeld draagt het schoone weder en de drooge wandelwegen hier veel toe bij. Aangezien er zulk eene begeerte is naar het Woord, heb ik half de belofte gegeven, om hier

het volgende voorjaar in de maanden Maart en April weder te komen, voorafgaande aan mijne reis in Mei naar Londeu, wanneer ik dan in Maart te Stamford en de andere te Oakham wilde zijn. Ik kan haast niet verwachten, dat dit plan den vrienden te Allington bevallen zal, maar als ik in aanmerking neem den grooten dorst die zich hier naar het Woord openbaart, gevoel ik mij bereid om onder hen te komen. Dat ik in Maart zou komen was het voorstel van den heer de Merveilleux, en kwam niet uit Oakham; en het zien van die groote vergaderingen, en de groote begeerte naar de prediking te Stamford waren de voorname reden, die er mij toe bragten, zijn voorstel in ernstige overweging te nemen Voor hoe ver dit werk van God is vermeet ik mij niet te beslissen, en met het oog op eigen vuilheid en arglistigheid, is het mij een wonder mij zelven of anderen ten zegen te kunnen zijn. Ik hoop dat Tiptaft, als hij in deze streken komt, naar Stamford zal gaan, dewijl daar groote begeerte is naar de waarheid. De Heer de Merveilleux stelde voor eene gallerij in zijne kapel te bouwen, maar ik raad het hem niet aan, omdat er zoo weinig kans bestaat tot eene voortdurende prediking. Het is wel iets beter met zijne gezondheid, maar zijn borst is en blijft zeer zwak en gevoelig.

Onder de vrienden hier is er iemand die mij bijzonder aantrekt, ofschoon hij op geestelijk gebied weinig dagen telt, en met den Reus-zonde nog niet zoo vaak in slag geweest is. Hij schijnt door den reus noch niet nedergeworpen te zijn, noch ingedoken in den stinkenden kuil eener walgelijke natuur. Ik wenschte wel, dat die reus mij niet zoo dikwerf aangreep en zoo vreeselijk mijne beenderen kneusde. Nu eens gevoel ik de begeerte in mij om nooit meer te zondigen, noch zulke wreede verwondingen te ondergaan; en dan weder is het mij, alsof mijn geweten geheel verschroeid is, en ik als een verworpene zal leven en sterven. Menigwerf zie ik mij zelven aan voor een uitgeworpene van God en menschen, en denk nog eens afgesneden te zullen worden door een onverwacht oordeel of korte ziekte, of sterven in treurige wanhoop. Voorzeker heb ik geene reden, om de zonde te liefkoozen, aangezien ik haren alsem en gal geproefd heb; maar wanneer ik haar niet liefhad zou mijn strijd geëindigd zijn. O mijn vriend ! het kortstondig genot der zonde wordt zoo duur door ons betaald, en als wij hare eerste vrucht uitgezogen hebben, dan laat ze weinig anders na dan den mond gevuld met asch eri zandsteentjes. De Goddelijke dingen laten geen angel noch snijdende wroeging achter, maar zijn even als het geld, dat wij geven aan des Heeren nooddruftig volk, — het moge eene oogenblikkelijke worsteling veroorzaken, toch laat het geen schuld en droefheid achter.

Men stelt zich hier veel voor van het bezoek van Tiptaft, dat in Januarij zal plaats hebben. Het lezen gaat hier beter dan te Stamfort, maar het is moeijelijk de zaak met lezen voorttezetten, vooral als zij nog zoo in wording is. De menschen zijn van hunne kindschheid af zoo aan het prediken gewend, dat het lezen in de kapel schier geheel geen godsdienstoefening genoemd wordt, en dit is vooral te Stamford het geval, waar velen zijn die hunne zitplaats gaarne zouden afstaan voor eene andere, al was het op verren afstand gelegen. Zij zeggen: wat moeten wij doen? — En ik antwoord, dat het beter is de waarheid te hooren lezen dan de dwaling te hooren prediken. Het heeft misschien den schijn, dat ik meer dan vroeger naar Stamford neig. Als het waar is, dan bestaan daar twee reden voor, vooreerst, omdat ik mij daar op den kansel thuis gevoel; en ten tweeden, omdat ik daar eene begeerte ontdek naar de prediking der waarheid Tiptaft is daar voor de eerste maal met genoegen gehoord, en het is mijne opregte begeerte, dat hij wederom derwaarts zal gaan.

De vrienden te Leicester wenschen, dat ik op mijne reis daar prediken zal, en het is hoogst waarschijnlijk, dat ik dit ook zal doen. Ik zou Tiptaft gaarne zien alvorens hij naar London gaat, en heb voorgenomen, zoo de Heere wil, den 19 November voor hem te prediken en den 26 November te Allington. Gij zult mij dan drie maanden lang hebben, alvorens ik wederom vertrek. Ik kan niet verwachten, dat gij mijne gewaarwordingen als Evangeliedienaar peilt, noch dat ik mij de uwe kan voorstellen. ‘Waar men mij wil hooren, en ik mij zelven thuis gevoel in het spreken, daar wensch ik heen te gaan; en waar ik mij gesloten gevoel, daar heb ik geen zin om mij te laten inkerlteren. Te Allington evenwel gevoelde ik mij vaak op mijn gemak, en vind eene onverbreekbare vereeniging met sommigen dergenen, die de vergadering bezoeken. Waar ik mij ook bevind, nergens ontmoette ik meer lieve, gewaardeerde vrienden dan daar. Toen ik te Leicester met de vrienden sprak over mijne oefeningen in het verlaten der kerk, heb ik gezegd, dat ik meer uitnemende, waardige, teederlievende vrienden gevonden heb sints ik haar verliet, en dat al mijne behoeften op veel milder wijze zijn vervuld, dan toen ik afhankelijk was. Ik ben er zeker van, dat ik meer geld had om uittcgeven, maar wat vrijwillig inkomt wordt ook mildelijk uitgegeven, terwijl een beperkt inkomen den droezem doet uitdrinken. Gij kent uwe inkomsten en durft ze niet overschrijden. De mijne waren eenmaal vast en zeker.

22 Oct. — Wij hadden heden twee groote vergaderingen, en deze namiddag geheel buitengewoon. Ik zag de kapel nooit zoo vol. Des morgens gevoelde ik mij niet vrij, maar des namiddags ging het beter. De heer en Mej. M. en Mej. L. kwamen van Stamford. Hij schijnt vast voorgenomen te hebben de kapel te vergrooten en er eene galerij in aantebrengen, waarbij bij rekende dat ervoor 150 menschen meer plaats zou komen. Te Nottingham zijn ze van gevoelen, dat de Evangeliedienaars het aan God over te laten hebben, om het kaf van

de tarwe te wannen. S. heeft tegen den doop gepredikt, en heeft openlijk zes kinderen besprengd. Zij willen, dat ik wederom naar Nottingham zal gaan, maar ik denk daaraan niet te voldoen ter oorzaak van S.' dwalingen en spreken tegen den doop. Ik zou mij evengoed met den vrijen wil kunnen vereenigen als met den kinderdoop. Ofschoon ik er zelden over spreek, kan ik toch niet dulden dat er tegen den doop gesproken wordt, als zijnde een deel van dat geloof, dat den heiligen overgeleverd is. Ik hoorde nooit eenig bewijsgrond tegen denzelven ingebragt, die wat te beteekenen had. S. dacht dat de moorman besprengd werd, omdat hij zich niet kon voorstellen, dat deze met zijne natte kleederen zou voortgereden zijn. De schatmeester van de Koningin Candace had geen wisselkleed, zelfs geen valies.
Ik hoop wel iets te zullen hooren van Tiptaft als hij nog bij u is, en mogt hij u reeds verlaten hebben dan verwacht ik een grooten brief. Doe hem mijn opregte en toegenegen groet. Ik bid vuriglijk, dat de Heere hem zegene, en geloof ook dat Hij het doen zal. Ik heb hem zien aangenomen en mij verworven; hij een vat der barmhartigheid en mij dis toorns. Als ik Warburton's M, S. zal hebben afgedaan, hoop ik weder met mijne leerrede voort te gaan, waaraan ik tegenwoordig niets doe. Er is veel vraag naar het antwoord in het bijzonder, op de vraag van Barbier's Blok, welke zamenspraak niet bijzonder schijnt te bevallen.
Doe mijn liefdegroet aan Dredge en alle christelijke vrienden,
Uw toegenegen J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Oakham, 8 November 1837

Mijn lieve vriend!
Als gij mij bij u zelven afmeet, dan zult gij het briefschrijven wel niet zulk een aangename arbeid vinden, dat gij twee brieven van mij verwacht voor mijn terugkeeren te Allington. Ik geloof dat één u ditmaal genoeg zal zijn. Ik heb plan, zoo God wil, den 15den Oakham te verlaten en hoop dienzelfden dag te Abingdon aan te komen. Ik ben gevraagd te Newbury te prediken, doch ik kan daarop niet bepaald antwoorden, voordat ik Tiptaft ontmoet heb. Het verblijdt mij, dat hij bij u met genoegen gehoord werd. Ik twijfel niet, of zijn omgang was u aangenaam, en gij hebt bij hem zoowel een luisterend oor als een vaardige tong gevonden.
De begeerte om de prediking te hooren en de bekommering van het volk te Oakham draagt er veel toe bij, om zoo lang mogelijk hier te blijven. Toen ik laatstleden Zondag daar predikte en mijn oog liet gaan over de vergadering, en dacht aan hunne begeerte om het Woord te hooren, gevoelde ik met allen nadruk, dat ik vergelijkenderwijs tot een minder gehoor terug keerde, en ik begeerde het Evangelie te brengen aan een heilbegeerig volk. Dit is de oorzaak, dat ik te meer overhelde om den heer de Merveiileux genoegen te doen, als hij mij verzocht hier in het voorjaar weder te komen. De algemeene indruk was, dat ik plan had hier den winter over te blijven, waaraan ik evenwel sints Julij niet gedacht heb. Onze vergaderingen blijven hier op de zelfde hoogte, en als wij eens een schoonen Zondag hebban, dat de menschen van op verderen afstand kunnen komen, is hot meestentijds zeer vol. Ik stel mij voor, dat de meeste hoorders niet bevoegd zijn om de leeraars te beoordeelen. Natuurlijk denken ze eerst aan zich zelven, en als zij met genoegen kunnen opgaan en den leeraar liefhebben, dan begeeren zij hem geheel voor zich zelven te houden. Hij daarentegen gevoelt zich tot die plaats getrokken, waar hij zijne bediening met leven en zegen vergezeld ziet gaan; en waar hij eene hongerende schare ontmoet, is hij bereid haar zoodanige spijs toe te dienen, als hij te geven heeft. Ja ik verstout mij te zeggen, dat wij reizende leeraars een zwervend leven aannemen en steeds verandering wenschen. Populair te zijn heeft ook zijne gevaarlijke bekooringen; en groote vergaderingen zijn aangenaam voor het vleeschelijk gemoed. Doch ik denk zoo zeer door verzoekingen en zonden belast en nedergebogen te zijn, dat gemeenzaam te wezen minder bekoorlijkheid voor mij heeft dan voor velen. Een mensch, voortdurend vol van kwaad en zonde, heeft niet veel waarop hij zich verheffen kan, en ligt onder gedurige vrees, dat God misschien zijn mond sluit of hem nedervelt onder zijne vermetelheid. Als boer zijt gij zeker niet zeer trofsch op uwe onbehagelijke zieke lammeren, en als prediker kan ik mij waarlijk niet verheffen op mijne ziekelijke gebeden en bezoedelde leerredenen. Ook kan ik mij niet veel beroemen op mijne dagelijksche afkecriglieden, ongevoeligheid des harten, ontevredenheid, bezoedeling en verfoeijelijke onreinheid. Somtijds weet ik niet, wat er nog van mij komen zal, en ik ontwaar eene vrees nog eens als een verworpene te zullen leven en sterven. Ik bevind, dat de zonde groote magt over mij heeft, en hoewel ik steeds bij vernieuwing tot den Heere roep om verlossing, blijkt het dat ik ontzaggelijk zwak ben wanneer de verzoekingen op mij aankomen.

O peilloos monster, vuile zonden!
Wat bragt gij kwelling, vloek en wonden.

Ik bemin ze, en haat haar; ik begeer van hare magt verlost te worden, en toch ben ik n;et voldaan zonder hare vergiftige zotheden in te slokken. De zonde, zij is mijn onafgebroken medgezel en mijn dagelijksche vloek, — de adem mijns monds en de oorzaak van mijn zuchten, — mijn spoorslag tot het gebed en mijne hindernis in hetzelve, — die den Zaligmaker zoo veel deed lijden en den Zaligmaker dierbaar maakte, — die alle vermaak bederft en aan elke pijn een prikkel toevoegt, — die de ziel doet uitzien naar den Hemel en eene ziel doet rijpen voor de hel. Vriend Jozef! kunt gij mijn raadsel oplossen? 'Is uw hart gelijk als het mijne?' zeide een der ouden. 'Kom dan tot mij op mijnen wagen.' Wij zullen doorgaande onvereenigd zijn, tenzij het hart van den mensch is tégen den mensch, gelijk in het water het aangezigt is tegen het aangezigt. Zwarten en blanken zullen te zamen geen goed regiment vormen, en reine handen zullen bevuilde handen niet aanvatten. Ik geloof, dat ik nooit zal kunnen leven en sterven als een Farizeër. Ik moet gerekend worden onder de zondaars, de gemengde krijgsbenden van overspelige Davids, afgodische Manassa's, valsch zweerende Petrussen, vervolgende Saulussen, afhoererende Corinthiërs, bespotte dieven en zelfveroordeelende tollenaars. Vergeving en onschuldig verklaard, is een klein woord, — en dat is alles. Verlossing, ook van zich zelven behouden, is eene bijbelsche waarheid niets meer; — en sommigen mogen ze eene algemeene, anderen eene bijzondere uitdrukking noemen; deze haar als een arminiaansche, gene als een Calvinistische tekst aanteekenen, en met deze dingen elkanderen betwisten en beoorlogen; — een verloren, door zonde getroffen buigend en bukkend, der wanhoop nabij zijnde ellendig zondaar, wiens schuld onbetaalbaar is, — deze roept om zijne persoonlijke toepassing als zijn eenigste redmiddel en eenigste hoop.
Nu eens wanhoop ik ten eenenmaal aan de zaligheid, en dan gevoel ik mij wederom zoo zorgeloos alsof de hel geen wraak en de Hemel geene liefde had; alsof de zonde geen alsem had en vergeving niet zoet ware; alsof er geen God ware die het kwaad merkt, en geen duivel bestond om er toe te verzoeken. Gij moet dus niet verwachten, mijn Vriend! dat uw winterhuisgenoot ontzaggelijk aangewonnen is in voortgaande heiligmaking en beterschap van het schepsel.
Gij zegt niet veel van mijn voornemen om in Maart u wederom te verlaten; ik veronderstel, dat gij mij al te weerspannig en eigenwillig beschouwt, om naar iemands wil en raad te luisteren, dan mijn eigen. Ik hoop niettemin dat wij aangenaam zullen zamen zijn in de wintermaanden, die spoedig daar zullen zijn. Het verblijdt mij te hooren, dat uwe familie wel is, en beveel mijne innige liefde aan al de kinderen te verzekeren. Mijn hartelijke groet aan den heer en Mej. T., de dames C., alsmede aan uwe geliefde vrouw, en geloof mij steeds te zijn, **Uw toegenegen Vriend, J. C. P.**

Voor den winter keerde hij terug naar Allington, en bleef daar tot het einde van Maart 1838; maar steeds gevoelde hij eene vurige begeerte, om wederom onder de vrienden te Oakham en Stamford het Woord te verkondigen, waarom hij in de laatstgenoemde plaats de maand April verbleef. Omstreeks dezen tijd schijnt voor het eerst het voornemen bij hem opgekomen te zijn, om zijn voortdurend verblijf in dit gedeelte van den omtrek te bepalen. Gedurende de drie jaren van zijn reizend en zwervend leven als hulpprediker, in verschillende plaatsen, zag hij uit naar een meer bepaald en gevestigd 't huis, en naar een volk, dat hij kon aanmerken als zijner bijzondere zorg toevertrouwd, en met wien hij gezegd kon worden in meer vertrouwelijke betrekking te staan, dan hij geweest was met die gemeenten, die hij als haren tijdelijken leeraar gediend had. Wanneer daarom de vrienden te Stamford, bevreesd als zij waren dat hij zich te Oakham zou vestigen, hem uitnoodigden tot hen to komen en blijvend hun leeraar te zijn, waarbij zij hem een bepaald inkomen verzekerden, sloeg hij hunne aanbieding niet in eens af, maar vraagde eenigen tijd van beraad om hunne uitnoodiging te overwegen. Thans naderde ook de tijd van zijn huwelijk met de oudste dochter van den Heer Keal, die de voornaamste (zoo niet de eenigste) steun was der zaak te Oakham, en ook deze heer voegde er zijne beweegredenen bij om zijn bepaald verblijf in dat gedeelte des lands te vestigen. Zoodat, toen bij in Junij naar Londen ging, hij zijn vriend verliet met het bijkans bepaald voornemen, om in het najaar terug te keeren en zijn voortdurend verblijf te Stamford te vestigen.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Oakham, 30 April 1838

Mijn waarde Vriend!
Het smartte mij zeer, uit een allerliefsten en broederlijken brief van onzen lieven vriend Dredge, te vernemen, dat gij zoo zeer bedroefd waart, door hetgeen ik u in mijn laatste letteren meldde, dat ik voornemens was mij hier te vestigen. Geloof mij, lieve Vriend! wanneer ik mij niet in de noodzakelijkheid gebragt zag een bepaald verblijf en woonplaats voor mij te kiezen, ik zou mij zeer lang moeten bedenken om er toe te komen mijn post te Allington te verlaten; en had ik er toe kunnen komen, — wat misschien beter voor mij geweest was, — ongehuwd te blijven, het zou bepaald tegen mijn zin en wil geweest zijn een verblijf te verlaten, dat niet alleen uwe vriendelijkheid en gastvrijheid, maar ook onze vereeniging in Goddelijke dingen, altijd zoo verkwikkend en aangenaam maakte. Ik zal nooit vergeten, dat nu gedurende bijna drie jaren, in plaats van te verminderen onze vriendschap steeds is toegenomen, en dat gedurende al dien tijd geen onvriendelijk woord, ja, ik geloof, zelfs geen onvriendelijke blik tusschen ons plaats vond. Welke onvriendelijke gedachten of gewaarwordingen de satan, of onze snoode harten gesmeed hebben, zij zijn genadiglijk binnengehouden in onze harten. Aangezien gij mij nooit dwarsboomdet of tegenstondt, en inderdaad er alleen op uit waart om mijne wenschen te vervullen, zoo kan ik mij zelven niet vertrouwen van gelijke goedaardigheid te zijn, dewijl ik niet weet, hoe knorrig en boos ik zou geweest zijn, wanneer gij mij op mijne teenen getrapt hadt; maar gij zijt wel bedachtzaam genoeg geweest, dat ik twee of drie likdoorns heb, die niet veel drukking kunnen uitstaan. En wat betreft mijn ontvangst en behandeling als Evangeliedienaar door u en enkele anderen, kan ik niets anders zeggen, dan dat ik er volkomen van overtuigd ben, dat gij veel te goed over mij gedacht hebt, en blind zijt geweest voor de groote gebreken, die ik dagelijks in mij zelven zie en gevoel. Ook verwacht ik niet ter eeniger plaats, waar ik ook komen moge, vergelijkender wijs over het geheel zulke hoorders te zullen vinden als te Allington, die mijne rigting en bepaling der dingen zoo verstaan, aannemen en gevoelen, nademaal wij in de meeste zaken van één gezigt en van één gevoelen waren. Ik gevoel eene wezenlijke zielsvereeniging met de weinigen daar, die, gelijk onze vriend Dredge het eens naar waarheid uitdrukte, te zamen komen om God in opregtheid te aanbidden; en het was de begeerte mijner zie), niet te lezen om te lezen, noch te bidden om te bidden, of te prediken om maar te prediken, maar om beweldadigd te worden met de tegenwoordigheid en kracht des gezegenden Geestes in dat alles, opdat onze ziel daardoor gesterkt en opgebouwd werd. En ofschoon ik, door zwakheid des vleeses, door ongevoeligheid des harten, door doodigheid der ziel, door de verzoekingen des satans en terugtrekking van Gods tegenwoordigheid, dikwijls gebonden, geboeid en gesloten was in hart en lippen; nogtans mag ik tot eer en verheerlijking van God zeggen, zoo ik ooit toenadering mijns harten in het gebed gevoelde, of mijne ziel uitgebreid en mijn mond geopend was in de prediking des Woords, — indien niet alles bedrog en kunstige verdichting eener natuurlijke nabootsing van de werking der genade was, — dan heb ik beiden gevoeld op den kansel te Allington. Ik heb iets gevoeld van hetgeen Bunjan zegt in zijn ‘overvloedige genade,’ en met betrekking tot die dingen heb ik gehandeld als verzekerd zijnde, dat zij volkomene zekerheid onder ons hebben. Ik was zeer in mijn schik met den lieven brief van mijnen vriend Dredge, en ik gevoelde eene wezenlijke ziels vereeniging met hem. Hoe duizendmaal verkiezelijk is de vriendschap van enkele wezenlijk begenadigde, Hemelsch onderwezene zielen boven gemaakte, zoetsappige broeder die en zuster die van geestledige belijders!
Wanneer een mensch begint te twijfelen, te vreezen en zich zelven te onderzoeken zal hij evengelijke oefeningen bij anderen opmerken, en algemeene liefdadigheid zal op den wortel verwelken. Gij en ik, mijn Vriend! kunnen niet zeggen, dat de zonde geene heerschappij over ons heeft. Helaas, helaas! Dagelijks en elk oogenblik gevoelen wij hare kracht; en wij zuchten en kermen somtijds om verlost te worden van de reusenkracht dier verdorvenheden, die ons gevangen schijnen te nemen naar haren wil. Hoewel de zonde een lekkere beet is voor ons vleeschelijk gemoed, toch grieft ze onze ziel, vernietigt onze bewijzen, neemt weg onze kenmerken, en schijnt vaak onze zaligheid onmogelijk te maken. O, wat strikken en verzoekingen weet de ervaren duivel voor onzen voet te leggen, en zelden zien wij den strik alvorens wij de smart gevoelen! En een prediker ook maar al te zeer! Ach, ik denk, dat wanneer ik in mijne ware gedaante aanschouwd werd, en als dat venster, waarvan do Wesleyanen spreken, in mijnen boesem geplaatst was, wat zou er dan een vui heid en snoodheid te zien zijn. Zonder twijfel moet ik een eerezuil van genade en barmhartigheid zijn, als ik behouden zal worden van schuld, vloek en de kracht der zonde. Slechts weinigen weten wat de zonde is. Wie denkt aan een vuursprank, die uw kleine jongen kan vertreden en uitblusschen, dat ze uwe korenhoopen, schuren, huizen met al hunnen inhoud en wat ze berelken kan verbranden en in de asch legt? Zoodanig is de zonde. ‘Zie, een klein vuur hoe grooten hoop houts het aansteekt!’ Wij gevoelen, dat wij geene kracht hebben tegen de zonde en wij zijn verzekerd, dat alleen het bloed van Christus reinigt van de schuld en de vuilheid der zonde, en alleen Zijne genade van hare magt en heerschappij verlost.

Laatstleden Vrijdag ben ik hier gekomen, en heb gisteren tweemaal voor eene groote schare gepredikt. Des morgens gevoelde ik mij wat gebonden, maar des namiddags was ik goed op mijn gemak.
Wanneer cr zich geen geschikt huis te Stamford vinden laat, hebben wij plan het eerste jaar of zoo een intrek te nemen. Zeer waarschijnlijk denk ik in Julij te trouwen.
Doe mijn liefdegroet aan mijn vriend Dredge, Mej. Wild, enz.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

London, 4 Junij 1838

Mijn waarde vriend!
Zoo ben ik dan in deze drukke hoofdstad, waar, zoo ver men zien kan, schier allen het hunne zoeken en niet dat van Jezus Christus is, en toch is hier ongetwijfeld een overblijfsel naar de verkiezing der genade.
Het berigt van uw groot verlies der ooijen heeft mij zeer bedroefd. Ik houd mij verzekerd, dat de beproeving in de Voorzienigheid, die gij in den laatsten tijd zoo bij herhaling ondervindt, als heete asch en een blaasbalk geweest zijn voor het bedenken des vleesches, dat vijandschap is tegen God; maar ook is het waar, dat zoowel de Schrift als de algemeene ervaring der geloovigen getuigenis geven, dat verliezen en kruis in de Voorzienigheid kenmerken zijn meer vóór dan tegen degenen, die God vreezen.
Gisteren predikte ik tweemaal voor groote vergaderingen; vooral de zamenkomst in den avond kon buitengewoon groot heeten, aangezien niet alleen alle zitplaatsen bezet waren, maar ook velen stonden en zaten in de gangen, op de trappens ‘naar de gallerijen en in de vensterbanken. In den morgen was ik niet bijzonder vrij, maar des avonds vond ik veel opening. Maar waarlijk, ik gevoel mij zeer ongeschikt om hetzij in London of ergens anders te prediken, en wilde veel liever in Jericho vertoeven, totdat mijn baard gewasschen ware. Niettemin hoop ik, dat de vrienden van Zoar Chapel geen reden gehad hebben om te denken, dat sints ik hen zag mijn zwaard rust had en lenmer en gevest met een dikke roest bedekt was. Tot aan het einde van mijne rede gevoelde ik, dat ik niemand noch iets ontzien wilde ten koste van de vrijspraak van mijn eigen geweten, en ik begeerde, dat elke pijl mogt dringen door de openingen der wapenrusting in het hart. Dat moet ik evenwel overlaten aan Hem, die tweemaal gezegd heeft, dat de sterkte Godes zijn. Ik was door mijne inspanning niet zoo vermoeid als ik verwacht had, en gevoel mij heden, in weerwil van mijne afgebroken rust, bijzoader krachtig en opgeruimd. Ik heb dezen dag nog al veel gewandeld, en ben zoo even teruggekeerd van Jew te hooren, die enkele goede dingen zeide; ofschoon niet geheel overeenkomende met onze rigting. Ik heb plan (D.V.) hem nog eens te hooren, aangezien hij elken Maandag avond hier in de nabijheid predikt; hij is zeer regtzinnig in de letter der waarheid, en predikt meer bevindelijk dan de meeste Evangeliedienaars in Londen. Uit zijne prediking wordt het mij duidelijk, hoe gebrekkig ik ben in het aanvoeren der Schrift. Hij haalt ze veelmalen aan, en zelfs dikwijls op een punt. Ik heb mij voorgenomen van de gelegenheid, om onderscheidene leeraars te hooren terwijl ik in de stad ben, goed gebruik te maken, opdat ik te meer moge gevoelen wat het zegt toehoorder te zijn, en welke spijs en welke prediking het meest aan der zielen nooddruft beantwoordt.
Het deed mij genoegen uit den brief van Dredge aan S. te vernemen, dat hij Kaij met instemming gehoord had. Het zou eene gewenschte beschikking zijn, wanneer gij hem nu en dan eens onder u mogt hebben, aangezien gij waarschijnlijk geheel verstoken zult zijn van een voorganger. Ik geloof, dat hij voor de waarheid strijdt, en menig kenmerk van Goddelijke onderwijzing bezit. Ik verwacht evenwel niet, dat hij voortdurend eene groote menigte tot zich trekken zal.
Ik ondervind, dat deze bedrijvige stad mijn gemoed wel eens aftrekt, en ik word maar al te vaak weggevoerd door haar gedruisch en verblinding. Evenwel bewandel ik hare straten als iemand, die geene gemeenschap heeft met de bedrijvige menigte. Dezen morgen hoorde ik, digt bij de Bank, den ouden heer Wilkinson prediken.
Hij schijnt een goede oude man te zijn, en is zeer minzaam, zoo dat hij door zijne prediking honderden zoekt mede te nemen. Hij sprak over de zonde tegen den Heiligen Geest, en gaf niet onduidelijk te verstaan, dat hij het bedrijven van die zonde tans niet meer mogelijk achtte. Hij is het laatst van de Romain’s school gekomen, en is regtzinnig in de leer der waarheid. De gangen waren geheel vol, en ik heb van het begin tot aan het einde moeten staan. Ik ondervind, dat er maar weinig predikers zijn, die den spijker regt op den kop treffen. Ik bemerkte dezen morgen in de preek van dien ouden heer overvloedige gelegenheid, om zich aftescheiden van

het verkeerde, ofschoon hij er nooit op wees. Onder allen die ik hoorde, was er niemand die aanleiding gaf tot de voorstelling, dat er ook een nagebootste Godsdienst en eene valsche bevinding kan bestaan. De oude heer zou de actie-handelaars rondom zich verzamelen, wanneer hij sprak over valsche banknoten en vervalschte wisselbrieven. De muren zijner kerk vormen een gedeelte van het Capelplein, waar het wisselkantoor gelegen is, en velen zijner hoorders zijn daar makelaars. Meest elken dag ontvang ik uitnoodigingen om te prediken, maar zie mij gedrongen ze allen aftewijzen, aangezien ik twee avonden in de week moet spreken in Zoar-kapel boven mijn werk op den dag des Heeren Gij ziet ongetwijfeld met verlangen uit naar de overkomst van Tiptaft, en stelt u veel genot en zegen voor zoo van zijne prediking als van zijnen omgang. Het zal mij verheugen te hooren, dat de Heere hem gezegend heeft op den kansel en in zijne zamenspreking. Dewijl ik dezen avond nog spreken moet zult gij het mij ten goede houden, dat ik hier nu in eens afbreek, mij teekenende, uw opregte en lief hebbend Vriend, **J. C. P. Mijn Christelijke liefdegroet aan de Vrienden.**

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

London, 12 Junij 1838

Mijn waarde Vriend!
Ik heb uwe vriendelijke letteren in goeden welstand ontvangen; en aangezien het natte weder mjj tans een ledig uur biedt, zet ik mij neder om u dadelijk te antwoorden.
Ik heb nu de helft van hetgeen ik in Zoar op mij genomen had volbragt, en heb reden te over om den Heere te danken, dat ik tot zoo ver geholpen ben Ik geloof, dat ik nooit zoo diep doordrongen was van mijne ongepastheid en onwaardigheid tot het predikambt, dan gedurende mijn tegenwoordig bezoek in de stad; niet omdat ik als overgelaten was aan mijne eigene ellendige dorheid en nietigheid, of omdat ik mij meer dan gewoonlijk gebonden en gesloten gevoelde; — neen, ik heb alle reden van dankzegging, dat ik mogt strijden voor de dingen der zaligheid op zulk eene wijze, als voor mij een weldaad is. De morgen vergadering op gisteteren (Zondag) was zeer talrijk, zoodat alle zitplaatsen boven en beneden, benevens de gangen, bezet waren. Ik kan niet zeggen, dat ik mij bijzonder op mijn gemak gevoelde. Na de dienst, ontving ik vijf verschillende uitnoodigen om te prediken; te weten te Dunmow, Essex, te Winchmore Hill; op eene plaats aan den weg naar Brighton; bij Mr. Towler's Gowerstraat, en voor de Vereeniging van den Ouden Pelgrims Vriend. Van alle deze heb ik alleen de laatste aangenomen, dewijl ik meen, dat tweemaal prediken op Zondag in Zoar, een woord van vermaning te spreken, zooals zij het noemen, — schoon ik er een korte preek van maak, — en dan nog te spreken op Dinsdag en Donderdag avond, overvloedig werk genoeg is voor mijn zwakke borst. Ook gisteren avond was er eene groote schare opgekomen, zoodat het van alle zijden bezet was. Wel zult gij zeggen, kon de oude natuur dit verdragen, zwol ze niet op bij zulk een gezigt? Ach, mijn vriend! ik had druk werk met de kleppen te openen, om dit stinkende gas te laten afvoeren. Vooreerst gevoelde ik, dat nieuwheid en prikkeling eene vergadering kan zamenbretigen, ook bij gemis van hooger magt; en dat een man, die op zijn hoofd staande zou prediken, tien malen zoo veel volk zou trekken dan ik. Ten tweede gevoelde ik mijne onkunde en gebrek aan ondervinding, mijne diepe bezoedeling en zondigheid, en algeheele onbekwaamheid en onwaardigheid om een onderwijzer en leidsman van het volk te zijn. Niettemin mogt ik strijden voor de kracht der levende Godzaligheid, en de daarmede gepaard gaande gebreken en hindernissen van den weg, en poogde aan te toonen, dat het geene gemakkelijke of gewone zaak is, een Christen te zijn. In het bijzonder rigtte ik mijne pijlen tegen hen, die naar luid hunner prediking reeds in den derden Hemel geweest zijn of nog zijn, en nogtans nooit spreken van beproevingen in evenredigheid van hun geloof.
De heer Triggs van Plymouth was mijn onmiddelijke voorganger, en men zegt, dat hij immer de kapel vol had. Mij werd gezegd, dat er slechts vier of vijf leeraars zijn die de plaats kunnen vullen, onder welken zij Kershaw, Tiptaft en ook mij onwaardige rekenen. Ik had bij mij zelven het voornemen opgevat, dat ik ditmaal niet het Avondmaal in Zoar wilde bedienen; maar Justins drong mij zoo vriendelijk en zeide, dat de vrienden het zoo gaarne wilden, zoodat ik geen vrijheid vond om het af te slaan. Gij weet hoe afkeerig ik ben mij zelven voorop te plaatsen, en ik kan zeggen, schier nooit zulk een besef mijner onbekwaamheid en onwaardigheid gevoeld te hebben. Maar de bediening was plegtig, en ik mogt met eenvoudigheid en opregtheid bidden en spreken. De galerijen waren vol met toeschouwers, en ik veroorloof mij te zeggen, dat ik aan het einde der plegtigheid eenige opmerkingen opperde, die niet velen bekoorden. Eene vrouw kwam naderhand tot mij in de kerkekamer om mij te regt te wijzen, wat haar evenwel niet gelukte, hoewel ik hare bevinding, die zij mij mededeelde, treffend vond.

Eene jufvrouw uit Kensington, eene weduwe, die eene inrigting voor meisjes heeft, waarvan vierentwintig gebruik maken, kwam laatstleden Dingsdag mij bezoeken in de kerkekamer, met wie ik gisteren een zamenkomst had. Ik kan hare geheele geschiedenis niet mededeelen, maar zij schijnt jaren lang onder geestelijke oefeningen te zijn geweest. Nu omstreeks twee jaren geleden kreeg zij van een vriend mijn brochure over de kerk van Engeland te lezen, die volgens haar eigene getuigenis, haar de oogen opende en uit de staatskerk dreef. En geen voedsel voor hare ziel vindende, onder de afgescheidenen, vereenigde zij zich met hen, die zamen komen tot het lezen en bespreken der Heiige Schrift. Bij het ontdekken, dat sommigen van het gezelschap in bekende en openbare zonden leefden, verliet zij hen, en dacht er over tot de kerk terug te keeren; maar door een bijzondere samenloop van omstandigheden kwam haar mijn 'Winter voor den Herfst', in handen, waardoor zij tot de beslissing kwam niet terug te gaan; en toen zij in de Evangelische Standaard las, dat ik in Zoar was, besloot zij herwaarts te komen en mij te ontmoeten, en mijnen raad te vragen wat nu te doen. Toen zij zag, dat ik nog zoo jong was, en gelijk ik veronderstel, roodachtig als de jeugdige David, nam zij voor haar gemoed aan mij niet te ontlasten, tenzij ik een tekst behandelde, die in vorige jaren met kracht aan haar gemoed was toegepast, en toen besloot zij vrij uit te komen en mijn raad te vragen hoe te handelen. Zij zeide er niet tegen op te zien, al moest zij ook al hare schoolleren missen, wanneer zij maar wist waar te gaan hooren en wat te doen. In sommige opzigten beviel mij haar spreken wel, doch zij schijnt eene slechte opvoeding genoten te hebben. Zij is geheel eene jufvrouw op hare eigene manier en wijze, maar zij zeide, geen bezwaar er in te hebben, al waren hare metgezellen nog zoo onbemiddeld en arm, als zij de waarheid maar hooren kon. Ik kon haar echter geen andere raad geven, dan dat zij wijsheid en onderrigt bij den Heere moest vragen.
Den armen Fowler ontsprong Zaterdag weder eene bloedader hij kon dus gisteren niet prediken. De diakenen verzochten mij om des morgens voor hem op te treden, maar dewijl het bepaald was dat ik hier zou prediken, kon ik dat niet op mij nemen. Ik dank u zeer voor uwe vriendelijke uitnoodiging van mij en mijn geliefde, waarvan ik ter gelegener tijd gebruik hoop te maken. Ik kan den juisten tijd nu nog niet bepalen, aangezien het zal afhangen van ons bezoek te Plymouth. Ik denk nog eene week in de stad te blijven, en dan mijne moeder te bezoeken; maar gij kunt er op rekenen, dat ik trachten zal eenigen tijd bij u door te brengen. Ik hoop dat gij mij dikwijls schrijven zult, want in ernst, onder al degenen met wie ik briefwisseling houd, zijn die van u mij het meest aangenaam. Ik heb een klein briefje aan Tiptaft geschreven. En nu, lieve vriend, met de verzekering mijner christelijke liefde aan mijn vriend Dredge en al de vrienden,
Uw toegenegen vriend, J. C. P.

Den 24 Julij 1838 trad hij in het huwelijk te Oakham, en ging dadelijk daarna met zijne jonge vrouw op reis om zijne moeder een bezoek te brengen, die toen te Plymouth woonde. Op hunne reis verwijlden zij enkele dagen in de hoofdstad, vanwaar zij langs de zuidkust naar de plaats hunner bestemming reisden. Zijne moeder, die reeds zoo lang had uitgezien dat haar zoon mogt trouwen en naar genoegen gevestigd worden, ontving zijne jonge vrouw met al de warmte en toegenegenheid van een liefhebbend hart, en ook hare dochters deelden hartelijk in eene vriendelijke welkomst.
Terwijl hij daar was onthield hij zich van te prediken, en was een trouw hoorder van den heer Trigs. Aangezien hij zulk eene ernstige begeerte koesterde, dat zijne eigene prediking mogt gezegend en toegepast worden aan de harten van des Heeren volk, die later zijne toehoorders zouden zijn, wilde hij ook in dezen tijd elke gelegenheid om een goed en begenadigd man te hooren niet ongebruikt laten voorbijgaan, en nam telkens met blijdschap zijne plaats onder de menigte in; want hij meende daardoor meer in te dringen in de behoeften der toehoorders, en zoodoende beter te kunnen spreken tot hunne harten uit kracht van eigen kennis en ondervinding aan hunne klagt, behoefte en begeerte.
Hoe zeer hij overtuigd was van eigen gebrek en eene ernstige begeerte had, dat de Heere zijne prediking voor Zijn volk ten zegen mogt stellen, kan de lezer opmerken uit den volgenden brief, dien hij aan den heer Parry schreef gedurende zijn verblijf te Plymouth.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stoke Devonport, 8 Augustus 1838

Mijn lieve vriend!

Donderdagavond zijn wij, na eene moeilijke reis, alhier door genade veilig aangekomen. Ik was blijde aan wal te kunnen stappen en het stoomschip met zijne verschillende passagiers achter te laten; en dankbaar zij de bescherming eener ongeziene hand erkend, niettegenstaande de vele snoode tergingen den grooten Majesteit des Hemels aangedaan.
Mijn plan is (D.V.) hier tot den 23sten dezer te blijven, en dan denk ik deze plaats te verlaten om vóór den laatsten Zondag dezer maand te Allington te zijn. Zoodoende zal ik zeven of acht Zondagen bij u kunnen zijn, alvorens ik naar Oakham en Stamford zal gaan. Van Tiptaft heb ik nog niets gehoord sinds hij te Oakham was. Ik vrees, dat hij niet beter zal worden, tenzij hij besluite voor eenigen tijd rust te nemen. Ik geloof wel, dat hij zijne bediening te Manchester zal opgeven.
Ik ben er goed en diep van overtuigd, dat niemand zich zelven bedroeven noch vertroosten, zijn eigen ziel in slavernij noch vrijheid stellen kan. De Heere doodt en maakt levend. Menigwerf gevoel ik mij zoo ten eenenmaal dood in de zonde, alsof ik nimmer eenig sprankje van Goddelijk leven uit de volheid der Godheid ontvangen had. Het komt mij voor, dat ik zoo duister, zoo blind zoo aardschgezind en zoo zinnelijk ben als eenig wereldling zijn kan. En schoon ik weet, dat mij niets uit dezen staat kan opwekken dan beproevingen en verdrukkingen, toch roept mijn vleesch naar een meer aangenamer en gemakkelijker weg. Indien ik nu en dan geen zuchten naar den levenden God in mij gewaar werd, ik zou moeten besluiten, dat ik niets van de levende Godzaligheid in mij bevond. Het verblijdt mij, dat gij Tiptaft met genoegen hoordet, en hoop dat de getuigenis van Smart ten zegen was voor uwe ziel.
Des anderen daags ontving ik een brief van een heer, die te Londen onder mijn gehoor was, waarin hij mij de ontmoeting mededeelde van iemand, een kerkganger van Mr. Huntington, die zich bereid verklaarde eene kapel te stichten voor eigen rekening, overtuigd als hij was, dat ik in de hoofdstad eene goede vergadering zou trekken en houden. Ik gevoelde echter weinig trek, om op zulk eene aanbieding acht te geven omdat ik te zeer doordrongen ben van mijne onkunde en zwakheid, en van gebrek aan genoegzame genade en gaven, ondervinding en kracht, die er voor de groote hoofdstad geëischt wordt. Ik reken mij zelven slechts bekwaam voor de stamelenden en bekommerden op den weg naar Zion. Ik weet wel wat mij ontbreekt, maar om het te verkrijgen is boven mijne magt en hoogstwaarschijnlijk zou ik achteruitslaan en in opstand komen wanneer het mij nu in des Heeren eigen weg gegeven werd.
Het was mij goed te vernemen, dat de Heere uw hart bereid had om uw koorn beneden marktprijs aan uwe werklieden over te doen. Natuur en rede zullen daar wel droevig tegen getuigen, maar het ecuwigblijvende Woord van God hebt gij aan uwe zijde, en God zij waarachtig en alle mensch leugenachtig. Verwacht nu maar geene dankbaarheid van degenen, die gij zoo beweldadigd hebt, en als gij de reden daarvan weten wilt, dan moet gij maar een onderzoek instellen bij een getuige, genaamd Josef Parry, en dat hij verantwoording doe voor de bevoordeelden. Hij zal voor den rechter en de gezworenen belijden, welk een ondankbaar ellendige hij was en is, en hij zal uit eigen ervaring aantoonen, da dankbaarheid een nitheemsche plant is, die alleen in de hoven des Hemels wast; en wanneer hij ooit eenige geur van dat Hemelsche kruid van zich verspreidde, dan was het, omdat de Heilige Geest het in zijn gemoed inplantte.
Ik hoop en verwacht dat onze vriend Dredge en gij in liefde vereenigd zijt en gemeenschappelijk verkeert. Hoe goed is het dat broeders in vereeniging zamenwonen, hoewel het alleen de zalf is, die op Aarons hoofd werd uitgestort, die den zoom zijner kleederen bereikt en ze aan elkander kan hechten. En hoeveel hooger doel en eisch ook anderen mogen hebben, ik denk, dat gij beiden hoogst voldaan zult zijn een naam en plaats te hebben aan de voeten des Verlossers. Ik gevoel meer dan ooit vereeniging met hem. Verzeker hem mijne christelijke liefde, alsmede aan den heer ‘Wild en al de vrienden der waarheid uit kracht eener bevindelijke kennis des harten aan haar.
Geloof mij steeds te zijn, **uw opregte en toegenegen vriend, J. C. P.**

Nadat zij drie weken te Plymouth vertoefd hadden, verreisden zij naar Allington, alwaar hij wederom zijne bediening als predikant aanvaardde. Hier bleef hij twee maanden lang arbeiden onder de vrienden der waarheid, die zich getrouw in de kleine doch zeer bevallige kapel rondom hem vereenigden, en keerde toen terug naar Stamford, alwaar hij zich meer bepaald vestigde. De vrienden daar, die talrijk noch rijk waren, gevoelden dat zij alleen hem niet voldoende konden ondersteunen, en stelden hem dus voor om den anderen Zondag en eenmaal in een avonddienst in de week onder hen voor te gaan, en hoopten dat de vrienden te Oakham hem de andere zes en twintig Zondagen onder hen naar eisch zouden vergoeden. De vrienden te Oakham stemden geredelijk in deze schikking toe. en alzoo werd hij vereenigd leeraar aan de beide plaatsen. Zich te Stamford met der woon gevestigd hebbende, bragt hij daar den meesten tijd door; terwijl hij om de veertien dagen Oakham bezocht, en daar dan van Zaterdag tot Woensdag bleef, en des Zondags en Dingsdags

avonds predikte om zooveel mogelijk het volk daar ten zegen te zijn[7]. Hier bleef bij zes-en-twintig jaren, totdat hij zich eindelijk in 1864, ter oorzake van zijne kwijnende gezondheid, genoodzaakt zag een warmer luchtstreek en drooger klimaat nabij Londen te zoeken.
Ofschoon hij der gemeente te Stamford en Oakham zijne bijzondere zorg wijdde, toch vergat hij zijne vrienden niet, die hem met open armen ontvangen hadden toen hij pas de Staatskerk verliet; hem met toegenegenheid gehoord en met christelijke liefde hadden ondersteund, toen hij geen vast inkomen had; en daarom nam bij het als eene vaste gewoonte aan, elken zomer eene rondreis te doen om bevriende gemeenten te bezoeken, haar vermanende standvastig te blijven in het geloof. Gewoonlijk vraagde London èene maand van zijnen dienst, en het kleine Allington eischte en verkreeg ook altijd eene andere maand> andere gemeenten moesten zich met een enkelen Zondag- of avondbeurt tevreden stellen. Maar waar hij ook heen ging, altijd werd zijn bezoek met blijdschap verwacht, en door eene aangename gedachtenis achtervolgd. Hij was een van de vier of vijf leeraars, die bij uitzondering de kapel in de Groot Alie straat te London konden vullen, en wanneer het bekend werd dat hij daar prediken zou, dan bleef er zelden, zelfs in een avondbeurt, eene plaats onbezet in de kapel; ook de trappens naar de gallerij waren bezet, en niet weinigen zagen zich genoodzaakt weder terug te keeren, omdat er geen plaats was om te zitten of te staan. Ook zijn bezoek te Allington, waar hij, aan de banden der Staatskerk ontkomen, in het eerst met toegenegenheid ontvangen was, werd steeds met grooter begeerte opgemerkt; niet alleen was de kleine kapel boven en beneden eivol, maar ook het voorportaal en daar buiten waren menigten van mannen en vrouwen uit de buurtschap zamengevloeid, die zich tevreden moesten stellen met nu en dan eenige woorden door de geopende vensters op te vangen. Mijlen ver uit den omtrek kwamen de menschen tot de vergadering; geharde boeren in Wiltshire kwamen tien of vijftien mijlen te voet afleggen, somtijds vergezeld van hunne vrouwen, niet zelden ook hunne kinderen mede; kleine landeigenaars kwamen met hunne karren, lijken met hunne meer aanzielijke wagens en rijtuigen, om in vereeniging met de armen God te aanbidden, en te luisteren naar de woorden van Zijnen dienstknecht. En het behaagde den Heere zijne prediking en gebeden te zegenen aan het hart van vele hoorders. God had hem bekwaamheden en gaven gegeven, en had ze gekroond met genade; en hij, als getrouw rentmeester, had die talenten niet in een zweetdoek weggelegd en begraven, maar zoolang zijne gezondheid en krachten het hem toelieten, die gebruikt ten goede van Gods volk, over hetwelk den kinderen Gods Zijnen heiligen naam loofden en prezen dat liij hen vertroosting en vermaning gezonden had door Zijnen dienstknecht.
De brieven van den heer Philpot aan zijne vrienden zijn tot hiertoe in onze mededeelingen ingelast, om daardoor zijne levensbijzonderheden tot op dezen tijd te schetsen, en onze aanteekeningen zijn alïet-ii geweest — om een van zijne eigene spreekwijzen te bezigen — de draad waaraan de paarlen aangeregen zijn. Hij had een tijd, dat hij met zware beproevingen en onzekerheden te worstelen had, en men gevoelde, dat de brieven in welke hij zijne innerlijkste gewaarwordingen mededeelde, het aller naauwkeurigst des Heer:n handelingen met zijne ziel weder konden geven. Daarenboven, als schier eenige bron om Philpot in zijn doen en denken te kennen in dat gewigtig tijdperk van zijn leven, toen het zaad der genade in volkomen blad uitbotte, zou het voor den autheur en zijne lezers niet van oneerlijkheid vrij te pleiten zijn, wanneer wij slechts zooveel uitgelezen hadden als tot inlassching noodig was, en het geheel als onze mededelingen te doen voorkomen.
Thans had hij een vaste woonplaats gekregen, rondom welke zijne aardsche verwachtingen zich vereenigden, waardoor zijn leven niet meer zoo ongestadig was. De prikkeling en belangstelling, die zijne afscheiding van de Staatskerk had gaande gemaakt, waren voorbijgegaan of waren opgelost in eene vaste liefde van zijn karakter en waardering van zijne christelijke beginselen. Andere gemeenten, die met allen aandrang hem tot haren leeraar begeerd hadden, zagen zich verpligt daarvan af te zien, en zich te vergenoegen met een bezoek ter gelegener tijd. Hier door vinden wij hem, gedurende het grootste gedeelte van het jaar, stil en bescheiden in de bediening van zijne beide vergaderingen te Oakham en te Stamford. Wij zullen nu eerst kort schetsen du voornaamste gevallen, die er in het vierde gedeelte eener eeuw plaats vonden, waardoor zijn rustig leven, gedurende zijn standplaats aldaar, gestoord werd; en de verzameling zijner brieven zullen wij daarna geven. Evenwel moeten wij hier tusscheirnvoegen een brief, dien bij na zijn twee maanden blijvens te Allington schreef aan den heer Parry.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Parry

[7] Gedurende zijn verblijf te Oakham om de twee weken, had hij zijn intrek bij zijn schoonvader, die eene kamer in zijn huis tot zijn studeervertrek had afgezonderd.

Stamford, 24 december 1838

Mijn lieve Vriend!
Sinds eenigen tijd verwachtte ik dagelijks een brief van u te zullen ontvangen; en wanneer ik niet als te juister tijd uwe letteren ontvangen had, ik zou u of mijn vriend Dredge geschreven hebben, om eens te mogen weten hoe het bij u en met u en de vrienden in Wilts gaat. Gij behoeft geen zelfverwijt te koesteren van wege veronderstelde koelheid, toen wij van elkander afscheid namen, aangezien ik er niets van bemerkt heb; en wanneer het mij al was opgevallen, dan was ik toch overtuigd geweest, dat onze vriendschap op te vasten grondslag rustte, dan dat ze door zulk eene beuzeling zou bewogen worden. Ik heb in den regel niet veel op met dat hartstochtelijke, en vind de ontmoeting en het afscheid nemen met de vriendschap in het hart beminlijker dan met eene vertooning van hand, tong of aangezigt. Ik vertrouw dat uwe conscientie hiermede tevreden zal zijn.
Naar ik denk, hebben wij alle reden om ons in onze vestiging te verheugen, ofschoon het voortdurend heen en weder reizen naar Oakham ons leven wel wat onbestendig maakt. Om den anderen vrijdag gaan wij derwaarts, en keeren den daaropvolgenden Woensdag weder terug, zoodat wij elke veertien dagen daar vijf en hier negen dagen verblijf houden. Eiken Donderdag avond predik ik hier en om den anderen Dinsdag avond te Oakham, zoodat ik meer arbeid heb dan ik sinds jaren gewend bon. Niettemin bevind ik door genade mijne sterkte naar mijne dagen, en genoot in vele jaren niet zulk eene gezegende gezondheid. Het verblijdt mij uit uwen brief te hebben opgemerkt, dat gij uwe teekenen meer ziet dan dikwerf het geval was, en de liefdesuitlatingen van den Vriend van zondaren nu en dan moogt gevoelen. Ik geloof, dat aan zulk een volle en klare outdekking van Christus, die de ziel in volkomene vrijheid stelt, gemeenlijk voorafgaat eene beschouwing van Hem door de traliën, waardoor de genegenheden worden gaande gemaakt. De Liefste trekt Zijne hand van de opening der deur, en dan worden de ingewanden ontroerd om Zijnentwil. Dit doet ons opstaan om de deur open te doen, maar de Liefste is geweken, en schoon wij roepen antwoordt Hij niet. Ik.geloof, dat er gewoonlijk veel van dit voorbereidend werk is alvorens de verlossing aanbreekt; en schoon de vette en gemeste koeien van Basan altijd volop genieten en het kruid onder de hegge verachten, de hongerige kalveren zullen er zich aan verkwikken.
De prediking wordt te Stamford en ook te Oakham gewoonlijk getrouw bijgewoond, en het is mij somtijds zeer goed onder dezelve. Niettemin moet ik zeggen, dat ik mij in den regel beter thuis gevoelde op den kansel te Allington, dan ergens elders, en geloof dat ik mij daar meer vrij gevoelde, uit oorzake van meer gewend te zijn aan het volk, waardoor ik ook vrijer kon spreken. Dewijl het volk hier minder gewend is aan mijn beginsel en streven, denk ik dat het mij minder goed kan volgen, en dit hindert mij soms ia mijne loopbaan. Naar ik oordeel zijn de avondbeurten de gezegendsten. en wij hebben dan ook steeds een goede opkomst, ongeveer als te Allington in den namiddagdienst. Met blijdschap vernam ik de goede tijdingen van Dorkas. Hare bevinding bleek mij bij het eerste hooren eene Goddelijke te zijn, en ik geloof, dat ze eeuwig bestaan zal.
Gisteren hadden wij hier in onze kapel eene inzameling voor de armen, en schoon het nat weer en daardoor de kapel minder bezet was, collecteerden wij toch ruim f 276. Wij hebben plan aanstaanden Zondag te Oakham voor hetzelfde doel te collecteeren, en ik hoop, dat wij daar ook wel zooveel zullen krijgen. Zij zeggen, dat ik een goede bedelaar ben, maar ik beschouw er mij niet voor, en wil niet staan bedelen om geld uit de beurs van den vrek te halen. Om naar tijdsgelegenheid eenige woorden te zeggen tot het koninklijk Gods geslacht, dat gaat wel; maar om het bloed te zuigen uit den rug van gierigaards, dat is mij ondragelijk. Hun geld zij met hen ten verderve; want indien zij geen hart hebben boven hun geld, dan hebben zij geen schat in d n llemel. Een gierig Christen is een even groote tegenstrijdigheid als een dronken en overspelig Christen, en de een is even zoj ver van den Hemel als de ander. Maar de oude suurdesem zit vast, en heeft het zwaard des Geestes noodig om uitgezuiverd en verdreven te worden.
Ik bevind den Godsdienst een zeer moeijelijk werk, en ben steeds meer onvoldaan met mijzelven. Somtijds zoek ik met het begin aan te vangen, en kom tot God alsof ik nooit eerder tot Hem gekomen ware. Ik gevoel mij als iemand, die eene slechte opvoeding genoot, en bewust van zijn gebrek in dat opzigt, terug gaat tot de eerste beginselen, om ze zoo volmaakt en grondig te kennen als mogelijk is. En aangaande mijne prediking ben ik dikwijls beschaamd en verlegen, omdat ik zoo weinig regt weet, en zoo min berekend ben om den weg naar Zion aan te wijzen. Niettemin leeren wij door onwetendheid kennis en door dwaasheid wijsheid, overeenkomstig die Hemelsche wonderspreuken, welke gij wilt gepredikt hebben. Als gij kennis maakte met Huntington's 'Vernietiging van den dood door de Fontein des levens', dan zult gij het een voordeelig werkje vinden om in de kapel te lezen. De opmerkingen omtrent Adam, die gij aan het begin vindt, kunnen overgeslagen worden. Er is in Huntingtons geschriften zulk eene volheid en diepte, dat twee- of driemaal te

lezen schier niet genoeg is voor ons verstand om ze te vatten, en ter onzer geestelijke stichting en voordeel behooren ze bij herhaling onderzocht te worden.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Terwijl zijn dienstwerk zich nu meer bepaalde tot twee kleine gemeenten, begon hij omstreeks dezen tijd de gemeente Gods in het algemeen met zijne pen te dienen, en het duurde maar kort of hij was nog meer als schrijver dan als prediker bekend. Zijne eerste uitgaaf: 'Brief aan den provoost van Worcester Academie', had zijne aanspraak op eene duidelijke en waardige schrijfstijl genoegzaam gehandhaafd; en wat nog van veel meer belang was, hij had bewezen magtig te zijn om de moeilijkste vraagstukken niet alleen te durven aangrijpen, maar zich ook goed verstaanbaar voor zijne lezers uittedrukken. De Evangelische Standaard, een maandelijks uitkomend orgaan der Particuliere Baptisten, uitgegeven door wijlen William Gadsbij te Manchester, gaf van dit kleine werkje een allergunstige beoordeeling. Het luidt daar; 'wij beschouwen dien brief als een meesterstuk, van welke iedere letter in goud behoorde gedrukt te zijn, en gegrafeerd op de tafel van elk nauwgezet mensch in het koningrijk' Wij hebben hier voren melding gemaakt van de vele antwoorden die deze open brief uitlokte, waarvan sommigen zulk een geest van vooroordeel ademden, en zoo vol waren van de meest dwaze schimp en smaad, dat de heer Philpot niet beter doen kon dan ze stilzwijgend voorbij te gaan; terwijl anderen, schoon in meer christelijken geest geschreven, zijne beschouwingen geheel misvatteden en zijne opregtheid in twijfel bragt. In antwoord op deze laatsten gevoelde Philpot zich gedrongen een tweede brochure in het licht te geven, getiteld: 'De afscheiding van de kerk van Engeland verdedigd,' dat eene waardige aanvulling van zijne eerste verdediging mag genoemd worden. Vervolgens verschenen de twee leerredenen, bij herhaling genoemd: 'De Erfgenamen des Hemels,' enz. en 'de winter voor den herfst,' welke beiden ten grooten zegen geweest zijn voor het twijfelende, vreezende volk van God. Omtrent dezen tijd werd bij algemeen erkend als een hoofdleider onder de leeraars der Particuliere Baptisten, en als zoodanig vindt de lezer aldra zijnen naam vermeld in de Evangelische Standaard, als de uitlegger en verdediger hunner beginselen. Bij den aanvang vinden wij hem alleen als corresponderende met de uitgevers; maar deze brieven, gewoonlijk over eenig Godgeleerd punt bandelende en met zijnen naam onderteekend, droegen het kenmerk van overwegend gewigt opzigtens het orgaan. Voortdurend werd de oude beschuldiging tegen hem ingebragt, dat hij zoowel in zijn schrijven als in zijne prediking al te bijzonder, al te streng was; sommigen klaagden dat hij, als alleen op eene hoogte staande, al zijne kracht gebruikte om anderen te beletten tot die uitnemendheid te geraken, waartoe hij hun alle hulpmiddelen wreedaardig afsneed, en hunnen weg van alle zijden met nieuwe moeielijkheden omtuinde. Wanneer de lezer evenwel kennis neemt van zijn schrijven aan 'eenige ellendige menschen', in het vierde deel van de Evangelische Standaard voorkomende, dan zal hij zien, hoe de heer Philpot de wapenen dezer klagers geheel tegen hen zelven wist te keeren, en hoe hij hunne bewijsredenen te eenenmaal krachteloos maakte. Allengs evenwel zag men zijnen naam minder onder de brieven aan de uitgevers, en toch was in een of meer ongeteekende artikelen in elken nummer van het maandblad den autheur aan zijn duidelijke en bepaalde stijl kenbaar. Van den vriendschappelijken schrijver aan de uitgevers ontwikkelde zich als van zelven iemand aan wien hij vroeger schreef, en werd mede-redacteur. Deze nieuwe werkkring verschafte hem veel arbeids, hoewel wij er kunnen bijvoegen, dat hij tot dat werk eene bijzondere bekwaamheid bezat. Zijne medewerkers droegen hem wijsselijk de taak op om boekbeschouwingen te schrijven, een arbeid eensdeels moeijelijk en gebaat. Aan hen zelven behielden zij in den regel de keus van ingezonden stukken, ofschoon het ons duidelijk werd uit brieven van wijlen W. Gadsby, die nog aanwezig zijn, dat zij niet zelden zijne hulp tot de beslissing daarbij inriepen; terwijl zij somtijds ook hem in zijnen arbeid steunden, door eenige beschouwingen te schrijven. Het moet dankbaar erkend worden, met welk eene liefde en achting de eerste uitgevers van de Evangelische Standaard hem ontvingen, toen hij als een nieuweling in het schrijven voor de pers, onder hen kwam. Doch ook toen bewees de uitkomst, dat zij wijs en wel doordacht in hunne keus gehandeld hadden; neen, het was ongetwijfeld de hand Gods, die zoo vroeg den leerling tot hen leidde, welke naderhand, onder Gods leiding, de man werd, die met meesterlijke hand het Magazijn wist te besturen. De eerste beschouwing, die Philpot als vereenigd redacteur schreef, had tot onderwerp Joh Warburton's 'Barmhartigheden van een Verbonds God,' en werd opgenomen in het April-nommer van de Evang. Standaard.
Na den dood van den heer Gadsby, den 27 Januarij 1844, werd er steeds meer arbeid op zijne schouders gelegd; en schoon de heer M. Kenzie voortdurend hoofdredacteur bleef, scheen Philpot steeds grooter aandeel aan het werk te erlangen. Na den dood van laatstgenoemde, 12 Aug. 1849, werd hij eenigst redacteur van de Evangelische Standaard, en bleef dat gedurende meer dan twintig jaren, tot den dag van zijn sterven. Iemand die niet eenige ervaring heeft in de letterkundige wereld, kan zich geen denkbeeld vormen van den

verbazenden arbeid, die de uitgaaf van een magazijn als dat van de Evangelische Standaard vordert. Om uit honderden ingezonden stukken de geschiksten uit te kiezen, behooren allen zorgvuldig gelezen te worden alvorens men ze kan ter zijde leggen; het kaf moet van het graan gezift worden, en nademaal er uitwendig veel gelijkheid kan bestaan tusschen de goede tarwe en het nietswaardige kaf, zoo is deze taak in geene deele gemakkelijk. En onverminderd het goede van andere schrijvers hadden de lezers van de Evangelische Standaard in het algemeen toch gaarne eenige regelen van den redacteur zelve, hetzij in den vorm van overdenkingen, beschouwingen of eenig ander opstel. Dit alles nu, vereenigd met den arbeid der correctie, gaf onnoemelijk veel werk, en alleen groote liefde tot het welvaren van Gods kerk kon er hem toe brengen, om zooveel tijd en inspanning te geven tegen een zeer matige belooning; en had hij zich niet strikt gehouden aan zijne tijdsverdeeling tot ieder afzonderlijk werk, hij zou de hoogst moeielijke uitgaaf van het maandblad niet kunnen volbragt hebben.

Inderdaad, hij was zeer gezet en zorgvuldig bij zijnen tijd; maar anders was het hem ook niet mogelijk geweest zooveel te schrijven en uit te geven, boven zijne correspondentien, die talloos waren. Het was eene vaste gewoonte bij hem, elken morgen na het ontbijt een uur door te brengen met het lezen van zijnen Bijbel in het Hebreeuwsch, en van acht tot negen uur des avonds wijdde hij aan het bestuderen van het Grieksch Testament. Zijne taalliefde maakte deze beide uren hoogst genotvol voor hem, en niet dan bij hooge noodzakelijkheid, liet hij zich in dit genot storen. Wanneer hij opgewekt en niet vermoeid was, werd het grootste gedeelte van den voormiddag besteed aan zijne uitgaven en het nazien zijner in druk verschijnende leerredenen. Omstreeks het midden van elke maand was dit deel des werks zeer lastig.
Het uur voor het middagmaal wijdde hij aan zijne dagelijksche wandeling; en ook dat genot gaf hij ten geenen deele prijs. Dit was ook hoogst noodzakelijk voor hem, niet alleen om zijn overspannen krachten te versterken, maar ook om hem een rustig oogenblik te geven om te overdenken en te bepeinzen. Wij meldden reeds, dat hij een beminnaar van de eenzaamheid was, en die was hem niet alleen een genot, maar ook behoefte. Wie veel oorspronkelijks moet zeggen en schrijven heeft uren van rust en ongestoorde overdenking noodig. Er zijn menschen, die om zoo te spreken de kracht hebben zich af te zonderen te midden van het gegons der zamenspreking, en zich ongestoord overgeven aan hunne bepeinzing trotsch het gedruisch en de drukte der huisgenoten. Maar voor een fijngevoelig gemoed als dat van Philpot, was de eenzaamheid onmisbaar. Hij had behoefte aan zijn eigen heiligdom, om er alleen in te kunnen overdenken, en aan zijne eenzame wandeling, om steeds verder afgetrokken te zijn. Menige leerrede en overdenking, die nu door Gods volk met genoegen gelezen worden, zijn de vruchten van zijne eenzame wandeling. De namiddag gebruikte hij tot het bezoeken zijner kudde, om met hen te spreken over de dingen Gods, of te lezen en te bidden. De avond werd gewijd aan verderen letterkundigen arbeid, het schrijven van brieven aan zijne tallooze vriendenen correspondenten. De dag werd aangevangen en geëindigd met huis-Godsdienst en gebed. Ziedaar de korte schets van den gewonen loop zijner werkzaamheden gedurende de jaren, die hij te Stamford woonde. Hierop maakte natuurlijk zijn veertiendaags gaan naar Oakham, en zijne jaarlijksche rondreis onder bevriende gemeenten eenige uitzondering.

Hoewel zijnen arbeid in den wijngaard des Heeren dus geregeld doorging, en ieder wederkeerend jaar diezelfde herderlijke zorg voor zijne kudde te Stamford en Oakham medebragt, en hetzelfde gewone werk van het bezoek zijner vrienden, toch was zijn leven niet een tijd van gemak en rust; het werd immer gestoord door telkens wederkeerende beproevingen, niet minder diep gevoeld schoon weinig van buiten gezien en opgemerkt. Nu eens werd hij van buiten aangevallen door wreede en harde woorden en onchristelijke valsche beschuldigingen, die wij tans gaarne der vergetelheid prijs geven; dan weder leed hij onder langdurige zware krankheden, schier meer beproevende dan eerstgenoemde, omdat zij hem zijnen geliefkoosden arbeid in Gods wijngaard onmogelijk maakte.

In 1845 onderging hij een der zwaarste en pijnlijkste beproeving, als hij ooit ondervonden had. Wij oordeelen het goed hiervan verder niets te melden, dan alleen te verzekeren, dat hij de kastijding des Heeren verdroeg met ware zachtmoedigheid en met een ootmoedigheid en stillen geest, die kostelijk is voor God, — eene verzekering, die zijne vrienden te Stamford en Oakham volkomen willen bevestigen.
In Augustus 1847 bezweek zijne gezondheid in een aanval van slepende borstaandoening, mede het gevolg van uitputting door aanhoudende prediking. Een lieve vriend, die gewoonlijk alle uitgaven bestreed, overreedde hem eens gebruik te maken van de lucht en het water-systeem van Malvern; ten gevolge waarvan hij een hydrophatische inrigting bezocht, om zich te onderwerpen aan een zoogenaamde waterkuur; doch in

plaats van genezing te vinden, verergerde daar zeer zijn ongemak. Isa een maand lang verschillende baden genoten te hebben, verliet hij Malvern veel zwakker dan toen hij die inrigting ging bezoeken; maar schoon gedurende dien tijd verzwakt naar het ligcliaam, werd zijne ziel menigmaal versterkt door de tegenwoordigheid des Heeren. Nadat hij nu eene maand lang bij zijne moeder te Plymouth onder eene andere behandeling geweest was, mogt hij het voorregt hebben in gezondheid en krachten veel vooruit te gaan; doch niet voor den lentetijd in 1848 was hij bekwaam, om zijne herderlijke bediening weder te aanvaarden, ofschoon hij sterk genoeg was, om gedurende de acht maanden zijner krankheid, zijn schrijfwerk te verrigten. In April 1848 kon hij wederom voor zijne gemeente optreden, doch in het eerst slechts eenmaal op den dag des Heeren. Van af dezen tijd tot den zomer van 1864 mogt hij trouwelijk voortarbeiden aan het heil van de gemeenten te Oakham en Stamfort, hoewel hij herhaaldelijk door ligtere krankheden bezocht werd, veroorzaakt door koude en overspanning.

In den loop dier jaren kwam menigmaal de gedachte bij hem op, dat hij zich eindelijk gedrongen zou zien, de koude streek van Stamfort te verwisselen voor warmer gewesten; doch eerst in het jaar 1864 zag hij zich verpligt daaromtrent een bepaald besluit te nemen. Terwijl hij in den zomer van dat jaar, bij zijn bezoek te Londen ten huize van zijn geliefde vrienden den heer en Mejufvr. Clowes was, kreeg hij, ten gevolge van onophoudelijke inspanning, een hevigen aanval van krankheid. Dhr. Corfe, onder wiens behandeling bij was, raadde hem ernstig aan zijne bediening op te geven en naar een meer droog en warmer gedeelte van het land te gaan wonen. Na eenigen tijd van onzekerheid werd ten laatste besloten, dat Croijdon de geschikste woonplaats zou wezen, aangezien bij een geschikt klimaat daar het onwaardeerbaar voorregt kon genoten worden, deel te erlangen aan de middelen der genade. Men moet eenige ondervinding hebben van wat het zeggen wil, oude banden te verbreken en langdurige verbindtenissen optezeggen, en zich bij het klimmen der jaren verplaatst te zien van een arbeidsveld, waar de beste jaren des levens gelukkig en ten zegen zijn doorgebragt, — ik zeg, men moet daaraan kennis hebben, om de smart en droefheid te verstaan, die den Heer Philpot aangrepen bij de uitvoering van zijn besluit. De banden van vereeniging en toegenegenheid, die er bestonden tusschen hem, als een getrouwe herder, en de bevriende gemeente waaraan bij verbonden was, konden niet losgemaakt worden zonder menige traan en droefheid te veroorzaken, wat niet alleen waar was voor de kudde, die met vrees de toekomst zagen aankomen, maar ook niet minder voor den herder, die zoo vele jaren over hen gewaakt had. Bereidwillig zoude hij zijn leven ten hunnen dienste hebben feil gehad, indien hij als zijn eigen daarover beschikken mogt; zonder murmurering zou hij vernieuwde krankheden door inspanning om hunnentwil verdragen hebben; maar teregt gevoelde hij, dat hij niet alleen eene zending had tot zijne kudde in het bijzonder, maar hij te arbeiden had aan het heil van de gansche Kerk. Wij hebben onze lezers slechts te verwijzen naar de beide onderstaande brieven, aan twee van zijne oudste vrienden geschreven, en te herinneren aan de afscheids-reden voor zijne Gemeenten uitgesproken, om hen te verzekeren, met welke twijfelingen en afkeer hij dezen weg had ingeslagen, en onder hoeveel ernstig gebed en smeeking denzelven werd voleindigd.

Brief van J.C. Philpot aan W.T. Keal M.D. te Oakham

London, 3 Augustus 1864

Mijn waarde Vriend!
[8]…….; deze herhaalde aanvallen zijn mij als zoo vele waarschuwingen, dat ik met mijnen arbeid niet kan voortgaan, als ik tot nu toe gedaan heb. Ik mag mijne gezondheid en leven niet opofferen, wat zekerlijk het geval zal worden wanneer ik mijne bediening te Oakham en Stamford zal voortzetten. Ik heb eene vrouw en kinderen om aan te denken, en ik mag er bijvoegen, ook de Gemeente Gods in het algemeen heeft aanspraak op mij, boven de beide gemeenten, waar ik zoo vele jaren gearbeid heb. Maar ik gevoel overtuigend, dat ik niet meer kan voortgaan als ik tot nu toe deed. Ook het klimaat is voor mij te koud in den winter, en vooral in het voorjaar; en aangezien elke aanval mij steeds meer en meer verzwakt, zoo kan ik ze telkens minder verduren. Het zal mij ontzaggelijk veel kosten het volk en de vrienden, met wienik zoo vele jaren verbonden was, te verlaten; en ik geloof door geene andere oorzaak er ooit toe gekomen te zijn. Maar bij herhaling, en in het

[8] Eene beschrijving van zijne krankheid, en het oordeel van geneeskundigen, die hij raadpleegde en hem bedienden, is hier uitgelaten.

bijzonder in de laatste jaren, ben ik weken lang ongesteld geweest, en de toekomst spiegelt donker bij gegronde onderstelling, dat even gelijke aanvallen zich achtereenvolgens zullen voordoen. Voor het tegenwoordige is mijn hart, schoon zwak, niet ziekelijk; en ook is een windgezwel in hetzelve geene onvermijdelijke ziekte; maar ik stel mij voor wel te mogen overwegen de waarschijnlijke gevolgen van mijne herhaalde aanvallen van longontsteking, en hunne uitwerking op mijn gestel. En wanneer die gevolgen waarschijnlijk van zeer ernstigen aard zullen zijn, wat volk zou het dan van mij vorderen, dat ik om hunnentwil mijne gezondheid, ja zelfs mijn leven zou opofferen? Indien ik al ophield met Oakham en Stamford als leeraar te dienen, zal ik toch de bediening niet nederleggen, tenzij misschien gedurende eenige maanden in den winter en het voorjaar, tot herstelling mijner gezondheid, maar zal niet te bewegen zijn mij aan eenig ander volk te verbinden. Wel zou ik mij nu en dan, wanneer mijne ge zondheid het toelaat, kunnen geven als hulpe in Gower straat, of op eenig andere plaats. Het zal mij eene zaak des gebeds zijn opdat de Heere mij den weg wijze; en ook hoop ik bewaard te blijven voor eene overhaastige beslissing; doch aangezien mijn jaar met aanstaande October eindigt, en ik geen winter meer kan overblijven te Stamford, zoo is het in mijn gemoed na dien tijd niet voorttegaan.
Ongetwijfeld zal mijn besluit, waartoe ik gedrongen werd, mijne lieve vrienden te Oakham en Stamfort, en onder dezelve u en uwe lieve vrouw, zeer bedroeven. Maar ik zal eenigen tijd lang werkelijk onbruikbaar zijn, en elke aanval duurt steeds langer en ondermijnt mijne krachten. Ik zal een goed deel van mijne inkomsten moeten opofferen nu ik er de meeste behoefte aan heb; doch ik wensch den vrienden geen last te zijn, die gedurende zoo vele jaren tot hiertoe mijne behoeften vrij en mild hebben vervuld. Inderdaad, ik gevoel mij in de engte gedreven, en mijn gemoed wordt zeer beproefd en geoefend, dewijl de voorgenomen stap in alle opzigten zoo gewigtig is. Ik heb groote behoefte aan geloof en lijdzaamheid, dewijl de beproeving, geestelijk en tijdelijk, voor ligchaam en ziel, buitengewoon zwaar is. Niemand dan de Heere, tot wien ik mij wend, kan mij het ware goede doen zien; en Hij alleen moet mij leiden, ondersteunen en met mij zijn.
Hoogst waarschijnlijk zullen wij ons te Croydon vestigen, aangezien daar eene Kapel der Waarheid is, en de grond en ligging droog en warm zijn. De laatste aanval heeft mijn vleesch afgerukt en mij veel verzwakt. Dr. Corfe raadt mij aan tot eenige verandering naar Allington te gaan, maar ik zou liever huiswaarts keeren.
Onzo vereenigde liefdegroet aan uwe lieve vrouw, onze kinderen, enz.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief van J.C. Philpot aan Dhr. Lightfoot te Stamford

London, 4 Augustus 1864

Mijn waarde Vriend!
Ik gevoel, dat ik moet schrijven aangaande eene zaak, waarvan ik zeker ben, dat zij niet alleen voor u, maar ook voor velen mijner lieve vrienden eene zware beproeving zal zijn; en alleen onvermijdelijke noodzakelijkheid heeft mij daartoe kunnen brengen.
Sints eenigen tijd was ik er van overtuigd, dat de staat mii ner gezondheid en de herhaalde aanvallen van ernstige krankheid, mij geheel onbekwaam maken voor het werk, dat ik nu bijna zes en twintig jaren te Stamford en Oakham bezig was te verrigten. Toen ik onlangs te Londen kwam was ik zeer zwak, doch ik had hoop, dat de afwisseling mij goed zou doen, zoo als ik dat in vorige jaren ondervond. En waarlijk, de eerste twee of drie weken was dit ook nu het geval; maar het behaagde den Heere, dat mijne arme zwakke borst eenige koude trof, en de gevolgen daarvan was eene longontsteking, die mij geheel aan het leger bond. Dr. Corfe die over mij praktiseerde, en zorgvuldig mijn borst enz. onderzocht, heeft tot mij gezegd, dat ik voortdurend onbekwaam was tot mijn werk, en dat het klimaat te Stamford te koud voor mij is. Ik zal pogingen aanwenden, dat hij zijn oordeel over mijn toestand wil opteekenen, ofschoon ik krachtens een gevoelig besef van mijne groote ligchamelijke zwakheid, ten volle overtuigd ben, dat hij de zaak goed begrepen heeft. Wat staat mij dan te doen? Moet ik voortgaan, totdat mijne gezondheid ja mijn leven ten eenenmaal bezwijkt, of ben ik verpligt zulke middelen aan te wenden, waardoor met Gods hulp en zegen beiden een tijd lang kunnen gespaard blijven? Benevens mij zelven, heb ik een huisgezin zoowel als de kerke Gods in het algemeen, waaraan ik te denken heb, en ben ik geroepen om die allen opteofferen ter wille van het volk onder hetwelk ik zoo langen tijd gearbeid heb? Ik zie dat niet in; en ook mijne vrienden zullen dat niet van mij vorderen, ofschoon het hun smartelijk moge vallen van mij te scheiden, en zulk een offer te brengen. Daarenboven maken mijne langdurige en hevige ziekten mij schier weken en maanden onbruikbaar voor mijn werk; en

wanneer dit eens mogt toenemen, dan zal ik den vrienden veeleer een last dan ten zegen zijn. Deze weg is mij eene groote beproeving, en ik bid den Heere dat Hij mij leere en leide; want het is een allergewigtigste stap voor mij zoowel als voor het volk.
Het schijnt mij dus toe, dat ik genoodzaakt ben mijn herderlijk ambt over de gemeenten Stamford en Oakham nederteleggen; en aangezien mijn jaar in de volgende maand October eindigt, dan ze te verlaten, dewijl ik niet meer een winter en voorjaar in Stamford durf doorbrengen. Gij en de andere lieve vrienden en hoorders zult dit misschien een overhaastige en ondoordachte stap noemen, en dat ik u daarmede eerder in kennis had moeten stellen. Nu, dat zou ik ook gedaan hebben, indien er eenige andere beweegrede geweest ware dan mijne gezondheid. Ik zal met dat al veel van mijn inkomen moeten derven, dat mij eene moeijelijke zaak zal wezen; maar dit kan een bewijs te meer zijn voor mijne opregtheid, en dat ik mijn volk niet verlaat uit oorzake van uitwendige voordeelen.
Ik ben zeer onwel en zeer beproefd; maar de Heere schijnt voor mij te zijn in deze zware beproeving. Verzeker uwe vrouw en de vrienden mijne liefde.
Uw verbondene in de waarheid, J C. P.

Op het einde van September kwam hij weder thuis, om zijn laatst vaarwel zijne beide gemeenten toe te spreken. Dat was eene zeer aandoenlijke geschiedenis. Velen zijner kudde zagen op hem als hun eenigste vriend en raadsman in de Hemelsche dingen; zij hadden hein gekend in de kracht en bloei des levens; hij was met hen zamen opgegroeid; rondom hem was eene familie opgewassen; en gedurende zijne vele dienstjaren onder hen, hadden ze nooit eenige reden gehad tegen, hem te murmureren; tegenover elken vriend of groote der aarde was hij immer waar en regtvaardig. Bij het afscheid nemen van een zijner geliefste vriendinnen, zeide deze tot hem: Wat zal ik nu zonder u beginnen? — Waarop hij antwoordde: Gij hebt uwen Bijbel; lees dien onder gedurig gebed. — Dit was zijne raadgeving aan allen. Hij was slechts de dienstknecht; en terwijl zij den Meester in ‘t oog hadden, en Hem aankleefden, waarom zouden zij dan nog vreezen? Dat zelfde had hij bij eene dergelijke gelegenheid, dertig jaren geleden, ook gezegd, toen hij genoodzaakt was van zijne kudde te Stadhampton afscheid te nemen. Het was eene droevige zaak, die tweemaal in zijn leven plaats vond, om zich los te scheuren van vrienden die hem liefhadden en die hij beminde; om oude banden te verbreken en nieuwe wederom aantekleven; maar het was des Heeren wil en als zoodanig onderwierp hij zich blijmoedig. Doch zoo vaak hij onder nieuwe aangezigten kwam, trok hij rond zich lieve en opregte vrienden, en schoon hij zijne oude betrekkingen niet vergat verwekte de Heere hem telkens nieuwe vrienden, even gelukkig en waar als de ouden.

Toen eindelijk een huis voor hem in gereedheid was te Croijdon, sprak hij zijn afscheidswoord tot de diepbedroefde vergaderingen, en verliet hen. Maar alvorens hij heen ging, boden zijne meest geliefde vrienden uit Stamford en Oakham hem de schoonste getuigenissen, als waardeering van zijnen arbeid onder hen. Uit de eerstgenoemde plaats ontving hij een zilveren beker, met een beurs van goud; en de laatsten vereerden hem eene belangrijke somme gelds, die hem in dien tijd bijzonder te stade kwam van wege de vele uitgaven, die zijne verhuizing naar Croijdon vorderde.

Zijn geneesheer had niet inisgerekend toen hij hem de verzekering gaf, dat hij in meer gezonder verblijf minder krankheden zou ondergaan. Gedurende den eersten winter te Croijdon leed hij niets van zijne gewone aanvallen, en zoo zeer werd zijne gezondheid verbeterd, dat hij zich zelven voorstelde met den naderden zomer zijn openbaar optreden voor de gemeente te kunnen hervatten. Hij vond in den Heer Covell een warm en opregt vriend, iemand met wien hij aangenaam en voordeelig kou omgaan, en zijne menigvuldige bezoeken waardeerde hij zeer hoog. In de gemeente van Croijdon vond hij eene vriendelijke en ernstige kudde, die hem hartelijk verwelkomden, toen hij onder hen kwam. Het was hem aangenaam, zoo veel zijne gezondheid het veroorloofde, zich als toehoorder te zetten onder de prediking van Covell, en somtijds bevond hij zich zelfs sterk en fiks genoeg om deel te nemen aan den dienst, eene hulpe, die beide de herder en zijn volk hoogelijk waardeerden.
Hij bleef steeds bij zijne gewoonte, om gedurende de zomermaanden zijne vrienden te London, te Allington, en te Stamford en Oakham te bezoeken, en mogt, door Gods goedheid, dan voor hen prediken, zelfs nog den laatsten zomer, die hij op aarde doorleefde. Maar sommigen merkten teregt op, dat zijne krachten voortdurend afnamen. Zijne inwendige vermogens waren steeds zoo krachtig als ooit; ja er mogt inderdaad van gezegd worden, dat ze ten laatste tot volle rijpheid waren gekomen. Maar zijne ligchaamskrachten werden blijkbaar minder. Hij was spoediger vermoeid door zijnen arbeid, dan sints een paar jaren het geval was. Al gaande weg

zag hij zich gedwongen zijne dagelijksche wandelingen te bekorten, en was dikwijls genoodzaakt onder dezelve eenige rust te nemen. Het was inderdaad verwonderlijk, dat iemand, die zoo veelmalen aan zware ziekten geleden had, sterk genoeg was om bijna de bepaling van den Psalmist, aangaande des menschen leeftijd, berelken kon, ware het niet, dat God nog werk voor hem te doen bad, en hem niet tot Zich zou nemen aleer dat werk voleindigd was, en hij met den ouden Simeon kon zeggen: 'Nu laat Gij Heer Uw dienstknecht gaan in vrede!'

Gedurende de maand Augustus 1869, bij zijn bezoek te Allington, bezweek zijne gezondheid, en kreeg hij een ligte aanval van zijn oude ongemak, meer veroorzaakt door overspanning dan koude. Hiervan herstelde hij weder, en arbeidde als gewoonlijk aan zijn schrijfwerk, totdat hij den 21 November, door gevatte koude, een meer ernstige aanval kreeg van longontsteking, vergezeld met groote belemmering der ademhaling Op Donderdag den 2 December gevoelde hij zich te krank om zijn bed te verlaten, en aan den avond van dien dag besloot men, om zijnen ouds .en zoon, Dr. Philpot, te Londen te schrijven; doch dewijl hij zoo veelvuldig aan deze aanvallen ge'eden had, vattede men het niet zoo ernstig op en hoopte op zijne herstelling. Hij weigerde verder alle geneeskundige hulp; doch toen men hem op Dingsdag den 7de als dwong, gaf hij zijne toestemming, dat zijn geliefde vriend en zeer gewaardeerde geneeskundige, Dr. Corfe geraadpleegd zou worden, die op Donderdag Croijdon passeerde.
Vanaf Zondag den 5den leed hij tusschenbeide aan belemmerde ademhaling, dat hij evenwel lijdzaam verdroeg, bij herhaling zeggende: 'O Heere, ontferm u mijner!' en: 'Genadige Heere, magtig om te verlossen!' Hij kon liggen noch rusten op zijne regterzijde, en kreeg in twee nachten geen slaap; maar des Dingsdags was de belemmering van zijne borst zoo ver beter, dat hij liggen kon en genoot toen een verfrisschenden slaap, zoodat men des Woensdags morgen de hoop koesterde, dat hij ook nu weder van dezen aanval zou herstellen gelijk van zoovele voorgaanden. De avond van dien dag bewees niettemin, dat het te veel was geweest voor zijne krachten. Des avonds zeven uur schenen zijne krachten geheel uitgeput, en gaandeweg werden zij minder, zoodat het ter middernacht duidelijker werd, dat hij er onder bezwijken zou Zijne kinderen werden rondom zijn bed geroepen, om een laatste afscheid te nemen van hunnen geliefden en geëerden vader. Hij was volkomen bij zijne bewustheid, herkende ze allen onderscheidenlijk, en kalm en bedaard zeide hij: 'God zij met u!' Zijne lieve vrouw vraagde hem of hij pijn leed. Hij antwoordde: 'Neen.' Tot zijne kinderen zeide hij: 'Hebt elkander lief. Weest vriendelijk en teeder jegens uwe moeder; zij was mij eene goede vrouw, en u allen eene goede moeder. Vervolg om den Heere te kennen.' Na zijne bijzondere liefdegroet aan onderscheidene met name genoemde vrienden, en de vrienden in het algemeen, zeide zijn zoon tot hem: 'Lieve vader! indien gij ons nog iets te zeggen hebt, doe het dan nu ' Na eenige oogenblikken zeide hij: 'Laat Covell mij begraven.' Toen hij gevraagd werd: 'Waar Vader' antwoordde hij: 'Alhier op de begraafplaats.' Na eenige rust, zeide hij: 'Goedertierenheid en barmhartigheid hebben mij gevolgd al de dagen mijns levens.' Na eene andere pauze, gedurende welke zijne lippen zich bewogen, alsof hij in gebed of dankzegging was, verklaarde hij zijnen laatsten wil, en zeide wederom: 'Goedheid en barmhartigheid.' Meer kon men niet hooren, hoewel zijne lippen zich nog eenigen tijd bewogen. Tans scheen hij de afwezigheid van zijnen jongsten zoon te gevoelen, (daar het te laat was om hem uit London te ontbieden), en tot tweemaal toe bestelde hij een liefdegroet aan hem. De klok sloeg twee, en hij zijne oogen openende, zag de slaapkamer rond, en zeide: 'Ik verlang heen te gaan.' — Bij tusschenpoozing werden toen deze laatste woorden opgevangen: 'Het is beter te sterven dan te leven ! — Magtig om te verlossen! — Magtig om te behouden!' — Dit zeide hij onderscheidene malen, — 'Ik sterf in het geloof aan wat ik gepredikt en gevoeld heb. — Het bloed van Jezus Christus reinigt ons van alle zonden. — O, mogt ik scheiden en met Christus zijn, want dat is verre het beste! — Prijst den Heere! gezegend zij Zijnen heiligen Naam!' — Zijne geliefden bemerkten dat zijne krachten steeds verminderden; en even voor dat hij ontsliep zag hij met ernstigen blik rond, en zijne oogen wederom sluitende zeide hij: 'Hoe schoon!' Zijne lieve vrouw, die digt bij hem stond, vroeg hem: 'Wat is schoon?' — Hierop gaf hij geen regtstreeks antwoord; maar een oogenblik later zeide hij met eene wegstervende stem: 'Prijst den Heere, o mijne ziel!' Dit waren zijne laatste woorden; en kort daarop ging hij er zachtkens uit, omstreeks half drie in den morgen van den 9 December 1869.

Op Donderdag, den 16 December, werd zijn stoflijk overschot op de begraafplaats te Croydon bijgezet, onder voorgang van den heer Covell, in dien droevigen dienst bijgestaan door de heeren Godwin en Fred. Marshall, bedienaren van Gods Woord, die onder de voornaamste van de vrienden des overledenen gerekend werden. Gelijk hij nu vijf jaren geleden met gebed zijn nieuw verblijf betrokken had, zoo bleef er een gebed der bedroefdheid van hem achter op den weg naar des menschen laatste rustplaats. Achter zijne lijkkist gingen

zijne beide zonen en een neef, en zijn zeer geliefden geneesheer Dr. Corfe. Ook eenige vrienden, die hem hadden gekend en gewaardeerd, verzamelden zich aan de deur en maakten deel uit van den treurigen gang achter de koetsen. Nat en stormachtig als die dag was, waren toch velen uit alle deelen van den omtrek toegestroomd, om hem te zien begraven. Na een plegtigen lijkdienst in de kapel van de begraafplaats, werd hij ten grave gebragt. De storm van wind en regen, die voor een oogenblik scheen te bedaren, brak nu met vernieuwde kracht los; doch dit kon den vrienden niet beletten een laatsten blik op de lijkkist te werpen, die alles bevatte wat van hunnen dierbaren vriend op aarde overgelaten was. Toen zij in het graf was bijgezet, zeide de heer Covell:
'Weet gij niet, dat heden een groot man en een vorst is ten grave gedaald, ten bewijze, dat alle vleesch is als gras, en de heerlijkheid des menschen is als eene bloem van het gras'? Het goud van de verworven letterkunde, dat onze dierbare afgescheiden vriend bezat, en het zilver van menschelijke welsprekendheid om het mede te deelen, ligt nu zwijgend in het stof; maar Johannes heeft gezegd, eene stem te hooren, die zeide: 'Schrijf: Zalig zijn de dooden, die in denHeere sterven, van nu aan; ja, zegt de Geest, opdat zij rusten van hunnen arbeid, en hunne werken volgen met hen.' — Het is geschied; de strijd is volstreden; de geest is ontvloden. Dat Zions kinderen weenende de roede kussen en zich omgorden met eenen zak. Gelijk de landman zijn zaad uitstrooit in hope op eenen rijken oogst, alzoo vertrouwen wij het ligchaam van onzen vriend aan het stof toe, in de vaste en zekere hoop der opstanding ten eeuwigen leven. En terwijl wij zeggen: Aarde tot de aarde, en stof tot stof, nogtans zal dit sterfelijke en verderfelijke ligchaam de bazuin des archangels hooren, en onsterfelijk en onverderfelijk opstaan, en ziel en ligchaam hereenigd zullen eeuwig bij den Heere wezen, zingende: 'Zaligheid zij Gode en het Lam!'
Nadat de heer Godwin met plechtige dankzegging geëindigd had, gingen de treurende vrienden uiteen.

De lijkpredikatie door den heer Cövell bij die gelegenheid uitgesproken, was zoo gepast aan de harten der treurende vrienden, en werd tevens gevoeld zoo waar als uitnemend te zijn, dat dit gedenkschrift zonder haar niet volkomen zou zijn. Volgens een uittreksel uit de Evangelische Standaard, sprak Z.Ew. ongeveer het volgende:
'Wat is de dood al eene plegtige wezenlijkheid! het is genoeg om het ongeloof en de twijfelzucht te gelijk' bevende en beschaamd te maken, en met verwarring te vervullen: want afgescheiden van de gezegende vertroostingen der ware Godsdienst is er niets dat iemand toerusten kan om met heilige vrijmoedigheid dien grimmigen tyran te ontmoeten De menschen sterven aan verschillende krankheden; maar weinigen hebben besef van de wezenlijke oorzaak. Keerden ze zich slechts tot de Heilige Schrift, zij zouden bevinden, dat de 'zonde ingekomen is, en door de zonde de dood, en de dood tot alle menschen doorgegaan is, omdat allen gezondigd hebben.' Eu zoo, lieve vrienden! kan niets dan de dood een kind van God doen ophouden van de zonde. De dood is, zeiden wij zoo even, bekwaam om den spotter en den uitwendigen belijder te doen sidderen. Eene regtzinnige belijdenis, een goed gedrag, lid zijn van eene kerk, zal niets baten tegen den dood. Hij zal dat alles wegvagen; maar eene levende vereeniging met den Zone Gods zal den geloovigen magt geven, den dood te verslinden tot overwinning, en de nadering van dien Koning der verschrikking te begroeten als een in vrijheid stellen van de moeiten en beproevingen dezer aarde tot de blijdschap en heerlijkheid des Hemels. Geef er acht op, zondaar! Vergeet het niet, uitwendige belijder!
Gij zijt vereenigd door de banden des levenden geloofs aan den Verlosser, of gebonden aan de wereld. De dood zal alle maatschappelijke betrekkingen oplossen; — de verbindtenis van man en vrouw, ouders en kinderen, van broeders en vrienden, van het heilige met het onheilige; maar eene levende vereeniging met den Zone Gods kent geene scheiding. De dood van onzen geliefden vriend is eenc waarschuwende stem, sprekende tot al de kinderen Gods. Het is eene waarschuwende stem, die ons toeroept om onze lendenen te omgorden, de voeten geschoeid en de lampen brandende te houden, gelijk de dienstknechten, die op hunnen heer wachtten; opdat wij, als Hij verschijnen zal, niets zullen te doen hebben, dan zijne oproeping te gehoorzamen, en zeggen: 'Kom, Heere Jezus. Welk eene vereeniging is die van ziel en ligchaam! de ziel is onsterfelijk, het ligchaam is van deze aarde, en beide worden te zamen gehouden door den adem onzer neusgaten, welke, zoo hij slechts voor een oogenblik gestremd wordt, de vereeniging zal ontbinden. Aan welk een dunne draad hangt ons leven! Slapelooze nachten, zwakheid des ligchaams, de zorg van geneeskundigen en vrienden zijn allen begrensd door het ophouden der ademhaling. Wat bij ons veelligt eene worsteling was maanden, neen jaren lang, wordt door den dood in een oogenblik geëindigd. De dood is eene gezegende verandering voor den waren Christen; maar laat de naam-Christen zich afkoeren van zijn verdorvenheden, en dat bij God bidde, dat Hij hem op zijn einde doe letten.

Ten opzigte van onzen lieven vriend was het de dood, die hem nabij Jezus Christus bragt, — het beste deel, dat hij ooit erlangen kon. Hoe vele krankheden, hoe vele herstellingen en weder instortingen hij doorleefde weten zijne vrienden, maar de dood doet dat alles in een oogenblik ophouden; en van daar is geen terugvallen mogelijk. Hij kan niet meer krank worden; zijn pijnlijke hoest heeft opgehouden hem te benauwen, zijne zwakheid heeft hem verlaten. O, wat moet de dood hem een vriend zijn geweest! Op aarde had bij in zijne ziel de beginselen der toekomende vreugde en de waarheid der Schrift en de verklaring Gods worden nu in hem bewaarheid, dat Hij de begeerte des regtvaardigen geeft. Hij zal zal nu geene aanvallen van pijn meer hebben door te staan, hij zal niet meer zuchten onder de verdorvenheden; en daarom herhaal ik, de dood bewees hem de beste vriendschap, door hem over te voeren in de armen van den Zone Gods.

Onze goede vriend had drie geboortedagen, en allen moeten dezelve ondervinden zullen ze ooit met God in den Hemel heerschen. De eerste was, toen hij geboren werd in deze wereld van zonde en tranen; toen de harten zijner ouders vervuld waren met blijdschap, maar hij zelf in zonde ontvangen en in ongeregtigheid geboren werd. De volgende geboortedag was, toen hij wedergeboren uit den Geest, Gode levende gemaakt werd door Jezus Christus. De laatste geboortedag was op den 9den December, toen zijn sterfelijk vleesch bezweek, en de Hemelsgeborene geest opvoer tot den Vader der barmhartigheden en den God der liefde. Bij de eerste geboorte werd hij gevangen genomen door den duivel; en de zonde heerschte, en heerschte zoodanig dat zij hem gevangen hield door hare kracht, en hem overwon door hare heerschappij voerende invloeden. Bij de tweede geboorte werd de zonde een dienstknecht, want de liefde van Christus was meester, die hem de eeuwige dingen deed najagen. Bij de laatste geboorte werd de zonde vernietigd, want trotsch hare magt ging hij in tot de heerlijkheid en tot de nimmer stervende liefde van Christus. Gij allen weet, wat het zegt éénmaal geboren te zijn; gave God, dat gij allen kennis had aan de gezegende ervaring der tweede! Mogten hier zijn, die geene kennis hebben aan dat geboren zijn uit den Geest, o, ik bid u, overweeg de zaak goed. Gij zijt hier gekomen om het stoffelijk overschot van onzen geliefden vriend naar het graf te vergezellen; maar welk eene onuitsprekelijke barmhartigheid zou het zijn, wanneer gij hem mogt navolgen in geloof, in de waarheid, tot de eeuwige heerlijkheid, tot een wandelen in de voetstappen van onzen dierbaren afgescheidene. De Heilige Geest zegt ons: ‘Dien Hij te voren gekend heeft, dezen heeft Hij ook geroepen.’ De eerste stap naar den Hemel is dus geroepen te zijn, — geroepen uit de duisternis tot het licht, en uit de magt des satans tot God. ‘Wanneer God zeide: ‘Zoek Mijn aangezigt!’ dan antwoordde het hart van onzen geliefden Vriend en Broeder: ‘Ik zoek Uw aangezigt, Ileere!’ Zijn tweede stap was bekeering van de zonde. Hij zelf pleeg zoo vaak te zeggen: ‘O, wat is de zonde al een vuil ding! Hoe nadeelig, hoe schadelijk is zij!’ En alzoo zouden wij, gelijk onze lieve Vriend, bezield met haat en afkeer van de zonde, ons van dezelve afkeeren. Maar ons vertrouwen moet niet in ons zelven zijn. Gelijk onze lieve Vriend, moeten wij opzien tot God, om ons te verlossen van de zonde, en zeggen, zooals hij dikwijls aanhaalde:

‘Geen andere toevlugt heb ik nu,
Mijn ziele steunt ter hulp op U.’

Hij wist wat het beteekent, vrede in zijne consciëntie te hebben, — vrede in elk opzigt, omdat hij wist wat het was met God verzoend te zijn door den dood van Zijnen Zoon. Niet alleen had hij geloof, maar ook getuigenis des Heiligen Geestes. De Geest zelf geeft getuigenis. Hij had de getuigenis in zijn hart: ‘En indien wij de getuigenis der menschen aannemen, de getuigenis Gods is meerder;’ — en ‘Drie zijn er, die getuigen in den Hemel: de Vader, het Woord, en de Heilige Geest; en er zijn drie, die getuigen op de aarde: de Geest en het water, en het bloed.’ De Geest getuigde in Zijn hart, dat hij een kind van God was. Welgelukzalige mensch! Gelukkige Philpot! Hij is nu ingegaan in do heerlijkheid, en geniet datgene, naar welker verwerving zijne ziel verlangde. Maar wij behooren te letten op de vruchten dos Geestos, en deze vruchten waren bij hem ootmoedigheid, zachtmoedigheid en andere Christelijke genaden, waardoor de wereld moest bekennen, dat hij met Jezus geweest was. Dit waren enkele stappen, welke hij deed op den weg naar Zion, totdat hij eindelijk de bestemde plaats bereikte, onder het gejuich:’Hem, Die mij heeft lief gehad, en mij gewasschen heeft in Zijn bloed, Hem zij de heerlijkheid, de magt, de majesteit en de heerschappij.’

‘Beschouwen wij hem in zijne aardsche loopbaan, en wij zien wat de genade Gods hem maakte. Ik ben hier niet als een lofredenaar op den mensch, maar ik verhef het geloof, waardoor hij leefde en waarin hij stierf. Hij was van gelijke bewegingen als wij, en had gewaarwordingen en zwakheden, die aan het zondige vleesch eigen zijn; en wat hij daarboven bezat, was door de genade Gods. Gaarne zeide hij: ‘Niet mijzelven, maar Gode behooren alle ding;’ en die genade maakte hem de man te zijn die hij was in al zijne betrekkingen des levens; en ‘indien een kind van God genade ontbreekt, dat hij ze van God vrage, en zij zal hem geschonken worden;’ want bij onze Hemelsche Vader is geene aanneming des persoons; en er is ook geene schaduw van omkeering bij Hem.

Beschouwen wij onzen afgescheiden vriend als Schrijver, dan was hij in eigen leven voorbeeldig ten aanzien dier christelijke deugden, welke hij zoo kenmerkend beschreef. Hoe menige pen is er tegen hem gescherpt, hoe vele bittere woorden zijn tegen hem uitgebragt! Voor zoo ver zij hem zelven betroffen, liet hij ze onbeantwoord doorgaan; maar wanneer zij een aanval op de leer bedoelden, met welk eene kracht, eene meesterlijke kracht, wist hij de tegenwerpingen te ontzenuwen, de misslagen aan te toonen en de waarheid te verdedigen! Als schrijver had hij overvloedig gelegenheid zich zelven te verheerlijken; maar behalve de uitzonderingen, die het volstrekt noodzakelijk maakten, zag men zijn naam nooit. Zijne eigene persoonlijkheid liet hij ondergaan in de edele beginselen voor welke hij streed. Beschouwen wij zijne geschriften en overdenkingen, dan weten wij, dat hij ook nog zal spreken nadat hij gestorven is. Hoe goed hij dwalingen wist te ontdekken, twistvragen te beantwoorden, moeijelijkheden duidelijk te maken, behoef ik niet te zeggen. Duizenden zijn bij zijn leven onder hem gesticht en gezegend; en misschien is het niet te veel als wij zeggen, dat ook na zijnen dood duizenden op hunnen tijd hetzelfde zullen genieten.
Beschouwen wij hem als leeraar, hoe treffend was hij in de verklaring der waarheid, hoe meesterlijk was zijne wijze van behandelen der Heilige Schrift! Duizenden hingen aan zijne lippen. Men had zijn naam maar bekend te maken, en het gebouw, waarin hij spreken zou, was immer vol.
Beschouwen wij hem als Christen, dan zullen wij ervaren, dat hij zich zelven zeer laag had in eigen schatting. Hadt gij hem zoo vaak gezien en ontmoet als ik, gij zoudt ook getuigenis kunnen geven van de tranen en droefheid, die bij hem om de zonde gezien werd. En nogtans had hij, gelijk ik alreede gezegd heb, een inwendigen vrede in het gelooven, dat hem kenmerkte als een waar kind van God.
Als man, hoe teeder, hoe toegenegen was hij! De beroofde weet dat het beste, en met haar is ons diepste medelijden opgewekt in hare droevige omstandigheden.
Als vader, o hoe zorgvuldig en onophoudelijk spande hij zich in tot de tijdelijke en geestelijke welvaart zijner kinderen!
Als vriend kan ik getuigenis geven, door een langdurigen omgang met hem, van zijne beleefdheid en vriendelijkheid. Het mogt moeijelijk zijn eene plaats in zijn hart te erlangen, maar eens daarmede bevoorregt, werd dat vertrouwen niet ligt geschokt. Het zal mij immer een waar genoegen zijn te herdenken, dat hij verklaarde onder mijne bediening te genieten. En bij herhaling ‘heeft hij gezegd, hoe zeer hij reden tot dankzegging had, dat de Heere hem naar Croijdon geleid had.
Zijn arbeid is nu geëindigd, en de aardsche dingen hebben met hem opgehouden. Hij is nu afwezende uit het ligchaam, maar tegenwoordig bij den Heere, en zingt mede het lied van Mozes en des Lams. Zoo mogen wij navolgers bevonden worden van hem, die door het geloof de beloften geërfd heeft; en rijze de begeerte uit de innerlijkste diepte onzer ziel: ‘Dat ik sterve den dood des opregten, en mijn uiterste zij gelijk het zijne.’

De getrouwe schets, die zijn waarde vriend de Heer Covell in de bovenstaande aanteekeningen, van Philpots karakter gaf, behoeft slechts weinig uitwijding; zij, die met hem leefden in zijn huis, die hem ontmoetten zoowel onder vreugd als smart, die hem dienden op zijn ziekbed en zagen zijn geduldig lijden, die met hem waren in zijne gezondheid en ondervonden zijne vriendelijkheid en teederheid; ook zijne betrekkingen kunnen en behoeven mijns inziens hier weinig aan toetevoegen. Terughoudend als hij dikwijls jegens vreemdelingen was, ontbrak het bij hem niet aan wat hun hart kan begeeren, streng maar bescheiden; vriendelijk waarschuwende en teeder bestraffende waar het noodig was, maar ook nooit lof en goedkeuring terughoudende waar ze verdiend was. Over zijne kinderen oefende hij in hunne jonge jaren, een regtmatig doch goedaardig gezag uit; en bij hun opwassen zocht hij hen te winnen, dat ze hem veelmeer als een vriend beschouwden, — en dan ook zulk een vriend, als ze geen tweede konden vinden: die deel nam in hunne belangen, en blijde was in hunne blijdschap en medeleed in hunne smarten. Met wijsheid wist hij achting en liefde intescherpen, zoo zelfs, dat hem te gehoorzamen zoowel de hoogste verpligting als het edelste genoegen was. Schoon door natuurlijke geaardheid terugstootend, bijzonder in tegenwoordigheid van vreemdelingen, werd dit evenwel dadelijk opgeheven wanneer hij iemand ontmoette, wiens karakter hij groot vond en wiens omgang kon stichten, — en hij werd de goedaardigste vriend en de gewenschte medgezel. Aangezien hij eene uitgebreide karakterkennis bezat, las hij als met eenen blik in de gemoederen van hen, die met hem in aanraking kwamen; waardoor het weliigt kwam, dat sommigen hem beschuldigden van koud, hoogmoedig, hard en afstootend te zijn; terwijl anderen bij zijn leven de innigste liefde voor hem. koesterden, en zich verlustigden in zijn omgang en verkeer; en die dan ook geweend hebben bij of over zijn graf toen hij gestorven was. Gelukkig waren de laatstgenoemden talloos onder Gods volk; de eersten zou men daarentegen kunnen teilen; het waren enkelen, en aangaande hunne denkbeelden bekommerde hij zich weinig. Sommige harde

bejegeningen kon hij dulden, enkele wreede beschuldigingen kon hij verdragen, waar hem zulk een algemeene liefde en achting te beurt viel.
Velen van zijne uitgelezen vrienden hebben het teregt opgemerkt, dat het verkeer met hem uitnemend stichtelijk was; hij kon er niet toe komen zijn tijd aan beuzelingen te wijden. In het spreken over de Schrift of de ervaring van de kracht des Woords aan de ziel, was hij waarlijk thuis; altijd leerrijk en voortreffelijk, moest een ieder getroffen worden door zijne bijzondere helderheid in het onderscheid aan te wijzen tusschen een wezenlijk geestelijk gewrocht der genade aan de ziel, en des duivels namaaksel van hetzeve. Dewijl zijne tegenwoordigheid opwekkend, zijn omgang opregt en vertrouwelijk en zijne raadgeving en bestuur aangaande Goddelijke onderwerpen duidelijk en beslist was, zoo gevoelde een ieder dat men er op aan kon. Jegens bedroefden en beroofden was hij bijzonder teeder en medelijdende, waarvan zoo menigeen getuigenis kan geven aan wiens leger der smarten hij een ware trooster was, of in wiens doorwonde harten hij de woorden der hoop en vertroosting influisterde. Op hunnen weg was niets zoo gering, dat het bij hem geen open oor vond of zijn gevoelig hart niet kon raken.

Te midden van zijn ernstige zorg voor het welzijn van Gods volk vergat hij ook hunne tijdelijke welvaart niet. Niemand zal ooit de som kunnen bepalen, die hij als christelijke liefdadigheid uitreikte, aangezien het hart dat gaf en, in menig geval, de hand die ze ontving, voor eeuwig deze aarde verlaten hebben. Maar velen hebben van zijne mildadigheid gehoord, en er zijn nog levende genoeg, die er ondervinding van hebben. Hij was stelselmatig in zijne aalmoesen, zocht door en door bekend te worden met het karakter van die ze ontvangen moest aleer hij ze gaf, maar niets was hem zoo aangenaam, dan de arme heiligen op aarde te helpen in hunne tijdelijke behoeften. Dien ten gevolge stelde hij groot belang in de Vereeniging: de Oude Pelgrims Vriend, en offerde aan die uitnemende inrigting niet alleen zijne eigene gaven, maar wist velen van zijne vrienden over te halen, om ook hunne ondersteuning aan die goede zaak te schenken. Dikwijls predikte hij ten behoeve van deze Vereoniging, en kreeg in den regel goede collecten tot ondersteuning van hare fondsen, en hem werd ver-oorloofd zelf een gedeelte dier fondsen, alzoo door lie n bijeen verzameld, onder deze arme christenen te verdoelen. Dit deed bij door het ontvangen van de stemmen dergenen, die door tusschen komst van hem inteekenden en van die welke hij verwierf door zijne prediking, en dan ze te geven aan die arme vrienden, van wien hij bij ervaring wist, dat zij dat liefdebetoon verdiend hadden. Op deze wijze kon hij met goed gevolg ieder jaar een of meer oude pelgrims op de lijst der gepensioneerden plaatsen.

Onder zijn eigen volk was hij een zeer goedaardig en toegenegen herder; minzaam en toegevend opzigtens een misslag, altijd bereid om te prijzen, immer ongenegen om te berispen. In zijnen omgang met hen betoonde hij de eenvoudigheid van een kind, en in hunne kerkelijke bijeenkomsten kon hij dikwijls met de grootste eenvoudigheid zeggen: ‘Mijn lieve vrienden! oefen uw eigen oordeel; ik heb slechts ééne stem onder u.’ Immer zorgvuldig en oordeelkundig in het aannemen van leden der kerkgemeenschap, wilde hij, dat ze eerst wel beproefd, gekend en aannemelijk zouden bevonden worden door het volk, opdat, wanneer zij eenmaal aangenomen waren, hij ook met goeden gemoede en in toegenegenheid met hen kon wandelen. De teedere zorg voor de hoogste belangen zijns volks, dat hij zes en twintig jaren als leeraar en vriend gediend had, kwamen bij zijn afscheidswoord zoo helder aan het licht, dat het wel nimmer vergeten kan worden. Sprekende over de woorden van den Apostel, 1 Thes. 2:13, beriep hij zich op hunne consciëntie’s: — ‘Daarom danken wij ook God zonder ophouden, dat als gij het woord der prediking van God van ons ontvangen hebt, gij dat aangenomen hebt, niet als der menschen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord, dat ook werkt in u, die gelooft.’

Zijne lijdzaamheid en zachtmoedigheid onder verdrukkingen, zoo tijdelijke als geestelijke, hebben wij nu en dan reeds genoemd in dit levensberigt. Onder eene bijzondere beproeving werd eens tot hem gezegd: ‘Hoe kunt gij het dragen, zoo als gij het doet.’
Waarop hij antwoordde: ’Ik ben er ten volle van overtuigd, dat als de vijand er mij toe kon brengen om wederkeerig te doen zoo als ik behandeld word, des Heeren eer daardoor verdonkerd en mijne bediening zeer verzwakt of gelasterd zou worden. Gelijk de Psalmist, Ps. 41:11, bid ik den Heere, dat Hij mij oprigte, opdat ik het hun moge vergelden en door voor mijne vervolgers te bidden, zal ik kolen vuurs op hun hoofd hoopen, en dat de Heere het zegene, opdat ik inkeere tot mij zelven.’

Nog iets ten aanzien van Philpots karakter als prediker. Het hoogste kenmerkende daarvan was zijne eenvoudigheid; hij wist zijne woorden en bewijsredenen zoo interigten, dat de meest eenvoudige onder zijne

hoorders, ja zelfs kinderen, met ingespannene belangstelling naar hem luisterden. Hij had eene bijzondere gave om gelijkenissen en voorbeelden aan de natuur en het dagelijksch leven ontleend toepasselijk te maken op Hemelsche dingen. Hierdoor wist hij de zaken van ons allerheiligst geloof zoo duidelijk te maken, dat het eenvoudigste verstand ze kon vatten. Zelden sprak hij op den kansel over Godgeleerde vraagstukken of die Godsdienstige verschilpunten, die door alle eeuwen zooveel scheuring en verdeeldheid hebben veroorzaakt. Boven alle dingen, de Hemelsch onderwezene ondervinding van elken waar geloovige hoogschattende, had de behandeling der bevindelijke waarheden verre de voorkeur bij hem boven de leerstellige. Desaangaande werd hij herhaaldelijk scherp berispt, doch ondoordacht en zonder wettige redenen. Hij zocht in zijne bediening het arme, ter nedergeslagen volk van God te bemoedigen, veel liever dan hun gemoed te benauwen en hunnen weg te versperren met donkere moeilijkheden. De uitwendige belijder is vaak veel beter op de hoogte in de kennis van de pnnten der Christelijke geloofsleer dan een waar kind van God, evenals de farizeën van vroeger tijd het meest bedreven waren in de kleinste verordeningen van de Mosaische bedeeling; maar de ware hartsgrondige bevinding, de liefde die gevoeld wordt jegens God, de liefelijke openbaring van Gods tegenwoordigheid nu en dan genoten, vormen het voorname onderscheidingsteeken tusschen een waar christen en den onvruchtbaren belijder. Dit was het vooral, waarop Philpot bijzonder aandrong, en aangezien dit doorstraalde in zijne prediking, kon hij ter eenerzijde den eenen bemoedigen en aan de andere zijde de valscbe steunsels des anderen afsnijden, misschien meer voordeelig dan eenig bedienaar van Gods Woord, dat voor hem had vermogt. Dit was mede oorzaak, dat vaak zoo veel gemurmel zich tegen hem verhief, waarop herhaaldelijk in de voorgaande bladzijden gezinspeeld werd. Vele zijner geschriften, zooals zijn ‘weinige ellendige menschen’, stelde menigeen in slagorde tegen hem, en noemden hem hoogmoedig en zelfvertrouwende; maar zij, die kennis hadden aan het werk der genade aan hun hart gelijk hij, wisten zijn karakter als mensch en als prediker beter naar waarheid te waardeeren. Nog iets moeten wij hierbij opmerken, nl. dat men schier niet gelooven kan, met welk een takt hij voor de vuist kon spreken. Dit was geheel buitengewoon; zijn oordeel was zoo helder, en het was hem zoo duidelijk wat hij te zeggen had, dat hij hoogst zelden den draad zijner bewijsredenen miste of van zijnen tekst afweek. Daarbij waren zijne woorden zoo goed gekozen, zijne volzinnen zoo duidelijk en gesloten, en de regeling zijner onderwerpen zoo helder, dat zijne leerreden vaak uitgegeven werden zonder dat er een woord in behoefde verbeterd te worden, en ze maar weinig van hare oorspronkelijke kracht verloren hadden, wanneer ze overluid voor andere vergaderingen gelezen werden.
De bijzonder kenmerkende eigenschappen die zijne leerreden droegen, merkte men voor ‘t meerendeel ook in zijne geschriften op, schoon met deze uitzondering, dat de zorg, die hij er aan kon wijden en de ongestoorde rust waarmede hij ze overdacht en schreef, hem in de gelegenheid stelde, om zoo mogelijk meer logisch en nauwkeurig le stellen, ofschoon zij niet in strijd kwamen met zijne gewone eenvoudigheid en duidelijkheid. In deze gaf hij zich meer tot de behandeling van leerstellige waarheden, bijzonderlijk in zijn werk over het ‘Eeuwig Zoonschap’, en in zijne overdenkingen over ‘ons allerheiligste geloof.’ En teregt, want het volk kan zijne oplettende aandacht beter wijden aan een geschreven woord, dat voor hen ligt, dan aan de uitspraken die van de lippen eens weisprekenden redenaars vloeijen.

Nog verblijft ons een kort berigt te geven van Philpot’s letterkundigen arbeid. Van af zijne vestiging te Stamford tot op eene week voor zijnen dood, in gezondheid en trotsch vele krankheden, was hij onophoudelijk daarin bezig. Zijn verbindtenis aan de Evangelische Standaard, en het vele werk, dat daardoor op zijne schouders gelegd werd, is alreede aangewezen; maar zwaar als het was, deinsde hij toch niet terug voor anderen arbeid van letterkundigen aard. Van dezen was het corrigeeren zijner leerreden de meest belangrijke. Die beide, welke reeds herhaaldelijk genoemd zijn, ‘de erfgenamen des Hemels’, en ‘de winter voor den herfst’, uitgegeven op bijzonder verlangen zijner vrienden, en uit het geheugen opgeteekend geruimen tijd nadat ze uitgesproken waren, zijn niet zoo karakteristiek van zijnen stijl van prediken, als velen van zijne latere uitgaven. In het bijzonder zijn het deze laatstgenoemden, uitgesproken voor zijne lieve gemeenten Oakham en Stamford, waaruit wij best kunnen opmaken en bevestigen, wat hij als prediker was.
Zijner zijds was het geene ijdelheid of zoeken naar grootheid, die hem bewoog tot de uitgaaf zijner Leerreden; het was de voldoening aan eene algemeene begeerte onder Gods volk, die er hem toe noopte. Desaangaande deelde hij zijne gevoelens mede in den zomer van 1840, in welk jaar negen leerreden, gepredikt in Londen, te Allington en Leicester, in druk kwamen bij Mr. J. Paul, opgenomen in de Serie bekend onder den naam van ‘Stuivers preeken.’ De uitgave daarvan werd bij eenige tusschenpozing voortgezet in de jaren 1840 tot 1844, waarin vijf en zestig leerreden in deze Serie uitkwamen. Meerendeels waren ze zeer kort, en werden vaak niet door hemzelven gecorrigeerd (maar hoe onvolkomen zij ook waren, toch vonden ze zulk een gunstig onthaal,

dat velen een telkens vernieuwden herdruk noodig hadden, waardoor Philpot gelegenheid kreeg ze zelven na te zien: Niet minder de stijl van den prediker als de gewigtige waarheden die hij uitsprak, verzekerden zijne leerreden zulk eene goede ontvangst, want de een zoo wel als de ander was zoo eenvoudig en ongekunsteld, dat zij voor den minst ontwikkelden lezer gemakkelijk te bevatten waren, en toch waren ze uitnemend geschikt om in de zamenkomsten te worden voorgelezen, wanneer de dienst van een leeraar ontbrak.
In Julij 1843 verscheen eene nieuwe Serie van Philpots leerreden in de 'Zoar kapel preeken.' Enkele dezer leerreden waren gelijk aan die, welke in de Stuivers preeken opgenomen waren, maar de eerste Serie ging eenige jaren voort met zijne leerreden uittegeven, nadat de laatste daarmede was opgehouden Deze werden allen door den schrijver zelve nagezien; doch aangezien ze nu al lang uitverkocht waren, zijn ze met toestemming herdrukt en uitgegeven in de Serie, bekend onder den naam: 'Evangelische kanselreden.' In deze laatste Serie zijn veelligt de meest volledige en beste van Philpots leerreden in het licht verschenen. De uitgaaf van de 'Zoar kapel preken' is in 1851 gestaakt, na den dood van den drukker en uitgever, en gedurende de volgende zes jaren verschenen slechts enkele leerreden, in eene nieuwe uitgave: 'Evangelische Bediening.' Maar in 1857 werd eene overeenkomst getroffen met den heer Ford te Stamford, om op den eersten dag van elke maand eene leerrede uittegeven. Deze Serie, 'Evangelische kanselreden,' genaamd, werd geopend in Nov. 1857, met eene leerrede getiteld: 'De Geest van kracht, liefde en gematigdheid.' De snelheid waarmede de eerste honderden exemplaren dezer leerrede van de hand gingen, moedigde den uitgever dermate aan, dat eene tweede uitgaaf spoedig volgde om weder even spoedig te zijn uitverkocht.
Het kon wel niet anders, of deze eerste proef, zoo gelukkig geslaagd, deed den heer Ford voortgaan, en bij het begin van elke maand zag eene leerrede het licht. En het duurde niet lang, of de maandelijksche leerreden vereenigd met het maandnommer der Evangelische Standaard, werd door vele vrienden met belangstelling ingewacht en ontvangen. Zoo gingen deze beide uitgaven, door dezelfde meesterlijke hand bestuurd haren weg, tot dat de mond die ze sprak en de hand die ze schreef zwegen in het kille graf des doods. En toen werd het openbaar, dat God in Zijne Voorzienigheid anderen toegerust had, om de Evangelische Standaard voorttezetten. 'Maar wat zal er dan van de leerreden worden?' vragen vele vrienden met bezorgdheid. Enkele handschriften van leerreden, door Philpot niet nagezien, verbleven in des uitgevers hand, en deze bleven in de eerste plaats liggen; en toen werd besloten tot een herdruk van de 'Zoar kapel leerreden.' Deze worden thans uitgegeven, en zullen zoo de Heere wil nog maanden en jaren lang verschijnen; en, mogen wij zoo ver in de toekomst blikken, dan zijn er nog eenige handschriften onder ons die deze Serie kunnen verlengen tot dat al onze voorrraad is uitgeput. Zoo hebben wij kort de geschiedenis van de uitgaven van Philpots leerreden medegedeeld, tot op den tegenwoordigen tijd, (1871) en ons zelfs verstout eene hoopvolle toekomst aantegeven.

Schoon velen de frischheid en kracht der eerste leerreden bewonderen, wij voor ons meenen, dat de laatste Serie de beste bevatten; en vooral ouder de laatste nommers vinden wij dezulke, die in den zomer van zijn sterfjaar gepredikt werden en de vrucht waren van eene geheele winter overdenking, waarin zijne bediening als prediker bijzonder gekarakteriseerd wordt. Niemand zal ontkennen, of zijne uitgesproken woorden in de twaalf laatste jaren, opget eekend door het nauwkeurig stift van den heer Ford, en allen door hem zelven nagezien en onderzocht, vormen over het geheel een waardige mijn van bevindelijke waarheid en onderwijzing; en ligt geneigd als wij daartoe zijn door onze groote liefde voor zijnen naam, meenen wij regt te hebben tot de onderstelling, dat zij tot in de volgende geslachten zullen gelezen, bepeinsd en geliefd worden.
Philpots bijzondere bezigheden als uitgever van de Evangelische Standaard en het nazien zijner leerreden, lieten hem weinig tijd over om andere oorspronkelijke werken te schrijven. Evenwel kwamen een tweetal geschriften uit, die oorspronkelijk geschreven werden voor zijn maandblad. Het eerste is getiteld: 'Het waarachtig, natuurlijk en eeuwig Zoonschap van den Heere Jezus Christus, de eeniggeboren Zone Gods,' en verscheen in 1861, hetwelk schier het eenigste werk kan genoemd worden, dat hij schreef over Godsdienstige geschilpunten. Wat ons betreft, wij moeten zeggen, er geen spijt van te hebben, dat hij zich zoo weinig inliet met Godsdienstige geschilpunten; schoon altijd gereed, om als een kampvechter voor Gods waarheid op te treden, wanneer eenig grondbeginsel des geloofs werd aangerand, toch zal hij met veel grooter liefde en bewondering herdacht worden in zijnen vurigen ijver om 'het weggedrevene weder te brengen, het gebrokene te verbinden, en het kranke te sterken' onder Gods treurend volk op aarde. Maar, alleen staande als hij was, is zijne aanspraak op den naam als medestrijder genoegzaam te verdedigen, door te wijzen op den zegen welke God er aan verbond, zoowel als de krachtige beslissing van den verlengden strijd dien het uitlokte.

‘De voortgang der paperij in dit land beschouwd uit een Godsdienstig en Staatkundig oogpunt,’ was het tweede werk, dat uit de Evangelische Standaard overgedrukt werd en kort voor zijnen dood in het licht verscheen. Dit onderwerp trok altijd zijne bijzondere belangstelling. Het schrijven daarvan kostte hem uren arbeids om alles na te vorschen, waarbij hem te stade kwam den rijken schat zijner geleerdheid, en de zorgvolle beoefening van zijn nu ten volle ontwikkeld oordeel. De uitkomsten waren geëvenredigd aan deszelfs verdiensten, en zijne wijd uitgebreide verspreiding was zeer bevredigend voor hem, aangezien het bewees hoe zeer zijn arbeid in het algemeen gewaardeerd werd.
Even voor de uitgave van dat werk verscheen een van zijne meest belangrijken arbeid, nl.: ‘De nagedachtenis van William Tiptaft,’ zijn geliefde vriend en mede-arbeider, dat zoo uitstekend was als levensbeschrijving, omdat het met de teekening van dien geliefden vriend, zoo volkomen zijne eigene persoonlijk beschreef. Het was een getrouw en onpartijdig berigt van den overledene, door iemand, die als zijn naauwste vriend, het best daartoe in staat was, en wij kunnen moeijelijk zeggen of het diep lelang dat dit werkje inboezemt, het meest verschuldigd is aan het werk en het karakter van Tiptaft zelven, dan of de aangename wijze van voorstelling, waarmede de schrijver dat teekende, het meeste bekoort.

Velen van Gods dienstknechten hebben, in den loop van een lang en werkdadig leven, meermalen gepredikt en meerdere geschriften in het licht gegeven dan onze dierbare afgescheiden vriend, maar, evenals de arme vrouw, die den Heere zalfde, ‘heeft hij gedaan wat hij konrte.’ De krachten en gaven, die zijn Hemelsche Vader hem geschonken had, heeft hij geheel aan den dienst van zijn Meester gewijd. Velen hebben grooter naam nagelaten, maar van weinigen is zulk eene aangename gedachtenis in de harten der vrienden overgebleven. Een kind van God kan schier geen beter deel en lot begeeren, dan gelijk hij, bezig te zijn in den dienst van zijnen Heere totdat hij van de aarde opgeroepen werd en aanlandde in den Hemel te midden van al de heiligen Gods. Voor al de zegeningen, die zijn arbeid en moeiten hebben afgeworpen aan het volk van Christus, zij door ons en door allen lof en dank toegebragt aan den Heere God der legerscharen.

BRIEVEN

Brief 1 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stadhampton, 19 April 1834

Mijn lieve heer Parry!
Onze vriend Tiptaft deelde mij eenige dagen geleden een en ander mede aangaande zijn bezoek te Allington, en dat gij gaarne iets van mij zoudt willen hooren. Mijn gemoed is zoo duister, onwetend en verward, dat zoo ik u eene beschouwing zou geven van hetgeen daar binnen omgaat, het u niet zeer aangenaam of voordeelig zou wezen. Toen ik u voor het eerst ontmoette, te zamen op het kerkhof staande, oordeelde ik over mij zelven, dat ik meer van de duistere dan van de lichtzijde der Godsdienst wist, en ik gevoel dat het nog zoo is. Ik kan niet, gelijk zoovele belijders doen. mij zelven vleugelen aanschaffen, om wanneer het mij behaagt tot den derden Hemel op te vliegen, noch een vuur te ontsteken, en rondom hetzelve gaande mij te verwarmen met zijne spranken, en te wandelen in zijn licht. Ik vind mij genoodzaakt tot de betuiging te komen: 'Ziet, Hij besluit iemand, en er zal niet opengedaan worden. — Als Hij het aangezigt verbergt, wie zal Hem dan aanschouwen?' Sommigen onzer belijders hier kunnen altyd aan de beloften vasthouden, en hun geloof is zoo krachtig, dat zij twijfelen noch vreezen; maar dit is een Godsdienst waartoe ik niet komen kan. En wanneer ik zie, dat hun geloof het werk van menschen is en een gewrocht des vleesches, dan moet ik hun bekennen, dat ik het nog meer met mijn ongeloof dan met hun geloof houd. Ik beweer daarmede niet, dat ongeloof en duisternis goede dingen zijn, maar zij leeren mij verstaan, wat weinigen in onze dagen erkennen, dat 'het geloof eene gave Gods is'; en ook weet ik, dat het gevoelig besef onzer eigene hulpeloosheid en ongeloof de noodzakelijke, ja de eenigste toebereiding der ziel is voor de innerlijke openbaring van Christus. Wij hebben in onzen tijd maar al te veel geestelijke dieven en leugenaars. Eerst verkrijgen ze hunne verzekering door over den muur te klimmen, en dan 'beroemen zij zich zelven over eene valsche gift', die, gelijk Salomo zegt, 'gelijk wolken en wind is, waar geen regen bij is'; dat is, zij vertoonen alle schijn om onze zielen te bewateren, en drijven dan over zonder een enkelen druppel te geven. Mogt de Heere ons voor zulk een Godsdienst bewaren. 'Het is beter nederig van geest te zijn met de zachtmoedigen, dan roof te deelen met de hoovaardigen.' Het is beter te klagen en treuren over een hart vol ongeloof en verdorvenheid, dan ons zelven eene belofte toe te eigenen, die de Heere ons niet toepast. Yelen verzekeren ons dat ze gelooven, en zeggen: 'Gij gaat ledig, gij zijt werkeloos,die nooit geweest zijn in den ijzeren oven, noch komen uit de diepte van den mesthoop. Ik geloof dat zij, die zich in waarheiden geestelijk in den Heere vérblijden, slechts weinigen zijn, en dat hunne bevinding zeer afgewisseld wordt met tijden van donkerheid en benauwdheid. En wat betreft die Godsdienst, welke ons tot blijdschap verpligt, omdat de geloovigen in den Bijbel opgewekt worden zich altijd te verblijden, hij riekt mij te veel naar de kracht des vleesches en den vrijen wil, in plaats van naar Gods werk. Ik heb behoefte aan den Godsdienst des Heiligen Geestes Ik weet niets, dan wat Hij mij leert; ik gevoel niets, dan wat Hij in mij werkt; ik geloof niets, dan wat Hij mij vertoont; ik treur alleen dan, wanneer Hij de rots slaat; ik verheug mij dan alleen, wanneer Hij den Zaligmaker openbaart. Ik durf niet zeggen, dat ik dit alles bereik, maar deze Godsdienst belijd ik, naar dezen zoek ik, dezen predik ik; en indien de gezegende Geest niet in en met mij werkt, dan val ik terug in al de duisterheid, ongeloof, aardschgezindheid, ijdelheid, zorgeloosheid, ongeloovigheid en hulpeloosheid mijner Adams natuur.
De Godsdienst is eene bovennatuurlijke en verborgene zaak. Hij is in Zijn wezen voor ons verborgen, gelijk God zelven, die een ontoegankelijk licht bewoont, totdat God hem aan ons openbaart. Het is het werk des Heiligen Geestes van het eerste tot het laatste; en geen tekst is meer waar dan deze: 'Niemand kent den Zoon, dan de Vader; noch iemand kent den Vader dan de Zoon, en dien het de Zoon wil openbaren.' Hij zal genadig zijn, wien Hij zal genadig zijn, en Hij zal zich ontfermen, over wien Hij zich zal ontfermen; en deze beweldadigden, en deze alleen, kennen den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus dien Hij gezonden heeft; en die gelukkige zielen, welke aldus bevindelijk onderwezen werden door den Heiligen Geest, en door Hem in gemeenschap gebragt met den Vader en den Zoon, zullen voor eeuwig den Drieeenigen Jehovah genieten, terwijl belijders hoog en laag, leerstellige en practicalen, Calvinisten en Arminianen voor eeuwig zullen geworpen worden in de buitenste duisternis. Een mensch, alzoo ondervindelijk onderwezen zal ootmo.dig en nederig zijn, zal ras zijn om te hooren en traag om te spreken, zal teeder van conscientie en deelgenoot eener Goddelijke vrees zijn, zal veel meer zoeken Gode dan menschen te behagen, en veel liever vijf minuten met God verkeeren, dan een uur zamenspreken met een opgeblazen belijder. Deze Godsdienst is mijn zoeken en jagen, hoe ver ik er af moge wezen; en geen andere zal mij ooit voldoen en genoeg zijn.

Ik kan niet zeggen, dat ik sinds mijn laatste schrijven meer overhel om mijn post alhier te verlaten; inderdaad, zoolang ik met toegenegenheid word gehoord, en ik niet verpligt word iets te doen tegen mijne overtuiging, kan ik niet vertrekken, tenzij de weg mij duidelijk is. Mijne bede is om verlost te worden van een vleeschelijk stelsel, maar mijn uitgaan schijnt alsnog niet mogelijk. Bid voor mij, opdat mijnen weg mij duidelijk worde en ik niet loop alvorens ik geroepen ben, noch blijf nadat ik de waarschuwende stem zal gehoord hebben. Ik kan niet optrekken wanneer ik wil, maar moet wachten op de wolkkolom.
Doe mijne christelijke groete aan …. , en geloof mij te zijn,
Uw toegenegen in Jezus Christus, J. C. P.

Brief 2 - J.C. Philpot aan Dhr. Rackham

Stadhampton, 12 December 1834

Waarde heer Rachham,
Aangezien ik geene gelegenheid vond om een brief naar de stad te zenden, vlei ik mij verschoond te zijn van mijne belofte, om aan u te schrijven. Gij zult nu zeker voor goed in uwe nieuwe woning gevestigd en eenigermate met de levenswijs verzoend zijn. De drukte en het gedruisch van Rochester moet u in het eerst zeer vreemd geweest zijn, en ik veronderstel, dat gij in nwe gedachten menigmaal uw vorig rustig verblijf terug wenschtet, waar schier het eenigste gedruisch, dat tot u doordrong, was, de beek die voorbij uw venster stroomde. Doch wanneer het geloof in beoefening mag zijn, dan zal Gods hand in deze verandering opgemerkt worden. Daarenboven, wat doet het er eigenlijk toe waar wij de weinige jaren onzer pelgrimsreize hier beneden doorbrengen? En God wordt even zoowel gevonden, gekend, bemind en gediend te midden van eene woelige menigte in eene stad als in de afzondering van een landelijk dorp. Zijn verblijf is in het hart, overeenkomstig Zijne belofte: ‘Ik zal in hen wonen en onder ben wandelen.’ (2 Cor. 6:16.) Eveneens spreekt Hij in de volgende plaatsen, die daar betrekking op hebben: Exod. 29:45;
Lev. 26:11,12; Jes. 57:15; Zach. 2:2. Maar gij zult zeggen: ‘O, ware het inderdaad zoo met mij ! mogt de Heere God in mij wonen en met mij wandelen!’ Zien wij op onze eigene geschiktheid, dan moeten wij met Salomo zeggen (l Kon. 8: 27.) ‘Maar waarlijk, zou God op de aarde wonen? Zie de hemelen, ja de hemel der hemelen zoude u niet begrijpen, hoeveel te minder dit huis, dat ik gebouwd heb.’ Als God in waarheid bij eene ziel woont, dan is het alleen door den Zoon Zijner liefde. Wat ons aangaat, ‘al onze geregtigheden zijn als een wegwerpelijk kleed; van de voetzool af tot het hoofd toe, is er niet, geheels in ons, maar wonden, striemen en etterbuilen.’ — ‘Gelijk eene fontein ha re wateren voortbrengt, (Jer. 6:7.) alzoo werpen wij onze God-deloosheden uit’ En in onze harten, — ik spreek uit ervaring, — wordt van nature niets gevonden dan hoogmoed, ongeloof, wereldsehgezindheid, afgoderij, ongeloof en zinnelijkheid. Het is een kooi met onrein gevogelte, een hol van schorpioenen, en menigwerf schijnt het de voorstelling van Babyion, zooals Johannes dat beschrijft. (Openb. 18:2) , Eene woonstede der duivelen, en eene bewaarplaats van alle onreine geesten.’ In ons zelven dus zullen wij immer vuil en zondig zijn, en ten eenenmaal ongeschikt dat Jehova in ons wonen en met ons wandelen zou. Als wij door God zijn aangenomen, dan is het alleen voor zoover, als wij aannemelijk zijn in den Geliefden. De Heilige Geest beschrijft de kerk (Ezech. 16:5) als ‘geworpen op het vlakke des velds, om de walgelijkheid van haar persoon, ten dage, toen zij geboren werd’ Dit is van natuur onze staat en toestand. Maar o, gezegende toevoeging vs 8: ‘Als Ik nu bij u voorbijging, zag Ik u, en ziet, uw tijd was de tijd der minne.’ Er is niets schoons noch beminnelijks in den mensch, dat de opmerking des Heeren aantrekt. Neen, integendeel, hij is vuil en walgelijk in Zijne oogen. Liefde is, van Gods zijde, geheel vrij, gelijk Hij zegt (Hosóa 14:5:) ‘Ik zal hen vrijelijk liefhebben.’ En het is uit kracht dezer vrije, eeuwige, souvereine en onveranderlijke liefde van Zijne zijde, en niet door eenige goedheid of gepastheid hunnerzijds, dat Hij Zijnen vleugel over eene ziel uitspreidt, en net haar een verbond maakt. Maar gij, of liever uw ongeloovig hart, zal zeggen: ‘dit is niet voor mij.’ — Maar waarom niet voor U? Zijt gij niet een arm, hulpeloos, met zonden beladen schepsel? Zijt gij niet zonder hoop en zonder hulp? — Welnu, dezulken z\jn het, voor wien deze vrije zaligheid bestemd is. ‘De hongerigen vervult Hij met goederen, en de rijken zendt Hij ledig henen.’ De wijn en melk des Evangelies is zonder geld en zonder prijs. Indien gij vermoeid en beladen zijt, dan spreekt de Heere Jezus tot u, en noodigt u om tot Hem te komen. (Matth. 11:28). Ik weet wel wat een ongeloovig hart is, en hoe het altijd partij tegen ons trekt, en harde dingen tegen ons schrijft; maar steeds wensch ik u te bemoedigen om te hopen, ja, gelijk de vader der geloovigen ‘tegen hoop’, en wel volkomenlijk te hopen op de genade, die u ‘toegebragt wordt in de openbaring van Jezus Christus.’ (1 Petr. 1:12).

Uwe beproevingen zijn ongetwijfeld vele, en ik geloof gaarne, dat gij somtijds bijna er onder dreigt te bezwijken. Maar dit is het bestemde lot van de ware kinderen Gods. Er is eene bepaalde noodzaak voov al hunne verzoekingen, kruissen en verdrukkingen, gelijk Petrus zegt 1 Petr. 1:6, 7. Het doet mij genoegen te weten, dat gij eene voordeehge Evangelieverkondiging verkregen hebt. Ik heb hoop, dat het met uwen tegenwoordigen leeraar goed zal gaan. Om voortdurend eene levensbron in des dienaars ziel te vinden, waaruit de kinderen Gods genade en het goede toevloeit, is nog heel wat anders dan voor een korten tijd met genoegen te kunnen hooren. Ik zou u raden niet te haastig te zijn met eene verbindtenis aantegaan, betzij als lid van eenig kerkgenootschap of met de belijders in het algemeen. De besten zijn het moeijelijkste te vinden, en die zich het meest opdringen zijn waarschijnlijk diegenen, wiens Godsdienst meer bestaat in woorden dan in kracht. Als de Heere het goed vindt zal Hij u Zelf lieve Christelijke vrienden verwekken, maar voor een vreemde, zooals gij zijt, is het beter te wachten, dan kennissen aanteknoopen, die gij later weder moet opgeven. Het gaat met ons hier meest bij het oude. 'Wee mij, mijne magerheid, mijne magerheid!' schijnt de algemeene uitroep. Aangezien de dagen kort zijn en ik zeer vatbaar ben om koude te vatten, heb ik in den laatsten tijd mijn volk weinig kunnen bezoeken. S. Hall schijnt eenigermate van hare doodigheid hersteld te zijn, schoon ze steeds vol blijft van klagten, en nog vaak met toegenegenheid van u spreekt. Inderdaad, ik vertrouw, dat wij allen in liefde uwer gedenken, en uw heengaan ons smart. Ik herinner mij, dat gij in een van uwe brieven nog dank zegt, dat ik u veel geleerd heb van het kwaad uws harten. Ik wenschte wel, dat ik u zoo veel of nog meer van Christus mogt geleerd hebben. Wij hebben twee lessen te leeren, waarvan de eene zeer pijnlijk en de andere zeer aangenaam is. De eerste hebt gij tot hiertoe eenigermate geleerd. De tweede, welke bestaat in eene bevindelijke kennis van Christus, moet gij nog voortdurend leeren. En naarmate gij de reinigende, genezende en heiligende kracht van Zijn bloed, liefde, genade en regtvaardigheid leert kennen, zal uw hart zich verheugen met eene heerlijke en onuitsprekelijke vreugde. Wat sommigen ook mogen zeggen aangaande bevindelijke Evangeliedienaars, dat zij hun volk in twijfelingen en vreezen opbouwen, ik geloof niet dat dit zoo is. Zij zijn geene vijanden van Evangelische blijdschap, als zij maar van de regte soort en in den regten weg verkregen is. Het is zoo, vijanden zijn ze, en het is te hopen dat zij altijd vijanden blijven van eene verderfelijke hoop en valsche verzekeringen; maar wanneer zij een waarlijk verbroken en boetvaardig hart ontdekken, dan zien zij. o zoo gaarne, dat het geheeld wordt door den grooten Medicijnmeester. Schoon ik u aangeraden heb sober te zijn in het aanknoopen van Godsdienstige vriendschapsbetrekkingen of zelfs kennissen, toch zou het zijn voordeel voor u kunnen hebben, wanneer gij onder uwe vaste bevolking enkele nederige zielen zoudt vinden, die eene bevindelijke kennis hebben van zonde en zaligheid, om nu en dan met hen te verkeeren. Onze koude, doodige harten hebben verfrissching noodig, en 'gelijk men ijzer eet ijzer scherpt, alzoo scherpt een man het aangezigt van zijnen vriend.' Maar zoek den Heere in de eenzaamheid, gelijk David bij ouds: 'Spreek in uw hart op uw leger, en wees stil.' De spijs, die Christus geeft, wordt genoemd: 'verborgen manna, en den nieuwen naam op den witten keursteen kent niemand, dan die hem ontvangt. (Openb. 2:17). Eene geestelijk geloovigc beschouwing van Hem in de eenzaamheid en in het verborgen, is veel beter dan een jaar lang van Hem te spreken met de tong en van Hem te hooren met het gehoor des oors. Hij zal u met zulke bezoeken zegenen, als Hij goed voor u oordeelt, en ik geloof, dat gij over het algemeen ze ervaren zult voor, in of na verdriet en benaauwdheid.
Onze vergaderingen in de kerk en bij de lezing worden in den laatsten tijd uitnemend goed bezocht, en in het bijzonder de laatstgenoemde. Wij hebben behoefte om aangedaan te worden met kracht uit de hoogte. Wij hebben zegen noodig, om onze harde harten week en onze zielen vruchtbaar te maken. Wanneer Hij met ons is, dan is alles wel; wanneer Hij gemist wordt is alles slecht. Geloof mij te zijn mijn lieve R.
Uw opregte en toegenegen vriend, J. C. P.

Brief 3 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

London, 7 Junij 1839

Mijn lieve Vriend!
Sints eenigen tijd gevoelde ik begeerte om u nog eens te schrijven alvorens de tijd daar zal zijn, dat we elkander weder persoonlijk wenschen te aanschouwen te Allington. Ik kan evenwel den juisten tijd niet bepalen, wanneer ik (D.V.) mijne vrienden in Wiltshire zal kunnen bezoeken, uit oorzake van wat u ongetwijfeld smartelijk zal wezen te hooren. Onder Gods oneindige wijze beschikking. heb ik op mijne reis van Weiwijn eene ernstige borstaandoening opgedaan, zooals gij vroeger wel eens getuige van waart te

Allington, en waar voor ik een tijd lang genadiglijk verschoond was gebleven. Laatstleden Zondag predikte ik tweemaal in Zoar; maar in den avond met groote inspanning door scho; beid, die ik zelfs in den morgen pijnlijk gevoelde. Sints dien tijd lub ik het huis, ja meestentijds het bed moeten houden, doch ben nu door genade zachtkens aanbeterende. Ik vond mij. evenwel verpligt aan de diakenen van Zoar te schrijven, dat ik deze week en den volgenden Zondag niet kan prediken. Het is mij wel smartelijk hierdoor hen zoowel als de vergadering te leur te stellen, die gewoonlijk zeer groot is; maar ik kan niet anders, daar ik tans geheel ongeschikt ben om te prediken. De oom mijner vrouw bedient mij, en zegt dat ik heden veel beter ben.
Te Weiwijn bragt ik met mijn vriend Smart eenige dagen met genoegen door. 'Wij wandelden, spraken en beleden tegenover elkander, zonder een enkelen wanklank te vernemen. Hij is waarlijk een begenadigd man, en naar mijn oordeel, een ver gevorderd Christen. Zonder iets van zijne getrouwheid, vrijmoedigheid of beslistheid te hebben verloren, is hij veel zachter in zijne handelwijs en uitdrukkingen geworden. Hij predikt zeer regtzinnig, bevindelijk en gezegend. De collecte was f335,— dat mijns inziens veel was voor zulk een arm volk. Ik geloof, dat de kapel nooit zoo vol gezien was, dan al de drie vergaderingen.
Ik meen dat onze vriend Tiptaft beterende was toen ik Stamford verliet. Wat hem misschien ten grooten zegen zou kunnen zijn, maar zijne hoorders niet gewillig zullen toestaan is, dat hij ophield met te prediken. Zij, die er kennis aan hebben weten, hoe beproevend het voor de gezondheid en het ligchaamsgestel is, en welk een invloed het heeft op ligchaam en geest. Ik ben eens den snoodsten opstand desaangaande in mij gewaar geworden. Maar onze natuur is zoo ontzaggelijk verdraaid en rebeleerende, dat zij met God twist als Hij onze paden kruist en onze vleeschelijke wenschen verijdelt. Voorzeker, zij die van voortgaande heiligmaking spreken, weten niets van die inwendige melaatschheid, die altijd weder uitbreekt, al is het werkelijk niet in woorden of daden. Ik ben er overvloedig van overtuigd, dat wij in den grond ongeneeslijk zijn, en dat zelfs het groote geneesmiddel ontoepasselijk is gelijk onbeproefde medicijnen aan het leger van den kranke. Ik gevoel mij boozer en vuiler dan ooit. Somtijds is het mij, al was ik de grootste huichelaar en bedrieger, aangezien ik mij in alles zoo ongelijkvormig bevind bij wat een Evangeliedienaar en Christen betaamde. Ik ben als een afgaande wekker, die eene Hemelsche hand noodig heeft om op te winden, want door gebeden, lezen, overdenkingen enz. is het mij niet mogelijk; en ik ondervind het evenzeer, dat de Hemelsche 'Werkmeester niet juist voor vierentwintig uren opwindt om dan de machine weder te laten afloopen: — Hij geeft van tijd tot tijd de noodige veerkracht, terwijl ik niets anders kan dan tegenwerken. Ook ondervind ik, dat krankheid noch vleeschelijke Godsdienst het gemoed heiligt. Ik ben, hetzij gezond of ongesteld, stomp en vleeschelijk, tenzij de gezegende Heere mij anderzins doet gevoelen.
Mijn vriend Justins heeft hier zoo even geweest, en deelde mij de teleurstelling mede, die de vrienden laatstleden avond ondervonden. Daarom kan ik het niet weigeren den volgenden Zondag te spreken, en heb dus beloofd mijn best te zullen doen. Ik geloof, dat ik het in eene andere plaats of voor een ander volk niet zou op mij genomen hebben, maar ach, er was laatst avond zulk eene groote menigte zaamgekomen, en hoogstwaarschijnlijk zal dat Zondag ook zoo zijn. Een mensch moet zijne volgzaamheid vaak duur betalen, beide in zijne ziel en ligchaam.
Geloof mij te zijn
Uw toegenegen vriend, J. C. P.

Brief 4 - J.C. Philpot aan Mej. Richmond

London, 22 Junij 1839

Mijn waarde Mej. Richmond!
Ik vrees, dat het mij niet mogelijk zal zijn, uwe en der vrienden minzame uitnoodiging op te volgen, om te Stadham te komen, aangezien ik reeds voor eenigen tijd bepaald ben, en onderscheidene uitnoodigingen, sints ik in de stad was, afgewezen heb. Het zou mij waarlijk aangenaam zijn mijne oude vrienden te Stadham en omstreken eens weder te zien, en met hen te spreken over de dingen die onzen eeuwigen vrede aangaan, en over de vele en onderscheidene hoogten en diepten, die wij op onzen weg ontmoeten.
Ik bevind mij nog steeds in het oude spoor, en kan maar geen effener pad uitvinden. Maar in opregten gemoede, — 't is eene zeldzaamheid om dat naar waarheid te kunnen betuigen, — ik gevoel het een beter en veiliger pad te zijn dan het ijdel vertrouwen van .opgeblazen belijders. Voor eene doode, ongevoelige ziel is het gemakkelijk vermetel te zijn, maar om te gelooven is voor eene levende, godvreezende ziel zeer moeilijk. Knechten rijden te paard, — een nietig ding om een mensch te behouden en vorsten wandelen als

dienstknechten op de aarde. Voorzeker, er zijn velen, wier voortreffelijkheid — altijd in eigen schatting, — opstijgt naar den Hemel, en wiens hoofd — niet hun hart, — tot aan de wolken reikt, en nogtans zullen ze nooit aanschouwen de rivieren, de stroomen, en de honigbeeken, maar de Hemel zal hunne ongeregtigheid ontdekken, en de aarde, Gods kinderen, zullen tegen hen opstaan. (Job. 20) De geheele getuigenis en geest van het woord der eeuwige waarheid is, om de magtigen van hunne troonen aftestooten en de nederigen te verhoogen; de hongerigen met goederen te vervullen, en de rijken ledig heen te zenden. Alzoo verwerven de kreupelen de prooi, de blinden zien uit de donkerheid en uit de duisternis, de melaatschen worden gereinigd, de dooven hooren, de dooden worden opgewekt, en de armen van geest wordt het Evangelie verkondigd. Maar wanneer wij nooit in ons gevoel en bevinding kreupel, blind, melaatsch, doof, dood en arm waren, gewisselijk zullen wij geene geschiktheid hebben voor- noch belangstelling in de Evangelische zegeningen.
Ik geloof, dat ik in ons kleine dorp lessen geleerd heb, die mij zeer voordeelig geweest zijn en nog zijn sints ik meer tot de openbare bediening des ‘Woords gebragt werd; en wat ik daar vaak in krankheid en smart ondervond van de bedriegelijkheid, geveinsdheid, hoogmoed, vermetelheid, vuilheid en Goddeloosheid van mijn eigen hart, als ook van de genade en goedertierenheid Gods, heeft, naar ik vertrouw, mij in eene flauwe en zwakke mate bekwaam gemaakt om te getuigen tegen de inwendige boosheden van anderer hart, en te verdedigen eene zaligheid door vrije genade bevindelijk bekend gemaakt. Ik ben nu in deze groote wereldstad, van welke ik geloef, dat te midden van hare Goddeloosheden en verfoeiselen, de Heere God een levendgemaakt volk heeft; en de kapel waarin ik predik, hoe ruim ook, is telkens goed bezet. Te midden van de vele Evangeliedienaars schijnen er inderdaad weinigen te zijn, die roeping hebben den zwaar beladenen te verligten en den verdrukten regt te doen. De meesten wentelen zich in het slijk van het Arminianisme, of verheffen zich hoog in den sfeer van het letterkundig Calvinisme. Het komt mij voor dat weinigen de kudde naar behooren weiden.
Ik heb zeer onlangs berigt uit Oakham ontvangen, en het verblijdt mij te kunnen melden, dat de Heer Tiptaft weer beter is. Het prediken evenwel moet hij om zijne gezondheid eenigen tijd staken; en ik stel mij voor, dat dit voor hem en zijn volk beide zeer smartelijk moet zijn. Wat mijne eigene gezondheid betreft, die is, door genade, veel beter dan toen ik te Stadham was, waar het vochtige luchtgestel mij zeer nadeelig was. Ook heb ik, sints ik Allington verliet, eene betere gezondheid genoten, en lijd nu minder van tweemaal te prediken, dan ik te Stadham met eenmaal ondervond.
Het verheugt mij te hooren dat Brookland tot opziener bevorderd is, en van harte hoop ik, dat de Heere hem getrouw make voor zijnen aardschen meester. Het zal hem wel niet aan verzoekingen ontbreken, en de satan zal het hard op hem aanleggen, om hem in den strik te krijgen, en alzoo neder te stooten; en dan zouden de Goddeloozen juichen. Ik heb vernomen, dat de heer Kaij laatstleden in Stadham was. Ik hoop, dat de Heere met hem was om het woord te zegenen.
Verzeker de vrienden, die in uwe kleine vergaderzaal aanbidden, mijne toegenegenheid. Groet ze bij name. Indien ik sommigen noemde, dan zouden de anderen alligt meenen, dat ik hen minachtte, wat evenwel niet het geval is. De meesten gedenk ik met Christelijke toegenegenheid, en zoude hen gaarne nog eens in het vleesch aanschouwen.
Uw zeer opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 5 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 5 September 1839

Mijn waarde Vriend!
Gij zult ongetwijfeld gaarne iets van ons willen hooren, en hoe wij, door genade, veilig tot de plaats onzer bestemming gekomen zijn. Op denzelfden dag, dat wij uwe gastvrije woning verlieten, kwamen wij te London aan. Den volgenden dag ging ik een bezoek brengen bij mijn vriend Justins, dien ik in groote verlegenheid vond, omdat hij geen leeraar wist te vinden voor den dienst van Donderdag avond, daar hunne hulpprediker hen den vorigen dag verlaten had. De oude man verzekerde mij dat hij den Heere gebeden had, om hem eenen dienaar te zenden, en hield vast, dat mijn zijn daar een antwoord was op zijn gebed. Zoo veel ik kon sprak ik tegen, doch ten slotte kon ik het niet langer weerstaan, en gaf mijne toestemming om voor hen te prediken, waarop hij zeide zijn best te zullen doen om het bekend te maken door het verspreiden van circulaires. Tot mijne verbazing, en ik geloof dat het de diakenen ook zoo ging, was er eene groote menigte zaamgekomen, zoodat de kapel overal goed bezet was. Ik meen te mogen zeggen, dat de Heere met mij was, zoodat ik hen iets

mogt mededeelen van wat de ware Godsdienst is, en hoe de ziel daarvan deelgenoot wordt. Bij het gezigt van zulk eene groote vergadering, te zaam gekomen na zulk eene korte kennisgeving als mijn vriend Justins vermogt aantewenden, gevoelde ik mij zeer bevredigd.
Op den vorigen dag des Heeren hadden wij beide voor- en namiddag een goede opkomst, en de vrienden schenen verblijd, dat wij weder goed en wel te huis waren.
Ik vermoed, dat J. Kaij Vrijdag behouden is aangekomen. Het is mijne opregte begeerte, dat de Heere met hem kwam, en hem zegene en ten zegen zal stellen. Hij moge door gouden en houten bazuinen blazen, maar 'wie heeft den mensch den mond gemaakt? Of wie heeft den stommen, of dooven, of zienden, of blinden gemaakt?' (Ex. 4: 11.) Een woord door God Zelf tot de ziel gesproken, zal wonden of heelen, dooden of levend maken, terwijl alle woorden van menschelijke wijsheid en kracht nutteloos op den grond zullen vallen. Als het Gode belieft door een mensch te spreken, wie of wat zal het beletten? En indien Hij niet door hem wil spreken, wie of wat zal Hem er toe verpligten? Niemand verdedigt dit meer dan J. Kaij, en God zegt: 'die Mij eeren zal Ik eeren.' Het prediken is eene geheimzinnige zaak, en Gods handelwijs, om zielen te zegenen door zulke zwakke, onwetende, bezoedelde, onwaardige schepselen, als sommigen onzer zich zelven gevoelen, is eene verborgenheid der verborgenheden. Uit kracht van een gevoelig besef mijner onkunde en vuilheid, heb ik niet dikwijls eene getuigenis mogen erlangen van gezegend te zijn in de prediking. Wanneer ik meer wist, meer gevoelde, meer bad en las, meer geloovig verkeerde, meer ijverig, vurig, waakzaam, ootmoedig, nederig, afgezonderd van de wereld enz., ik zou denken, meer aan den zegen te mogen gelooven. Maar wanneer ik mij zoo duister, stomp, blind, wereldsch, dwaas, zondig en schuldig bevind, dan vind ik het zeer moeijelijk eenig getuigenis te verwachten, dat de Heere het ten zegen stelt voor Zijne uitverkorenen. Ja, als ik alles ware wat ik wenschte te zijn, ik zou weldra mij zelven bewierooken en in plaats van mij te verwonderen hoe G; d mij zon kunnen zegenen, mogt ik mij verbazen hoe Hij mij niet zou zegenen, tegenover zoo veel ijver, gebed, waakzaamheid enz., als ik betoonde. Daarom zal God er voor zorgen, dat Hij zelf alle eer ontvange, en in ons eerlijk gemoed zyn wij bereidwillig ze Hem te geven.
Mijne lieve vrouw is bezig met ons huis in gereedheid te brengen. Wij hebben een bediende, die ons goed bevalt als zijnde evenredig en rustig. Wij hebben dus, voor zoo ver dit aardsche reikt, alles wat ons vergenoegen kan. Maar wat is dit alles bij gemis van Goddelijke vertroostingen? Ik gevoel mij steeds beproefd aangaande mijn Godsdienst, en breng mijne dagen meest door in het kasteel Twijfeling. Het schijnt wel, dat ik de regte kenmerken mis, en heb behoefte aan meer besliste en blijvende bewijzen van mijne aanneming onder het volk Gods. Het rouwt mij niet in Wilts geweest te zijn, aangezien ik nooit zulk eene vereeniging aan de vrienden gevoelde dan gedurende mijn laatste bezoek. Schoon mijn hart niet zoo bijzonder ruim is, toch hebben sommigen mijner vrienden te Wiltsbire er eene plaats in. Opzigtens hunne vriendelijkheid en hoogachting heb ik alleen dit te zeggen, dat ze beide onverdiend zijn. Maar zij, die warme vrienden hebben, hebben in den regel ook bittere vijanden, en zoo ondervind ik het ook. Naar ik verneem, hebben de vrienden hier tegen mij, dat ik zoo lang uitblijf, en zij hopen, dat ik op een volgend jaar niet zoo lang van huis zal gaan. Doe mijn liefdegroet aan J. K., mijn vriend Dredge, den Heer Wild, en al de vrienden. Doe onze vereenigde groet aan Mej. Parry, Mej. C. en den Heer en Mej. T., en al de vrienden, aangaande welker tedere achting wij gevoelig wenschten te zijn.
Uw liefhebbende Vriend J. C. P.

Brief 6 - J.C. Philpot aan Dhr. Isbell[9]

Stamford, 17 September 1839

Mijn waarde Vriend!
Ik gevoel behoefte, om verschooning te vragen voor mijne nalatigheid in het beantwoorden van uwe laatste vriendelijke en bevindelijke letteren. Evenwel moet ik hier bij melden, dat er vele hindernissen waren, zoo van in- als uitwendigen aard. Met reizen, prediken en het gaan van plaats tot plaats heb ik mijnen tijd zeer goed kunnen gebruiken. Maar deze uitwendige beletselen hebben niet zoo veel gehinderd als de inwendige. Somtijds onoverkomelijke traagheid en vermoeidheid, veelligt grootendeels ontstaande uit inspanning van het prediken; op andere tijden doodigheid en koudheid des harten; nu eens, een gevoel, dat ik niets kan schrijven,

[9] De Heer George S. B Isbell was leeraar eener particuliere Baptisten kapel te Bath. Hij stierf den 6 Maart 1860, in den ouderdom van 45 jaren.

dat de moeite waard is om te verzenden; en dan weder eene bevreesdheid, dat ik bedriogelijk en huichelachtig zal schrijven, Ik beveel mij derhalve uwer vriendelijkheid aan, om mij te verschoonen wegens mijn schijnbaar maar waarlijk niet opzettelijke nalatigheid en vergeten van u.

Welk een massa van vuilheid en dwaasheid, blindheid en onwetenheid, bedrog en geveinsdheid, vleeschelijkheid, zinnelijkheid en duivelsche geaardheid zijn wij! Geneigd tot alles wat kwaad en afkeerig van alles wat goed is, zamenspannende met de zonde, haat tegen heiligheid, Hemelschgezindheid en geestelijkheid, welke aardschgezinde ellendigen, schuldige monsters, verfoeilijke schepselen zijn wij! En wanneer onze gemoederen somtijds opgetrokken worden in geloof en teederheid, en hijgen naar den levenden God, hoe spoedig, hoe onmiddelijk als het ware zinken wij wederom in ons aardscbgezindj^eigen zelf in, terwijl wij ten eenenraaal onbekwaam zijn ons zelven daar wederom uit op te heffen, totdat de gezegende Geest ons oprigt. Wat aanvallen van ongeloof, bewegingen van wantrouwen, begeerlijkheden en wellusten, toegeven aan zorgeloosheid, wegkwijning van geloof, hoop, liefde en ijver; ja, welk een heirleger van onbehagelijkheden wonen in onze arme ziel. ‘Die al uwe krankheden geneest,’ zegt David. Welnu, de ziel heeft vele ongemakken, en ik zou haast denken dat er eenige overeenstemming is tusschen het ligchaam en de ziel in hunne krankheden, en dat eene Schriftuurlijke en geestelijke vergelijking tusschen die beiden kan gemaakt worden. Doch allen hebben eene tweevoudige genezing noodig, n.1. dat wondervolle geneesmiddel, dat Johannes zag vloeijen uit de doorstoken zijde van den Verlosser, bloed en water; het eene om te genezen en het andere om te wasschen, het eene om te verzoenen en het andere om te reinigen:regtvaardigmaking door het bloed, (Rom. 5:9) en heiligmaking door het bad der wedergeboorte en de vernieuwing des Heiligen Geestes. Ik gevoel maar weinig Godsdienst te hebben, maar eveneens weet ik, dat zij, die veel meenen te bezitten, niets met al hebben. Ik ben afgebragt van hetgeen zij aanbidden en vereeren. In mijne consciëntie is een ‘Tekel en Ichabod’ geschreven op vele belagchelijke dingen, die door honderden voor Godsdienst doorgaan. Wat ik vernietigd heb kan ik niet weder opbouwen, tenzij ik mij zelven tot een overtreder stel; en aldus naakt, ledig en ontbloot van schepsels Godsdienst, menschelijk geloof, vleeschelijke geregtigheid, en uitwendige heiligmaking, bevind ik mij vaak in mijn gevoel ontdaan en ledig van Godsdienst, hoedanig ook. Als ik alleen kan gelooven, wanneer het geloof wordt gegeven; kan hopen, wanneer de Geest het anker uitwerpt; kan liefhebben, wanneer Goddelijke genegenheden worden opgewekt; kan bidden, wanneer een geest der genade en der gebeden wordt medegedeeld; heilig en geestelijk kan zijn, wanneer hemelschgezindheid in mij gewrocht wordt, — wat ben ik en waar ben ik dan, wanneer ik die Goddelijke meaedeelingen derf? — een ellendig wezen, zonder Godsdienst! O, zeg het niet in Plymouth, verkondig het niet in de straten van Devonport, dat er zulk een ellendige kan wezen, die geen Godsdienst heeft, behalve wat wanneer en hoedanig God dien geeft! Methodisten, Ranteristen, Baptisten, Independenten, Calvinisten en Hawkerianen zullen te zaraen hunne handen als in vrome verschrikking opheffen en uitroepen: Leeft er zulk een mensch, die dan alleen ziet, wanneer hij licht heeft; hoort, als er gesproken wordt; loopt, als hij getrokken wordt; gevoelt, wanneer het Goddelijk gewrocht wordt; en spreekt wanneer hij iets te zeggen heeft? Wat wordt er dan van al onze Godsdienst, familie gebeden en persoonlijke Godsvrucht, voortgaande heiligheid, prediken, lezen, bidstonden, liefdemaaltijden, gereformeerdheid, Godsdienstige voorregten, en morgen en avond oefeningen? Zucht er een ellendige, wiens groote oogmerk, gebed en begeerte is, om als leem te zijn en God als zijn pottebakkor te hebben? — Ja, meer dan een, of een dozijn, of een twintigtal, ik vertrouw, dat er zulke ellendigen in menigte zijn op het gelaat des aardrijks, die drek verspreiden op de vrome aangezigten van menschelijk Godsdienstigén. (Mal. 2:3) Het is waarlijk eene onvergeeflijke beleediging om niets te zijn, en een geestelijke bedelaar en bankroetier is evenzeer geminacht en gehaat bij de rijke Laodicesche kerken van onzen tijd, als een hulpeloos, in lompen gehulde schavuit bij een op zijn rijkdommen roemende lekkerlijk levenden raadsheer. Wat de Godsdienst van duizenden aangaat, ik heb hem voor omtrent negen jaren doorgehaald, en steeds kleeft het mij aan gelijk pek. Och betooverd en opgesierd als ik was, als een aangenaam jong mensch, was ik zoo beminnelijk, heilig en geestelijk, maar toen krankheid en verzoekingen, twijfelingen en angsten, aanvallen van ongeloovigheid, opwellende verdorvenheden en eene diepgaande overtuiging van al het nietswaardige behalve Goddelijke onderwijzing en Ilemelschgezondene Godsdienst, mijne betoovering en versieringen wegnamen en mij naakt lieten staan, — en naarmate ik mij zelf leerde beschouwen begon ik ook anderen te wegen, — ach, toen werd ik iemand van een slechten geest, en in menig oog een ware duivel geworden. En wat is mijne overtreding, en wat is mijne zonde, dat zij mij zoo hittelijk najagen en vervolgen? — Dat ik het schepsel voor niéts verklaar, en Christus alles in allen. O! dat ik mij dagelijks meer in mijne vuilheid en nietigheid leere kennen, en Christus in mij verheven worde als mijne wijsheid, regtvaardigheid, heiligmaking en verlossing.

Ik heb verstaan dat gij in dien grooten ijskelder, Exeter, geweest zijt, dat verblijf van doodigheid, onwetendheid en ketterij. Het zou mij verheugen te hooren, dat uwe boodschap ten zegen was in die stad, met hare vele kerken, waar de kracht der levende Godzaligheid zoo weinig gevoeld en gekend wordt. Het verblijdt mij te hooren, dat mijne betrekkingen gebruik maken van uwe bediening, en dat gij ze nu en dan eens bezoekt. Mogt de Heere het woord aan hunne zielen zegenen. Mijne borst heeft veel geleden van het vele prediken, doch het is door genade nu weder beter. Gij hebt misschien nog geene ondervinding gehad van de vermoeijenis en het afmattende der prediking uit- en inwendig Het zal wel komen, wanneer gij onvermoeid en ijverig voortwerkt Ik wil daarmede zeggen, dat gij het zonder noodzaak niet te zwaar opneemt; mijn vriend Tiptaft heeft het deswege bijna moeten opgeven.
Dat de Heere u leide en besture; Zijne vrees diep in uw hart plante; u vele liefelijke getuigenissen geve van Zijne gunst, en u zegene en ten zegen stelle.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 7 - J.C. Philpot aan Mej. Philpot[10]

Stamford, 16 October 1839

Mijn lieve Fanny!
Uwe letteren hebben mij waarlijk zeer verrast en tegelijk aangenaam getroffen, en ik moet uwe getuigenis aangaande het wezentlijke van de kracht en den zegen dien gij genoten hebt, als zoodanig aannemen. Het is inderdaad verwonderlijk, dat een schuldige ellendeling van Adams gevallen geslacht zulk een zegen ontvangt, als daar is in eene ontdekking van de genade en liefde Gods in Christus Jezus; en het is ons een wonder van alle wonderen, dat sommigen onzer, zoo vervreemd van het leven Gods, eenen zegen in Zijne handen vinden. Ongetwijfeld zult gij dikwijls opgemerkt hebben, hoe traag en afkeerig ik was met u te spreken of aan u te schrijven aangaande den Godsdienst. En wat mij voornamelijk terughield was, dat ik te dien tijd uw Godsdienst niet als Goddelijk kon erkennen of aannemen. Steeds hield ik mij overtuigd, dat gij verre waart van onopregtheid en huichelarij, maar toch was er iets in mijn gemoed, dat mij belette het als een Goddelijk werk aantemerken, dat het gewrocht was van Hemelsche onderwijzing. Doch uwe tegenwoordige getuigenis heeft mijne volkomene toestemming, nademaal de geest en de geur mijn gemoed verkwikten, sints ik uwe letteren ontving. Mogt gij hare liefelijkheid nog lang genieten, en dat de Zaligmaker den kouden winter en de snerpende vorst der verzoeking in ‘e toekomst van uwe ziel weere. Gij moet rekenen op de vervolging eener wereld, die in het booze ligt, en van eene wereld, dood in de belijdenis, en uw eigen verdorven, bedriegelijk, verraderlijk hart zal u menige pijn veroorzaken. Hart zegt:
‘Als vergeving is geteekend en vrede afgekondigd Dan is het, dat de strijd begint’, niet eindigt, zoo als de meesten meenen. En deze groote verandering van hart en geest zal eene overeenkomstige verandering des levens tengevolge hebben, en dit zal vervolging uitlokken, want Pauluszegt: ‘Allen, die Godzaliglijk willen leven in Christus Jezus, zullen vervolgd worden’; omdat uw leven en omgang eene getuigenis zal zijn tegen hun kwaad en zonde, en dit zal huune vleeschelijke vijandschap tegen u opwekken. Ik hoop, dat de Heere, die zich zoo genadiglijk en ontfermend jegens u betoond heeft, u afgezonderd en in het bijzonder zal bewaren, u veel leiden in de zoete gemeenschap met Hem, uw hart en genegenheden dooden voor het zin- en zienlijke, en u een voorbeeld maken in geloof, liefde en goede werken. Ik zou u raden, niet te redetwisten en te strijden met Mej. R., het geeft u niets dan dorheid, magerheid en onvruchtbaarheid. Laat haar door uwe geestelijk-gezindheid, wijding des levens, teederheid des gewetens, eenvoudigheid en Goddelijke opregtbeid zien, dat gij een schat verkregen hebt, niet in de vergadering der dooden, maar daar, waar God in geest en waarheid aangebeden wordt. Wanneer zij een van den Hemel onderwezene is, zoo zal zij de Hemelsche bewijzen niet kunnen wederstaan, en het zou mij niet verwonderen, of na eenigen tijd zullen hare oogen open gaan voor de verdorvenheden en vormelijkheid van de Staatskerk. De menschen strijden vaak een wijle tijds tegen overtuigingen, bijzonderlijk indien zij inloopen tegen sterke vooroordeelen, of de wereldschgezindheid en hoogmoed onzes harten, doch worden eindelijk verpligt zich te buigen onder de kracht der waarheid. Zoo lang en zoo veel als in mijn vermogen was heb ik gestreden voor de Engelsche Kerk, en kon het niet dulden, dat tegen haar gesproken werd; maar ten laatste gevoelde ik mij verpligt, die bewijzen voor regt te erkennen, en dat ik ze moest gehoorzamen.

[10] Eene zuster van den heer Philpot, die later huwde aan den heer Isbell Zij stierf te Plymouth, den 11 Augs. 1870.

Het is mij uit uwen brief niet regt duidelijk, of Mej. R. bij u inwoont, of dat ze digt bij u woont en u daarom dikmaals bezoekt. Wij spreken geen vloek uit tegen de gevestigde kerk, maar verkondigen alleen hare verdorvenheden. Wat mij aangaat, ik noem zelden haren naam; en zeg niets van haar, omdat ik veel gewigtiger werk heb dan hare wallen te beschieten. Ook wil ik mijn vinger niet opheffen, om haar neder te doen ploffen, en ik begeer niets van hare bezittingen. Zoo wij naauwgezet handelen moeten we ons voorbereiden op vervolgingen.
Het moet u wel eene beproeving geweest zijn te weigeren om als volmagt voor Mej. W. op te treden. Niettemin handeldet gij volkomen naar regt, om niet te doen waar uw geweten bezwaar tegen had. En waarlijk, hoe kondet gij voor u zelven of anderen beloven, dat het kind al de geboden zou houden, en al zulke beloften volbrengen als er door den getuige bij de doopvont worden afgelegd? Het zou eene ontzaggelijke spotternij voor u geweest zijn, met eene verlichte conscientie zulke beloften te doen, als gij weet dat niemand, en bijzonder geen onwedergeboren mensch, kan volbrengen. Mogt de Heere bij toeneming uw geweten teeder maken en houden, u steeds aan Zijne gezegende voeten brengen, en u bewaren van in hart en leven van Hem af te wijken. Nadat de kinderen Israëls de Doode Zee waren doorgegaan, vergaten ze aldra Zijne werken, en hun volgende stap was een afgod te maken en zich daarvoor neder te buigen.
Dezen morgen hoorde ik van den heer I. en gevoelde overeenstemming met zijnen brief. Hij beloofde mij eenige Gezangen ter lezing te zenden. Als dit geschiedt, moogt gij ze wel insluiten in uw pakje naar L. Wanneer de Stuiver-post in werking komt, dan hoop ik dat onze correspondentie wat zal uitbreiden. Aangaande het geestelijk welzijn van onze geliefde moeder en zuster zal nu uwe bekommernis toenemen. O, welk eene genade is het, den toekomenden toorn te ontvlieden! Welk een ontzaggelijk zwaren toorn zullen allen, die Jezus en de kracht Zijner opstanding niet kennen, ondervinden. Dat onze kenmerken en bewijzen steeds vernieuwd mogen worden. Bid voor mij, dat ik in waarheid gezegend moge worden. Mijne borst is tans veel beter. Ik heb er tans minder pijn in. Voor eenigen tijd was ik bevreesd, dat ik het prediken voorbands zou moeten opgeven.
Huntington's werken zult gij ongetwijfeld met voordeel lezen. Van sommigen is eene goedkoope uilgaaf uitgekomen, als: 'Het Koningrijk der Hemelen door geweld genomen'; en 'Beschouwingen over den God Israels.' Dat laatste is een zeer aangenaam voortbrengsel van zijne pen. De Gezangen van Hart zijn mede een uitgelezen schat voor een kind van God, dat kennis heeft aan zijn eigen smart en kwalen. Maar bovenal is het Woord van God, onder de onderwijzing des gezegende Gcestes, de meest voordeelige medgezel voor eene levende ziel. Van den Heere Jezus wordt gezegd: 'Toen opende Hij bun verstand, dat zij de Schriften verstonden.' Gezegende onderwijzing, wanneer Hij, die den sleutel Davids heeft. Zijn eigen Woord verklaart en onze harten opent om het te ontvangen met Uemelsche zalving en Goddelijk gezag! O, als Hij Zijne hand aan het slot der deur stelt, en onze harten bewogen worden om Zijne stem te hooren spreken in Zijn Woord! Gij zult ongetwijfeld zoo veel mogelijk onder de bediening van den Heer I. verkeeren, die de Heer gezegend heeft aan uwe ziel. Onder het Woord zal u menige verborgenheid geopend, vele verborgenheden der Godzaligheid zoowel als verdorvenheden uws harten ontdekt worden, en gij zult nu eens gewond en dan weder geheeld, nu eens eene bestraffing en straks een vertroosting ondervinden, nu eens ter neder geworpen en dan weder opgerigt worden. Het leven des geloofs is een vreemd, verborgen leven en brengt mede menige les van smartelijken en soms van zeer aangenamen aard. Wel mag er gezegd worden: 'Wie onderwijst gelijk God?'
Ik zal hier tans niets meer aan toevoegen, dan onze vereenigde liefdegroet aan onze lieve Moeder, Maria Anna en uzelve.
Uw liefhebbende Broeder, J. C. P.

Brief 8 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 17 October 1839

Mijn waarde Vriend!
Reeds onderscheidene dagen — ik zou haast zeggen weken, — verwachtten wij een brief van u, en telkens werden wij teleurgesteld als wij zagen, dat de postbode onze deur voorbijging. Ik was bezorgd om te weten hoe mijn vriend Kaij was gehoord, en misschien schuilde er ook wel wat jaloesij onder of niet zijnen breeden voet mijne stappen had uitgewischt. Het verheugt mij, dat gij hem met voordeel gehoord hebt, en dat zijne getuigenis ingang in uwe consciëntie vond. Datgene, wat ons aangenaam is te hooren is ons niet altijd

voordeelig, en datgene, wat ons veroordeelt is ons menigwerf wezentlijk en op den duur meer ten goede, dan wat ons bemoedigd. Anderen, die wij hoogachten en op wien wij kunnen rekenen, te hooren spreken van openbaringen en genietingen, terwijl wij ons zelven duister en doodig gevoelen, bittere dingen tegen ons zelven schrijven, en ons zelven des eeuwigen levens onwaardig keuren; wekt vaak de jaloesij bij ons op zoowel als medelijden met ons zelven en opstand. Maar somtijds bemoedigt het ons als wij ontwaren, dat zij ook naar den wand tastten aleer zij de poort binnenkwamen, en dit spoort ons aan tot een roepen, zoeken en bidden, en wij roepen uit: 'Hebt Gij dan maar eenen zegen? Zegen mij, ook mij!' Wanneer gij de bevinding van begenadigde menschen leest of hoort, zoodat zij met kracht en overtuiging in uw harte ingaat, zoo zult gij altijd bevinden, dat zij veel en langdurig geworsteld hebben alvorens zij den prijs verwierven. En dit moedigt ons aan ook alzoo te worstelen, en zoo te loopen, dat wij mogsn verkrijgen. Ik hoop dat onze lieve vriend de Heer Wild zoo wel als E Pope en enkele anderen, die wij als uitgelezen hoorders kennen, eenen zegen genoten hebben. Het is ongetwijfeld zeer wenschelijk onzen vriend Tiptaft te ondersteunen bij den last, dien hij zoo lang en blijmoedig droeg, evenwel behooren zij, die J. Kaij minachtend buitensluiten wel te bedenken, dat hij eene geroepene tot de bediening is, opdat zij niet in hunne bezorgdheid van bevriend te zijn met de eene partij in wezen de andere veroordeelen, en handelen tegen Gods Woord. Ik weet, dat W. Tiptaft zelf bekent, eene groote menigte volks niet te kunnen behouden, en ik durf zeggen, dat hij spreekt overeenkomstig hetgeen hij in Abingdon ondervond. Ik meen uit uwen brief te moeten opmaken, dat de Kapel te Allington niet bijzonder bezet is. Ik ben er van overtuigd, dat eenig talent en wat in het gemeen genoemd wordt eenige gaven volstrekt nooodzakelijk zijn voor een prediker, om over het algemeen geliefd eu nuttig te zijn voor Gods volk. En inderdaad zou men mogen vragen, hoe iemand den moed heeft den kansel te beklimmen, tenzij hij de gemeente Gods kan leeren; en hoe zal hij dat doen; zoo hij niet eenigzins toegerust is met geestelijke gewaarwordingen, gedachten en woorden? De Schriftuurlijke geschiktheid van een Evangeliedienaar is, dat hij 'bekwaam is om te leeren.' Eene zekere mate van Goddelijke bespraaktheid is derhalve volstrekt nookzakelijk voor een dienaar der Waarheid; en ik denk niet, dat mij iemand een leeraar zal kunnen noemen, die verstoken van zulk eene gave als Gods volk aangenaam is, ooit veel en wijd gezegend zal zijn. Ik spreek alleen van eene Goddelijke gave, want alles wat hierbij te kort schiet is wind en ijdelheid. Het verblijdde mij te hooren, dat W. Tiptaft plan heeft voor eenigen tijd te Allington te komen in het laatst der volgende maand, en om uwentwil zou ik wenschen dat zijn bezoek wat langer zou duren. Hij heeft naar Oakham geschreven, dat hij sterker en beter is. Jongstleden Maandag ontving ik een opmerkelijken brief van mijn oudste zuster; — ik zeg opmerkelijk, want ik had mij niet meer kunnen verwonderen, w;anneer hij in het Grieksch geschreven ware geweest. Hij was geschreven onder den krachtigen invloed eener Goddelijke openbaring, en had op mijn gemoed al den geur, de wezenlijkheid en kracht van eenen Hemelschen zegen Inderdaad, zij kon nauwelijks hare gewaarwordingen van lof en dank mededeelen, bevreesd als zij was, dat het te veel zou zijn voor haar zwak ligchaam. Sinds jaren leefde zij onder indrukken, maar voor mijn gemoed was er altijd eene hapering, en ik had er geene aanneming van als een werk Gods Zij schijnt in den laatsten tijd meer beproefd te zijn geweest, en leefde in gedurig ge bed, dat de Heere Zich aan haar mogt ontdekken, dat zij Z:jn kind was. In 't bijzonder smeekte zij Hem onder een avondbeurt van den heer Isbell, dat Hij het haar duidelijk mogt maken; maar het bleef haar donker tot aan het einde van zijne leerrede, toen hij spoedig van onderwerp veranderde en Jes. 5 7 las. Zij verhaalt, dat toen hij aan het 10 vers kwam, op eens de nevelen voor hare oogen opklaarden, en zij had een geloofsgezigt van den Zaligmaker en ging de enge poort binnen, na reeds lang naar den wand getast te hebben. Zij haastte zich huiswaarts, viel op hare knieen, en riep zonder eenigen twijfel uit: 'Mijn Heere en mijn God!' Sedert dien tijd was zij vol lofzegging en zaligheid. Zulk eene verandering zag ik nooit in mijn leven. Haar brief is mij vol van kracht, en ik kan nauwelijks gelooven dat zij hem schreef zoo verschillend is de inhoud van alles wat ik ooit van haar las of hoorde. Zij is uitwendig iemand van opregt karakter, en was steeds afkeerig van iets te belijden dat zij niet kende, en verkeerde ook nooit onder de vromen, om hunne belijdenis zich te kunnen eigen maken. Ik ken haar zoo goed, dat het een ontzaglijk bedrog of een Goddelijk werk moet wezen, en het eerste durf ik niet te veronderstellen, opdat ik den Geest der genade geene smaadheid aan doe. Naar ik gehoord heb van den heer Isbell, vindt het bij hem alle aanneming als een Goddelijk werk, en het schijnt bij hem door veel verborgen gebeds te zijn voorafgegaan. Steeds ontwaart mijn gemoed de aangename overdrukking, en het houdt mijne gedachten gedurig bezig. Ik twijfel niet, of het is mijn geest een spoorslag geweest, om bij nacht en bij dag vele vurige smeekingen op te zenden, opdat ik ook een zegen mogt genieten. Zij schreef voor het oogenblik in volle verzekerdheid des geloofs, noemende Jezus haren Broeder, en zegt, wat er ook gebeuren moge, zij is behouden. Hare taal en de wijze waarop zij zich uitdrukt, verbaast mij, en herinnert mij eenige van Hart's aanteekeningen.

De Heer Isbell is de persoon, die in de Evangelische Standaard schreef, onder den naam G. I. Stoke. Ik stel mij hem voor een goed onderwezen, zeer beproefd en geoefend jongmensch, en ik gevoel, dat hij in het geloof leeft dat God het gebed hoort en beantwoordt. O, het is goed op den Heere te wachten, en gelijk Paulus, Hem te dienen in alle nederigheid des gemoeds, onder menigerlei tranen en verzoekingen! Hoe groot is Hij in Zijne vrijmagt! Hoe vreeselijk in geregtigbeid, en toch hoe rijk in barmhartigheid en genade jegens de Zijnen.
Mijne borst is door Gods genade weer beter. Ik heb er zeer aan geleden, zelfs zoo, dat ik gedacht bad voor eene wijle tijds het prediken te moeten staken.
Ik zag reeds eenigen tijd uit naar een brief van mijn vriend Dredge; doch ik weet, dat bij zich niet gelijk velen kan nederzetten en schrijven, hetzij hij iets gevoelt of niet. Hij moet een bronwel ontwaren aleer hij putten gaat. Het verblijdt mij, dat hij met Kaij op goeden voet staat en met hem de verschillende dorpen en steden bezoekt, waar hem de gelegenheid tot prediken geopend is. Uwe belijders in Wiltshire zullen eene goede gelegenheid hebben om J. Iv&ij te wegen, maar het kon daarmede wel eens gaan als met het grijpen van dien held in de woestijn, dat hij u gevangen nam in plaats van gij hem.
Het spijt mij dat de traagheid van den boekverkooper uwe toeneming in de kennis van den akkerbouw verhindert. Ongetwijfeld zult gij eenige nuttige wenken in het boek vinden; maar gelijk andere voorschriften, wordt derzelver waarde gekend door ze optevolgen. Eveneens zou het mijns inziens jammer zijn, zoo London u aftrok van Huntington, of dat gij de voorkeur gaaft aan zijne wetenschappelijke verzameling boven het Woord van God. Ik zou zeer wenschen meer smaak te hebben in de gezegende waarheden Gods, en dat ik de Schrift meer kon onderzoeken en lezen. Hoe zoet, hoe gepast, hoe wijs, hoe Hemelsch-levend en wereld-doodend is het Woord van God! Welke rijke schatten van waarheid zijn daar opgelegd, en wanneer wij ze lezen in Gods licht en ze gevoelen in Gods leven, wat wordt dan de doordringende kracht ondervonden van de waarheden daar geopenbaard. ‘Toen opende Hij hun verstand, opdat zij de Schriften verstonden.’ Gezegende opening, wanneer Hij, die den sleutel Davids heeft, Zijne handen uitstrekt en onze harten ontvangbaar maakt voor Zijn eigen Woord. En wanneer wij bij zulk eene opening der Schrift aan ons, dat Woord bepeinzen hoe gezegend is dat! Er staat geschreven, dat ‘de dooden zullen hooren de stem des Zoons van God, en die ze gehoord hebben zullen leven.’ O, dat hooren van de stem van den Zone Gods in onze harten! Voorzeker, het zal onze doodige harten, koude gestalten, verwelkende hoop, kwijnende liefde, stervend geloof, hartelooze gebeden en bezwijkende gemoederen verlevendigen; ja, doen herleven als het koren en doen groeijen als de wijnstok. Wat is alle Godsdienst zonder een Goddelijk begin, midden en einde, aangevangen, voortgezet en voleindigd met eene hemelsche kracht, bovennatuurlijk leven en geestelijke zalving? Wel mogen wij ons schamen walgen en bedroefd zijn van wege al onze gedachten, woorden en werken, al ons weten en belijden, voor zoo ver het niet bestaat noch bestaan heeft in de kracht, onderwijzing en wijsheid Gods. Al ons spreken was ijdel gesnap, ons bidden lippendienst, ons prediken wind en ijdelheid, ons belijden huichelarij, onze kennis de ergste soort van onkunde, en al onze Godsdienst vleeschelijk en bedrog, als zij niet het gewrocht waren eener Goddelijke mededeeling. Van den heer Izak Newton, de uitnemende wijsgeer, wordt gezegd, dat hij tot iemand, die hem gelukwenschte met zijue kennis, zeide: ‘Ik ben gelijk geweest aan een klein kind, dat aan het zeestrand een weinig water in een schelp opnam, terwijl de groote oceaan der waarheid onontdekt voor mij bleef.’ Hoe veel te meer gevoelt een geestelijk mensch hoe weinig, hoe nietsbeteekenend zijne kennis is van de onnaspeurlijke rijkdommen van Christus en van de gadelooze schatten der wijsheid, die in Hem verborgen zijn. Gelijk J. Kaij ergens aanteekent, dat er twintig jaren noodig zijn voor een mensch, om een dwaas te worden. Bedenk eens en zie, of gij met Hart kunt zeggen: ‘Zijn ligte en luchtige droomen nam ik voor stevig voedsel.’ ‘Wat is er geworden van de vele onderwijzingen, die gij in uwe kapel gehoord hebt van de oude hulppredikers? Voorzeker zijn ze alle verdwenen gelijk het gas uit een gescheurde balon, en al de voorafgaande aanmerkingen zoowel als de gevolgtrekkende opmerkingen zijn u geweest als een morgen wolk en vroegkomende dauw. Ik geloof, dat wij moeten leeren ons zoowel over onze Godsdienst als over onze zonden te schamen. Ik zie zooveel huichelarij, vermetelheid, bedrog en valschheid in mijne belijdenis, dat ik mij gedrongen gevoel het gedurig te belijden en vergeving voor en verlossing van haar te zoeken. Alle ding doet ons goed, zoo het ons maar onzen droesem uitzuivert, ons opwekt tot gebed en smeeking, ons leidt tot het onderzoek van Gods Woord, en ons ernstig en opregt maakt. Ik ben zoo zelden opregt, zoo weinig op de regte wijze ernstig, en gevoel mij vaak zoo lauw, en koud, en zorgeloos, en vleeschelijk, en zinnelijk, dat ik reden heb de laag-ste plaats intenemen. Sommige belijders zijn, naar hunne eigene meening, altijd opregt; maar zij die dat veronderstellen zijn in den regel het meeste verstoken van geestelijke opregtheid, en kennen ze niet als eene gave en werk Gods. Indien ze kennis hadden aan hunne eigene huichelarij en onopregtheid, het zou hen roepende maken naar opregtheid, en zij zouden leeren, dat het opregt zijn een dagelijksch kruis en vaak zelfs een oven der verdrukking met zich brengt.

Verzeker mijne liefde aan J. Kaij en de vrienden.
Uw toegenegen vriend, J C. P.

Brief 9 - J.C. Philpot aan Mej. Philpot

Oakham, Maandag 18 November 1839

Mijn lieve Fanny!
Het verblijdde mij te hooren, dat de goede Heere steeds genadiglijk met u handelt. Ik ontving ook een brief en een pakje gedichten, gezangen enz. van den heer I., waarop ik binnen kort hoop te antwoorden. Ik heb de gezangen gelezen, en mijns inziens hebben ze veel schoons; ofschoon sommige minder welluidende gedeelten beschaving, en eenige verkeerde rijmklanken eenige wijziging behoeven. Aan het eerste, getiteld: 'De bloed-hond,' geef ik de voorkeur boven anderen. Er zullen te weinig zijn om afzonderlijk te worden uitgegeven, tenzij in een of ander tijdschrift, als de Evangelische Standaard. Deze verzameling is waarlijk te nietig om gedrukt te worden, dewijl het nauwelijks een goed vel zou beslaan. De koopers wenschen toch zoowel iets van eer.igen omvang als van gehalte te ontvangen, en zoo weinig vond alligt geen bijval tenzij bij eigen vergadering of naaste vrienden. Zoo hij besluiten kon nog eenigen te vervaardigen, en dezen nog eens nauwkeurig overtezien, mij dunkt, dat het verkieselijk was boven eene overhaastige, ontijdige uitgaaf. Een zeker zoetvloeiendheid in de poëzij is eene volstrekte vereischte in gezangen, en gebrek daaraan, gelijk met die van Herbert van Sudbury het geval was, is eene gewisse belemmering aan zijne wijde verspreiding, al is de inhoud vol uitgelezen bevinding en gezonde waarheids-zin; terwijl die van Cowper en Kent hun grooten aftrek veel te danken hebben aan de liefelijkheid der poëzij. Er moge gezegd worden, dat het vleeschelijke fraaijigheden zijn; maar daarop zou men kunnen antwoorden, dat het beter is in proza te schrijven wanneer men de eerste eischen der poëzij niet in acht neemt, en wil men op die wijze zijne gewaarwordingen en denkbeelden mededeelen, dan nemen wij stilzwijgend aan, dat wij met de poëzij wenschen te behartigen wat tot baar wezen behoort. Hart, de eerste der zangen dichters, bad eene bijzondere gave voor dat werk; maar behalve de bevindelijke en gezegende zalving, die er in ligt, bewonder ik de scboone volheid van elken regel, daar ieder woord een denkbeeld bevat. Indien ik niet veel ophad met de gedichten van den heer I., ik zou hem niet aanraden om er mede voorttegaan. Ik hoop hierover en aangaande andere dingen breeder te schrijven, doch weet niet of ik het tans zal kunnen bijbrengen.
Ik gevoel, dat uwe brieven mijne ziel ten zegen zijn, en dit beeft de begeerte in mij gewekt, om eenige uittreksels op te zenden aan de Evangelische Standaard, — geteekend met de beginletters van uwen naam, — waarin ik geschrapt en veranderd heb, wat betrekking heeft op familiezaken. Dat de beloften aan uwe ziel gedaan vervuld mogen worden. Mijn geloof kan zoo ver niet komen. Maar volhard in gebed en smeekingen, mijne lieve zuster! voor allen, van wien gij gelooft dat de belofte insluit, en ook voor mij, opdat de liefde Gods in mijn hart uitgestort en het verzoenend bloed van Jezus aan mijne conscientie besprengd worde. Zij, die vijandschap openbaren zijn niet altijd het verste van het Koningrijk Gods. Meêgaanden zijn somtijds erger dan tegenstanders. Rachel benijdde Lea's vruchtbaarheid, die met het opwekken van hare vijandschap ook hare begeerte deed ontwaken, en met den tijd ontving zij een evengelijken zegen, ofschoon zij het met haar leven betaalde. Niets is de. Heere onmogelijk, en niets kan Zijn vownemen verijdelen, neen zelfs onze-vreeselijke verdorvenheden en ellendige onwaardigheid niet. Gij zijt in uwen onwedergeboren staat bewaard gebleven van te vallen in die uitwendige zonden, waarin zoo velen van Gods uitverkorenen verstrikt geraken, maar als de zonde Gods voornemen der genade jegens u had kunnen verijdelen, gij zoudt nooit den zegen hebben ontvangen. Gij zult nog menig pijnlijke les van inwendige verdorvenheid te lecren en diepten te doorwaden hebben, waarvan gij tans weinig ervaring of begrip hebt. Wanneer de vlam der inwonende zonde opste;kt, de satan de kolen aanblaast en de gezegende Heere Zijn aangezigt verbergt, dan zult gij ondervinden, dat een christen-krijgsman 'met de liel te kampen heeft door het geloof,' zoo als Hart het uitdrukt. Maar welke beproevingen en moeijelijkbeden gij ook zult moeten ondergaan, Hij, die u geroepen heeft is getrouw, Die het ook doen zal.
Even als gij, heb ik ook vaak vele oefeningen gehad aangaande familie gebeden. Ik kan mij niet voorstellen dat God een welgevallen heeft in formuliergebeden, want Hij is een Geest en wil in geest en waarheid aangebeden worden. En aangezien het gebed een spreken is van een kind tot zijnen Vader, zoo moet het vrij uit het hart komen en niet overeenkomstig een geschreven vorm. Wanneer een kind zijnen ouders om brood vroeg met eene vraag op papier gesteld, het zou meer den schijn van spel dan wezenlijkheid hebben dat het behoefte aan

spijze had. Ik zou u waarlijk aanraden niet in tegenspraak met uw geweten te handelen, of eenigzins den schijn aantenemen om te spotten met God. Maar kunt gij zelfs niet enkele woorden, als voor de vuist zooals het genoemd wordt, uitspreken? Er is niets, dat een gebed van vrouwen onder vrouwen tegen is, want wij lezen (1 Cor. 11:5) van een gebed der vrouw, d. i. in het openbaar, ofschoon niet onder mannen, want dan behoort zij te zwijgen, (1 Tim. 2:12; 1 Cor. 14:34.) Weinige eenvoudige woorden zouden anderen meer ten zegen en uwe conscientie tot verligting zijn, want dan zoudt gij alleen kunnen uitspreken wat gij gevoelt. Wat eene gave genoemd wordt, is niet noodzakelijk, zoolang een persoon niet blijft steken, of zijne behoeften in eenvoudige woorden kan uitdrukken. Doch ik wensch de zaak geheel en alleen aan u zelven over te laten, en beveel u raad en onderrigting te zoeken bij den Wonderlijken Eaadsman.
Gij zult ondervinden dat velen, die van uwe gezegende verandering gehoord hebben, nauwkeurig acht zullen geven op uw gedrag, of zij iets onbestaanbaars kunnen ontdekken. Vooral zij, die met u een zelfde kapel bezoeken, zullen uwe kleeding, uw gelaat en zelfs uwe houding nauwkeurig bespieden, of zij ook iets kunnen vinden dat met christelijke volkomenheid onbestaanbaar is; want vele geloovigen zoowel als ongeloovigen zijn van meening, dat zoodanig de staat is van zulk een gezegende. En verwonder u niet als ook u iets treft van dat vuil en slijk waarmede de heer Isbell zoo schandelijk is bezoedeld, want gelijksoortige leeringen en bevindingen zullen gelijke vijandschap uitlokken. Ook heeft de satan zijne lokazen bekwamelijk toebereid en uitgezet. Gij zult u zelven niet dood vinden tegenover de begeerlijkheden des vleesches, de begeerlijkheid der oogen en de grootschheid des levens. En de satan heeft ook zijne verzoekingen als een engel des lichts, en weet vermetelheid, geveinsdheid geestelijke hoogmoed, farizeïsme en een heirleger van andere kwaden in te prenten. Maar Hij, die u tot den krijg geroepen heeft, zal uwe handen onderwijzen ten oorlog en uwe vingeren tot den strijd; en Hij die in u is, is meerder dan hij, die in de wereld is.
‘Welk een wonderlijke omkeer wordt bewerkt door Goddelijke onderwijzing en hemelsche bezoeken ! De ziel leeft in eene nieuwe wereld en ademt in een nieuwe sfeer. Het oude is voorbijgegaan, en ziet, het is alles nieuw geworden. Nieuwe begeerten, gevoelens, hope, vrees en oefeningen zijn er ontstaan, en de ziel is een nieuw schepsel geworden. De wereld verschijnt in hare ware verwen, als een geschilderde penning, en dewijl hare vermakingen in hare regte waarde worden geschat, zoo bekommert men zich weinig over hare goede meening en begeert ze ook niet. Maar hoe volkomen afhankelijk zijn wij van den rijkdom der liefde Gods, en van de Goddelijke werkingen des gezegenden Geestes, om zelfs een greintje van het Hemelsche te gevoelen of te verwezenlijken! En hoe onbekwaam om het geringste deel der eeuwige wezenlijkheden te gelooven, te gevoelen, te tasten, te hantéren of te genieten, tenzij ze geestelijk aan ons ontdekt worden! Van veel lezens zoowel als van vele boeken te maken is geen einde, en veel studeren is vermoeijing des vleesches. Het is den kinderen Gods niet raadzaam vele geschriften van feilbare menschen te lezen. Deze verwarren vaak het gemoed en leiden tot geschillen en ijdele krakeelingen, of strekken soms meer
tot het verkrijgen van die kennis, welke opgeblazen maakt, dan van die liefde, welke sticht. Niet dat eene regtzinnige, zalvende, bevindc’ijke schrijver somtijds niet voordeelig zou wezen, bijzonderlijk in die tijden, wanneer wij de Heilige Schrift niet kunnen lezen wegens verwarring der gedachten. Maar wanneer er eenige lust en begeerte is naar Gods Woord, daaruit zal veel gewigtiger, krachtiger en meer Hemelsch onderrigt getrokken worden, dan uit eenige pennevrucht van den mensch. En waartoe zouden we naar de waterbakken gaan, terwijl wij de fontein zelve hebben? Alles, wat in de menschelijke geschriften goed is, werd ontleend aan den Bijbel; en waarom zouden wij uit de tweede band erlangen, wat wij regtstreeks uit de bron zelve kunnen verkrijgen? En de schrijfstift des menschen heeft onnoemelijk vaker medegewerkt tot het voortplanten en ondersteunen van dwalingen, dan ter bevordering van Gods zaak en de waarheid.
Morgen keeren wij terug naar S., aangezien het gisteren mijn Zondagsbeurs alhier was. Onze nieuwe woning bevalt ons uitnemend, en wij hebben een zeer evenredige, vertrouwde bediende, die we liefhebben. Yerzeker mijne liefde aan onze lieve moeder, M.A. en hare kleinen. Mijn hartelijke groet aan E. en Mej. R., wie ik mij zoo goed kan herinneren schier van hare kindschheid af.
Uw toegenegen Broeder, J. C. P.

Brief 10 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 29 November 1839

Mijn waarde Vriend!

Wetende dat gij één dergenen zijt, die den postbode geen verwijt doet wanneer hij u een vriendenbrief bezorgt, beantwoord ik uwe letters wat eerder dan ik anderzins zoude gedaan hebben, temeer daar ze vragen behelzen, wier beantwoording ik niet mag uitstellen

Ik kan wel medegaan in uwe onderscheidene twijfelingen en vreeze. Ik ontwaar vaak een gevoel in mij, alsof ik geen greintje Godsdienst noch sprankje Goddelijk leven deelachtig was. Yaak ledig van kermen en zuchten schijn ik zoo roekeloos alsof er Hemel noch hel ware; en dan als het ware uit mijn slaap ontwakende onder het slaken eener begeerte. Ik kan niet medegaan met...'s scheepje, noch met dergelijk rustig voortzeilend scheeps-volk; ik ben gelijk een schipbreukeling, die van uit de grondelooze zee moet gered worden, of omkomen. De zalige bevrijding mijner zuster heeft mijn gemoed een wijle tijds opgewekt, maar helaas! ik ben tamelijk goed tot mijn oude standplaats weder ingezonken. In de volgende maand zal in de Evangelische Standaard een uittreksel uit een paar van hare brieven opgenomen worden. Sommigen mogen er tegen twisten en anderen het betwijfelen, maar laten de twisters en twijfelaars eene betere van hunne eigen bevinding geven. Ik voor mij zou met eene zoodanige zeer ingenomen zijn, en als gelijke beweldadigde haar verdedigen tegen het vleesch, den duivel, het geweten, de wet, de wereld, de farizeën en de antinomianen, belijders en verloochenaars der waarheid, de kinderen Gods en des duivels. En ik meen, dat wij moeten vasthouden wat wij hebben, hoe weinig het ook moge wezen, want zoowel de duiven als de roofvogels zullen er naar pikken, en de schapen zoowel als de bokken zullen er aan knabbelen. Maar hij, die de getuigenis Gods in zijne ziel heeft, zal door hetzelve kunnen staande blijven, en ook datzeive zal door hem kunnen bestaan, wanneer alle andere getuigenissen zuilen bezwijken of tegen hem getuigen. In onze eerste tijden zijn wij gelijk een kind, dat alleen leert gaan. Wij leunen op een stoel, of houden iemands hand vast, maar binnen kort, na eenige buitelingen en vaak getuimeld te hebben, nu eens over den voet van een vriend, dan weder door een aanstoot van den vijand, of door het uitglijden onzer eigene verdorvenheden, leeren wij alleen te wandelen eeniglijk afhangende van vrije genade en Goddelijke onderwijzing.

Het volk ziet op mij om onderwezen te worden, en wat kan ik hun leeren dan dit, dat wij dwazen zijn en God de alleenwijze, niemand derhalve kan leeren dan Hij en gelijk Hij. En dit maakt het volk toornig, die hun eigene dwaasheid nog niet geleerd hebben. Door het gansche land heen roemen de menschen den Godsdienst, en niet één van de duizend heeft de eerste les geleerd — n.1. niets te zijn. Sommigen verheffen het geloof en anderen de werken, dezen prediken vrije genade en genen vrije wil; maar hoe weinigen zijn er onder deze luidruchtige menigte die hulpeloos en hopeloos aan Jezus voeten liggen, en hulp en hoop in Hem vinden! Ik wenschte wel dat wij wat meer nabij mogten leven, opdat wij onze teekenen somtijds aanschouwen en over eenige dier verborgenheden zouden kunnen spreken.

De beschouwing van Hawker en Huntington beeft veler gramschap gaande gemaakt, maar ik geloof, dat bevindelijke Christenen er niet veel tegen zullen twisten. Ik schreef het als uit mijn eigen hart en beschreef er mijne eigene gevoelens mede. Ik geloof, dat dien ten gevolge velen de Standaard hebben opgegeven. De brief van William T. wordt te Oakham zeer gewenscht. Mijns inziens heeft 'een Reiziger' (naar ik geloof J. H.) zeer goed geschreven, en hij heeft snaren geroerd, die in gevoelige harten weerklank zullen vinden.

De Heer R. is ontevreden dat zijne hoorders tot mij getrokken worden, en hij zegt, de besten te hebben verloren. Ik geloof dat Mej. . . . eens eene verlorene, maar nu eene wedergekeerde zoo niet wedergeborene, begint te begrijpen, dat alles wat hij doen kon was haar op te bouwen in vermetelheid, en de troffel in eene spleet gerakende, die hij niet naar behooren overpleisterde, is het geheele overtreksel los en bevende geworden. En wanneer al die looze kalk eens nedervalt, dan zal zij een weinig beginnen te leeren wat Godsdienst is. Ils: mag niet anders dan uittezoeken en wegtewerpen alle onbereide metselkalk, betzij van farizeïsme of antinomianïsme, vermetel vertrouwen of voorgewende nederigheid, en alles gevallen zijnde verlang ik mede te vallen en het weder op te bouwen met. betere materialen. Maar ik ben een droevig en knoeijerig werkman, die vaa': tegen eigen bedoeling hot verkeerde goed keur en het goede afkeur of bederf. Doch mijne roeping is uittewerpen wat ik in mijzelven verdorven en ongezond vind, en geene bevestiging te zoeken van datgene, wat mijne ziel kan bevredigen noch heelen. Somtijds maakt schuld iemands hand levende, en herinnering aan onbestaanbaarheden doet aanstonds den opge heven slag verzacht nederkomen, en dan doen twijfelingen en vreeze voor vermetelheid het cement uit de handen vallen Daarom vind ik, dat nederwezpen en opbouwen beiden regt behooren te geschieden. Hart heeft in zijne voorrede, dat onwaardeerbaar stuk, de zaak bij den regten naam genoemd, waar hij den raad geeft, dat niemand de inspraken van zijn eigen of anderer hart vertrouwen moet schenken, maar dat de Christen van zijnen God onderrigt erlange. Ik vind mij zoo langer zoo meer afgebragt van te zien of te vertrouwen op menschen, aangezien ik gevoel en ondervind, dat allen aan dwaling onderhevig zijn en niemand dan God alleen kan onderwijzen.

De Heer Isbell heeft mij in den laatsten tijd zeer belangrijke brieven geschreven. Hij roemt zeer het schrijven van W. T. in het nomrner van de Evangelische Standaard. Doe mijn hartelijken groet aan hem, zijne vronw en kinderen. Doe mede mijn liefdegroet aan Dredgo, den heer Wild, E. Pope, Cannings vrouwen enz. enz. Op den duur heb ik toch weinig beter vrienden, dan die van Allington.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 11 - J.C. Philpot aan Mej. Philpot

Stamford, 24 December 1839

Myn lieve Fanny! Gisteren heb ik uw pakje in goeden staat ontvangen, en vond den brief van J. G. aan G. I. zeer belangrijk, die met eenige wijziging uitnemend geschikt is voor de Evangelische Standaard. Voorzeker is elk levend gemaakt en wedergeboren vat der barmhartigheid een vernieuwde proeve van die liefelijke woorden: 'Waar de zonde meerder geworden is, daar is de genade veel meer overvloedig geweest.' En zij die erkennen, dat alles wat zij zijn en hebben verschuldigd zijn aan souvereine, onderscheidende, alles overvloeijende genade, moeten zingen tot prijs der heerlijkheid Zijner genade, waardoor Hij hen aangenomen beeft in den Geliefden. Wel mogen wij eenig en geheel afhangen van genade, zoo voor het voorleden, het heden als in de toekomst, en terwijl anderen zich kleederen van spinnen weefsels uit eigen ingewanden bereiden, zal de genade van den Drieëenigen Jehova hier al onze hope, en namaals ons eenigst loflied zijn.
Het verwondert mij niets, dat gij uwe onkunde gewaar wordt. Het is ook veel beter dan te roemen op uwe kennis. Al is het nu niet, toch zult gij ten eenigen dage het zien, dat het goed was dat uw hoofd niet opgevuld was met kennis, dewijl dit de verandering te meer treffende en duidelijk maakt. Door het gevoel van uwe onkunde, zult gij u ook des te meer afhankelijk weten van Goddelijke onderwijzing, en bewaard blijven van te rooken aan eigen netten, en uwe ziels-roep zal zijn: 'Wat ik niet weet, leer Gij mij dat.' 'Ontdek mijne oogen, dat ik aanscbouwe de wonderen Uwer wet.' Sinds lang was ik diep overtuigd van de behoefte aan Goddelijke onderwijzing, en op verschillende tijden en steeds dagelijks gevoel ik mij gedrongen tot ernstige smeekingen om de gezegende onderwijzingen des Heiligen Geestes. De belofte staat voor eeuwig vast: 'Al Mijne kinderen zullen van den Heer geleerd zijn.' En Jezus beeft Zijn eigen gezegend zegel er op gedrukt, als Hij zeide: 'Er is geschreven in de Profeten: En zij zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk dan, die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij.' Joh. 6: 45. Dit is de 'zalving van den Heiligen, waardoor de kinderen Gods alle dingen weten;' 'de zalving, die van alle din-
 gen leert, en waarachtig is en geen leugen. 1 Joh. 2: 20, 27 Gij zult u er goed hij bevinden veel in het Woord der waarheid te lezen. Het is, toegepast door den eeuwigen Trooster, 'geesten leven,' (Joh. 7: 63); en de bladeren van dien boom zijn tot genezing, en zijne vrucht tot spijs. Ezech. 47: 12; Openb. 22:2. 'Want al de Schrift is van God ingegeven, en is nuttig tot leering, tot wederlegging, tot verbetering, tot onderwijzing, die in de regtvaardigheid is.' Door veelvuldig lezen van het Woord zal een gebrekkig geheugen verhelderd worden, en niemand schatte het gering, dat zijn gemoed wel voorzien is met de waarheid, dewijl de gezegende Geest vroeger of later menige plaats aan het hart zal toepassen, die op dezen oogenblik slechts in het geheugen huisvest. 'Het Woord van Christus wone rijkelijk in u in alle wijsheid.' Col. 3: 16. 'Dat het boek dezer Wet niet wijke van uwen mond, maar overleg het dag en nacht.' Jozua 1: 8 Zie mede de volgende Schriftplaatsen: Deut. 6: 6-9; 17:18, 19; 30:11-14; vergel. met Rom. 10:6-10: Ps. 1:2, 3; 119:97, 99, 103, 115, 130, 148.
Gij hebt alreede zoo vele aanmoedigingen tot het gebed genoten, dat ik niet twijfel of gij zult er in voortgaan uwe belangen Gode bekend te maken. Ik mis dien zegen van den geest der gebeden, en derf die verzekering der verhooring, waarmede en zooals gij daarmede beweldadigd zijt. Mijne ernstige begeerte en zuchten was meer om een zegen voor mijne eigene ziel. Ik gevoel mijne dagelijksche behoefte aan gemeenschap en openbaring des Heeren. Jabez zond een liefeijk gebed op (1 Chron. 4:10) 'Indien Gij mij rijkelijk zegent, en mijne landpale vermeerderen zult, en Uwe hand met mij zal zijn,' enz. Om waar1ijk gezegend te worden is de ziel&begeerte van elk kind van God, en de toepassing van Zijne liefde en bloed aan de consciëntie is inderdaad een zegen. En als Zijne leidende, onderrigtende, ondersteunende en oprigtende hand met ons is, wat kunnen wij meer begee ren? En bewaard te worden van het kwade, dat het ons niet smart; wat teeder geweten begeert ook zulk een zegen niet? Het bevreemdt mij niet dat Mejufvr... . koud is. Gij kunt rekening maken op vele zulke koele blikken van uwe vorige vrienden. Er kan geene wezenlijke vereeniging noch hartelijke overeenstemming zijn met hen, die ons veroordeelen. 'Hoe zullen twee te zamen wandelen, tenzij ze

overeengekomen zijn?' Uit Egypte te zijn uitgeleid veroordeelt hen, die zich nog in die slavernij bevinden, ingenomen met het look, de ajuinen en het knoflook van dat verblijf. Zulk een grove spijs moge aan een aardschen trek voldoen, het is weinig gepast voor degenen, die het, verborgen manna geproefd hebben. Gij zult ondervinden, dat uwe beweegreden verkeerd voorgesteld, uwe woorden verkeerd uitgelegd, uwe handelingen nauwkeurig bespied, uwe gebaarten, gewaad en algemeen voorkomen elk oogenblik onderzocht en beproefd worden. Het smart mij te vernemen, dat uwe gezondheid voortdurend zwak is, doch het kan ten zegen voor u zijn om u meer tehuis te houden, en alzoo eenigzins beveiligd voor het scherpe oog van heiligen en zondaren, belijders en onheiligen. Mogt de Heere op Zijnen tijd en wijze het woord zegenen aan onze dierbare moeder. Tracht haar zoo veel gij kunt aantemoedigen genade te zoeken bij Hem, die barmhartig is, ja rijk is in ontferming. En mogt de Heere u in staat stellen te volharden in gebed en smeeking voor baar, en — ik mag er wel bij voegen — ook voor mij, dat de Heere mij waarlijk mogt zegenen door de openbaring Zijner liefde aan mijne ziel.
Het komt mij voor, dat gij bij de prediking van den heer Isbell wel wat onder den invloed der opwekking verkeert, het viel mij altans op in uwe laatste letteren, waarin gij spreekt van uwe verwachting om een gil of een uitroep te hooren onder zijne prediking. Dit is niet de gewone weg des Heeren, zooals gij zelf kunt getuigen — wanneer Hij met kracht tot den mensch spreekt. Niet in den storm, noch in de aardbeving, noch in het vuur, maar in eene zacht suizende stilte werd Hij waargenomen. De wachtende profeet bewond zijn aangezigt niet in zijnen mantel, noch ging uit in de klove gedurende den ontzettenden strijd der elementen, maar toen bij de zachte stem van liefde en kracht hoorde trad hij voor en stond in den ingang van de rots. Zoo menigwerf wordt opwekking in plaats van den Godsdienst, zelve gesteld, gelijk onder de Wesleijanen en Ranters.
(Het overige van dezen brief is verloren.)

Brief 12 - J.C. Philpot aan Dhr. Isbell

Stamford, 9 Januarij 1840

Mijn waarde Vriend!
Reeds dagen lang zag ik naar eenig berigt van u uit, om uwe toestemming te erlangen tot het opzenden van J. G.'s brief aan de Standaard. Doch aangezien gij niet schrijft, vermoed ik dat gij antwoord wacht op uwe vriendelijke letteren. Inderdaad, van wege duisterheid des gemoeds en vleeschelijkheid des harten, ben ik vaak ongeschikt aan iemand te schrijven. Meestentijds is het ebbe en vloed bij mij, en wanneer het getij zich wendt en de vloed begint, dan vind ik mij gedwongen alle gaten en sluizen te openen en mij neder te zetten om te schrijven. Ik ben vaak het meest bekwaam en gewillig om te prediken en te schrijven, wanneer de gelegenheden niet dienen. En wanneer de tijden aanbraken, dan waren de gedachten verloren, de gewaarwordingen verdwenen, de dauw opgedroogd, de warmte gebluscht en de spijs koud en smakeloos geworden. Somtijds gevoel ik onder mijne wandeling of aankleeden zulk een ijver, leven, kracht, denkbeelden en woorden, dat ik met vrijmoedigheid het woord des levens zou voorstellen, of de waarheid schrijven met tegenwoordige geur en beslistheid. I£aar als ik daarna op den kansel stond of de pen opnam, dan waren niet alleen de kracht en het gevoel verdwenen, maar ik miste zelfs den gedaclitengang, de Schriftteksten en het licht dat ik er over had, en al de helderheid der denkbeelden waren mede vervlogen, en ik vond mij opgesloten, verlegen, verward en schier zonder woorden. Nu eens heb ik zoodanig over een' tekst gesproken, dat ik er mij zelven over verwonderde; en dan eens was ik, sprekende over dezelfde woorden, zoo gesloten, dat ik nauwelijks een denkbeeld kon uitwerken, of een volzin vermogt uittespreken, dat naar mijn oordeel op de zaak zelve toepassing had; en ik verwonderde mij dat de menschen mij ooit weder wilden hooren. Yele Calvinistische leeraars kunnen dezelfde preek over dezelfde woorden voor eenige vergaderingen uitspreken; maar dat is mij niet mogelijk. Voor elke leerrede en iedere gelegenheid ben ik afhankelijk van den Heere; en vind een verschillenden gedachtengang, of onderscheidene manier om mij uittedrukken, al naar mate de vergaderingen zijn. Ook kan ik niet schrijven wanneer mij lust, noch mijne gedachten en gevoelens uitdrukken wanneer ik het zou wenschen. Tegenover sommige mijner correspondenten gevoel ik mij gesloten, en de inkt bevriest als het ware in mijne pen; terwijl voor anderen mijne pen is als van een vaardig schrijver, en ik kan de gedachten mijns harten mededeelen gelijk mijn hand zich beweegt over het papier. 'Kunnen ook twee te zamen wandelen tenzij zij overeengekomen zijn?' vraagt de Heilige Geest; en de ondervinding van alle eerlijke menschen antwoordt:neen! Huichelaars en geveinsden kunnen te zamen wandelen; en zoo kunnen de

vijanden der waarheid, gelijk Herodus en Pilatus, zamen vereenigd gaan gelijk bloedhonden, om een dierbaar leven na te jagen. Mijne ondervinding in de laatste zeven of acht jaren was, dat het best is veel voor mij zelven te houden, en niets te zeggen tot menschen, met wien ik geene hartelijke vereeniging gevoel. Sommigen noemen dit hoogmoed, anderen bitterheid des geestes, maar eene valsche vereeniging zonder eene geestelijke heeft mij nooit iets anders gegeven dan kwelling en angst. Bastaarden en knechten znllen nooit anders dan verspieders en vijanden zijn (Gal. 2:4.) Ismaël zal Izak bespotten, schoon ook in hetzelfde huis geboren; en ook laten de twee zaden, tusschen welke God vijandschap gesteld heeft, zich door geene menschelijke wijsheid verzoenen. En hoe walgelijk en ondragelijk mij ook het gezelschap van wereldsche menschen moge wezen, toch beken ik eerlijk, dat de tegenwoordigheid en de omgang van een zedig mensch, die mij volstrekt niet kwetst door zijne wereldschgezindheid, mij dragelijker is dan de vleijende taal van een verharden belijder. Ik hoop immer den omgang van beiden te vermijden, maar ik zou toch veel liever met den een dan met den ander een grooten weg afleggen. Ook heb ik het nooit zeer verstandig geacht, de zulken de gevoelens van mijn hart medetedeelen. Zoo iemand danst, verachten zij hem, gelijk Michal David deed; en zoo iemand ter nedergeworpen is verachten zij hem ook. Bij hen is de profeet een dwaas en de geestelijke mensch is een dwaas; en schoon hunne tong vleit en hunne woorden zachter zijn dan boter, is het hun er om te doen, opdat zij den regtvaardige in het geheim te beter kunnen slaan en treffen. Yroeger gevoelde ik mij aangetrokken door iedereen, die van Jezus Christus sprak; maar ik heb desaangaande veel geleerd, en mijne genegenheden vloeijen tans in een nauwer kanaal, en ik geloof te dieper naarmate zijne breedte minder wordt. ‘Zoo velen als er naar dezen regel zullen wandelen, over dezelve zal zijn vrede en barmhartigheid, en over het Israël Gods.’ En welke is die regel? — ‘Een nieuw schepsel in Christus Jezus.’ Zoo zegt de Geest door Paulus, en alzoo antwoord ik: ‘Amen!’ Geen nieuwe belijdenisschriften, dat zou de letterkennis vermeerderen; geen nieuwe levens-wandel, dat zou een verbeteren niet wederbaren van zondaars zijn; geen nieuwe tonden, dat zou slechts vleijende sprekers maken. Aangaande alles, wat minder is dan een nieuw schepsel, moeten wij op de vraag: ‘Is het vrede, Jehu?’ antwoorden: ‘Wat vrede, zoolang als de hoererijen van uwe moeder Izébel, en hare tooverijen zoo vele zijn?’ Doch in dezen strijd hebben wij op geen beter onthaal te rekenen dan onze voorgangers ten deel viel. Indien zij den Zaligmaker gehaat hebben, zij zullen ook den gezaligde haten, en indien zij Hem beëlzebul genoemd hebben, hoe veel te meer Zijne huisgenooten.

Ik heb iets gehoord van vriend ... en zijns broeders huwelijk. Hij schijnt zeer ingenomen en dankbaar te zijn met alles wat hij hoorde en zag. Gij zult bemerken, dat hij geen mensch is van een krachtig gemoed noch diepe bevinding; evenwel houd ik hem voor iemand, die de waarheid in opregtheid lief heeft en ook deelachtig is. Maar hij is niet wat een mijner vrienden gewoonlijk noemt: een man uit het voorste gelid. Hij is beter geschikt te ondersteunen dan vóór te gaan, beter te volgen dan te leiden. De zoodanigen zijn niettemin bruikbaar, wanneer zij zich zelven en hunne eigene zwakheid bewust zijn, waarvan ik geloof dat hij geen vreemdeling is, en tevreden zijn met den leger pot te mogen koken, of pluksel voor de gewonden bijeen te brengen, liever dan den verloren hoop het hoofd te bieden.

Gij vraagt mij, hoe ik overtuigd werd van den doop der geloovigen? Ik zou niet weten iets toe te voegen aan hetgeen ik desaangaande heb geschreven. Toen het onderwerp eerst post vatte in mijn gemoed, wendde ik mij in vijandschap daarvan af, aangezien het mij was alsof een man, met een zaag in zijne hand gereed stond om mijn appelboom om te houwen, die gouden appelen droeg. Zoo veel was mij duidelijk, dat als de doop van den geloovige de eenige Schriftuurlijke was, ik moest breken met een stelsel, dat zich op den kinderdoop of besprenging grondt. Doch ik had er noch neiging toe noch geloof voor, temeer daar mijne gezondheid maar redelijk was en mijn geheele inkomen uit de gevestigde Kerk kwam. Evenwel zag ik in, dat de Schrift geen anderen doop beveelt noch er een voorbeeld van geeft; waar nog bij kwam een gezigt van de ontzaggelijke spotternij van den dienst der Engelsche kerk in het besprengen der kinderen, aan welken ik nogtans gelukkig ontkwam, dewijl ik een hulpprediker had, die dat zoowel als alle ander vormlijk werk verrigtte.

Omtrent dien tijd waren er ook van mijne vrienden, die zich van de Staatskerk afscheidden en gedoopt werden, en dewijl ik in gelijke vriendschapsbetrekking met hen bleef verkeeren en wij nog al eens dit onderwerp bespraken, werden mijne overtuigingen steeds sterker, totdat zij eindelijk alle banden en boeijen overtroffen, en mij uit Babylon deed gaan. Omstreeks zes maanden, nadat ik de Staatskerk verlaten had, werd ik door den heer Warburton gedoopt, en heb er sints nooit aan getwijfeld of het een Evangelische ordonnantie is, schoon ik er geen trek toe heb om er een Schibboleth van te maken, of het te stellen tot eene verhevene plaats van mijne bediening. De wijze waarop zoo vele Baptisten daarover handelen staat mij tegen, want het schijnt hun alles in allen — en het groote keerpunt te zijn; en daarom merk ik het liever aan als een bevel, dat uit Goddelijk onderwijs en liefde moet gehoorzaamd worden. ‘Indien gij Mij liefhebt zoo bewaart Mijne geboden.’ Doch sommigen mijner liefste vrienden en beste hoorders zijn geen baptisten, en dat is geen hefboom noch

struikelblok tusschen onze vriendschap en liefde. Niettemin kan ik den heer Triggs noch wijlen Mr. Fowler toegeven, dat het eene onverschillige zaak is, of in onzen ijver voor geestelijke wezenlijkheid zulk een duidelijk bevel des Heeren maar ter zijde te stellen, en de handelingen Zijner Apostelen tot niets beteekenende dingen en schaduwen te verlagen. Jezus is de Wetgever Zijner uitverkorenen, en wie Zijne bevelen minachten vereeren Hem weinig. Bij Matth. 5 vs. 19 lezen wij een ontzaggelijk woord, en gij moogt wel bedacht zijn op het verschil, dat er bestaat tusschen overtreding door zwakheid, en het verzuimen door minachting of verachting door verharding des harten. En ik meen te mogen zeggen, dat gij de scherpe snede van dat genoemd vers zult gevoeld hebben, in die uitdrukking: ‘En den menschen alzoo zal geleerd hebben.’ De gedachte is mij wel eens tot troost geweest, dat welke mijne overtredingen ook mogen geweest zijn, ik den menschen toch zoo niet geleerd heb, en heb nimmer eenige afwijking van het enge en nauwe pad geregtvaardigd hetzij voor mijzelven of anderen. En hier stel ik een groot verschil tusschen de tegenstanders van den doop en de verachters van denzelven. S. heeft er tegen gepredikt, en ik geloof dat hij den doop des geloovigen belagchelijk voorstelde. Daarom wilde ik de gelegenheid om met hem te correspondeeren niet voorbij laten gaan, zonder hem zijne dwaling onder het oog te brengen. Dit heeft wederzijdsch een warme discussie ten gevolge gehad, en als ik in mijn antwoord hem voorstelde, dat ik misschien in een jaar nauwlijks éénmaal over den doop van den kansel spreek, dan kon hij niet verstaan, hoe ik daarin getrouw geacht kon worden, terwijl ik hem tegenstond als die denzelven verloochent. Hij zag het onderscheid tusschen het blind zijn voor en tegenstaan van eene waarheid niet in. Hadt gij bijv. over het onderwerp gezwegen, ik zou het niet te berde gebragt hebben; maar hadt gij het bestreden, ik zou het verdedigd hebben, en ik zou meenen, dat dit onderscheid zeer verstaanbaar is. Als uwe Kerk niet baptistisch is, dan zult gij ondervinden, dat het spreken over den doop alles in vlam zal zetten, en eene oorzaak van twist blijken te zijn. Maar ik wil niet, dat gij het verkleind voorstelt, wanneer de Heere het op uwe ziel gebonden heeft, en de krachtigste preek, die gij er over prediken kunt zou zijn, om u zelven aan den doop te onderwerpen. Niettemin zou de storm ook het oude kaf kunnen uitwannen, met hetwelk gij ongetwijfeld meer bezet zijt dan gij zelve wenscht en weet Gij hebt het waarschijnlijk wel eerder opgemerkt, dat de oude leden van kerken gemeenlijk niet de meest geestelijke of leerzaamsten zijn, en dat onze eerste hoop en verwachting gevestigd is op hen, die de Heere ons als zegelen op onze bediening gaf. En gij zult ondervinden, dat de doop meer ergernis geeft aan de oude leden dan uwe andere prediking, dewijl het een meer voelbaar punt is en het voor hen de verkenningsplek is, van waar uit zij hun geschut stellen tegen wat zij noemen: uwen bitteren geest enz. Dat het u daarom een keerpunt zij; en nogtans zij het zoo niet voorgesteld, maar enkel als eene waarheid door den Heere geleerd.

Vóór dat ik hem kende, werd hij door de bouwlieden, die fonderen noch metselen verstaan, vooraan geplaatst; en ik geloof dat veel omgehouwen werd alvorens op zijne regte lengte afgemeten te zijn. Helaas, helaas! hoe velen zouden in eene kerk tot niets geperst worden, als zij door de hand des Geestes aangegrepen werden. En vele anderen zouden in de pers tot eene treurige onbeduidendheid inkrimpen. Gij kunt er op rekenen, dat er bij al het licht in onze dagen toch weinig genade is. De meesten beroemen zich op eene valsche gift, en zijn potscherven met schuim van zilver overtogen. De beste onderwezenen roepen uit: ‘Mijne magerheid, mijne magerheid, wee mij!’ en treuren over hun onvruchtbaarheid en doodigheid. De belijdende Kerk is in een Laodiceeschen staat, zeggende, dat zij rijk en verrijkt is, en geen dings gebrek heeft. Zij bevorderen lezingen zonder hare kracht te kennen of daarna te trachten, en rusten op de algemeene zekerheid der uitverkiezing, zonder zich bewust te zijn of begeerte te hebben een derzelve zich te gevoelen. Antinomiaansche vermetelheid is het veelhoofdig monster onzer belijdende dagen, de veroordeelende zonde van het Calvinisme, gelijk de zelfregtvaardiging der Arminianen is. De mijlsteenen zijn niet wijder gesteld dan in de dagen van Hart, en de weg daar tusschen is nog steeds verborgen voor het oog van den gier. Indien verzoekingen, twijfelingen, vrees, kruis en verdrukking ons terug houden van een roepen: ‘ Yrede! waar geen vrede is , dan is dat veel beter voor ons, dan gerust te zijn in Zion. Ons vleesch heeft het gemak en zinnelijke verzekering lief, en het afwezen van beproevingen bevordert en brengt voort datgene, wat het vleesch bemint. Maar in zulke tijden, wanneer het van binnen alles doodig is, hoe spoedig vervliegt dan al de kracht der Godsdienst, hoe koud zijn onze gebeden, hoe duister en verborgen is het ‘Woord der waarheid, hoe stomp en wereidsch is ons verkeer, hoe ijdel en zelfvoldoenend zijn onze gedachten, en hoe zwak zijn onze kanselbedieningen! De Godsdienst wordt een last, en alles wat daarmede in betrekking staat taakwerk; terwijl wij al den tijd wel gevoelen, dat wij niet zijn wat wij eertijds waren, en toch kunnen wij, als een die droomt, niet zeggen wat en waar wij zijn. Maar wanneer de ingang van het woord der bestraffing of der belofte licht geeft, dan wordt ons de weg, in welken wij zijn, meer of minder duidelijk, onze afwijkingen kastijden ons, onze magerheid staat in ons binnenste op om tegen ons te getuigen en wij roepen uit: ‘Voer mijne ziel uit de gevangenis; verlos mij om Uwe barmhartigheid; bezoek mij met Uw heil, en verhef over mij het licht van Uw heerlijk aangezigt.’ Maar wij worden aldra ter zijden afgeleid

gelijk een gebroken boog, en hoereeren onze afgoden achterna onder allen groenen boom. Gelijk een woudezel der wildernis, alzoo snuiven wij den wind op naar ons vermaak, en wie kan ons in onze gelegenheden omwenden.
Gij vraagt mij, hoe ik overtuigd werd van den doop der geloovigen? Ik zou niet weten iets toe te voegen aan hetgeen ik desaangaande heb geschreven. Toen het onderwerp eerst post vatte in mijn gemoed, wendde ik mij in vijandschap daarvan af, aangezien het mij was alsof een man, met een zaag in zijne hand gereed stond om mijn appelboom om te houwen, die gouden appelen droeg. Zoo veel was mij duidelijk, dat als de doop van den geloovige de eenige Schriftuurlijke was, ik moest breken met een stelsel, dat zich op den kinderdoop of besprenging grondt. Doch ik had er noch neiging toe noch geloof voor, temeer daar mijne gezondheid maar redelijk was en mijn geheele inkomen uit de gevestigde Kerk kwam. Evenwel zag ik in, dat de Schrift geen anderen doop beveelt noch er een voorbeeld van geeft; waar nog bij kwam een gezigt van de ontzaggelijke spotternij van den dienst der Engelsche kerk in het besprengen der kinderen, aan welken ik nogtans gelukkig ontkwam, dewijl ik een hulpprediker had, die dat zoowel als alle ander vormlijk werk verrigtte.
Omtrent dien tijd waren er ook van mijne vrienden, die zich van de Staatskerk afscheidden en gedoopt werden, en dewijl ik in gelijke vriendschapsbetrekking met hen bleef verkeeren en wij nog al eens dit onderwerp bespraken, werden mijne overtuigingen steeds sterker, totdat zij eindelijk alle banden en boeijen overtroffen, en mij uit Babylon deed gaan. Omstreeks zes maanden, nadat ik de Staatskerk verlaten had, werd ik door den heer Warburton gedoopt, en heb er sints nooit aan getwijfeld of het een Evangelische ordonnantie is, schoon ik er geen trek toe heb om er een Schibboleth van te maken, of het te stellen tot eene verhevene plaats van mijne bediening. De wijze waarop zoo vele Baptisten daarover handelen staat mij tegen, want het schijnt hun alles in allen — en het groote keerpunt te zijn; en daarom merk ik het liever aan als een bevel, dat uit Goddelijk onderwijs en liefde moet gehoorzaamd worden. ‘Indien gij Mij liefhebt zoo bewaart Mijne geboden.’ Doch sommigen mijner liefste vrienden en beste hoorders zijn geen baptisten, en dat is geen hefboom noch struikelblok tusschen onze vriendschap en liefde. Niettemin kan ik den heer Triggs noch wijlen Mr. Fowler toegeven, dat het eene onverschillige zaak is, of in onzen ijver voor geestelijke wezenlijkheid zulk een duidelijk bevel des Heeren maar ter zijde te stellen, en de handelingen Zijner Apostelen tot niets beteekenende dingen en schaduwen te verlagen. Jezus is de Wetgever Zijner uitverkorenen, en wie Zijne bevelen minachten vereeren Hem weinig. Bij Matth. 5 vs. 19 lezen wij een ontzaggelijk woord, en gij moogt wel bedacht zijn op het verschil, dat er bestaat tusschen overtreding door zwakheid, en het verzuimen door minachting of verachting door verharding des harten. En ik meen te mogen zeggen, dat gij de scherpe snede van dat genoemd vers zult gevoeld hebben, in die uitdrukking: ‘En den menschen alzoo zal geleerd hebben.’ De gedachte is mij wel eens tot troost geweest, dat welke mijne overtredingen ook mogen geweest zijn, ik den menschen toch zoo niet geleerd heb, en heb nimmer eenige afwijking van het enge en nauwe pad geregtvaardigd hetzij voor mijzelven of anderen. En hier stel ik een groot verschil tusschen de tegenstanders van den doop en de verachters van denzelven.
S. heeft er tegen gepredikt, en ik geloof dat hij den doop des geloovigen belagchelijk voorstelde. Daarom wilde ik de gelegenheid om met hem te correspondeeren niet voorbij laten gaan, zonder hem zijne dwaling onder het oog te brengen. Dit heeft wederzijdsch een warme discussie ten gevolge gehad, en als ik in mijn antwoord hem voorstelde, dat ik misschien in een jaar nauwlijks éénmaal over den doop van den kansel spreek, dan kon hij niet verstaan, hoe ik daarin getrouw geacht kon worden, terwijl ik hem tegenstond als die denzelven verloochent. Hij zag het onderscheid tusschen het blind zijn voor en tegenstaan van eene waarheid niet in. Hadt gij bijv. over het onderwerp gezwegen, ik zou het niet te berde gebragt hebben; maar hadt gij het bestreden, ik zou het verdedigd hebben, en ik zou meenen, dat dit onderscheid zeer verstaanbaar is. Als uwe Kerk niet baptistisch is, dan zult gij ondervinden, dat het spreken over den doop alles in vlam zal zetten, en eene oorzaak van twist blijken te zijn. Maar ik wil niet, dat gij het verkleind voorstelt, wanneer de Heere het op uwe ziel gebonden heeft, en de krachtigste preek, die gij er over prediken kunt zou zijn, om u zelven aan den doop te onderwerpen. Niettemin zou de storm ook het oude kaf kunnen uitwannen, met hetwelk gij ongetwijfeld meer bezet zijt dan gij zelve wenscht en weet Gij hebt het waarschijnlijk wel eerder opgemerkt, dat de oude leden van kerken gemeenlijk niet de meest geestelijke of leerzaamsten zijn, en dat onze eerste hoop en verwachting gevestigd is op hen, die de Heere ons als zegelen op onze bediening gaf. En gij zult ondervinden, dat de doop meer ergernis geeft aan de oude leden dan uwe andere prediking, dewijl het een meer voelbaar punt is en het voor hen de verkenningsplek is, van waar uit zij hun geschut stellen tegen wat zij noemen: uwen bitteren geest enz. Dat het u daarom een keerpunt zij; en nogtans zij het zoo niet voorgesteld, maar enkel als eene waarheid door den Heere geleerd.

Het is goed, dat wij ons weinig bekommeren om de menschen. Ik heb, mijns inziens, voldoende reden om de meeste leeraars te vermijden, en ook zijn er maar weinigen met wien ik vereeniging gevoel. De beschouwing van Hawker en Huntington in de Evangelische Standaard, gemeenlijk aan mij toegeschreven, heeft velen vergramd, die nimmer eenige kennis hadden aan de bevinding, die daarin besproken wordt, en daarom is ook hunne faal: 'Meester! als gij dit zegt, dan veroordeelt gij ook ons.' Evenwel, de waarheid zal blijven bestaan, ook wanneer de wereld in lichte laaije vlam gesteld zal zijn.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 13 - J.C. Philpot aan Dhr. Tuckwell

Stamford, 16 Januarij 1840

Mijn waarde Vriend!
Het berigt van uw uitstapje naar Plymout heeft mij zeer geïntresseerd. Gij hadt niet zoo beschroomd behoeven te zijn om mijne moeder en zuster een bezoek te brengen, aangezien het maar eenvoudige menschen zijn, die zich verblijden, als zij een mijner vrienden ontmoeten. Het verheugt mij, dat de omgang met mijne zuster u bevallen is. Wat anderen er ook van mogen zeggen, ik ben niet bezorgd over haar. Ik heb er volkomen aannemen van als een Goddelijk werk, en zij die het betwijfelen of wantrouwen, mogen zorgen dat ze een beter voortbrengen. Ik beschouw de gevoelens als vrucht van een bezoek van Jezus; en schoon sommigen er op aanmerken, dat dit voorbereidend werk en die voorafgaande verschrikkingen van hel en verdoemenis ontbraken, ik antwoord: 'Wie zal den Heilige Israëls een perk stellen?' Gelijk Hart zegt in zijn gulden 'Voorrede' — naar mijn oordeel naast de Schrift het meest gewigtig werk, dat ooit geschreven werd. 'De bedeelingen Gods met Zijn volk, schoon eenderlei in het gemeen, zijn niettemin zoo verscheiden, dat de paden van een kind van God door dezen niet voor genen kunnen afgebakend worden; men kan geen geregelde onderwerpen van Christelijke bekeering, bevinding, voordeel of omgang vaststellen. Ik stem hartelijk toe, wat ik aldus aanteekende, en schoon ik geloof, dat er geene openbaring van Christus is zonder voorafgaande veroordeeling door de wet, wie toch zal bepalen de noodzakelijke graad der diepte, of de onvermijdelijk lengte van tijd derzelve? Wie vermeet zich met passer en rigtsnoer een cirkel te trekken, wadrin de Almagtige zich mag bewegen, of een lijn te trekken langs welke Hij moet wandelen? Laat de meter eerst alle boomen des wouds afsnijden en besnoeijen naar een voorgeschreven vorm en eenvormige evenredigheid. Laat hem in een Indiaan sch bosch een onbekend blad onderzoeken en zeggen: dit is in 't geheel geen blad; het is niet gekerfd en met tandjes voorzien gelijk het blad, — het eenigste blad mijner keus — dat van den eik; en daarom verwerp ik het als een gemeen namaaksel, een vuile verbeelding, het werk van eenig vindingrijk kunstenaar. — Zoudt gij niet tot zulk een verwaten vitter zeggen: Wel mijnheer! is het blad dan niet groen? Ontspruit het niet uit een tak? Ondergaat het niet al de verrigtingen van een blad? Geeft het niet, door zijne kleine poriën en vaatjes een uitweg aan de al te overvloedige vochtigheid der sappen, terwijl het opneemt de zuurstof der lucht, die, door verbinding met de sappen voedsel aan den boom verschaft? — Toch zou hij antwoorden: Daarover bekommer ik mij niet. Ik zeg, dat het blad niet gekerfd noch getand is, en niet op het blad van den eik gelijkt, en daarom weg er mede.'
Pas dit toe op het onderhavige onderwerp. Ik geloof, dat mijne zuster de verschrikkingen der Wet niet zoo gevoeld heeft, gelijk vele ze ondervinden; maar indien zij zich verloren schuldig, veroordeeld, zonder hoop of hulp gevoelde, dan had zij het werk der Wet in hare consciëntie. Doch ik zie meer op de bevrijding en vruchten die ze voortbragt. Wie zal, bij het lezen liarer eenvoudige opgaaf, zeggen, dat haar blad niet groen is? Geeft het niet uit en neemt het niet op gelijk het blad doet: — uitvloeijende liefde en boetvaardigheid, en ontvangende uit de volheid des Zaligmakers? Bevrijdingen zijn de groote kenmerken waarop wij te letten hebben, mijn Vriend! Geen ander bewijs zal een nooddruftige, ontbloote ziel vergenoegen, en deze zijn het voornamelijk waarnaar een wijs man anderen schat en waardeert. Neen, hij zal het zuchten van den gevangene niet minachten noch over het hoofd zien, maar het afnemen van de ketenen en boeijen der gevangenis zal hij toch verre schatten boven zijn liggen op den mesthoop En hoe zeer ook sommigen eene prediking, voornamelijk berustende op duistere bewijzen, de meest onderzoekende bediening achten, ik voor mij twijfel er niet aan, of de meest ontdekkende en tegelijk bevestigende prediking is deze, welke het meest over verlossingen handelt. Trouwens, deze is geheel wat anders aan de luchtige, drooge, letterprediking van verzekering en vertroosting. Verlossingen veronderstelt beproevingen, benaauwdheden en verzoekingen. Beproevingen en verlossingen zijn de schalen vau de balans:wanneer de eene omhoog gaat daalt de andere. Maar zij, die enkel duisternis en

ongeloof zijn, hebben geen weegschaal, maar zijn een schaal van de balans afgezonderd; en zij, die geheel en niets anders dan verzekeringen hebben, zijn eene andere schaal eveneens van de balans verwijderd. Het zijn dieven en bedriegelijke weegers, die de schaal gestolen en de balans achtergelaten hebben; en deelgenooten in de rooverij als zij zijn, heeft de eene schurk de eene en zijn medepligtige de andere schaal weggenomen. Een eerlijk mensch houdt de balans met de schalen, en stelt de ligthartigen en onverzochten in de schaal der beproevingen. Zij kunnen er geen beweging in brengen; zij worden te ligt bevonden. Dan stelt hij de treurenden in de schaal der verlossing. De balans beweegt zich, maar gaat niet over. Het is de droefheid der wereld, die den dood werkt. Ook zij worden te ligt bevonden. Maar eene levende ziel, zal in verzoeking nu eens de eene, en bij bevrediging dan eens de andere schaal doen overhellen, en alzoo een volkomen gewigt in elke schaal hebben. Wanneer ik eerst in de zinnebeelden en gelijkenissen ben, dan ben ik als een voorthollend paard, dat zijn weg gaat en niet stilhoudt totdat het buiten adem is. Het eerste paard, dat ik kocht had een paar weken bevorens medegeloopen in een wedloop, en toen ik met hem op eene vlakte kwam kon ik het moeilijk houden.
Het verblijdt mij, dat het lezen in de kapel u wel bevalt. Eene ziel, geoefend in het gebed, die in eenvoudige bewoordingen zijne gewaarwordingen en begeerten weet uittespreken, is veel waardiger dan al de bespraakte, talentvolle letterleeraars in de wereld. Mijne ziel is wel verteederd geworden door een enkele uitdrukking in het levend gebed van een geoefend kind van God, terwijl eene uitgebreide, goed in één gesloten en zamengesteld leerrede van een letterprediker haar met onvruchtbaarheid en doodighoid zou vervuld hebben.
Ik ben, door genade, bijzonder wel. Mijne borst veroorzaakt mij voortdurend veel pijn, en is mijn bedunken dezen winter zwakker dan in ‘t vorige jaar. Niettemin houd ik vol met tweemaal te prediken op den dag des Heeren en eenmaal in de week, en gewoonlijk voor eene talrijke en aandachtige vergadering, die veeleer toedan afneemt. Mijne bediening is te snijdend om in het algemeen te voldoen, en ik denk dat velen, die den wortel der zaak in zich hebben, worden gewond. Ik vertrouw niet huichelachtig noch een menschenbehager geworden te zijn, schoon mijn vleesch zich wel in dien weg zou schikken. Niettemin oordeel ik, dat zij mij het vertrouwen schenken, dat ik hun geestelijk welvaren zoek en dat ik niet spreek in bitterheid en vijandschap, met het oogmerk hun gevoel te kwetsen. Doch het is bezwaarlijk voor hen, die aan vleijerij gewend zijn, om getrouwheid te waarderen. Ik hoop, dat mijne waarde vrienden, die Allington’s kapel bezoeken, welvaren. Gedenk mijner bij hen in Christelijke toegenegenheid, zoo als E. Pope, de dames Canning — in het bijzonder Dorcas en hare zuster Sally, Mej. Wild, de Heer en Mejufv. P., Mej. C. en al mijne andere opregte en standvastige vrienden.
Uw toegenegene in de waarheid, J. C. P.

Brief 14 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 6 Februarij 1840

Mijn waarde Vriend!
De goedkoope inrigting der brievenposterij heeft mijn correspondentie’s zoo vermeerderd, dat mijn tijd het nauwelijks toelaat zoo dikwerf of zoo uitgebreid aan mijne vrienden te schrijven. In deze zoo wel als in andere zaken, gevoel ik behoefte aan eenige zelfverloochening en oefening, om mijne vrienden geene aanleiding te geven mij van nalatigheid te beschuldigen. De ellendige gewoonte om brieven te ontvangen zonder ze te beantwoorden, zou allen waarschijnlijk behagen. Ik noem het evenwel ellendig, want het wezensbestaan van een vrek is om zoo veel te ontvangen en zoo weinig uittegeven als hij met mogelijkheid kan. Alle vriendschap vordert zelfverloochening, en om haar levendig te houden zijn oefeningen noodzakelijk. Die niets wil opofferen, geene zelfverloochening wil, en geene inspanning voor zijne vrienden over heeft, zal zich weldra van hen verlaten vinden, en het billijk loon inoogsten van zijne traagheid en zelfzucht. Een zekere maat van gemeenschap en vriendelijk verkeer is volstrekt noodzakelijk, om geestelijke vriendschap en toegenegenheid levendig te houden. Gemeenschap door ligchamelijke tegenwoordigheid, of door brieven, is de olie, die de lamp brandende houdt. Over het algemeen heb ik ondervonden, dat wanneer ik naliet mijne vrienden te zien of te schrijven, er spoedig verkoeling kwam, welke zoo zelfs toenam met het verzuim, dat ik ten laatste mij even weinig over hen bekommerde alsof ik hen nooit gezien had. Deze opmerkingen, aan welker waarheid gij wel kennis zult hebben, zal hoop ik u dezelve in beoefening doen brengen, en u aansporen tot die geringe zelfverloochening welke noodzakelijk is, om zoo wel te betalen ala te ontvangen.

Verdrukkingen en beproevingen zijn het bepaalde deel van allen, hetzij uitverkorenen of niet. Salomo heeft dat reeds opgemerkt in zijnen tijd (Pred. 9:2); en ook Job voor hem. (5:7; 14:1) Zoodat kruisen en verliezen geen onderscheiden kenmerk zijn van Goddelijke gunst, evenmin als van Goddelijken toorn, schoon de uitverkorenen en niet-uitverkorenen een geheel tegenstrijdig besluit uit dezelve afleiden. De uitverkorenen zijn vaak bevreesd, dat het teekenen van Gods wraak zijn, en de niet uitverkorenen hopen, dat het eene voldoening voor hunne zonden zal wezen. De groote vraag is, wat zij voor onze ziel zijn. Is het gevolg daarvan vernedering des harten, verbreking van hoogmoed, sterven aan de wereld, ernstig toevlugt nemen tot den troon der genade? Het is goed een diep en gevoelig besef te hebben van de krankheid, te treuren en te zuchten onder een ligchaam der zonde en des doods, omgehouwen en afgesneden en opengereten te worden; — en waarom? Is het goed op zich zelven?— Ganschelijk niet. Het is alleen voor zoo ver goed, als de ziel daardoor geleid wordt tot het kruis van Jezus, om te tasten en te gevoelen Zijn bloed en liefde. Alles, wat ons daar brengt in geloof en gevoel, is goed; alles, wat ons daar van terug houdt, is slecht. Terwijl ik bezig ben dezen brief te schrijven, ontvang ik eenige letteren van mijn vriend Dredge, in welken hij melding maakt van de beproeving, die gij in Allington met S. hebt doorgestaan. Arme collega! hij moet dan toch ellendig opgesloten zijn geweest, onbekwaam om zijne verpligtingen te volbrengen, en hij ging dien ganschen weg voor niet. Ik heb er geen begrip van — wanneer God een mensch verwekt tot de prediking Zijns Woords, versta ik niet hoe hij totaul opgesloten kan zijn. Warburton spreekt er van, dat het tweemaal met hem is voorgevallen, maar één dier gebeurtenissen viel voor in zijne eerste tijden, toen er eene bijzondere behoefte aan verootmoediging bleek te zijn. Ik stel mij voor, dat het hem in deze laatste twintig jaren niet overgekomen is. Ik hoorde er nooit van dat zoo iets wedervoer aan Huntington, ook vinden wij niet dat het plaats had met Smart, Tiptaft en anderen. 'Wel hoort men, dat somtijds ook bij hen groote doodigheid en stompigheid in het gevoel ontwaard wordt, zoo zelfs, alsof zij nimmer wederom prediken konden; maar wanneer de tijd daar was werden ze weder genadiglijk doorgeholpen. Vriend Dredge geeft evenwel een goed berigt van hem, en spreekt van vele aangename kenmerken van genade en Godzaligheid in hem. Ik zie niet in, dat de hoorders en vrienden te Allington eenige reden hebben, om naar aanleiding dezer omstandigheid, tegen zich zelven bittere dingen te schrijven, alsof het hun schuld was dat hij zoo gesloten is, en dus een bewijs van 's Heeren ongenoegen tegen een verlaten van hen is. Warburton en anderen hebben daar vrijheid gevonden, schoon hij slavernij gevoelt; en wij weten niet welke verborgene behoefte er bij hem was, om derwijze verootmoedigd te worden, of wat geestelijk voedsel voor hem of hen er uit voortvloeit. Beoordeel den Heere niet naar ons kortzigtig verstand!

De arme C. schijnt een moeijelijke reis gehad te hebben naar Wincanton, en zijn reisgenoot kwam en ging met storm weêr. O, welke beproevingen moet de arme medegenoot doorgestaan hebben bij zijne tehuiskomst, en hoe heeft de duivel hem opgehitst, dat hij geen Evangeliedienaar was, maar slechts een bedrieger en bedrogene! Als het slecht was voor u, het was nog veel erger voor hem zelven, en evenwel houd ik mij verzekerd, dat het goede er uit zal voortkomen. Stormen en bruisschende baren werpen somtijds waardeerbare schatten uit de diepte op het strand, en alzoo brengen op geestelijk gebied verzoekingen en beroerende wateren vaak verborgene schatten aan het licht. Ik begin er ernstig aan te denken, of mijn vrienden te Allington niet den ouden weg behooren in te slaan, met onderling te lezen en te bidden, aangezien er weinig uitzigt voor hen bestaat om een man te erlangen, die voor hun aangezigt in- en uitgaat, en gelijk menig werkman in deze zware tijden moeten zij zich vergenoegen met lang vasten en korte genietingen.

Het bedroeft mij te hooren, dat N. N. in elk opzigt voor u steeds eene beproeving is. Ik verwacht voor u niets dan smart en droefheid, totdat hij er niet meer zal zijn. Indien er nogtans voor uwe ziel eenig geestelijk voordeel uit moge voortvloeijen: — wanneer het u speent aan de wereld, verbindt aan den troon der genade, u in eigen oog hulp- en hopeloos maakt, en door alle dezen een Hemelsche liefdeblik door de wolken breekt om uw hart optebeuren, — dan zult gij niet ééne beproeving te veel rekenen. 'Wij zijn arme beoordeelaars van ons eigen gedrag, en zelfs in verkeerde zaken komen wij er ligt toe ons zelven te regtvaardigen.

Ik was zeer in mijn schik met den brief van mijn vriend Dredge, en vind hem zeer veel veranderd sints ik het eerst kennis aan hem kreeg. Hij is veel zachter geworden en van de hoogte afgebragt, en minder ruw in zijne toespraken. Getrouwheid is geheel wat anders dan hardheid. Een mensch kan nooit te getrouw zijn, maar hij moet de waarheid in liefde spreken zal het regt zijn. Paulus spreekt weenende zelfs van de vijanden des kruises. Doch het is inderdaad een zeer enge lijn, en de meesten van ons vergrijpen zich veel eerder door zachtheid en toegevendheid dan door gestrengheid en hardheid, en ik geloof, dat ernstige getrouwheid veel beter is dan inschikkelijke teederheid. De getrouwheid van onzen vriend berokkent hem alzoo haat, en het zou mij smartelijk zijn te zien, dat hij zoo zacht werd, dat hij bitter voor zoet en zoet voor bitter zou stellen. Maar zijne vijanden schatten hem naar zijne harde reden, en keeren zich tegen hem, zeggende: 'Hier is Dredge's

Godsdienst.' De wijze waarop hij tot * sprak bevalt mij wel, en het vond vermoedelijk meer ingang in zijn gemoed dan wanneer hij hem door hardheid had afgesneden.
Dezen morgen ontving ik berigt van Smart. Hij verzocht mij hem te vergezellen door Welwyn op zijne jaarlijksche reis, maar ik denk dat niet te kunnen doen. Het zou evenwel moeten dienen om een vriend genoegen te doen.
Ik word meer en meer voldaan met den Godsdienst mijner zuster, en geloof, dat hij zal blijven bestaan als duizenden zullen bezwijken. Zij is in den laatsten tijd meer in duisternis en strijd geraakt, en meldt mij, hoe veel genoegen zij vond in mijn 'Erfgenaam des Hemels.' Eene jufvrouw, eene groote belijder, — die eenigen tijd bij baar vertoefde, was haar eene bijzondere beproeving geweest. Om mijne hand, die spoedig moede wordt, te besparen, schrijft mijne vrouw een gedeelte van haren laatsten brief af, waarin mijns inziens, leven en gevoel spreekt:
Mejufvr. * is mij eene ware kwelling geweest, en ik geloof, dat als ik een worm ware geweest en zij haar voet op mij had kunnen zetten om mij te verbrijzelen, zij had het niet nagelaten te doen; zij heeft mijne ziel vermoeid en geplaagd gelijk een wachthond een schaap zou behandelen. Zelfs nu vrees ik hare tehuiskomst, en mijn geheele gestel is in beroering, als zij over het dierbaar Woord spreekt en wat zij zich zelve toeeigent. Zij twijfelt niet aan hare zaligheid, en alles wat de Heer I. zegt tot vertroosting van des Heeren gunstelingen, zegt zij deelgenoote te zijn. Zij kent twijfel noch vreeze; spreekt van geen inwendige verdorvenheden, geen verberging van 's Heeren aangezigt, geen gebrek aan gemeenschap met Hem, geen storing des gebeds, en schijnt dat ook niet te gevoelen. En ik ben verzekerd, dat de Heer I, wortel en tak afsnijdt, zoo zeer zelfs, dat tenzij iemand geheel dood is aan het Woord, niemand hem hooren kan zonder in het stof vernederd te worden. Er kan geen achtgeven, geen slapeloosheid, of (zoo als zij het mij geesteloos zeide, dat zij deed) een voortdurend waken zijn om dwalingen in anderen te ontdekken, als zij hare eigen naaktheid voor den Heere leerde zien. Hare bezoeken waren steeds in liefde; zij heeft mij zeer gespeend aan de wetenschap der menschen, en er toe gebragt om mij eeniglijk tot den Heere te wenden om onderwijzing en sterkte. Sommige Sabbathen zijn mij waarlijk dagen van rust en vrede geweest voor mijne ziel, verteederd tot een stil zijn en rusten in de Heere, een vrede en lieflijkheid, dien ik voor werelden niet wilde ruilen, — doch zonder eenige blijdschap.
'Laatstleden week las ik uw 'Erfgenaam des Hemels,' en zij was mij eene gezegende leerrede. Mijn gemoed was zeer ellendig; geen gebed, geen verstaan van het Woord; alles was donker en ellendig. Ik kon Zondag niet naar de kapel gaan. Des namiddags kwam de Heer I. Ik had een gedeelte van Jesaja gelezen; doch alles was ledig en gesloten, en dit deelde ik hem mede. Aldra kwam Mejufvr. * ook binnen, en begon met I. te spreken over onderscheidene gedeelten der Heilige Schrift, en hij verklaarde gedeeltelijk een paar hoofdstukken van Jesaja, wat ik onlangs hem vroeg. Ik dacht, dit is toch bijzonder: hier is iemand met nog al uitgebreide Schriftuurlijke kennis van het eene gedeelte tot het andere gaande, de meening vattende; en hier ben ik, een regte dwaas, nauwelijks den eenen tekst van den anderen onderkennende, zittende met een gesloten mond. Gezegende Heere! hoe zijne Uwe bedeelingen met mij, een spinneweb voor Uw aangezigt, en Gij laat Uw schepsel zonder eenige verzekering Uwer liefde jegens baar? Toen sprak de Heer I. over het bovengenoemde Hoofdstuk, en in een oogenblik schoot er een lichtstraal in mijne ziel. Ik was verzekerd, dat ik de bestraling van Hemelsch licht over mij gevoelde; en als zij opstond, en I. beleefdelijk bedankte voor het genoegen, dat zij genoten had, zeide zij, dat zij naar huis ging en haren Bijbel zou raadplegen; — ik dacht: het is u onbekend, welk een gezegend middel gij in des Heeren hand geweest zijt, om mijne ziel te verkwikken; en nimmer heb ik een meer gezegender avond doorgebragt, alleen in huis zijnde, indien ik het een alleen zijn kan noemen. Ik mogt zeer veel genieten in den 40sten Psalm, en wederom werd ik gewezen op Johannes 14; een en ander drong diep in het binnenste mijner ziel, en ik gevoelde liefdesuitgangen tot mijnen Verlosser, Hem dankende voor Zijne kennelijke barmhartigheid jegens mij. Die zelfde vrede mogt ik eenige dagen blijven genieten, in welken tijd ik uwe leerrede las; maar helaas! daar kwam een einde aan mijne genieting, en dagen lang heb ik zonder eenig woord sprekens tot den Heere doorgebragt. Geen lezen trof mij, en zeer ellendig als ik was, durfde ik niet knielen voor den Heere, opdat ik niet met Hem zou spotten. Heden heb ik eenige vertroosting genoten, en mogt ik gevoelen, dat de Heere steeds mijn rots en mijne sterkte is.'» Ik zal mij wel niet behoeven te verontschuldigen over de uitgebreidheid dezer aanhaling, dewijl ik onderstel, dat gij ze voor het beste deel van mijnen brief zult nemen.
Doe mijn Christelijke groet aan al de vrienden, en geloof mij te zijn
Uw liefhebbende Vriend, J. C. P.

Brief 15 - J.C. Philpot aan Mejfr. Philpot

Stamford, 18 Februarij 1840

Mijn lieve Fanny!
Het is mij altijd aangenaam iets te hooren van uwen geestelijken staat, en te bevinden, dat Hij, die een goed werk in u begon, dat voortgaat te voleindigen tot den dag van Jezus Christus. Het leven des geloofs in den Verlosser is niet een onafgebroken, een altijd genietend leven. Een goed krijgsknecht van Jezus Christus heeft voortdurende volharding noodig; en gij weet, dat krijgsknechten dikwerf in den strijd komen en pijnlijke wonden ontvangen. Onze vleeschelijke natuur is niet heilig geworden door de genade, maar blijft in al haar onverzacht vergift, en in haar geheel een massa van verdorvenheden, vuilheid en verderf, in welke onze eerste ouders zijn nedergestort. De satan is een magtig zoowel als listig vijand, en gaat geduriglijk rond om te verwonden of te verstrikken. Er wordt gezegd, dat wij 'den goeden strijd des geloofs' hebben te strijden, en dat 'wij den strijd niet hebben (dat is, niet alleen hebben) tegen vleesch en bloed, maartegen de overheden, tegen de magten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden (of booze geesten) in de lucht.'
De kracht van Christus wordt volbragt in zwakheid, Zijne overwinning in nederlaag, Zijne genade in meerder worden der zonde, Zijne vrije betaling in bankroetschap en onvermogen om te betalen bij ons. Hier nu is de strijd des geloofs, en het is een worstelende, een heete, somtijds een wanhopige strijd. Wij zouden het gaarne anders hebben, en wijs en heilig, vol blijdschap en zegepraal zijn; en mogt onze wensch vervuld worden, wij zouden de Verlosser de kroon van het hoofd rukken en er ons zelven mede kroonen.
Voorzeker is vrije genade een liefelijke klank aan al het verloste volk van God; maar wat maakt ze zoo welluidend dan volstrekte noodzakelijkheid? Waren er geene zonden te vergeven, geen afwijkingen te heelen, geene wonden te reinigen, geen verbroken beenderen te herstellen, geen verzwarende overtredingen vrijelijk uit te wisschen, vrije genade zou niets zijn dan een naam, een klank voor het oor, eene Bijbelsche uitdrukking, een geloofsartikel; maar niet een gevoeld, getast en genoten bezit, zoeter voor de ziel dan honig en honigzeem. Hoe lang hoordet gij reeds de leer der genade in de kapellen Elad en den Berg Zion, maar zij bereikte slechts uw uitwendig oor, ja misschien als een liefelijk geluid, doch zonder dat het Hemelsche melodie werd voor uw hart, verandering bragt in den gang uwer begeerten, gedachten en genegenheden, u tot een nieuw schepsel maakte en het Koningrijk Gods in uwe ziel oprigtende.
Velen haten en beschimpen mij wegens mijn spreken en schrijven tegen 'drooge waarheden.' Maar met drooge waarheden bedoel ik de verstandelijke, bespiegelende, denkbeeldige, doode en drooge kennis van zekere waarheden, gelijk zij bestaan in de letter van Gods Woord. Op zich zelve zijn zij niet droog, integendeel, zij zijn rijk, zalvend, geurig en vol mergs; maar alleen gezeteld in het bespiegelend brein van natuurlijke menschen, zijn zij hun droog dewijl zy de Hemelsche toepassing missen.
Ik wantrouw altijd uwe schatting van *'s Godsdienst; doch dewijl ik niets van haar weet sints hare belijdenis, wil ik niets ten haren nadeele uitspreken, maar laat het meer aan uw eigen oordeel over. Gij behoeft haar helder hoofd, sterk geheugen, onderzoekend gemoed en goed verstand haar niet te benijden. Een greintje Goddelijke onderwijzing is oneindig meer waard dan het hoogste waartoe den mensch het brengen kan, ofschoon zij tonnen wegen in de tegengestelde schaal. Eene toelagching uit de Fontein van zegen, den God aller genade, den Vader der barmhartigheden, is eene eersteling en voorsmaak eener eeuwige, onverderfelijke, onbevlekkelijke en onverwelkelijke erfenis. En wat is het beste en luisterrijkste, waartoe de mensch kan komen? Helaas! zij zijn geketend aan een leven, dat een span is, en de slag, die de draad des levens afsnijdt, verbreekt daarmede alle hoogte waartoe de natuur zich verheven heeft.
(Het vervolg van dezen brief is verscheurd.)

Brief 16 - J.C. Philpot aan Dhr. Isbell

Stamford, Woensdag 26 Februarij 1840

Mijn waarde Vriend!
In het briefschrijven gevoel ik mij somtijds als iemand, die zich zelven regtvaardigt. Mijner gebreken, onvolkomenheden en tekortkomingen deswege bewust, beloof of volbreng ik telkens weder het schrijven, in de hoop om iets te zenden, dat meer waardig is te lezen; en evenwel maak ik telkens weder denzelfden

misslag, waarop ook het karakter zinspeelt, en dan bedroeft het mij, dat ik ooit beloofde te schrijven. Dergelijke gevoelens beheerschen mij tans niet weinig, en daarom hoop ik, dat gij alles wat u dwaas en gebrekkig voorkomt, met den mantel der liefde zult bedekken.
Een gedeelte van uwen brief heeft mij zeer verkwikt, ik bedoel de bevinding van Mejufvrouw B. Ik hoop, dat gij mij des aangaande eene begeerte zult inwilligen, te weten, het te plaatsen in de Evangelische Standaard. Ik wil dan den naam en alle persoonlijkheden weg laten, en wat u of haar in het bijzonder aangaat, verzwijgen. Doch ik bedoel niet alleen dat gedeelte waarin hare bevinding beschreven wordt, maar ook wat gij van u zelven gezegd hebt; natuurlijk, ook alles weglatende wat regtstreeks persoonlijk is. Een vrije brief aan een' vriend geschreven is vaak veel aangenamer en voordeeliger dan een bepaald opstel, hoe uitnemend ook geschreven, en ik geloof, dat de persoonlijke brieven van begenadigde menschen, zooals van Huntington, Eomaine, Newton enz. bijzonder ten zegen zijn geweest. Eenige brieven van Warburton, Tiptaft en anderen zijn met zegen in de Evangelische Standaard opgenomen.
Ik vrees, dat * een onvernederd man is, en dat hij Evangelische vrijmoedigheid en getrouwheid stelt voor hetgeen de wereld geest noemt. Bunjan stelt in zijn 'Heilige Oorlog' de afgezette dienstknechten van Diabolus voor, als wederkeerende in de stad Menschziel, en zich verhurende als dienstknechten onder valsche namen. Bijvoorbeeld Gierigheid verhuurde zich onder den naam van Verstandig Spaarzaam, Onreinheid en Losbandigheid noemden zich Voorkomendheid jegens vrouwen en Geoorloofde Vreugde, Vleeschelijke Gerustheid ging door onder den naam van Verzekerd Geloof. Ik weet niet, of deze namen juist zijn, maar aldus is het idéé van dezen diepen opmerker en de goede afgebeelde schets van natuur en genade. Zoo denk ik dat Hoovaardigheid en Eigenbelang zich verhuurd zullen hebben onder de namen van Evangelische Vrijmoedigheid en Geestelijke Getrouwheid. Ik ben ten eenenmale tegen de vermetele, laatdunkende wijs, waarmede hij zich zelven noemt: een bedienaar des Evangelies, daar ik voorzeker weet, hoe hij in L. en N. de levendgemaakte zielen liet verhongeren en de doode Calvinisten vleide en paaide. Ik zeg niet, dat hij geen goed mensch is; ik beweer ook niet, dat hij geen dienaar van Christus is; maar het komt mij voor, dat een gansch andere geest in hem heerscht dan wat ik opmerk in hen, die ik als de zoodanige bemin en hoogacht.
Ik vrees, dat uw bezoek in Ierland u smart zal veroorzaken. Gij weet wat vijandschap er in het hart is tegen alle licht, dat het kruis krachtig voorstelt. Wanneer eertijds het iemand waagde een woord tegen de gevestigde kerk uittespreken, dan gevoelde ik de bitterste vijandschap in mij ontwaken, en ik zocht hem neder te vellen, zijn mond te sluiten, of hem te beletten op eenï gerlei wijs een onderwerp aanteroeren, dat zoo pijnlijk was voor het vleesch. Doch steeds brak er meer en meer licht door en werkte in mijne consciëntie. De lasten eener kerkorde, en de vreeselijke leugens, die ik gedwongen was voor een hartdoorzoe kend God uittespreken, drukten mij zeer. Te vergeefs nam ik mijn toevlugt tot deze of gene verklaring. Ik stond voor een heilig God, en zeide tot Hem met bedriegelijke lippen, dat een bewusteloos kind wedergeboren was uit water en den Heiligen Geest, ofschoon ik wist, dat de gezegende Geest even weinig dat kind als de doopvont had wedergeboren. Ik dankte Hem, dat Hij een waarden broeder tot Zich nam, van wien ik wist, dat hij stierf onder Zijnen eeuwigen toorn. Sommigen zeggen misschien: Maar wist gij zoowel het een als het ander? — Hoe wist ik, dat er een God was, dan door het geloof aan Zijn Woord? en door hetzelfde geloof, dat ik in Hem geloofde, geloofde ik ook dat Zijne vijanden niet Zijne vrienden waren, noch vleeschelijke kinderen, levende leden van den wijnstok. Ik twistte en wendde mij her- en derwaarts, maar hier kon ik niet verder. Het is een leugen, en de ergste van alle leugens, omdat het een liegen van God is. 'Gij hebt den menschen niet gelogen, maar Gode.' Hand. 5:4; en daarom veel meer verzwarend. Als deze dingen op geestelijke wijs het geweten drukken, dan moge er geschieden wat wil, — hij wiens hart teeder werd gemaakt, kan er niet tegen opkomen. Ik zag een donkere toekomst voor mij. Mijne gezondheid was zoo zwak, dat ik slechts éénmaal op een dag kon prediken, met geen andere dienst of gebruik van mijne stem, waarvan ik evenwel den volgenden Woensdag noch niet geheel hersteld was. Geheel mijn bestaan was met een slag verbroken, en ik gevoelde mij onwillig om een last te worden aan mijne moeder, wier inkomsten ook zeer beperkt waren. Doch ik wierp mij zelf in de wateren, en ik vond een grond voor mijne voeten. Na dien tijd is mijne gezondheid zooveel verbeterd, dat ik nu twee volle diensten kan waarnemen, en dikwerf voor eene volle vergadering, met nog een en vaak tweemaal dienst in de week. wanneer ik minstens ook een uur predik. Ik vond mij vrienden toegevoegd, kansels aangeboden, mijne behoeften mild vervuld; grooter vrijheid voor mijne ziel, en meer vrijmoedigheid en kracht in het spreken. Twee jaren na dat ik de Engelsche Kerk verliet — dat in Maart 1835 plaats had — stierf onverwachts mijn oudste broeder, waardoor ik eenige bezitting verkreeg en mijn vooruitzigten verhelderden. Zie, hoe de Heere Zijne belofte bij Markus 10:29, 30 aan mij vervulde. O, mijn ongeloovig hart! wat duizende zwaarmoedige schilderingen zijn nooit verwezenlijkt geworden, als krankheid, armoede, ja bijkans het gevaar van in een kerkelijk werkhuis geplaatst te zullen worden! En hier heb ik het beter, altans niet minder, in mijne wereldsche

omstandigheden, met een vrij, ongehinderd geweten, toenemende gezondheid, teedere en meer standvastige vrienden, en een veel uitgebreider arbeidsveld voor mijne bediening. Ik ben reeds onderscheidene malen aangezocht om mij te London te vestigen, waar ik gewoonlijk jaarlijks heenga om te prediken, en zou daar waarschijnlijk eene vergadering hebben van 800 personen, waarvan velen, zoo niet de meesten, geene vleeschelijke, doode, zich buigende en — kortweg gezegd — Pausgezinde-Protestante kerkgangers zijn, wiens vormlijkheid en onkunde mijn hart pijnlijk aandoet, maar een levend, oordeelkundig volk. Heb ik geene goede ruiling gedaan? — een gerust voor een kwellend geweten, vrijheid voor slavernij, aanbidding in den Geest voor een vormlijken dienst, en een levend volk voor doode formalisten. Ach, wat kwelling waren voor mij die zoogenaamde Sacramenten! Aan het hoofd knielde mijn vleeschelijk farizeeuwsch landjonker, met zijne vermaak beminnend, God-hatende vrouw, die zoo met vijandschap tegen mij vervuld was, dat zij mij nooit wilde hooren prediken. Ik was gedwongen te zeggen, dat Christus onverdeeld en persoonlijk voor hen allen gestorven was en Zijn bloed gestort had voor hunne zonden — ik geloofde evenwel aan de bijzondere verlossing, — en ik moest hun de teekenen en zegelen daarvan in handen geven, met te zeggen: ‘Neemt dit, en eet het’, enz.

Lager knielde een man, over het algemeen verdacht van een moord gedaan te hebben en digte bij hem de meest verharde farizeër, die ik ooit in mijn leven ontmoette, wiens onveranderd antwoord, op mijne waarschuwing en vermaning, altijd was: ‘Ik durf zeggen te zijn zooals gij zegt.’ Ik was zoo verbroken en veroordeeld, dat ik het ten laatste niet meer doen kon, en mijn hulpprediker alles liet verrigten, maar met dat al moest ik in vereeniging met die boozen nederknielen; en zoo bevond ik mij volkomen ingesloten en uit elke schuilplaats verdreven, totdat mij eindelijk, gelijk een hert van de rotsen gejaagd naar het strand der zee, slechts eene wijkplaats overbleef, namelijk, mij in het water te storten, dat mij onderschraagde en eene welkome verlossing van mijne vervolgers verschafte.

Leugenachtige berigten hebben de rondte gedaan, dat ik wenschte terug te keeren, en anderen, dat ik werkelijk teruggegaan was, maar ik heb nooit een oogenblik berouw gehad, sints ik uit hare vesting ontkwam. Ik ben overtuigd, dat zij verdorven is in wortel en tak, van het hoofd tot den staart.

Ik werd lang terug gehouden door het voorbeeld van anderen, maar wat beteekent dat? Moet ik mij dan aan overspel overgeven omdat David daarin viel? of moet ik Christus verloochenen, omdat Petrus dat deed? ‘Een ieder zal zijn eigen pak dragen.’ In den dood of in het oordeel kan ik mij niet verbergen onder het gewaad van een ander, gelijk de papisten den Hemel meenen in te gaan in het kleed van Dominicus of Franciscus. Ik zal staan voor Hem, Wiens oogen zijn als vuurvlammen, om te onderzoeken de verborgenheden mijns harten. En wat is deze arme wereld met al haar vergulden klei, verniste ijdele eer en waardigheid, met al hare betooverende zeepbellen!? Wat zjjn al de rijkdommen van eene ten onregte genoemde Kerk, te zamen opeen gestapeld, vergeleken met de toelagching van het vriendelijk aangezigt eens beminnelijken Zaligmakers? En wij moeten Hem volgen, niet in achting en eere, met staf en muziek, en groetingen op de markten, en een ‘Rabbi, Rabbi!’ maar in smaad en schaamte, haat van de wereld, verachting van belijders, en in veroordeeling van bijna allen.

Gij zult armoede en ellendigheid genoeg in Ierland vinden, om uw hart te doen breken. Hoe jammer, dat zulk een rijke en vruchtbare landstreek als Meath schier eene uitgehongerde bevolking heeft! Devonshire’s boeren klagen over armoede, maar wat is hun ellende bij dien in Ierland……

Ik heb u zeer uitgebreid geschreven, en over veel heb ik mij te verontschuldigen. Over het algemeen schreef ik vrijelijk, en derhalve vaak dwazelijk; maar ik vertrouw, zoo opregt als een arglistig, bedriegelijk hart dat mogelijk is. Gij zult zeker zeer verlangende zijn naar eigen land en volk terug te keeren. Er schijnt in Ierland zulk een hevige twist tusschen de Paperij en het Protestantisme te bestaan, zoodat het schier alle andere belangen inneemt. Ik herinner mij, dat de buitenwerken goed waren bewaakt, maar het kasteel is verwaarloosd. De zware verliezen, die de Gevestigde Kerk sints dien tijd geleden heeft, hebben hunne kampvechters waarschijnlijk er toe gedreven, om de Catolieken aan te vallen, met het doel hunne eigene voordeelen te verdedigen, en gelijk eertijds in Engeland geheel onvereenigde partijen, als Evangelischen en Orthodoxen vereenigd. Wanneer partijen zich aldus vereenigen, om een stelsel te verdedigen in welker behoud beiden groot belang hebben, is het meestentijds tot nadeel van de geestelijkheid des eenen, zonder dat het ten goede van des anderen vleesehelijkheid is. Als ik mij goed herinner, waren de zoogenaamde Evangelische Kerkelijken in Engeland geheel afgezonderd van de — mede even valschelijk genaamde — Orthodoxen, maar zijn in de laatste tien jaren vereenigd geworden. Toen ik nog in de Staatskerk was, stond er maar een kansel in den omtrek ter mijner beschikking, en dat was meer uit gemakzucht van den persoon dan uit liefde tot de waarheid, aangezien hij ze, geloof ik, onwetende predikte. Ik en een ander geestelijke, een berucht overspelige, schier een publieke stier in zijn kerspel, waren de eenigsten, die weigerden te buigen voor den

bisschop, bij zijn bezoek. En sloeg ik acht op zijne openbare miaacliting? — Neen geenszins. Ik zag en gevoelde, dat hij dood was voor God, en dat ik om Christus wil smaadheid leed, als gelijk gesteld met iemand, die bekend was van wege zijne verregaande onzedelijkheid. En nu ben ik, door genade, vrijgemaakt van hunne boeijen, welker ijzer in mijne ziel drong.
Schrijf mij, zoodra gij weder terug komt, en geef mij vooral een volledig berigt van uwe reis, en hoe het u bij uwen gastheer is afgegaan. Van mijne zuster hoorde ik niets sints ik haar schreef. Veel van hetgeen gij in uwe laatste letteren mededeelt is mij meer aangenaam, dan iemand. Het was in vele opzigten eene beschrijving van mijne gewaarwordingen. Ik dring aan op eene bevindelijke kennis van Christus in de ziel, dis de eenigste verligting van armoede, schuld, melaatschheid, bankroetschap en veroordeeling. Ik geloof, dat dit de eenige goede manier is, om het kruis van Christus te prediken, niet de uitwendige leer des kruizes, maar een gekruisten Jezus, bevindelijk aan de ziel bekend gemaakt.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 17 - J.C. Philpot aan Dhr. Wm. Brown[11]

Stamford, 19 Februari 1840

Mijn waarde Heer!
Nademaal ik goede berigten hoorde van uwe bevinding en bediening, gevoelde ik begeerte u uittenoodigen, om in de volgende maand Augustus, drie Zondagen te komen prediken onder mijn volk te Stamford en Oakham, waar ik geregeld arbeid.
Opregtelijk hoop ik, dat het u mogelijk zal zijn onze wenschen te vervullen. Ik zou niet gaarne aan elken leeraar mijn kansel afstaan, noch zouden de vrienden ze willen hooren. Wij zien meer op bevinding, gevoel, zalving en kracht dan op welsprekendheid en bekwaamheden. Een eerlijk, opregt, Godvreezend man, die de Goddelijke dingen door Goddilijke onderwijzing kent, en die noch boven zich zelven gaat noch lager kruipen wil, maar eenvoudig opstaat gelijk hij is, zal veel beter passen dan een bordpapieren reus of schijnbaar medgezel des grooten Ik zal hier maar niet meer aan toevoegen; gij kent den man en zijne gemeente.
Ik hoop, dat gij de uitnoodiging zult aannemen in denzelfden geest, als zij u gedaan wordt.
Met toebidding van alle Nieuwe Verbondszegeningen, ben ik
Uw opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 18 - J.C. Philpot aan Dhr. Wm. Brown

Stamford, 4 Maart 1840

Mijn waarde Heer!
Ik hoop, dat de Heere nw harte neige om mijne uitnoodiging aan te nemen, en over te komen en mij te Stamford en te Oakham te helpen, en dat Hij met u kome om u te zegenen.
Mijn volk, en bijzonder in Stamford, is zeer jong, en meerendeels zwak en weinig bevestigd. Zij houden evenwel, naar ik geloof, van droog voeder, dat wel gewand is met den schoffel en den waaijer. Alleen bevindelijke prediking past hen, en waarlijk, ik zou met bewustheid geen andere dan een bevindelijk leeraar mijnen kansel afstaan. Ik ben diep bewust van eigen snoodheid, onwetendheid, blindheid en dwaasheid; maar mijne krankheid is te diep geworteld dan dat drooge leerstellingen en bespiegelende denkbeelden haar zouden kunnen heelen. Ik ben er zeker van, dat de geestelijke en bovennatuurlijke besprenging en toepassing van het bloed des Lams, de eenigste genezende balsem is voor eene zondezieke ziel. ‘Niemand kan zeggen Jezus den Heere te zijn, dan door den Heiligen Geest.’ En al onze kennis, die niet voortvloeit uit de onderwijzing van dien heiligen en gezegenden Trooster, moet ik wegwerpen als een nietig ding. Een kinderlijke geest, een laag denken van ons zelven, een hijgen naar God, een onverzadelijke begeerte naar de wateren des levens, een geweten geoefend in goed en kwaad, eene liefde tot het heilige Lam van God, en eene blijvende toegenegenheid tot Zijn volk, zijn voor mij meer voldoende bewijzen van genade dan een vroom gezigt en

[11] De heer Brown was voor eenige jaren Evangeliedienaar bij de Particuliere Baptisten te Godmanchester, van waar hij later ging naar Brighton, waar hij stierf den 10 December 1867 in 54 jarigen ouderdom.

eene zoetsprekende tong. ‘Wij beleven dagen van veel geestelijk licht, maar het is te vreezen, dat er weinig geestelijk leven is. Ik gevoel een klimmende neiging om mij af te keeren van menschelijke denkbeelden, en geestelijke kennis te zoeken bij de Bron zelve. Maar tenzij heden ten dage iemand met een Schibboleth komt, wordt hij als vriend der waarheid schier weggeworpen. Hij moet zekere woorden gebruiken, hetzij Schriftuurlijk of niet, moet op een voorschreven wijze en bepaalde zaken prediken. Hij moet niet afwijken van een zekeren vorm, en indien hij zich verstout de waarheid met zijne eigene eenvoudige woorden, en zooals hij gevoelt en gevoeld heeft, voor te stellen, weet menigeen nauwelijks te zeggen of hij regt of verkeerd is, en de groote meerderheid oordeelt misschien over hem als geheel bezijden de waarheid. Ik heb een verbazenden afkeer van de kunstmatige wijze om de waarheid voor te stellen, door welke, wanneer gij een tekst hoort opgeven al de verdeelingen en wijze van behandeling u bekend zijn vóór dat ze genoemd worden, en het einde van elken volzin kunt zeggen zoodra gij het begin er van hoort. Het riekt te veel naar Dr. Gill en is te veel vooraf bedacht dan dat het mij bevalt, maar velen kunnen niet eten tenzij de spijs toegediend wordt in een schotel van een zelfde model; en gelijk kinderen, die niet kunnen drinken wanneer bekers van verscheiden vormen of beschildering op tafel komen, omdat de nieuwigheid van een en ander hen geheel inneemt. Maar God zal Zijne waarheid en eigen knechten zegenen, endaar Hij Zijne eigen rentmeesters aanstelt, zal Hij hen niet uitzenden als naapers en nabootsers van Huntington, Gadsby of Warburton. Zij zullen hunne eigen regel van waarheid en eigen wijze van voorstelling hebben, en vroeger of later aan geestelijke consciëntie’s geopenbaard worden als mannen, die de Heere heeft aangeroerd. Mijne pen is, gelijk zoo menigmaal gebeurt, overgeloopen, overeenkomstig de volheid mijner gedachten.
Geloof mij, dat het mij verheugen zal van u te hooien, dat gij bereidwillig zijt om tot ons te komen. Wanneer ik u niet als man van waarheid waardeerde en hoogschatte, ik zou u niet uitnoodigen, aangezien ik mij verantwoordelijk acht voor mijne helpers. Mijn liefdegroet aan de vrienden te Brighton.
Uw opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 19 - J.C. Philpot aan Mejfr. Philpot

Stamford, 31 Maart 1840

Mijn lieve Fanny!
Schoon gij vreeze koestert, dat uw brief een geest van vermetelheid ademde, moet ik u toch zeggen, er niets van gemerkt te hebben, maar dacht dat in dezen, gelijk in al uwe andere brieven, een toon van opregtheid en nederigheid heerschte. Het is niettemin naar den aard van het levend verstand in de vreeze des Heeren, ons zelven als schuldigen te veroordeelen, want als wij ons zelven oordeelen zullen wij niet geoordeeld worden.
Ik ben het volkomen eens met den heer Isbell, dat Hebreen 6 en 10 geene betrekking heeft op de uitverkorenen, maar op genadelooze belijders; en ook zie ik niet zulk eene groote moeije lijkheid in hetgeen er gezegd wordt van hunne verkrijgingen, schoon het sterke bewoordingen zijn. Ik stem ten volle toe, dat de geloovigen willens kunnen zondigen, indien door die uitdrukking bedoeld wordt: met voorbedachten rade. Toen David aan Joab schreef om Uria vooraan te stellen in het heetste van den strijd, en dan van achter hem af te keeren, opdat hij geslagen wierde en stierf, handelde hij zeer zeker op de meest doordachte wijze. Overweeg eens zijn schrijven van den brief, het teekenen, verzegelen en afzenden naar het leger. Welk een gelegenheid was daar voor zijn geweten om te werken en zijne beraamde misdaad tegen te gaan! Even zoo toen Aaron het gouden kalf maakte; welk een tijdruimte van beraad was tusschen het afbreken van de gouden oorsiersels en het fatsoeneren van hetzelve met graveerijzers!
Davids tellen van het volk, trotsch de vermaningen van Joab, was klaarblijkelijk eene weldoordachte zonde; en zoo was het met Abraham, toen hij tot tweemalen toe loochende dat Sara zijne vrouw was. De slotsom is derhalve onvermijdelijk, dat aangezien de heiligen willens — dat is met voorbedachten rade — kunnen zondigen, de Apostel in Hebreen 6 niet zulke overtredingen kan bedoelen, als waarin alle heiligen meer of minder vallen. Mijne overtuiging is, dat de Apostel door ‘willens zondigen,’ een vrijwillig en voorbedachtelijk afvallen bedoelt; en dat bij door afvallig worden bij Hebreeën 6:6 beoogt, een vallen in openbare afkeering. Trouwens, hij spreekt van een vertreden van den Zone Gods, en ‘het bloed des verbonds onrein te achten;’ en den Zone Gods openlijk tot schande te maken. Nu zondigen, dat is niet een vertreden van den Zone Gods, en nog veel minder het bloed des verbonds onrein te achten; want wanneer een geloovige in de zonden valt, zelfs met open oogen, dan zal hij, wanneer hij uit zijn bedriegelijken droom ontwaakt, naar niets zoo zeer verlangen als naar de toepassing van des Zaligmakers verzoenend bloed aan zijne conscientie. Ook zal bij nooit, zelfs

niet in de grootste afwijkingen zijns harten, den dierbaren Zone Gods vertreden, maar werpt die gedachte verre van zich. En de Apostel voegt zelfs bij het willens het afvallen, dewijl Petrus openlijk afviel, maar niet willens zoo als Judas. Ik beken, de woorden des apostels ten aanzien van de verkrijgingen der afvalligen zijn zeer krachtig, en vele zijner uitdrukkingen zijn moeijelijk te verklaren. Maar mijns inziens kunnen ze allen verklaard worden als een natuurlijk werk en namaaksels van de werkingen des gezegenden Geestes. Er staat bijv. dat ze 'eens verlicht zijn geweest' Nu dit zal zekerlijk beteekenen licht in het hoofd, en als zoodanig onderscheiden van genade in het hart. In den Apostolischen tijd waren er gaven der talen enz., gelijk blijken kan uit 1 Cor. 12. Het heeft allen schijn, dat deze uitwendige gaven gegeven werden aan menschen, ledig van genade, tot stichting der Gemeente, waarom Paulus (1 Cor. 13) onderstelt, dat hij al deze gaven zou kunnen hebben en toch nog niets zijn. Ik denk derhalve, dat zulke uitdrukkingen als: 'de hemelsche gave gesmaakt en des Heiligen Geestes deelachtig te zijn,' betrekking hebben niet op inwendige wederbarende genade, maar op zulke uitwendige gaven, als toen werden medegedeeld. Dat zij 'het goede woord Gods en de kracht der toekomende eeuw gesmaakt hebben,' dunkt mij te kunnen beteekenen, dat zij er zulk eene kennis aan hadden, dat zij ze als met den mond smaakten, zonder ze evenwel te eten, er door gevoed en versterkt te worden. Wij weten, dat er bij belijders zoowel natuurlijke blijdschap als natuurlijke overtuigingen bestaan, en de kracht des satans, werkende op een bedriegelijk hart als een engel des lichts, inderdaad verwonderlijk kan zijn. Een en ander kan leiden tot een smaken, zonder nogtans wezenlijk gevoed te worden met het vleesch van den Zoon des menschen. Eveneens bemerkt gij. dat geloof, hoop en liefde niet bij zulke karakters vermeld staan, en ook is er geen sprake van bekeering, wedergeboorte, Goddelijke droefheid, kinderlijke vrees, boetvaardigheid, nederigheid of lijdzaamheid. Neen, de Apostel vergelijkt hen bij de aarde, die doornen en distelen voortbrengt, en nabij de vervloeking is, terwijl hij uitdrukkelijk zegt, dat hij van hen, aan wien hij schrijft betere dingen verwacht, en die met de zaligheid geveegd zijn, waarmede duidelijk aangewezen wordt, dat zoodanige dingen als waarvan hij te voren gesproken had, niet met de zaligheid verbonden waren. Deze betere, dingen, dingen die met de zaligheid gevoegd zijn, waren 'liefde' (vs. 10,) geopenbaard door haar werk en arbeid; hoop (vs. 11) als een anker der ziel, zeker en vast, ingaande in het binnenste voorhangsels (vs. 19); en geloof (vs. 12) waardoor de beloftenissen beërfd werden. Dit zijn genaden in tegenstelling van gaven. Een mensch moge van de laatsten vervallen, van de eersten is het onmogelijk.

Zoo ook, als gij let op het verband bij Hebr. 10:26, dan dunkt mij duidelijk te zijn, dat de Apostel op afvalligheid zinspeelt. In vers 23 zegt hij: 'Laat ons de belijdenis van ons geloof onwankelbaar vasthouden'; waarmede te kennen gegeven wordt, dat er dienaangaande gevaar bestond. En vers 25 voegt hij daarbij: 'Laat ons onze onderlinge bijeenkomst niet nalaten', enz., wat met menigeen het geval scheen te zijn, uit vrees voor vervolging; en daarop laat hij volgen: 'Want zoo wij willens zondigen', enz., verbindende het willens zondigen met het willens afvallen door het niet meer vasthouden der belijdenis, en het nalaten der bijeenkomst der heiligen. Hij spreekt in vers 27 van een hitte des vuurs, betrekkelijk hen, die hij tegenstanders noemt. Nu, te vallen in de zonden, of zelfs in betrekkelijken zin willens d. i. voorbedachtelijk daarin toe te geven, is nog zeer verschillend van een tegenstander van Christus, een verachter van Zijn Evangelie te zijn — gelijk in vs. 28 gezegd wordt, — den Zone Gods te vertreden, Zijn bloed onrein te achten, en den Geest der genade smaadheid aandoen — letterlijk met hoon en verachting bejegenen. De zonde der Corinthiërs (1 Cor. 5:1) was zoodanig als ook onder de Heidenen niet genaamd werd, — eene vermenging van overspel en bloedschande. Bij gevolg, het nemen van zijns vaders vrouw was eene voorbedachtclijke daad, en niet, wat genoemd wordt, een vallen in de zonde. En toch, wanneer hij na zijne verwijdering uit de Gemeente, berouw betoonde en in 't openbaar tot bekeering kwam, dan moest hem vergeving en vertroosting geschonken worden. 2 Cor. 2:6-8. Petrus zondigde voorbedachtelijk toen hij zich onttrok aan de gewoonten der Heidenen uit vrees voor de Joden, (Gal. 2:12), waarom Paulus hem wederstond in zijn aangezigt, en hem in aller tegenwoordigheid bestrafte. 'Er is eene zonde tot den dood', zegt Johannes, (1 Joh. 5:16). Ik onderstel dat deze een willens afvallen is, of de zonde tegen den Heiligen Geest; maar hij voegt er aan toe: 'Er is eene zonde niet tot den dood'; zoodanig is het vallen en de afwijkingen der geloovigen. Op uwe vraag, heb ik getracht u eene eenvoudige schets te geven van mijne beschouwingen over dit onderwerp, welke niet op eens onder aller oordeel vallen; en ten slotte blijven er groote moeijelijkheden in die Schriftuurplaatsen over. Ik heb wel eens gedacht, dat er een heimelijk doel bestaat, om de zielen der heiligen aan te sporen zich voor afval te wachten, waartoe zij gedurig waarschuwing behoeven. God bewaart al Zijne heiligen, maar Hij doet het door middel van beloften, bevelen, waarschuwingen, vermaningen, bedreigingen, ontzaggelijke voorbeelden, enz., welke als zoovele omtuiningen dienen om hen voor afvallen te beveiligen. Hij bewaart hen voor vallen, niet zooals een man eene afsluiting stelt op eenen vasten grond, maar gelijkerwijs eene moeder haar kind waarschuwt voor den diepen

put in den hof, om niet in zijne nabijheid te komen. Ik vrees, dat mijne verklaring u niet bijzonder zal bevredigen; maar moge zij u een sleutel zijn tot verdere openbaarmaking.
Ik heb beide brieven van den heer Isbell ontvangen, en vond het berigt van zijn bezoek in Ierland zeer belangrijk. Hij heeft er veel alzoo bevonden als ik verwachtte. De Evangelische geestelijkheid is een duistere klasse aangaande de innerlijke kennis van de dingen Gods. Het weinige dat zij weten bestaat voornamelijk in de letter, en ook daarin zijn zij zelfs niet gezond.
Ik heb hooge achting voor Triggs. Welk een omkeer, dat dö dochter, vrouw en moeder van een geestelijke een armen metselaar weiischen te hooren! Ik ben er zeker van, dat zoo wij voldoende bewijzen liebben, dat het een wezenlijk werk des Heiligen Geestes is, dan mogen wij wel met Hart zeggen: 'Dan is genade inderdaad genade.' O, wie is buiten het bereik van souvereine matelooze genade? Welk een liefelijke weg van zaligheid! Hoe veilig en zeker voor de uitverkorenen! Als onze moeder hare diepe behoefte aan de besprenging en toepassing van des Zaligmakers bloed aan hare consciëntie gevoelt, dan heeft zij alle aanmoediging om zich aan Zijne voeten nedertewerpen. Wie waren in hunne genegenheden en begeerten verder van God verwijderd dan wij? Maar Hij is gevonden van degenen, dieniet naar Hem zochten. Het zal een gezegende schalm in de groote keten der voorbeschikking zijn, dat gij Walmer, dat onvruchtbare en ijskoude land verlaat eu u te Stoke vestigt, hetwelke des Heeren genade en barmhartigheid kennelijk zou openbaren aan het overblijfsel onzer familie. Gij zijt er zekerlijk hoog mede ingenomen, dat gij den heer Isbell te Stoke zult hebben.
Het zal mijns inziens verstandig voor u zijn, om u zoo weinig mogelijk met uwe plaatsgenooten intelaten. Nu en dan eens eene beproefde en geoefende ziel te ontmoeten, kan zeer voordeelig zijn. Die den Heere vreezen spreken gaarne met elkander. 'Gelijk men ijzer met ijzer scherpt, alzoo scherpt een man het aangezigt van zijnen vriend.' Ook het bezoeken van de armen der gemeente kan zijn voordeel hebben, om de beschuldiging van hoogmoed krachteloos te maken, welke zeer ligt gemaakt wordt bij te groote afgetrokkenheid.
Gij schynt beginnen in te zien, dat het pad van den geloovige toch ruwer en doorniger is, dan gij u eerst voorsteldet. Ik heb weinig op met hen, die hem als een effen en bloemrijke weg voorstellen. Gelijk Berridge zegt:
'Zij missen d' eng' en nauwen weg
Die leidt naar Zions berg.'
Er zou weinig behoefte zijn aan de beloften en zoovele andere bemoedigingen als waarvan Gods Woord vol is, wanneer de geloovigen niet vaak in zoo veel engten en moeijelijkheden waren, waarin zij er eene gedurige behoefte aan hebben. Ons hart is vol ongeloovigheid, wantrouwen, wereldschgezindheid, hoogmoed, vermetelheid, geveinsdheid en alle andere hatelijke zonden. Waar deze boosheden bestaan zullen ze zich ook openbaren, en het is deze strijd tusschen vleesch en geest, die den waren Godsdienst tot zulk een afwisselend tooneel maakt. Wat is er vaak een doodigheid, wat duisternis der ziel, wat koudheid en hardigheid des harten, wat tegenzin, ja, wat afkeerigheid van do dingen, die tot onzen vrede dienen! Zoo ontdekt zich schuld en het goweten wordt daarmede bevlekt, en wij roepen uit: 'Wee mij, mijne magerheid, mijne magerheid! Wee mij! Mijne ziel kleeft aan het stof; maak mij levendig naar Uw woord. Zult Gij ons niet weder levend maken, opdat Uw volk op U moge vertrouwen.' Sommigen van Gods volk zijn niet blootgesteld aan groote verzoekingen, maar zij lijden aan ondermijning, zoo als Newton van zich zelven zegt. De sterkte huns harten zijn niet aangevallen door stormen, maar gaandeweg ondermijnd door de voortgaande koudheid, doodigheid, afkeer van geestelijke dingen, en een ellendigen, zorgeloozen, vleeschelijken, wereldschen, verfoeijelijken staat, welke verdoovend is aan alle geestelijke vermogens.
Het voldoet mij te hooren, dat mijn aangehuwde broeder zoo inschikkelijk is jegens onze lieve Marie Anna, en haar vergunt naar de kapel te gaan; en het verblijdt mij, dat zij genegen is daar heen te gaan en het Woord der waarheid te hooren. Mogt de Heere hare ziel bezoeken met Zijne rijke barmhartigheid en liefde, dat zou hare ziel uitnemend bevredigen! Indien gij aan des Heeren zijde staat moet gij rekenen op het dragen van een kruis. Het bedenken des vleesches is vijandschap tegen God; en gij weet, uit persoonlijke bevinding, wat afkeer en verachting het vleeschelijk gemoed tegen de afgescheidenen koestert; en gij zult u herinneren, wat er zelfs ook door u zelven van den heer Isbell gezegd is, aleer gij de bedoeling en kracht zijner prediking ken- det. Gij behoeft u derhalve niet te verwonderen wanneer gij veracht en gehaat, gelasterd en misverstaan wordt. Het is het algemeene lot dergenen, die Jezus volgen in de wedergeboorte. Ja, Hij beeft een zegen beloofd aan al zulke gesmade en gelasterde volgelingen van Hem. Matth. 5:11,12; Joh. 20:18-21.
S. doet de liefdegroet aan onze waarde moeder, aan u en aan Maria Anna, met welke ik mij hartelijk vereenig.
Uw toegenegen broeder, J. C. P.

Brief 20 - J.C. Philpot aan Dhr. Towler van Woburn

Stamford, April 1840

Mijn waarde Vriend!
Ik beschouw het de roeping van een vriend te zijn, om te handelen zoo als gij doet, met mij verklaring te vragen van hetgeen gij eene dwaling in mij noemt, beter dan met de menigte het kwaad gerucht te verspreiden achter mijn rug en het vol te houden in mijne tegenwoordigheid, aangaande mijne veronderstelde dwalingen. Het verblijdt mij, dat gij mij opheldering vraagt van mijne meening, dewijl het mij de gelegenheid verschaft mij te verklaren aangaande datgene, waarin ik misverstaan word, Wat heb ik gezegd? Dit: 'Er zijn maar twee gezonde zielsstaten: hongerig te zijn en te eten. Alle andere toestanden zijn krankheid eh ziekte.' Is dit eene nieuwe of vreemde leer? Mijn vriend! wat zijn wij van nature anders dan eene massa krankheid en ongemakken? Maar deze krankheid en ziekte worden niet gezien noch gevoeld dan door den ingang van Goddelijk licht en leven in de ziel. De intrede dezer Hemelsche zegeningen brengen — wat ik noemen mag — een beginsel van gezondheid in de ziel, wat Hart zoo liefelijk noemt 'leven en arbeiden onder den last.' En het is de werking van dit gezondheids-beginsel, deze nieuwe en Hemelsche natuur, onder de werking des gezegenden Geestes, waarin het grootste gedeelte der bevinding bestaat. Duisterheid, doodigheid, afkeerigheid van alle goed, een haastig zijn tot alle kwaad, hoogmoed, ongeloof, wantrouwen, begeerlijkheid, hebzucht, vijandschap tegen God en de Godzaligheid, — wat zijn deze dan krankheid en ziekte? — Droefheid des harten over de zonde, een zuchten naar God, afkeer van zich zelven, levende begeerten naar den Heere van leven en heerlijkheid, een geest van afscheiding van het zin- en zienlijke, geloofsoefening, een uitwerpen van het anker des geloofs, liefdes-uitgangen enz. — deze zijn toestanden van gezondheid, dat is, de gezonde mensch der genade schijnt voor een wijle tijds — helaas! voor welk een korten tijd! — zijn hoofd op te heffen te midden van ziekte en krankheid. Is dit onbestaanbaar met eene gezonde leer of gezonde bevinding? Gij en ik zouden vaak veel liever den Onderzoeker dan den Bijbel lezen, en meer gereed zijn met onze vrouwen over onverschillige dingen te spreken dan des Heeren aangezigt te zoeken. Is deze doodigheid en koudheid, deze rampzalige afkeerigheid van alle goed, gezondheid of krankheid? Ik gevoel het mijne krankheid te zijn, niet mijne gezondheid. Daarenboven gevoel ik wat een snood ellendeling ik ben. Ik haat mij zelven van wege mijne booze lusten; ik zucht tot den Heere om mijne ziel te bezoeken met Zijn heil; ik gevoel eenige geestelijkheid des gemoeds, smaak eenige zoetigheid in het Woord van God. Is dit een zieke of een gezonde staat der ziel? Ik noem mijne ziel krank, wanneer zonde heerscht en regeert; ik noem haar gezond, wanneer genade meer of minder de overhand heeft. Ik moge verkeerde uitdrukkingen gebruiken, maar gij zijt niet een man, die iemand een woord tot een misdaad zult rekenen. Laat ons nu komen tot eene bevindelijke prediking. Is bij een bevindelijk leeraar, die aanwijst de werkingen der verdorvenheid; of hij, die de werkingen der genade in en onder verdorvenheid schetst? Ik geloof, de laatste.
Gij weet veel van de werkingen van hoogmoed, begeerlijkheid en hebzucht; en gij weet iets van Goddelijke vrees en boetvaardigheid onder dezelve. Waar moet ik nu bijzonder inkomen? Gij zijt doodig, koud, levenloos. Moet ik nu doodighcid beschrijven, of een levende werking onder doodigheid schetsen? Moet ik hoogmoed beschrijven, of de zelfsverfoeijing der ziel bij ontdekking van hoogmoed? Moet ik tot mijne toehoorders zeggen: Gij zijt koud, doodig, verhard, ongeloovig, hoogmoedig, wellustig, hebzuchtig, en deze alle zijn kenteekenen van leven? Of moet ik aantoonen, hoe het leven worstelende tegen den dood, Goddelijke vrees leidende tot zelfverfoeijing, kermen en zuchten onder een schuldig geweten, roepen om verlossing, hijgen naar God enz., kenmerken van leven zijn? Er is eene kostelijke, en er is eene snoode bevinding en hij die Gods mond wil zijn, moet de eene van de andere onderscheiden. Ik geloof, dat het prediken van de verdorvenheden onzer natuur afgescheiden van de werkingen der genade in en onder haar, een opbouwen van bastaarden is. De eene is de prediking van het geneesmiddel zonder zelfs ooit integaan in de krankheid, en bevordert daarmede huichelarij, en bedroeft het hart des regtvaardigen. De andere is de voorstelling der verdorvenheid in al hare werkingen ten kwade, en laat de werkingen der Goddelijke vrees in en onder de verdorvenheden achter. Wanneer ik onvoldaanheid, belastheid en smart gevoel wegens mijn Goddeloos en afzwervend hart en leven, dan bewijst dat zelfde gevoel, dat er leven is. Maar mag een leeraar mij daarin opbouwen, dat ik doodigheid voor een kenmerk ten leven neem? Laat hij mij zeggen mijzelven te gevoelen en te haten, want het is een kenmerk des levens en ik zal er eenige bemoediging in vinden. Maar als hij mij predikt, dat doodigheid (dat is, ongevoelde doodigheid) een bewijs van leven is, dan verkondigt hij mij een leugen, alleen geschikt voor den tweeden dood. Gij zoudt aan mij kunnen schrijven, dat gij ten eenenmale vermoeid zijt van allen Godsdienst, dat gij een afkeer hebt van naar de kapel te gaan, dat gij zelden bidt, zeer

weinig in de Schrift leest, nooit eenige zucht of uitgang gewaar wordt, noch een hijgen naar Christus in u gevoelt. Wel, ik zou antwoorden, dat ik uwe bedoeling vat, aangezien ik maar al te vaak hetzelfde ondervind. Maar waneeer gij deze dingen bijbrengt als eene christelijke bevinding, dan bedriegt gij u. Trouwens, wanneer het bevinding is, dan hoe meer des te beter, want wij kunnen nooit te veel bevinding hebben, en om ze in hare volkomenheid te vinden moet ik mij wenden tot den dooden farizeër of den tweemaal gestorven belijder. Doch spreek mij van verlevendiging, van verbrokenhekl, van verslagenheid, van lichtstralen, van barmhartigheid, van werkingen des levens inwendig, en ik zal zeggen van zulk eene bevinding: hoe meer hoe beter.
De Schriftuurlijke bevinding is treuren, klagen, droefheid des harten, verlangen naar God, hopen en vertrouwen op Zijne barmhartigheid. David beschrijft in den 51 Psalm niet zijne lusten tot Bathséba, maar roept en kermt: 'Verwerp mij niet van Uw aangezigt,' enz. Als de bevinding der verdorvenheid goed is, waarom zou de beoefening van haar dan niet goed zijn? Wanneer de aanwezigheid van oogen vol overspel eene christelijke bevinding mag heeten, waarom zouden handen vol overspel geen christelijke praktijk mogen wezen? En aan den anderen kant, als het zuchten en roepen om bewaard te blijven van het kwaad christelijke bevinding is, dan is het bewaard blijven van het kwaad christelijke praktijk. Wanneer levenlooze belijders zeggen: 'ik ben zoo doodig, ik ben zoo duister, ik ben zoo ongeloovig;' dan noem ik dat een bevindelijk huichelen, en vraag: zijt gij nooit anders? Eust gij daarop als een goed kenmerk? Is dat uw staat jaar in jaar uit? — Dan is het te vreezen, dat gij een bastaard zijt en geen zoon.
Ik hoorde eens van iemand eene beschrijving geven van zijn hart, zoo hoovaardig, hebzuchtig, begeerlijk, verfoeijelijk, rebellerend als het was. Onder anderen zeide hij, dat hij nooit een boerderij, of een heerlijk veld, of een rijtig in de straten zag, of hij begeerde het als zijn eigendom. Et veronders el, dat hij dit bevinding noemde. Maar ik denk er zoo niet over; want als dat waar was, dan zou Nabal en de rijke dwaas de meest bevindelijke heiligen in den Bijbel zijn. Onderstel, ik begeer de abdij van Woburn, en de titels, waardigheden en vermogens van den Hertog van Bedfort, zoudt gij dit christelijke bevinding heeten? Zoo ja, dan moeten er een menigte bevindelijke heiligen zijn. zoo vaak de abdij gezien wordt. Doch veronderstel, dat ik wandelende in het park een gevoel ontwaarde, dat ik veel liever Christus in mijn hart had, dan duizend hertogdommen in mijn bezit; — dat ik onder dat gevoel verlangde naar Christus, gelijk een hert schreeuwt naar de waterbeken; en dat ik tranen van boetvaardigheid weende over mijn hoovaardig, hebzuchtig hart, dat het ooit zulke beuzelingen begeeren kon, — dat zou ik christelijke bevinding noemen. Indien hoovaardigheid, begeerlijkheid en hebzucht eene gewenschte bevinding is, dan is de grootste zondaar de grootste Christen. Zie, mijn Vriend! tot welke ontzettende dwalingen deze dingen leiden. Had deze persoon ons aangaande zijn hebzuchtigheid medegedeeld, de beteugeling van, het zuchten onder, en de verlossingen van dezelve die hij ervaarde, ik zou het eene goede bevinding genoemd hebben; maar het voorstellen van verdorvenheid afgescheiden van de werkingen der genade onder dezelve, noem ik niets dan misverstand en dwaling. Wie schildert de verdorvenheden met zulke kleuren als Hart? Maar wie schetst ook zoo krachtig de werking der genade onder die verdorvenheid? Ik geloof, dat de krankheid beschreven dient, doch nooit afgescheiden van het worstelen der Goddelijke vrees, des geloofs, enz. onder haar. Waarom prediken wij bevindelijk? Om de gewaarwordingen van levende zielen duidelijk aantetoonen en de doode belijders aftesnijden. Maar de zonde te schetsen zonder Goddelijke droefheid, schuld of veroordeeling onder de zonde, is de prediking eener bevinding van den doode en niet van den levende.
Ik bedoelde niets dan dit, en als gij mij anders verstaan hebt, dan komt dat door mijn gebrek om mij zelven duidelijk te kunnen uitdrukken. Ik geloof hier niets te hebben voorgesteld, hetwelk gij mij niet zult toestemmen. Mogt er evenwel iets zijn, dan verklaar ik mij gaarne bereid, hetzij mondeling of per brief mij nader te verklaren. Verzeker mijne toegenegenheid aan Smart, die ik veronderstel bij u te zijn. Ik hoop, dat hij en gij mij niet zult aanzien als der waarheid afwijkende te zijn.
Uw oprechte en toegenegen, J.C.P.

Brief 21 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 12 Maart 1840

Mijn waarde Vriend!
Het spijt mij, dat onze lieve hooggewaardeerde vriend Dredge zich zoo geërgerd heeft aan mijn schrijven over de enge gemeenschap. Heeft hij niet altijd geweten, dat ik ze voorstelde en beoefende? en wat hinderlijks is er in, dat ik het in 't openbaar verdedig wanneer daartoe roeping is? Ik zocht noch daagde den pennestrijd uit,

maar werd bij name er toe gedwongen mij te verdedigen, en het was mijns inziens niet onbestaanbaar met getrouwheid. Zal vriend Dredge zijne beschouwingen der waarheid niet verdedigen en daarvoor strijden, en ben ik niet vrij om evenzoo te doen? Ik bemin en waardeer hem veel meer dan honderde streng Baptisten, maar ik liefkoos en waardeer zijne dwalingen niet. En ik zeg in allen ernst, dat zoo ooit de vraag rijst, of ik scheiden zal van een vriend of van de waarheid, dan zal ik nooit aarzelen met den eersten te breken. In der waarheid, tot hiertoe heb ik zoo menig uitstekend vriend naar het vleesch moeten vaarwel zeggen, zoowel als afscheid te nemen var. al mijne aardsche uitzigten, onafhankelijk inkomen, goeden naam en achting. Ik hoop er niet toe te komen, dat standpunt nu te verlaten, al zou de verdediging daarvan innige en warme vrienden kwetsen. Eene levende ziel kan het niet lang tegen de waarheid uithouden; haar scherpe snede moet vroeger of later de conscientie treffen, en houd u verzekerd, als daar een zweer zal zijn, zij zal breken en al het bloed en de verderfelijke stof uitlaten.

Ik gevoel mij in den laatsten tijd zeer gekant tegen misslagen in de leer, bemerkende tot welke gevolgen zij leiden, en dat zij gemeenlijk zamen gaan met begoocheling in de bevinding en met een onbehoorlijken wandel. Het is eene groote genade wel toegerust te zijn, door de omgording der lendenen met de waarheid. Vriend Dredge zal uit den brief van Tiptaft bemerken, dat hij en J. K. beiden met ons van één zelfde gevoelen zijn. Zijn tegenstand heeft geene onvriendelijke gewaarwordingen in mijn gemoed veroorzaakt, maar daarom zal ik toch geen jota aan de waarheid te kort doen. Dat hij de Schriften onderzoeke, gelijk de edele Bereën deden, of deze dingen alzoo zijn. Ik werd tot den strijd gedwongen, en daarin zijnde was ik gehouden zooveel mogelijk die zijde te verdedigen, als mijns inziens de waarheid bevatte. Ja, wat meer is, ik gevoel mij verpligt daarmede voort te gaan, indien het noodzakelijk zal zijn, en van den kamp niet terug te schrikken.

Ik heb wederom een aanval gehad van mijn oude kwaal, die mij sints Vrijdag het huis, ja grootendeels het bed deed houden, zoodat ik gisteren niet kon prediken. Aangezien het regenachtig weder was, zoo was de teleurstelling niet zoo groot, schoon sommigen veertien mijlen ver gekomen waren. De heer Morris las eene leerrede van Huntington; en ik ben er van overtuigd, dat zij honderdmalen beter was dan ik zou gepredikt hebben, maar gij weet het, lezen vindt zelden dien bijval als prediken.

Hoe gaarne zou ik eens vriendschappelijk met u zamenspreken, of liever nog veelvuldig bij u zijn. Men zegt, dat een schrijver eens een boek uitgaf onder den titel: ‘Over alles in de wereld en nog iets daar boven’. Dit zou wel ten opschrift kunnen dienen op onze zamenspreking. Ik zou zeer wenschen Londen geheel voorbij te gaan en Zoar te missen. Het spreekt daar zeer moeijelijk en ik gevoel mij vaak geheel onbekwaam op dien kansel. Het bedroefde mij het woord jaarlijks gebruikt te zien voor de Welwijn prediking, dewijl ik herhaalde malen die jaarlijkscho prediking afkeurde, en dit werpt de beschuldiging op mij van onbestendig te zijn; ook kan het niet eene jaarlijksche zijn aangezien zij op een anderen dag komt dan in het vorige jaar. Vriend * zal bij mij niet bevinden, dat ik in het openbaar noch in het verborgen van den doop een oorzaak van strijd maak. Word ik aangevallen dan zoek ik mij zelven te verdedigen, en wanneer men mij verantwoording afvraagt geef ik ze; maar ik wensch nimmer een geschil op te werpen of noodeloozen strijd uit te lokken. Kan vriend Dredge zeggen, dat ik hem afsneed, omdat hij niet Baptist is? Kan hij aanwijzen, dat ik den heer Wild en anderen meer genegen was? Kan hij zich een enkele leerrede of toespraak, van den kansel of op eenige andere wijze bijbrengen, waarin ik den niet-baptisten veroordeelde? Ik geloof, dat zoo ik ooit feilde, het meer aan den anderen kant was. Hij heeft daarom geene reden te zeggen, dat ik hem afsneed. Ik heb een vaste overtuiging aangaande die zaak, reeds voor dat ik hem kende, en voor dit geloof meen ik Schriftuurlijke gronden te hebben. Zoo bij kan, hij mag ze omverwerpen; maar als hem dat niet mogelijk is, dan zal hij wel doen den raad van Gamaliël optevolgen. (Hand. 5:39). Wanneer ik de wereld kon doorgaan met hier iets van de waarheid aftenemen, en daar een hoek afteronden, dan zou ik mij van vele pijlen uitwendig bevrijd zien. Een getrouw man gelijk hij zou niet over trouweloosheid klagen. Indien hij of iemand anders met zachtmoedigheid of wijsheid mij kan aantoonen, dat mijne bewijsredenen valsch zijn, dat zij het doen; maar laten zij ophouden de waarheid tegen te staan, omdat zij hen afsnijdt. Ik hoop niettemin, dat zijn oog en hart met heilige olie gezalfd zal worden, en dat zal hem in regte paden leiden. Het verblijdt mij, dat onze hooggewaardeerde vriendin Mej. Wild niet boos is door mijne aanteekening over de engere gemeenschap; ik houd mij verzekerd, dat zij mij waardiger is dan duizend slechte Baptisten.

Kay schijnt in Allington bijzonder vrij en krachtig het zwaard gebruikt te hebben. Doch wanneer hij het zoeken en de zoekenden afsnijdt, dan vrees ik, dat er vele jaren lang niets van zijne bevinding zal komen. Trouwens, zijn zwaard zal tocb nooit kunnen wegvagen dien tekst uit den mond van den gezegende Heere, die duizenden tot troost was: ‘Die zoekt, die vindt.’ Ik geloof, dat het volgende vers de sleutel is tot dezen tekst, Luk. 13:25: ‘Nadat de heer des huizes zal opgestaan zijn, en de deur zal gesloten hebben’, enz. Dit wordt gezegd van de dwaze maagden, die te laat gewaar werden, dat er geen olie in hunne lampen was,

van eene natuurlijke bekeering op het doodbed, vergeleken met Spreuk. 1 vs. 24-32. Maar het is nooit de bedoeling geweest, om geestelijke zoekenden en zuchtenden, die hunnen mond in het stof steeken aftestooteu, want daar is hope. Immers, dan zou het al de kinderen Gods den een of anderen tijd in hunne bevinding nederwerpen, want allen zijn eerst zoekenden alvorens zij den parel van groote waarde vinden, hoewel de eenige waarachtige God in Zijne eerste openbaring gevonden wordt van hen, die niet naar Hem zochten. Maar het bekennen van schuld door het vinden van het Wetboek in den tempel, doet hem, die een hartdoorzoekend God aanschouwt naar een Zaligmaker vragen, om den toekomenden toorn te ontvlieden, en zoo worden deze teksten opgelost.
'Welke troost kan een Zaligmaker aanbrengen? enz. — zegt onze groote bevindelijke schrijver. — O, wacht u voor valsche troostgronden enz. Hart stelt er zich beslist tegen, dat een mensch geheeld worde voor dat hij gewond is. en gezaligd voor dat hij verloren was. Wat kan een gewond volk doen dan heeling te zoeken, en wat zullen verlorene zielen aanvangen dan zaligheid te zoeken. Om dezulken te ontmoedigen is eene handeling, geheel verschillende met de werkzaamheid van den grooten Herder, die kwam om te zoeken en zalig te maken, dat verloren was. Om hen evenwel als zoekende veiligheid te verzekeren alvorens zij Hem vonden van Wien de profeten gesproken hebben, namelijk Jezus van Nazarcth, den Zone Gods, is voorzeker een even groote misslag aan de andere zijde, en Kay was misschien er °P uit om deze te ontwijken, en alzoo, in plaats van het nauwe kanaal te treffen, op een klip geloopen, die wel door een boei was aangewezen, maar die door den stuurman over het hoofd gezien werd, omdat hij aan de andere zijde van het schip gevaar ontdekte. Doch allen, die door God levend gemaakt zijn, kwamen veilig aan land, schoon de stuurman het roer in verkeerde rigting wendde, waardoor alle zwaar beladenen met twijfel en u~eeze druipnat werden. Ik stel mij voor, dat het ziltig nat u deed uitroepen: 'Leid mij op eene rots, die mij te hoog zou zijn.' De stuurman schijnt evenwel tans zijne aanstelling vergeten te hebben, en de roerpen aan andere handen overgelaten. Mogt de God Israëls zijne hand bestieren en hem het nauwe kanaal wijzen, en zij hij gedachtig een kostbare lading aan boord te hebben, ook al kon eene bank al de levende zielen in de kapel bevatten, en ik geloof, dat er meer zijn. Het verheugt mij te hooren, dat deHeeremet hem is, en dat hij met genoegen gehoord wordt. Mogt de Heere ons, die Zijne waarheid liefhebben, één van hart en één van zin maken.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 22 - J.C. Philpot aan Dhr. William Brown

Allington, 27 Julij 1840

Mijn lieve Vriend!
Mogt deHeeremet u gaan naar Stamford, en u ten achterboede zijn. Gij weet genoeg van de bediening om diep te beseffen, dat wij alleen in des Heeren licht het licht aanschouwen, en alleen in Zijn leven het leven gewaar worden. Om dagelijks een arme te zijn, die van aalmoezen leeft, is vernederend voor onze hoogmoedige natuur, die altijd iets zoekt te zijn en iets zoekt te doen. 'Hoewel ik niets ben', was het hoogste waartoe Paulus in de kennis van zich zelven kwam. Wij zouden ons zelven veel pijn en moeite, wegens gekwetste hoogmoed en kruiziging van het eigen sparen, als deze nietigheid van ons zelven bij ons levendig was.
'Waagt het niets te zijn', zegt Hart. Het is gelijk een mensch, zich zelven in de zee werpende, opdat hij door eene onzigtbare hand opgebeurd worde. Indien gij het waagt niets te zijn in uwe doorgaande gedachten, het zal u voor eene menigte smarten en benauwdheden behoeden. Maar het hoogmoedig, verwaand en zelfbehagend vleesch wil iets zijn, om goed te prediken, gelijkenissen aan te voeren, en als spreker bewonderd te worden. En toch, onder dit alles openbaart zich somtijds een afkeer van zulke snoode gevoelens, en eene gewilligheid om niets te zijn, opdat de Heere alles in allen zij. Maar beducht als wij zijn, of de Heere wel met ons kan zijn, of Hij zich kan verwaardigen zulke snoode ellendi gen te zegenen, en of wij geen vermetelheid genoeg hebben duizenden te verdoemen, zal vaak die begeerte en dat zuchten in ons werken, om van Hem waarlijk gezegend te worden, en dat Zijne hand met ons mogt zijn, dat Hij in ons en door ons moge spreken tot de harten Zijner uitverkorenen.
Uw getrouwe in de waarheid, J. C. P.

Brief 23 - J.C. Philpot aan Dhr. John Hards, Walworth

Allington, Augustus 1840

Mijn waarde Vriend!
Ik heb gedacht, dat enkele leerreden door mij in Zoar uitgesproken, die ik het meest wenschelijk zou achten uitgegeven te worden, achtergebleven zijn, terwijl anderen, die ik met minder opgewektheid uitsprak, in de 'Stuivers Leerreden' verschenen zijn. Ik weet het, toen ik laatstleden avond in Zoar predikte, gevoelde ik mijne ziel verruimd en mijn mond geopend, om de onderscheiden listen voor te stellen, waarmede do listige overspeelster het dierbaar leven najaagt; maar aangezien ik mij niet kan herinneren wat ik bij die gelegenheid sprak, vrees ik dat het te vergeefs zal zijn dat te ondernemen. Ondernam ik het ik zou wel do werkingen dezer snoode overspeelsters kunnen aanwijzen; maar ik kan niet zeggen, dat het te vergelijken zou zijn bij de rede, die ik toen uitsprak, uitgezonderd de algemeene strekking. De werkzame Evangeliedienaars hier, die van te voren al hunne reden met lijn en paslood klaar maken, zijn in dezen vóór bij ons, die gedwongen zijn op den Heere te hopen om Zijne ondersteuning, de noodige wijsheid, en om het ter regter tijd uittespreken. Toen ik des Dingsdags morgens opstond kwam de tekst met kracht op mijn gemoed, en ik zag er eene bevindelijke strekking in zoowel voor die gelegenheid geschikt, als beschrijvend de dagelijksche gewaarwordingen van levende heiligen. Daardoor werd ik aangemoedigd er mede naar den kansel te gaan, en ik geloof dat de Heere mij eene geopende deur gaf, want hij sluit en niemand opent, en Hij opent en niemand sluit.
Ik was hoog voldaan bij het zien van zulk eene groote vergadering, als er toen te zamen was, te meer, dewijl den voorgaanden Donderdag geen kennis gegeven was van den veranderden dienst op Dingsdag avond. Aangezien ik zoovele ontmoedigingen heb door mijn eigen vreesachtig hart en ongeloovige natuur, en zooveel tegenstand ondervind zoowel van de belijdende kerk als van de wereld, daarom heb ik nu en dan opbeuring noodig, opdat ik niet tot een algeheel mistrouwen kome, dat de Heere mij niet geroepen beeft tot het werk der bediening; — bij duisternis in eigen ziel, doodig in verzuchtingen, koud in genegenheden, aardschgezind in begeerten, onvruchtbaar in Hemelsche dingen, en alles behalve hetgeen ik wensch en behoor te zijn, heb ik vermenigvuldigde teekenen ten goede noodig om overtuigd te zijn, dat ik in den Koninklijken weg der heiligmaking ben, waar de verlosten op wandelen. Velen meenen, dat een Evangeliedienaar bevrijd blijft van zulke koudheid, doodigheid en dorheid, als bijzonder christelijke gewaarwordingen; en de huichelachtige blikken en woorden van vele satansdienaren begunstigen dit bedrog. Heiligheid zweeft hen zoo op de lippen en op het aangezigt, dat hunne verschalkte hoorders noodzakelijk tot de gevolgtrekking komen, dat het ook zoo in hunne harten moet zijn; maar helaas! niets is zoo gemakkelijk en algemeen, dan een Apostels aangezigt en een Judas hart te hebben. De meeste afbeeldingen, die ik van het laatste Avondmaal zag, stellen Judas Iskarioth voor met een verwilderd gelaat. Hadden de schilders een heilig, zachtmoedig, teeder aangezigt afgebeeld, ik geloof dat zij een meer getrouwe en niet zoo dichterlijke gelijkenis gegeven hadden. Velen, die voor engelen doorgaan op den kansel, zijn duivels en beesten in hart, lippen en leven, en doen alles naar buiten komen wat binnen verhandeld wordt, 't Zal ons genade zijn, zoo wij alleen een zuchten en Magen onder inwendige verdorvenheden ontwaren, zonder dat ze naar buiten uitbreken tot verwonding van onze ziel, tot droefheid van Gods volk en tot verheuging van onze vijanden. Als God maar een oogenblik het deksel van den kokenden ketel onzer verdorvene natuur opligt, dan zal het vuile schuim van alle zijden overvliegen voor aller oog.
Het verblijdt mij, dat gij het met mij eens zijt ten opzigte van dat jaarlijksch, waartoe ik door U uitgenoodigd was. Ik vind er geen grond voor in het Woord, veeleer het tegendeel. 'Gij onderhoudt dagen, en maanden, en tijden en jaren. Ik vrees voor U', enz. (Gal. 5:10, 11). Het zijn gemeenlijk uitvindingen om geld te verkrijgen, en beter gepast voor apen om hunne nabootsingen op den kansel te beloonen, dan dat de bedienaars der waarheid er gevolg aan behooren te geven. Op vele plaatsen, waar men mij haat ter wille der waarheid, wil men gaarne met mij doen als de aap met de kat deed, toen zij gebruik maakte van zijne pooten om de kastanjes uit het vuur te halen. Ik mag prediken en al de haat der belijders uitlokken; maar zoo lang ik hun goede sommen kan aanbrengen, opdat zij met mandvollen de kastanjes eten, terwijl ze de hand verafschuwen, die ze hun toeschikt. Daarom heb ik voorgenomen mij aan zulke plaatsen en gelegenheden niet te geven, tenzij ik het volk goed ken en mij verzekerd kan houden, dat zijniet alleen strijden voor het geloof des Evangelies, maar ook onder elkander zooveel mogelijk de zaak steunen en hunne schuld zoeken te betalen. Zoo is het in Welwijn, waar ik de laatste twee jaren predikte. Iluntington wist ook, dat velen hem wenschten te gebruiken om vele gelden te verzamelen, schoon ze zijne prediking verafschuwden; doch al zulke uitnoodigingen wees hij af.
Ik heb gehoord, dat de heer W. zijne verfoeijelijke dwalingen, ten opzigte van het loochenen van afwijkingen, herroepen heeft, maar dewijl ik zijn brief aan den Heer A. I. niet gelezen heb, kan ik niet voor de waarheid van

dat gerucht instaan. Maar al te vaak en al te snood gevoelen wij elken dag eigen afkeeringen, dan dat wij het kunnen loochenen. Wij moeten al onze gewaarwordingen, ons zuchten, kermen en tranen, zoowel als het Woord van God een leugen lieeten, als wij de afwijkingen der geloovigen zullen loochenen.
Dat de Heere u genadiglijk nabij zij, en het licht van uw aangezigt wezen.
Ik ben, mijn lieve vriend, Uw toegenegene in de Waarheid.
J. C. P.

Brief 24 - J.C. Philpot aan Dhr. W. Gadsby

Stamford, September 1840

Mijn waarde Vriend!
Met smartgevoel hoorde ik van de ernstige beleedigingen, die u getroffen hebben, en zou, wanneer het in mijne magt ware, u eenige hulp bieden. Waren wij Arminianen. ik zou u ondersteunen met vele bevelen en raadgevingen van geloovig te handelen, lijdzaam en onderworpen te zijn onder uwe tegenwoordige verdrukkingen. Maar al zulke raadgevingen zoudt gij in hare regte waarde schatten; en ik denk, als de eigendommen van Manchester zoo veel waarde liadden als zulke raadgevingen, het zou al zijne rekenmeesters verlegen maken om uittevinden, hoe veel hunne waarde beneden nul was. Mijne begeerte dan voor u is, dat gij u het lijdzaam leem moogt gevoelen in de handen van den Hemelschen Pottebakker, om te ondervinden, dat Zijne gezegende vingeren u naar Zijnen Goddelijken wil toebereide. Als een muscb niet op aarde kan vallen zonder den wil van Jehova, veel minder het ligchaam waarin de vrijgemaakte ziel van William Gadsby huisvest. Maar wat kan de oude natuur onder pijn en moeite, dan murmureren, rebeleren, redetwisten, vragen en fout vinden in de wandelwegen, en den verstuikden voet, en de zwakke ledematen, en de spalken, en de verbanden, en den pijnlijken rug, ja in den Souvereinen Heerscher van alle dingen zelve, die ook deze onder de alle dingen begrepen heeft, die medewerken zullen tot uw geestelijk goed.
Ik heb lang te vergeefs naar eenig goeds en heiligs in mij zelven gezocht, maar na veel onderzoek ben ik tot het besluit van Paulus gekomen; ‘Ik weet, dat in mij, dat is in mijn vleesch, geen goed woont.’ Maar om een bedelarme te zijn, die van aalmoesen moet leven; en deze zelden worden gegeven, en gemeenlijk niet alvorens de oogen ophouden hoog te zijn, — boe bitter en doodend is dat voor den hoogmoedigen geest van een rebel! En dan zulke lange tijden van voedsel noch hongersnood te hebben, niet bedelende noch ontvangende te zijn; maar nedergeslagen te zijn door den zwaren last van vleeschelijkheid en dood, wel mag de ziel bij zulk eene gesteldheid luide uitroepen:
‘Nooddruftig, naakt, onrein en snood,
Van ‘t goede ledig, vol van kwaden;
Een zondehoop, afschuwlijk dood,
Met kracht noch wil tot goede daden.’
U toebiddende eene spoedige herstelling uit uwen tegenwoordigen staat, en dat de Heere uwe ziel moge begunstigen met vele liefelijke bezoeken van Hem zelven,
ben ik, mijn lieve Vriend! Uw verbondene in de waarheid, J. C. P.

Brief 25 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 28 September 1840

Mijn waarde Vriend!
Ik was bezorgd, dat gij door mijne toezending van enkele aanteekeningen denken zoudt, dat ik mij van u onttrok, maar ik wilde u schrijven onmiddelijk na den heer Isbell, en meende, dat weinige regelen genoeg zouden zijn. Maar waarlijk, het is tans veelzins met mijn schrijven, als Warburton somtijds van zijn prediken zeide, het schijnt vonk-uit te gaan……
Mijne ellendige hulpeloosheid en bedelstaat werd nimmer zoo pijnlijk door mij gevoeld, en mijn allerellendigst onvermogen aangaande alles wat goed schijnt, bleek mij nooit zoo ingeweven in alles wat ik ben en heb, wat ik denk en zeg of doe dan tans. Ik gevoel ook meer van een bankroetschap op den kansel, dan

ik ooit te voren ondervond, en schijn niets te hebben en niets te zijn van wat heilig, Hemelsch, genadig of geestelijk is. Ware ik niet gebonden en ingesloten, ik zou er toe overgaan om het geheele werk te laten varen, zoo lastig is het mij somtijds. Maar de Heere kan en zal ons aan het werk houden, hetzij wij willen of niet. Dit ondervond ik te Stadham. Ik kon het niet verlaten ofschoon ik het begeerde, en nu kan ik mij alleen verwonderen hoe ik bleef. Mij dunkt, als ik toen zoo vol opstand en zoo vleeschelijk gezind ware geweest als nu, ik zou onverwijld het vochtige groen, en de modderige wegen, en het ongezonde dorp verlaten hebben; maar wij mogen gaan waar wij willen, altijd dragen wij het ligchaam der zonde en des doods met ons om. De last van ons natuurlijk kwaad is zoo onveranderd op onze schouders bevestigd, dat niets dan de ijzeren hand des doods het kan losmaken; en al zouden wij in een vlaag van opstand een uitval doen en henen snellen tot de einden der aarde, de oude mensch, met al zijne krankheden, zou steeds onze medegezel en een deel van ons zijn. Wij bidden onophoudelijk, dat de vreeze Gods in onze harten moge wonen, en juist diezelfde Goddelijke vrees veroorzaakt al onze angsten. Hadt gij geen innerlijk beginsel van Goddelijke vrees, gij zoudt uwen hals van het juk ontlasten, en een predikant op uwen kansel stellen. Mijne dagelijksche en onophoudelijke afgoderijen, zonden en bezoedelingen, mijne onkunde, dwaasheid en blindheid, mijn hoogmoed, vermetelheid en geveinsdheid, mijne algebeele onbekwaamheid en onvermogen zou mij niet zoo pijnlijk zijn en niet zoo veel zuchten veroorzaken, indien ik geen innerlijk beginsel had, hoedanig het ook moge wezen, dat mij deze kwaden ontdekt en onder dezelve pijn doet gevoelen. Deze morgen dacht ik nog aan de woorden van Tiptaft: 'Heere! gun ons, dat wij niet goedkoop zondigen.' Als dat gebed verhooring erlangt, zal het ons vele benauwdheden besparen; want aangezien wij elk oogenblik zondigen, zullen wij er elk oogenblik voor boeten. Een duren handel in aardsche dingen kost ons somtijds veel pijn en kwelling; maar aangezien wij nooit goedkoop zondigen, zullen onze dure koopen geestelijkerwijs, ons altijd veel pijn en droefheid baren.

Wanneer gij een leeraar kreegt, dien gij noch het volk kóndet hooren, — en uw Allingtons volk is wel eenigzins verlekkerd u te hooren — gij zoudt er erg.r aan toe zijn dan gij nu zijt. De weg naar den Hemel is niet omtuind gelijk een spoorweg, maar afgebakend als vol kronkelingen gelijk een pad door een woud. Ik weet niet, of ik niet liever eene leer-prediking hoorde dan eene afgebakende drooge bevinding, zoo geregeld afgeteekend alsof de Alwijze en wonderwerkende Jehovah Zich noodzakelijk moest, bewegen langs de lijn, dien een worm heeft nedergelegd. Hij maakte nooit twee natuurlijke aangezigten gelijk, noch schiep twee bloemen noch twee bladeren, nauwkeurig aan elkander gelijk; en ik geloof ook niet dat wij twee vaten der barmhartigheid kunnen vinden, met welke geheel gelijk gehandeld wordt in een zelfden weg. En toch is er een gezegende familie-trek, die al de levendgemaakte uitverkorenen eigen is, waardoor allen geestelijk en zaligmakend gebragt zijn tot de kennis van den eenigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft. Wanneer deze familie gelaatstrekken ontbraken, dan zou de bevindelijke prediking nutteloos zijn, en het zou niet langer waarheid zijn, dat gelijk in het water aangezigt tegen aangezigt is, alzoo het hart des menschen is tegen den mensch. Ik hoop, dat de Heere de bediening van Isbell moge zegenenen voor uwe ziel en voor de zielen des volks.

Gij hebt waarschijnlijk gehoord, dat de heer Gadsby zijn been gebroken heeft door te vallen op eene wandeling in zijnen tuin. De gemeente te Manchester heeft mij geschreven, om eene maand te komen helpen; maar de vrienden hier willen mij niet laten gaan, en daarom was ik verpligt het af te schrijven. Het is te vreezen, dat hij in geen drie maanden weder zijne bediening kan vervullen.

Het spijt mij te vernemen, dat Mejufv. P. voortdurend ongesteld is. De kwellingen onzer vrouwen zijn ook de onze, en meest altijd wordt de scherpte gevoeld door hen, die liefde hebben tot hun tweede ik.

Indien de boeren tans geen schaduwzijde hadden, ik zou niet weten wat er van hen worden zou. Zij zouden zich boven allen verheffen. Ballast is een lastig ding om te vervoeren, maar wat schip kan zonder denzelven veilig varen? En ook de boeren niet, wanneer de wind des voorspoeds hunne zeilen doet zwellen. Maar ik twijfel niet, of gij zult ook reeds ondervonden hebben, dat tijdelijke voorspoed een armzalige balsem is voor een pijnhebbend hart. Schuld en vrees voor eeuwig verloren te zullen gaan, met den zwaren last van een goddeloos hart wordt niet verzacht door den verkoop van tarwe voor vierentwintig gulden de zak. Doch met al uw ballast en zwaren last, hebt gij toch geen ons te veel; gij zoudt zonder denzelven niet zoo vast wandelen. Wat heeft ons, sints we elkander kennen leerden, standvastig doen kleven aan bevindelijke Godsdienst, dan de vele wonden, striemen en etterbuilen, die de verzachting der Evangelische olie behoeven? Gij zoudt u reeds lang verzadigd hebben met drooge leerstellingen, wanneer uwe lasten en bezwaren u niet de behoefte deden gevoelen aan Goddelijke kracht en Hemelsche openbaringen. Waarschijnlijk zoudt gij uwe pijlen op Huntington geschoten hebben als een dweeper, en op Harts zangen als al te zwartgallig, en Warburton veracht hebben als altijd over de verdorvenheid sprekende, tenzij de klep van de woedende stoomketel uws harten u eenige kennis gaf van hetgeen daar binnen is. Wanneer wij zamen wandelen langs uw kanaal zou ik in

vertrouwen nog veel kunnen noemen, wat ik niet kan beschrijven. Verzeker den heer Isbell mijn liefde en opregte begeerte, dat de Heere met hem moge zijn. Mijn liefdegroet aan de vrienden, in het bijzonder aan Mejufv. Wild, E. Poppe en den heer Dredge.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 26 - J.C. Philpot aan Mejfr. Philpot

Stamford, 28 October 1840

Mijn lieve Fanny!
Het zou mij zeer smarten, indien gij verondersteldet, dat er in u eenige oorzaak was waarom ik mijne belofte zou nalaten u een grooten brief te schrijven. Geloof mij, dat het zoo niet is. De oorzaak zit alleen in mij zelven. Nu eens andere bezigheden, dan het vele prediken, of heen en terug reizen naar Oakham hebben mij verhinderd; maar meestentijds en dan wel de krachtigste beletselen verrezen uit mijne eigene verfoeilijkheid, magerheid, en geestelijke hulpeloosheid en onbekwaamheid. De Apostel zegt van zich zelven: 'Het goede, dat ik wil, doe ik niet, maar het kwade, dat ik niet wil, dat doe ik', en wederom: 'Wanneer ik het goede wil doen, dan ligt het kwade mij bij.' Zoodanig waren de klagten van dezen Gods-man, het hoogbeweldadigde vat der barmhartigheid, de boodschapper van vrede en zaligheid. Hij was geen heilige in den paapschen en protestantsch-paapschen zin des woords, dat is een algeheel en volmaakt heilig mensch, iemand, die als op een voetstuk verhoogd, verre boven menschelijke hartstogten en de zwakheden van het schepsel verheven was. Maar hij was een heilige, in den eenig waren en geestelijken zin, d. i. een geheiligde door God den Vader, en afgezonderd in Zijnen eeuwigen raad, geheiligd door God den Zoon, toen Hij hem kocht met Zijn dierbaar bloed, en geheiligd door God den Heiligen Geest, toen Hij hem wederbaarde en een nieuw schepsel maakte in Christus Jezus. En een bewijs van het dus geheiligd zijn was, dat hij in zijn ligchaam zuchtte, bezwaard zijnde. De zonde was in hem een inwonend beginsel, dat zich geduriglijk openbaarde in gedachten, woorden en werken, in tegenstelling met dat nieuwe leven en het heilige beginsel, dat de gezegende Geest had ingeplant. Zoodat niet het afwezen van zonde, maar het zuchten der levende ziel onder haar het bewijs is van een heilige te zijn. De zonde in ons vleeschelijk gemoed is als het bloed, dat door al de aderen en veeselen van het ligchaam loopt. Waar ik mij ook in mijn ligchaam met eene speld prik er zal bloed uit de wond vloeijen. Ook kan ik geen plekje van mijn vleeschelijk gemoed aanwijzen, waar geen zonde huisvest, waarom elke drukking der verzoeking een breeder of kleiner stroom van zonde zal veroorzaken. En, om het zinnebeeld te vervolgen, gelijk het bloed het voedings-element is van ons ligchaam, alzoo is de zonde het voedsel van ons vleeschelijk bedenken. Vernederende gedachte! datgene wat God haat, wat den Zone Gods Zijn bloed, Zijn leven kostte, wat de hel eeuwig vult met rampzalige wezens, woont in ons vleeschelijk gemoed, vervult en houdt bezig al zijn deelen. Doch het kan vernietigen noch scheiden van de eeuwige liefde Gods hen, die Christus verlost heeft door zijn bloed. 'Zoo is er dan nu — zegt Paulus — geene verdoemenis voor degenen, die in Christus Jezus zijn, die niet naar het vleesch wandelen, maar naar den Geest.' En zegevierende vraagt hij: 'Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus Jezus?' Neen, zelf de zonde zal deze scheiding niet teweeg brengen, noch het volbragte werk van Christus ongedaan maken.
Het berigt van des heeren Isbell's tijdelijke en geestelijke kwellingen heeft mij getroffen. Ik zou denken, dat de gramschap van de oude leden zijner kapel, een dieper wortel had dan die van doop en engere gemeenschap. Zijne getrouwheid in het ontdekken van de diepe verdorvenheden des harten, en het strenge aandringen op Goddelijke openbaringen, is meer waarschijnlijk de oorzaak van de betooning hunner vijandschap, waarbij de doop en beperkte gemeenschap slechts een voorwendsel gemaakt is. Het is duidelijk, en het geeft hun eenig schijnbaren grond hem te beschuldigen van zich te scheiden van hunne oorspronkelijke kerk, dewijl de onvereenigheid met zijne getrouwheid hen zelven schuldig zou verklaren.
Gij zult met de overige hoorders, die aan zijne bediening gehecht zijn, blijde wezen dat hij weder van Allington zal thuis zijn. Ik acht het hoogst waarschijnlijk, dat de heer Isbell mijn vriend Tiptaft te Exeter zal ontmoeten, en ik hoop dat de zamenkomst aangenaam en voordeelig zal zijn. Ik heb den heer Ireson niet gezien sints hij uit Plymouth terugkwam, maar ik heb gehoord, dat zijn bezoek gezegend was. Zijne houding over het algemeen is zeer terughoudend, en ik zou denken dat zijn zwijgen meer voortkwam uit wat bij in zich zelven gevoelde, dan van wat hij in u of anderen ontdekte. Wanneer ons eigen geweten ons iets onbestaanbaars aanwijst, dan komen wij er gemakkelijk toe te gelooven, dat anderen zien wat wij zoo naauwkeurig in ons zelven ontdekken. Maar huune oogen bepalen zich op iets, dat wij in ons zelven niet

bemerken, en dat misschien naar hunne wijze van zien meer afkeuring verdient en dwazer is dan datgene, wat wij in ons zelven gevoelen. Een door genade teeder gemaakt geweten is eene kostelijke gave Gods, maar het brengt dagelijks en elk uur zijne zelfveroordeclingen mede. ‘De vreeze des Heeren is een springader des leven om af te wijken van de strikken des doods.’ Strikken des doods omringen en bezetten onze wegen. Sommigen verrijzen uit de wereld, anderen van den satan, weder anderen van het volk Gods; maar verre, zeer verre de meesten uit ons zelven. Do vreeze des Heeren is een fontein des levens, die deze verborgen strikken ontdekt en openbaart, en door hare opwelling als eene levende fontein in het hart brengt zij de ziel in de tegenwoordigheid Gods, en zoo wordt sterkte, wijsheid en genade medegedeeld om clie strikken te ontvlieden, wanneer zij bemerkt worden alvorens men er in gevallen is, of redt onze voeten uit dezelve wanneer wij er ongelukkiglijk in verstrikt zijn geworden.
De leerrede van den heer Isbell, die gij mij gezonden hebt, heb ik met genoegen gelezen.
Het verblijdt mij, dat de leerrede van Smart u ten zegen was. Hij heeft een diep inzigt in de verdorvenheden des harten, en van het heil van de heerlijke verzoening van den Heere Christus.
Het spijt mij, dat sommigen uwer zich hebben gestooten aan mijn uitstellen van het doopen en de formeering eener gemeente. Ik wacht op bouwstof eer ik begin. Er zijn hier velen, naar ik geloof levende zielen, maar die te weinig bevorderd zijn tot den doop; en wat mij zelven betreft, ik geloof niet met eenige veiligheid voor mij zelven te kunnen doopen, aangezien de indompeling zoo lang in koud water een gedeeltelijk blootstellen is van mijn ligchaam aan die koude, welke mij waarschijnlijk zeer nadeelig zou wezen. Doch onderscheidenen hebben hunne begeerte om gedoopt te worden te kennen gegeven Het volgend jaar verwacht ik den heer Warburton, die waarschijnlijk gevraagd zal worden om den doop te bedienen, gelijk hij hier tevoren deed. Met te wachten bedoel ik dus niet het te vertragen of af te stellen. Een begin is er alreede gemaakt, dewijl Warburton in het vorige jaar hier twee van mijne hoorders doopte, die leden der gemeente zouden zijn zoodra zij gevestigd werd. De vorming eener gemeente zal vele moeiten met zich brengen. De satan zal de heete asch van hoogmoed, jaloezy, haat, wantrouwen en strijd aanblazen, en de liefde zal schier niet sterk genoeg zijn om de vlammen, die voortkomen, te verduren. Waar ik ook geweest ben, overal vond ik het moeilijk. Te A. schijnt een mijner warmste vrienden en waarschijnlijk meest trouwe hoorders, tans geheel van mij vervreemd te zijn, omdat ik de strengere gemeenschap in de Evangelische Standaard verdedigd heb. Ik hoop evenwel nooit de waarheid op te geven, wiens vriendschap het mij ook moge kosten; noch mij te bekommeren over ironsels of toelagching in het verdedigen des Evangelies. Gij moet menig hard woord en onvriendelijke bejegening verwachten, zoowel van de belijders der waarheid als van de wereld. In het eerst zijn wij niet altijd daartoe bereid, en ook niet bekwaam om te dragen. Smaad en afstooting verwachten wij van de wereld en de vijanden der waarheid, maar van degenen, die belijden tot het volk van God te behooren, stellen wij ons zoo weinig die onvriendelijkheid voor, als wij ons bereid gevoelen om ze te dulden. Maar hoe pijnlijk ook voor het vleesch, toch werken al deze dingen mede tot ons geestelijk goed. Zij drijven de ziel meer eenvoudig en ernstig tot den Heere, spenen aan de afgoden en trekken de ziel af van te leunen op Assyrië en Egypte, ondervindende dat het een steunen is op een gebroken rietstok, die de band doorboort. Ik geloof, dat gij een wijzer, veiliger en gelukkiger gang kiest, als gij u van allen partijeest onthoudt, en u doof houdt voor alle influisteringen, veroedens en verhalen, die maar al te vaak een groot deel innemen van de zamensprekingen van des Heeren volk, wanneer zij te zamen zijn. Wanneer zij meer spraken van over den Heere, en wat Hij deed en nog doet aan hunne, zielen, en minder Godsdienstig babbelden, zij zouden tot veel meer voordeel en stichting alle ander gezelschap verlaten. Wij lezen in Maleachi, dat zij, die den Heere vreezen, een ieder tot zijnen naaste zal spreken: de Heere merkt er op en hoort; maar dit geeft te kennen, dat Hij met goedkeuring hoort. Ik vrees evenwel, dat Hij tans met dergelijk welgevallen op weinige zaken kan nederzien van hen, die belijden zijnen grooten naam te vreezen. De verhooging van het eigen zelf schijnt meer het voorwerp te zijn, dan de verhooging van den Heere van leven en heerlijkheid .... Onze vereenigde liefdegroet aan onze lieve Moeder, Maria Anna en hare kinderen, en ontvang ook dezen zelfde, mijne lieve Fanny, van
Uw toegenegen broeder, J. C. P.

Brief 27 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 26 Februarij 1841

Mijn waarde Vriend!

Ik begeer diep mede te gevoelen met u in uwe tegenwoordige ellenden. Ik geloof, dat gij hierna zult ondervinden, dat zij in zich droegen den wortel en het zaad der beste zegeningen. Ik weet, dat het te vergeefs is, dat ik u zoek te vertroosten, aangezien dat alleen des Heeren werk is. Hij alleen kan uwe ziel uit de gevangenis uitvoeren, en ik geloof, dat Hij het ook doen zal tot eer en prijs van Zijnen heiligen naam. Zoo de Heer lust had te verderven, dan zou Hij Zijne heilige Wet niet, gebonden hebben op uwe consciëntie, maar u in vrede en rust overlaten aan uw gedrag. Ik geloof, dat de ziel vaak levend is alvorens de Wet bevindelijk wordt gekend, en dit is misschien uwe zaak. Ziet op al Gods heiligen zooals Hart, Bunjan, Huntington, Barry. Zij allen zijn onder den band der Wet doorgegaan, voor dat zij tot eene vaste bevrijding kwamen. De Heere is bekwaam om te verlossen. Hij hoort het geroep der gevangenen, en hewaart degenen, die ten dood gegrepen zijn. Jezus is juist zulk een Zaligmaker, als gij noodig hebt, magtig om te behouden, bekwaam om zalig te maken allen, die door Hem tot God gaan. Gij zijt te voren nooit iii zulke diepe wateren geweest, maar als de Heere er u zal uitgebragt hebben, dan zal uwe blijdschap te hooger rijzen. Mijn lieve Vriend! kunt gij u niet nederwerpen aan den troon der genade? Kunt gij niet belijden hoe snood gij waart en nog zijt'? Kunt gij uwe ziel niet in kermen den Heere opdragen, en zaligheid, barmhartigheid en vergeving bij Hem zoeken? Gij veroordeelt u zelven als een vermetel ellendige. Inderdaad, wij allen, die kennis hebben aan. eigen hart, hebben reden te roepen en te zuchten onder de zonde der vermetelheid. Maar hebt gij ooit van den Godsdienst eene zaak van gewin gemaakt, of getracht een huichelaar te zijn? Ik hoorde u nooit roemen van dingen buiten uwe bevinding, noch spreken van vrijheid en verzekering. die gij niet genoot. Ik zou gaarne uwe arme bezwijkende ziel aanmoedigen, om te wachten aan de poorten der genade, totdat het licht daagt. Duizenden zijn behouden uit zulke diepe wateren, als waardoor tans uw weg voert; en waarom gij niet? — Och, waarom gij niet?

Mijn lieve Vriend! ik zou u raden in uwen tegenwoordigen staat u niet te bemoeijen met den dienst in de kapel, dewijl de satan dat zeker als een wapen tegen u zal gebruiken. Laten de heeren Dredge en Tuckwell dat doen zoo goed als ze kunnen.

Ik kan den post niet laten voorbijgaan, zonder u een enkel lettertje te doen toekomen; doch hoop u binnen weinige dagen weder te schrijven. Ik wil u niet verpligten mij te schrijven, maar zal verblijd zijn eu ben waarlijk zeer verlangende door vriend Tuckwell te hooren, hoe het met uw ziels toestand is. Mijn lieve vriend! is er eenige beperking aan des Heeren magt en liefde? O, dat Hij snellijk verschijne!

Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 28 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 2 Maart 1841

Mijn lieve Vriend!

Aangezien ik u in haast eenige letteren schreef, gevoelde ik den volgenden dag behoefte, u andermaal eenige regelen van sympathie te zenden, zonder een antwoord op mijn laatsten in te wachten.

Ik geloof zeker, dat gij ten eenigen dage, zoo niet spoedig, zult zien en gewaarworden, dat de tegenwoordige vurige beproeving, die gij hebt door te staan, in zich gesloten had een geestelijken en eeuwigen zegen. 'Ik zal het derde deel in het vuur brengen.' 'Ik raad u, dat gij koopt goud, beproefd komende uit het vuur.' Zijn dit niet de woorden Desgenen, die niet liegen kan? De Heere heeft het u ten nutte en tot Zijne eigene heerlijkheidgoed gevonden u in deze wateren der ellende te brengen; maar Hij die u nederstootte zal u op Zijnen tijd daaruit opheffen. Wat heeft uwe kwellingen voortgebragt? Niet de last van sommige uitwendige zonden, die u voor de menschen onteeren; niet eenige voorzienige tegenspoeden; maar de toepassing van Gods Woord met kracht aan uwe conscientie. Maar waarom zou God Zijn Woord aan uwe ziel toepassen, zoo Hij daarmede niet een genadig voornemen had'? De Wet werd nooit aan het geweten van een verworpene toegepast. De Heere laat dezulken aan zich zelven over totdat zij ongemerkt in de bel zinken. Gij hebt menigwerf gezucht en verlangd naar Goddelijke bevrijding, naar een gebragt zijn tot het licht, het leven, de vrijheid, vreugde en vrede van het Evangelie. Maar gij hebt er misschien weinig aan gedacht, dat gij in zulke verschrikkingen, vrees en beroering zoudt gedompeld worden, zoodat u als het ware alle hoop ontbreekt; en dat dit de weg zou wezen om Christus te kennen en de kracht Zijner opstanding. Maar wanneer de gezegende verandering zal gekomen zijn, dan zult gij zien en gevoelen boe noodzakelijk dit werk was om den zegen beminnelijk te maken. Ik stel mij voor, dat gij geen gemeen maar een Evangelie zondaar denkt te zijn, een verwaten huichelaar, die een Godsdienst van eigen maaksel er op na houdt. Lieve vriend, ik denk, dat niemand u beter kent dan ik. Ons langdurig en

openhartig verkeer heeft mij natuurlijk goed op de hoogte gebragt van uw geestelijk zoowel als tijdelijk bestaan. Ik neem niet aan, dat gij een vermetel Evangelie-zondaar geweest zijt, clat weet ik beter. Ik heb u nooit vermetelheid zien inwilligen of toelaten. Even als ik, hebt. gij ook een vuil, vermetel, huichelachtig hart, maar het was bij u gelijk met Paulus: 'Wat ik doe, wil ik niet' Gij hadt in meer of minder mate een teeder geweten. Gij hebt tijden gehad van plegtige gebeden tot een hartdoorzoekend God; gij gevoeldet zielsvereeniging met het volk van God; gij hebt gewaardeerd de zoodanigen als Wild, Dorkas, Edith enz., als de uitnemenden op aarde. Van uitwendige opofferingen zal ik maar zwijgen, aangezien niemand, die zich zelven kent, deze voor kenmerken durft te nemen. Maar ik wilde een beroep doen op inwendige gewaarwordingen en schriftuurlijke bewijzen. Maar gij zegt: Zij zijn allen weggevaagd, en ik kan in mij zelf geen enkel kenmerk vinden. — Neen, dat geloof ik; en indien gij dat kondet, dan zou er niet zulk eene algeheele omkeering des huizes zijn. Maar kunt gij u niet als de vuilste, de snoodste, de booste der ellendigen werpen aan den voet van souvereine genade? O, mijn vriend! is uwe zaak, hoe schijnbaar wanhoopig ook, buiten het bereik van Jezus arm, of de kracht van Zijn verzoenend bloed? Is Hij niet magtig om te behouden? en heeft Hij niet duizenden gezaligd, vergeving geschonken en gezegend, die zoo vuil, zoo schuldig, zoo hulpeloos en zoo hopeloos waren als gij u zelven gevoelt te zijn? Ik weet, dat gij eene dergelijke waarheid zoo maar niet kunt omhelzen. Maar uwe vrees, en schuld, en verschrikking en wanhoop veranderen de zaak niet, noch maken Hem minder bekwaam en gewillig om te behouden. Hij is bekwaam volkomen zalig te maken, allen die door Hem tot God gaan. Gij zijt niet buiten die allen, en zult er ook nooit buiten zijn.
Velen dergenen, die nu in de heerlijkheid zijn, waren zoo laag gezonken als gij, ja velen nog dieper. Ziet op Barry, en Hun tington, en Gibbs, en Wade, allen zonken tot een hopeloosheid in Gods barmhartigheid, en allen zijn uitgeholpen tot roem van Zijn heiligen naam.
Een goed onderwezen en geoefend man, die voor het volk kon in- en uitgaan, zou zeer wenschelijk zijn in uwen tegenwoordigen staat. Ik denk, gij zult in het December nummer van de Evangelische Standaard een gepasten brief vinden, die mij geschreven werd door 'een behouden zondaar', (A. Charlwood, Norwich.) Gij zult daar vinden, in welk een staat van wanhoop hij voor vijf jaren was, en welk eene bevrijding hij geniet. Hij schijnt nu te leven in het genot der vergevende liefde.. De eerste brief in dit maandnummer, geteekend G. M. (George Muskett) is van den jongen man, wien hij als zijnen leeraar meldt, en die een wel onderwezen man schijnt te'zijn.
Mijn lieve vriend! ik zal u nu niet meer vermoeijen. Mogt de Heere u uit de gevangenis voeren, uwe ziel toelagchen en u in eene lieflijke vrijheid stellen. Wie kan de grenselooze rijkdommen Zijner genade jegens den vuilsten aller vuilen verhalen?
Ontvang mijne toegenegene deelneming en de verzekering mijner gebeden voor uwe bevrijding.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

(Ter wille van onze lezers en ter regtvaardiging van den heer P.s waarden vriend en correspondent, de heer Brown, moeten wij den volgenden brief mededeelen voor wij Philpot's antwoord daarop plaatsen.)

24 April 1841

Mijn waarde Vriend (Philpot)!
Gister ontving ik van den heer * uwe leerrede over Hebr. 4:12. Ik vond er iets in, dat mij eene dwaling voorkwam, waarom ik dezen aan u schrijf. De zinsnede die ik bedoel is deze: 'Een natuurlijk mensch heeft maar twee deelen, ligchaam en ziel; maar de geestelijke mensch bestaat uit drie deelen, welk derde deel in de wedergeboorte wordt toegevoegd, nl. ligchaam, ziel en geest,' Gij hebt vergeten den ouden mensch te noemen, als inwonende in den onwedergeborenen, even als in den wedergeborene. Indien wij toestemmen, dat de nieuwe mensch der genade in de wedergeboorte wordt toegevoegd, moeten wij dan ook niet vaststellen, dat de oude mensch der zonde werd toegevoegd in den val? 'De zetel der natuurlijke Godsdienst is in de ziel.' Maar wie bezit dien zetel? In de ziel van een levend mensch worden twee legers gevoeld, gelijk op een slagveld. Het vleesch en de geest begeeren en strijden tegen elkander. Gelijk de aarde, waarvan in de Psalmen gesproken wordt, alzoo beeft, en siddert, en versmelt de ziel wanneer deze worstelingen plaats grijpen. Waar geen geestelijk leven in de ziel is, daar heerscht de oude mensch ongestoord; de sterkgewapende houdt zijne bezittingen in vrede. Dus dunkt mij duidelijk, dat de doode drie dingen bezit: ligchaam, ziel en het vleesch, — of oude mensch, of het bedenken des vleesches, gelijk mijns inziens het onderscheidenlijk genoemd wordt in de Heilige Schrift, terwijl dc levende bijgevolg uit vier deelen bestaat. Ik weet dat velen met blijdschap zouden

bevinden, dat de heer Philpot dwaalt, al was het dan ook maar in beuzelachtige zaken; en ik acht het tot de ware vriendschap te behooren, te zeggen wat men voor een misslag houdt, in plaats van er over te spreken met anderen.
Ik blijf uw oprechte vriend, William Brown

Brief 29 - J.C. Philpot aan Dhr. Brown

Stamford, 26 April 1841

Mijn waarde Vriend!
Ik ben u zeer verpl gt voor uwe vriendelijke letters, waarin gij wijst op betgeen u als eene dwaling aanmerkt in mijne leerrede over Hebr. 4:12.
Ik ben er niet van overtuigd dat het eene dwaling is, en zal er u mijne reden voor bijbrengen. Ik lees, dat 'Godden mensch regt gemaakt heeft' (Pred. 7:29); 'naar Zijn beeld en naar Zijne gelijkenis,' (Gen. 1:26; Jacobus 3:9) hetwelk bij Efeze 4:24 verklaard wordt te bestaan in 'geregtigheid en heiligheid.' Als de mensch dus kwam uit de hand van zijnen Maker, was hij volmaakt, opregt, onschuldig, niet slechts geestelijk, maar volkomen toegerust met alle natuurlijke volmaaktheden. In dezen staat had hij een volmaakt ligchaam en eene volmaakte ziel. Maar deze volmaakte mensch had alleen deze twee dingen. Tot zoover zijn wij het ongetwijfeld goed eens. Maar nu komen wij tot den val, en de intrede der zonde in dezen reinen, volmaakt !n mensch. Dit beginsel was geheel vreemd aan zijnen oorspronkelijken staat, en bij hem ingeleid door den satan, in de gedaante van eene slang. Maar kan dit nu een derde bestanddeel van den mensch genoemd worden? Ik oordeel van niet, en zoek de zaak aldus op te helderen: Neem, ik leun met mijne hand of voet, die geheel vrij is van alle ongemak, aan den wand, en eene slang bijt daarin (Amos 5:19). Door die vergiftige beet is in mijne te voren gezonde hand een vergift ingedrongen, en maakte eerst mijne hand en daarna mijn geheole ligchaam krank. Al de vochten mijns ligchaams worden bedorven, en door do magtige uitwerkselen van dit gift sukkel ik en sterf, geen enkel deel v an mijn ligchaam ontkomt aan zijne verderfelijke invloeden. Ik neem dit als eonc opheldering van de intrede der zonde in de ziel en het ligchaam des menschen. De zonde beschouw ik als een ongemak in de ziel. Maar zou het regt gesproken zijn van een uittorenden lijder te zeggen, dat hij longen en knobbeltjes had? van een geslagene met blindheid, dat hij een oogappel en donkerheid had? van een geraakte, dat hij hersenen heeft en beroerd is? en zou het niet beter, niet meer juist uitgedrukt zijn te zeggen: knobbclachtige longen, verdonkerde oogappels en ziekelijke hersenen? De krankte en dat gedeelte des ligchaams, dat er door aangetast is zijn geen twee verschillende dingen zooals het ligchaam onderscheiden wordt van de ziel, of ook de hersenen van de lever. Een krank lid blijft een lid, en het ongemak is een afwezen van oorspronkelijke gezondheid. Zoo beschouw ik de zonde als eene krankte der ziel, en niet iets in onderscheiding van de ziel.
Wanneer gij zegt dat de nieuwe mensch der genade werd toegevoegd in de wedergeboorte, dan volgt daaruit niet, dat de oude mensch der zonde werd toegevoegd in den val. En al was dit zoo, wie voegde dien er aan toe? Voorzeker God niet want die kan de werkmeester der zonde niet zijn. Dan moet het de satan zijn, en is dit niet hem tot een schepper te maken? Trouwens. als het een onderscheiden beginsel toegevoegd en onderscheiden is van de ziel, dan moet het zoowel als de ziel geschapen zijn. Gij stemt toe dat het ligchaam en de ziel geschapen is, en nu uw derde, het toegevoegde deel, vleesch of oude mensch genoemd, wanneer het zoo onderscheiden is van de ziel, dat hij die zegt dat de natuurlijke mensch uit twee deelen bestaat, een fout begaat, dan moet dat deel ook eveneens geschapen zijn, en gij maakt den satan, een schepsel, tot een Schepper. Maar neem mijne beschouwing, dat de satan als een listige draak, vol van alle venijn, eene zondige gedachte in Adams gemoed zocht in te dringen. Dit gift, doorliep als het ware, al zijne vermogens, en hij werd dood in de zonden. Zijne nakomelingschap, die in zijne lendenen waren, werden in hem besmet, gelijk eene aan teringlijdende moeder een teringachtig kind voortbrengt. Is dit onschriftuurlijk? 'U heeft Hij medelevend gemaakt daar gij dood waart.'
Wat was dood? was de ziel niet dood voor God? Het geheele hoofd is krank, en het geheele hart is mat. Van het hoofd tot de voetzool' enz. Wordt hier een algeheel krank ligchaam niet als een zinnebeeld gebruikt van een gansch kranke ziel? 'Hun verstand en geweten is bevlekt.' (Tit. 1:15.) Zijn verstand en geweten geen vermogens der ziel, en is bevlekt zijn geen krankheid? 'God gaf hem over tot een verkeerden zin', — een zin zonder oordeel, misschien meer letterlijk: zonder opmerking. Rom. 1:28.) 'Verduisterd in het verstand, vervreemd van het leven Gods door de onwetendheid die in hen is, door de verharding huns harten.' (Ef. 5:18.)

De zin of het oordeel wordt hier voorgesteld zonder opmerking, het verstand als verduisterd, de ziel of genegenheden vervreemd van het leven Gods door de onwetendheid, en het hart verhard. Zijn dat geene krankheden, of ziektetoestanden der ziel? De zin is zonder oordeel — eertijds bezat zij het; het verstand is verduisterd — vroeger was het licht; de genegenheden zijn vervreemd — eertijds waren zij op God gevestigd, zoover als een schepsel Hem kon kennen, zooals Adam; en het hart verhard, dat vroeger teeder was. Zijn deze allen geen ongemakken, krankheden, verdorvenheid, bijkomende toestanden, en alzoo voorgesteld? Maar deze taal zou ongepast zijn voor het vleesch als toegevoegd onderscheidene schepping. Het vleesch kan niet verduisterd worden, want het was nooit licht; en het kan niet vervreemd worden, want het kwam in als een vreemde; noch verhard, want het werd zoo geboren. Wanneer ik, als Engelsman mij in Frankrijk vestig, en daar genaturaliseerd word, dan ben ik vervreemd van mijn geboorteland, maar wie als een Franschman in dit land komt, en er als zoodanig blijft, is een vreemde, en kan niet zeggen vervreemd te zijn. Evenzoo, terwijl Adams natuurlijke genegenheden tot God gerigt waren, en door de inkomst der zonde in hem afgewend werd van den Schepper tot het schepsel, zoo kunnen zij gezegd worden vervreemd te zijn; maar wanneer deze verdorvene genegenheden werden toegevoegd, als leden van een onderscheiden geschapen ouden mensch, zoo kwamen ze in als vreemden, en kunnen daarom niet gezegd worden vervreemd te zijn. In den natuurlijken Godsdienst, van welken ik de ziel als zetel aanmerk, als afgescheiden van den geest — want dezen worden , gelijk ik gezegd heb, soms als woorden van eenzelfde beteekenis gebruikt — en van het ligchaam: aan wie moeten wij dan de werking van vrees, hoop, begeerte, geloof, gebed en liefde toeschrijven?' Is het niet aan de ziel? Zijn deze niet de natuurlijke oefeningen van de vermogens der ziel op Goddelijke voorwerpen? Hoe geloof ik, dat er eens een Julius Caezar geleefd heeft? Door mijne zin of ziel, of verstand; noem het zooals gij wilt. Op gelijke wijze gelooven natuurlijke menschen aan Christus. Een ongehoorzaam kind vreest voor straf. En waar bestaat die vrees? Is. vrees niet eene verwachting van kwaad en pijn, met andere woorden eene oefening des oordeels? Zoo vreezen natuurlijke menschen God. Zoo versta ik, dat alle natuurlijke Godsdienst, die door het zwaard des geestes verdeeld wordt, de natuurlijke oefeningen van de vermogens des oordeels is op Goddelijke dingen. Daarom wordt het in het Nieuwe Testament genoemd vhxóg, hetwelk letterlijk vertaald ziel-mensch beteekent, dat is betrekking hebbende op de ziel (1 Cor. 2:14; Jac. 3:15; Jud. 19), door de onzen natuurlijk vertaald.

Door de zonde als een krankte der ziel te beschouwen, zie ik er geen dwaling in, wanneer ik vaststel, dat de natuurlijke mensch uit twee deelen bestaat. Ik beweer niet, dat de Engelsche Kerk alleen gezag heeft, maar in haar 9de artikel belijdt zij dezelfde beschouwing, waar zij zegt, dat de oorspronkelijke zonde, die het gebrek en de verdorvenheid van ieder mensch van natuur — de verandering der natuur is. En ik bemerk, dat de Schrift van den ouden mensch en het vleesch enz. somtijds, als bij Efeze 4: 22, Gal. 5:17, onderscheidenlijk spreekt, gelijk wij van koorts en uittering spreken als van dingen, onderscheiden van een teringen koortslijder, dewijl zij zekere toestanden des ligchaams voorstellen. Maar de geest is duidelijk een toegevoegd beginsel, geboren uit den Geest gelijk het vleesch uit vleesch geboren is. Wanneer mijne beschouwingen verkeerd zijn, zal de aanwijzing daarvan mij tot blijdschap zijn, aangezien ik-in geen enkel opzigt wensch te dwalen.

Ik hoop u te zien wanneer gij te L. komt, aangezien de heer * beloofd heeft met u te Stamford te komen. Wij kunnen dan, als het ons gegeven wordt, deze zaak verder bespreken. Doe mijne liefdegroet aan den heer Gadsby.

Dit voorjaar is mij zeer beproevend geweest voor mijne borst, en ik gevoel, dat de reis naar Norfolk mij in geenen deele past.

Mijn vriendelijke groet aan Mej. . . .

Uw opregte in de Waarheid, J. C. P.

Brief 30 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Oakham, 4 October 1841

Mijn waarde Vriend!

.... Het zou mij zeer verblijden, indien het de. Heere mogt behagen de bediening van D. S. aan uwe ziel ie zegenen; op uitredding te wachten te miclen van voel nederdrukkende vrees of ze wel ooit komen zal, is een beproevende arbeid. Vrees, schuld, slavernij en medelijden met zich zelven te hebben zijn moeijelijke medgezellen. De uitgestelde hoop krenkt het hart, maar dat uitstel is ongetwijfeld noodzakelijk. Er wordt gezegd: 'Hij heeft hun hart door zwarigheid vernederd; zij zijn gestruikeld en er was geen helper.' Maar het

moet geen kleine zwarigheid zijn, die het hart kan vernederen. Het geeft een langdurig tobben te kennen, en dat zij moede en bezwijkende worden door gedurige oefening. Kondt gij de zaken uit een regt oogpunt beschouwen, gij zoudt ongetwijfeld tot de ovevtuiging komen, dat uw tegenwoordige staat van zielsangsten en droefheden verre verkieslijk is boven zorgeloosheid en vleeschelijkheid. In dien ellendigen genioedstaat wordt verlossing begeerd noch gevoeld; maar gij gevoelt, dat gij buiten haar moet omkomen. Het is eene goede zaak roepende te zijn om barmhartigheid; en het slaken der begeerten naar een God, die Zijne beloften houdt, en menige liefelijke belofte gegeven heeft aan degenen, die Zijn aangezigt zoeken.
Ik vertrouw, dat het openbaar zal worden dat mijn laatste bezoek te Allington van den Heere was. Ik geloof, dat ik meer van de kracht en tegenwoordigheid des Heeren gevoelde, dan ik ooit gedurende mijn vroeger daar zijn ontwaarde. Ik ben u en Mejufv. Parry zeer verpligt voor uwe vriendelijke gastvrijheid.
Uw toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 31 - J.C. Philpot aan Mej. Richmond

Stamford, 28 Januarij 1842

Mijn waarde Vriendin!
Ik gevoel mij zoo ongeschikt om een wijzen en geestelijken raad te geven, dat ik nauwelijks weet wat op uwe letteren te zullen antwoorden. Mijn vleeschelijk verstand zou dit raden en mijn beter oordeel iets anders. Ik gevoel uwe tijdelijke en geestelijke bezwaren, en het zou mij smarten te moeten hooren, dat gij u genoodzaakt zult vinden uwe school op te heffen en Stadham te verlaten; maar over het algemeen heb ik bevonden, dat welke verwarringen en moeijelijkheden zich op onzen weg voordoen, dat zij dit meer zijn door eigen verdraaidheid en eigenzinnigheid, dan wat zij op zich zelven zijn. Het pad is eng genoeg; maar onze oogen zien scheef op hetzelve, en dan schijnt de weg ook krom. Was ons oog eenvoudig, dan zou do weg duidelijk en klaar zijn; maar de vliessen van zelfzucht en zelfbehagen verduisteren voor onze beschouwing het pad zelve. Wij weten vaak niet hoe te handelen, niet omdat de regte weg zoo moeijelijk te vinden is, maar omdat de weg te ruw en te doornig is voor onze teedere en gemaklievende voeten. Maar ik denk, dat de Heere dezen weg houdt, om de sterkte en wezenlijkheid des geloofs te beproeven. Hij brengt de ziel als het ware tot een zeker punt in den weg, waar Hij deze vraag voorlegt: ‘Wilt gij Mij of u zelven dienen? Wilt gij handelen alleen met het oog op mijne heerlijkheid, of zult gij u zelven behagen? Alles ziet duister en zwaarmoedig; er blijkt geene mogelijkheid op verlossing, en er blijft niets over dan het naakte Woord van God, met meer of minder kracht op de consciëntie drukkende. Nu, wanneer de ziel in het verborgen gesterkt mag zijn, om aan des Heeren zijde te staan en niet naar het vleesch te luisteren, zoo zal de verlossing vroeger of later dagen. Doch als het behagen des vleesches volbragt wordt, zal slavernij en de roede ook niet uitblijven. Wij zien dit in het geval met Abraham (Gen. 22), Mozes (Hebr. 11:24-26), en de drie jongelingen (Dan. 3.) Dezen raadpleegden het vleesch niet, maar handelden in het geloof, en zij werden allen heerlijk uitgeholpen.
Uwe tegenwoordige moeijelijkheden schijnen deze twee te zijn: 1. Of gij den kei’kelijken catechismus zult onderwijzen; en 2. of gij met de kinderen de zoogenaamde familie-gebeden zult opzeggen. Het eerste schijnt het gemakkelijkst te beantwoorden. In de eerste plaats uwe eigene overtuigingen, en ten tweede het woord[12], dat gij naar u voorkomt van den Heere onvangeu hebt, schijnt die zaak duidelijk genoeg te beslissen. Gij zoudt in opstand zijn, niet alleen tegen uw verlicht oordeel, maar ook tegen het bijzonder woord der belofte aan uwe ziel gedaan, wanneer gij mede arbeidet om den kinderen den catechismus te leeren. Wat zij ook mogen zijn naar het Verbonds-voornemen, het is niet openbaar dat zij leden van Christus, kinderen Gods en erfgenamen van het Koningrijk der Hemelen zijn; en nog minder zijn zij het geworden toen zij besprengd werden met het water. Het is mij niet duidelijk, hoe gij in dezen zonder te zondigen, kunt afwijken.
Ten opzigte van het andere punt kan ik zoo beslist niet spreken. Familie-gebeden kunnen onderhouden worden, zonder evenwel in een vorm to volharden. Gij kunt enkele smeekingen in de tegenwoordigheid der kinderen opzenden, waarbij gij eene vrije conscientie kunt bewaren, altans, van een willens spotten met God. Hunne onoplettendheid is niet uwe zonde, en ik denk, dat weinige eenvoudige woorden door u kunnen uitgesproken worden zonder kwelling van uw geweten, en die u evenwel kunnen vrijwaren van geacht te worden ten eenenmaal de erkenning van God in uwe familie te veronachtzamen. Ik denk niet, dat gij hen concientieus kunt leeren of aanhooren het zoogenaamde gebeden opzeggen, een ieder persoonlijk voor zich

[12] ‘Zijt getrouw tot den dood, en Ik zal u geven den kroon des levens.’ Openb. 2:10.

zelven, maar ik zie niet in, dat gij roeping hebt om hen dit te beletten of te verbieden wanneer zij dat gewoon waren te doen vóór zij tot u kwamen. Ik kan niet zeggen hoe ik zou handelen onder gelijke omstandigheden; maar als ik tans mijn gevoel raadpleeg dan zou ik zeggen, dat zoo ik een kweekeling had, die geleerd was een formuliergebed op te zeggen aleer hij aan mijne zorg werd toevertrouwd, ik zou het hem niet verbieden, schoon ik hem niet wilde hooren. Ik zou het kind niet doen kunnen verstaan waarom hij zijne gebeden niet zou opzeggen, zonder hem te doen gelooven dat niets zoo gewigtig is als het gebed, omdat ik hem niet aan het verstand kan brengen het onderscheid tusschen vleeschelijk en geestelijk bidden. Als ik hem leerde of hoorde zijn gebeden op te zeggen, was ik ook zoover spottende met God en zondigende tegen beter weten, maar het kind heeft mijne kennis niet, en kan op geenerlei wijs gezegd worden daarin willens met God te spotten.
Maar het is inderdaad een moeijelijk punt, en waarbij wij bijzonder licht behoeven om ons in het regte spoor te leiden. Ik kan u alleen verwijzen naar de wondervolle Raadsman, uit Wiens mond kennis en verstand komt. Gij hebt veel wijsheid, voel genade, veel geloof, veel kracht noodig, welke alleen de Heere u kan mededeelen. Mogt gij maar veel aan den troon der genade ver keeren. ‘Indien iemand wijsheid ontbreekt,’ enz., Jac. 1:5. De Heere is magtig u uitteredden, en overvloedig te voorzien in uwe tijdelijke en geestelijke behoeften beide. Het is beter te lijden dan te zondigen. De Heere kan u kinderen zenden van de meest afgelegen plaatsen, of de harten der ouders zoo omwenden, dat zij geringschatten waar uw gemoed bezwaar in vindt. Eene jufvrouw, die eene school houdt te K. en lid is van Zoar, was ook zeer bevreesd dat hare school verloopen zou als zij zich aan de gemeente aansloot, maar hare school heeft nooit meer gebloeid. Zoo vol ongeloof als onze harten zijn, zoo magtig is de Heere om te helpen en te redden.
Ik ben er zeker van, dat het zoowel ons wijsheid als genade is wanneer wij handelen in overeenstemming met ons geweten. Niemand heeft gevaar van te verliezen door opofferingen voor Christus. Niettegenstaande al mijn ongeloof moet ik toch zeggen, dat Hij getrouw was aan zijne belofte. Mark. 10:29, 30.
Het zal mij tot blijdschap zijn eens weder iets van u te hooren, en hoop dat de Heere u zal onderwijzen in alle dingen.
Het berigt van de zware beproeving, die den armen Brookland trof in het verlies van zijn klein meisje, heeft mij bedroefd. Doe hem mijn liefdegroet met de verzekering mijner deelname in zijn zwaar verlies.
De verzekering mijner liefde aan de vrienden; groet zo bij name. Gedenk mijner in vriendschap bij uwe zusters.
Geloof mij te zijn, Uw zeer opregte J. C. P.

Brief 32 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 24 Maart 1842

Mijn waarde Vriend!
Het zm mij spijten, wanneer het uitstel van de beantwoording uwer lei teren, den schijn zou hebben van minachting en koudheid. De meeste beletselen in de beantwoording der brieven mijner vrienden vinden hare oorzaak niet in hen, maar in mij zelven. Wilde ik de tallooze hindernissen opnoemen, die dagelijks en schier elk oogenblik opwellen uit die bewegelijke massa van vleeschelijkheid en hulpeloosheid, die ik met mij ronddraag, en onder welken last ik vaak zucht bezwaard zijnde, mijn geheele brief zou voorrede worden, en gelijk sommige leerreden die ik hoorde, bijkans geheel uit inleiding bestaan.
Het zou mij haast niet mogelijk zijn u te zeggen, hoe ongelijk ik ben aan alles wat ik wensch te zijn, en hoe gelijk aan alles waartoe ik geene begeerte heb. Ik zou geestelijk gezind willen zijn, Gods Woord met genoegen willen lezen, met kennelijke vrijmoedigheid den troon der genade willen naderen, zonder smartgevoel op het verleden willen terugzien, en de toekomst zonder vreeze willen tegengaan. Ik zou den ganschen dag door steeds willen gedenken: Gij, o God! ziet mij; ik zou geen deel willen hebben noch mijn gemoed belang doen stellen in hetgeen aardsch, zinnelijk, duivels is; ik zou mijne oogen onophoudelijk willen gevestigd hebben op het kruis van Immanuel, en op Zijne genade willen leven in hare vrije, gevoelige, beminnelijke en zaligmakende openbaring. Dit zou ik w enschen te zijn; en ten aanzien wat ik zou weuschen niet te zijn: — ik zou niet willen zijn een ellendig afgodendienaar, dea drekgoden najagende, noch een woudezel dat den wind opsnuift, noch een heethoofdig opstandeling, noch een knorrig zelfzoeker, noch een wantrouwend ongeloovige. Ik moge dit alles niet in openbaai’, gedurig, onafgebroken praktijk vertoonen, toch ben ik dat alles in inwendige neiging en rampzalig gevoel. Een vriend vertelde mij, dat door sommige Calvinisten te Bedfordshire het gerucht verspreid werd, dat ik mij gekeerd had tot de begrippen van Baxter of Fuller. Had ik

geen ander behoedmiddel, dan oordeel ik het dagelijks en onophoudelijk besef mijner ellendige hulpeloosheid en totaal onvermogen om mijne ziel op te winden tot zelfs eene daad des geloofs, der hoop of der liefde, mij genoeg zou zijn de leugenleer van A. Fuller niet te omhelzen. Niets voegt mijne ziel dan souvereine, oppermagtige, overvloeijende genade. Ik ben geen gewoon zondaar en kan het dus niet doen met algemeene genade. Geene teksten zijn mijne ziel dierbaarder geweest dan Jer. 20:7: 'Gij zijt mij te sterk geweest, en hebt overmogt;' en Bom. 5:20, 21: 'Waarde zonde meerder geworden is, is de genade veel meer overvloedig geweest', enz. Inderdaad, ik vind, dat de Godsdienst een veel moeijlijker zaak is, dan wat ik mij eerst voorstelde. Er was een tijd dat ik, in alle schijnbare opregtboid, mijne geestelijk en Hemelsch gezindheid beschouwde als kenmerken van mijnen stand, in plaats van een arm noodruftig smeekeling en stervend boeteling die uitziet naar een woord of toelagching van de Heere zelven. Het was alsof mijne geestelijkheid mij meer tot Christus bragt, dan dat mijne ellendige armoede en naaktheid hoedanigheden waren om Christus tot mij af te brengen; maar al deze afgoden zijn in puinhoopen gestort. Tans ben ik in dien staat, dat Immanuel, de God-mensch Middelaar, alle eer moet hebben door Zich nederbuigende genade mij verloren zondaar te zaligen, te zegenen en te onderwijzen, omdat ik noch geestelijkheid, noch Godsvrucht, noch Godsdienst, noch iets Hemelsch of heiligs in mij zelven heb; en wordt het mij gegeven, dan is mijn eerste begeerte lijdelijk leem te zijn in de handen van den Goddelijken Pottebakker, en gevoelig gewaar te worden zijne almagtige, schoon teedere vingeren, om van mij te maken een vat der eere tot des meesters gebruik toebereid.
Gij zegt, dal. gij afgaande zijt naar de kreupcllaan, helaas!
het schijnt wel dat ik daar leef. Wanneer wij eene straat of laan inslaan, dan hopen wij het einde daarvan te herelken; maar het gelijkt wel dat ik mijne woning daar heb, en bovenal het slijk in den winter en het stof in den zomer zijn er hooge doornheggen aangebragt, die het lieve zonlicht buitenkeeren. Maar ik ben blijde iets in mij te hebben dat die kreupellaan baat, en verlangt naar de groene weide, stille wateren en de koesterende zon.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 33 - J.C. Philpot aan Mej. Richmond

Stoke, Devonport 19 Julij 1842

Mijn lieve Vriendin!
Het zal mij niet mogelijk zijn op een Zondag Stadham te bezoeken, omdat mijne andere bezigheden het mij niet toelaten; maar (D.V.) hoop ik Zondag den 28 Augustus te Abingdon te zijn, wanneer ik de vrienden van die plaats hoop te zien. Aangezien mijn tijd zoo bepaald is, vrees ik zeer geene gelegenheid te hebben om een avoud in de week daar te zijn, waartoe ik wel begeerte bad als de omstandigheden het toelieten, omdat ik belangstel in die plaats en in de zaak der waarheid aldaar.
Maar uit kracht van mijne zwakke ligchamelijke gezondheid en evengelijke of grootcr zielsongesteldheid, gevoel ik mij in alle opzigten ongeschikt eenige bezigheid de prediking betreffende op mij te nemen. Menig tijd gevoel ik mij ongepast voor de kerk of voor de wereld: omdat ik te dor en te onvoordeelig ben voor de eerste en te veel licht en besef van het kwaad der zonde heb om mij met de laatste te vereenigen. Mijn eigen boos hart is mij meer of minder een dagelijksche last, en hindert mij allczins in hetgeen ik wil denken, spreken of doen in den naam des Heeren.
Op de eene of andere wijze is de zonde mij gedurig tot een overlast; en ik vind Paulus' woord in mij bewaarheid: 'Als ik het. goede wil doen, dan ligt het kwade mij bij.' Maar hierdoor heb ik geleerd de verzoening door het bloed des Zone Gods eenigermate te waardeeren, als eene volkomene bevrediging voor de zonde; ook vind ik niet de minste verligting van de schuld, de vuilheid of de heerschappij van do inwonende zonde, dan door een geloovig uitgaan tot en aangrijpen van het bloed en de regtvaardigheid van Jezus: Hier mag de arme en nooddruftige ziel somtijds het anker werpen, en alleen voor zoover als zij dit mag doen, kan zij waarachtigen en bestendigen vrede genieten. Een kind van God kan nooit voldaan zijn met de kennis der zonde. Hij kan niet rusten in eene geestelijke ontdekking van het ongemak. Neen; hij moet eene bevindelijke kennis hebben aan het geneesmiddel. 'Het bloed van Jezus Christus reinigt van alle zonden.' Liefelijke woorden wanneer hare waarheid eenigermate ondervindelijk gevoeld wordt. 'Alle zonden'is een alomvattend woord. De ontzaggelijke overvloed der ongeregtiglieid in ons vleeschelijk gemoed, de ijdele verbeeldingen, bezoedelde gedachten, vermetele welkingen, vuile begeerten, — wat kan onze conscientie reinigen van het vuil, de schuld en de kracht van deze onophoudelijke verfoeiselen, dan het dierbaar bloed van Christus als het

onbestraffelijke en onbevlekte Lam? Nogtans zijn wij vaak in onze gewaarwordingen zooals Beridge beschrijft:
'De levensbron mag openstaan, Nogtans blijf ik daar buiten.'
Wij missen de kracht om ons zelven daarin te wasscheu en rein te worden. En dit doet ons daarbij voegen:
'Och doe Gij zelf mij daarin gaan, Dat zou mijn heil insluiten.'
Met blijdschap hoor ik, dat de Heere goedgunstig jegens u handelt in uitwendige zaken, en trots al uw ongeloof en mistrouwen brengt Hij voortdurend leerlingen tot u. Welk een barmhartigheid, dat Hij tegenover ons ongeloof getrouw blijft. Was de Heere veranderlijk gelijk wij zijn, wat zou er van ons worden? maar bij Hem is geene verandering noch schaduw van omkeering.
Mijn liefdegroet aan de vrienden.
Uw zeer opregte in de waarheid, J. C. P.

Brief 34 - J.C. Philpot aan Dhr. Isbell

Stamford, 24 November 1842

Mijn waarde Isbell!
Gij moet niet van mij verwachten dat ik uwe brieven geregeld of onmiddelijk zal beantwoorden. Ik heb vele hindernissen die het geregeld corresponderen met mijne vrienden bemoeilijken waarvan de voornaamste misschien is wat David gevoelde, toen hij den 45 Psalm schreef. Bragt ik, gelijk hij, eene goede rede voort, ik zou meer hebben van de pen eens vaardigen schrijvers. Iemand van ouds heeft ergens gezegd: 'Ziet, mijn buik — Hebr. voor hart, — is als de wijn, die niet geopend is; gelijk nieuwe lederen zakken zou hij bersten.' Zijn hart was geheel als gistende met de dingen Gods, en hij zou zoo gaarne spreken, opdat hij verlevendiging vond. Gezegend spreken, prediken en schrijven wanneer het zoo bij ons is. Maar ach, hoe zelden is het zoo bij mij, dat ik leef in de dingen Gods! Hoe zelden bewegen zich tong en pen met geestelijke vaardigheid en Goddelijke zalving! Vleeschelijke invloeden op den kansel of in de spreekzaaj kunnen en helaas, laten zich vaak gelden met veel dorheid en magerheid der ziel. De vrijheid des vleesches in de behandeling van Goddelijke zaken is zeer verschillend van de vrijheid des geestes. De laatste kan aanwezig zijn waar de tong gebonden is, en zoo omgekeerd.
Het verheugt mij, dat gij uwen weg duidelijk begeert te zien alvorens gij . . . verlaat. Mij dunkt . . . kan wel eens een proefweg worden. Het oude kleed en de nieuwe lap vereenigen zich nooit; en waar gij u zult wenden tot eene oude kerk, zooals te . . . acht ik het voor mij een weldaad zoo hier als te Oakham een nieuw bouwterrein te hebben. Mijn beste volk is, gelijk ik zelf, afgescheidenen. Ik herinner mij eens gelezen te hebben, ik geloof in Anson's reizen, van de gevolgen eener langdurige stilte op zee. Ontsteking en ziekte bleven niet uit, en met blijdschap begroeten zij in de verte de witte branding als de voorlooper eener stevige koelte. Zoo kan het zijn, dat de stilte in eene kerk niet de meest gewenschte toestand is Wanneer het u geduld en lijdzaamheid, zachtmoedigheid, vriendelijkheid en liefde leert, zal het u ten zegen kunnen wezen. Moge ... u tot een goed krijgsman vormen. Ik zeg daarmede niet, dat ik in den krijgsdienst ervaren ben, maar zoo ik iets van die oefeningen ken, dan leerde ik ze in mijn zevenjarig verblijf in Stadham. Ik was waarlijk onervaren toen ik derwaarts ging, maar had daar vele beproevingen en weinig vrienden altans raadslieden onder hen. Ik handelde vaak zeer onbezonnen en overhaastelijk en dikwijls vergiste ik mij door mijn eigen geest voor den Geest des Heeren te achten. Het zal uwe wijsheid zijn op den kansel nooit op de kerk of persoonlijke zaken te zinspelen. Laat ze met uw hoed en handschoenen in de kerkekamer. Een kanselgeschut is gemeenlijk meer verderfelijk voor den aanvaller dan voor den aangevallene.
Onze liefdegroet aan Fanny en onze familie.
Uw toegenegen en opregte, J. C. P.

Brief 35 - J.C. Philpot aan …….

Stamford, 24 April 1846

Mijn waarde Heer!

Misschien is er voor het volk van God haast geen grooter kruis, dan het heengaan van een getrouw en bemind herder en leeraar. Wanneer hij lang voor hen uit- en inging, heeft zijn overlijden gemeenlijk tengevolge, dat de kandelaar van zijne plaats weggenomen wordt; en ik vrees, dat dit het geval zal zijn, vooral bij de geestelijke hoorders, door het afsterven van den Heer . . Toegenegenheid en achting laten zich niet zoo gemakkelijk overbrengen als een kansel, en zelfs ook bij de prediking der waarheid is het oor zoo gewend geworden aan eene zekere wijze van voorstelling, dat zelfs een begenadigd mensch met moeijelijkheden? en, ik mag er wel bijvoegen, met vooroordeelen te kampen heeft, als hij de opvolger van een zeer gewaardeerd leeraar wordt.
Uwe beproeving, waarvan ik hoorde, heeft mij bedroefd Ik gevoel dagelijks en elk oogenblik zooveel kwaden in mijn hart werken, en zie mijn voet allerwege zooveel strikken en hinderlagen gelegd, dat het mij niet verwondert dat sommigen vallen, maar meer dat sommigen staan. Ja ik zeg het vrijmoedig, dat niet allen vallen, ware het niet, dat zij uit eeuwige liefde en almagtige genade 'bewaard worden in de kracht Gods, door het geloof tot de zaligheid.'
Gelijk u heeft mij veel in de belijdende wereld bij menschen en zaken verlegen gemaakt; maar waar ik eene groote verzekering en onwankelbare vrijmoedigheid ontwaar, afgescheiden van Goddelijke vrees en de andere vruchten en genaden des Geestes, heb ik er geen aanneming van; en acht het daarom vermetelheid of bedrog. De gezegende Geest is de werkmeester niet van verwarring, uit- noch inwendig; waar hij geloof werkt daar werkt Hij ook droefheid over de zonde, doodigheid aan de wereld, teederheid van geweten, boetvaardigheid des geestes, nedrigheid, eenvoudigheid, opregtheid, zachtmoedigheid, lijdzaamheid, geestelijke aandoeningen, heilige en Hemelsche begeerten, hoop en liefde tot den Heere en Zijn volk. Waar wij dus zien dat deze vruchten en genaden des Geestes ontbreken of droeviglijk verwaarloosd worden, daar moeten wij besluiten, dat het geloof, waarop zij allen als den wortel groeijen, ontbreekt en eveneens te kort schiet. In het Koningrijk der Hemelen vindt men geen gedrochten. Ik bedoel dezulken, die kleine harten en uitgebreide hoofden, levende beenen en verwelkte handen, vaardige tongen en gebrekkige armen hebben, — zulke monsters zijn geschikter voor eene reizende vertooning dan voor de Gemeente des levenden Gods. Kleine dingen, of liever dezulken, die door doode belijders zoo genoemd worden, want niets van hetgeen God aan een zondaar doet en in hart en geweten gewrocht wordt door eene Goddelijke kracht, kan klein genoemd worden, daar het oneindig verheven is boven alle groote en bespiegelende denkbeelden. God te vreezen, te vreezen voor Zijn Woord, klein en nietig in eigen oog te zijn, de zonde en ons zelven als zondaars te haten, onze harten uit te storten voor den Heere,Zijn aangezigt geduriglijk te zoeken, een leven des geloofs en des gebeds te leven, dood zijn aan de wereld, Jezus nu en dan dierbaar te gevoelen, Zijne heerlijke kracht, verzoenend bloed, regtvaardigende geregtigheid en stervende liefde met het oog des geloofs te aanschouwen; — deze wezenlijkheden zijn schier ongeacht en worden voorbijgezien door vele hooge belijders van onzen tijd; maar zij zullen blijven bestaan wanneer voorgewende groote dingen gehcellijk wegvallen. Het is mij voor de gemeente Gods gemeenlijk een dag van kleine dingen. Wij hebben derhalve .reden over het algemeen groote dingen te wantrouwen, tenzij ze vergezeld gaan door krachtige bewijzen van hunnen Ilemelschen oorsprong, zoowel als vereenigd met de vruchten en genaden des gezegenden Geestes.
Ik deel uwe vrees ten aanzien van . . . , dat de Evangeliezon daar zal ondergaan, gelijk het met Providence kapel te London was, toen de heer Huntington stierf. Een oude leeraar overleeft gewoonlijk zijn beste volk, en de anderen volgen hem; de overigen worden dikwerf verstrooid door voorzienige beschikkingen, en hunne plaats wordt ingenomen door degenen, die Jozef niet gekend hebben; dan neemt de waarheid af in hare zuiverheid en kracht, totdat plaats en volk eindelijk een smakeloos zout geworden zijn, dat verdient weggeworpen te worden. Ik hoop dat dit niet het geval zal zijn te .... , ofschoon het de geschiedenis van menige plaats is, waar de waarheid eens in zuiverheid en kracht gepredikt werd.
Gedenk mij in toegenegene liefde bij de vrienden en geloof mij te zijn,
Uw opregte in de Waarheid, J. C. P.

Brief 36 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Allington, 20 Junij 1846

Mijn waarde Vriend!
Ik kan u slechts kort schrijven met te melden, dat ik (D.V.) Vrijdag te Pewsey zal komen. Ik ben zeer verlangende u te zien, en zou gaarne over wat meer tijd te beschikken hebben, dan ik vrees dat mij gegund zal zijn.

Ik ben door genade zeer wel, schoon wel wat vermoeid van de warmte, het reizen en prediken. Dinsdag sprak ik te Malmesbury, Woensdag te Hawkesbury Upton, en gisteravond te Clack; en het was maar even voor 12 uur toen ik te Allington kwam. De volgende week moet ik (D.V.) weder driemaal prediken: Dinsdag te Calne, Woensdag te Devizes en Vrijdag te Pewsey. Voor een krachtvolle man. zou dit weinig beteekenen, maar het is beproevend voor mijn zwak ligchaam, en somtijds kan ik nauwlijks zeggen wat dat alles voor mij is, en waarom ik mijn arm ligchaam en vaak aangevochten ziel her- en derwaarts zou slepen. Den laatsten avond gevoelde ik veel leven en vrijheid, doch over het algemeen was ik dor sinds ik van huis was. Wij moeten vaak in het duister arbeiden, en zaaijen ons zaad zonder te weten waar het valt.
De vrienden zijn hier allen zeer wel. De heer Parry schijnt zwak naar het ligchaam; hij spreekt met veel ophef van Weston.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 37 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 27 November 1846

Mijn waarde Vriend!
Ik ben blijde, dat gij tegenover mij niet te zeer de wellevendheid in acht neemt, en te wachten met schrijven totdat ik uwe eerste letteren beantwoord had. Ik schijn nog trager in het briefschrijven te worden dan vroeger. Tenzij het hart eene goede rede opgeeft is do tong niet de pen eens vaardigen schrijver; en mijn hart schijnt juist nu op te geven — volgens de randteekening op te borrelen Ps. 45:1 — iets en allerlei, behalve eene goede rede. Alles vuils en verfoeijelijks gevoel ik in mijn binnenste omgaan, en hoe meer ik zucht en roep des te minder hulp schijn ik te vinden: —
'..... ach hoe lang, Zal ik naar verlossing smachten,
Mijn vijand zien vol krachten, Mij zelf zoo zwak als bang?'
Het moet mij nederwerpen en bezwaren zoo veel van de kracht der verzoeking en zoo weinig sterkte tegenover haar gewaar te worden. Doch ik moet mijn eigen lasten torschen en mijn eigen kwellende beproevingen dragen. Gij weet, hoe krachteloos een arm des vleesches is om te vertroosten en te verlossen. Wat ik ook te lijden heb, het behoort steeds bij mij te zijn: 'Hebt gij dit u zelven niet aangedaan?' Dingsdag avond las ik in de kapel te Oakham een gedeelte van Jer. 2, maar o, welk eene schilderij vind ik daarvan mijn hart, lippen en leven!
Ik vond mij verpligt andermaal naar Zoar te gaan, af te wijzen. Ik wenschte nu en dan te gevoelen wat ik op dien kansel gewaar werd, en niet vaak genoot behalve te Allington, somtijds te huis en meer dan eens te Pewsey. Mijn lieve vriend! gij weet wat ik hiermede bedoel, — niet wat men vrijheid noemt, dat is, een vloed van woorden, maar een plegtig, aangenaam, geestelijk gevoel, beter te ondervinden dan te beschrijven.
Als uitgevers van de Evangelische Standaard hebben wij ongetwijfeld wel eens gedwaald, en zullen dat meermalen doen. Maar zijn onze drijfveeren in beginsel opregt, en ter verheerlijking Gods en ten goede der kerk? Ik verzeker u, dat het mij weinig anders gegeven heeft dan veel zorg en arbeids; en met blijdschap zou ik morgen mijne bediening desaangaande nederleggen, indien er iemand was op wien ik rekenen kon, dat hij ze van mijne hand wilde aanvaarden. Mijn lieve vriend! er is reeds veel kruids op mij verschoten, doch ik leef tot op dezen dag, en betuig u in allen ernst, dat ik meer bevreesd ben voor mij zelven. mijne lusten en hartstogten, en sterke en vreeselijke verdorvenheden, dan voor iemand anders in de geheele wereld. Ons eigen zelf is en zal altijd blijven onze grootste vijand; en al onze vijanden zouden tegenover ons zwak zijn als water, als wij in ons zelven niet zulke snoode ellendigen waren.
Gij gevoeldet u bezorgd aangaande uwe prediking alhier op den dag des Heeren; maar ik geloof, dat ze voor het volk ten zegen was. Onze eigen gewaarwordingen zijn niet altijd de beste beoordeelaars of de Heere het gesprokene zegende of niet.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 38 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 13 Januarij 1847

Mijn waarde ‘Vriend!
Ik denk wel eens, dat er niemand onder degenen, die belijden den Heere te vreezen, meer door de zonde verzocht, beproefd en geoefend word dan ik. Ongeloof, wantrouwen, lastering, walgelijke en krachtige lusten en begeerlijkheden kwellen voortdurend mijne arme ziel. Bij tijden gevoel ik mij door de kracht en heerschappij van deze monsters op- en nedergeworpen. Verstrikt en nedergeworpen door deze zonden, heb ik somtijds een uur lang tot den Heere geroepen met tranen, zuchten en kermen, om vergeving, ontferming en uitredding; maar steeds houdt de strijd aan, en indien al voor weinige dagen de wilde beesten wat stil liggen, aldra ontwaken zij en betoonen zich zoo slecht als altijd. Gij en vriend * en anderen schijnen op dezelfde wijze te worden geoefend; maar niemand schijnt zoo zwak tegenover de zonde, en dwazelijk geneigd om af te wijken, dan ik. Het was mij somtijds goed eenige kennis te erlangen van hetgeen er in zijn en uw binnenste omging. Ik zou genoodzaakt zijn mij zelven vaak af te snijden, wanneer ik geene medereizigers op denzelfden weg vond. En toch heeft deze kennis van de zonde en ons zelven ons misschien een diepen blik doen slaan in des menschen hart. In allen geval schijnt het mij tamelijk wel ontdaan te hebben van eigengeregtigheid en natuurlijke denkbeeldige Godsdienst, en aangespoord om anderen derwijze te ontblooten.
Het verheugt mij te hooren, dat de Heere mijne arme werkzaamheden zegent aan sommige Zijner kinderen. Ik gevoel mij de minste Zijner ontfermende barmhartigheden onwaardig.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 39 - J.C. Philpot aan Dhr. Beecher

Oakham, 26 April 1847

Mijn lieve vriend!
Met blijdschap las ik uwen bevindelijken brief, aangezien ik vele begroevingen en verzoekingen heb, zoowel ten aanzien van mij zelven als de bediening, waarom een bemoedigend woord mij nu en dan zeer begeerlijk en aangenaam is.
Niemand kan zich voorstellen de onzettende kracht der zonde en de vreeselijke liefde tot haar in ons vleeschelijk bedenken, tenzij hij ingesloten werd door verzoekingen, en dat somtijds bij dag en nacht.
In deze school heb ik tot mijne schaamte en smart geleerd, wat ik ben als een gevallen zondaar. Ja nog meer, die zelfde afwijkingen en afkeerigheden zijn genadelijk overheerscht, om ons te vertoonen wat wij zijn, om onze oogen voor hoovaardij te bewaren, om ons in eigen oog verfoeijelijk en walgelijk te maken, en onzen mond in hit stof te steken en te doen uitroepen: ‘Ik ben vuil!’ Wij zullen geen steen hebben om dien te werpen op den vuilsten en snoodsten, en kunnen medelijden oefenen met de beproefde en verzocht wordende kinderen Gods.
De kerk van den ouden dag betuigde: ‘Gij hebt Uw volk eene harde zaak doen zien; Gij hebt ons gedrenkt met zwijmelwijn.’
(Ps. 60:5.) En op pijnlijke en bevindelijke wijs te weten en te gevoelen wat wij zijn, is inderdaad de droesem van den zwijmelwijn.
Ik ben regt verheugd, dat mijn woord in Zoar, toen gij onder mijn gehoor waart, gezegend werd aan uwe ziel, en dat het een woord op zijnen tijd was.
Het schijnt dat ik door vele verzoekingen moet gaan om ze te kunnen prediken, en sommigen van des Heeren volk voordeel en troost uit mijne leerreden trekken.
Mogt de Heere ons ondersteunen bij onze onderscheidene beproevingen, verzoekingen en valstrikken, want wij hebben bewijs te over, dat wij zonder Hem niet kunnen staande blijven.
Dat Zijne dierbare vrees geopenbaard worde in onze harten als eene fontein des levens, om de strikken des doods te ontvlieden. Genade, genade alleen kan als zoodanig dienen en behouden. Natuurlijke sterkte, wijsheid, bevalligheid en regtvaardigheid hebben den doodslag gekregen, en wij durven op geenerlei wijs in ons zelven roemen.
Ik ben blijde dat mijne geringe voortbrengselen ten zegen voor uwe ziel geweest zijn.
Ik ben uw toegenegen, J. C. P.

Brief 40 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace[13]

Groot Malvern, 19 Augustus 1847

Mijn waarde Vriend!
Met hartelijken dank berigt ik de ontvangst van uwe toegenegen en vriendelijke letteren, alsmede voor den onuitgegeven brief van Huntington, daarin opgenomen. Het is een zeer gewenschte bijdrage voor de Standaard, en ik hoop er (D.V.) bij de eerstkomende gelegenheid gebruik van te maken.
Ik ben het met u eens, dat — altijd met uitzondering van de gezangen van onzen geliefden Hart, — geen menschelijke geschriften den geur, zalving en kracht van Huntington's werken bezitten. Ik kan zeggen, dat ik zelden zijne geschriften lees, zonder een merkbare instemming des harten. Ik wil niet zeggen altijd, of vaak, diep en blijvend; maar somtijds is het mijner conscientie, alsof God door dien man spreekt. Ik zou haast zeggen waar is in geheel Engeland de man, die zulk een brief vol wezenlijke, Goddelijke bevinding kan schrijven, als die, welke gij mij van hem gezonden hebt? Mogt er zulk eenen zijn, ik heb hem nooit hooren prediken noch zijne brieven gezien. Hij was inderdaad van God bemind, en daarom van menschen veracht Bij hem vergeleken gevoel ik mij in Goddelijke zaken een dwaas, en niets te weten, zooals men behoort te weten. Doch het is onze genade, dat de bron steeds dezelfde is, en Jezus gezegd heeft: 'Zoo iemand dorst heeft, die kome tot Mij, en drinke.'
De zelfde gezegende Leeraar der Gemeente Gods, die Huntington onderwees, kan ook ons onderrigten en bruikbaar maken in onzen dag en geslacht. Hoe arm ellendig is deze wereld, en het zal onze genade zijn er behouden en met eere door te komen. Beproevingen, verzoekingen, oefeningen en verdrukkingen kunnen wij immer op rekenen; en waarlijk zonder haar zal er weinig vordering zijn in Goddelijke en geestelijke dingen in onze harten, of onze bediening weinig voordeel opleveren.
De kinderen Gods zijn meerendeels een beproefd en verzocht volk, en een ongeoefende leeraar is hun veeleer eene plaag dan tot voordeel.
Wij hebben beiden veel geleden van de vrienden. God make het ten zegen voor onze zielen.
Ik ben hier tot herstel mijner gezondheid, die veel geleden heeft door al te veel te prediken. Mijne geneesheeren hebben mij zeer aangeraden eenigen tijd rust te nemen, en verzekerden mij herstelling wanneer ik mij behoorlijk in acht nam. Ik meen door genade te mogen zeggen, iets beterende te zijn.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 41- J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Groot Malvern, 20 Augustus 1847

Mijn waarde Vriend!
Ik hoop, ja mag door genade zeggen, ik ben onder de behandeling alhier steeds aanbeterende. De doctoren geven mij de bemoedigende verzekering, dat ik geheel herstellen zal; maar zij zeggen dat het tijd moet hebben, en dat ik in geruimen tijd niet aan prediken behoef te denken. Ik geloof, dat zij mijn toestand zeer bedenkelijk achten, en dat ik spoedig in de tering zal zijn als ik voortga met prediken. Zij zeggen, dat mijne longen niet aangestoken zijn, maar dat de prikkeling er ligt toe leiden kan, wanneer het niet, voorkomen wordt. Het zal niet noodig zijn te zeggen, dat het mij eene beproeving zal zijn het prediken een tijd lang te moeten staken; en ongetwijfeld zal het ook eene beproeving zijn voor het volk te Oakham en Stamford. Hoe verborgen zijn al des Heeren bedeelingen, en hoe onmogelijk is het ons ze in dezen tijd te peilen! Ik geloof niet ooit eene beproeving doorleefd te hebben waarin ik voor het tegenwoordige de hand des Heeren zag. Zag ik haar, dan was het naderhand. Ongetwijfeld zullen mijne vijanden zich verheugen en er oordeelen in zien, maar ik hoop, dat de Heere mij onder dezelve schragen, in haar zegenen en er mij gelukkig door helpen zal.
Ik ben hier omringd door de wereld en vind niet een kind van God om mede te kunnen spreken. In geen twintig jaren tijds heb ik zooveel niet van de wereld gezien. Maar door genade gevoel ik bij tijden een anderen geest dan de hare, en hare tegenwoordigheid en omgang, waaraan ik mij niet kan onttrekken, vermoeit mij. Ik heb eene goede slaapkamer ingerigt als woonkamer, eu daar breng ik den tijd door, wanneer ik niet wandel of aan tafel ben. Somtijds gevoel ik mij zoo vleeschelijk en even Goddeloos als enkele arme ellendige schepselen, die

13 De heer John Grace was Evangeliedienaar te Brighton. Hij stierf den 3 Maart 1865, in den ouderdom van 65 jaren.

mij omringen; maar de Heere geeft mij vaak op mijne wandeling en op mijn leger een geest der genade en der gebeden, zoodat ik tot Hem roep: Houd mij digt bij U. Bewaar mij voor het kwaad enz. Maar de mede-patiënten blijven staan en spreken mij aan, en mijn vleeschelijk bedenken wordt gaande door hunne gesprekken, schoon het gewoonlijk over onze ligchamelijke ongesteldheden gaat. Ik ben hier niet door eigen keuze, en zal blijde zijn wanneer ik kan heen gaan.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 42 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 18 October 1847

Mijn waarde Vriend!
Wetende dat ik ongesteld ben, zult gij wel geen uitgebreiden brief van mij verwachten. Ik zal (D.V.) evenwel beproeven u eenige letteren te zenden.
Ten aanzien mijner gezondheid blijft het op een hoogte; zoo iets, dan zou het eenigzins beter kunnen genoemd worden. Maar alle ernstige aandoeningen der longen zijn op zich zelve zoo gevaarlijk, en zoo min vertrouwbaar, dat ik niet veel van mijne gezondheid kan zeggen. Mijn gemoed is desaangaande meest afwisselend. Somtijds is het mij, alsof mijn loopbaan geëindigd is, en op andere tijden denk ik wel weder te zullen herstellen. De Heer heeft mij door zoovele ernstige krankheden geholpen, en kan dit nu ook doen wanneer het Hem behaagt Ik ben er van verzekerd, dat ik het zoowel verdiend als noodig heb, zwaar getuchtigd te worden. Zachte slagen zijn niet genoeg voor mij; en waarlijk, ook zware kastijdingen zullen mij geen goed doen, tenzij ze op bijzondere wijze geheiligd en gezegend worden. Voor het tegenwoordige kan ik maar twee vruchten van mijne verdrukkingen zien: 1. Kastijding die diep verdiend is; en 2. daardoor verlossing van eene verzoeking, welke mij langen tijd bezet heeft en mij menig zucht en traan gekost heeft. Wanneer ik zeg verlossing, dan bedoel ik daarmede in eenige mate, want do pit van de groote kaars brandt nog. Ik kan niet veel zeggen van des Heeren bedeelingen mij aangaande gedurende deze krankheid, dewijl ik mij meest stomp en hard gevoelde; doch somtijds was mijn hart eenigermate verteederd en week gemaakt jegens den Heere in mijnen wandel, en gij weet, dat dit een aangename gewaarwording is zoolang het duurt, dewijl het alle verdrukkingen draagbaar maakt, de hoogten des harten breekt, de oogen met tranen vult en het hart teeder, zachtmoedig, lijdzaam, onderworpen en liefhebbend maakt.
Ik versta best, dat sommigen van * hoorders zich verheugen in mijne krankheid, en hunne hoop uitspreken, dat mijn mond voor altijd mogt zwijgen. Dit is niets nieuws. Psalm 41:8 was vaak in mijne overdenking, en nu en dan kwam de zucht bij mij op: ‘Rigt mij op, opdat ik het hun vergelden moog,’ niet met wraak en kwaadheid, maar met hetgeen hen meer zal smarten: openbaarmaking van de goedertierenheid des Heeren jegens mijne ziel. Maar is het niet een vreeselijke geest, en dat deze schier alleen bij belijders gevonden wordt? Wie hebben mij het meest gelasterd en vervolgd, de wereld of de belijders? Als proeve daarvan kan dienen, dat de Stamfordsche Mercurius de vorige week mijne krankheid mededeelende, minzaam en met achting van mij sprak, terwijl zij, die belijden getrouwe aanklevers te zijn aan de bevelen des Evangelie’s, bijna schijnen te dorsten naar mijn bloed.
Het verblijdt mij dat gij u te Allington zoo thuis gevoelt. Ik geloof dat het wederkeerig zoo is, want mijn vriend Parry meldt mij, met hoeveel genoegen gij gehoord wordt, en met welk een kracht en zalving het woord vergezeld gaat. Ik zelf had de meest bijzondere gewaarwordingen op dien kansel, zoo als ik schier nergens elders ondervond, en vergelijkenderwijs van hetgeen gij schrijft, — veel teederheid en vernedering, vrijmoedigheid des harten en opening der lippen. Het verheugt mij zeer, dat er zulk eene wederkeerige verbinding te Allington bestaat, dewijl ik tot beide liefde en vereeniging gevoel, en ik somtijds dacht, dat ik meer van deze wist en jegens hen gevoelde, dan zij misschien tot elkander. Ik bedoel meer bij wijze van gemeenzaamheid en vriendschap, want gij kwaamt niet veel te zamen.
Welk eene barmhartigheid, om te midden van al den strijd en verwarring die er bestaat, eenigzins liefde en vereeniging te gevoelen met des Heeren volk! Ik gevoel overtuigend, dat dit niet bestaan kan, tenzij er eene wezenlijke ver n dering der ziel is. Hoogmoed, zelfwaardeering en eigengeregtigheid zijn broeders en usterse met twist, afgunst en vijandschap.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 43 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 5 November 1879

Mijn waarde vriend!
Ik hoop in waarheid te kunnen zeggen dat ik gaande weg beterende ben. Het is waar, het gaat zeer langzaam, nauwelijks merkbaar, en de tijd des jaars is mij tegen. De ontsteking vermindert zachtjes, maar alvorens ze ten volle is opgeheven kan ik niet denken in krachten toe te nemen, ook kan ik niet prediken zonder mij aan een vernieuwden aanval bloot te stellen.
Het is mij eene beproeving zoolang geheel werkeloos te moeten zijn. Ik hoop, dat het mij gegeven' worde nog eens duidelijk de hand des Heeren daarin te zien. Mijn gemoed is thans zeer duister en verward, en ik kan bijna geen greintje genade in mijne ziel ontdekken. Doch bij tijden ervaar ik ook iets van hetgeen gij in uwen brief schrijft, van een roepen tot den Heere om onderwijs en leiding, want ik ben er zeker van dat niemand er meer behoefte aan heeft dan ik. O, hoe duister is ons gemoed zonder Zijn licht, en hoe doodig buiten Zijn leven. Ik kan u verzekeren dat mijne Godsdienst onder deze gewaarwordingen tot een kleinen omvang herbragt is.
De arme Dredge had een gelukkig uiteinde, en werd te Allington begraven. Mijn brief werd hem voorgelezen even voor dat hij heenging, en hij liet mij zijn stervende zegengroet overbrengen.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 44 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 24 November 1847

Mijn waarde vriend!
Het gerucht van uwe ernstige krankheid heeft mij waarlijk bedroefd; maar ook tegelijk verblijdde mij de tijding, dat gij weder herstellende zijt. In den herfst van 1822 had ik als jongeling aan het collegie, een zeer ernstige longontsteking. De geneesheer zeide dat zeer zelden zulk een ernstige aanval genas, maar aldra herkreeg ik mijne krachten toen de ontsteking afgeleid was. Gij moet u voorstellen een tijdlang zwak te zullen blijven; maar ik vertrouw dat wij u, door des Heeren genade, binnen kort weder in den wijngaard zullen aantreffen. Gij hebt langen tijd den grooten zegen der gezondheid genoten, en zult ze ongetwijfeld meer leeren waardeeren dan gij tot hiertoe deedt.
Wat mij zelven betreft, ik geloof te mogen zeggen, dat ik veel beter ben en in krachten en gezondheid toeneem. Toch is de ontsteking niet geheel weggenomen, en zoolang dat niet volkomen is zal ik niet tot mijne vorige kracht komen.
Ik weet waarlijk niet wat ik moet zeggen aangaande mijne ziel. Ik moet wel een bijzonder wezen zijn. Somtijds is er bij mij zulk een ernstig aankleven aan de Heere, zooveel gebeds, teederheid en smeeking om Zijne tegenwoordigheid, alsof ik Hem nimmer kon of zoude verloochenen. Halve nachten heb ik wakende doorgebragt in een pleiten voor den gezegenden Majesteit des Hemels, om Zijne liefelijke bezoeken aan mijne ziel; en evenwel zink ik soms den volgenden dag tot zulk een stompen, zorgeloozen, ongevoeligen staat, dat ik even weinig Godsdienst schijn te hebben als een paard. Indien, bij voorbeeld, mij iemand beluisterd had in het Park, toen ik heden middag mijne ziel daar mogt uitstorten voor de Heere, dan zou hij welligt gedacht hebben, hoe teeder ik in 's Heeren gemeenschap leefde, maar dezen avond schijnt het, alsof er in het geheel geene begeerte in mijne ziel was naar den Heere. Hoe ernstig kan ik soms bij den Heere pleiten, dat Hij mij onderwijze, beware, zegene, het deksel wegneme, en dat Hij zelf mijne ziel in volkomen bezit neme. Doch een en ander schijnt te verdwijnen als eene morgenwolk en vroegkomende dauw ....
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 45 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 23 December 1847

Mijn waarde Vriend!

Ik ben zeer onpasselijk geweest door de griep, en heb bijna vier dagen het bed moeten houden. Ik ben nu door genade weder beter, maar nog zeer gevoelig voor de koude. In mijne ongesteldheid bespeurde ik weinig anders in mij dan de werkingen van mijn rampzalig eigen ik, met weinig lust tot lezen, bidden of overpeinzing van hetgeen geestelijk en Goddelijk is. O welk een arm, hulpeloos, ellendig schepsel is de mensch, vooral wanneer hij een last te dragen heeft, die hij niet lijdzaam weet te dragen noch op den eenigen Lastendrager kan werpen. In dezen tijd rijst de vraag steeds bij mij op, niet hoeveel, maar of ik wel eenige genade bezit. Want zeker is het, dat ik ze zie noch gevoel. O hoe afdwalende en nog eens afdwalende is mijn hart van de Heere! en hoe onbekwaam en onwillig om weder te keeren. En zoo we al eens voor een oogenblik aan Zijne voeten gebragt worden, hoe bezwaarlijk, hoe onmogelijk is het daar te blijven. Gelijk Berridge zegt: Evengelijk een aal, zich kronkelende, draaijende en ontglippende aan aller handen. Ik was juist een weinig geroerd door het lezen der geschiedenis van de oude beweldadigde Hanna (1 Sam. 1.) Ik zag, hoe lang dat beproefde schepsel treurde over hare onvruchtbaarheid, en welk een menigte schoone kinderen haar mededingster had; en hoe deze uit de hoogte op de arme Hanna nederblikte, en wat de arme onvruchtbare onder dat alles gevoelde; en hoe het geweten haar menig verborgen slag gaf, dat hare onvruchtbaarheid een duidelijk bewijs was van des Heeren ongenoegen. Doch de arme stumpert nam hare toevlugt derwaarts, waarhenen gij en ik, lieve vriend! reeds jaren lang verpligt werden ons te wenden, nu eens gedreven en dan weder getrokken? — tot den genadetroon, in hare gewaarwordingen misschien voor de laatste maal. En wij weten, dat zij niet te vergeefs ging. Het verheugde mij, dat hare zaak in het Woord van God opgeteekend was; en hebben niet duizenden, overledenen en nog levenden, gemeenschap met Hanna gevoeld?
Het smart mij te moeten zeggen, dat mijne jongste zuster, mejufvr. W. ernstig ongesteld en haar toestand zeer bedenkelijk is. Ik maak mij zeer bezorgd over haar. Wat leven wij toch in een wereld van beproeving en smarten! Schier nooit hoorde ik van grooter droefheid dan zij verleden jaar gevoelde bij het verlies van een kind van omstreeks drie jaren oud. In de eerste maanden was zij bijna zinneloos. Ik vrees, dat het haar gestel ondermijnd heeft.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 46 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 13 Januarij 1848

Mijn waarde vriend!
Ik hoop, dat gij nu weder volkomen hersteld zult zijn van uwen val, en daaraan dit toegevoegde bewijs zult hebben dat dewijl geen musch op aarde kan vallen zonder den wil des Hemelschen Vaders, veel minder nog het ligchaam van John Grace. Hoeveel beter is het, mijn lieve vriend! van eene hoogte te vallen en een paar van uwe ribben dan in de zonde te vallen en al uwe bewijzen te breken.
Het breken van een rib of een been heeft niet tengevolge een beschuldigd geweten, een neêrgeborgen hoofd, hart en handen voor God, geen vreugdegeschrei in het leger der filistijnen. De vreeselijke gevolgen der zonde uit- of inwendig behoef ik u niet te schetsen.
Het spijt mij, dat ik aanleiding gaf tot eenigen twijfel aangaande het voorloopig niet-uitgeven van Huntingtons brief, en meen de zaak in het eerstuitkomend no. van de Standaard te hebben goed gemaakt. De groote gelijkheid van gedachten en uitdrukkingen, die ik in zijne uitgegeven brieven bemerkte bragt er mij toe dat te veronderstellen; en ik wilde geene gelegenheid geven aan hen, die beschuldigingen zoeken in te brengen tegen de Standaard, om haren goeden naam en invloed zoowel als die van hare uitgevers te bezoedelen.
Het verheugt mij dat u de geschriften van Rusk zoo goed bevallen. Ik voor mij schat ze zeer hoog, en oordeel dat ze zeer Schriftuurlijk en bevindelijk zijn. Het schijnt mij toe, dat weinig schrijvers zoo diep indringen in de verborgenheden van natuur en genade, en de Schrift zoo duidelijk en toepasselijk ophelderen en in alle deelen en zinsneden bevestigen. Vaak vind ik bij hem de beschrijving van dezelfde gewaarwordingen mijns harten. Ik meen te weten, dat hij een arme zeilmaker was, die in Rotherhithe gewoond heeft. Hij was een getrouw hoorder, zoo niet een lid van Huntingtons kapel; en na diens overlijden ging hij eerst op onder den heer Robins en later den heer H. Fowler. Eenige jaren geleden stierf hij; en zoo ik meen zijn na verloop van eenigen tijd toen eenige mededeelingen aangaande zijn afsterven in het Geestelijk Magazijn gedaan. Ik ken iemand, die goed met hem bekend was. Twee of drie jaren geleden heeft de heer Gadsby al zijne handschriften gekocht, bevattende zeven of acht tamelijk groote boekdeelen, waaruit wij van tijd tot tijd iets hopen op te nemen in de Standaard.

Zend mij, als het u mogelijk is, nog eenige brieven van Hun tington.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 47 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 9 Februrij 1848

Mijn waarde vriend!
Wanneer ik mijn schrijven nog langer uitstelde, zou ik vreezen dat gij begint te denken aan het oude spreekwoord: 'Uit het oog uit het hart', of dat mij iets wedervaren is, als krankheid, dat mij verhinderde. Ik ben evenwel blijde u te kunuen mededeelen, dat noch het een noch het ander oorzaak is van de vertraging; trouwens sinds wij elkander hebben leeren kennen gevoelde ik nooit meer vereeniging met u dan nu, en wat mijne gezondheid betreft, die is sedert uw verlaten van Stamford eer verbeterd dan verminderd.
Ik hoop, mijn lieve vriend! dat uw bezoek aan deze plaats van den Heere was. Ui ben er zeker van, dat onze vrienden u met aangenaamheid en invloed hoorden, veel meer dan ooit te voren, en ik hoop, dat wij ter bestemder tijd aan de vruchten en uitwerkselen zullen zien, dat gij met eene boodschap van God kwaamt. Somtijds hooren wij in geen jaren, ja misschien nooit van den zegen, die op onze bediening rustte. Wij kunnen niet veel daarvan dragen, hetzij vóór of tegen. Te veel of te weinig te hooren van hetgeen Gode behaagde door ons te cloen, zou onzen hoogmoed of onze moedeloosheid in de hand werken. Somtijds heb ik mij zelven beschouwd een verwonderlijk groot man te zijn, en op andere tijden heb ik ervaard de meest arme sukkelaar te zijn onder degenen, die den kansel beklommen.
Mijn waarde vriend! hoe zeer bevind ik de waarheid in mij van hetgeen gij beschrijft; en het is in waarheid een mijner grootste smarten en droefheden, dat ik zoo aardschgezind, zinnelijk en duivelsch ben. Ik herinner mij, zooals ik meen u medegedeeld te hebben, dat het nu omstreeks een en twintig jaren zal geleden zijn, dat de eeuwige dingen voor het eerst met kracht en gewigt op mijne ziel drukten, dat toen maanden lang twee zaken mijn gemoed bezig hielden: — een tijdelijke zorg dien ik te doorworstelen had, en die mij bijna rivieren van tranen en zuchten veroorzaakte; en de plegtige dingen der eeuwigheid. Een enkele maal heb ik een weinig medegedeeld van wat ik toen doorworstelde, toen ik mij in tranen baadde te midden van de eenzame valleijen van Wickland's heuvelen, of afgetrokken langs de oevers der zee dwaalde, waar geen sterfelijk oog of oor mij kermen en zuchten zag of hoorde, nu eens van wege natuurlijke angsten, op andere tijden mijne ziel uitstortende voor den Heere. Ik dacht toen niet, dat ik ooit
zulk een vleeschelijk en zorgeloos ellendige zou blijken te zijn, als ik mij nu vaak bevind. In het eerst van mijn zijn te Allington, zeide ik eens tot mijn vriend Parry, dat ik vaak geen meer Godsdienst bad dan een paard. Mijn vriend P. verstond toen die woorden niet, maar later heeft hij zelf zich in zulk een staat bevonden. Naast het snijdend gevoel eener schuldige consciëntie, ervaar ik mijne vleeschelijkheid de grootste last te zijn. O, welk eene onvruchtbare rank bevind ik mij te zijn, die nutteloos de aarde beslaat — onvoordeelig ellendige, pas genoeg gevoel om te zuchten naar de Heere, aangezien ik wakker lig in den dood en het steeds nacht is. Gelijk Hart zegt:
'Wankelmoedige dwazen, en valsch jegens U.' En wederom:
'Alleen wijs bij horten en stooten.'
In den laatsten tijd gevoel ik mij een weinig sterker. Ik ga uit en wandel, dat mij het allerbeste bevalt. George Isbell en ik hebben heden eene wandeling gemaakt naar Tinwell, en bij mijne tehuiskomst gevoelde ik mij zeer opgefrischt. De frissche lucht schijnt een weldadigen invloed op mij te hebben. Hij is slechts middelmatig, en wordt met verschillende dingen geplaagd.
Mijne arme zusjes, Mejufvr. Watts, is naar ik vrees zeer krank, en naar ligchaam en geest zwaar beproefd. Ik hoop, dat de Heere zich harer openbare. Ik zou zoo gaarne eens weder met u spreken, gelijk toen gij hier waart. Ik heb veel genoten van uw bezoek en omgang. Ik durf niet zeggen deelgenoot uwer hoogten en diepten te zijn, maar ik zou naauwelijks iemand weten met wien ik zoo goed in geestelijke dingen kan medegaan. Uwe brieven schijnen somtijds als uit mijn hart geschreven. Gij weet, ik ben een zwarte man, en ik moet een Moorman tot mijn medgezel hebben. Eens poogde ik zeer om heilig te worden, en meende goede vorderingen te maken, met niettemin sommige vreeselijke inwendige beletselen, tot den winter van 1830-31, toen het alles in wrak en puin viel. De dood staarde mij in het aangezigt, en ik begon uit te rekenen hoe vele maanden ik nog te leven had. Hoe wendde ik mij om en om op mijn leger, schier zonder hoop voor mijne ziel, mijn aangezigt naar den wand keerende gelijk de goede oude Hiskia. Sommigen hebben gezegd en gedacht, dat ik mijn

Godsdienst uit do boeken stal. Doch ik predikte reeds bevindelijk aleer ik wist, dat er bevindelijk? predikers en bevindelijke geschriften waren. Nooit heb ik eene onderzoekende bediening van iemand gestolen, want ik wist niet dat er zulke predikers waren. Maar ik was onderzoekende en onderzocht anderen; en werkelijk dacht ik bij het verlaten van de Engelsche Kerk, dat al de Baptistische Calvinistische leeraars in dien regel der dingen waren. En ik ben er in mijn geweten van overtuigd, dat ik bij mijne Donderdag avond lezingen te Stadham, toen ik nog in de Kerk van Engeland was, somtijds meer onderzoekend predikte, dan ik sints dien tijd deed. Waarom? — Omdat ik mijzelven beproefde. Doch laat ik hierop niet verder doorgaan, want gij zult alligt beginnen te zeggen: 'Wat moet ik denken van mijn vriend J. C. P., dat hij zich zelven zoo gaat prijzen?'
Mijn vriend! ik ben vaak den kansel beklommen vol van verwarring, en dan weder zoo schuldig als een misdadiger, genade begeerende onder besef van schuld en schaamte. Wat werd er dan le van mijne leer, 2e van mijne bevinding, 3e van mijne oefening? En na eene prediking in Zoar heb ik schier luide gehuild uit wezenlijke smart des harten, en mij zeer moeten bedwingen, dat het niet door de kerkedienaars gehoord werd. Toen was er niet veel zelftoejuiching wegens een nauwkeurig verdeelde leerrede. In der waarheid, wat wij in *'s leerreden lezen, snijdt bevindelijke prediking met wortel en tak af. Waar bleef uwe nauwkeurig verdeelde leerstellige leerrede, toen gij den eersten avond hier predikte, en de vrienden u met zoo veel genoegen hoorden? Ik weet het bij mijzelven, dat als ik leerstellig predik het dan is, wanneer er geene ziels oefeningen bij mij zijn; en wanneer ik in dien vleeschelijken staat ben haat ik mijzelven vaak wegens ieder woord, dat ik spreek, en gevoel veroordeeling in mijne ziel over mijn gesnap, want dat is het. Het prediken van hetgeen men een voortreffelijke leerrede noemt veroordeelt mij inwendig als een vermetel ellendige; en mijne vleeschelijke vrijmoedigheid en opgezwollen woorden over Jezus Christus benauwen mij meer dan duisterheid en slavernij. In waarheid, ik zou liever enkele woorden met beven en gevoel mijner ziel uitstamelen, dan de voortreffelijkste leerrede der wereld zonder haar uitspreken, en ik weet, dat mijn vriend T. G. van het zelfde beginsel is. Hoe weinig Goddelijke vrees moet een mensch toch wel in zijn hart hebben, die na de prediking van vrije genade durft te zeggen: 'dat heb ik goed gedaan.' Doch ik vrees u met mijn gesnap te zullen vermoeijen.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 47 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 9 Maart 1848

Mijn lieve vriend!
Wanneer ik u mededeel, dat mijne arme zuster Mej. W. overleden is, zult gij u niet verwonderen over het papier waarop ik schrijf. Zij overleed Zondagmorgen even over half negen. Zij was eene groote lijderes in ligchaam en gemoed, aangezien zij zich voorstelde eene verworpeling te zijn, en was vervuld met veroordeeling en wanhoop. Wij hebben niettemin hope, dat hare arme ziel niet verloren is, dewijl zij tot driemalen toe, in den nacht vóór haar sterven, zeide: 'Ik ga tot God daar boven;' en ik geloof, dat zij naderhand niet meer sprak, en den geheelen nacht bewusteloos was. Mijne zuster, Mejufv. Isbell, zeide, dat zij diepe overtuigingen van zonde had; al hare zonden der kindschheid enz. drukten op haar geweten, en hare angsten waren zeer groot; zijnde ten volle overreed, dat de hel haar eeuwig lot zou zijn. In het natuurlijke was zij eene buitengewone eerlijke en opregte vrouw; en ik geloof, schier nooit zulk een terughoudend karakter te hebben ontmoet. Aanmerkende dus haar karakter en gesteldheid, en wat zij doorgeworsteld heeft, kunnen wij niet dan hoop voeden, dat hare ziel ten laatste een besef erlangde van genade, en dat zij gevoelde naar God daar boven te gaan. Mijne arme moeder is voor het oogenblik nog al kalm en onderworpen, ofschoon mijne zuster haar bevoorregt kind was, die onafgebroken bij haar was, en wier leven schier in het hare opging. Doch ik heb menigmaal opgemerkt, en ongetwijfeld heeft God het zoo in Zijne wijsheid beschikt, dat met het klimmen der jaren het gevoel verstomt en verflauwt, zoo dat meer bejaarde ouders het verlies hunner kinderen zoo niet gevoelen als jongeren van jaren
O, mijn vriend! wat is alle prediking en wat zijn alle gaven in de wereld als de kracht Gods aan de ziel zich daarmede niet vereenigt? Desaangaande ben ik beslist. Wij hebben behoefte om de kracht Gods aan onze ziel te ervaren, en zonder haar is alles niets. Wat heeft W. Tiptaft hier laatstleden Zondag twee leerreden gedaan! ten aanzien der gave zouden vele belijders ze verachten, ja belagchelijk vinden, maar hoe belangrijk waren ze voor geoefende zielen.

Opzigtens mijne zielsbelangen kan ik tans niet veel zeggen. Wij hebben eenige invloeijing noodig alvorens er eene uitvloeijing kan wezen; en waar dit het geval niet is, daar beweegt pen en tong zich te vergeefs, of gelijk Farao's wagen gaan de raderen bezwaarlijk.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 49 - J.C. Philpot aan Dhr. Isbell

Stamford, 16 Maart 1848
Mijn lieve Isbell! Het verheugt mij te vernemen, dat mijn lieve Moeder en Zuster ondersteuning vonden te midden van deze zware beproeving en smarten; en ik hoop, dat zij ervaren zullen, dat bare sterkte naar hare dagen zal wezen. Het is eene groote genade onderschraagd te worden in en onder de eerste uitbreking der droefheid, als wanneer het hart te vol is om ondersteuning te vinden in het lucht geven aan zijne gewaarwordingen. De smart moge later te scherper worden gevoeld, maar zij is beter te dragen.
Mij dunkt, dat wij ons verzekerd mogen houden, dat onze lieve zuster in de rust is ingegaan. Zoo laag ingezonken en als bij de wanhoop zijnde, zoodat alle hoop was vergaan, verwacht ik dat ze nauwlijks een woord heeft gesproken, dat haar verzorger en man konden hooren, indien niet eene Goddelijke verzekering van genade en aanneming hare ziel bereikte. Daar altans wensch ik in te berusten; en inderdaad vond mijn gemoed daarin grond der hoop. Het is zoo, wij zouden vroegere en meer duidelijke blijken begeerd hebben, maar de Heere houdt deze vaak in Zijne wijsheid terug. Wij vergeten zoo ligt, of beter, wij gelooven zoo bezwaarlijk, dat de zaligheid geheel uit genade is van den aanvang tot het einde; en dat de Heere in al Zijne bedeelingen is en zich eeuwig zal openbaren als de Vrijmagtige. Ik heb vaak gedacht aan den stervenden moordenaar. Welk eene ontdekking van genade! Een kort gebed, een geloovige blik, ééne daad! O, welk eene magtige handeling des levenden geloofs aangaande den gekruisden Zone Gods, en Zijne ziel was gepast voor het paradijs, Welk een doodslag aan de werken en de werkheiligen! Simeon Stijlites op zijn pilaar zeven en dertig jaren, en de moordenaar aan het kruis, — hoe verschillend is hunne Godsdienst. Van dezen laatsten zou ik met Hart zeggen:
'Ware deze Godsdienst de mijne.'
Onder het gevoel mijner ellendige vleeschelijkheid en aardschgezindheid, waarbij het mij onmogelijk toeschijnt dat ik naar den Hemel gaan of daarvoor ooit geschikt zal worden, ben ik somtijds teruggezonken tot den stervenden moordenaar. Waar was zijne geschiktheid, uit- of inwendig? In die genadedaad heb ik loeren zien wat genade vermag; en ik verwacht noch begeer gehouden te worden in eenigen anderen weg dan den stervenden moordenaar.
Wij mogen veel weten of mcenen te weten, maar de levende Godzaligheid heeft in der waarheid en wezenlijk een kleinen omvang. Het is mij beproevend dag aan dag te ondervinden hetzelfde vleeschelijk en aardschgezind schepsel te zijn. Niets beter, neen, nooit zal ik in mijzelven iets anders zijn dan een arm, vuil, gevallen zondaar. Ik heb reeds geruimen tijd de leer der niet-heiligmaking van de oude natuur beleden; doch ik ben er nu toe gedwongen ze te gelooven, hetzij willens of onwillens. Ik zou met evenveel regt kunnen betwijfelen, dat inkt zwart en sneeuw wit is, als ik de ongeneeslijke verdorvenheid mijner gevallen natuur zou loochenen. Ik moet derhalve eeuwig wanhopen aan de zaligheid uit mijzelven of door iets minder dan het bloed des Lams; en elke onderwijzing of prediking, droomen of leeringen, die zelfs het minste gewigt zoeken te hechten aan de werken of pligten, godsvrucht of heiligheid van het schepsel, beschouw ik eene ijverige verdediging te zijn van onophoudelijk veranderde voorstellen, den cirkel vierkant te willen maken, ja, de meest ongerijmde dingen te willen.
Zondag heb ik te Oakham eenige oogenblikken zoeken te spreken, doch bepaalde mij hoofdzakelijk tot verklaring en gebed. Ik kan mij niet voorstellen, dat het weinige tot hiertoe gedaan, mij veel nadeel gedaan heeft. Vooralsnog hoop ik mij wat in acht te nemen, en in het eerst niet veel in te spannen. Het tegenwoordige gure, koude weder werkt zeer nadeelig op mijn gestel, en met verlangen zie ik uit naar den naderenden warmen en droogen tijd.
Ik zou het goed vooru vinden eenige rust te nemen. Mij dunkt als geneeskundigen van bekende ervaring rust voorschrijven, dan zal het goed zijn daaraan te voldoen. Ik weet het, niet te mogen spreken is eene beproeving, maar gij weet het spreekwoord: door gemis van één nagel gaat de schoen verloren.
(Het overige van dezen brief wordt gemist.)

Brief 50 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 4 April 1848

Mijn waarde Vriend!
Ik meen u te mogen zeggen, dat ik weer veel beter ben. Laatstleden Zondagmorgen heb ik hier gepredikt, en ging des namiddags voor in het gebed bij onze zamenkomst, en gevoelde mij niet bijzonder vermoeid. Aangezien allen getuigen hoeveel beter ik er begin uittezien, moet ik het ook wel gelooven. Ik geloof ook dat ik weder groei, wat misschien nog beter teeken is dan de afspiegeling op het aangezigt, dat trouwens dagelijks verandert . . ! Ik zou u misschien niet vermoeijen met al die bijzonderheden van mijn arm, onwaardig ligchaam, zoo ik niet wist, dat gij er belang in stelt te weten hoe het met mij gaat.
Ik gevoelde mij op Zondag minder aangenaam, dan ik gewenscht had. Willem Tiptaft en meer andere helpers hebben hier gepreekt, en zij hebben mij als prediker allen moed benomen. Nooit heb ik W. Tiptaft met zulk een gewigt en kracht hooren prediken als indezen tijd. Hij was waarlijk zeer onderzoekend, en deed zulk een krachtig beroep op het geweten, dat het mij somtijds krachtig aandeed. O, hoe arm, onwetend, onvoordeelig en vleeschelijk beschouwde en gevoelde ik mij zelven, vergeleken met sommigen mijner bekenden! Hen zie ik aanwassen in de genade en kennis van den Heere Jezus Christus, en zij prediken met kracht en zalving, terwijl ik een ellendige hinderlaag gevoel en achteruit ga terwijl zij voorwaarts trekken. Weleer meende ik leven en gevoel in mijne ziel en in de bediening te bezitten; maar tans schijnt het, dat ik verstoken ben van alles wat ik vroeger waardeerde en hoogschatte, als het eenigste dat een Evangeliedienaar en een Christen maakt en openbaart.
Maar ik verzeker u, mijn lieve vriend! dat het veel gemakkelijker is mijn geweten met schuld te beladen, dan het daarvan te bevrijden; en dat het moeijelijker is leven en licht in de ziel te erlangen, dan dat men spreekt en klaagt over donkerheid en doodigheid. Zondag deelde ik mijnen vrienden mede, waarom de Heere mij verdrukt had, ofschoon ik mij niet kon uitlaten over de omstandigheden der zaak. Ik mag zien, dat er genade in en mede gemengd is, en ik hoop en vertrouw, dat het eens geheel duidelijk zal worden.
Ik heb aan de vrienden te Edenstraat geschreven, dat zij mij dit jaar niet moeten verwachten. En ik heb daarvoor deze twee reden:
1. Mijne gezondheid is nog niet genoegzaam hersteld en bevestigd voor de werkzaamheden, zorgen en oefeningen die er te London zijn.
2. Aangezien ik zoo langen tijd mijn eigen volk niet heb kunnen dienen, vind ik het moeijelijk te verdedigen hen te verlaten nu ik een weinig beter ben.
Evenwel hoop ik mijne vrienden te Allington in Augustus te bezoeken.
Sints ik een gedeelte van dezen brief schreef heb ik enkele vrienden ontmoet, die mij tot mijne verwondering mededeelden, dat men mij op den dag des Heeren met genoegen gehoord had. Ik had een weinig gesproken over eigen weg, verzoekingen, hulp en beletselen; en ik veronderstel, dat dezen ook sommige arme, omdoolende zielen zal gepast hebben. Hoeveel verschilt de werkelijkheid van prediken bij hetgeen ik er mij eerst van voorstelde. Al mijn gesnoef is in niets verkeerd, en de arme J. C. P. mompelt en stamelt gelijk een dwaas.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 51 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 15 April 1848

Mijn waarde vriend!
Ik ben blijde u te kunnen mededeelen, dat mijne gezondheid door genade aanwint. Ik heb bij gedeelten het werk der bedic ning weder aanvaard, en ben begonnen met éénmaal op den dag des Heeren te prediken. De eerste Zondag, dat ik hier weder sprak, scheen ik wat gesloten en verward te zijn, doch ervaar te Oakham somtijds meer leven, vrijheid en gevoel. Terwijl ik daar heen ging, was er eenige opgewektheid tot gebed, en ik mocht daarvan ook een weinig ervaren aan den morgen voor de prediking. Het is genade somtijds eenige verteedering en vernedering des harten te gevoelen, en dat het woord met leven en kracht vergezeld gaat. Ik was in hope, dat mijne lange verdrukking meer goeds voor mijne ziel zou hebben gewrocht, en meer wezenlijke, geestelijke en zigtbare vruchten, in- en uitwendig beide, zou hebben afgeworpen dan ik helaas! tot

nog toe heb waargenomen. Het is waarlijk bedroevend en beklagenswaardig voortdurend getuchtigd te worden, en evenwel een onvruchtbare rank en vuile rotsgrond te blijven. Een krank ligchaam en een vreeselijk zieke ziel vormt een dagelijksch kruis, zoo zelfs dat het moeijelijk is om te dragen. Ik kan mijn Godsdienst niet laten varen, en nogtans valt het hard dien vast te houden. Als een Christen te denken, te spreken en te handelen; in- en uitwendig dezelfde te zijn; in waarheid het Lam te volgen, waar Hij ook henen gaat; dagelijks en elk uur te wandelen in beoefening van Goddelijke vrees; de zonde te overwinnen, de verzoekingen te ontkomen, en te leven door het geloof des Zone Gods, — als dit de ware Godsdienst is, ach hoe weinig blijkt het dan mijn deel te zijn. Nooit heb 'ik veel kunnen roemen van hetgeen ik deed en hoe ver ik het gebragt heb, of van dc groote dingen die ik deed of meende te zullen doen; doch tans schijnt mij dat minder bereikbaar toe dan ooit. Niets minder dan een almagtig wonder van genade en barmhartigheid kan mij vergenoegen of zaligen. 'Wij snappen en prevelen zoo vaak over zonde en genade, geloof en bekeering, Christus enz., terwijl wij wezenlijk schier pas weten wat die woorden beteekenen. Menig pijnlijke les en vernederende, snijdende slagen zijn er noodig om ons vatbaar te maken voor het A B. C. der levende Godzaligheid; en misschien is alles van hetgeen wij in dit leven weten van de eeuwige dingen niets meer dan wat een kind van weinig dagen weet van zijn zelfs bestaan. Het schreit en snikt, zuigt en slaapt; en ten aanzien der Goddelijke dingen komen wij welligt hier nimmer verder.
Ik hoop, dat de Heere het woord van T. G. ook nu onder u moge toeëigenen en zegenen, gelijk het Hem eertijds behaagde. Ik ben er van verzekerd, dat elke prediking zonder de kracht en zegen des Heeren over haar een ledige klank zal zijn. Nooit te voren werd mij de nietigheid des menschen, en van mij zelven in het bijzonder, zoo duidelijk. Mijn vriend zal mij willen gelooven, wanneer ik hem verzeker, dat ik nooit mijne ellendige onwetendheid, ongeschiktheid en onbekwaamheid tot de bediening zoo gevoelde dan tans. Inderdaad, ik ben niets en heb niets.
Ik hoop, dat Mejufvr. Wild te Allington op haar gemak zal zijn. Evenwel moet gij u niet te veel van elkander voorstellen. De mensch is een arm schepsel, een zelfzuchtig zondaar, ja een monster van ongeregtigheid. Altans, zoodanig een ben ik. Ook heerscht genade niet altijd daar, waar zij woont. Wat Mej. W. betreft, ik waardeer en acht haar hoog, en veelligt denk ik beter over haar dan zij over zich zelven oordeelt. Maar er is waarheid in hetgeen W. T. zegt, dat de Christen gelijkt op koolplanten, die het beste boeijen en tieren, wanneer ze niet te digt bij elkander staan. Ik ben voor een ieder bevreesd, en voor mij zelven het allermeest. Niemand heeft mij ooit zoo veel beproefd en geplaagd, of mij zoo zeer verschrikt, dan J. C. P, zelve; en ik ben er zeker van, niemand dan ik zelf is zoo op de hoogte, waarom ik zoo bevreesd ben voor hem
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 52 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 12 Mei 1847

Mijn waarde Vriend!
Ik ben redelijk wel wat mijne gezondheid betreft, maar mijne krachten winnen voor het tegenwoordige niet. Ik ga nog voort met éénmaal des Zondags te prediken, en sints de laatste drie weken, heb ik ook Donderdag avonds gesproken. De vrienden te Oakham schenen 11. Zondag veel genoegen te hebben. Het was een schoone dag, de vergadering was groot en ik mogt een weinig spreken over de dingen die het leven aangaan. Mijn lieve vriend! het ploegijzer moet zeer diep gaan eer wij het hart en geweten raken. Luchtig over den grond heengaande werkt niets uit; maar telken dage te leeren hoe vuil wij zijn is zeer beproevend. Mijne prediking bepaalt zich tot een nauwen kring: zonde en genade. Ik kan u verzekeren, dat toen ik krank was het mij toescheen, alsof ik ten eenenmale alle kracht tot prediken verloren had, en gevoelde mij ook geestelijk zoo ingesloten, dat ik geen uitgang vond. Dit stemde mij om een beter hoorder te zijn, want wel verre van te denken, dat ik beter kon prediken dan de Leeraars die mij bijstonden, gevoelde ik werkelijk, dat ik in het geheel niet kon prediken; en mijn gevoel raadplegende zou ik geen tien woorden over eenen tekst kunnen zeggen, hetzij goed of verkeerd. Ik kan u niet zeggen, hoe al mijne predikgaven, — zoo ik er iets van mogt bezitten, — totaal waren weggevaagd, alsof ik nooit mijnen mond geopend had, en mij dacht, al ware ik volmaakt gezond, dan zou ik toch den kansel niet durven beklimmen. Mij dunkt, ik zie het nu, dat dit geen slechte zaak voor mij was, want toen ik T. G. en anderen hoorde, vergeleek ik mijne bekwaamheden niet met de hunne, en denkende hoe de gevierde heer I. den tekst zou behandelen, maar ik gevoelde wezenlijk, dat ik in het geheel niet kon prediken, zelfs woorden noch gaven had, hoe veel te min kracht noch zalving. Doch ik

geloof te mogen zeggen, mijn vriend! dat sints ik eenigzins in den naam des Heeren mogt opstaan, ik niet altijd gesloten was, maar somtijds den tijd zelfs overschrijdde als ik om den wil van mijn arm ligchaam te eerder had moeten eindigen. Zondag morgen 11. gevoelde ik mij zelven zulk een snood zondaar te zijn, dat ik niet kon nalaten tot den Heere te zeggen, dat Hij naar regt mijn mond zou moeten sluiten. Doch het had geen plaats, aangezien ik meen te mogen zeggen, zonder te roemen, — en ach, hoe zou zulk een vuil zondaar ook roemen? — dat ik dien dag met genoegen werd aangehoord, en de vrienden verteederd en gezegend werden. O, dat de barmhartigheid en goedertierenheid Gods mij intoome om tot Zijne eer te leven, opdat die heftige liefde tot de zonde, die mij zoo vaak verschalkt en gevangen neemt, overwonnen wierd en mij in waarheid maakte en openbaarde een Christen te zijn. Ik kan niet, neen ik kan niet onderwerpen en docden mijnen hoogmoed, en begeerlijkheid, en ongeloof en wantrouwen en duizend andere monsters, die, gelijk het beest in Daniels gezigt, hunne monden open doen en zeggen: 'Sta op, eet veel vleesch.'
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 53 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 18 Mei 1848

Mijn waarde vriend!
Ik stel mij voor, dat gij door pijnlijke ervaring reeds voor lang overtuigd zijt, dat het onmogelijk is iets te doen overeenkomende met het Woord en den wille Gods, zonder roering en onrust vóór, in of na hetzelve te ondervinden. Op eenigerlei wijze God te dienen is een bitterzoete zaak. Nu eens benauwt het geweten, dan de satan, de wereld, een boos hart, vijanden, ja somtijds zelfs de vrienden. Wanneer wij alleen onzen weg gaan, en den oosten wind opslurpen, dan voert die ons de benauwdheid aan; en als de Heere onze ziel in oefening stelt, dan brengt ons dat beroering aan. Ik wil daarmede niet zeggen, dat mijne beroeringen zoo bijzonder diep en vele zijn, maar toch is er genoegzaam elken dag iets dat daarbinnen knaagt en moppert. Liefde tot de zonde, mijn arm ligchaam, zorgen en zwarigheden in de familie, en een boos, ongeloovig hart onthouden mij veel rust en vrede. Ik kan niet, gelijk een Goddelooze, in de wereld rusten, en vaak kan ik niet rusten in den Heere. O, die verbazende kracht der zonde! Ik ben er van verzekerd, dat slechts weinigen hare ontzettende magt kennen. Somtijds kan ik onder het wandelen over de straat gevoelen en tot mij zelven zeggen: 'Hoe doodig daar binnen;' en evenwel is de zonde handelend, sterk en levendig in mij, alsof ik honderde jaren leven zou. Het is inderdaad vreeselijk hoe oog, en oor, en tong, en hart allen levendig de zonde najagen, gelijk visschen naar een Meivlieg. Ik volhard bij de prediking van des menschen ontzaggelijke verdorvenheid, en dat niets dan de genade door het bloed des Zone Gods, aan de ziel ontdekt en toegepast door den Heiligen Geest, zulke ellendige zondaren kan behouden. Mijn lieve vriend! wij moeten diep ploegen, anders zullen wij nooit het hart raken van het levende volk van God. Ik ondervind, dat hoe zwarter ik hun innerlijk bestaan teeken, des te beter past het hun, en hoe meer ik mijn eigen beeld schets, des te meer tref ik het hunne. Doch ik kan alles niet voortbrengen, slechts nu en dan den verstandigen een wenk geven. Een brooze tabernakel en een Goddeloos hart zal denkelijk immer meer of minder mijne dagelijksche plaag zijn, tot dat beiden zullen zinken in het graf. Ik hoop, dat het Zondag te Allington en Dingsdag te Calne gezegende dagen zullen zijn voor uwe ziel en voor het volk. Op beide plaatsen heb ik goede tijden doorleefd. Ik kan voor het tegenwoordige slechts eenmaal spreken op den dag des Heeren, en vrees het te zullen moeten doen, ook als ik in Julij te Allington kom. Het prediken is meer dan iets anders nadeelig voor mijne borst, en een enkele buitengewone oefening zou mij denkelijk erger maken dan ooit……. Wij moeten leven en leeren, nu eens meer van ons zelven, dan meer van anderen. Zachtmoedig en nederig te zijn, laag van ons zelven te denken, genade in anderen te waardeeren, zeer hoog te denken van- en dicht aan te kleven aan den Heere Jezus tot alles goeds, is veel beter, dan te streven wie de meeste zal wezen. Doe mijn groet aan den Heer Warburton, en de vrienden van het Koninklijk zaad te Calne, die naar mij vragen. Ik wensch u een waarlijk goed verblijf daartoe.
Uw zeer verbonden, J. C. P.

Brief 54 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stoke Devonport, 4 Augustus 1848

Mijn waarde Vriend!
Wij kwamen hier Dingsdag avond door genade behouden aan, en bevonden dat mijne moeder er bijzonder wel uitzag. Vriend D. is hier hulpprediker aan de Kapel, maar schijnt niet bijzonder te bevallen. Den vorigen avond was ik ook onder het gehoor, dat niet zeer groot was. De waarheid struikelt ontzettend veel op de straten, altans in aanmerking nemende deze drie steden, met eene bevolking van meer dan achttien duizend. Het bevreemdt ons dat er slechts zoo weinigen zijn, die belang stellen in het heil hunner onsterfelijke ziel, iotdat wij gewaar worden welke zorgeloos, verharde ellendigen wij zelven waren, tenzij bij tijd en gelegenheid de eeuwige dingen met kracht en gewigt op onze consciëntie aankwamen. Wanneer mijne eigene ziel een weinig opgebeurd wordt uit haren duisteren en doodigen toestand, dan sta ik verwonderd over mijn voiïgen vleeschelijken en wereldschgezinden staat. Dan behoef ik niet ver te gaan om de oorzaak op te sporen van des menschen vleeschelijkheid en zorgeloosheid, want waartoe zou ik niet komen als de Heere mijne arme duistere ziel niet verlevendigdet? Indien wij niet onder de genadige bedeeling en leiding des Heeren waren, hetzij in veroordeeling of genade, wij waren veelligt spoedig erger dan de belijders, die wij thans zoo geneigd zijn te veroordeelen. Een besef van deze dingen doet mij zwijgen en de steenen vallen mij uit de hand, die ik in vorige tijden zoo gereedelijk op anderen zocht te werpen. Ik kan en durf niet zeggen wat ik niet zou doen en wie ik niet zou zijn, wanneer ik aan mijzelven werd overgelaten; want ik hoor nooit van eenig misdrijf of dwaling door belijders of verloochenaars der waarheid bedreven, waarvan ik de beginselen in eigen hart niet voel werken, en vaak nog veel erger; en niemand heeft ooit noch zal ooit kunnen bepalen in woord en daad, wat onze verbeelding niet kan voortbrengen en uitbroeden, gelijk eene hen hare jongeren voortbreng. Het is genade, wanneer onze eijeren blijken onvruchtbaar te zijn, of vóór dat ze uitgebroed zijn verpletterd worden, want gij kunt er op rekenen, dat uit elk derzelve een adder zou voortkomen. Welk een barmhartigheid, zoo onze harten somtijds verteederd en gezegend zijn, zoodat wij die vuile dingen haten en verafschuwen, die op andere tijden onze gevallene natuur zoo begeerlijk zijn. Wat zijn wij onszelven toch een paradox! Welk een zamenkoppeling;an tegenstrijdigheden! Wij beminnen wat wij haten, en haten wat wij liefhebben; wij jagen naar hetgeen wij vlieden, en vlieden van hetgeen waarnaar wij jagen. De zonde is onze zoetste en bitterste beet; God is onze grootste vriend en meest gevreesde vijand. Doch laat ik ophouden met tegenstrijdigheden te noemen, want dan zou ik mijn geheelen brief er mede vullen. Gij weet het raadsel en hebt den sleutel in uw hart om het op te lossen.
Aangezien er zulk een aanzienlijk gehoor was te Allington, zoo vond ik mij verpligt tweemaal te prediken op den dag des Heeren. Ik geloof, de kapel nooit zoo vol te hebben gezien. Over het geheel genomen was dat mijn beste dag; dewijl ik ditmaal niet bijzonder veel te Allington genoten heb. Er waren zooveel vreemde hoorders, dat ze schier het zacht en teeder gevoel schenen te hinderen, en vaak gevoelde ik meer trek de Wiltshire belijdenis weg te hameren dan de lammeren te weiden.
Ten aanzien mijner gezondheid gaat het uitmuntend wel. Die groote weldaad, eene goede gezondheid, had ik niet verwacht ooit weder te zullen genieten. Alleen kon ik wenschen, dat mijne onderscheidene beproevingen, oefeningen en verdrukkingen meer gezegend werden aan mijne ziel; maar ik heb in mijn leven het bewijs geleverd, dat niets dan alleen almagtige genade de ziel kan ten goede zijn.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 55 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford 23 Februarij 1849

Mijn waarde Vriend!
Welk eene genade te midden van onze koudheid, doodigheid en hardigheid somtijds eenige verlevendiging te gevoelen, en gezegend te worden onder het spreken tot des Heeren volk. Het bemoedigt ons voorttegaan, trotsch allen tegenstand van binnen en buiten. Meer dan ooit gedenk ik de waardij en zegen van het gepredikt Evangelie. Vaak is het eene aansporing tot gebed, eene aanwijzing waar wij al gedoold hebben, het verlevendigt de ziel, wijst op Jezus en Zijn dierbaar bloed, en moedigt ons aan te gelooven, dat waar de zonde meerder geworden is de genade veel meer overvloedig is. En ik geloof, waar het gepredikte Evangelie weinig gewaardeerd wordt, daar vindt dat zijne oorzaak in doodigheid en vleeschelijkheid. Ik geloof dat het eene groote genade is wanneer het hart van den prediker uitgebreid en zijn mond mag geopend zijn, om de waarheid, zooals die in Jezus is. voor te stellen, en oor en hart des volks geopend en verruimd is, om het te ontvangen en te gevoelen. Het zal menige strik ontdekken, en de ziel bij tijden doen uitroepen: ‘Doorgrond

mij, o Heere! en beproef mij,' en nu en dan eenige sterkte geven om te strijden tegen zonde en verzoekingen, zoowel als de arme ziel te leiden tot de fontein, die geopend is tegen de zonde en onreinheid. Weleer dacht ik, dat ik waarlijk beter zou worden alvorens ik stierf; — dat ik meer heilig en rein, sterker en geestelijker zou worden. Doch ik bevind, dat deze dingen slechts bij tijd en wijle plaats grijpen, wanneer het de Heere behaagt in de ziel te werken het willen en volbrengen naar Zijn welbehagen; en overgelaten aan ons zelven wij altijd zondaren zullen zijn van de diepste en zwartste verwe.
Maar Godsdienst en ondervinding, en alles wat betrekking beeft op de kenmerken der genade in de ziel, zullen immer eene verborgenheid zijn; en niet alleen kunnen wij juist zooveel weten als wij er Goddelijk in onderwezen zijn, maar schijnen het ook dan alleen te weten wanneer wij onder hare gewaarwordingen en invloeden verkeeren. Ik kan mij herinneren zulke en zulke dingen gezien en ondervonden te hebben, en kan er veelligt eene beschrijving van geven; maar hoe verschillend is dit van onder de dadelijke kracht en invloed derzelve te verkeeren. Dan schijnen zij wezenlijk gekend te worden, en dan alleen ....
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 56 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 8 Maart 1849

Mijn lieve vriend!
Het zal u zeker eene droevige tijding zijn te hooren, dat onze arme vriend M' Kenzie gevaarlijk krank is. Laatstleden Zaterdag ontsprong bij hem een bloedvat, waardoor hij veel bloed opgaf, en dat heeft zich Maandag weder herhaald. De dokter zegt, dat het uit de longen voortkomt, en dat maakt het des te gevaarlijker. Hij moge er al niet onmiddelijk aan sterven; maar ik zou toch zeer vreezen voor den eindelijken afloop, aangezien zulke aanvallen gemeenlijk overgaan tot uittering zoo niet tot een sneller doodelijken afloop. De Heere evenwel zegende zijne ziel na den eersten aanval met Zijne tegenwoordigheid, en dat is ten slotte toch alles. Onze tijd is zelfs in het allerhoogste berekend zeer kort, en wat is het langste of meest gelukkige leven zonder den zegen des Heeren? Wanneer wij gevoelen, welke snoode zondaars en vreeselijke afwijkers wij zijn en waren, dan zouden wij schier wanhopen aan een eenigen zegen. Waarlijk, er zou niet de minste reden zijn op een eenige te hopen, ware het niet uit vrije souvereine genade; maar daar opent zich een deur der hope voor den vuilste en snoodste. Hoe gewaardeerd, hoe volstrekt noodzakelijk blijkt den zegen te zijn, wanneer krankheid ons den dood in het aangezigt doet staren. Hoe ijdel en nietig blijken alle menschelijke zorgen en bekommernissen, zoowel als alle vleeschelijke verwachtingen en vermakelijkheden te zijn, beschouwd in het licht eener groote en eindelooze eeuwigheid.
Ik ben den laatsten tijd niet bijzonder wel, dewijl ik lijd aan mijne oude kwaal, nl. koude op de borst. Gewoonlijk lijd ik daar elk voorjaar aan, vooral wanneer de winden koud en doordringende zijn. Dit bindt mij voor het tegenwoordige veel aan huis; schoon ik met prediken voortga naar gewoonte. Ik heb dit nooit beter opgemerkt sinds ik hier gevestigd ben, en bijzonder sedert het weder droog en mooi was. Wij tellen onder onze hoorders velen van buiten; en korte dagen, slecht weder en vuile wegen zijn zoovele beletselen voor hun kerkgaan.
Ik zie geene mogelijkheid om langer dan de drie eerste Zondagen in Mei te Allington te zijn. De krankheid van M'K. zal eene droevige gaping maken in de hulppredikbeurten. In April moest hij in Leicester zijn, en in Augustus zou hij mij opvolgen in Edenstraat Kapel. Wat zij aan deze laatste plaats zullen doen weet ik niet. Het zou mij niet verwonderen, wanneer zij mij nog een Zondag zouden willen houden, en dan zal het mogelijk de vraag bij mij zijn, of ik niet behoor te blijven in plaats van aftekomen naar Allington. Wanneer ik melding maakte van mijn komen te Allington op mijnen weg naar Abingdon voor 12 Augustus, dan heb ik natuurlijk niet gedacht aan het geval van M'K's krankheid. De Evangeliedienaars hebben niet alleen acht te slaan op eigen gewaarwordingen en wenschen, maar ook op het goede der gemeenten.
Mr. H. heeft alreede toestemming gegeven om hen te Leicester te helpen, en ik zou het ook wenschen te doen indien ik mijnen weg zag en hier een gewenschte hulp kon krijgen. Ik vind het tans moeilijker dan ooit om heen te gaan, dewijl het volk zeer ongenegen is dat ik van huis zal 'gaan. Gemeenten, zoowel als de menschen in het bijzonder, zijn zelfzuchtig, en zelden vragen of raadplegen ze wat een ander meest gelegen en nut is.
Hoe zeer ontvallen ons aan alle zijden onze vrienden en bekenden! R. Dredge ligt in Alington begraven, en J. M'K. zal weldra onder de afgestorvenen geteld worden. Deze dingen hebben ons wat te zeggen, mogten wij die stem maar hooren en ter harte nemen. Zij roept ons toe: 'Zijt ook gij bereid.' Maar wat kunnen wij doen om

ons zelven voor die plegtige ure voor te bereiden? — Niets. Dat kan alleen de God aller genade, dan en daar, door zich aan ons, en voor ons, en in ons te openbaren en te doen uitroepen: ‘Kom, Heere Jezus!’ Doch het is genade, wanneer diepe en plegtige beseffingen van dood en eeuwigheid eenige kracht uitoefenen tot losmaking der sterke banden van zonde en wereld, en opleiden tot die geestelijkgezindheid, welke leven en vrede is.
Het zou mij niet verwonderen, zoo de lage prijs van het koren, bij den schralen stand van den akker, somtijds uw gemoed beproeft. Maar gij hebt ongetwijfeld genoeg van de aardsche goederen, om er u met eere doortebrengen. En waartoe zoudt gij meer begeeren? Voor onze behoeften hebben wij alligt genoeg, maar onze hebzucht krijgt nooit genoeg.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 57 - J.C. Philpot aan Dhr. Tiptaft

Oakham, 26 Maart 1849

Mijn lieve Tiptaft!
De zaak van de arme Mejufvr. C. schijnt mij zeer ernstig toe en waarlijk te moeijelijk om er eene bepaalde verklaring aan te geven. Als wij b.v. haar den raad gaven, om van de Kapel wegteblijven, dat zou den schijn hebben van het kruis te ontwijken. Zeggen wij, dat ze moet voortgaan met de Kapel te bezoeken, en dat dientengevolge haar leven in gevaar zou komen, dat zou een pijnlijke beschuldiging op ons werpen. Zulk eene vreesélijk onmenschelijkheid, — ja ik mag waarlijk wel zeggen, zulke moorddadige raadslagingen heb ik zelden gehoord. Mijns bedunkens evenwel, is er een beslist verschil tusschen het doen van ‘t kwade en het nalaten van ‘t goede. Daarom zou ik oordeelen, dat ze besluite het kerkgaan te verloochenen, wat ook het gevolg er van moge wezen. Ten dien aanzien vind ik mijn gemoed volkomen helder. Doch, zoo zij zich bij gelegenheid niet wil onttrekken van naar de Kapel te gaan, gedurende zijne tegenwoordige vreeselijke dolheid, dat is eene andere zaak. Christenen mogen, wanneer zij in de eene plaats vervolgd worden, naar eene andere vlieden. Hier werd toegestaan om de vervolging door vlugt te ontkomen; maar aan den anderen kant weten wij, dat God ook een weg van ontkoming kan daarstellen, zelfs door persoonlijke bewaring in dezelve. Herinner u slechts D. C. van A., — hoe haar man, die 's morgens toen zij gedoopt zou worden, met het mes aan de deur stond om haar door te steken, en hoe zij van uit het venster heen ging, gedoopt werd, en zoo wij hopen alles bestuurd werd ook ten zijnen nutte. Mij kwam heden morgen een blaadtje in handen, waarin ik een verhaal las van eene arme vrouw, die veel overeenkomst had met de zaak van Mej. C. Mij dunkt, dat er veel afhangt van haren gemoedsstaat, welke leidingen zij ontwaart, welke beloften de Heere aan hare ziel heeft toegepast, wat geloof en sterkte zij in beoefening heeft, hoe haar eigen geweten in de zaak spreekt. Het is uiterst moeijelijk zekere regels te stellen, waarnaar in zulke zaken te handelen, want wat de eene kan doen vermag daarom de andere nog niet. Petrus, die eens zijnen Meester verloochende, kon naderhand gekruisigd worden met het hoofd naar beneden. Nicodémus die eerst bij nacht durft komen, verstout zich later vrijmoedig in Pilatus tegenwoordigheid. Elia vliedt voor Izebel, en treedt Achab tegen in Naboth's wijngaard. David verslaat Goliath, en vlugt later voor Absalom. Dus, goede menschen handelen onderscheidenlijk naarmate het geloof zwak of sterk is; en wij zouden het niemand durven aanraden op de golven der zee te wandelen, tenzij wij wisten, dat Petrus' Heere hem nabij en Petrus' geloof bij hem in oefening was. Ik wil dus gaarne verschoond blijven om te zeggen dat zij zoo en zoo moet handelen in deze moeijelijke zaak. Wij gevoelen evenwel moeds genoeg om te hopen, dat de Heere haar zal leiden, dewijl Hij haar Zijne beloften verzekerde.
Gisteren hadden wij hier eene zamenkomst in de Kerk. Twee candidaten werden bereidvaardig aangenomen, Mej. B. uit M. en
Mej. L. uit K. Beide waren ons zeer welkom, maar bijzonder de laatste. O, hoe beminlijk en krachtig sprak zij! Ik weet niet ooit zoo verpletterd te zijn geweest onder het aanhooren eener bevinding, en ik verzeker mij, dat allen weenden. Ik wist niet, dat ik zulk een toehoorder had. Zij was en is eene zeer diep beproefde vrouw; ligchaaamspijn, smartelijke verliezen, daarbij onlangs diep verarmd en vele zielesmarten hebben haar zeer vernederd; doch laatstleden werd zij zeer in hare ziel gezegend, en bijzonder voor een veertien dagen en den volgenden Dingsdag. Behalve dit laatste, genoot zij eenige jaren geleden een rijken zielezegen. Ik geloof niet dat wij ooit een candidate voor de gemeente hadden, die zoo dadelijk deelde in het genot der zaken. Anderen mogen eene even goede bevinding hebben, maar met die geur, zegen en kracht derzelve kwamen zij niet tot de gemeente. Het schijnt mij geheel te bemoedigen in het werk; zij wist te spreken van wat zij gevoelde onder

deze en die predikatie, en hoe het haar bij bleef en wat bet bij haar wrocht en naliet vertelde zij zoo duidelijk en aannemelijk. Zij ondervond groote beproeving in haar opgaan naar het bedehuis, aangezien ze in haar huis veel tegenstand en in haar ligchaam veel te lijden had. Acht of negen jaren lang was zij onder mijne hoorders. R. S. heeft wederom veel aan hare ziel genoten. Zij meende te zullen sterven, doch gevoelde geene vrees. Zij had groote begeerte om u te zien. Sommige der vrienden, ik geloof ook J. C. onder hen, hebben haar ontmoet en denken goed over haar.
De getuigenis van Mej. L. heeft ons allen zeer bemoedigd. Mij dunkt, ik zou mij niet bekommeren om de sprake van honderde vijanden, wanneer de Heere zich verwaardigde zoo het woord te zegenen.
Indien ik kan, hoop ik (D.V.) de drie candidaten te doopen den 8 April. Mej. L sprak er over, dat zij u over den doop gehoord had. Welk een kracht is er in den waren Godsdienst, en wat kan daarmede vergeleken worden; maar hoe wordt hij door beproevingen en oefeningen verkregen! Mijn hart kleeft meer en meer aan de kracht. Buiten haar is alles niets waard, — slechts een vertienen van de munte, de dille en de komijn. Mej. B. van K. spreekt zeer hoog van den wandel en het leven van Mej. L.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 58 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 24 April 1849

Mijn lieve vriend!
… Wij hadden in Leicester een groot gehoor. Mij werd verteld, dat velen des avonds buiten de kapel moesten blijven. Ik hoop dat het een goede dag zal geweest zijn, dewijl ik des Zaterdags veel mogt bidden, en een tekst met kracht op mijn gemoed kwam, waarover ik vrijmoedig en met aangenaamheid mogt spreken. Daar is over het algemeen veel aandacht.
Den voorgaanden dag des Heeren bediende ik hier den doop, en naar ik hoor, genoten de doopelingen grooten zegen aan hunne ziel. Een derzelve genoot zooveel, dat zij den volgenden nacht niet kon slapen, en twee, drie dagen lang onophoudelijk God prees en loofde; zoodat wij eenig bewijs hebben, dat de Heere ons niet heeft verlaten, wat ook de menschen zeggen of vermoeden. Inderdaad, het beteekent weinig wat de menschen zeggen of denken van ons, het zij voor of tegen ons. Indien God vóór ons is, wat doet het er toe wie tegen ons is? en als God tegen ons is, wat geeft het ons wie voor ons is? Mijn gemoed is hier veel meer dan vroeger. Alles roept luide: ‘Onthoud u van menschen,’ die noch van u noch van zich zelven een haar kunnen wit of zwart maken. Hoeveel beter is het, in plaats van des menschen toelagching te zoeken of zijne fronsels te vreezen, onzen weg den Heere te bevelen, Zijne tegenwoordigheid en gunst te zoeken, Zijnen wil begeeren te kennen en te doen, en te leven en te wandelen in Zijne vrees! Welke ondersteuning bij beproeving, verlossing uit verzoeking, troost in verdrukking, onderwerping in krankheid of vrede bij den dood kan de mensch ons geven? Welke blinde uigeloovige dwazen derhalve, om zooveel op het schepsel en zoo weinig op den Schepper te zien.
In deze stad ligt tans een arm meisje op haar sterfbed; en het is waarlijk verwonderlijk te zien, wat de Heere aan hare ziel deed. Ik bezocht haar in hare benauwdheid en angsten, en heb haar ontmoet sinds de Heere hare ziel zegende, dat Hij herhaaldelijk deed. Alle vrees des doods is geweken, en hare ziel schijnt vervuld met vrede. Jaren lang leefde zij in overtuiging en was een getrouw hoorder, maar kwam niet tot beslissing tot onlangs. Wat is de genade toch wonderlijk beide in haren oorsprong en gevolgen, bron en stroomen! Teregt rekenen wij ons met niets anders voldaan, en wat kan buiten haar een armen, schuldigen, gevallen zondaar behouden, vergenoegen of zegenen.
Ik ben tans meest als gewoonlijk, nu eens mij zeer onpasselijk gevoelende en dan weder iets beter. Welk een last is onze arme brooze tabernakel door krankheid en zonde.
Uw zeer verbonden J. C. P.

Brief 59 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 2 Junij 1849

Mijn waarde vriend! Door Gods goedheid, kwam ik Vrijdag juist met het middagmaal behouden tehuis, en vond mijn lieve vrouw en andere familie bijzonder wel.
Donderdag avond den 24 Mei predikte ik te Wellingborough. Als het spreekwoord: 'zoo priester zoo volk,' een waar woord is, dan vrees ik dat er niet veel leven, kracht of gevoel in de ver gadering was, want ik gevoelde er maar weinig van in mijne ziel. Mijne woorden schenen zoo tot mij weder te keeren, alsof ik ballen wierp tegen een muur. Het is niettemin goed dat onze gewaarwordingen in deze zaken geen onfeilbare kenmerken zijn. Ik zal mij altans wel wachten, mijne gewaarwordingen ter regtspraak te stellen van welke geen hooger beroep mogelijk is; schoon wij ze wel tot op zekere hoogte als gids en van veel invloed mogen nemen. Ik geloof dat dit een teêr en moeilijk punt is. In den gewonen regel heb ik ondervonden, dat wanneer ik opzigtens zaken en personen tegen mijne gewaarwordingen in gehandeld heb, ik dwaalde, en meer of minder de schadelijke gevolgen te lijden had. Zoo kunnen wij dus de verborgen leidingen en indrukken des Heiligen Geestes verwaarloozen. Doch wij kunnen ook onder een verkeerden indruk zijn, die door een opvolgende bevinding gewijzigd wordt. In deze, gelijk als in alle andere zaken, is het wijsheid zich te laten leiden. In al onze ondernemingen en bedrijven hebben wij genade noodig om ons te leeren, te leiden en te besturen, en bij gemis van haar dwalen wij zeker.
Mijn bezoek te Allington schijnt tans reeds een droombeeld te zijn. Ik wil evenwel hopen dat al de uitwerkselen zoo niet zijn voorbij gegaan. Een Evangeliedienaar behoort een lieflijke geur der Hemelsche dingen achter te laten. Wanneer dat niet plaats heeft dan zal hij het volk veeleer erger dan beter maken. Als de Heilige Geest ons ligchaam tot Zijnen tempel maakt, au zal Hij ook enkele stralen van Zijne inwonende tegenwoordigheid geven. De christenen moeten elkander geestelijk- of vleeschelijk gezind maken, — zij zullen elkander opwekken tot het goede of ten kwade. Wanneer wij zelven geestelijkgezind zijn, dan zal het ons droefheid zijn de kinderen Gods, en vooral hen, die wij liefhebben, wereldschgezind en vleeschelijk te zien. Dit maakt dat wij ons van hen onthouden, en in de eenzaamheid den Heere zoeken in het gevoel, dat wij huiten Hem blijdschap noch rust hebben. Tijd en ervaring verbetert menige dwaling, en bijzonder in den Godsdienst Ik word er dagelijks meer van overtuigd, dat het een verborgen werk is, dat gewrocht wordt tusschen God en de ziel. Het geweten is het groote slagveld waar de strijd gestreden wordt. Veroordeeling en regtvaardiging in al hare verscheidene uitwerkselen en vruchten, wTorden daar gevoeld en gekend. En zoo wij niet veel alleen zijn en meer of minder voordurend werkzaam in deze inwendige gemeenschap des harten, dan lijdt het gevaar dat onze Godsdienst verwelkt. 'Spreekt in ulieder hart op uw leger, en zijt stil.' Ik zou wenschen meer afgezonderd te kunnen leven, en oogen, ooren en hart meer gesloten te hebben voor de wereld, die in het booze ligt. De vrienden oordeelen dat ik er beter uitzie dan toen ik hen verliet; en waarlijk ik gevoel mij zelven ook beter. Lucht en beweging is mij altijd zeer dienstbaar geweest. Nogtans ervaar ik bij voortduring, dat wanneer ik mij zelven als het ware gelukwensch met eenige beterschap en alzoo begin te vergeten dat dagelijks sterven, ik terugval; en zoo herinneren mij mijne oude pijn en moeite, dat ik niet hoogmoedig heb te zijn maar te vreezen. Het gaat ons eveneens als de ontvlugte windhond, die als een dolle door het veld jaagt, met vergeten van de hand, die we ontglipten. Maar als het avond wordt, dan wordt ons dezelfde band weer om den hals gedaan, en veelligt maken we kennis met de roede voor ons wild en woest omzwerven. Hoofdpijn, dalende markt, besef van schuld en slavernij, ernstige beschouwingen der eeuwigheid, gedenken van vorige afwijkingen, misslagen in woord of daad, onverklaarbare neêrslagtigheid des geestes, — deze alle of enkele dezer gevolgen verzekeren onze voeten in den stok. Ik houd mij verzekerd, dat de ziel zonder oefening niet leven kan, — dat is, niet in een gezonden of geestelijken staat. Hij die het werk begonnen heeft moet het voleinden; Hij die het wrocht moet het levend houden; Hij die de Werkmeester is moet ook de Voleinder des geloofs wezen. Hiervan zijn wij wel overreed in ons oordeel, maar wij moeten het leeren in onze dagelijksche ervaring. En ik geloot', dat het ons vaak eene oorzaak van inwendige veroordeeling is, dat wij zijn wat wij zijn; dat wij niet meer leven en gevoel hebben, niet meer biddende en wakende zijn, geen meerdere kennis hebben van en gemeenschap met den gezegenden Jezus. Wij veroordeelen genadelooze belijders, en zouden onze lippen niet willen openen als wij over den Godsdienst zouden spreken gelijk zij; en hoe vaak zijn wij toch hun wezenlijk gelijk? Inderdaad, voor zoover onze ziel levendig blijft in oefeningen, genadige invloeden en uitwerkselen, verschillen wij van hen. Alle dingen die wij zien en hooren, zelfs de noodzakelijkste bezigheden des levens en al onze betrekkingen in de wereld, zijn er op uit ons te dooden en te verharden. En hoewel wij ons niet van onze familie noch van de wereld kunnen losmaken, en moeten blijven in de roeping waarin God ons geplaatst heeft, zoo zullen wij het steeds onze wijsheid en genade vinden ten aanzien van onze ziel veel alleen te zijn. In dit opzigt geniet gij een groot voorregt. Gij hebt velden en vlakten, stille weiden en eenzame wandelwegen, waar gij gelegenheid hebt tot overpeinzing, nadenken en gebed. En gelijk eertijds die velden getuigen waren van uwe zuchten en tranen, zoo

mogen zij ook getuigen zijn van uwe zegeningen en dankzeggingen, totdat de groene zoden uw ligchaam dekken op die stille plek, die door zoo menigen begenadigden voet betreden werd, en waar onze vrienden R. D., de arme landbouwer Wild en anderen rusten, met wien we vereenigd waren in het leven, en van wien wij in den dood niet gescheiden hopen te zijn.
Wij kunnen wereldsche beproevingen en zegeningen hebben, en ons hart mag door de eene terneergedrukt en door de andere opgebeurd worden; maar ten slotte is er niets dat wezenlijk blijft en vergenoegt dan genade in hare fontein en stroomen.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 60 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 7 Juni 1849

Mijn waarde vriend!
Het schijnt wel dat moeite en beproevingen mij altijd wachten, en wat het einde of gevolg daarvan zal zijn, weet ik niet .... Den volgenden dag overleidde ik, dat óf de satan een vreeselijken haat tegen mij moet hebben, óf dat er iets verkeerds bij mij moet schuilen, aangezien velen tegen mij opstaan ....
En daarenboven zoo veel in mij bevindende, dat mij veroordeeling en vrees baart, en den Trooster, die mijne ziel kan opbeuren, verre schijnt, zie ik met verwondering hoe het tooneel zal afloopen. Wat deze beproeving vermeerdert, is mijn openbare positie als leeraar en redacteur der Evangelische Standaard. Ware ik verborgen en onbekend, gelijk zoovele afgezonderde christenen, wiens standpunt ik benijd, van hoe vele beproevingen zoude ik verschoond blijven! Maar zoovele oogen zijn op mij gevestigd, deze ten goede andere ten kwade. Ik heb zoowel vele vijanden als vrienden; en ik vind het, beide in woord en schrift, uiterst moeijelijk mij zoo uit te drukken, dat ik niet verkeerd verstaan, misgevat of valsch bedild word, zoodat mijn weg volkomen omtuind schijnt te wezen. Doch te midden van al deze beproevingen zijn er zoo ik meen enkele barmhartigheden. De Heere heeft mij niet onttrokken dien Geest der genade en der gebeden, dien Hij voor meer dan twintig jaren mij voor het eerst schonk, en van tijd tot tijd trekt Hij mij tot Zijnen genadetroon. En steeds heb ik bemoedigende bewijzen, dat het werk in Oakham gelukkig voortgaat.
Dinsdag middag kwam tot mij eene vrouw, die een getrouw hoorder was sints de kapel geopend is. Vele jaren geleden had de Heer hare ziel levend gemaakt en gezegend, maar in de laatste zeven of acht jaren was zij in eene laauwe belijdenis, hebbende pas genoeg leven om zich te onttrekken aan de wereld, en staande te blijven onder hare zorgen en bekommernissen. Doch sints de laatste maanden heeft de Heere andermaal Zijne hand tot haar uitgestrekt, en een krachtig en gezegend werk in hare ziel gewrocht, haar eerst brengende tot de diepste zelfverfoeijing en droefheid over haren langdurigen afgezakten toestand, en daarna Zijne genade en liefde aan hare ziel openbarende. Zij kon nauwlijks spreken vanwege aandoeningen, en loofde en prees den Heere voor Zijne barmhartigheden. Al was dien zegen niet geheel aan de prediking verbonden, toch verzekerde zij, in den laatsten tijd als met nieuwe ooren te hebben gehoord; en het werk scheen als geholpen door het woord. D. V. zal zij in de volgende zamenkomst voor de gemeente gestéld worden, en ik twijfel niet of zij zal met blijdschap aangenomen worden, en ik hoop haar te kunnen doopen op mijn laatsten Zondag te Oakham.
Gelijk gij weet ben ik niet vaardig in het aannemen van zoogenaamde zegeningen, vooral niet wanneer ze gezegd worden onder mijne prediking te hebben plaatsgegrepen; maar deze zaken in Oakham waren zoo klaar, en de getuigenis door de vrienden afgelegd ging met zooveel geur en kracht vergezeld, dat ik ze gelooven moest, daar ze met zulk een gewigt tot mijne consciëntie kwamen.
Wanneer ik, te midden van dat alles een blik naar binnen sla, dan is er veel dat mij veroordeelt. Mijne vorige afwijkingen komen mij voor de aandacht, met vele zonden en verzoekingen, behalve mijne voortdurende neiging tot vleeschelijkheid en dwaasheid. En wanneer dan deze aanvallen van buiten komen, doet het mij nederzinken alsof de Heere een geweldigen twist met mij had, en welke schijnt te eindigen in de regtvaardiging mijner vijanden en in het openbaar maken dat ik jammerlijk en veelligt geheel verkeerd ben Waarom heb ik zoovele tegenstanders? Andere leeraars gaan ongemoeid door; maar tegen mij wordt geschrift op geschrift uitgegeven, alsof ze mij geheel zouden vernietigen. Als dit de prijs is waarmede een groot gehoor, zooals ik in Allington en elders mag hebben, betaald wordt, dan vind ik dat zeer duur. Toen ik, na het hooren van L.'s getuigenis in de kerkvergadering te Oakkam, door de geopende consistorie ging, gedenkende aan de predikatie, zeide ik hij mij zelven: 'Als de Heers mijn woord zoo belieft te zegenen aan het volk, laat ik dan voortgaan met prediken; en op geen honderde tegenstanders acht geven.' Doch helaas! hoe spoedig zakt ons

hart weder in elkander wanneer de benauwdheden verrijzen, en onwillekeurig kwam de wensch bij mij op, dat ik maar in de kerk van Engeland gebleven en gestorven was. Ik dacht daar had ik rust gehad, ja zou in het geheel niet behoeven te prediken. Laatst avond trof mij bijzonder Psalm XI. Ik kan niet zeggen, dat hij bijzonder aan mijne ziel werd toegepast, of dat ik mijne tegenstrevers goddeloozen noemde of wilde noemen. Maar de strekking van den Psalm had een geweldigen indruk op mij. Als wij des Heeren zijn kunnen wij beproevingen verwachten, en wanneer die beproevingen ons aan des Heeren voeten brengen, dan mogen wij hopen, dat ze ons nut zijn. Ik wil u evenwel niet bezwaren met mijne beproevingen, schoon ik u ken en ervaar, dat gij mij altijd waart en nog zijt een teeder en sympathiserend vriend.
Ik hoop dat de Heere met u zal zijn te Allington, en dat Hij uwe eigene ziel en de harten van Zijn volk zal zegenen in de bediening des Woords.
Ik denk op Zondag den 12 Augustus (D.V.) naar Lakenheath te gaan. Gij weet, hoe zeer zij mij daar begeerd hebben, en dewijl ik dien dag beschikbaar heb, schijnt het mij toe denzelven daar te moeten doorbrengen.
Ik ben met genoegen en zoo ik hoop met zegen te Allington geweest. Doch had ik daar mijne bemoedigingen en opbeuringen; vele toehoorders en vrienden, ik had sints dien tijd en ook nu mijne bezwaren.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 61 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 19 Junij 1849

Mijn waarde Vriend!
jl. Zondag hadden wij hier eene gemeentelijke zamenkomst, en namen twee doopkandidaten aan. Zij werden beiden met blijdschap ontvangen, en bij vrienden en hoorders ten goede bekend van af den beginne dat ik te Oakham kwam; in het bijzonder gaf de ééne een gezegende getuigenis, als deelende in het liefelijk genot der liefde Gods, zoodat zij sprak van den zegen des Heeren aan hare ziel, die zij onafgebroken genoot. Jarenlang was zij, schoon uitwendig zedig, eene innerlijke vijandige vrouw; maar o, met welk een zelfverfoeijing sprak zij op onze zamenkomst waarbij tranen van droefheid en liefde beide getuigden van hare bekeering.
Gisteren ging ik naar K., en ontmoette haar en de vrouw, die ik onlangs doopte, die zulk een ontzaggelijken invloed op ons uitoefende. Ik vond daar dus twee andere begenadigden, beide getrouwe bezoekers onzer kapel, — waarvan de eene vrouw jaren geleden door den Heere wonderlijk gezegend werd in eene ernstige krankte, doch die later zeer beproefd en gekastijd werd. Sints de Heere hier het werk verlevendigde heb ik meer van de vrienden mogen bemerken, en wanneer gij hier eens wederkomt dan zult gij niet voor stokken en steenen behoeven te prediken. Te midden van al onze banden en duisternis is er leven en gevoel in sommiger hart, en ik ben verzekerd, dat behalve bewust leven in eigen ziel, niets zoo bemoedigend en aantrekkelijk is dan leven in de toehoorders te ontwaren.
Toen ik in Wilts was ondervond ik gewis leven en kracht, doch sints dien tijd schijnt nagenoeg alles verdwenen. Zondag morgen kon ik waarlijk geen greintje leven in mijne ziel gewaar worden; en somtijds komt de gedachte bij mij op of ik niet de grootste huichelaar ben, en al mijn gevoel en spreken over genade slechts bedrog is. Nu eens is mijn gemoed vervuld met ongeloovige gedachten alsof de Bijbel en Godsdienst slechts uitvindsels en fabels waren; dan weder met verdenking van eigen staat en toestand, of met allerlei openbaringen van huichelarij en valschheid. Zoodat, wanneer de arme ziel een weinig verademing erlangt uit de strikken des duivels in den weg van begeerlijkheid en vuilheid, er andere strikken en verzoekingen gereed zijn op eene andere wijze. Er is óf vuilheid des vleesches óf vuilheid des geestes, en het is moeijelijk te onderkennen welke de ergste is.
Evenwel, deze dingen moeten wij bij ondervinding kennen om te kunnen doordringen tot de harten des volks en tot beneden de oppervlakte van eigengeregtigheid en onwetendheid, die zooveel voor ons zelven bedekt houdt. Door het kennen van ons zelven leerön wij de beweegredenen, gedachten en gewaarwordingen des menschen verstaan, en verzekeren ons, dat er niets wezenlijk goeds in iemand is dan wat God zelf daar wrocht door Zijne genade; en terwijl wij alles, waarop de mensch aanspraak maakt, in zijne regte waarde leeren schatten, stellen wij grooten prijs op datgene, dat zich als wezenlijkheid der genade aan onze consciëntie aanbeveelt; en zoo kunnen wij door deze oefeningen niet alleen een meer heldere lijn trekken tusschen personen in eene vergadering, maar ook de harten van Gods volk meer siften en onderscheiden, en dus meer tot hunne vertroosting en bemoediging spreken.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 62 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Petonville, 17 Julij 1849

Mijn waarde vriend!
.... Ik ben nooit met meer tegenzin te London gekomen. Zeer onpasselijk en zwak naar het ligchaam en beproefd in mijn gemoed verliet ik Oakham, en noemde mij zelven duizendmaal een dwaas, dat ik mijn woord gegeven had. Doch tot hiertoe heeft de Heere mij geholpen, en ik hoop dat de armen en nooddruftigen eenig voordeel zullen gehad hebben van mijne beproevingen en oefeningen. Ik mag zeggen, dat de Heere Zondag met mij was, en ik mogt zeer duidelijk spreken over het verschil, dat er bestaat tusschen geoefende en ongeoefende menschen, hetzij leeraars, diakenen of toehoorders. Het is mij duidelijk, dat wij elk denkbeeld van wat genoemd wordt: algemeen nuttig te zijn, moeten opgeven. Er zijn maar weinig kinderen Gods, en onder dezen zijn er maar weinigen, die waarlijk beproefd en geoefend zijn, zoodat zij verstaan wat zij hooren. Er zijn maar weinigen die in waarheid hijgen naar Hemelsche zegeningen, of die het onderscheid tusschen letter en kracht verstaan. Eene leerstellige preek over Jezus Christus zal hun veel beter voldoen dan een wezenlijk bevindelijke, die als uit den oven der verdrukking voortkwam. Niettemin alles wat wij kunnen doen is ons geweten te vrijwaren, en te spreken wat wij weten en gevoelen waar te zijn, het voorts in de hand des Heeren gevende, die beloofd heeft, dat Zijn Woord niet ledig tot Hem zal wederkeeren. Er kunnen enkele arme nooddruftige zielen zijn, aan wien het gezegend kan worden, en dat is ons loon en aanmoediging genoeg ten aanzien der bediening.
Ik geloof in geen maanden, ik zou haast zeggen in geen jaren zooveel kracht in het spreken te hebben ondervonden, als ik Zondag ondervond. Schoon de plaats zeer vol was, scheen mijne stem toch door te dringen tot ieders oor. De voorgaande Zondag scheen alles even dof en stuitend. Maar nu Zondag was er een weinig leven en gevoel; en gij weet, dat dit een groot verschil maakt, zelfs met onze uitwendige stem. ‘Wat zijn wij toch armlijke schepselen zonder de Heere! en met Hem zouden we hergen kunnen dorschen. Ik gevoel stof tot dankzegging, dat de Heere mij weder tot zoover herstelde, en mij kracht geeft om te spreken.
Ik hoop dat gij te Oakham en Stamford des Heeren tegenwoordigheid zult gesmaakt hebben. Ik hoop, dat er eenige werkzaamheid te Oakham is, en dat het welhaast meer openbaar zal worden wat God aan hunne zielen deed; maar het zal ongetwijfeld den satan woedend maken, en nieuwe beproevingen en verzoekingen veroorzaken.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 63 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Pentonville, 24 Juli 1849

Mijn waarde Vriend!
.... Ik houd mij verzekerd, dat wij opzigtens de hoofdzaken der bevindelijke waarheid en levende Godzaligheid gelijk zien en als met een hart gevoelen, en dit doet ons elkander aankleven en waarderen. Ik heb een afkeer van de algemeenheid der Calvinistische belijders, en ik zou meenen, dat wij hun karakter vinden geteekend bij Ezechiël 34, en in het bijzonder der leeraars vs 2-4, 17-22. Maar ik verlaat hen. Tijd en omstandigheden zullen vele dingen ophelderen, die nu nog donker en verborgen zijn, en ik begeer noch hun gezelschap, noch hunnen stand, noch hunnen geest. Toen J. O.’s open brief aan mij het licht zag, waren deze woorden gedurig op mijne lippen: ‘O Heere! twist mijnen twist, en breng mij uit meer dan overwinnaar.’ Al hun getwist en bitterheid geeft mij te meer behoefte om te naderen tot den troon der genade, en mijne ziel op te wekken, die zoo droeviglijk geneigd is op haren droesem te rusten. J. O.’s gemeenheid, hoogmoed en bitterheid schijnt algemeen afkeer te wekken. Zijn dit de vruchten van Evangelische vrijheid, en zoodanig de openbaring als waarmede weinigen begunstigd zijn sints de tijden der Apostelen? Beoordeel zulke menschen aan hunne vruchten; en welke wezenlijke waarde heeft de Godsdienst? Niet te vergeefs heeft de Heere gezegd: ‘Aan hunne vruchten zult gij ze kennen’ De menschen kunnen komen in schaapskleederen, terwijl zij van binnen grijpende wolven zijn. ‘Niet eenen iegelijk, die zegt: Heere, Heere!’

Het verblijdt mij dat gij Mejufvr. * ontmoet hebt; zij is eene uitnemende en welonderwezene vrouw, die ik nooit ontmoet zonder de genade Gods in haar te bewonderen; en ik geloof u eenigen der vergadering te Oakham te kunnen aanwijzen, die even goede getuigenis van zich zelven kunnen geven als zij, vooral onder degenen, die in den laatsten tijd zich aan de gemeente aangesloten hebben.
Het is mij tot troost en bemoediging op goede gronden te mogen gelooven en te gevoelen, dat de Heere te Stamford en Oakham een volk heeft, aan wien Hij van tijd tot tijd Zijn Woord zegent. De menschen mogen razen en bulderen, en mij als een worm onder hunne voeten zoeken te vertreden; maar wat kan ik, als bedienaar des Woords, meer begeeren dan dat de Heere Zijn Woord door mij zegent aan de harten?
Ik geloof hier niet onbegeerd te zijn. Ik zag de kapel nooit zoo vol als Zondag avond. Waar maar plaats was zat en stond de schare. Doch het was voor mij niet een bijzondere goede dag, en ik scheen zonder leven en gevoel in mijne ziel, en zonder opening der lippen.
Uwe opmerking aangaande de wezenlijke hoorders deel ik volkomen, als naar waarheid geteckend. Het is niet de groote massa der vooraanzittende, maar de onbekenden in de gangen en deuren. Onze kudde is, gelijk die van Jacob, de gesprenkelde en gevlekte, de bruine en de gestreepte; — al de witte zijn Labans.
Uw zeer toegenegen,
J. C. P.

Brief 64 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 31 Augustus 1849

Mijn waarde Vriend!
Ik gevoelde mij Zaterdagnacht zeer ongesteld, en heb den ganschen nacht vreeselijk moeten hoesten, zocdat ik dacht geheel niet te kunnen prediken. Het was mij een scherpe beproeving, dewijl ik de hand des Heeren zoo kennelijk meende te zien in mijn gaan naar Lakenheath, en dan niet te kunnen prediken, daar kon ik niet doorkomen; en het zou niet alleen eene teleurstelling geweest zijn voor de vergadering, maar ook de vijanden den mond geopend hebben. Ik stond evenwel op, en na het ontbijt de rijtuigen en voetgangers ziende aankomen, gevoelde ik te moeten prediken, altans het te pogen doen, het moest dan gaan zoo het wilde. En mij dunkt, indien ik ooit naar den Heere heb uitgezien om hulp en sterkte, dan was het dien morgen. Toen ik de kapel binnen kwam zag ik zulk een schare, dat ik moeite had er door te dringen. Ik las en bad kort en bij tusschenpoozen moest ik hoesten, zoodat ik tegen het preeken opzag; maar toen het zoo ver was werd mijne stem steeds krachtiger, en ik werd er genadiglijk doorgeholpen, boven mijne verwachting in elk opzigt van het woord.
Er waren menschen, die twintig mijlen ver gekomen waren, en meer rijtuigen dan er in geheel Allington zijn. Des namiddags predikte ik weer, en mijne stem scheen nog helderder en sterker dan des voormiddags, zoodat de verstaf zijnden mij konden verstaan. Dingsdag avond sprak ik weder voor eene volle kapel. ‘Woensdag ben ik tehuis gekomen. Donderdag heeft Tiptaft voor mij gepredikt, doch ik gevoelde mij zoo onwel, dat ik hem niet heb kunnen hooren. Zondag heb ik evenwel hier tweemaal gepredikt, en had zulk een groot gehoor, dat ik veronderstelde of er misschien niet een misverstand plaats had, en men verwacht had dat Tiptaft wederom zou spreken.
Ik hoop dat het mij nog eens duidelijk zal worden waarom ik zooveel moeiten heb moeten doorworstelen. Reeds dunkt mij er eenig licht over te hebben. De Heer heeft mij uit sommige zware verzoekingen gered, en schijnt mij nader tot Zich te trekken. Als wij onder schuld en veroordeeling gebukt gaan schijnen alle dingen tegen ons te zijn, en wij vlieden waar geen vervolging is. Alle dingen in de voorzienigheid en in de genade zijn verborgen, en wij zien niets duidelijk. Maar als de Heere ons uit deze gewaarwordingen trek ten ons nauwer vereenigt met Hem als de God aller genade, dan begint het licht over onze ziel te dagen, en vele verwarringen worden ons opgeklaard. Het is eene gezegende zaak uit de wereld, en hetgeen hatelijk en kwaad is getrokken te worden door te proeven, dat de Heere genadig is. De kracht der zonde moet verbroken worden, en dit kan alleen door gebragt te worden onder de kracht der genade. Ik heb vele beproevingen, verdrukkingen, vervolgingen en verzoekingen moeten doorworstelen; en ik hoop, dat deze alle ten goede mijner ziel geweest zijn. Het gebeurt ons niet zoo vaak, dat wij het nut onzer beproevingen en verdrukkingen bij haar aanwezen zien. Maar wat arme, onbruikbare wezens zouden wij zonder haar zijn, — een last en kwelling voor de kinderen Gods! Des anderen daags dacht ik bij mij zelven, dat er in wezen maar twee dingen zijn, die waard zijn om voor te leven: Gezegend te zijn voor ons zelven, en ten zegen gemaakt te worden voor anderen. Wat is

het leven buiten dit? Zoo en zoo veel te eten en te drinken, en zooveel uren te slapen, — is dit leven? Maar gezegend en ten zegen te zijn; in ons binnenste de hoop des eeuwigen levens om te dragen; en voor enkelen van Gods kinderen een lof en prijs Gode, dat wij ooit leefden, — dit is waard om voor te leven, en ook om er voor te sterven. Al leven wij nog twintig jaren, het zal wederom het oude tooneel zijn, en steeds minder kracht om het door te komen. De wereld, zonde en satan veranderen niet. Maar indien wij in ons leven een middel in des Heeren hand mogen wezen ten geestelijken nutte van Zijn volk, dit zal een zegen voor de eeuwigheid zijn. Dat dit ons verzoene met onze beproevingen, als wij door haar ten zegen worden voor de erfgenamen der heerlijkheid.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 65 - J.C. Philpot aan Dhr. T. Beecher

Oakham, 18 September 1849

Mijn waarde Heer!
Verschillende beletselen hebben mij verhinderd om eerder op uwe belangstellende en vriendelijke letteren te antwoorden.
Ik denk somtijds wel eens, dat de satan, ziende hoe de Heere mijne bediening belieft te zegenen, alles doet wat hij kan om het werk te verwoesten. De waarheid en hare bevinding kan niet verwoest worden, en daarom worden pogingen aangewend om haren dienaar den voet te ligten. En wat kan daartoe meer dienstbaar zijn dan te zeggen, dat hij met eens anders veeren pronkt? Doch het was billijk, dat zij aantoonden van waar het genomen was. Ik heb het boek van den armen Osborne nog niet gelezen, zelfs niet gezien, maar men heeft mij verzekerd, dat het een schaamteloos voortbrengsel is vol van gemeenheden en schimp. Maar het kan niet zijn, of hij moet zeer weinig mij kennen of van mijne bevinding afweten. Toen hij bij mij aan huis was scheen hij weinig trek te hebben om over bevindelijke dingen te spreken, en heeft met geen enkel woord over mijne bevinding gesproken. Ook geloof ik niet, dat hij ooit een van mijne geschriften las. De oude man was zoo verstoord en teleurgesteld, omdat ik zijne geschriften niet wilde prijzen, wat ik niet doen kon omdat ik in hem een geheel ander mensch vond dan ik mij had voorgesteld. En toen de aanmerkingen in de Standaard geplaatst werden, heeft het hem nog meer verbitterd. Ik ben er dus van overtuigd, dat zijn open brief aan mij geschreven is uit enkel spijt en wraakzucht. Het is derhalve niet zeer waarschijnlijk, dat God een boek, uit zulke beweegreden en in zulk een geest geschreven, zal bevestigen en zegenen.
Het is mij tans niet mogelijk mij nedertezetten en eene bevinding mede te deelen, die zich uitbreidt over meer dan twee en twintig jaren. Mijne ervaringen zijn beligchaamd in mijne leerredenen. En zoo gij daarin niet zien noch gevoelen kunt, dat ze onvervalscht en mijn eigen is, zoo zou het niet baten al schreef ik ze u persoonlijk. Ik heb gevoeld schuld en slavernij; ik heb ervaard liefelijke en zalige beschouwingen van Christus; ik heb Zijne heerlijkheid aanschouwd met het oog des geloofs; ik heb Hem dierbaar aan mijne ziel gevoeld; en liet tijd en gelegenheid het toe, ik zou u kunnen zeggen waar, wanneer en hoe. Doch gij kunt mijne ondervindingen in mijne leerreden vinden, want ik gevoel wat ik predik en predik wat ik gevoel; en ik geloof, dat ze juist daarom ten zegen zijn voor Gods kinderen en de boosheid van den satan opwekt. Stelde ik mij tevreden met een drooge stelselmatige Godsdienst, ik zou met rust gelaten worden. Maar omdat ik strijd voor hare kracht, daarom schijnen sommigen mij wel te willen vernielen. En als ik niets van bevinding weet, waarom zou ik voor haar strijden? Was het niet om den wil mijner conscientie dat ik de Kerk van Engeland verliet, waar ik tot op dezen dag zonder hindernis en overlast zou kunnen gebleven zijn?
Doch ik vertrouw, dat de Heere mij veilig zal brengen door dezen twist der tongen. Ik heb mij voorgenomen (D. V.) te zwijgen, en hen laten zeggen wat zij willen. Al hunne aanvallen geven mij slechts nieuwe behoeften en begeerten, om mij te stellen voor den troon der genade.
Uw zeer opregte, J. C. P.

Brief 66 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 20 September 1849

Mijn waarde vriend!

Het is genade, dat waar de Heere een goed werk begonnen heeft, Hij dat zal voortzetten en voleindigen ook. Als dit zoo niet ware welke hoop zou er dan overblijven voor zulke arme duistere, doodige ellendigen, die buiten zich niets kunnen verlevendigen even weinig dan zij het hunne eigene zielen kunnen doen? En wanneer wij geene beproevingen of verzoekingen hebben, of altans geene zware, ach, hoe spoedig zinken wij neder in vleeschelijkheid en doodigheid. Ik weet, dat ook gij overtuigd zijt, dat het verledene, hetzij zegeningen of beproevingen, u voor het tegenwoordige niets geeft; en dat gij nu noodig hebt, dat de Heere Zijne hand uitstrekt evengoed alsof gij nog nooit iets van eene levende natuur gevoeld hadt.
Ik ben door genade beter dan ik was na mijn bezoek van Abingdon, doch niet zoo wel als ik zou wenschen. Het vorige jaar was ik omstreeks dezen tijd bijzonder wel, en ik dacht toen schier zoo gezond te zijn als voor mijne krankheid in 1847. Maar ik vrees, dat dit niet gebeuren zal en dat ik nooit weder volmaakt gezond zal worden. Toch ga ik als naar gewoonte voort met prediken, en ga elken dag eene wandeling maken wanneer het weder ‘t maar eenigszins toelaat. Tot heden zijn wij genadiglijk verschoond gebleven voor de cholera, hebbende er slechts een geval zich in de stad voorgedaan, dat voorondersteld wordt van uit London te zijn medegebragt. In een dorp nabij Oakham heerscht zij hevig. Ik hoop dat de Heere ons en de onzen barmhartiglijk moge verschoonen van die vreeselijke ziekte, die alreede zoo vele duizenden heeft weggenomen. Zij heeft ook ernstig gewoed in Plymouth en De vonport; doch door genade zijn onze geliefden tot hiertoe gespaard in Stoke. Mij dunkt, dat onze regering zeer dwaas handelt, door niet een nationale biddag uit te schrijven. Achad en de stad Nineve zijn geheel schriftuurlijke voorbeelden. Als wij onder natuurlijke en nationale tuchtiging zijn, waarom zouden wij niet op eene natuurlijke en nationale verootmoediging aandringen? Sommigen mijner vrienden zijn het in dezen niet met mij eens, doch mijne beschouwingen zijn mijns bedunkens geheel schriftmatig.
De arme waarde M’ Kenzie is in do ruste. Er zal (D.V.) een kort berigt van zijne laatste levensdagen in het volgende No. der Standaard verschijnen. Hij is weggenomen in den bloei, en wij mogen er bijvoegen, in de hoop des levens. Inderdaad, ‘Gods gedachten zijn niet onze gedachten.’ Zijn afsterven vermeerdert mijne werkzaamheid en verantwoording, doch reeds eenigen tijd voor zijn overlijden rustte de meeste arbeid der Standaard op mij, en sints lang droeg ik hoofdzakelijk de verantwoordelijkheid. Ik weet niet waar mij te wenden ter aanvulling dezer ledige plaats; en stel mij voor altans in de eerste plaats, geheel alleen den last te moeten dragen. Het is een werk, dat zoowel eenig oordeel en ervaring als eene mate van letterkundige bekwaamheid ciseht, en het is niet gemakkelijk een persoon te vinden waarin dit alles vereenigd is.
Mijn gemoed is in den laatsten tijd meer tot rust gekomen, de bewuste zaak benauwt mij tans weinig. Ik geloof, dat het een wettisch Evangelie is, een zoodanig als waardoor de Galatiërs betooverd waren; en wij merken evengelijke vruchten op, als ‘elkander bijtende en verteerende.’ Ik hoop in mijnen eigen weg voort te gaan, zonder mij te laten aftrekken door wat er voor of tegen mij gezegd wordt. De Bedienaars des Woords moeten zoowel door ‘kwaad als goed gerucht’ gaan; en het is genade, wanneer het eerste niet nederwerpt en de laatste niet opblaast.
Gij hobt tot den oogst uitnemend schoon weder getroffen, en ik hoop dat gij eene gewenschte inzameling hadt. Maar de prijzen zijn laag, en ik vrees dat het nog zoo wat zal blijven. Alle dingen schijnen uit hun gewonen loop. Duizenden worden door de cholera afgesneden, algemeene krankheden gaan voort, overal elders reeds veel benauwdheid. En buiten’slands steeds grootere ellenden en rampen. ‘Welk eene barmhartigheid te midden van al die onrust en strijd hoop te hebben op de eeuwige dingen, — een onbewegelijk Koningrijk! Na verloop van misschien twintig jaren zal het ook voor u van geene beteekenis zijn, of in 1849 de zak tarwe voor *f* 12,- of voor *f* 24,- is verkocht geworden; maar het zal de zaak zijn, of uwe ziel voor eeuwig behouden of verloren is. Wanneer de koude winden over uw graf huilen, of de warme zon het vriendelijk beschijnt, wat gaat het u dan aan of de schapen goed of slecht verkocht worden aan de markt. Mogen we maar meer de eeuwige dingen behartigen, wij zouden wat minder bezorgd zijn aangaande de tijdelijke, 2 Cor. 4:18. Het is ons ongeloof en vleeschelijkheid, die ons aan de arme dingen van het zin- en zienlijke boeit, ‘Heere! vermeerder ons geloof.’
Door Gods barmhartigheid zijn wij allen wel; en dit is eene groote genade aangezien de stad vol krankheid is, voornamelijk kinderpokken, waaraan velen, meest kinderen, sterven. Ik vind het voor ons een weldaad eene gezonde woning te hebben.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 67 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 25 Maart 1850

Mijn waarde Vriend! Ik kan u naar waarheid verzekeren, dat mijn stilzwijgen niet veroorzaakt is door gebrek aan vriendschap en toegenegenheid. Sints ik zoo vele vijanden en zoo vele verraderlijke vrienden had, heb ik mijne enkele ware vrienden te meer gewaardeerd en aangekleefd. Maar het schrijven is mij meestentijds een groote last, waarom ik het zoo lang mogelijk uitstel, totdat mijn geweten mij ten slotte dwingt om eene poging te wagen. Doch deze morgen gevoelde ik, naar mij dunkt meer dan conscientiedrang om eenige regelen aan u te schrijven, in antwoord op uwe toegenegene en belangstellende letteren.
Het verblijdt mij, dat gij met genoegou te Leiccster geweest zijt. Prediken is een zeer aangenaam werk wanneer de Heere tegenwoordig is, maar als alles duister en dor is, dan is het inderdaad eene moeilijke bezigheid. Dikwijls voel ik den wensch bij mij opkomen, dat ik iets anders ware, of dat ik meer genade en bekwaamheden daarvoor had. Ik heb gisteren maar een armlijken dag doorgebragt, ik kon maar nergens inkomen dat eenige dauw en geur verspreidde. Ik heb altijd zooveel tegenstand uit- en inwendig; aan de eene zijde de farizeeën en aan de andere zijde de antinomianen, en wie de ergste zijn kan ik moeilijk zeggen.
En dan zooveel tegenstand van binnen, zoovele verzoekingen, lusten en dwaasheden, zooveel strikken en aanvallen, een vuil hart, zich bezoedelende in alle vleeschelijkheid en snoodheid. Ik word waarlijk geoefend door zonde en genade, zooals gij het noemt. Ik eigen mij dat woord toe, het past mij zoo uitnemend. Zonde of genade schijnt geduriglijk naar het meesterschap te streven, — strijdende en begeerende tegen elkander. Welke werkingen, beteugelingen, lusten, droefheden, vallen, opstaan, nederlaag en overwinningen ! Welk een slagveld is het hart, en daar wordt de strijd verloren en gewonnen. Wanneer de zonde overwint, wat een treuren over hare wonden en bloedvergieten; wanneer genade en Goddelijke vrees de zege behaalt over verzoekingen, wat een vorteedering in dankzegging. Zoo blijft er een hameren op het oude spoor, — zielsoefening; en dit vcreenigt somtijds met de bevinding der armen en nooddruftigen, en wij zien en gevoelen dezelfde dingen op gelijke wijs.
Ik heb nooit begeerd noch getracht naar de uitgaaf mijner leerredenen, maar als de Heere ze verwaardigt te zegenen, dan zij Hem alle eer. Ik heb nooit iets tot hare verspreiding gedaan, ja na de correctie uiet meer in handen gehad. Ook mijne vrienden bekommeren er zich even weinig over als ik zelf. Niemand van mijn volk beveelt ze aan of verspreidt ze. Zij zijn wat zij zijn; en worden geworpen op de wateren en overgelaten aan de Heere, om er mede te doen wat Hem behaagt.
Als ze dus gezegend worden het is van Hem. En ik denk wel eens hoe de duivel er op uit geweest is om de gemoederen des volks te vergiftigen, uit vrees, dat ze eenig nut zouden stichten.
Op den15den heb ik Mejufv. N. gedoopt.
Uw zeer verbonden, J. C. P.

Brief 68 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 30 December 1850

Mijn lieve vriend!
Ik bid u, dat gij mijne gevoelens jegens u niet afmeet naar mijne volvaardigheid tot het schrijven aan u. Briefschrijven is mij gewoonlijk een zware taak; en tenzij er iets is dat ik gaarne wensch medetedeelen, ga ik er toe over gelijk een schooljongen zijn boek ter hand neemt. Doch in de laatste dagen gevoelde ik begeerte eenige regelen aan u te zenden.
Ik vertrouw, dat wij gisteren over het geheel genomen, een aangenaam goede dag hadden. Op Zaterdag avond gevoelde ik veel drang tot het gebed, en ik geloof, dat wij een goede morgen hadden. Een der vriendinnen, met wie ik veel vereeniging gevoel, zeide mij naderhand, welk eene behoefte tot het gebed zij de gansche week had, dat de Heere op Zijnen dag met ons zou wezen, en zij had ondervonden, dat haar gebed was verhoord. Onze oude vriend te Trowbridge zegt, dat wanneer hij gesloten is voor zich zelven de vrienden vaak het meest aan zijne prediking hebben; dat is evenwel mijne ervaring niet, en ik denk ook de uwe niet. ‘Wanneer ik wat leven en gevoel aan mijne ziel ervaar, dan bevind ik dat gemeenlijk zoo ook bij des Heeren volk; en wanneer ik duister en gesloten ben dan is het vaak ook zoo bij hen. Op die tijden kan ik nergens in komen noch iets beschrijven, en hoe zou ik dan hun hart en geweten berelken? De put is diep en ik heb niets om mede te putten, en wat water is er dan voor zijn volk? Ik mag hopen, dat hier eenige werkzaamheid is. Eene kandidate werd met genoegen aangenomen, en wij hebben twee andere aankomende met wie ik wel vereeniging gevoel.

Ook te Stamford had ik den 21 sten meer leven en gevoel, dan ik sints mijne tehuiskomst had. Ik zeide aan de vrienden, dat ik dit hoopte te zijn de dageraad van een beteren dag, — dat was altans de beteekenis zoo niet de woorden zelve. Ik geloof dat mijne gezondheid beter aan wordt, en ik heb minder prikkeling in mijne borst. De Heere is goed, mogten wij maar op Hem vertrouwen.
Ik verbeeld mij, dat uwe verbindtenis te Liverpool u niet bijzonder gemakkelijk is. Wel gij weet niet waarom gij daar heen gaat. Niet Wat gij doorziet, maar het ongeziene zegent de Heere vaak, — een arm schepsel, geplaagd met zonde en smart, die lig- noch rustplaats heeft, die plaats noch naam heeft onder den grooten hoop. Ziel op onze groote steden Sheffield, Birmingham, Bristol enz., in welk een staat zij zijn. De eenigste mial dat ik in Liverpool was, hoorde ik de prediking op een avond in de week, toen er nog geen twintig tegenwoordig waren. Doch er kunnen nog hier en daar meer zijn, die zich aansluiten, die gij niet kent. Ik denk, dat gij liever onder onze vrienden in Wilts zoudt gegaan zijn.
Het staat te vreezen, dat voor verre weg de meesten het Evangelie een reuk des doods ten doode zal zijn. Hiervan word ik steeds meer overtuigd. Wij die ons zelven eenigermate hebben loeren kennen, behoeven ons niet te verwonderen, dat de menschen zijn wat zij zijn. Wat zijn wij zelve, overgelaten aan onze gevallene natuur? Wanneer ik mijn eigen vleeschelijkheid en afkeerigheid van geestelijke dingen heb gevoeld, dan houd ik op mij te verwonderen over de algemeene goddeloosheid.
uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 69 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 7 Februarij 1851

Mijn waarde Vriend!
Vóór dat het Februarij-nummer van de Evangelische Standaard uitkwam, zag ik, dat ik mij voor een aanval blootstelde op een punt door u zoo vriendelijk en getrouw aangewezen, en ik zond dadelijk een gedeeltelijk veranderde copy naar de drukkerij; doch dewijl de brief tot de morgenpost leggen bleef kwam hij aan toen de Standaard alreede ter perse was.
Mijne bedoeling was, dat het Christus-ligchaam niet natuurlijk was in den zin van eenigen smet der verdorvenheid afleidende door natuurlijke geboorte. Ik bedoelde, dat het niet dierlijk was of strikt hetzelfde als het onze; maar dat het geheiligd werd op het zelfde oogenblik der ontvangenis, en daarom innerlijk heilig was. Ik heb gedacht, dat de bovennatuurlijke generatie van de menschelijke natuur van den dierbaren Heiland te veel wordt voorbijgezien. Jaren geleden trok het bijzonder mijne aandacht, naar aanleiding van Irvings ketterij aangaande het zondige vleescli van Christus. Ik wilde dan ook aantoonen, dat de menschelijke natuur van Jezus was en is ‘heilig, onnoozel, onbevlekt en afgescheiden van de zondaren.’ En dit was zij uit kracht van eene geestelijke, bovennatuurlijke geboorte. Inderdaad, hoe zou het ook anders, of eene heilige natuur moest aangenomen worden in vereeniging met den Zone Gods?
Op mijn krankbed had ik, naar ik gelooven mag, eene openbaring van Jezus, en met het oog des geloofs zag ik zeer onderscheidenlijk Zijne twee naturen op eene wijze, die ik niet kan beschrijven, maar die mij toch bewoog altijd haar te verdedigen.
Zoo de Heere wil zal ik mijne bedoeling meer duidelijk verklaren in het volgend nummer. Ik dwaalde in het gebruik van de woorden natuurlijk en geestelijk. Ik dank u intusschen voor uwe vriendelijke en getrouwe letteren, en zal met Gods hulp het onderwerp beter bestuderen.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 70 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 24 Februarij 1851

Mijn waarde vriend!
Het verblijdt mij, dat gij plan hebt ons te bezoeken, maar het spijt mij dat het zoo kort zal wezen. Het vordert gewoolijk nog al eenigen tijd alvorens wij tot het merg der zaken gekomen zijn. Gij weet, de beenderen liggen nog altijd diep in het vleesch, en het merg nog dieper. Wij moeten een avondje te zamen zijn, en ons hart en mond moet een weinig van de zalving genieten, zooals wij eertijds genoten toen gij bij ons waart……..

Wij zijn hier thans zeer op ons gemak als gemeente. Gisteren hadden wij eene gemeentelijke zamenkomst, en namen twee leden in de gemeente op, en mogten waarlijk genoegleijk zamen zijn. Nooit bespeurde ik eene betere gewaarwording onder de vrienden; en de eenvoudige taal door eene arme oude vrouw gesproken, scheen aller stugge harten te verteederen. Sints de aanneming van Mejufv. L. zag ik niet zoo vele tranen vlieten. Wij zijn ook als vergadering zeer vol, en ik mag zeggen, dat de Heere soms met ons is.
Ik word genoemd: 'de blinde leidsman der blinden'; doch laat ik blind zijn, ik weet, dat hier sommigen onder dit volk zijn, die kunnen zien en ook gevoelen, en sommigen die als sterren zullen blinken eeuwig en altoos. Ook ben ik niet blind voor mijne eigene zonden en dwaasheden, onwetendheid, ongeloof en hulpeloosheid; en ook ben ik niet blind voor de gelukzaligheid, genade en algenoegzaamheid van den Heere Jezus Christus. En in mijn optreden voor het volk gevoel ik eene opregte begeerte tot het heil hunner ziel; en zoo ver de Heere mij bekwaam maakt arbeid ik aan hunne stichting en vertroosting, zonder vrees of vleijerij. Hierin draag ik door genade de getuigenis om van een goede conscientie.
Mijn lieve vriend! ik gevoel mij volstrekt niet gekwetst of beleedigd door uwe vriendelijke aanmerkingen over mijne beschouwingen. Ik weet dat gij een opregte vriend zijt, en dat in uw zeggen en doen waarachtige belangstelling en toegenegenheid heerscht. Ik zou een arm hoogmoedig ellendige moeten zijn, nog erger dan ik ben, wanneer ik geene raadgeving en onderrigt van mijne vrienden kan aannemen. Ik weet, hoe vele vijanden ik heb en hoezeer zij hunkeren naar mijnen ondergang; en er is zoo veel geveinsdheid en huichelarij bij de menschen, dat ik waarlijk vermoeid ben van de meeste belijders. Hoe waar is Micha 7:2, 3, en er is zulk een vervloekten hoogmoed, haat en vijandschap in het hart! Ik vind het in mij zelven en merk het ook op bij anderen. O wat is de mensch toch een ellendig wezen, ja ook de beste onder de menschenkinderen.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 71 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 25 Maart 1851

Mijn waarde vriend!
Indien het mij mogelijk geweest ware, ik zou uwe belangstellende en vriendelijke letteren eerder hebben beantwoord, doch waarlijk mijn tijd was zoo bezet.
Ik ben naar Stoke geweest, om mijne lieve moeder de laatste eer en achting te bewijzen. Zij stierf in den vroegen morgen van Donderdag den 13den dezer. Maandag ging ik van huis, bragt den nacht over in Exeter, en kwam Dingsdag avond te Stoke. Mejufv. Isbell was nog al beter dan ik verwacht had, zij was meer kalm en bedaard.
Op Woensdagmorgen werd haar overblijfsel aan de aarde toevertrouwd. Zij werd begraven op de nieuwe begraafplaats te Plymouth, en de heer Isbell vervulde de plegtigheid. Hij deed het zeer goed; na het lezen van 1 Cor. 15, deelde hij eenige opmerkingen aangaande haar karakter enz. mede, en eindigde met gebed. Gedurende den geheelen tijd der begrafenis was het regenachtig, waarom 'wij niet lang bij het graf vertoefden. Sints de tijding van haar dood was mijn gemoed in een maalstroom; en door al dat reizen was ik zoo verward, dat ik mij bijna niet kon voorstellen dat zij gestorven was. Inderdaad, ik kon het nauwlijks gelooven totdat ik de doodkist met haren naam op de plaat in het graf zag nederdalen. Zij was in het 79ste jaar haars levens, en had veel geleden door rhumatiek in hare hand en ledematen. Hare laatste ongesteldheid was griep en borstaandoening, aan hetwelk zij ontzaggelijk geleden heeft. Mejuf. S., die gij wel zult kennen, heeft goede hoop voor haar, ja zij twijfelt niet aan haren staat. Zij was meer dan iemand anders met hare gevoelens en bevindingen bekend, dewijl mijne arme moeder zeer aan haar verbonden was, en meer vrij en openhartig met haar omging. Zij wist van eene liefelijke openbaring der liefde Gods aan hare ziel, aan welke zij zich scheen vast te klemmen; doch meestentijds verkeerde zij onder een besef harer onwaardigheid, en was in vreeze, dat zij zich mogt bedriegen, ja dat zij een huichelaar was. Zij was mij immer eene zeer teedere en toegenegene moeder; en ik herinner mij niet dat wij ooit eenig verschil hadden. Mijn verlaten van de Engelsche kerk deerde haar; maar zij betuigde dat haar huis voor mij open bleef, en dat ik tot haar mogt komen en met haar mogt leven. En ik verzeker u, dat de begeerte wel eens bij mij opkwam, dat ik het maar gedaan had, om alzoo een stil en afgetrokken leven te hebben, en bevrijd te zijn gebleven van de beproevingen en beroerten, die ik in eene meer voortreffelijke betrekking heb moeten doorworstelen; doch God heeft de plaats onzer woningen bepaald en het is al te dwaas om de gedachten te voeden, dat wij onzen eigen weg zouden afbakenen. Door het natte en koude weder werd onze reis nog moeijelijker, en het heeft zooveel invloed op mij gehad, dat ik mij geheel

onpasselijk en onwel gevoel. De dood van mijne arme moeder zal door mijne zuster, Mej. Isbell zeer gevoeld worden, want zij was zeer nauw aan haar verbonden.
Laatstleden Zondag heb ik hier aan drie personen den doop bediend, en ik geloof, dat de Heere met ons was. Het is hier alles arbeid en droefheid. Onze en anderer zonden zal het hier altijd een tooneel van smart en kommer doen zijn. 'O, gij geheimzinnig monster, zonde!' enz. Hoe magtig sterk is zij, — zoo krachtig, dat genade alleen haar kan onderwerpen. Somtijds schijnt ze onderworpen, maar ziet, zij staat op erger dan te voren. Wel mogen wij uitroepen: 'Ik ellendig mensch!'
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 72 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 7 April 1851

Mijn waarde Vriend!
Ik had het voornemen opgevat, om u (D.V.) heden te schrijven, ook al had ik Zaterdag uw belangstellende letteren niet ontvangen.
Ik deel uwe benauwdheden en angsten, bijzonder die eene, die u naar ik weet zeer drukt. Mijn lieve Vriend! de meesten van ons moeten door pijnlijke ervaring Micha 7:4, 5 leeren verstaan. Het is een bitter ding, bijzonder als er zielsvereeniging bestaat. Ik hoop, dat de Heere u ten goede zal zijn in deze beproeving. O, hoe weet Hij harten te verteederen, bittere gewaarwordingen te verzachten, en dien demon der hel, dat wreede wantrouwen, te onderwerpen. Mijn lieve Vriend! hoe zou ik met u kunnen voortgaan, zoo ik niet mogt rekenen op uwe vriendschap achter mijn rug zoowel, als in mijn aangezigt? Omdat ik uvoor iemand houd, die waarlijk God vreest, en ook een opregt en toegenegen vriend zijt, daarom gevoel ik mij verbonden aan u. Wij allen hebben onze groote fouten en gebreken voor de menschen zoowel als ons doemwaardige afwijkingen en zonden voor God; en ik durf wel voltehouden, dat mijn vriend T. G. zoowel de zijne heeft als anderen de hunne. Ik vertrouw, dat de Heere dit kromme regt zal maken.
Sints ik weder tehuis kwam van Stoke, ben ik niet wel. Het koude, vochtige weder schijnt mijne borst aantedoen, hoewel ik door genade zoo zeer geen koude gevat heb. Gaarne zou ik mij willen losmaken van mijne verpligting te London, aangezien mijn borst niet bestand is tegen eene oefening, hitte en inspanning als mij in Edenstraat wacht. Wat een leven van arbeid, zonde en lijden! En dat alles kan niet overmeesteren die vreeselijke lusten, welk gelijk mieren uit en in hun nest zwermen. Sints jaren hadden twee begeerten in mijn gemoed steeds de overhand: de eene, dat ik mijne vrouw en kinderen niet hulpeloos mogt achterlaten, en de andere, dat ik een gezegend uiteinde mogt hebben. In de eene is, door het overlijden mijner waarde moeder, voor een goed deel voorzien; de andere verblijft bij den Heere. Maar waarlijk, het moet alles genade zijn, en wel geene gewone, gemeene genade, want ik was en ben geen gewoon zondaar. Ik ben ter eener zijde omringd door verzoekingen, en mijn boos, vuil hart zal steeds op bedorvenheid en schandalen peinzen.
Ik geloof, dat wij gisteren een zeer goeden dag hadden. In den namiddag gevoelde ik leven en vrijheid. Het was een schoone dag, en wij hadden een aandachtig gehoor. Voor zoover ik kan zien en opmerken is er veel meer opregte en wezenlijke Godsdienst op het land dan in London. Wij kennen sommigen in Wilts, anderen in Berks, en naar ik hoop enkelen in Butland en Lincolnshire, die mijns inziens opwegen tegen degenen die in de stad zijn. Men vindt bij hen meer leven, gevoel, opregtheid en teederheid. Doch ik hoop, dat de Heere u in eigen ziel en in uwe bediening zegenen zal. Het is een dag der kleine dingen, zoo in wezenlijkheden als in bevinding. Er is veel gepraats en gedruisch, veel licht in het hoofd, maar weinig leven of genade in het hart; en de zaken schijnen er erger op te worden. Tien jaren geleden had ik in de Aliestraat meer leven en gevoel, en ik heb u en Tiptaft hetzelfde hooren zeggen. In Zoar had ik in 1841 schier geene dorre gelegenheid, en tans zoo te prediken als toen, zou mij zoo onmogelijk zijn als dat ik moest vliegen. Te St. Ives had ik eene groote vergadering, maar ik weet niet wat ik daar van de zaken denken moet. De zalving schijnt veel te ontbreken. Hoe ligt spreekt, preekt, bidt en hoort men zonder dat ééne, wat de dingen ons ten zegen maakt. Helaas! ik zie de naaktheid des lands, zoo menigmaal ik mij zelven in al mijne nietigheid beschouw. Gelijk eene ontvruchtbare vrouw klaag ik over de onvruchtbaarheid van anderen. Maar
God alleen kan de onvruchtbare zetten in een huisgezin, een blijde moeder van kinderen.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 73 - J.C. Philpot aan Dhr. Duncam Mathieson

Stamford, 28 Januarij 1852

Waarde Heer!
Ik heb inderdaad groote reden den Heere te loven en te danken voor de wijze waarop Hij, in Zijne verborgene voorzienigheid en genade, Zich heeft verwaardigd mijne nietige geschriften te zegenen. Te meer, omdat ik zelf nooit eenige poging tot hare verspreiding heb aangewend, en ook geen geldelijk voordeel daarvan heb. Het is inderdaad verwonderlijk, dat zij uw afgelegen gewest hebben bereikt, en wel bijzonder, dat gij eerst kennis aan haar kreegt langs zulk een opmerkelijken weg, (door de Hertogin van Gordon.) Weinige dagen vóór dat uw brief mij gewerd ontving ik eenige letteren van een geestelijke uit Horts, die onder groote zielsangst verkeerd had. Hem was verandering van lucht aanbevolen, en hij ging naar Ramsgate. Op zekeren morgen naar het bad gaande, viel zijn oog op eenen boekwinkel waar voor het raam lag mijne leerrede: 'de erfgenamen des Hemels.' Die titel trof hem, en binnen gaande kocht hij dat boekske. Het werd gezegend aan zijne ziel. Hij kwam er toe ook mijne andere geschriften en leerreden aan te schaffen, en hij zegt, dat ze hem ten zegen zijn geweest. Hoe verborgen zijn Gods handelingen! Gevoelende mijne eigen vreeselijke zondigheid, verwonder ik mij over Zijne vrije, souvereine, gadelooze, alles overvloeijende genade. Van alle menschen was ik de meest ongeschikte om door de Heere gebruikt te kunnen worden Voordat ik in 1821 naar het Collegie ging wist ik werkelijk niet, of er wel eene Godsdienstige belijdenis bestond buiten de formaliteiten van de uitwendige Engelsche Kerk, waarin ik was opgevoed. Door den omgang met een medestudent, werd ik daar in mijn oordeel overtuigd, maar mijn hart bleef onaangeraakt; totdat het in 1827, in een afgelegen gedeelte van Ierland, te midden van eene diepe verdrukking, den Heere behaagde mijne arme doode ziel, zoo ik mag vertrouwen, levend te maken. Dit stelde perk aan al mijne vooruitzigten aan de Hoogesehool, die zeer goed waren, dewijl ik in de leeringen der menschen in 1824 verkreeg, wat men noemt, de hoogste graad en waardigheid; en waarlijk, mijn hart was verbonden aan de boeken en rusteloos zocht ik naar aardsche wetenschap. Van 1828 tot 1835 was ik leeraar in de Engelsche Staatskerk, voornamelijk verblijf houdende op een eenzaam dorp, waar ik veel krankheid leed, en zoo ik gelooven mag in mijne ziel eenige lessen leerde, die in mijne bediening zijn beligchaamd. Aangezien mijn geweten bewaard werd door het onschriftuurlijk karakter van de bediening der Engelsche Kerk, zag ik mij verpligt haar te verlaten. Mijn weg was en is meer een weg van beproevingen en verzoekingen, hebbende een boos hart, een snoode geaardheid, en o zoo vele kromme wegen en strikken, in welke mijn voet geduriglijk verstrikt en gevangen wordt.
Maar ik mag gelooven, dat mijne beproevingen en verzoekingen genadiglijk overheerscht zijn tot heil en stichting van Gods Kerk. Wij worden overstroomd met eene oppervlakkige bediening, die ten eenenmaal alle leven, kracht en geur mist. De beproevingen en oefeningen van Gods woord blijven onaangeroerd, of indien er al eens op gezinspeeld wordt, met minachting besproken. Eene dorre letterkundige voorstelling der leer, zoo wiskundig ingedeeld als de vierkanten op een schaakbord wordt, onder den naam van 'de waarheid' gepredikt, en het aanvoeren van teksten als de onderscheiden stukken op die vlakten is de kunst van prediken. Waar hart en geweten niet worden geraakt, waar de inwendige strijd niet wordt beschreven, waar het liefelijke en welaangename Evangelie niet wordt gepredikt onder de nederdaling des Heiligen Geestes in den Hemel, daar wordt de kudde van den moordenaar niet gevoed. Ezechiel 34 geeft ons eene ware beschrijving van de vals.che herders.
Hoe eenvoudig is de waarheid! Des menschen ellendigheid, en Gods barmhartigheid; de volheid der zonde, en het allesovertreffende der genade; de oude en de nieuwe mensch, de krankheden der ziel, en de balsem van des Zaligmakers bloed; — hoe veel verschillen deze lessen, geleerd in den oven van inwendige bevinding, van de monniken gestrengheid van het piëtisme, de lippendienst van het farizeïsme, en de dorre Calvinistische formulierdienst der Schotsche Kerk!
Een tans overleden vriend kwam door Gods voorzienigheid te Glasgow Van daar schreef hij mij, dat hij gedoold had van Kerk tot Kapel — En zoo denk ik ook over Edimburg, maar alles was even dood en naar. Ten laatsten -ging hij aan den avond van 's Heeren dag naar buiten, en aan de helling van een heuvel nederzittende in gebed en overdenking, las hij nu en dan in een mijner kleine werkjes. Met blijdschap erkent hij, daar iets gevonden te hebben waarmede hij zich vereenigen kon. Toen ik mijne geringe voortbrengselen aan de pers overgaf, heb ik in de verste verte er niet aan gedacht, dat ze zoo wijd verspreid zouden worden, of de Heere ze zoo genadiglijk zou believen te zegenen, als ik gelooven mag dat tans plaats heeft. Wat betreft de leerreden, die onder het uitspreken opgeteekend zijn, daarmede heb ik minder te doen; doch dewijl ze heinde en ver

verspreid worden, en in vele kleine vergaderingen bij gemis van een voorganger gelezen worden, zoo meende ik het regt te zijn voor hare uitgave ze na te zien.
Moge de Heere ons steeds dieper inleiden in Zijn Woord! Wat zijn al de vergulden speeltuigen van den tijd vergeleken met de plegtige, gewigtige wezenlijkheden der eeuwigheid! Maar helaas! welke ellendigen zijn wij, overgelaten aan zonde, satan en ons zelven ! Hoe onbekwaam om de minste zucht der verzoekingen wederstand te bieden! Hoe geneigd tot afdwaling! Wie kan de diepten van des menschen hart peilen? Och, wat dan genade, allesoverheerschende genade, past en kan behouden zulke ellendigen!
Verzeker mijne liefde aan allen in uwen omtrek, die mij in hun hart dragen. Ik heb groote behoefte aan aller gebeden. De Heere behoede en zegene u.
De uwe, naar ik geloof, in de beste banden, J. C. P.

Brief 74 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Allington, 4 Junij 1852

Mijn waarde vriend!
Ik denk wel eens dat als ik er niet meer zal wezen, en vleeschelijke gewaarwordingen met mij ten grave zijn gegaan, mijne geschriften en leerredenen beter zullen worden verstaan dan tans; en ik hoop een plaats te behouden in de harten en genegenheden van Gods volk.
Gij kunt er op rekenen, dat er te Oakham en Stamford nog sommige opregte kinderen Gods zijn. Te Stamford gevoelde ik bij het Avondmaal vaak datgene, waarvan gij meldt: — alsof ik al de vrienden in mijne armen en hart omvatte.
Tot dus verre heb. ik mijn bezoek te Allington niet te betreuren. De eerste Zondag hadden wij een goede dag, en een volle kapel.
Het verheugt mij dat gij u te Oakham en Stamford thuis gevoelt. Het is een allerellendigst afmattend werk wanneer het van buiten en van binnen doodig is. Het is aangenaam en gezegend eene bevochtigde ziel om te dragen en anderen ten zegen te zijn. Ik mag gelooven, dat wij sints mijn zijn hier, een zegen in de kapel genieten. Gisteravond zijn wij naar Boschhoeve geweest.
Wij mogten liefelijk zamenzijn met de oude jufvrouw Wild, en buitengewoon zamenstemmen in de dingen Gods Onze beschouwingen waren volmaakt gelijk. Ook omtrent de tijdelijke dingen schijnt er meer vereeniging te zijn dan te Stowell, en derhalve minder ongeloof en opstand. Ik geniet veel van de zuivere lucht der vlakten, en men zegt, dat ik er beter uitzie dan toen ik hier kwam. Dit rustige leven, de afgezonderde plaats en aangename wandelingen, passen mij bijzonder; veel drukte zou doo dend voor mij zijn. Ik stel mij voor, dat ik mijne belofte te London zal moeten trachten te volbrengen, maar het zal een moeijelijk werk zijn.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 75 - J.C. Philpot aan Dhr. Richmond

Allington, 9 Junij 1853

Mijn waarde vriend!
Zoo de Heere wil en mijne gezondheid en krachten het toelaten, hoop ik op mijne tehuisreis te Stadham te spreken op Dingsdag avond, den 23ste dezer. Als uwe zuster te Sutton Courtney de vriendelijkheid wilde hebben, met haar rijtuig ons van het station af te halen, dan zullen we gaarne een paar uurtjes bij haar vertoeven, alvorens wij naar Stadham gaan; en ik stel mij voor, dat Mejuf. Philpot zeer gaarne eens de plaats zag, waar haar oom was toen hij in de Kerk van Engeland was.
Er is al eenigen tijd verloopen sints ik in Stadham was, en ik hoop dat de Heere het bezoek van mijne oude vrienden zegenen mag. Wij mogen vertrouwen, dat Hij ons te midden van veel zwakheid en onwetendheid daar eertijds zegende, en Hij is tans nog dezelfde genadige God als Hij toen was — ‘gisteren en heden dezelfde, en in der eeuwigheid.’ En ook wij zijn dezelfde arme en nooddruftige zondaren, die alleen licht zien in Zijn licht, en zonder wien wij inderdaad niets vermogen. Er zijn vele jaren voorbijgegaan sints wij eerst te Stadham kwamen, en wij hebben vele veranderingen bij ons zelven en anderen opgemerkt; maar het fondament blijft zeker en onwankelbaar; en zoo wij op dat fondament gebouwd zijn, dan zijn wij veilig te

midden van alle beproevingen. Gij liebt twee zusters zien trouwen onder de schoonste uitzigten van aardschen voorspoed, en ze zien weduwen worden en van alles beroofd, en zoo hebt gij in uwe eigene familie de krachtigste getuigenis, hoe voorbijgaande en ijdel alle droomen van aardschen troost zijn. Hoe goed is het, wanneer deze moeijelijke lessen bij ons een eeuwig blijvend voordeel werken.
Maar helaas! wij zijn stompe, trage leerlingen, en hebben behoefte aan regel op regel, hier een weinig en daar een weinig, en ten lange laatsten blijkt het maar al te vaak, dat wij niets weten zooals men behoort te kennen. Indien de zaligheid niet geheel en alleen uit genade was, wat hoop zou er dan voor ons zijn? In deze bodemlooze zee van barmhartigheid werpen arme zondaren het anker, wanneer er eenige ontdekking van deze alles overvloeijende genade aan hunne harten mag zijn.
Uw toegenegen.
J. C. P.

Brief 76 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 30 December 1853

Mijn waarde Vriend!
Gij schijnt met twee groote zegeningen bcweldadigd te zijn: gezondheid des ligchaams en gezondheid der ziel. Dat zijn zegeningen, zonder welke het leven geen leven is. Ik wensch, dat gij ze heide moogt genieten, en dat gij nog vele jaren tot een zegen gesteld moogt worden voor Gods kerk.
Door genade ben ik weêr beter. Zondag morgen predikte ik te Oakham, en sprak des namiddags ook bijna een uur. Wij hadden onze jaarlijksche collectie voor de armen, die ruim f 316,— opbragt, de grootste collecte die wij in 15 jaren hadden. Ik drong zeer aan op milddadigheid, aangezien de levensmiddelen te midden van het strenge koude weder, zeer duur zijn; en zij hebben vrijwillig ruim gegeven.
Mij dunkt, lieve Vriend! dat wij beiden veel ondervonden en gezien hebben van de voorzienige zorge Gods. Ik zeide Zondag te Oakham, dat ik wel eens gedacht had een ‘Geloofsbank’ te kunnen beschrijven, van waar het geld komt juist als het noodig is. Mijn grootste behoefte is genade, geestelijkgezindheid, vreeze des Heeren, teederheid des gewetens, en kracht tegen boesemzonden.
Uw toegenegen J. C. P.

Brief 77 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 25 Maart 1854

Mijn waarde Vriend!
Eindelijk heb ik mijne schikkingen gemaakt om op reis te gaan. Ik onderstelde, dat de vrienden hier er niet veel met op zouden hebben, dat ik vijf Zondagen van huis zal wezen, te meer, daar ik hen (D.V.) weldra wederom zal verlaten.
Zij hebben zich dezen winter uitermate vriendelijk en goed jegens mij betoond, in het voorzien van hulpe opdat ik eenige rust zou genieten, en ik zou niet gaarne den schijn op mij laden van ondankbaar te zijn, nu de Heere mij eenigermate hersteld heeft. Ik geloof een anderen Zondag naar Woburn te gaan dan gij genoemd hebt. De vrienden in Edenstraat willen mij niet loslaten en stelden voor, dat ik als gewoonlijk op de Zondagen zou spreken, terwijl zij Dingsdags hulp zouden zoeken. Ik heb evenwel hunne dringende uitnoodiging afgewezen, dewijl het een zware dienst is, en dan tweemaal spreken op dien Zondag is te erg voor mij. Ik heb hun aangeboden om den laatsten Zondag in Julij te komen, waarop ik tot heden geen antwoord ontvangen heb.
Mevrouw S. heeft eene liefelijke en gezegende getuigenis voor de gemeente afgelegd. Nimmer hoorde ik aangenamer spreken van de liefde Gods in een arm zondaarshart uitgestort. Het was frisch en warm in hare ziel en daarom kwam het zoet en zalvend uit den mond. Ik bemerk, dat zij sinds dien tijd er zeer door beproefd is geworden.
(D.V.) hoop ik morgen drie leden te doopen, en bid van den Heere dat wij een goeden dag mogen hebben. Ik verwacht, dat wij ook te Oakham weldra den doop zullen bedienen, dewijl een kandidate zich reeds aanmeldde en een ander verwacht wordt.

Het voornemen om de gemeente te C. op te breken en te hervormen heb ik toegejuicht. Ik geloof dat er niet meer dan vier of vijf leden overgebleven zijn, de anderen hebben zich teruggetrokken van wege het slechte gedrag van F., en aangezien de tegenwoordige leden zijne goddelooze wegen schijnen goed te keuren, oordeelde men het meest gewenscht de Gemeente te ontbinden, en daarmede den smaad weg te nemen, en dan eene nieuwe gemeente te vormen. Mijn gemoed is ook van die ligging, dewijl ik oordeel, dat er vrede noch voorspoed zal zijn zoolang de tans bestaande Gemeente voortbestaat. Doch nu is de vraag: 'Wie heeft genoegzame magt en gezag om dit te doen?' Een hulpprediker schijnt toch die autoriteit te ontbreken; want indien de een dit mag doen, waarom de andere niet? En zoo ja, dan moet men aannemen, dat een hulpprediker ook eene gemeente als in Edenstraat of Allington waar geen eigen herder of voorganger is, zou kunnen ontbinden, onverschillig of de gemeente er mede instemt of niet. Zoodat ik, bij de gedachte dat het voor de gemeente te C. best zou wezen ontbonden te worden, geen weg noch middel zie om het te doen, en wie op Schriftuurlijke gronden daartoe het regt heeft. Ik heb de zaak van alle zijden overdacht, omdat ik het mogelijk achtte, dat men mijnen raad en oordeel zou inwinnen. Mij dunkt in allen gevalle moet het gebeuren; maar ik geloof dat het zeer bezwaarlijk op de regte wijze zal kunnen geschieden alvorens zij een eigen leeraar hebben.
Maandag 27 Maart, Ik had gisteren een zwaren dag en dewijl het koud was, kon ik het moeijelijk tot het einde volhouden. De doopvont is zeer onaangenaam en lastig, dewijl ze zeer lang is, en de vrouwen waren zeer aangedaan zoodat ik ze schier door het water moest dragen na ze op gene zijne gedoopt te hebben, en het traliewerk onder mijne voeten bijna bezweek. Ik vertrouw evenwel, dat wij over het geheel een goeden dag hadden. Heden ben ik geheel ongesteld, en heb daarom niet veel lust tot schrijven; doch ik ben gisteren genadiglijk doorgeholpen, en de doopelingen en het volk werden niet teleurgesteld.
Mevrouw Philpot is door genade weder hersteld. Te midden van al onze beproevingen en verdrukkingen hebben wij ook onze weldadigheden en zegeningen. Mijn grootste last en benauwdheid is de zonde, welke mij nacht en dag vervolgt. O welk een vijand voor de vrede onzer ziel!
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 78 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Hartleij Row, Hants, 22 Augustus 1854

Mijn waarde Vriend!
Mejufvrouw H's letteren hebben mij zeer verkwikt. Er is eene frischheid, eene eenvoudigheid en eigenaardigheid in, die met haar gebrekkig uitheemsch Engelsch, zeer karakteristiek is. Die schier algemeen aangenomen taal, welke ook reeds de heerschende briefstijl van begenadigde menschen schijnt geworden te zijn, vind ik er tot mijne blijdschap niet in. Misschien zal ik mijne bedoeling beter uitdrukken, door de opmerking van een vriend eens gedaan, dat 'bijna alle brieven in de Standaard als door een persoon schijnen geschreven te zijn.' Gelijk een heldere beek geven Mej. H's letteren te zien door het water tot den bodem der beek. Zelfs hare onkunde is mij, in zeker opzigt, tot vreugde, dewijl het een duidelijk bewijs is, dat zij op- en nederwaarts worstelt om Goddelijk licht. Enkele opregte en eenvoudige zielen, naar Goddelijke onderwijzing dorstende, ontsluiten hart en mond van den Evangelie-dienaar, terwijl hoofdige, verwaande, vitzieke en spitsvondige hoorders ze dor en gesloten maken. De heer Beeman verwonderde zich altijd dat Mr. Huntington in hem iets aannemelijks vond. Het was zijn ootmoed, en dat hij niets in zich zelven vond.
Het smart mij te moeten hooren van uwe beproevingen en verdrukking. Maar wat zoudt gij buiten haar zijn voor de gemeente Gods? Een ongeoefend, onbeproefd leeraar is voor de lijdende Kerk van Christus weinig waard, naar Hart's 'edele leger van martelaren'. Ik wensch u het goede toe onder haar, en door haar, en na haar, en dan zult gij zeggen: 'Het is wel'. Het verblijdde mij u in de stad te zien, en ik zou meenen dat wij stofs genoeg hadden tot onderlinge zamenspreking wanneer uw bezoek langer had geduurd, want tegenover u vind ik vrijheid in het spreken, en geloof, dat wij op de meeste punten, vooral op de meest belangrijke, uitmuntend eenstemmig zijn.
Gij bekleedt ongetwijfeld eene gewigtige betrekking in uw volkrijke stad, en gevoelt zeker, dat al uwe bekwaamheid van God is. Zonder Hem is de meest overleidc en krachtigste arbeid te vergeefs, en met Hem kan het wormpje Jacobs bergen dorschen.
Ontvang de beste wenschen en opregte christelijke liefde van
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 79 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 11 September 1854

Mijn waarde vriend!
Ik ben u zeer verpligt voor uw vriendelijk en aangenaam geschenk, dat mij in goeden staat geworden is.
Ik stem van harte in met hetgeen ik van de Dokters brieven gelezen heb. Zij schetsen ons W. H. niet als den kampvechter, hoewel hij als zoodanig een goed krijgsknecht van Jezus Christus is, maar zoo als hij in zijne binnenkamer was. Daar is eene bewonderenswaardige aanraking, waardoor het verborgen werk des Geestes aan het hart in menig opzigt met meer kracht en vrucht uitgeschetst wordt, dan wanneer het op duidelijke, meer stelselmatige wijs wordt aangewezen. Sommige van zijne wenken en leeringen beantwoorden daaraan, en dragen het kenmerk van waarachtige Godzaligheid. In ledige oogenblikken kunnen zij ter hand genomen worden, zonder dat men, gelijk met zoo vele leerstellige geschriften het geval is, den draad verliest, en verdienen dus eene plaats naast den Bijbel en Hart's Zangen, zooals de vaardige rekenmeester op den lessenaar van den werkman ligt.
Ik hoop dat de Heere met u was op uw laatste reize. Wij zouden ons zeer gelukkig rekenen u hier te zien en te hooren, wanneer gij weder in dezen omtrek komen mogt. Het is genade gezegend te worden met bereidheid en vermogen, om in den wijngaard des Heeren te arbeiden. Er is in onzen tijd welligt op menige plaats veel begeerte om het Woord te hooren, en wij hebben reden te hopen, dat onder deze dikke takken enkele vruchtbare ranken zijn.
De zaken zijn veelligt niet zoo slecht als sommigen zich voorstellen, ofschoon ook niet zoo goed als de meesten zich inbeelden. Maar dat het leven Gods op een laag peil staat, ook waar het bestaat, vrees ik ook maar al te waar te zijn.
U toebiddende het genot van verbonds-genaden, ben ik
Uw toegenegen en verpligte, J. C. P.

Brief 80 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 27 September 1854

Mijn waarde vriend!
Mijn wensch en begeerte is met u één te zijn in al uwe beproevingen en smarten, die de Heere in zulk een zware en ernstige mate u heeft opgelegd. Evenwel zie ik in dezelve de kenmerken van de liefde eens teederen en genadigen 'Vaders, om u meer bruikbaar te maken voor de Gemeente Gods, en meer te bevestigen in de waarheid en gelukzaligheid van het Evangelie. Wat ook de menschen van u mogen denken of zeggen, zij kunnen niet zeggen dat uw deel dat van den bastaard is; of dat gij alles hebt wat het vleeschelijk hart kan begeeren, — want uwe plagen zijn den ganschen dag en uwe kastijdingen elken morgen. Maar welk eene genade, dat gij niet overgegeven zijt aan de verharding des harten noch aan opstand onder uwe verdrukkingen, maar beweldadigd met den Geest der genade en der gebeden, van tijd tot tijd ook ervaart, dat de Heere een God is, die het gebed hoort en beantwoordt. Ik hoop, dat het den Heere zal behagen, dat wanneer deze verdrukkingen haar bepaald einde zullen bekomen, en eene vreedzame vrucht der geregtigheid zullen gewrocht hebben, zij altans eenigzins opgeheven zullen worden. Ik zeg eenigzins, want ik betwijfel of de arme Mej. G. wel veel gezondheid in dit leven genieten zal. Het zal een dagelijks kruis voor u beiden blijven, totdat baar arme, brooze tabernakel in het graf nederzinkt, om daar te wachten op het geluid van den grooten bazuin aan den morgen der opstanding, en dan zal zij een nieuw en verheerlijkt ligchaam erlangen, volkomen gepast voor eene onsterfelijke ziel, en beiden zullen zoo vol heerlijkheid zijn als ze kunnen bevatten. Daarom is het haar beter beproeving des gemoeds en verdrukking des ligchaams te hebben, met genade in het hart, dan de gebiedster van Woburn Abdy te zijn en 'Uwe Genadigste' genoemd te worden.
D. Y. ga ik aanstaande Yrijdag naar Leicester, om daar Zondag en Dingsdag te kunnen spreken.
Met mijne gezondheid gaat het als naar gewoonte. Toen ik te huis kwam was ik niet bijzonder wel, maar gevoel mij nu sterker dan bij mijne tehuiskomst. Er zijn maar weinige plaatsen die beter voor mijn gestel zijn dan mijn eigen tehuis.

Ik vrees, dat onze vrienden te * onder veel angst en verwarring verkeeren. Ik weet ook waarlijk niet wat ik hun zal raden. Wanneer het met de gemeente verkeerd gaat is het even als met de beproevingen in de familie: de personen, die er buiten staan, kan het wel zeer smartelijk zijn, maar er zich moeilijk mede inlaten. Wij kunnen ze alleen welmeenenden en Schriftuurlijken raad geven, en daarbij moeten wij het laten. Ik ben zeer bevreesd voor de gemeentelijke moeilijkheden, dewijl in den regel er geen einde aan komt, en ze allen vrede, vertrouwen en vereeniging verbreken. Wij zijn, door genade, tans volkomen op ons gemak aan beide plaatsen. Ik heb vernomen, dat de oude strijder te Leicester met genoegen gehoord is. De plaatsen waren alle bezet en velen kwamen van verre.
Mijn lieve vriend! wij allen hebben onze beproevingen en smarten. De groote vraag is wat zij uitwerken voor onze onsterfelijke zielen.? Dat is ten langen leste de hoofdzaak, want zij moeten ten eenigen dage tot haar einde komen.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 81 - J.C. Philpot aan Mej. Peake

Stamford, 9 November 1854

Mijn waarde vriendin!
Gij hebt mij in uwen vriendelijken en belangstellenden brief zoo minzaam en hartelijk uitgenoodigd, dat ik het niet van mij kan verkrijgen die af te slaan. Met veel genoegen hoop ik daarom over te blijven tot Woensdag, en zal mijne zaken daarna regelen.
Ik heb sints jaren vele moeiten ontdekt in het christelijk verkeer van hen, met wien wij eene geestelijke vereeniging gevoelen. Het is gewoonlijk eene zeldzaamheid, dat ware geestelijke vereeniging met hen gesmaakt wordt; en zonder deze zal het gezellig zamenzijn de vereeniging veeleer verzwakken dan bevestigen. Deze gevoelens hebben sints lang zulk een invloed op mij uitgeoefend, dat ik vele uitnoodigingen onder de vrienden afsloeg, behalve die vriendelijke en herderlijke roepingen, die de Heere zeer aangenaam en gezegend weet te maken. Doch men kan ook in dezen zoowel ter regter- als ter linkerzijde doorvloeijen; en christenen kunnen zich te veel afzonderen en zich ook te veel geven.
Het voordeel, dat gij van de bediening trekken kunt, is gehe en alleen door des Heeren barmhartigheid en genade. Hiervan word ik steeds meer overtuigd. De Heere zegent alleen Zijne eigene waarheid. Zuiver water in een onaanzienlijke schaal, is beter dan vuil water in een gouden beker. Ik begeer Gods reine, onvervalschte waarheid te prediken, en den zegen derzelve aan Hem over te laten.
U zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 82 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 1 Februarij 1855

Mijn waarde Vriend!
Gij hebt mij ten zeerste verpligt door uw vriendelijk geschenk van de vier deelen ‘Nagelaten brieven van William Huntington,’ en voor uwe belangstellende en toegenegen letteren. Ik las dezen morgen enkele van zijne aangename en genotvolle brieven; en vind ze vol leering, stichting en nuttig. Zij bevatten pit en merg der levende Godzaligheid, en wezenlijke, waarachtige, hartelijke Godsdienst, onvermengd met dien tegenstrijdigen geest, welke wel eens in zijne andere geschriften gevonden wordt. Wat mij, naast hunne aangename strekking wel het meest verwondert en aantrekt, is de wijze waarop hij uit zijne voorgaande en tegenwoordige bevinding het levende water weet te putten. Ik vond het zeer gewenscht ze meer algemeen bekend te maken door de Evangelische Standaard, en schreef daarom enkele gedachten, die mij bij het lezen bijzonder bezighielden. Welk een ontzaggelijk geb. k is er thans aan zulk eene prediking! Ach, hoe weinigen vindt men, die bekwaam zijn de Gemeente Gods te weiden. Wij worden als overstroomd met predikanten, maar, o geliefde! wat zijn ze? Ik kan niet anders, dan den lagen stand der gemeente op rekening te stellen van hare bedienaars, die haar veeleer dood, doof en blind prediken, dan haar opwekken en bedienenderwijs verlevendigen, verlichten en vatbaar maken. Ik houd mij verzekerd, dat het leven Gods meerendeels bestaat in

en veelzins geopenbaard wordt door het zuchten, roepen en verlangen der ziel naar Hem, en dat door deze die koudheid en doodigheid het kennelijkst opgeheven wordt, waarover zoo zeer wordt geklaagd.
Met u bewonder ik boven alles de gezegende zangen van Hart. Gaarne wil ik hare verspreiding helpen bevorderen, en zou daarom een klein uittreksel of korte aanbeveling in de Standaard niet ondienstig achten. Aangezien al zijne zangen, (een enkele uitgezonderd) opgenomen zijn in het gezangboek van Gadsby, zou ik meenen dat onze vrienden goed voorzien zijn; doch ik zal bijzonder op de goedkoopste uitgave wijzen.
Zoudt gij ook niet meenen, dat het thans de bijzondere roeping der gemeenten is, zich in gebed en smeeking te vereenigen? Des Heeren hand schijnt tegen ons te zijn uitgegaan, zoo in huisgezinnen als buiten, Hoe verlamd en uitgeput schijnen alle wijzen en dapperen, en niemand springt in de bres. Mr. Huntington had in waarheid zijn vaderland lief, en zijn tijd was nog meer duister dan de onze. Met welk een moed werd de strijd toen aanvaard; en nu, welk een moedeloosheid. Hoe weinig bekennen dat de Heere regeert!
Zijt verzekerd van mijne sympathie in uwe beproevingen en verdrukkingen, doch zij allen zijn naar het juiste gewicht en mate berekend.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 83 - J.C. Philpot aan Mevr. Richmond

Stamford, 6 Maart 1855

Waarde vriendin!
Ik ben u zeer dankbaar voor uwe minzame mededeeling van de laatste ogenblikken des aardschen levens van onzen betreurden vriend Brookland. Toen ik hem laatstleden ontmoette, viel mij zijn ingevallen gelaat en zwakkelijk gestel dadelijk op, waarom het hoor en van zijn overlijden mij te minder verwonderde. Hij was een man door en door opregt, en die zoo bevreesd was iets van zich zelven te zeggen, wat niet in volkomen overeenstemming was met zijn geweten, dat wij zijn woorden, in die plegtige oogenblikken gesproken, met onbepaald vertrouwen kunnen aannemen. Bij hen, die jaren lang, het moeijelijk doornig pad des levens hebben bewandeld, en op onderscheiden tijden bewcldadigd en gezegend zijn, verwachten wij niet zulk een triumferend sterfbed als bij hen, die in hunne eerste liefde weggenomen worden. De belofte is, dat zij in Jezus vrede zullen hebben. De ervaring van de arglistigheid huns harten heeft hun van bedriegelijke verwachtingen en valschen vrede ontdaan; en als zij dus in het gezigt der eeuwigheid volkomen vrede blijken te hebben, dan moeten wij gelooven, dat de vrede Gods hunne harten en zinnen bewaarde door Christus Jezus. Dit schijnt onze afgescheiden vriend te hebben gevoeld en genoten. Hieraan en aan zijne opheffing der handen in de laatste oogenblikken hecht ik meer gewigt, dan wat u schrijft van hetgeen meer tot de visioenen behoort. Hij was, zooals gij te regt aanmerkt, een waar vriend en onbuigzaam pilaar der waarheid; en jaren lang heeft zijn geheele gedrag en onveranderlijk bestaan zijne belijdenis tot eer en aanbeveling gestrekt. En na zulk een langdurig lijden aan eene onherstelbare krankheid, is er toch geen reden om hem terug te begeeren. Onder de zegeningen van het heerlijk Koningrijk daarboven, behoort ook deze, dat ‘niemand der inwoners zal zeggen: ik ben ziek.’ Zij die met een ziekelijk ligchaam te torschen hebben kennen de waarde dier belofte. Wij zijn verzekerd, dat onze lieve vriend tot de genieting derzelve is ingegaan.
Ik ben tans nog al wat onpasselijk, daar ik een aanval van aandoening op mijn borst heb. Waarlijk, wij leven in eene stervende wereld. Laatstleden Zaterdag is mijn vriend Harrison te Leicester uit dit tranendal weggenomen. Medehelpende aan het omhouwen van een boom trof hem een slag op de borst, dat eene ontsteking van het hart langevolge had, onder hetwelk hij bezweek. Hij was een der meest opregte en teederste mijner vrienden. Hoe luide spreken deze dingen tot ons: ‘Bedenk de dingen die boven zijn, niet die op de aarde zijn.’ Vierentwintig jaren zijn verloopen sints ik een winter doorbragt in Sutton Courtney, en voor bijna twintig jaren verliet ik de Engelsche Staatskerk. Mejufv. Lowe, H. Witney en de arme Brookland met zoo vele anderen, die vaak onder mijn gehoor waren, zijn voor de eeuwigheid opgeroepen; en het is alsof deze afgestorvene vrienden ons allen toeroepen: ‘Zijt ook gij bereid!’ Maar de Heere zelf moet onze hulp, onze hoop, ons alles zijn. Op Hem en op Hem alleen moeten wij eeuwig zien, want de zaligheid is in geenen anderen. ‘Hij is de weg, en de waarheid, en het leven; niemand komt tot den Vader, dan door Hem.’
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 84 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

London, 16 Augustus 1855

Mijn waarde vriend!
Ik onderstel, dat het u aangenaam zal zijn te hooren, dat ik door rijke genade hier beter door mijn werk gekomen ben, dan ik mij had voorgesteld. Ik kwam herwaarts onder velerlei vrees en moedeloosheid, maar zij zijn beide naar ligchaam en geest weggevallen. Ik had meer inspanning in Edenstraat, doch ik denk tengevolge van de vuile lucht. In Gowerstraat had ik al de vensters der galerij open, waardoor ik niet de minste verkeerde lucht of benauwdheid ervaarde.
De vergaderingen waren steeds zeer talrijk, en ik mag zeggen mij daar te hebben gegeven. Ik gevoelde niet wat ik zou wenschen, verre vandaar; maar ik moet niet klagen. Ik zie en gevoel mijn groot, zeer groot gebrek en tekortkomingen als Evangeliedienaar. Och Dingsdagavond nog betuigde ik voor de Heere, dat ik toch heter mogt kunnen prediken, — met meer kracht en zalving, en meer ten zegen voor het volk. Altijd schgn ik te kort te schieten bij hetgeen ik geestelijkerwijs behoor te zijn. Ik kom elken dag te kort en zondig met elke ademhaling. 'Welk een schuldenaar aan genade! Wat kan ik dan ook anders aan arme schuldige zondaars prediken?
In Gowerstraat was do eerste kansel, dien ik in Londen beklom, toen ik nu negentien jaren geleden daar predikte voor den heer Fowler, op den 8 Aug. 1836. De kapel bevalt mij bijzonder, en ik weet waarlijk niet waarvoor den Heere het meest te danken òf voor de kapel en dat Hij er mij doorhielp, òf dat Hij het Mijnheer en Mevrouw Clowes in het hart gaf ons zoo liefderijk te onthalen. Hunne woning schijnt bijzonder dienstig voor mijne gezondheid, zoodat ik mag zeggen, over het geheel genomen ik in geen jaren zoo goed mijnen arbeid in London kon verrigten. Ik durf wel niet veel zeggen, aangezien ik op mijne terugreis naar huis weder zou kunnen instorten, maar voor het oogenblik kan ik met alle regt zeggen, in geen twee of drie jaren zoo gezond te zijn geweest. Mijn dienst te Abingdon bezwaarde mij immer naar ziel en ligchaam. Daar zijn vele begenadigde goed ontwikkelde menschen, en zij komen mijlen ver; maar ik gevoel mij zwak in alle opzigten. Ik hoop, dat de Heere met u zal zijn in Gowerstraat. Welk eene verdrukking hebt gij te torschen; doch zullen we stevig zeilen, dan kunnen wij den ballast niet missen. Hetzij verre van ons, dat wij beproevingen en moeiten zouden begeeren, maar wat zijn wij buiten haar?
Uw toegenegen J. C. P.

Brief 85 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Leicester, 26 September 1855

Mijn lieve vriend! Met veel genoegen hoop ik u in October te Stamford te zien,
doch ik kan op geenerlei wijs beloven onder uw gehoor te zullen zijn, aangezien rust behoefte is voor mijn ligchaam; daarbij, ik ben bevreesd dat uwe tegenwoordigheid daar mij zal sluiten; en eindelijk, mijn volk zal zeer teleurgesteld zijn. Ik ben hun maar als een oud lied; maar de Ileere moge uw woord zegenen, wat ik hartelijk wenseh. Ik hoop, dat Mr. P. mijne boodschap letterlijk zal overgebragt hebben; en ik verzeker den heer Grace, dat ik met genoegen hem eene plaats aan mijne tafel, een bed in mijn huis en oegang tot mijnen kansel zal geven.
Met blijdschap hoorde ik dat de heer H. een gezegend sterfbed had. De Heere is getrouw aan het werk van Zijnen geliefden Zoon aan het kruis, en aan het werk des Heiligen Geestes aan de ziel. Wolken en donkerheid moge het werk aan de ziel omringen, gelijk zij zijn rondom Zijnen eeuwigen troon, hoewel Hij zelf een ontoegankelijk licht bewoont; maar des avonds zal het licht wezen. Genade is onsterfelijk, en dat is het genadige voorregt van het volk Gods.
Ik predik hier voor groote vergaderingen.
De genade zij met u.
Uw toegenegen J. C. P.

Brief 86 - J.C. Philpot aan Dhr. S.

Oakham, 30 October 1855

Lieve Vriend!
Het spijt mij, dat ik uwe uitnoodiging, in uwe vriendelijke en toegenegen letteren mij geworden, niet kan aannemen. Ik weet mij bereidwillig te zijn tot den arbeid in ‘s Heeren wijngaard; maar mij ontbreekt de gezondheid en kracht om mijnen wil te volbrengen. Van wege mijne zwakke en teergevoelige borst, kan 4k met Gods hulp voor mijn eigen volk in- en uitgaan. Daarenboven, de wintertijd staat voor de deur, en gewoonlijk ga ik dan hoogst zelden van huis, tenzij naar hier heen en terug, dat inderdaad mijn tweede tehuis is natuurlijk en geestelijk beide.
Afgescheiden van mijn eigen ligchamelijk genot, is er vaak eene begeerte naar betere gezondheid, opdat ik meer in des Heeren werk kan bezig zijn. Doch Hij weet het best wat met ons en door ons te kunnen doen; en wat wij niet kunnen veranderen, zal het onze wijsheid en genade zijn ons aan te onderwerpen.
Ik geloof graag, dat het u bezwaarlijk is de zaak der waarheid te L. aan het licht te brengen en te voleinden. Maar als dit in u een verhoogd gevoel werkt van uwe groote behoefte aan hulp uit het heiligdom, zal het u medewerken ten goede. Deze dingen, of laat ik liever zeggen, deze menschen zijn het meest in schik, als er veel tegenstand en menigerlei pijnlijke beproeving is. Deze maken aan het licht, voor hoever wij opregt zijn in onze liefde tot de waarheid, en dringen ons naar den genadetroon. Wanneer er geene beproevingen zijn zinken wij aldra in een kouden, zorgeloozen staat; en zoo zouden wij dus van haar kunnen zeggen, dat het vermomde zegeningen zijn.
Uw toegenegen.
J. C. P.

Brief 87 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 19 November 1851

Mijn lieve Vriend!
Ik heb uwen brief en boek beide in goeden staat ontvangen. Ik had nog niet veel tijd om het laatste te lezen, doch wat ik er van inzag beviel mij uitnemend. Misschien is de uitdrukking verkeerd, maar zijne bijzondere netheid en krachtige bewoordingen hebben mij weldadig aangedaan. Het heeft veel van een boek, dat gij waarschijnlijk ook wel kent, en het lievelings werkje was van Dr. Johnson, ik bedoel Burtons ‘ontleedkunde der zwaarmoedigheid.’ De korte latijnsche aanhalingen waren toen meer alledaagsche stijl, dewijl het Latijn toen zoo algemeen bekend was als thans het Fransch. Doch afgezien hiervan, zijn er vele nuttige en bruikbare wenken over bevindelijke onderwerpen.
Ik ben laatst begonnen op heel eenvondige wijze enkele korte verklaringen te maken bij het lezen van het hoofdstuk, en ik vind dat het leven en belangstelling wekt in dat gedeelte van den Godsdienst. De meeste onzer hoorders zijn zeer onkundig en hebben behoefte aan onderrigt, waardoor vele duistere en stootende dingen met een weinig verklaring worden opgehelderd. Een mij bekende arme vrouw, maakte zich zeer bezorgd dat de Goddelooze Judas een zoon van Petrus zou geweest zijn (Joh. 13:2), een ander maakte zich druk over (Rom. 11:29) hoe er roeping zonder berouw kon zijn. Een enkel woord zouden deze struikelblokken weggenomen hebben. Menig kind van God had een zegen uit een enkel Schriftvers, of door een regel van het gezang, terwijl de geheele predikatie een ledig geluid voor hen was. ‘Welk eene behoefte hebben wij aan den zegen Gods, en zoo deze niet wordt gezocht of begeerd, is het prediken eene nietswaardige bezigheid.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 88 - J.C. Philpot aan Mevr. Richmond

Stamford, 15 Januarij 1856

Mijn waarde Vriendin!
Ik ben u zeer verpligt voor uw vriendelijken en belangstellenden brief en de uitnoodiging daarin vervat
Met aangenaamheid erlangde ik kennis, dat de Heere uwe gevangenis genadiglijk gewend heeft. Zij heeft veel overeenkomst met een openbaring waarmede ik eens gezegend werd, toen de Heere Jezus mij zoo kennelijk werd voor de oogen van mijn verlicht verstand, en ik zulk eene geloofsbeschouwing had van de twee

onderscheidene naturen in een volkeerlijk Persoon. Dat gebeurde mij op mijn bed zijnde gedurende eene lange ziekte. Ik kan derhalve uwe gevoelens en bevinding volkomen verstaan. Het zal de waarheid dieper en te vaster in uw hart drukken; en schoon die openbaring vaak zal worden betwijfeld of betwist, door duisternis worden verdonkerd, en in verwarring verborgen, toch geeft ze u eene plaats om te staan, die gij vroeger niet kendet.
Het is eene gezegende zaak en een hooge gunst, dat wij eene duidelijke en geestelijke beschouwing hebben van den Persoon van Immanuël. Het geeft aan het geloof een vast fondament, en maakt Jezus alles in allen. Wij zijn u zeer dankende voor uwe vriendelijke uitnoodiging, doch onze geheele familie hebben we tans bij ons, en we kunnen ze onmogelijk aan de bedienden overlaten.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 89 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Oakham, 22 Februarij 1856

Mijn waarde Vriend!
Ik durf u niet belooven eene recensie — mijn gewone manier van boekaankondiging, — van Huntingtons brieven te leveren. Misschien zal ik het doen doch het zal veel afhangen hoe ik in de zaken word ingeleid. Ik kan geene beoordeeling schrijven, tenzij het onderwerp door mij kan behandeld worden tot stichting yan de Gemeente Gods. Ik neem een boek ter liand, meer om als proeve te dienen voor mij zelven, aangaande mijne zienswijze van een onderwerp, dan dat ik het boek zelve zou aanprijzen of veroordeelen. Het werk zelve mag zoo uitnemend goed zijn als het kan, maar wanneer ik van dat of daarmede verwant onderwerp in mijn eigen gemoed geen bepaald voordeel vind, kan ik het niet beoordeclen. Eene boekbeschouwing is bij mij schier als een tekst. Zij moet tot mij komen, ik kan er mij niet indringen; en daarom durf ik u, behalve voorwaardelijk, niets beloven, even weinig als ik durf te beloven over een gegeven tekst te zullen prediken. Hetzij ze goed of slecht zijn, de recenties kosten mij veel tijd en inspanning, en worden met, grooten zorg geschreven. Ik heb een uitgebreide, welontwikkelde en scherp-oordeelende kring van lezers, behalve vele bedillers en. vitters; en ik moet mij niet wagen aan onderwerpen, die mij te veel zijn, of die ik niet Schriftuurlijk of bevindelijk kan behandelen. Schoon niet dadelijk, zal ik misschien de ‘brieven na zijn dood uitgegeven’ ter hand nemen, en de beste tijd daartoe zal zijn als de Engel de wateren beroert.
Aangaande de waarheid Gods gevoel ik nog al veel overeenkomst met u. Zij is mij dierbaar, en ik kan ze koopen noch verkoopen, gelijk de menschen dat willen. Zij wordt verkregen zonder geld en zonder prijs, en voor geen van beide verkocht. Zij maakt alleen vrij, hoe kan ze dan gedeeld worden? Yele kinderen Gods zijn zwak in hun oordeel, en worden, alligt ter zijde afgetrokken, dat ongetwijfeld begeerte wekt om ernstelijk te strijden, voor het geloof, dat eens den heiligen overgeleverd is. Ik ben door genade wat beter, en heb het prediken hervat, maar mijn borst blijft nog gevoelig. Dat en mijn eigen hart zijn mijne twee grootste beproevingen.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 90 - J.C. Philpot aan de Bestuurders en leden der Gemeente van Christus, die tot den Godsdienst zamenkomen in Gowerstreat-kapel, London

Genade, vrede en liefde worde u vermenigvuldigd! Mijne geliefde Vrienden!
Ik heb uwe dringende begeerte, om een tijdlang onder u te komen, en mij, bij goedvinden, later als herder en leeraar in den Heere aan u te verbinden en bevestigen, ernstig en biddend overwogen, en ik zie mij tot het besluit gedrongen, om voor die aanbieding te bedanken.
Van af den beginne kwamen mij telkens twee beletselen voor, die mij onoverkomelijk voorkwamen tenzij de Heere zelf ze op eene bijzondere wijze wegnam.
Vooreerst noem ik den zwakkelijken staat mijner gezondheid, tengevolge waarvan ik vaak verhinderd word de openbare bediening waar te nemen. Dit bezwaar, door mijn eigen volk in dezen omtrek teregt gevoeld, zou te ernstiger wegen in Londen en bij eene groote en meer gemengde vergadering. Daarenboven zou mijne over het algemeen zwakke gezondheid eu vatbaarheid voor koude mij zeer hinderen in die herderlijke bezoeken, krankenbezoek, en zoover als het noodig zou zijn het leiden van begrafenissen bij de leden der Gemeente, wat

met reden van een gevestigd Evangeliedienaar geëischt wordt. Ook kan ik redelijkerwijs niet hopen, dat na zoo veel jaren van slechte gezondheid er hoop op beterschap zou bestaan bij meer gevorderden leeftijd.
Maar ten tweeden gevoel ik met nadruk, dat ik na achttienjarigen dienst over twee gemeenten en vergaderingen, in welken ik mag gelooven, dat de Heere mijnen arbeid gezegend heeft, die verbindtenis niet kan verbreken tenzij ik duidelijk inzie, dat het naar den wil des Heeren is.
Ook mijn volk, zoo te Stamford als Oakham, hebben het denkbeeld van hen te verlaten diep gevoeld, en oordeelen dat mijn heengaan, altant voor een dezer plaatsen, oorzaak zou wezen van de ontbinding der geheele zaak.
Tenzij mij dus den weg duidelijk worde, en de wolkkolom meer kennelijk voor mij heengaat dan tot op heden het geval is, gevoel ik zulk een gewigtigc stap, als waartoe gij mij uitnoodigt, niet te kunnen ondernemen.
Intusschen moet ik bekennen, dat vele omstandigheden opzigtens u en mij zelven de beroeping zeer aannemelijk maakten, behalve genoemde beletsels. Doch ik ben er zeker van, dat het aanvaarden van zulk eene gewigtige betrekking, zonder een duidelijk gezigt dat het den wil en de bestiering Gods is, niet anders kan eindigen dan met smart en teleurstelling zoo voor u als voor mij.
Ik ben lieve vrienden!
Uw toegenegene in Christus, J. C. P.

Brief 91 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Oakham, 24 November 1856

Mijn waarde vriend!
Hel is nu, geloof ik vier- of vijfentwintig jaren geleden, sints wij elkander eerst ontmoetten, en van af dat eerste oogenblik hebt gij mij onafgebroken groote toegenegenheid en achting betoond; veel meer dan ik van de meesten ontvang, en zeer zeker meer dan ik verdiende. Ik dank u wel voor de bewijzen van liefde en achting in uwe laatste letteren betoond, en roken mij verpligt voor uwe aanwijzing der drukfouten. In de eerstvolgende Standaard wordt het hersteld. Het is opmerkelijk, welke fouten de zetters geduriglijk maken, en wat te meer opmerking verdient is, hoe zij aan het meest geoefend oog ontkomen. Elke regel der proef en revisie lees ik minstens drie- of viermaal alvorens ze wordt afgedrukt, en toch, met al mijn zorg ontwaar ik, zoodra ik het werk ontvang, de duidelijkste fouten en misstellingen. Zoo moet het ook in dit geval geweest zijn.
Ik heb een slependen aanval gehad en ben nog niet tot mijn gewone gezondheidstoestand hersteld, hoewel ik gisteren gepredikt heb en er heden niet den minsten last van gevoel. Het is zoo, ik predikte slechts éénmaal, en niet lang noch luide. Ik geloof, dat deze krankheid niet geheel onvoordeelig voor mij geweest is, aangezien ik tijdens baar veel gebed en overdenking had, en met zegen en genoegen het Woord van God las. Er moet, vooral in de bediening, tijden zijn, waarin men zoowel oplegt als uitdeelt. Er is, om zoo te spreken, ook een handelen in Goddelijke zaken, waardoor de ziel verrijkt wordt niet Hemelsche schatten. Afzondering en eenzaamheid, waaraan ik bijzondere kennis heb. zijn zeer gunstige gelegenheden tot belijden, overdenken en zelfbeproeving; en wanneer het gemoed met de gewigtige dingen der eeuwigheid bezig is, is er een uitgaan tot den Heere in gebed en smeeking om die zegeningen, aan welke we de dringendste behoefte gevoelen. Op onderscheidene tijden heb ik gedurende mijne krankheid zóó vele oogenblikken doorgebragt. En bij tijden ging daarmede gepaard een zorgvuldige bepeinzing van Gods Woord, bijzonder een der Zendbrieven van het Nieuwe Testament. Verstand en oordeel dienen bezield en bevestigd in de waarheid Gods; en een Evangeliedienaar of schrijver wiens verstand niet onder de openbaring van Gods waarheid is, en haar zijn vermaak en welbehagen rekent, zal de Gemeente Gods weinig ten goede zijn. In dit opzigt is er heden ten dage bij vele dienaars een groot gebrek. Er is veel gesnap en bezoeken van huis tot huis, niet als Goddelijke onderwijzers; maar uit enkel maatschappelijk belang, zoo niet minder edel beginsel wordt de kostelijke tijd vermoord, en het gemoed verstrooit tot dat do ziel gelijk wordt aan den hof van een luiaard. Het is zoo, mijne gebrokkinge gezondheid is voor een groot deel oorzaak,
dat ik voor deze dingen bewaard blijf, en zoo kan ze, om deze en meer andere redea, zelfs een zegen genoemd worden, altans ten zegen worden.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 92 - J.C. Philpot aan Dhr. Tips te Rotterdam

Stamford, 30 October 1857

Lieve vriend, en naar ik vertrouw, broeder in den Heere van leven en heerlijkheid.
Met veel belangstelling en genoegen ontving en las ik uwe vereerende letteren, welker inhoud ik nog al met eenige gemakkelijkheid kon vatten. Doch, schoon ik genoeg bekend ben met de Nederlandsche taal om ze te kunnen lezen, ben ik toch niet genoeg op de hoogte van haar spraakeigen en taalregels, om ze te kunnen schrijven. Ik neem daarom gaarne uw vriendelijk voorstel aan om in mijn eigen taal aan u te schrijven, die gij schijnt te verstaan, en in dewelke ik mij zoo hoop uit te drukken, dat het door u gemakkelijk verstaan wordt en mij niet moeilijk valt.
Het berigt in uwen waarlijk belangrijken en geestelijken brief, dat vele mijner leerreden in het Nederlandsch vertaald en wijd verspreid zijn onder het beproefde en verdrukte volk van God in uw land, heeft mijne ziel verootmoedigd en verteederd voor den Heere, en ik mogt Zijnen heiligen Naam danken voor Zijne goedertierenheid en wondere genade, om van zulk een zondig en omvaardig middel als ik mij zelve gevoel te ziin Zich te willen bedienen, om Zijnen genadigen en heerlijken Naam te verbreiden, niet alleen in mijn eigen land, maar ook in den vreemde (2 Cor. 2:14.) Ook wrocht het bij mij een smeeking tot Zijne genadige Majesteit, dat Hij mij voorts mogt gebruiken als een middel in Zijne liand, om het Evangelie Zijner souveroine, onderscheidene en allesovervloeijende genade uittebreiden. En wat de zaak te wonderlijker voor mij maakte is, dat het alles buiten mij is omgegaan, en dat ik niets van dat alles wist totdat het aangename berigt mijne ooren bereikte. Evenzoo geschiedde het in dit land; want behalve twee of drie kleine geschriften, nu twintig jaren geleden door mij uitgegeven, heb ik nooit iets gedaan tot de verspreiding mijner eigen leerreden in ons land, maar liet de geheele zaak in des Heeren handen, wetende, dat zoo ze waardig waren te leven en verspreid te worden het wel geschieden zou, en zoo niet, welnu, dat ze dan sterven.
Het is misschien niet onbelangrijk voor u en de lezers mijner leerreden in Nederland, te weten, hoe zij eerst in dit land aan het licht kwamen. Gij zult veelligt weten, dat ik opgevoed ben in de Kerk van Engeland, onze groote nationale Staatsinrichting, en gestudeerd heb aan de Uuiversiteit te Oxford, alwaar ik, met alle bescheidenheid zij het gezegd, mij zeer onderscheidde in de kennis van de Grieksche en Latijnsche letterkunde. Ik werd in de bediening in de Engelsche Kerk bevestigd in het jaar 1828, zijnde toen nog geen zes-en-twintig jaren oud. Ik vertrouw dat de Heere anderhalf jaar te voren, mijne ziel had levend gemaakt, en mij door Zijnen Geest en genade iets geleerd had beide van zonde en zaligheid. Doch ik was toen nog blind voor de dwalingen en de verdorvenheden der Staatskerk In de jaren 1830 en 1831 had ik veel met krankheid te worstelen, en aangezien de eeuwige dingen met te meer kracht en gewigt op mijn hart begonnen te drukken, en het werk des Heeren steeds dieper in mijn hart inging, zag ik te duidelijker en gevoelde ik te scherper de misslagen en kwaden der Engelsche Kerk; en na eenige jaren van beproeving en gebed tot den Heere om mij te leeren en te leiden, vond ik mij, in het voorjaar van 1835, gedrongen mij van haar af te scheiden, hoezeer ik daardoor ook vaarwel zeide aan een goed inkomen, dat ik van haar trok, en op eens al mijne vooruitzigten van toekomstige bevordering, welke grootendeels van haar afhankelijk waren, moest opgeven. Op dien tijd liet mijne gezondheid veel te wenschen over, ik was zonder eenige bezitting, en had ook geen uitzigt op iets; maar even als Abraham ging ik uit op de roeping Gods en mijner conscientie, niet wetende waarheen, en door rijke genade werd ik gesterkt, met Mozes de versmaadheid van Christus meerder rijkdommen te achten dan de schatten van Egypte. Niettemin werd mij, als antwoord op de gebeden van een geestelijken vriend, al spoedig eene deur geopend om buiten de Staatskerk het Evangelie te prediken, en sints dien tijd heb ik eene bediening onder de Particuliere Baptisten, — eene Godsdienstige benaming in ons land gegeven aan degenen, die vasthouden aan den doop — d. i. indompeling, zooals gij het woord doop en doopen in uwe overzetting teregt heb behouden — der geloovigen alleen, en evenzoo dat het Avondmaal des Heeren overeenkomstig Apostolisch gebruik, beperkt blijft tot de gedoopte geloovigen, zich houdende aan de leerstellingen die gemeenlijk genoemd worden de leer der genade, en die zoo duidelijk geformuleerd zijn door uwe vaderen in de Synode te Dordrecht.
Sedert het jaar 1837 heb ik de gewoonte eenmaal in het jaar, in den zomertijd naar Londen te gaan, om daar, zoowel als op andere plaatsen waar ik het Evangelie predik, ook het Woord des levens te verkondigen, schoon mijn gevestigd verblijf en bediening voornamelijk is in de stad, van uit welken ik dezen brief dateer, en nog eene andere omtrent twaalf mijlen van hier gelegen.
Toen ik in den zomer van 1839, op mijn jaarlijks bezoek in de hoofdstad was, predikte ik in Zoar-kapel, groot Aliestraat eene leerrede, die onlangs in het Nederlandsch is overgezet door J. Nieuwland, en uitgegeven door

J. Campen te Sneek in zijn ‘Eerste Zestal leerredenen van J. C. Philpot’, over Psalm 106:4, 5, ten titel hebbende: ‘De begeerte des harten van elken wedergeborene’.
Deze leerrede werd geheel buiten mijn weten opgeteekend en uitgegeven in eene serie genoemd: ‘De Stuiver preekstoel,’ maar ik zag handschrift noch gedrukte leerrede, voor dat ze verkrijgbaar was gesteld. Deze leerrede evenwel, die zeer getrouw weergegeven was vond zulk eene snelle en verbazend grooten aftrek, dat er, naar ik meen bijna twintig uitgaven van verkocht zijn. Natuurlijk, moedigde deze eerstelinge den uitgever zeer aan en scheen zeer voordeelig te zijn, zoodat sints dien tijd de heer Paul en andere uitgevers zich mijne bezoeken te Londen hebben ten nutte gemaakt, door mijne leerrededen op te teekenen en uittegeven, waardoor er nu reeds velen het licht zien, en onder dezen verscheidenen zijn uitverkocht Evenzoo zijn ze op andere plaatsen in het licht verschenen. En dit alles is buiten mijn toedoen geschied, en laat ik mij niet in met den verkoop, noch trek ik eenig stoffelijk voordeel van haar. Doch om mij te vrijwaren van de onvermijdelijke misslagen, die zouden kunnen ontstaan wanneer ik zelf ze niet eerst overzag, zoo krijg ik eene proef aleer ze uitkomen, en dus krijg ik ze nu allen onder mijne oogen.
De leerredenen, die gij zoo vriendelijk waart mij te zenden door den heer Bayfield, heb ik, zoover ik daartoe tijd en gelegenheid had nagezien, en schijnen over het algemeen getrouw en naar eisch vertaald. Het eigendommelijke der beide talen verschilt zoo veel, dat het niet mogelijk is in het Nederlandsch altijd den eigenaardigen stijl der volzinnen in het Engelsch te behouden, waarin veel van de kracht en duidelijkheid der Engelsche taal bestaat. Ook is het wel niet doenlijk om bij eene improvisatie (en al mijne leerreden worden volkomen voor de vuist uitgesproken), zoo duidelijk en nauwkeurig in gedachten en bewoordingen te zijn, als bij eene geschrevene rede kan gegeven worden. Ja, zoo ver de Heere mij er toe bekwaamt, doe ik mijn best om ze zoo duidelijk, beslist en krachtig mogelijk te maken, opdat de bazuin geen onzeker geluid zou geven (1 Cor. 14:8). Ik weet dat de leerreden veel gelezen worden in ons land, en ook door alle klassen, beide rijk en arm, beschaafden en minder-welopgevoeden. Daarenboven bekend met den veelzijdigen tegenstand van het vleeschelijk verstand tegen de waarheden door mij gepredikt, en hoezeer zich velen, zouden verheugen als zij mij van een verkeerd woord konden beschuldigen, zoo doe ik wat ik kan om elke gelegenheid af te snijden bij degenen, die oorzaak zoeken om door mij de waarheid des Evangelies te kwetsen. Maar ook ben ik verzekerd, dat wat ook de leerreden mogen zijn, er nog altijd meer woont in Christus, want ‘het is des Vaders welbehagen geweest, dat in Hem al de volheid wonen zou,’ (Col. 1:19); en bij Efeze 1: 3 luidt het, dat ‘God ons gezegend heeft met alle geestelijke zegeningen in de Hemelen in Christus.’ Het zal dus onze wijsheid en genade zijn altijd te zien op dezen gezegenden Jezus (Jes. 14:22; Hebr. 12:2); en Hem te leven, gelijkerwijs de Apostel van zich zei ven getuigt. (Gal. 2:20) Op deze wijze ontvangen we uit Zijne volheid (Joh. 1:16), eten Zijn vleesch en drinken Zijn bloed, en zoo wonen wij in Hem en Hij in ons (Joh. 6:56.) Dat er maar veel gebed en smeeking bij ons zij tot de Heere, om Zijne onderwijzing en zegen. Dit is de les ons door Jacobus (1±5) gegeven, en dezelfde Apostel beschrijft ons de gezegende natuur dier wijsheid, welke van boven is, en benevens alle andere goede gaven en volmaakte giften afdaalt van den Vader der lichten (Jac. 3:17; 1:17.) De belofte luidt: ‘Al uwe kinderen zullen van den Heere geleerd zijn, en de vrede uwer kinderen zal groot zijn’, (Jes. 54:13); en deHeerezelf zegt ons welke de uitwerkselen dezer Goddelijke onderwijzing zijn, (Joh. 6:45): — Tot Jezus te komen om zaligheid, vergeving, vrede, heiligmaking, overwinning over onze boezemzonden, is de vervulling der verklaring, dat een iegelijk die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, tot. Christus komt. Niet een naam, noch eene regtzinnige belijdenis, noch Jezus slechts Heere te noemen, kan de ziel behouden van dood en hel. Er moet een levend geloof, eene goede hoop door genade zijn (1 Thess. 2:16), en eene geestelijke liefde in het hart uitgestort door den Heiligen Geest (Rom. 5:5), om de ziel zalig te maken en te zegenen. Het is dus niet slechts de regtzinnigheid der belijdenis die een Christen onderscheidt, maar dat werk des gezegenden Geestes aan Zijn hart, waardoor hij de waarheid verstaat en tot zijne zielsvreugde ondervindt, dat de waarheid hem vrijmaakt. (Joh. 8:32)
Er is eene gezegende éénheid des Geestes onder allen, die waarlijk van God geleerd zijn. Zij zijn bemind door een zelfde eeuwige liefde, en verlost door een zelfde dierbaar bloed, worden geregtvaardigd door eene zelfde geregtigheid, worden geleid door eenen zelfden Geest, en reizen naar hetzelfde gelukzalige en Hemelsche tehuis. Ook spreken ze allen dezelfde taal; want al spreken ze in den staat dezes tijds de een Engelsch, een ander Nederlandsch, een derde Duitsch, nogtans spreken zij allen eene reine taal, naar des Heeren eigene genadige belofte (Zef. 3:9)
Ik dank u zeer voor uwe vriendelijke uitnoodiging om te Rotterdam te komen, maar ik kan ze niet opvolgen, aangezien ik te veel gebonden ben in het werk der bediening. Daarenboven heb ik sints vele jaren een zwakke gezondheid, zoodat ik niet kan uitgaan gelijk zoo velen, die meer beweldadigd zijn met ligchamelijke

gezondheid en sterkte. Doch het heeft den Heere behaagd mijne geschriften te verspreiden onder degenen, die Zijne waarheid verstaan en liefhebben, en ik hoop dat ze velen ten zegen zijn geweest.
Mijne vrienden in Engeland verblijden zich zeer, dat mijne leerreden in uwe landstaal overgezet en verspreid geworden zijn onder de geloovigen in Christus Jezus in Nederland. Velen weenden van blijdschap over uwe letteren, die ik in het Engelsch vertaald en in de Evangelische Standaard opgenomen heb. Aangezien van dit tijdschrift bijna 10.000 exemplaren verspreid worden, heeft dit uwen brief wijd verbreid. Men heeft mij verzocht mijn antwoord aan u op dezelfde wijze openbaar te maken, doch tot heden eb ik daaraan geen gevolg gegeven. Het is een zegen bevorderlijk te zijn aan eens anders blijdschap, en een medearbeider te wezen van denzelfden gezegenden Heere. Dewijl er een handelsverdrag tusschen Nederland en Engeland bestaat en deze met elkander de waren dezes levens uit- en inkoopen, zoo zij er ook, met de hulp en zegen Gods, eene geestelijke wisseling van die Hemelsche goederen, welker bezit den eigenaar inderdaad rijk maakt. Zoo mijn mond iets sprak of mijn pen iets schreef, dat aan mijne geloovige broeders en zusters in Nederland gezegend werd, dan zij den Heere daarvan allen prijs, eer en heerlijkheid. Al het waardig kennen weten of genieten is enkel Gods gave, en Hem zij daarvan toegebragt eeuwig roem en prijs, zoo door de lijdende heiligen hier beneden als de verheerlijkte geesten boven.
Mijne christelijke liefdegroet aan uwe vrouw en allen, die den Heereen Zijne Waarheid liefhebben.
Uwe toegenegene in de waarheid des Evangelies, J. C. P.

Brief 93 – J.C. Philpot aan de Gospel Standard, Goede tijding uit een ver land

Stamford, 18 November 1857; overgenomen uit de Gospel Standard van 1 December 1857

Ik heb altijd grooten afkeer om mij zelven in het openbaar meer op den voorgrond te plaatsen dan volstrekt noodzakelijk is, waarom ik zeer geaarzeld heb de volgende letters aan de lezers van de Evangelische Standaard onder de oogen te brengen; maar dewijl velen mijner vrienden, die er kennis van namen, hare lezing zeer belangrijk vonden, en zich met mij verheugden in de blijde tijding die ze behelsden, heb ik hunne uitdrukkelijke wenschen niet willen afslaan, maar besloten ze meer algemeen bekend te maken; en ik meen hiermede begeerte te hebben de heerlijkheid en eer Gods te zoeken. Afgescheiden van alle persoonlijke aanmerkingen behoort het toch onze harten te verblijden, als wij zien dat de Heere ook Zijn volk heeft in andere landen zoowel als in ons land. Natuurlijk, waar het eigen zelf mede in de zaak begrepen is, daar is het vreeslijk moeijelijk een regtvaardig oordeel te oordeelen, maar aangezien ik geheel niets in deze zaak deed, en wel weet dat de waarheden, die ik gepoogd heb voor te stellen, alleen aannemelijk zijn bij arme en nooddruftige kinderen Gods, zoo kan de vertaling mijner leerreden in het Nederduitsch, en de wijde verspreiding, die ze in Nederland erlangden toch ook eenig bewijs zijn, dat deHeeredaar een volk heeft dat Zijnen naam liefheeft en vreest. Evenwel zal eene enkele toelichting noodzakelijk zijn om de omstandigheden te beter te verstaan, die met het schrijven van den eersten der volgende brieven gepaard gingen of noodzakelijk maakte.
Eenigen tijd geleden ontving ik een zeer vriendelijk en lief briefje van een Evangeliedienaar in London, die mij meldde, dat hij in Gods voorzienigheid zeer onlangs Nederland had bezocht, en dat hij te Rotterdam een Hollandsch heer ontmoet had, die hem vroeg of hij mij ook kende en aan hem mijn adres kon verschaffen. Op zijn bevestigend antwoord, liet de heer hem onderscheidene boekdeelen mijner preken zien, die vertaald waren in het Nederlandsch, en die naar hij zeide, veel gelezen en hooggewaardeerd werden door de kinderen Gods in Nederland. Aangezien hij mij meldde, dat hijveelligt spoedig weder naar Rotterdam ging, had ik ZEd. in mijn antwoord verzocht, of hij aan zijn Hollandsche vriend wilde zeggen, dat een brief van zijne hand mij zeer welkom zou wezen. De eerste brief, dien ik uit het Nederlandsch zoo getrouw vertaald heb als twee talen, zoo verschillend in taaleigen, mogelijk toelaat, werd mij gezonden naar aanleiding van mijn antwoord.
De tweede brief, in het Engelsch geschreven, werd mij gezonden door een der uitgevers mijner leerreden in hetzelfde land, en heeft hoegenaamd niets te maken met den eersten.
Ik moet bekennen bij het ontvangen dezer blijde tijding gevoelde ik een verteedering en verootmoediging in mijne ziel, en mogt des Heeren genadigen naam loven en prijzen, dat Hij Zich zoo ontfermend verwaardigde om zulk eenen te willen gebruiken, die te onwaardig is dat Hij Zijnen Naam op de bezoedelde lippen neemt. Schoon mijne gebeden en smeekingen steeds tot de Heere zijn, om mij ten zegen te stellen voor de zielen van zijn volk, nogthans heb ik noch hier, veel minder in een vreemd land, ooit getracht noch zoeken te verspreiden iets, dat door mij gesproken of’ geschreven werd, zeer wel wetende hoeveel vleeschelijke hoogmoed en zelfverheffing zich met deze dingen mengen, en volkomen bewust, dat het bij de Heere alleen is wien en wat

Hij belieft te zegenen. Mijn gevoelen desaangaande was immer, dat zoo iemand sprak of schreef in den naam des Heeren, wat het leven en verspreiding waard is, Hij daaraan leven en uitbreiding zal geven; en zoo niet, welnu, dat het sterve en tot niet worde.
Daarenboven ben ik tot het laten drukken van den eersten brief gekomen, omdat ik onderstelde, dat de lezing daarvan iets zou kunnen bijdragen tot de kennis van den tegenwoordig Godsdienstigen staat in Nederland, en hoezeer er ook een donkere wolk van ongeloof en ontkenning zich over dat land uitbreidt, er uogthans kennelijk lichtstralen doorbreken.
J. C. P.

Brief 94 - J.C. Philpot aan Dhr. R. Healy

Stamford, 25 Februarij 1858

Mijn waarde Richard!
Het verheugde mij eenige letteren van u te ontvangen, en met nog meer blijdschap vernam ik, dat gij eens weder uw Eben- Haëzer mogt oprigten, gedenkende dc liefde en getrouwheid eens Verbonds-God. Te midden van al onze ellendige afkeeringen en afdwalingen van het eenige wezenlijke Voorwerp onzer zielsbegeerte, en te midden van al onze verzoekingen en beproevingen, blijft Hij dezelfde ‘gisteren, en heden en tot in eeuwigheid.’ Wanneer wij in een afgezakten toestand verkeeren, en beginnen na te denken over ouzo vreeselijke afwijkingen, dan verwachten wij kastijdingen slag op slag; maar des Heeren gedachten zijn niet onze gedachten, noch Zijne wegen onzo wegen. Hart zegt:
‘Ik wendde mij naar de hel, Hij bragt mij naar den Hemel.’
Evenzoo als de arme schuldige, zich zelfveroordeelende ziel tuchtiging verwacht en kussingen krijgt, fronsels meent te zien en toelagchingen verneemt. En deze onverdiende barmhartigheid, deze onverwachte en schier ongehoopte genade doet de ziel versmelten in boetvaardigheid, liefde en gehoorzaamheid. O wat zijn wij toch arme nietelingen; hoe ledig van alle kracht en soms ook van alle wil om ons te wenden tot onzen besten, onzen eenigsten Vriend de gezegende Jezus, dien wij liefhebben met geheel ons hart en ziel, en Wien wij nogtans zoo dwaas en snood kunnen verlaten! O hoe heb ik gezondigd tegen en voor Zijne gezegende Majesteit! Somtijds gevoel ik weenende hoezeer ik in Zijne reine en heilige oogen gezondigd heb; maar alles wat ik doen kan, en dat nog wel alleen door Zijne genade, is mij steeds wederom te wenden naar Zijn verzoenend bloed, dat dierbaar bloed, dat reinigt van alle zonden. Ik geloof dat gij, zoo als Huntington het uitdrukt, de linie gepasseerd zijt; gij zult niet moer proeven den gal en alsem van onvergeven zonde, maar ongetwijfeld zult gij ook uwe maat van beproevingen, verzoekingen, smarten en moeiten hebben. Zonder deze zou uwe ziel al spoedig aan het stof kleven, en gij zoudt uw tehuis en gelukzaligheid hier zoeken.
Wij waren allen zeer verheugd methet berigt, uwer lieve vrouw voorspoedige bevalling. Dat is een zware proeftijd voor een man. Ik kan mij best uwe beproevingen en oefeningen voorstellen. Wij weten wat wij ons waardig hebben gemaakt; en gevoelen dat als de Heere onze vrouw wegnam of ons een misvormd kind gaf, wij niets anders kregen dan wat wij volkomen verdiend hadden. Maar Hij is ons beter dan al onze vreeze; Hij handelt niet met ons naar onze zonden, en vergeldt ons niet naar onze ongeregtigheden. Mogt het steeds onze begeerte zijn, meer te leven tot Zijn roem en eer. Ik geloof langzaam beterende te zijn, maar dan ook langzaam. Ik gevoel het kruis en de afscheiding van de vrienden. Zoo veel krankheid is een zware beproeving en drukt mijn gemoed, doch ik geloof iets te leeren in den oven.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 95 - J.C. Philpot aan Dhr. G. Tips

Stamford, 29 Junij 1858

Mijn waarde Vriend!
Ik stel mij voor, dat zoo gij wist hoezeer mijn tijd bezet is door tallooze werkzaamheden, gij zoudt mijne verontschuldiging wegens langer uitstel dan ik beloofd bad in het beantwoorden van uwen brief gereedelijk aannemen; maar aangezien ik binnen kort mijn jaarlijks bezoek te London denk te ondernemen, wil ik niet langer uitstellen met u te schrijven.

Ik vertrouw dat de gezegende Heere,die u geroepen heeft door Zijne onderscheidene genade, die Zijne vrees in uw harte plantte — eene dierbare Nieuwe Verbonds zegen, (Jer. 32:40), — die u overtuigd heeft van uw verloren en reddeloozen staat van nature, en u gegeven heeft te gelooven in den Zoon Zijner liefde (Fil. 1:29; Ef. 2:8), ook Zijn Goddelijk werk voortzet in uw hart (Fil. 1:6,) en bekwaam maakt tot de erve der heiligen in het licht. (Col 1:12) Het is een zeer rijke en onuitsprekelijke barmhartigheid, dat Jezus degenen, die Hij liefheeft tot aan het einde bemint (Joh. 13: 1), en dat Zijn schapen nimmer zullen verloren gaan, en niemand hen uit Zijne hand zal rukken. Dit is de groote zekerheid van Gods heiligen; want hunne aangeboren zondigheid en zwakheid is zoo groot, de satan is zoo listig en sterk, de zonde zoo krachtig en bedriegelijk, en de wereld zoo verstrikkende en betoverende, dat buiten de bijzondere en onophoudelijke genade Gods zij gewisselijk zouden omkomen, en een gewisse en ontzaggelijke schipbreuk lijden aan hun geloof. Maar de leden van het verborgen ligchaam, waarvan Jezus het verheerlijkt Hoofd is (Ef. 1:22; Col. 1:18), kunnen evenmin verloren gaan als Hij zelve, want zij zijn met Hem vereenigd door een daad van souvereine genade, hun gegeven in Christus Jezus voor de grondlegging der wereld (Ef. 1:4), en alzoo eigen leden van Zijn ligchaam, van Zijn vleesch en Zijn beenen (Ef. 5:30), kunnen de leden niet meer verloren gaan dan het Hoofd. Zoudt gij gewillig den top van uwen kleinen vinger laten afsnijden, of laten verderven? Zoude het een volkomen ligchaam zijn wanneer er een lid ontbrak? De Hoogepriester onder de bedeeling der Wet moest zonder gebrek zijn. Hij mogt geen ligeliamelijk gebrek noch te veel hebben (Lev. 21:17—21). Evenzoo is het met den gezegenden Jezus, de groote Hoogepriester over het huis Gods (Ilebr. 10:21). Zijn ligchaam is een volmaakt ligchaam, volkomen in den gemoede Gods, gelijk de Heilige Geest het beschrijft Ps. 139:16. Alvorens een architect een huis of eenig ander gebouw bouwt, heeft hij het plan bij zich zelven zorgvuldig getrokken; en daarna op het papier gebragt. Terwijl het gebouw gemaakt wordt hebben de toeschouwers weinig bevatting van het ontwerp van den bouwmeester en de schoonheid van het gebouw; doch hij weet waar elke steen moet gelegd worden, en wanneer het geheel voltooid is, dan is het niets dan de uitvoering van zijn oorspronkelijk ontwerp. Alzoo in de genade: de Gemeente Gods wordt bij een gebouw vergeleken (1 Cor. 3:9; Hebr. 3: 6; 1 Petr. 2:5). De steenen, uit welke dit geestelijk gebouw bestaat zijn ‘levende steenen,’ dat is: steenen Gode levend gemaakt door Zijne wederbarende genade; en door hunne vereeniging en gemeenschap met den Heere en met eikanderen, wassen zij op tot een heiligen tempel in de Heere, te zamen gevoegd zijnde tot eene woonstede Gods in den Geest. (Ef. 2:21, 22).

Te midden van vele dwalingen en al het verval van het geloof, bevinding, ijver, hoop en liefde van die groote en godzalige mannen, die eens de bolwerken en heerlijkheid van uw land vormden, is het eene barmhartigheid, dat de Heere iioor een zaad heeft in uw vaderland, dat Hem dient. Die zelfde hooge en lagere scholen, welke opgerigt werden om fonteinen der waarheid te zijn, die hare genezende stroomen over het land zouden verspreiden, zijn nu geworden bronnen van doodelijk vergift en dwalingen. Het is omtrent wat ons beschreven wordt van de ster, genoemd Alsem, die Johannes uit den Hemel zag vallen, brandende als een fakkel, en die viel op cle rivieren en op de fonteinen der wateren. (Openb. 8:10, 11.) Wanneer de bronnen vergiftigd zijn in haar ontstaan, zoo moeten ze noodzakelijk dood en verderf medevoeren waar zij hare wateren voeren. Maar aan de discipelen des Heeren is eene dierbare belofte gegeven, dat zoo zij iets doode lijks zullen drinken het hen niet zal schaden. (Mark. 16:18). Terwijl dus de kinderen der Goddeloozen gretiglijk den vergiftigen beker leegdrinken, die gevuld is met den wijn van den wijnstok van Sodom, en van de velden van Gomorra, welker wijn vurig drakenfenijn is, en een wreed adderen vergift (Deut. 32:33), verwerpen Gods kinderen dien doodelijken droesem, en drinken alleen druivenbloed, reinen wijn (vs. 14). De wijze moeder van koning Lemuël gaf haren zoon eene uitnemende les, als zij hem aanbeval ‘sterken drank te geven, die verloren gaan, en wijn dengenen, ‘die bitterlijk bedroefd van ziele zijn’(Spreuk. 31: 6). Wanneer wij een oog krijgen in de ellendigheid waarin wij door de zonde geworpen zijn, dan zal de reine wijn der Evangelische genade gepast zijn voor onzen verloren staat. Als Gods heiligheid en geregtigheid aan het geweten ontdekt worden, en wij beginnen te zien en te gevoelen de diepten van Adams val, dan zien wij af van ons zelven ter zaligheid, die wij in onze gevallen natuur noch in ons diep bedorven en ongeloovig hart niet kunnen vinden. Wanneer wij dan, door het levend geloof, eene beschouwing krijgen van den Zone Gods als de Middelaar Gods en der menschen, — wanneer wij met het geloofsoog aanschouwen het bloed des kruizes, en de volle en volkomene verzoening die Hij als het Lam Gods voor de zonde aanbragt, — dan omhelzen wij Hem hartelijk als ‘van God ons geworden tot wijsheid, en regtvaardigheid, en heiligmaking, en verlossing.’ (1 Cor. 1:30)

Wij zien en gevoelen dat er zaligheid in Hem is, en in geenen anderen’. (Hand. 4:12); en als deze zaligheid wordt gezien en ervaard als Gode waardig en ons passende, dewij! zij voldoet aan al de eischen van Gods heilige Wet, en haar verheerlijkt door eene geheel eenige gehoorzaamheid, zoover de onze overtreffende als do Hemel de aarde en God den menscli overtreft, — dan omhelzen wij haar als onze regtvaardigende

geregtigheid en bedekkend kleed voor de oogen Desgenen, die buiten Christus een verterend vuur is (Hebr. 12:29).
Deze waarheden, hoe ook verwaarloosd of veracht, zijn de leer, die naar de Godzaligheid is, die God ontdekt heeft in Zijn Woord der waarheid en door eene Goddelijke kracht bekend maakt aan de harten dergenen, die Zijnen grooten en heerlijken naam vreezen. Omdat de mensclien met een verdorven verstand, die beroofd zijn van de waarheid, en meenen, dat de Godzaligheid een gewin is (1 Tim. 6:5), de waarheid Gods verdraaid hebben, nogthans kunnen hunne Goddelooze en dwalende omkeeringen in geenen deele de Goddelijke openbaring bederven. Zij hebben Gods reine Woord niet kunnen bezoedelen, noch verbergen voor het volk. Zij kunnen, en ook doen zij het, zich zelven en hunne ellendige volgelingen misleiden; maar zij kunnen noch zullen ooit de uitverkorenen Gods misleiden (Matth. 24:24). Allen, die van God geleerd zijn zullen aan hunne betoverende dwalingen ontkomen, want dezulken is een zalving des Heiligen gegeven, en zij weten alle dingen. Deze zalving, die zij van den Heere ontvangen hebben, blijft in hen; zij leert hen van alle dingen, en is waarheid en geen leugen, en de vrucht derzelve is, dat zij in Christus blijven (1 Joh. 2:20-27). Ik hoop, dat mijn lieve vriend meer en meer zal gevoelen eigen zwakheid en hulpeloosheid, en steeds meer geloovig en standvastig zal mogen zien op den Heere Jezus Christus. Gij zult nooit iets goeds in u zelven vinden, want des Apostels eigen getuigenis luidt: ‘Ik weet, dat in mij, dat is in mijn vleesch, geen goed woont,’ Aangezien mijne leerreden vaak in vergaderingen gelezen worden, wanneer een leeraar ontbreekt, en zij, die de waarheid kennen en liefhebben over het algemeen ongeoefende en ongeletterde menschen zijn, zorg ik zulke woorden en uitdrukkingen te vermijden, die boven het bereik zijn van onopgevoede menschen. Zelve welopgevoed en van nature verzot op de letterkunde, niet onbekend met de oude en nieuwe talen, is het soms moeijelijk mij altijd gepast en duidelijk voor mijne toehoorders uittedrukken. Doch ik weet, dat mij de Heere eene begeerte gegeven heeft, om aftedalen tot menschen van den laagsten staat, en ik bereid ben en zoek te spreken met die ongekunstelde, duidelijke woorden, welke alle klassen van menschen past, niet te hoog voor het volk en niet te laag voor den hoogeren stand. Mijne begeerte is de genade Gods te verheffen, zaligheid te verkondigen alleen door het bloed en de geregtigheid van den Heere Jezus Christus; aantewijzen de zondigheid, hulpen hopeloosheid des menschen in zijnen natuurstaat, en zoover ik kan uitschetsen de levende ondervinding van Gods heiligen in hunne beproevingen, verzoekingen en smarten, en in hunne vertroostingen en zegeningen. Dit alles brengt zijne beproevingen en arbeid mede; maar ik zou niet weten waartoe wij anders leven dan, voor zoover wij kunnen, bevorderlijk te zijn aan het Koningrijk van Christus, aan de heerlijkheid Gods en het welvaren van de heiligen des Allerhoogsten; en als de Heere mij, in Zijne voorzienigheid en genade, geroepen heeft tot de hooge eer der bediening in Zijnen Naam, zoo behoort het mijn zoeken te zijn, gelijk ik ook doe, Zijne genade en heerlijkheid te verkondigen, en dat zoo trachten te doen, dat het door God den Heiligen Geest kan worden toegepast, en gezegend aan de zielen van Gods heiligen.
Den staat waarin ik mij geplaats vind heb ik zelf nooit gezocht, en de gedachte daarvan is mij menigmaal tot troost. Mijne natuurlijke begeerte zoude zijn een stil en afgezonderd leven, aangezien ik de gevaren en beproevingen ken, waaraan een meer openbaren en hoogen levensstand den mensch bloot stelt. Vele oogen zijn op hem om zijne gangen natespeuren — deze wachten ten goede, gene ten kwade; sommige als vrienden, andere als vijanden; eenigen als medehelpers zijner blijdschap, en anderen als tegenstanders en zoover het toegelaten wordt, vervolgers, omdat hij een Evangelie predikt hetwelk zij haten.
De worsteling tusschen waarheid en dwaling, vrije genade en vrije wil, Christus en Belial, Hemel en hel, gaat steeds voort zoowel in ons land als in het uwe; do sterkgewapeude bewaart zijn hof in menig hart, en geeft het niet over tenzij er iemand over hem komt die sterker is dan hij, en die zijne geheele wapenrusting, waarop hij vertrouwde, wegneemt en den buit rooft Als wij aan de zijde van Christus staan, hebben wij te rekenen op veel tegenstand, uit- en inwendig beide, op menigerlei verdrukkingen, beproevingen en verzoekingen, om zoowel de wezenlijkheid en sterkte van ons geloof te bewijzen als om die mededeeling van wijsheid en kracht uit Zijne volheid ons te verstrekken, zonder welke alle eigen pogen zonder waarde en nutteloos zijn.
Met blijdschap verneem ik, dat er ook in Nederland een arm en verdrukt volk is, dat op den Heere vertrouwt, en Zijne waarheid kent en bemint. Met veel genoegen en belangstelling heb ik de voorreden gelezen, die voor de verschillende uitgaven mijner leerreden geplaatst zijn, bijzonder die van den Heer A. P. du Cloux, die mij den staat en toestand van Gods volk in uw land meer duidelijk gemaakt heeft dan eenig ander, die ik desaangaande las. Trotsch al het rampzalig Socialisme en ongcloovigheid, die van uit Duitschland en Frankrijk, uw ongelukkig land overstroomen; — niettegenstaande de Godloochenende invloeden van de eerste Fransche revolutie, voor welke wij, als een door water omgeven volk, in zekere mate bewaard zijn gebleven; — niettegenstaande den staat der Godgeleerdheid op Academies en Scholen, laat het zich toch niet denken, dat een land, hetwelk zoovele martelaren voortbragt ten tijde der Hervorming, en dat sints dien tijd

aan zooveel meest begenadigde en uitstekende Godgeleerden als Herman Witsius, Hoombeeck enz. het leven schonk, van God kan verlaten zijn. Geene geloofsbelijdenis is zoo gezond als de oude Nederlandsche, of gelijk de Artikelen van de Dordtsche Synode, en gij als volk zijt gezegend met een der meest getrouwe en bewonderendswaardige overzetting van Gods Woord uit de oorspronkelijke talen boven al de Protestansche volken begunstigd. De zegen, die op onze Engelsche Overzetting rust, is onuitsprekelijk; ook kan die groote gave, zooals de H. Schrift in de Nederlandsche taal, aan u als volk gegeven, niet te vergeefs zijn. Schoon de Godgeleerde zaken op laag peil mogen staan ten aanzien van geestelijke bevinding en levende godzaligheid, en hoewel scholen en Universiteiten, professoren en leeraars vijanden zijn van Christus en Zijn Evangelie, evenwel bezit gij als volk boven schier alle volken in Europa, de beginselen eener genadige verlevendiging. Gij geniet groote burgerlijke vrijheid, verdraagzaamheid, een vrije pers, eene uitnemende overzetting des Bijbels, en eene zuivere belijdenis des geloofs. Gij hebt de nagedachtenis en het voorbeeld van Godzalige voorvaderen, wien al de magt de Spaansche heerschappij kon doen versagen noch overweldigen; en gij als hunne nazaten hebt een verspreid volk, dat het Evangelie kent en bemint. Hoe zeer verschilt uw toestand bij uwe naburige landen Belgie en Frankrijk; en schoon men ligt geneigd is te veel gewigt aan eigen arbeid en voortbrengselen te hechten, kan ik toch niet dan de goede ontvangst en ruime verspreiding mijner leerreden in Nederland als een goed teeken begroeten. Trouwens ik weet het wie het in ons land zijn, die ze met belangstelling, genoegen en met zegen lezen, en dat het gemeenlijk dezen zijn, die de waarheid Gods kennen en liefhebben, als toegepast door den Heiligen Geest aan de ziel. Sints meer dan twintig jaren kom ik tot mijne landgenooten als een bekende, en spreek tot hen op gemeenzame, verstaanbare wijze; maar mijne vrienden en lezers in Nederland ben ik een vreemde, bij naam en in karakter onbekend, en spreek een geheel andere taal dan zij. Waaraan heb ik dan, onder den zegen Gods, de gunstige ontvangst mijner leerreden toeteschrijven, dan de kracht, waarmede zij zich aanbevelen aan des menschen geweten? Niet ongepast zijn hier de woorden van den heer A. P. A. du Cloux: ‘Zal ik deze leerreden aanbevelen? Neen, zij bevelen zich zelven aan.’ Ook trof mij eene opmerking in dezelfde voorrede, dat n.1. het arm nooddruftig volk de waarheid vinden in geschriften van anderen, zij daarin niet hun leven vinden zooals in de mijne. Mijn doel en begeerte was om in dezelve, om zoo te spreken, het leven Gods en de ervaring eener levende ziel te schetsen; en wetende, dat velen mijner lezers in Nederland dat leven in haar gevonden hebben, is het dan geen bewijs dat er Goddelijk leven in te vinden en te gevoelen is? Evenzoo strekt het mij tot groot genoegen, dat bedienaren des Goddelijken Woords in uw land zich bereid betoonen ze overtezetten (?) en aantebevelen. Er is zoo veel rampzalige jaloesy in des menschen hart, dat ik niet anders denic of genade moet hunnen hoogmoed en vooroordeel tegen het schrijven van een’ vreemde overwonnen hebben, en hen gewillig maken om te luisteren naar eene stem van over de zee.
En nu, mijn waarde vriend! ontvang mijn dank voor uwe toegenegen en welkome letteren.
Geloof mij te zijn,
Uw toegenegene in de banden des Evangelies, J. C. P.

Brief 96 - J.C. Philpot aan Dhr. Copcutt, Yonkers te New York

Stamford, 20 September 1858

Waarde Heer!
Ik ben u zeer verpligt voor de belangrijke mededeeling aangaande het heengaan uwer ouders uit dit tranendal, en hoop, dat de God aller genade u kracht zal geven hen natevolgen gelijk zij navolgers van Christus waren. Uwe overleden moeder was eene der merkwaardigste vrouwen, van wier ervariugen ik ooit hoorde of las. Eene uitdrukking haar aangaande, die ik las in een brief, van een familielid ontvangen, trof mij zeer; n.1. deze: ‘Dat zij voor niets anders leefde dan voor do zaligheid harer ziel.’ De Heere had op bijzondere wijze haar afgezonderd, zoowel van de belijdende als de onheilige wereld. Ongetwijfeld oordeelde zij dat noodzakelijk, en ook dat dit de krachtigste getuigenis tegen haar was; doch dit verminderde niet hare genegenheden jegens de ware kinderen Gods, noch maakte haar minder vriendelijk en toegenegen jegens hare eigene familie. En nu is uw oude vader heengegaan, naar wij hopen, om met haar vereenigd te worden in dat gezegende land, waar zonde en smart ten eenenmale onbekend zijn, en de Heere Zelf de tranen van aller aangezigt zal afwischen. Aangezien gij geene gelegenheid hebt het zuivere Evangelie te hooren, en geen vertrouwen hebt in de leeraars die rondom u zijn, zoo vind ik goed, dat gij u van hen afzondert, en het plan van uwe moeder opvolgt, door de Heilige Schrift en de werken van regtzinnige schrijvers te lezen. Gij kunt niet beter doen dan de werken te

lezen van begenadigde mannen, zooals Bunjan, Rutherford, Erskine en in het bijzonder van Huntington. Deze mannen hadden den Geest Gods, en werden van Hem onderwezen tot prediken en schrijven. Wat zij schreven hadden zij zelven geproefd, aanschouwd en getast, en voor zoover wij door den Zelfden Geest onderwezen worden, zullen wij hunne beschouwing deelen en gevoelen, dat hunne geschriften vergezeld gaan met bedauwing, kracht en zalving voor onze ziel. Het moot voor u eene bijzondere proefweg zijn, dewijl het u met smaad en verkeerde voorstellingen overlaadt. Maar zoo gij de getuigenis Gods aan uwe eigene consciëntie moogt ervaren, en Zijne tegenwoordigheid door u wordt genoten, zal dit den smaad, dien gij te dragen hebt, verre overtreffen ten goede. Het is eene groote barmhartigheid ons digt te houden aan het Woord Gods en aan den troon der genade, om onze eigen wijsheid en eigen wegen te wantrouwen, en Goddelijke onderwijzing te zoeken. De groote moeijelijkheid en gevaar der afscheiding is, dat zij alligt eenen eigengeregtigen en bedilzuchtigen geest versterkt, in welken wij zoo spoedig vallen tenzij wij bijzonder bewaard worden door Gods genade. Gij zult daardoor waarschijnlijk diepe ontdekkingen hebben van de boosheid uws harten, en vele verzoekingen zullen op uwen weg zijn; opdat gij daardoor zoudt leeren verstaan, dat gij inwendig even zondig en diep gevallen zijt als een van hen, van wien gij u gedwongen gevoelt aftescheiden. Wanneer afscheiding noodzakelijk is, gelijk met uwe overledene moeder en u zelven het geval scheen te zijn, dan zal de Heere u daarin ondersteunen en u geven de getuigenis Zijns Geestes. Anderzins is afscheiding van de kerke Gods een groot kwaad eu zeer te vreezen. Aangezien ik ten eenenmale onbekend ben met de zaken in uw land, kan ik ook niet zeggen voor hoe ver ik uwen weg zou medegaan. Het is mijn voorregt en barmhartigheid in dit land velen van Gods heiligen te vinden, met welke ik vereeniging gevoel, en waarlijk ondervind ik, dat zij voordeelige medgezellen zijn, als met welke ik zou wenschen te leven en te sterven. Maar wanneer ik moest verkeeren in een land, of in eene plaats waar schier niet één van Gods heiligen te vinden ware, ik zou mij stellen om Godsdienst te houden in mijn eigen huis of waar ik met twee of drie van Gods kinderen kon zamenkomen, om met hen de dingen, die onzen eeuwigen vrede aangaan, te bepeinzen. Niet de afscheiding' op zich zelven geeft ons iets goeds, tenzij wij goede gronden voor die afscheiding hebben; en het zal telkens bij vernieuwing beproefd worden of onze wandel hier- en daarin overeenstemmend is met den wil en den woorde Gods. Ons eigen geweten, ons twijfelzuchtig gemoed, het woord der waarheid, onze groote tegenstander, de tegenstand der vijanden, het wantrouwen der geloovigen, willen op allerlei wijze die bewegingen, beproevingen, welke van den gewonen regel' onder het volk des Heeren afwijken. En aangezien gij alleen moet sterven, en de zaligheid eene persoonlijke zaak is, zal het goed voor u zijn te bedenken, hoe ver gij zijt onder den invloed van de vrees en de genade Gods, of in hoeverre gij handelt enkel en alleen uit achting voor het voorbeeld uwer moeder. Een gevoel van uwen afgezonderden staat moet u nu en dan bezwaren, een verlangen naar Gods instellingen mag u niet ontbreken, en bijzonder naar de prediking van het Evangelie in de kracht des Heiligen Geestes. Ik hoop, dat de Heer uwe gangen rigtte, en Zijne onderwijzingen aan uw hart bezegele.

Er is in ons land veel sprake van wat genoemd wordt de groote opwekking in de Yereenigde Staten; doch zij, die het werk des Geestes kennen, vinden zich bezwaard het als een werk van God aan te nemen, wetende hoeveel vleeschelijks zich met deze zaken mengt, en welke zaken verdedigd worden door degenen, die de eersten en voornaamsten zijn bij zulke opwekkingen; het zou veel verschillen, wanneer onder hen, die belijden door Gods genade bekeerd te zijn, een meer gezonde toon van zedelijkheid heerschte en zij in hun leven en gedrag betoonden te wandelen overeenkomstig de bevelen en de beoefening van het Evangelie, dat zij belijden te ontvangen door de kracht Gods. Maar als het slechts vleeschelijken ijver is, zal zij eindigen gelijk ze aanving, of erger nog overeenkomstig de spreuk in 2 Petr. 2: 22 opgeteekend.

Ik reken mij zeer verpligt voor uwe vriendelijke uitnoodiging, om uw land te bezoeken; doch er bestaan twee onoverkomelijke beletselen: 1. Mijne gezondheid, die zeer gebrekkig is, door dat ik eene zwakke borst heb, zoo kan ik niet tegen de koude noch tegen de hitte van uw land; daarenboven ben ik een allerellendigst matroos, en durf, buiten de meest dringende noodzakelijkheid, de stormen en baren van den grooten Atlantischen Oceaan niet trotseren. 2. Het tweede beletsel is mijne tallooze bezigheden in dit land, niet alleen als herder van twee gemeenten, en als prediker voor verschillende vergaderingen, maar ook als redacteur van de Evangelische Standaard. Doch niettemin ben ik u zeer dankbaar voor uwe minzame uitnoodiging, en schoon persoonlijk onbekend, heb ik achting voor en genegenheid tot u om uwer moeders wil, en om uwe vriendelijke toegenegenheid tot de heiligen Gods. Ik stel veel belang in de Vereeniging: Oude Pelgrims Vriend, dewijl ik geloof, dat zij aan menige kinderen Gods ondersteuning verschaft, waarvan mij sommigen persoonlijk anderen bij berigte bekend zijn. Ik heb twee contributie's uit Australië ontvangen, zoodat zelfs afgelegen landen mede-arbeiden tot het verleenen van hulp aan de heiligen in dit land, gelijk zij in Paulus tijd deden aan de heiligen in Judea.

Wil aan uwe zusters mijne Christelijke groete en de verzekering mijner toegenegenheid doen om harer ouders als ook om haars zelfs wil, en aanvaard ook gij dezelve van
Uwen opregten en zeer verpligtten Vriend, J. C. P.

Brief 97 - J.C. Philpot aan Dhr. W. Parks

Stamford, 20 November 1858

Mijn waarde Heer!
Ik dank u zeer voor uwe vriendelijkheid en beleefdheid in het toezenden van uwe brochure over de kastijding. Ik beu het er goed mede eens, en vind het eene duidelijke en getrouwe getuigenis tegen die dwaling, die ik vrees, grooten en schrikkelijken voortgang te hebben.
Bij tijden de geschillen te behandelen is even noodzakelijk voor de Gemeente Gods, als de voorstelling van hetgeen meer zuiver leerstellige en bevindelijke waarheid is. Ieder heeft bare onderscheidene en bijzondere voordeden; want de waarheid behoort voorgesteld te worden in hare zuiverheid, de bevinding in hare Goddelijke wezenlijkheid, en de dwalingen en ketterij ontbloot in al hare naakte misvorming en leelijkheid. De meeste dwalingen bevatten eenige waarheid in zich. De potscherf moet overtrokken worden met het schuim van zilver, of haar aarden natuur zoude terstond ontdekt worden. Maar het groote bedrog is natuurlijke gevolgtrekkingen afteleiden uit Schriftuurlijke stellingen, — welke gevolgtrekkingen geheel in strijd zijn met de Schriftuurlijke afleidingen. Zoo, bijvooorbeeld, leidt het vleeschelijk bedenken uit de gezegende waarheid van zaligheid door genade deze gevolgen af: ‘Hoe meer ik dus zondig des te overvloediger zal de genade zijn,’ welke slotsom de regte logica der hol is, en zoo verschillend van die, welke het bedenken des geestes daaruit afleidt, als Belial van Christus, Evenzoo, dewijl de voorstanders van niet kastijding in het Woord zien, dat God al de zonden der uitverkorenen in en door Christus bloed heeft weggenomen, zoo leiden zij daar zeer verkeerdelijk uit af, dat God ook geene zonde in hen vindt tot kastijding. Verschrikkelijke gevolgtrekking!
Ik kan natuurlijk niet in alles met u medegaan in uwe tegenwoordige positie; evenwel is het mij eene aangename gedachte, dat er iemand in de Engelsche Staatskerk is, die de waarheid predikt en getuigt tegen dwaling.
Ik ben, waarde Heer! u zeer opregte, J. C. P.

Brief 98 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 4 Januarij 1859

Mijn waarde Vriend!
Sedert mijne laatste letteren aan u, ben ik zeer onpasselijk geweest; zoo zelfs, dat ik de laatste tien dagen bepaald het bed moest houden. Ik zag mij genoodzaakt door trekpleisters afleiding te bewerken, wat mij veel last en pijn veroorzaakte; maar door genade is het iets gebeterd, en kan ik eens weer mijn krankbed verlaten. Aangezien gij kennis hebt, zoowel aan de ligchamelijke als innerlijke gewaarwordingen eens lijders onder krankheid, zal het niet noodig zijn desaangaande veel te zeggen; en in het bijzonder hebt gij kennis aan de beproeving die den last eener kapel op uwe schouders legt, even als de ligchamelijke en geesteijlke bevinding, waarop ik doelde. Zoo veel is altans zeker, dat allen die Hemelwaarts reizen meer of minder een weg van beproeving, lijden en oefeningen hebben te bewandelen; en ik ‘behoef u niet te zeggen, hoe het zwakke en bloode vleesch terugschrikt van het gewigt van zulk een zwaar juk. Ik weet vaak niet wat goeds het kruis mij aanbrengt; en gij weet, dat er zoo iets is wat genoemd wordt, een dwaas in een mortier te stampen. Ik weet dikwerf niet, of ik gelijk ben aan dien, die zoo vaak te vergeefs gebeukt werd, of dat ik er ook eenig voordeel van had. Maar dit kan ik wel zeggen, dat zoo ik ooit iets leerde, wat wetenswaardig is, of iets verkreeg dat waardig is bezeten te worden, dan was het door den oven. Dat is de plaats, waar eigengeregtigheid, ijdel vertrouwen noch vleeschelijk geloof bestaan. Dat alles is als een stuk lood in het vuur geworpen, zoodra het de vlam raakt smelt het. Maar de waarheid, de zaligheid door genade, het bloed des Lams, en het werk des gezegenden Geestes aan het harte zal de heetste vlammen trotseren, en des te helderder te voorschijn komen. Ik ben er in mijn gemoed van overtuigd, dat negen-tiende van wat voor Godsdienst gehouden wordt niets waard is; en ik geloof, dat gij ook dat zelfde gevoelen deelt. Hoe vele vormen, gebruiken en plegtigheden,

waarvan men zulke hooge gedachten koestert, verzinken in verderf en ondergang wanneer zij beschouwd worden in het licht des Geestes; en misschien verrijst eene tegenovergestelde verzoeking, die te weinig waarde aan de middelen hecht.
Mijne krankheid heeft mij zeer verachterd in de uitgave van mijne overdenkingen van het Zoonschap van Christus, en ik kan niet uitzien wanneer ik het weder zal hervatten. Een groot gedeelte van de aanspraak werd in mijn bed geschreven, en ik moest ook de pasuitgekomen leerrede corrigeren. Ik hoor, dat de verkoop steeds toeneemt, en dat de uitgever herhaalde malen de verschenen nommers heeft moeten herdrukken.
Onze vriend * zou u kunnen mededeelen, hoe vele leeraars, die voor mannen der waarheid gehouden worden, verward zijn geraakt in de dwaling van de loochening van het Eeuwig Zoonschap des aanbiddelijken Verlossers. Hoe zeer zijn wij gezonken tot den staat, die de Heer Huntington voorzag, dat over de. kerken komen zou; en de nu levenden zullen waarschijnlijk de zaken al erger en erger zien worden. Het loochenen der levende fondamenteele waarheden is de eerste stap tot afval; want wanneer men onverschillig wordt omtrent de waarheid Gods, en de levenswaarheden beschouwt als enkel meeningen, dan wordt die onverschilligheid gevolgd door verwerping; en op dit hellend vlak gaat het steeds van kwaad tot erger, totdat straks de waarheid geheel wordt opgegeven, en dwaling na dwaling gaandeweg inkomen. Er zijn twee dingen, waartegen een kind van God zeer ernstig heeft te waken en te bidden, het eene is terughouding van het kwade, en het andere, bewaring voor dwaling. Dezen worden meer verzocht tot de eene, gene meer tot de andere; maar beide zijn even gevreesde strikken des Satans, en ik weet waarlijk niet welke de ergste is van die twee; doch hoe zien wij ze in de dagen des Nieuwen Testaments somtijds de overhand hebben I Ziet welke karakters’ geschetst worden door de pen van Judas, en welke dwaalgeesten worden geschilderd door het penceel van Johannes. Ik geloof, dat wij ook tans zulke karakters in de kerken hebben, alleenlijk hebben zy zich achter eene welvoegelijke belijdenis verscholen. Welke behoefte hebben wij, om altijd op den wachttoren te zijn, ter bepeinzing van het Woord der waarheid, en van den Heere te begeeren, dat Hij ons door Zijnen Heiligen Geest in alle waarheid leide, ons geweten levende en teeder make en houde, en ons alles geve, wat vervat is in het gebed van Jabez.
Met de teederste wenschen voor het nieuwe jaar
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 99 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 4 februarij1859

Mijn waarde Vriend!
Ik ben altijd blijde, als ik eenige letteren van u ontvang, schoon ik mij niet voor een nauwgezet correspondent durf uit te geven.
Doch ik weet, dat uw woord en daad vereanigd zoeken te volbrengen die gewigtige vermaning: ‘Dat de broederlijke liefde blijve;’ wat onmogelijk is als er aanleiding bestaat tot de gedachte, dat men het zelf bederft. Het zal ons aangenaam zijn u te ontmoeten, als het u doenlijk zal wezen; doch het zou ons meer aangenaam geweest zijn, wanneer wij eene avondbeurt in de Kapel zouden gehad hebben. Ik geloof, dat onze vrienden de wezenlijke bevindelijke waarheid liefhebben. En waarlijk, wat anders kan ook eene ziel, die Gode levend gemaakt is, vergenoegen? Helaas! hoe velen schijnen zich tans tevreden te stellen met den Godsdienst, in plaats van met allen ernst zijn wezen te zoeken, waaraan al het andere ondergeschikt moet zijn. Maar de zaak is, dat de natuurlijke, wettische consciëntie gevleid wil worden gelijk een eigenzinnig kind; en de Godsdienst wordt in den een of anderen vorm gebruikt om het lastige kind stil te houden. Er zijn velen, wiens geweten luide protesteren zou tegen het uitschudden van alle Godsdienst; want gelijk sommigen dichters, anderen muzijkanten, anderen kunstenaars geboren zijn, zoo worden velen Godsdienstig geboren; en dezen keeren zich zoo natuurlijk en werktuigelijk tot den Godsdienst als iemand, die met een muziekaal gehoor geboren werd een muziekinstrument opneemt om te bespelen. Het zou eene groote misvatting zijn, dezulken huichelaars te noemen in den strikten zin des woords; dewijl zij tot op zekere hoogte opregt zijn, en den Godsdienst niet tot een masker gebruiken om anderen te bedriegen. De groote massa van toehoorders van allerlei naam, zijn uit zulke personen zamengesteld; en wanneer dezulken, uit welke oorzaak ook, de leerstellige waarheid omhelzen, nemen zij hunnen stand in onder de belijders der genadeleer. Doch bij dit alles blijft hun hart en geweten onaangeroerd door den vinger Gods; hunne doode zielen werden niet levend, en er drong geen Goddelijk licht in hunne conscientie. In zeker opzigt zijn deze de meest hopeloozen onder de

hoorders, want zij gewennen zoo met een ongevoelig hart aan te hooren alles, wat een kind der genade overtuigt, of vertroost, dat zij schier buiten het bereik van alle overtuiging schijnen.
Hoe komen wij, door alles wrat wij uitwendig zien en inwendig gevoelen, tot de diepe en vaste overtuiging, dat zaligheid geheel uit vrije en souveruine genade is, in alles wat die woorden kunnen bevatten of uitdrukken! De hulpeloosheid, de onkennis, het ongeloof, de duisterheid, de vleeschelijkheid en doodigheid van des menschen hart, zooals dat gevoelig en inwendig gevoeld wordt, predikt ons, dat niemand onze zaak en staat door den val van Adam kan peilen of bevatten. En wanneer de dierbare waarheid Gods geopend en toegepast wordt aan het hart door Goddelijke kracht, dan is er innerlijk eene prediking, ja meer dan eene prediking, die de heerlijkheid en den zegen der zaligheid door genade zoo voorstelt, dat het al de verborgene snaren der conscientie aandoet. Ieder Evangelie-dienaar, die een zegen voor de gemeente Gods wenscht te zijn, moet kennis hebben aan Paulus bevinding. 2 Cor. 4:13. Door het bezit van denzelfden geest, die in David en Paulus gemoed woonde, kan een leeraar voordeelig en aangenaam zijn bij des Heeren volk.
Het verblijdt mij te vernemen, dat de Heere voortdurend met u is te Brighton. Ik heb het altijd als eene zeer belangrijke plaats beschouwd, en wij hebben reden te gelooven, dat de Heere daar veel van Zijn dierbaar volk heeft. Sussex was jarenlang een hoogst bevoorregt graafschap; maar gelijk gij teregt aanmerkt, kunnen de menschen het eene jaar in het andere uit de waarheid in hare. zuiverheid hooren prediken, en evenwel, wanneer de Heere ze niet toepast aan het harte vindt ze geen wezenlijke ingang, en men zal gaandeweg afwijken tot de dwaling van een ledigen klank.
Ik hoop, dat de Heere met u zal zijn op al uwe reizen.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 100 - J.C. Philpot aan …….

Stamford, 5 April 1859

Mijn waarde Vriend!
Het verheugde mij wederom eenige letteren van u te ontvangen, en te vernemen, dat uw zwak ligchaam zoover weder gesterkt is, dat gij weder kunt schrijven. Toen ik u zoo aaklig vond naar het ligchaam te R, durfde ik nauwlijks verwachten, dat de Heere u zou oprigten en brengen tot uwen tegenwoordigen staat van gezondheid. Maar Hij doodt en maakt levend, beide naar ligchaam en ziel, en kan en doet ook naar Zijn vrijmagtig welbehagen beide vernederen en verhoogen.
Gij hebt veel kennis aan deze bedeelingen des Heeren, zoo ten opzigte van uw gekweld ligchaam als uwe geoefende ziel; en ik verstout mij vasttestellen, dat in beiden een zegen was, en dat ze beiden een deel zijn van des Heeren vrijmagtig werk, en dat de eene even noodzakelijk is dan de andere; ja, dat ze zóó bij elkander behooren, dat ze niet gescheiden kunnen worden.
Ik houd mij verzekerd, dat elke ziel die den Heere kent en vreest, er een besef van heeft, hoe zij zou afdwalen en den Heere verlaten, wanneer Hij niet door Zijne genade en kracht haar open tegenhoudt. En ik onderstel, dat mijne lieve vriendin ondervindt, dat krankheid en zwakheid niet alleen moeilijk te dragen zijn voor het vleesch, maar dat zij ook opwekken gemelijkheid, opstand en murmurering, welke alle veel toebrengen om het gemoed te verduisteren, het oordeel te verwarren, schuld te brengen op het geweten, de beschuldigingen des satans opening te geven, en dat de Heere zijn aangczigt verbergt. Wanneer de Heere eene ziel in deze oven overbrengt, dan doet Hij het om den droesem en het tin weg te doen. Maar hoe zullen die weggenomen worden, tenzij zij eerst ontdekt en aan het licht gebragt zijn, en alzoo afgezonderd van het goud? Het is zeer verwarrend voor het gemoed van Gods kind, dat er onder beproeving en verzoekingen zooveel werkingen van den ouden mensch gevonden worden. Op het ziekbed zou hij gaarne geestelijkgezind, biddende en Hemelschgezind zijn, in het bijzonder wanneer hij gevoelt, hoe spoedig zijn levenseinde kan daar zijn. Hoe vol moet hij van zelfveroordeeling zijn, waar bij zooveel zonde en zoo weinig genade in zich voelt werken. Maar daar komt de oven, die de zonde ontdekt, en waar ze gehaat en beleden worden, is er een wegnemen van haar; en als de Heere zich dan wederom ontdekt, komt het goud helderder te voorschijn dan immer.
Ik wensch aan mijne waarde vriendin veel de ondersteunende tegenwoordigheid des Heeren, en dat zij moge gevoelen, dat het wel met haar is, er moge komen wat wil, dat zij veilig is in de hand des Heeren in leven en sterven, voor den tijd en eeuwig.
Aanvaard mijne beste groeten, Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 101 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 18 Junij 1859

Mijn waarde vriend!
Het is zeer jammer, dat degenen, die den doop tegenstaan, zulk een hooge vlugt nemen. Zeer zelden gevoel ik lust en begeerte iets over dit onderwerp te zeggen, — niet, omdat ik desaangaande in twijfel ben of dat niet vasthoud, maar dewijl het mij toeschijnt, dat er veel gewigtiger zaken te verkondigen zijn, en in welke het leven en de kracht der Godzaligheid bestaat. Gods volk, en bijzonder zij die onder beproeving en oefeningen zijn, hebben vaster spijs voor hunne zielen noodig, en velen van hen gaan gebogen onder verzoeking en droefheid. Dezulken begeeren datgene te hooren, wat hunner harten een gezegende balsem is, en alles behalve Christus en Zijn bloed in zijne gezegende kracht en uitwerking, is in hunne beschouwing van geene waarde.
Inzettingen er regelen zijn goed op hunne plaats, doch zij mogen nooit den voorrang innemen boven dat ééne noodige, den Zaligmaker en Zijn volbragte werk, en de onderwijzing des Heiligen Geestes, waardoor Hij gekend wordt.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 102 - J.C. Philpot aan Mej. Peake

Hampstead, 22 Julij 1859

Mijne lieve bedroefde Vriendin!
In opregtheid wensch ik te deelen in uw waarlijk smartvol verlies, en hoop dat de Heere uwe ziel moge ondersteunen in dezen tijd van smart en droefheid. Toen ik uwen waarden man in de stad ontmoette, kon ik wel geene hoop voeden, dat zijne jaren velen zouden zijn. Evenwel had ik niet gedacht, dat hij zoo spoedig dit tranendal zou verlaten, als het den Heere behaagd heeft hem tot Zich te nemen.
Ik zal mij niet vermoeijen u te troosten in deze smartvolle ure, aangezien ik weet, dat de droefheid haren loop moet en zal hebben, en dat niets minder dan de onmiddelijke ondersteuning Gods u onder den zwaren last kan opbeuren en steunen. Gij moogt wel met Job zeggen: ‘Wat ik vreesde is mij overgekomen.’ En als ik mij herinner, welke aandoeningen zich van u meester maakten bij het vooruitzigt van dit ongeval, dan waag ik het niet uwe gewaarwordingen onder de vreeselijke wezenlijkheid te schetsen. Evenwel, de droefheid en smart is niet ganschelijk onvermengd. Gij hebt de liefelijke verzekering, dat hij behouden aanlandde aan die gelukkige plaats, waarna hij zoo menigmaal verlangend uitzag. Onze lieve vriendin, Mejufvrouw Keal, meldde ons wat hij in dien nacht tot u sprak, en ik onderstel, dat de zalige verzekering die zijne woorden behelsden, uwen bedroefden geest mogen verkwikken en troosten. Het is zoo, gij hadt zulk eene getuigenis wel niet noodig, dewijl gij den grond zijner hope wist. Evenwel was het een lichtstraal uit dat gewigtig oogenblik, waar zijn arm ligchaam bezweek, en voor u eene groote genade zulk eene stervensgetuigenis van hem te hooren, dat u nu en dan eene aangename herinnering zal kunnen zijn, dat hij den geopenden Hemel inging, die toen aan zijne oogen en hart geopenbaard scheen.
Ik hoop en bid, dat de Heere u zal ondersteunen onder deze zware beproeving, en het als een genadig middel zal gebruiken, om u nader tot Hem te brengen, — opdat Hij naar Zijne belofte, uw man zij.
Uw zeer toegenegen Vriend, J. C. P.

Brief 103 - J.C. Philpot aan Mej. Peake

Allington, 20 Augustus 1859

Mijne lieve bedroefde Vriendin!
Dat ik u niet eenige letteren van deelneming en belangstelling schreef, vindt anders nergens zijne oorzaak in, dan buitengewoon veel schrijfwerk. Vergeef mij dit onopzettelijk verzuim. De Recencie’s en Leerrede hebben veel tijd ingenomen, zelfs tot nadeel mijner gezondheid.

Mijn doel is, om het doodberigt van uwen geliefden man en mijnen waarden en dierbaren vriend, optenemen in de Evangelische Standaard zelve, en niet op den omslag. Ik hoop, dat het innerlijke verdienste genoeg heeft om deze inlassching te billijken; maar ik wil met de plaatsing daar een bewijs geven van mijne waardering en toegenegenheid jegens u beiden. Verontrust u derhalve niet ten dezen opzigte, voor zoover ik in de zaak betrokken ben.
Gij zult misschien hoe langer zoo meer uw verlies gevoelen. Als eene vrouw haren man verliest dan verliest zij schier alles wat zij op aarde heeft, en gij hebt niet alleen een geliefden geestelijken medgezel verloren, maar ook een deelgenoot des tijdelijken levens. Maar het moet een gezegende en liefelijke balsem voor u zijn, dat hij slechts een weinig is voorgegaan, en gij dus niet treurt als degenen, die gene hoop hebben. Dit, en de vertroostingen Gods aan uwe eigen ziel, zal uwe beste ondersteuning zijn in dit tranendal. Poch de droefheid moet haren loop hebben, en het is gewenscht dat zij vloeije en niet met geweld worde tegengegaan. Ik hoop, dat uwe reis naar Y. u ten zegen zal zijn, en het komt mij zeer wijselijk voor, dat gij wat afwisseling zoekt na zoo veel vermoeijing, angst en smart.
Ik heb hier meer dan gewone opkomst. De Heer Parry stalde gisteren vijf-en-veertig paarden, die van alle zijden herwaarts kwamen met toehoorders. …….
Geloof mij te zijn, Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 104 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 6 September 1859

Mijn waarde Vriend!
Ik dank u voor uwe vriendelijke letteren en bestelling van een exemplaar van mijn geschrift: ‘Overdenkingen van het Eeuwig Zoonschap van den Heere Jezus Christus.’
Het smart mij te moeten zeggen, dat mijn gemoed zoo zeer ingenomen is met prediken en ….en, dat ik mijne aandacht zoo niet bij het onderwerp kan behouden als het behoort, alvorens het uitgegeven wordt. Zulk een gewigtig onderwerp eischt volkomene gemoedsrust, afzondering, gebed en overdenking, wat ik er evenwel niet aan geven kan in mijne afleidingen op reis. Ik moet terug tot de ruste van mijn eigen huis, en mijn gemoed moet, met Gods hulp en zegen, in de gestalte zijn, die aan het onderwerp past, aangezien ik het geschrevene wensch uittebreiden, de zaken in het algemeen nader te regelen en meer ordentlijk te schikken, dan ik tot heden deed. Schrijven is nog wat anders dan prediken. Ik neem vaak mijne pen in de hand zonder dat ik een enkelen regel kan schrijven. De vloed komt niet, en dan komt de strooming ook niet. Het onderwerp laat zich niet met kracht dringen. Het moet zonder pressie, ongezocht in het gemoed komen, en evenzoo uit de pen vloeijen. Tenzij het geschrevene met eenige geur of zalving vergezeld gaat, zal het nooit de harten van Gods volk raken; en in de mededeeling zelve zal de milde vrijheid ontbreken. Ten opzichte van zulke heilige onderwerpen hebben wij groote behoedzaamheid en heilige wijsheid noodig, en eene zoo naauw mogelijke aansluiting zelfs aan de woorden der Heilige Schrift, opdat niet eenige uitdrukking voortgebragt worde die in strijd is met den zin en meening des Heiligen Geestes.
Het verblijdde mij te vernemen, dat men zoo veel genoegen had in uw spreken te Berks en Oxon. Er zijn veel begenadigde menschen in dien omtrek, en ik onderstel, dat ik den 28sten j.1. te Abingdon een der uitgelezenste vergaderingen, van dien dag had, want van alle kanten was des Heeren volk heinde en verre opgekomen. Ik heb geruimen tijd van huis geweest, de geheele maanden Julij en Augustus; ik heb veel volk ontmoet en voor groote vergaderingen mogen spreken. Op vele plaatsen is er groote belangstelling omtrent de prediking des woords, doch ik vrees, dat de levende Godzaligheid over het algemeen op een laag peil staat. Het is evenwel moeijelijk de beide dingen van elkander te onderscheiden, aangezien begeerte naar de prediking des woords gemeenlijk zamengaat met leven en gevoel in de ziel; ik twijfel niet, of er zijn vele heiligen Gods in den lande verspreid.
schoon wij menigeen vinden, wier ziele opgewekt en gezegend verkeert.
Uw toegenegen J. C. P.

Brief 105 - J.C. Philpot aan Dhr. Brown

Stamford, 3 October 1859

Mijn waarde Vriend!
Ik wensch van harte tedeelenin uwe tegenwoordige zware beproeving, bijzonder dewijl ik zelf eenige bevinding heb aan ligchamelijke verdrukking tengevolge waarvan de bediening moet gestaakt worden. Ook-kan ik mij best vereenigen met het besluit, ik mag er wel bij voegen, met de noodzaak, waartoe gij overgegaan zijt. Gij en uwe vrouw beide hebben reeds veel geleden van de dompige lucht van Godmanchester, welke nadeelige uitwerkselen duidelijk zijn geworden uit de herstelling uwer gezondheid nu gij van haar schadelijken invloed ontheven zijt. Het is dus niet een opkomend en heengaand oogenblik, maar ongelukkig een droevig feit, waartegen gij steeds met dezelfde uitkomst gestreden hebt. Krankheid en zwakte des ligchaams zijn, gelijk wij weten, op zich zelven zware beproevingen, en wanneer daar nog gemoedsbeproevingen bijkomen wordt dat een last dan wanneer men het minste kan dragen. Daarbij, het gedrag van het volk te Godmanchester vertoont de meest opregte liefde en gehechtheid aan u. Zij konden uwen achteruitgang niet dragen, en waren derhalve bewogen met u en de zaak zelve bij uw verscheiden. De lucht, die zij van ‘kindschbeen af ingeademd hebben, moge gezond voor hen zijn, gelijk Cowper zegt van den oostenwind voor den vracht-voerman, maar zij is voor u de dood. Dezelfde atmosfeer, (Southport Lancashire) die voor u tans zoo weldadig is en ik hoop voordeelig, om uwe gestalte op te glanzen, zou mij in het geheel niet passen, aangezien ik drie jaren geleden ondervonden heb, dat de noordelijke dampkring te koud was voor mijne borst. Ik weet wel, hoe zeer wij geneigd zijn onze eigen gewaarwordingen tot een standaard voor anderen te stellen. Doch genoeg hiervan. Van harte hoop ik, dat gij spoedig weder in staat zult zijn uw geliefkoosd werk te hervatten, want ik ben er van overtuigd, dat wanneer gij niet meer kunt het u nog zwaarder last zal zijn dan het u te voren toescheen te zullen zijn. Meer dan ooit zult gij het belangrijke en gezegende van het werk beschouwen; het gewigt der bediening zal te zwaarder op uw gemoed drukken, en gelijk Jeremia zult gij een vuur in uwe beenderen voelen opsteken, dat te vergeefs eene opening zoekt. Gij moet niet verwachten, dat gij vele zulke gezegende Zondagen te Southport zult doorbrengen als die eerste. Murmureering en gemelijkheid zal zich in uw binnenste opdoen omdat gij niet kunt optreden, en wanneer gij dan rondom u de dienaren des satans gezond en krachtig ziet, en gij, die met blijdschap zoudt spreken in den naam des Heeren, niet kunt, zoo zal dat menig harde gedachte en ongeloovige redeneering in u opwekken met de vraag, waarom dit zoo is V Ik hoop, dat de Heere u geven zal uwen mond te openen, al is het niet zoo vol en wijd als gij wel zoudt begeeren, dan toch eene voldoende getuigenis, dat Hij met u is in het werk. Er zijn, naar ik geloof, genoeg redenen om bij herstelling uwer gezondheid, in Lancashire te spreken. DochdeHeeie weet best welk een weg Hij met ons moet houden.
De regelen, die gij uit Milton’s klinkdicht aanhaaldet, zijn mij vaak in de gedachten, want zij zijn zeer nadrukkelijk aangaande de gesteldheid van een christen. Ik heb wel eens gedacht, dat de dienstknechten van Christus al te veel uitgeven zonder te ontvangen; en ik ben er wel van overtuigd, dat zooveel prediken niet goed is voor de ziel, tenzij de Heere op eene bijzondere wijze met den prediker is. Wij moeten ontvangen alvorens wij kunnen uitgeven; en als men niet onderzoekt, leest, bepeinst, bidt en wacht op den Heere, en beproeving, oefening eu verzoeking moet
doorgaan en in en onder baar wordt ondersteund en gezegend, daar zal ook, om zoo te spreken, niets in het hart opgelegd worden wat de mond zou kunnen uitspreken. Het is dit gebrek aan lezen, overdenken en geestelijke oefeningen, welke de hedendaagsche bediening zoo schraal maakt, zoo spoedig uitslijt, en een bloote hinderlijke reeks van nuttelooze herhalingen. Ik hoop, dat de gezegende Heere in deze verdrukking de rijkdommen Zijner genade in uwe ziel zal uitstorten, opdat gij meer en meer moogt zien van de schoonheid en zaligheid van den Heere Jezus Christus, meer en meer geleid worden in de volheid en diepte van Gods waarheid, zoodat, wanneer gij uit dezen oven uitkomt het moge zijn als goud gelouterd in het vuur. De vrienden hier en te Leiceister getuigen van het aangename en liefelijke uwer getuigenissen bij uw laatste bezoek in beide plaatsen. O, bij deze dingen leeft men, en in alle dezen is het leven van onzen geest! Ons lafhartig vleesch schrikt terug van verdrukkingen, doch het zijn onze beste vrienden, en wij leeren niets dat waarlijk ong voordeelig is, dan in en door haar.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 106 - J.C. Philpot aan Dhr. Brown

31 October 1859

Mijn waarde Vriend!
Ik wensch medelijden te oefenen in uwe tegenwoordige moeilijke beproeving, en als ik dat te meer kan doen boven anderen, dan komt dat door de ervaring, die ik er van heb in ligchaam en gemoed beide. Ik herinner mij eens zoo zeer de zorgen en bekommernissen der bediening gevoeld te hebben, dat ik wenschte mijnen mond nooit geopend te hebben in den naam des
Heeren. Doch niet lang daarna moest ik door krankheid en groote ligchamelijke zwakte maanden lang van de bediening afzien, en toen gevoelde ik, dat de zorgen en lasten der bediening verre verkieselijk waren boven van haar ontdaan te zijn; want er mogten beproevingen aan haar verbonden zijn, ook heeft ze hare verborgene zegeningen. Maar in al dezen is de Heere de vrijmagtige, Die onze wijsheid en gevoelens niet gaat raadplegen maar Zijne eigen heerlijkheid, hoewel Hij met al die wijsheid en genade, welke in Zijn Goddelijk wezen zoo heerlijk uitblinken, Hij al deze beproevingen overheerscht tot ons blijvend nut. Om Newton's zinnebeeld te gebruiken, de maaijer is niet ledig wanneer hij zijne zeis scherpt, schoon hij niet werkdadig het gras afmaait; evenzoo kan de Heere uwe zeis scherpen, schoon gij u tans niet op den akker beweegt. Het is met de ziel eveneens als met het ligchaam. 'Wanneer wij slapen of een weinig rusten na den eten, dan vergaderen wij krachten tot vernieuwde oefeningen; en wij weten, dat ons geluk en kracht op den kansel veel afhangt van wat wij in het dagelijksche leven zijn. Zoo er geen gebed, lezen, bepeinzing en oefening des gemoeds is aangaande de dingen Gods, dan is er niets opgelegd dat het hart en de mond zou kunnen wedergeven in het spreken tot het volk. Een regenwaterbak, een ton, een waterplas wordt spoedig uitgeput; maar eene beek, eene rivier, een fontein, blijft immer vloeijende. Evenzoo, als er leven Gods is in het hart van een Evangeliedienaar, zal het niet uitgeledigd worden, maar gelijk de fontein, waarvan de Heere spreekt zal het springen tot in het eeuwige leven. Gij moet dus niet denken, en ik hoop, dat de satan niet zal pogen u te doen gelooven, dat uw werk is afgedaan, of dat gij niets doet nu gij ongeschikt zijt om te prediken, wat wij hopen slechts tijdelijk te zijn. Wanneer gij aan het strand der zee zit, ziende op hare rustelooze baren, en de voor u weldadige zeelucht inademt, dan zij uw hart getrokken tot den God van al uwe barmhartigheden, en er ga kracht en vertroosting uit van uit de volheid van den vleeschgeworden Zoon van God aan de regterhand des Vaders. Zijne oogen zijn altijd op de regtvaardigen. en Zijne ooren tot hun geroep; en Hij kent uwen weg. Ik behoef u niet aantebevelen al uwe zorgen op Hem te werpen, dewijl Hij u dat leerde doen, en van Hem begeeren, dat Hij doe wat goed is in Zijne oogen. Hij kan u oprigten en uw ligchaam versterken, dat ongetwijfeld veel verzwakt zal zijn door uw langdux-ig verblijf in de dompige lucht van Godmanchester; en schoon de uitwerkingen der tegenwoor dige wisseling van weinig beteekenis mogen zijn, toch zijn ze niet minder zeker. Ik geloof, dat de vochtige lucht en grond te Stadham, alwaar ik bijna zeven jaren in de kerk van Engeland doorbragt, mijne gezondheid tot op dezen oogenblik heeft aangedaan, en ik weet derhalve welk een schadelijken invloed een slecht klimaat uitwerkt op de ondermijning der gezondheid, of liever nog, het ligchaam zoodanig verzwakken, dat het zeer vatbaar wordt voor andere ongemakken.
Ik hoop, dat de Heere u in deze zaak zal bestieren, en u geven de wijsheid, die van boven is. Ik ben door genade bijzonder wel, en steeds hinkende in het werk der bediening.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 107 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 21 December 1859

Mijn waarde Vriend!
Ik had mij voorgenomen u binnen kort te schrijven, ook al had ik uwe belangstellende en vriendelijke letteren niet ontvangen; maar ik was zeer bezet door de Standaard enz., en was waarlijk schier ongeschikt vanwege innerlijke oefening. Te Oakham vatte ik koude en in plaats van mijnen geneesheer te ontbieden, die uitnemend met den aard mijner aanvallen bekend is, heb ik dat verwaarloosd. Dit was meer ernstig dan gewoonlijk. Ik was genoodzaakt mijn toevlugt te nemen tot een trekpleister, die mij altijd ontzettend aandoet, en ik was en ben nog zeer zwak. Maar ik mag, door genade, gelooven dat ik zaclitkens vooruit ga, scboon het gewoonlijk nog al eenigen tijd duurt, dat ik mij kan blootstellen aan de lucht, of aan de oefening der prediking. Het laatste jaar was ik bijzonder beweldadigd, daar ik geen enkelen Zondag mijne bediening behoefde te staken; en met mijne gevoelige borst kon ik nauwlijks verwachten wederom zoo begunstigd te zijn. Door voorzienige beschikking was de Heer Brown van Godmanchester hier in deze buurt, en heeft n-ij in den maand December bijgestaan; doch ik vrees, dat wij de volgende maand, althans te Oakham, verlegen zullen zitten. De vrienden

zijn evenwel zeer toegenegen, en schijnen gansch gewillig om tijdens mijne ongesteldheid zich met lezen te vergenoegen. Wij kunnen onze eigene moeiten en kruisen niet uitkiezen, dan althans zou ik de mijne niet nemen; maar aangezien wij allen onze beproevingen moeten hebben, en zelf niet kunnen uitkiezen welke, zoo zal onze wijsheid en genade zijn ons te onderwerpen aan den wille Gods, en van Hem te begeeren, de beproevingen en verdrukkingen, die Hij zelf oplegt te heiligen aan onze zielen. Ik onderstel, dat gij u herinneren zult, hoe ik nu juist vieren twintig jaren geleden eene erge borstaandoening had, en geen enkelen Zondag kon prediken. De arme heer S. werd ingeroepen, en hoe zwak en krank ik ook was, ik heb hem en andere krachtvolle mannen ten grave zien dalen. Ook predikte de oude heer Slade voor u, en ik herinner mij nog goed den tekst, toen ik weder mogt beginnen te prediken, het was: 'Gord uw zwaard aan uwe heup', enz., maar in plaats van die liefelijke vrijheid te ervaren, welke ik vóór mijn optreden genoot, was ik zeer gesloten en had schier niets voortebrengen. In mijne tegenwoordige ongesteldheid was. ik ook meest duister. Het arme ligchaam schijnt onder den last zich neder te buigen, en het gemoed zinkt mede.
Het zal een weinig beteekenend Adres, ik vrees zoo ellendig als sints jaren verscheen; maar ik moest er een groot gedeelte van schrijven in mijn bed, en daar ik zoo verzwakt was door den trekpleister enz. gevoelde ik mij geheel ongeschikt om mijne, inwendige oefening weerstand te bieden. Het volk, dat de Beschouwingen en Toespraken leest, denkt veelligt, dat het zeer gemakkelijk is zich neder te zetten en wat te schrijven; maar het vordert inspanning der gedachten en zorgvuldigheid, waar weinige personen besef van hebben. Mijne begeerte en doel is, om iets te schrijven dat geestelijk, bevindelijk, stichtend en leerzaam is voor de Gemeente Gods. Doch menigwerf ben ik niet in staat zoo iets te schrijven en mijne pen op te nemen, en kan nauwelijks een enkelen regel op het papier zetten.
Alzoo zwak zijnde naar het ligchaam, en veelzins vermoeid en bezwaard door inwendige oefeningen, ben ik genoodzaakt na een weinig geschreven te bebben mijne pen weder neder te leggen en te rusten. Het een met het ander is een moeijelijke bezigheid. Nogtans wil ik niet morren, noch mijn werk opgeven. Geen taak of bediening kan zoo vereerend genoemd worden dan te schrijven of te prediken tot heerlijkheid Gods, en ten goede van Zijn volk. Ik meen met een zuiver geweten te mogen zeggen, dat dit mijne begeerte is. Er is iets zeer dierbaars in de waarheid Gods, iets zeer gezegends inden persoon van Christus, in Zijn verzoenend bloed, volbragte werk en stervende liefde. Geen onderwerp is zoo zoet, zoo gezegend zoo voordeelig ter overdenking. Mijn gemoed gaat uit naar duizend dingen, en peinst over onderscheidene onderwer pen, maar er is geen wezenlijk voordeel dan in de gezegende dingen Gods. Maar om tot haar te komen, en nog meer, om in haar in te gaan hebben wij behoefte aan veel gebeds, en bovenal aan een geest des geloofs, die zich met het woord paart. Ik ben er grondig van overtuigd, dat vleeschelijkheid, traagheid en zorgeloosheid ons nooit iets goed zullen bereiden. Zij zijn gelijk net onkruid dat zich over den hof van de pachthoeve uitspreidt, hoe meer het wordt veronachtzaamd des te meer groeit het. Maar gebed, waakzaamheid en overdenking zijn middelen in des Heeren hand om deze onkruiden te onderdrukken en een oogst van genade in het leven te houden. Gij als landbouwer kunt daarover onderscheidenlijk oordeelen. Toen ik in het vorige jaar te Allington was, maakte ik een vergelijking tusschen de landen van u en uwen buurman. Ik geloof, dat eene oppervlakkige beschouwing duidelijk deed uitkomen waar de eene hoeve eindigde en de andere begon. Evenzoo is het in de genade, het hart kan niet tegelijk veel tarwe en veel onkruid voortbrengen.
Ik hoop, dat de Heere met u zal zijn op aanstaanden Zondag. Sints vele jaren was het mij een vrolijk Kerstfeest, doch ik hoop nooit eene te vieren te midden van de vrolijkheid der dwazen. Ook wenschen wij u en de uwen toe alles wat het u een gelukkig Kerstfeest maken kan, en als het den Heere behaagt, het door Zijnen Geest en genade te heiligen, zal er niets aan ontbreken om het goed te maken.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 108 - J.C. Philpot aan Dhr. Brown

Stamford, 9 Januarij 1860

Mijn waarde vriend!
Ik was verblijd uw belangstellenden en vriendelijken brief te ontvangen, en daaruit te vernemen, dat gij behouden te Brighton aangekomen en naar genoegen geholpen zijt. Het is voor een gemoed, dat vermoeid en afgetobd is door de worsteling onder den last des tegenstands eene liefelijke gewaarwording altans voor eenen tijd van den twist der tong te zijn ontkomen. Het is voor het gemoed als gelijk het frissche koeltje, dat over de.wijde vlakte der zee waait, en als eene welkome verkwikking het verhitte brein koelt en de geschokte

zenuwen weldadig aandoet. Gij hebt rust en stilte noodig, en onttrekking aan den drukkenden invloed van Godmanchesters atmosfeer. Gij zijt niet ongelijk aan de arme vermoeide Londonsche stedelingen, die te Brighton komen, niet slechts om de zeelucht in te ademen en met de zachte atmosfeer van haar winste te genieten, maar ook om een weinig te ontkomen aan den zwaren last van zorgen en werkzaamheden, die meer drukt dan de Londonsclie lucht en digter is dan Londonsch rook.
Van harte hoop ik, dat de gezegende Heere u geve, al uwe be proevingen, bekommernissen en zorgen in Zijne handen te geven; en als gij ze maar kalm en stil aan Zijne voeten kunt nederleggen, dan zou het u ten goede zijn beide naar ligchaam en ziel. Ik twijfel niet, of de angsten en beroeringen uws gcmoeds staan in nauw verband met uwe ongesteldheid. De lucht te Godmanchester drukt eerst op uw ligchaam, en dan op uwen geest; over dezen, verzwakt als zij zijn, komen uwe beproevingen en benauwdheden, en deze allen oefenen invloed uit op uwen ligchamelijken en innerlijken toestand,. totdat zij u zoo laag vernederen als gij waart voor gij Southport verliet. Ongetwijfeld zullen uwe geestvermogens en zenuwen versterkt worden in evenredigheid als uw ligchamelijke toestand versterkt en hersteld worden; en aangezien wij wonderlijk zijn toebereid, zoo zult gij, bij versterking van ligchaam en gemoed te meer bekrachtigd worden om uwen tegenwoordigen last van beproevingen te dragen. Deze beschouwingen der dingen is in het minst niet in strijd met noch noodzakelijk zamengaande met die bijzondere kracht en gezegende ondersteuning welke genade alleen kan geven; en zij zijn gemakkelijk te onderscheiden door een oordeelkundig gemoed, want welke versterking ook met de verbeterde gezondheid moge zamengaan, verlossing uit beproeving blijft desniettegenstaande even ver als altijd tenzij de Heere de ziel zegent met Zijne geopenbaarde gunst, en de vertroostingen Zijner tegenwoordigheid en Geest. Wij hebben steeds dezelfde behoefte aan gebed eu wachten op verhooring; aan dezelfde lijdzaamheid, hetzelfde geloof, dezelfde hoop en liefde. Iemand, die iets kent van den zegen, die rijk maakt, kan nooit in zijne plaats stellen eenige natuurlijke vertroosting, verstands vertrouwen of menschelijke geestvermogens. Dat zijn geheel andere dingen; maar dewijl wij bij ervaring weten, dat verzoekingen en verdrukkingen veel kracht ontleenen aan den verzwakten en nedergedrukten toestand van den in- en uitwendigen mensch, zoo hebben wij het als eene weldaad, te beschouwen wanneer ligchaam en gemoed krachtig genoeg zijn om ze te verduren.
Als ik wederom hersteld zal zijn om te kunnen prediken, dan zal het een wederkeeren zijn tot een volk, dat in mijne tegenwoordige verdrukkingen mede lijdt, en naar ik geloof mijn weder optreden onder hen met blijdschap en toegenegenheid begroet, ja wier voornaamste beproeving tans is, dat ik niet kan prediken.
Het is genade, wanneer onze beproevingen, van welk een aard ze ook mogen zijn, er ons toe leiden om al onze lasten te werpen op onzen eenigen Lastdrager Hij kan op Zijnen tijd en op Zijne wijze schragen en ondersteunen, totdat de verlossing opdaagt. Te Brighton zult gij kunnen profiteren van Mr. Grace’s vereeniging en omgang. Wij groeten u in liefde, en ook Mejufvr. B., alsmede de Heer en Mejufvr. Grace,
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 109 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Stamford, 17 Januarij 1860

Mijn waarde Vriend!
Met smart vernam ik de verontrustende ongesteldheid van Mejufvr. *. Ik hoop, dat het den genadigen Heere moge behagen haar wederom op te rigten, want zij zou zeer gemist worden onder u van wege hare vriendelijkheid en beminnelijkheid; doch zoo de wille Gods anders mogt wezen, dan hoop ik, dat het den Heere believe een regt besef Zijner liefde en barmhartigheid aan hare ziel te openbaren. Wij hebben het diep en dagelijks bewijs, dat niet de belijdenis eene ziel kan zalig maken of zegenen, maar dat er behoefte is aan dat Goddelijk werk aan hart en geweten, waardoor de ziel bevindelijk overgaat uit den dood in het het leven. Het staat niet aan ons te beslissen, hoe veel of hoe weinig genade en geloof noodzakelijk is ter zaligheid; noch hoe helder en volkomen de hoop des \ertrouwens haar moet vergezellen. Maar dit weten wij, dat de Heere een besef Zijner goedertierenheid en barmhartigheid moet mededeelen tot wegneming van de schuld der zonde, en van twijfelingen en vreeze, die het gemoed benauwen. Het is eene voorname zaak geestelijk opregt gemaakt te zijn voor God; van zonde overtuigd te zijn door den Heiligen Geest; eene bevindelijke ontdekking van den Heere Jezus Christus aan de ziel te hebben, tot verwekking van een levend geloof, hoop en liefde. Ik verbeeld mij te weten, wat ware Godsdienst is of moet zijn, en ze te kunnen herkennen, waar de ge zegende Geest haar wrocht door Zijne eigene Goddelijke kracht. Daar zijn onder mijne bekenden, omtrent wiens genade ik niet

den minsten twijfel koester; er. er zijn anderen, van wien ik niet durf zeggen, dat zij geene genade bezitten, maar het is voor mijn geweten niet zoo duidelijk, om allen twijfel dienaangaande wegtenemen.
Reken er op, dat wanneer de krankheid ernstig is de arme ziel noodzakelijk Goddelijke ondersteuning behoeft, welke menigwerf alleen daarin bestaat, dat ze eenvoudig blijven rusten op de getrouwheid en barmhartigheid Gods, zonder dien ernst en werkdadigheid van geestelijke gewaarwording, waarnaar zoovelen begeerig uitzien. Gij waart vaak veel en diep geoefend in eigen ziel aangaande uwen staat en toestand voor God, en zijt somtijds zeer laag gezonken door twijfeling en vreeze. Doch de Heere heeft Zich van tijd tot tijd jegens u betoond genadig te zijn, u gevende eene openbaring Zijner liefde en barmhartigheid, die uw nedergeworpen geest bemoedigde en verlevendigde. Deze ervaring, zoo van veroordeeling als genade, deed u naar haar zoeken bij anderen en leerde u de ledigheid en nietswaardigheid eener bloote belijdenis.
Als de Heere ons iets van deze dingen aan het, geweten vertoonde, hoe kan het anders, of wij zullen voor haar strijden. Wij kunnen over eigen koudheid, doodigheicl en duisterheid in Goddelijke zaken klagen, en ons zelven zeer ver verwijderd zien en gevoelen van het genot dier waarheden die wij belijden; maar ook dan nog kunnen wij ons niet vereenigen met hen, van wie wij gevoelen dat zij deze verborgenheden niet verstaan, en zich vergenoegen met den naam, dat zij leven terwijl zij dood zijn.
Doch ik behoef niet verder voorttegaan over deze dingen u te schrijven, aangezien gij, door onze langdurige vriendschap en gemeenzaam verkeer, en uwe bekendheid met mijn schrijven en prediken, veelligt meer en beter dan iemand anders op de hoogte zijt van mijne beschouwingen en gevoelens aangaande de dingen Gods; en ik meen, dat wij in deze zaken eene gelijke beschouwing en gewaarwording des harten hebben.
Ik ben zeer onpasselijk geweest, ja ik zou zeggen, dat ik in geen jaren zoo ziek ben geweest. De aanval heeft mijn borst zeer teeder en vatbaar gemaakt voor de minste koude, doch wat mij tans kwelt is voornamelijk zwakte, schoon hoogstwaarschijnlijk door gevatte koude, en daardoor schijnt de ophooping terug te keeren. Het is voor mij en mijn volk eene zware beproeving, dat ik niet kan voorgaan; en ik word haast bevreesd, dat het mij hinderen zal in het volbrengen van mijne toezeggingen in den zomer. Ik durf mij niet vleijen vóór April te kunnen uitgaan, en heb nu alreede zoolang niets kunnen doen. En -ik zou vreezen, de gemoederen der vrienden te kwetsen, wanneer ik hen geruimen tijd in den zomer verliet, gelijk ik tot hiertoe deed.
Als wij ouder worden moeten wij er op rekenen al grooter en grooter veranderingen te aanschouwen. Onze oude vrienden zullen door den dood ons ontvallen; wij zelven zullen, zoo wij al gespaard blijven, steeds meer en meer gewaar worden de zwakheden tengevolge van ziekte en ouderdom; en wij schijnen beproevende tijden te beleven, in welken wij kunnen rekenen op groote omkeeringen, en misschien ook groote ellenden en beroerten in de kerk en in de wereld. Hoe smartelijk is het de verspreiding veler dwalingen te aanschouwen, en de eene leeraar na de andere haar te zien omhelzen. Hoe weinig getrouwe bevindelijke mannen Gods zijn er! en in welk een staat zijn voor het meerendeel de gemeenten der waarheid!
Het verheugt mij, dat mijn toespraak u bevalt. Ook anderen hebben mij dat betuigd. Als er iets aan ontbrak, dan was het aan het einde, dewijl ik meer had moeten zeggen tot bemoediging van Gods volk te midden van hunne beproevingen en verzoekingen. Maar ik gevoelde mij te krank, om dat gedeelte van het onderwerp te behandelen. Ik ben er van overtuigd, dat er in dezen eene groote behoefte is aan do kracht des Evangelies Wanneer er meer van het leven en de kracht Gods in de ziel was, er zou meer kracht en Godzaligheid zijn in het leven. Het eene vloeit uit het andere voort, Alleenlijk zou ik wenschen meer van het leven en de kracht Gods in eigen hart te ervaren, en dat meer te openbaren in mijn leven, gedrag en omgang. In de voorzienige en genadige beschikking Gods ben ik in eene zeer gewigtige en verantwoordelijke positie gesteld, tot welke ik de voortdurende ondersteuning Zijner genade noodig heb. Ik beschouw de Evangelische Standaard een zeer belangrijk werk te zijn, ook van wege de groote verspreiding in de gemeente; en ik zou haar met het leven en de kracht Gods willen vervullen, om een Goddelijken invloed uitteoefenen zoover zij verspreid wordt. Boven deze worden mijne leerreden zeer gezocht en veel gelezen, en deze zou ik gaarne vol zien van het leven, de kracht en genade Gods, om des menschen hart en geweten te kunnen berelken. De tijd zal met ons allen hier kort zijn, en wij behoorden te doen wat wij kunnen om onze dagen en geslacht van dienst te wezen; om zooveel mogelijk te leven ter verheerlijking van God en ten goede van Zijn volk, en geen nutteloos, zelfzuchtig en onwaardig leven te leiden, alsof het geld onze God ware. Alle christenen hebben hunne eigen plaats in het verborgen ligchaam, en hunne plaats te vervullen in de gemeente Gods. Gij hebt de uwe in betrekking tot de zaak der waarheid in Allington; om voortcstaan en tegen te houden, en uwe liefde tot den Heere en Zijn volk, op onderscheiden wijs te openbaren, gelijk gij ook doet naar ik geloof.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 110 - J.C. Philpot aan Dhr. Tips

Stamford, 24 Januarij 1860

Mijn waarde Vriend!
Ik heb uw Nieuwjaarswensch ontvangen, en zou u wederkeerig gaarne mijnen wensch aanbieden in een dichterlijk gewaad. Doch dit zou meer tijd vorderen, dan ik in behooren kan over beschikken, en daarenboven gevoel ik mij beter bekwaam mijne gedachten en gewaarwordingen in eenvoudig proza uittedrukken.
Gij drukt den wensch uit, dat ik u op uwe toegenegen Nieuwjaarsgroet en zegenbede spoedig zal antwoorden. Doch het heeft den Heere behaagd, mij met eene ernstige krankheid te bezoeken, welke geduurd heeft van het laatst van November en nog steeds voortduurt. Ik ben evenwel, door genade, gaandeweg aanbeterende in gezondheid, en hoop, met Gods zegen, met eenigen tijd weder in staat te zijn tot het werk der bediening.
Beproevingen en moeiten zijn het bestemde deel van Gods volk, en als wij tot die beweldadigden behooren, zullen wij ongetwijfeld ons deel van haar hebben. Sommige dier verdrukkingen zijn ligchamelijk, anderen meer inwendig; dezen hangen zamen met de familie, genen met onze omstandigheden des levens; eenigen vloeijen uit de verzoekingen des satans, weder anderen komen voort uit ons eigen boos hart.
De gezegende Geest vergelijkt in de Schrift deze beproevingen en verdrukkingen bij een oven, in welken het goud en zilver gereinigd wordt (Jes. 48:10; Zach. 13:9), met het oogmerk Gods om ons geloof te beproeven (1 Petr. 1:7.) Daarom beveelt ons de Heere,om van Hem te koopen goud, beproefd komende uit het vuur (Openb. 3:18), en vergelijkt zich zelven bij iemand, die het zilver beproeft en reinigt. (Mal. 3:3.) En wat is nu de eerste uitwerking die de oven op het onzuivere metaal uitoefent? Het begint zacht te worden en te smelten door de hitte des vuurs; men ziet rook zamenpakken over den smeltkroes, en het schuim en den droesem werkt naar boven. En waar is dien ganschen tijd het reine metaal? Het laat zich niet zien, want het is verborgen onder het schuim en bruis; maar wanneer dat wordt weggenomen, komt het reine goud weder te voorschijn. Nu is er niets, dat den droesem van het reine metaal kan afscheiden dan de hitte van den oven. Zoo is het met den geestelijken oven. Niets dan de hitte der vlammen kan het ware geloof van het valsche, en het leven Gods in de ziel van een bloote vleeschelijke Godsdienst afscheiden. Maar wanneer wij in den oven zijn is het gelijk aan wat wij zien bij de zuivering van het goud. De droesem en het schuim van ons booze hart is in het eerste alleen zigtbaar; en het reine goud des geloofs, der hoop en der liefde, die gaven Gods zijn, blijven voor het oog verborgen. Maar als na eenigen tijd, het den Heere belieft den droesem te verwijderen, dau schijnt het reine goud des geloofs meer helder dan ooit te voren. Ik hoop, dat mijn waarde vriend, aan wien ik schrijf, wel overtuigd zal zijn, dat alle ware Godsdienst eene gifte en werk van God is, gelijk wij lezen, dat elke goede gave en alle volmaakte gift van boven is, van den Vader der lichten afdalende. (Jacobus 1:17.) God is een te rein, regtvaardig en heilig Wezen, clan dat Hij met welgevallen zou blikken op onze gehoorzaamheid of iets, dat door het vleesch gedaan wordt. Dit vertoont Hij ons door de onderwijzing Zijns Heiligen Geestes; want in Zijn licht zien wij het licht, en door de verlichting van dat Goddelijk licht worden alle dingen openbaar. (Ef. 5:13.) Toen Jesaja Zijne heerlijkheid in den Tempel zag, riep hij uit: ‘Wee mij, want ik verga; dewijl ik een man van onreine lippen ben en ik woon in het midden van een volk, dat onrein van lippen is.’ (Jes. 6:5.) Toen Job God aanschouwde, verfoeide hij zich en had berouw in stof en asch (Job 42:5, 6), en de sierlijkheid van Daniël werd aan hem veranderd in eene verderving. (Dan. 10:8) Deze schriftuurlijke voorbeelden nu, toonen ons aan wat Gods heililigen aangaande zichzelven zagen en gevoelden, wanneer zij eene geestelijke beschouwing erlangden van de heerlijkheid en majesteit van den Heere God, den Almagtige. Het is derhalve duidelijk, dat zij, die hoog denken van hunne eigen goedheid, nooit zulk een gezigt hadden van de reinheid en heiligheid Gods, gelijk Zijne heiligen hebben naar luidt der Schrift. Daarom zien zij ook geen gevaar; zij vreezen geen kwaad; zij hebben geen besef van zonde en kunnen er dus geen berouw over betoonen. Maar zij, die van God geleerd zijn, hebben leeren zien en gevoelen de bovenmate zondigheid der zonde; zij hebben de toevlugt genomen tot Jezus, den eenigen Middelaar tusschen God en menschen, om den toekomenden toorn te ontvlieden. Tot Zijn verhoogden Persoon aan de regterhand Gods zien zij op; voor den troon Zijner genade buigen zij; in Zijn verzoenend bloed en regtvaardigmakende geregtigheid schuilen zij, en in Hem vinden zij dus rust en vrede. De altijd wisselende, rustelooze zee beweegt zich tusschen ons; maar als wij eene levende vereeniging met den Heere Jezus Christus hebben, dan mag ze ons scheiden, maar verdeelen kan ze ons niet. ‘Wij spreken twee verschillende talen, maar ik hoop, dat wij ook de eene tale Kanaans spreken. Wij mogen den Bijbel in twee verschillende overzettingen lezen, maar het is dezelfde ingegeven Schrift, die tot ons spreekt door den mond van God; en wij vertrouwen, dat wij hebben een en denzelfden Vader, een en dezelfden oudsten Broeder, en een en denzelfden Geest als onze Leidsman, Leermeester en Trooster. (Ef. 4:4-6.) Het

voornaamste, waarnaar wij te jagen hebben is eene bevindelijke kennis van den Heere Jezus Christus, te kennen de kracht van Zijn verzoenend bloed, en vereeniging en gemeenschap met Hem te genieten. Hij is de Wijnstok, wij zijn de ranken; zonder Hem kunnen wijniets doen. En indien wij in Hem blijven en Hij in ons, dan zullen wij veel vrucht voortbrengen. Zij onze voornaamste begeerte maar, om Hem te kennen en de kracht Zijner opstanding, opdat wij mogen gevonden worden in Hem, niet hebbende onze regtvaardigheid, die uit de Avet is, maar die door het geloof van Christus is, de regtvaardigheid Gods door het geloof. (Fil. 3:9, 10.) Om dit te doen, moeten wij onze eigen regtvaardigheid wegwerpen en bekleed worden met de Zijne, die volmaakt is. Maar wij zullen altijd ondervinden, dat de zonde onze ergste vijand en het eigen ik onze grootste tegenstrever is. Het bedenken des vleesches is vijandschap tegen God (Rom. 8:7), en der wille Gods niet onderworpen zijnde zal het altijd tegen Hem rebelleeren. Wij behoeven niets anders te vreezen dan de zonde; niets anders kan ons eenig wezenlijk leed doen. Doch de zonde kan en zal maken, dat God Zijn aangezigt verbergt, dat de gezegende Geest zich bedroeft, onze kenmerken verduisterd worden en er voor de aanklagten des satans gelegenheid komt. Het zal ons barmhartigheid zijn maar vaak gevonden te worden in het zoeken van het aangezigt des Heeren, belijdende onze zonden, lezende Zijn heilig Woord, en jagende om eene openbaring te verwerven van des Heeren barmhartigheid, goedertierenheid en liefde. De Heere Jezus heeft beloofd Zich zelven te openbaren aan hen, die Hem liefhebben en Zijne geboden bewaren (Johs, 14:21), en door deze openbaringen leeren wij Hem bevindelijk en zaligmakend kennen. De Heere Zelf heeft ons gezegd, wat het eeuwige leven is, nl. den eenigen waarachtigen God te kennen, en Jezus Christus, Dien Hij gezonden heeft. (Joh. 17:3) Zoo wij door Goddelijke onderwijzing deneenigen waren God hebben leeren kennen, dan zullen wij Zijnen heiligen naam vreezen en eeren; en als wij Jezus Christus kennen, Dien Hij gezonden heeft, dan zullen wij Hem vuriglijk liefhebben met een rein hart. Gij hebt de Heilige Schrift in uwe handen, een schat welke de blinde papisten gaarne aan de Kerk zouden willen ontrooven, en daarin kunt gij den zin en wil Gods lezen en den weg der zaligheid leeren kennen. De Heere Zelf gebiedt ons de Schriften te onderzoeken, en zegt ons dat ze van Hem getuigen. (Joh. 5:39.) Gij hebt een genadetroon, die altijd geopend is, en gij wordt genoodigd om vrijmoedig daarvan gebruik te maken, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen en genade vinden, om geholpen te worden ter bekwamer tijd.
Ik had gehoopt, naar aanleiding van wat gij tot mijnen jeugdigen vriend P. gezegd hadt, dat gij in het najaar Engeland zoudt bezocht hebben. Ik hoop dat gij dezen zomer zult overkomen, en mij met een bezoek zult vereeren. Wanneer het u gelegen komt zal het mij genoegen doen een brief van u te ontvangen. En nu, waarde vriend! ontvang mijne Christelijke liefde voor u zelven en uwe waarde vrouw, en al uwe kennissen, die den Heere liefhebben.
De Uwe in den Heere Jezus Christus, J. C. P.

Brief 111 - J.C. Philpot aan Dhr. Tiptaft

Stamford, 25 Januarij 1860

Mijn lieve Tiptaft!
Mejufvrouw Kael heeft mij medegedeeld, dat zij dezen morgen een brief van u had ontvangen, waarin gij zoo vriendelijk zijt aan te bieden om over te komen en een paar Zondagen mij te helpen. Het zou mij en ook de vrienden zeer veel genoegen doen, wanneer gij dit deedt.
Dankbaar kan ik zeggen, dat ik door rijke barmhartigheid veel beter ben dan toen ik u het laatst schreef, de benauwdheid is veel gebeterd, en wat ik tans voornamelijk gevoel is groote zwakheid en algemeene slapheid, als gevolg van veel lijden en weinig eten. Niemand dan zij, die een evengelijken proefweg betraden, weten de beproeving des gemoeds waartoe krankheid leidt, en een van zijne ergste beproevingen wordt misschien het minst opgemerkt, of altans minder besproken dan andere daarmede vergezeld gaande omstandigheden, welke is de neergedruktheid des gemoeds, die ze medebrengt. Velen meenen, dat ziekte de beste tijd is voor den Godsdienst, en om biddend en geestelijk gezind te zijn; maar dit is. eene groote misvatting. Wanneer de krankheid van ernstigen aard is, dan neemt ze het geheele gemoed in; en tegelijk verzwakt ze zoodanig, dat het de kracht mist om te handelen als in gezonde dagen. Ik heb menigwerf ondervonden, dat wanneer de grooste kracht der krankheid over is, en ik begin te beteren, dat dit, wanneer het den Heere behaagt de ziel tot Zich te trekken, een goede tijd is om te lezen, te bidden en tot overpeinzing. Maar wanneer de krankte ernstig is, heeft de ziel ondersteuning, lijdzaamheid, onderwerping en gelatenheid noodig, om lijdelijk te leggen in de hand des Heeren, geloovende, dat Hij alle dingen wel maakt, Dan hebben wij bijzondere ondersteuning noodig,

opdat niet het gemoed afgetrokken, maar rustende blijve op de goedertierenheid en barmhartigheid des Heeren, gelijk wij op Hem hebben gehoopt. Ik herinner mij, wat de arme Thomas Copeland eens tot mij zeide in zijne ziekte: 'De menschen meenen, dat de krankte eene goede tijd is om God te zoeken; maar zij zullen gewaar worden, dat als ze ernstig ziek zijn, die krankheid zelve al hunne gedachten en gewaarwordingen inneemt.' Ook zijn er tijden en gelegenheden in de krankheid, wanneer het gewigt der ligchamelijke verdrukking gedeeltelijk schijnt weggenomen, en dan is er, onder de bewerking van des Heeren Geest en genade, een optrekken der ziel tot Hemzelven. Een zaak wordt zeer zeker door beproevingen en verdrukkingen voortgebragt, wanneer zij eenigermate altans geheiligd worden: zij bewijzen ons de onmogelijkheid om zalig te worden tenzij door eene daad van vrije, onderscheidene, oppermagtige genade; zij dringen ons onszelven geheel te werpen op het bloed en de geregtigheid van den Zone Gods, en met niets minder voldaan te zijn dan de toepassing daarvan. De bovenmate zondigheid der zonde wordt gezien en de herinnering aan bedreven zonden smarten de consciëntie. Niets was mij immer zoo beproevend, dan de herinnering mijner zonden en afwijkingen, sints ik de waarheid beleed. Deze waren veel smartelijker in mijne oogen, dan eenige zonde, die ik bedreef in de dagen mijner duisterheid en doodstaat. Maar ik geloof, dat het goed voor ons is, om het gewigt en de schuld onzer zonden en afwijkingen te zien en te gevoelen, opdat onze eigengeregtigheid in stukken gebroken worde. Een mensch moet blind zijn voor zijne eigen verzoekingen, wanneer hij durft zeggen: 'Ik ben met deze of die neiging niet verzocht.' Ik kan dus ook dwalen wanneer ik zeg, niet benauwd te zijn door mijne eigengeregtigheid; want ik zie en gevoel in mijzelven niets dan zonde; en wat nog meer beproevend is: mijn vleeschelijk bedenken is even zondig, bezoedeld en verdorven als het ooit in mijn leven was. Ik zie de diepe noodzakelijkheid van elk kind van God, om veel te wandelen in Goddelijke vreeze. Zonde en satan staan altijd op de uitkijk om ons te verstrikken. De zonde is gelijk eene veer, die alleen door onophoudelijke drukking teruggehouden wordt van tot hare volle lengte uil te zetten. Neem de drukking weg of belet hare werking, en zij zal in een oogenblik zich geheel uitspreiden. De vreeze Gods in het hart is de drukking op de veer; en indien die tegenwerking voor een oogenblik ophoudt zal de zonde uitbreken, en wie kan zeggen hoe ver het gaan zal? Gelijk iemand gezegd heeft: 'de menschen weten den aanvang der zonde, maar wie zal hare gevolgen schetsen?' Het is veel gemakkelijker de zonde in hare eerste bewegingen te beteugelen, dan wanneer ze eene magt geworden is. Als het ei niet vernietigd wordt, zoo zal het uitbreken in een adder. Wat zouden wij beginnen zonder vrije genade, het verzoenend bloed des Lams, en het werk des Heiligen Geestes om het Evangelie dierbaar te maken aan onze ziel?

Ik meen iets van deze lessen geleerd te hebben onder mijne verdrukkingen. Maar hoe spoedig schijnt alles vergeten! De Godsdienst is een dagelijksch, men mag wel zeggen onophoudelijk werk; en alleen Hij, die het werk begon kan het levendig houden in het hart.

Ik geloof, dat de vrienden hier allen wel zijn. Het legaat van den Heer Peake f 600,— zal (D.V.) onder de leden der gemeente te Oakham verdeeld worden op Zondag a.s., na de middagdienst. door W. T. K. en R. H. Jun. Ik denk, dat het voor ieder ongeveer f 24,— zal bedragen, wanneer altans allen het aanvaarden, van welke men oordeelt dat ze het met een goed geweten kunnen doen.

Aangezien er sints den 18 December te Oakham niet werd gepredikt, zal het hun zeer verblijden u te zien.

Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 112 - J.C. Philpot aan Dhr. Brown

Stamford, 1 Februarij 1860

Mijn waarde Vriend!

Het verblijdt mij te vernemen, dat door de rijke genade des Heeren uwe reis naar Brighton u zeer goed gedaan heeft, en ik hoop dat het van blijvenden invloed zal zijn, wanneer gij in Gods voorzienigheid die atmosfeer zult derven. Wij zijn vreemde schepselen, en ligchaam en 'geest zijn zoo nauw aan elkander verwant, dat de aanblazing van een zacht zeewindtje niet alleen het verzwakte ligchaam aandoet en verkwikt, maar ook eveneens invloed uitoefent op het bezwaard gemoed. Er is niets, dat zoo zeer de zorgen en moeiten verzwaard, dan in huis te blijven en zich er aan over te geven. Niet, dat er door dergelijke natuurlijke middelen eenig verligting te erlangen is van zorg en kommer, maar naarmate het arme ligchaam opwakkert schijnt er meer kracht te zijn om de zorgen te kunnen dragen. Ik zou van harte wenschen, dat uw weg meer vrij was van verwarring, angst en zorg; doch het lijdt geen twijfel, of Hij die van den beginne het einde ziet, en Wiens wegen paden van goedertierenheid en waarheid zijn dengenen, die Zijnen naam vreezen, ziet, dat deze zorgen

en bekommernissen tot uw geestelijk voordeel strekken. Deze wereld wordt een tranendal genoemd; doornen en distelen openbaren zich van alle zijden, omdat zelfs de grond dien wij betreden onder den vloek ligt; en als volgelingen van Jehova het Lam kunnen wij niet alleen op het deel der wereld, maar ook op dat der Kerk rekenen. En schoon ons zwak vleesch vaak pruttelt tegen en bezwijkt onder den last, nogtans dewijl de zegen Gods meerendeels in dezen weg komt, daarom zijn wij gewillig gemaakt om de verdrukkingen te verdragen om den weldaad, die er aan verbonden is. Ik twijfel niet, of hoe ouder wij worden des te meer zullen wij droefheid, angst en smart ondervinden, zoowel naar het ligchaam als naar de ziel, en dit zal ons steeds meer gewillig maken, dat eindelijk ons arm, versleten ligchaam in het stof wordt nedergelegd, niets dan zonde en verderf bevattende. Dit schijnt het einddoel te zijn, waartoe de Heere gewoonlijk Zijne verlosten voert» opdat ze gewillig zouden zijn om te sterven en met Christus te zijn, wat veel beter is dan te blijven in een ligchaam der zonde en des doods. Wij hebben iets noodig om ons te spenen aan het leven, en te kruisigen en te doen sterven aan de bekooringen der wereld en de lusten der zonde, welke zeer spoedig voorbijgaan. Christus wordt in den regel niet gevonden in een weg van vleeschelijk gemak en wereldsche vreugde. Alleen in moeite en droefheid wordt Hij wezenlijk gezocht en wezenlijk gevonden. Wij kunnen voor ons zelven niet uitkiezen, welke die benauwdheid zal zijn; maar hare vruchten en uitwerkselen moeten zeker goed zijn, als zij ons brengen tot den Heere Jezus Christus, of zegen van Hem doen trekken. Er is zoo veel zoeken en dienen van den Heere met een verdeeld hart; zooveel vermenging van het vleesch met den geest, een trachten om het manna der woestijn met de vleeschpotten van Egypte te vereenigen! Doch wij kunnen ons verzekerd houden, dat wanneer onze smaak bedorven is door de uijen en het knoflook, er geen smaak is in der engelen spijs. Het is dus een der weldaden van het heiligen der verdrukking, dat zij den eetlust zuivert van smaak te hebben in het grof voedsel van Egypte, om begeerte te wekken naar het Brood, dat uit den Hemel is nedergedaald, opdat de mensch daarvan ete en niet sterve. Maar wat een geestelijk gemoed het meeste verwart is, dat het bedenken des vleesches zoo boos, zoo vuil, zoo duister, zoo dood is onder enkele of alle tuchtiging. Als ik iets weet van het leven Gods in de ziel en van de werkingen des levenden geloofs, dan ben ik evenzoo een getuige van deze gewigtigc waarheid, dat het bedenken des vleesches vijandschap is tegen God, dat het zich der Wet Gods niet onderwerpt, en ook niet kan. Wel ben ik er van overtuigd, dat er een mate van innerlijke heiligheid wordt medegedeeld door Gods goeden Geest, want ‘zonder heiligmaking zal niemand den Heere zien;’ maar evenzeer ben ik er van verzekerd, dat er geen sprake kan zijn van heiligmaking van het ligchaam der zonde en des doods, en dat wij alleen wezenlijke heiliging des harten genieten, als het den Heere behaagt ze medetedeelen door Zijnen Geest en genade.
Het verheugt mij, dat gij u zoo thuis gevoelt te Chichester. De Heere heeft door dit gansche land verspreid Zijn volk, dat Hem liefheeft en die Hij bemint, en schoon de Kerk tot een zeer lagen staat gezonken is, heeft de Heere Zich evenwel niet onbetuigd gelaten. Hij heeft steeds een volk, dat Zijnen grooten naam vreest, en Hij zal nooit dulden, dat ze overwonnen worden door den hedendaagschen Antinomiaanschen geest, want Hij plant de werking Zijner vrees te diep in hunne zielen, dan dat ze door dien geest zouden weggevoerd worden.
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 113 - J.C. Philpot aan Dhr. Tiptaft

Stamford, 3 Februarij 1860

Mijn waarde Tiptaft!
Het verheugt mij zeer, dat gij er toe gebragt zijt ons bijtestaan in onzen tegenwoordigen nood; en ik twijfel niet of het zal de vrienden hier en te Oakham zeer aangenaam zijn u te zien en te hooren. De Heer K. was hier laatst avond en bragt uwen jongsten brief ons over. Ik kan mij zeer goed vereenigen met hetgeen gij daarin schrijft aangaande de wanhoop. Ten laatste aan haar overgelaten te zijn is vreeselijker dan eene tong kan uitspreken of een hart kan bevatten; maar ik geloof, dat allen tot op zekere hoogte er kennis aan moeten hebben, om in ernst te denken aan het heil hunner ziel en te vlieden tot Christus bloed en regtvaardigheid, als eenig redmiddel ter behoudenis. Vermetelheid en wanhoop zijn inderdaad twee uitersten, en toch komen ze elkander zoo nabij, dat er, gelijk Hart van twee andere uitersten zegt, nauwelijks een haarbreedte tusschen kan. En ik onderste], dat er geene enkele levende ziel is, die niet tot beiden verzocht werd, en dat niet een en tweemalen, maar veel malen in zijnen weg; ook zal hij moeijelijk kunnen zeggen, waarvan zijne ziel den meesten afkeer heeft, want gelijk hij de valsche blijdschap der vermetelheid haat, evenzoo vreest hij de diepe gewaarwordingen der wanhoop. Ik ben verzekerd, dat het goed is voor de ziel geoefend te worden in de dingen Gods, en behalve weggevaagd te

worden door de kracht der zonde, is er geen erger toestand der ziel, dan in vleeschelijke rust te zijn. Doch hoe onmogelijk is het ons om eenig regt of geestelijk gevoel voorttebrengen! Alles is eene souvereine gift, zelfs het lezen des Woords met een geloovig hart, ook een verteederend gevoel, ook het verheffen der ziel voor eenige oogenblikken tot den Heere in wezenlijke ernstige begeerten naar het gevoel Zijner tegenwoordigheid en kracht, en Zijn bloed en üefde bevindelijk te bekennen aan het hart. Velen meenen, dat het geloof in den Heere Jezus Christus eene zeer eenvoudige en gemakkelijke zaak is, en zoo is het ook, wanneer de Heere door Zijnen Geest en genade aan het hart werkt; maar ten spijt van ongeloof, twijfeling en wantrouwen van een schuldig geweten te gelooven, is niet zulk eene gemakkelijke zaak.
Ik zie verlangend uit naar den brief van Ridleij, die de heer V. u zond. Ik heb plan dien op te nemen in de Evangelische Standaard. Mij dacht, dat het een liefelijke getuigenis zou zijn van de Openbaring des Heeren aan zijne ziel. Ik denk niet, dat er veel werktuigkundigen zijn, die zulk een brief zouden kunnen schrijven.
Wij verwachten den heer Taijlor, om (D.V.) te prediken hier aanstaanden Donderdag, en den volgenden avond te Oakham. In een zeer vriendelijk schrijven bood hij zijnen dienst voor deze beide avonden aan op zijne reis naar London. Ook heb ik aan den heer Kershaw geschreven, dat hij zoo mogelijk ons een Zondag zou geven nadat hij te Nottingham zou geweest zijn, en als dit niet kan, dan een avond in de week over te komen.
Ten opzigte van mijn arm ligchaam kan ik niet veel zeggen. Ik geloof niet dat ik thans veel aansterk. En wat mij schier evenzeer drukt als ligchamelijke zwakheid is, dat mijn gemoed geheel ongeschikt is tot eenigszins aanhoudende inspanning, zoodat het mij moeijelijk is mijne werkzaamheden aan de Evangelische Standaard enz. te volbrengen. Evenwel, wij kunnen onze eigen beproevingen en verdrukkingen niet uitkiezen. Wat deze zwarigheden vermeerderen is de zorg voor mijne twee gemeenten en vergaderingen; want hoewel de Heere ons goedertierenlijk veelvuldige hulp beschikte, nogtans is het voor hen en mij beiden eene beproeving zoolang van mijn arbeid te moeten afzien. De heer J. T. Smith is zoo vriendelijk geweest onderscheiden Donderdagavonden uit Peterbro over te komen, en zijne prediking schijnt goed te bevallen bij het volk.
Wat is er te vergelijken met eene gezegende openbaring van den Heere Jezus Christus, tot wegneming van alle schuldige vrees en de ziel te doen nederliggen in vrede? Ik geloof, dat de Heere meestentijds Zijn volk door en door vermoeid maakt van dit leven alvorens Hij hen daaruit wegneemt. Krankheid des ligchaams, beproevingen in de Voorzienigheid, moeijelijkheden in de familie, en bovenal de afmattende strijd onder het ligchaam der zonde en des doods bij eene gezegende beschouwing van eene heerlijke onsterfelijkheid, zal hen vroeger of later bereidwillig maken om ontbonden te worden en met Christus te zijn, want dat is veel beter dan te leven in deze ijdele wereld.
Ik hoop, dat de Heere met U zal komen.
Uw zeer verbonden, J. C. P.

Brief 114 - J.C. Philpot aan Mej. Oijler

Stamford, 6 Februarij 1860

Waarde vriendin!
Ik ben u zeer verpligt voor uw vriendelijke en toegenegen letteren, en de belangstelling die gij in mijne gezondheid en welvaart betoont, Met dank mag ik, door genade, zeggen, dat de ziekte aan welke ik geleden heb grootendeels geweken is, en ik hoop, met Gods zegen, met eenigen tijd weder tot mijne gewone gezondheid te zijn teruggekeerd. Doch tans lijd ik aan slapheid en zwakte ontstaan door de langdurige en ernstige krankheid. Ik heb die krankheid bevonden een oven te zijn, waardoor aan het licht gekomen is veel droesem, maar ik meen ook een weinig van dat dierbaar geloof, als goud door het vuur beproefd, en waardoor alleen de ziel den Heere Jezus Christus aanhangt, als zijne eenigste hulp en hope. Bijna, zoo niet geheel alles, wat ik ooit leerde ten goede van mijne eigene of anderer ziel, leerde ik in den oven der verdrukking. Daar leeren wij zoowel de noodzakelijkheid als den aard en natuur der Godsdienst, die in het hart gewerkt wordt door de kracht Gods. Dan komt er behoefte aan Goddelijke wezenlijkheden, — niet aan vertooningen en misleiding; en wanneer het den Heere behaagt Zijne reinheid en heiligheid en onze vuilheid en zondigheid ons te ontdekken, dan wekt Hij in ons de behoefte aan het verzoenend bloed en regtvaardigende geregtigheid, en dat deze twee rijke zegeningen der ziele mogen bekend gemaakt worden door eene Goddelijke Openbaring. Wanneer het dan Hem behaagt den Persoon en het werk van Zijnen geliefden Zoon te openbaren en bekend te maken, dat verwekt en haalt uit het levend geloof in en op Hem, dat door de liefde werkt en het harte reinigt.

Zoo gij dan eenigzins gezegend en beweldadigd zijt door iets van mij te hooren of te lezen, geef er Gode de eer van. Vergelijk een en ander met de Schrift, met de ondervindingen der heiligen, en met wat gij in in uwe eigen ziel gevoeld hebt. Er is geen Leermeester gelijk de Heere, en er is geen wezenlijke zegen, dan die van Hem nederdaalt Zoek Zijn aangezigt geduriglijk, en Jezus te kennen voor u zelven en de kracht Zijner opstanding.
Van harte zij u en de uwen toegewenscht alle Nieuwe Verbondsgenaden, en ben met achting en groete, ook aan uw echtgenoot,
Uw toegenegen, J. C. P.

Brief 115 - J.C. Philpot aan ……

.

Stamford, 7 Februarij 1860

Mijn waarde Vrienden!
Ik schrijf aan u beiden tegelijk, want ik vind mij verpligt met eigen hand kennis te geven van de ontvangst van uw vriendelijk en mild present; en ik verzeker u, dat het in mijn hart wrocht zoowel dankzegging tot den God van al mijne goedertierenheden, als opregte erkentenis en verbinding aan u. Ik schaam mij bijna om het te zeggen, en toch, dewijl uw alleronverwacht presentje als eene verborgen maar toch liefelijk bewijs van den Heere tot mij kwam, — ik gevoel het, ik moet het bekennen, — ik moet een weinig belijden van mijn ongeloovig hart. Ik was toen dwaas genoeg, ja erger dan dwaas, — zondig genoeg om gemelig te worden en te murmureeren, niet alleen wegens de langdurigheid en den ernst der verdrukking, maar ook over de groote rekening die er aan den dokter zou moeten betaald worden, en andere extra uitgaven, die de ziekte met zich brengt. Toen ik uw vriendelijk geschenk ontving gevoelde ik, dat de Heere aan mij gedacht, — dat Hij was wat Hij altijd geweest is, zeer barmhartig en genadig, en terwijl ik uwe vriendelijkheid beken is mijn hart verteederd en mijn oog wordt vochtig onder het besef Zijner goedertierenheid en barmhartigheid jegens mij, een arm, bezoedeld zondaar. Ik hoop niet, dat gij zult onderstellen dat ik al die uitgaven, waarop ik zinspeelde, niet gemakkelijk zou kunnen betaald hebben; maar ik zie, dat de Heere al de verborgenheden onzer harten kent, en dat Hij medelijdend en vol ontferming is aangaande onze meest innerlijke overleggingen en wenschen. Ik zal (D. V.) binnen weinige dagen, met behulp van mijnen waarden schrijver, aan wiens liefde en vriendelijkheid ik in mijn laatste ongesteldheid zoo veel verpligt ben, meer uitvoerig schrijven aan mijne lieve vriendin Mej. doch ik kan niet nalaten u waarde vrienden eigenhandig te schrijven, als kennisgeving van uwe toegenegenheid en mildheid.
Uw verbondene in den Heere, J. C. P.

Brief 116 - J.C. Philpot aan Mej. Peake

Stamford, 15 Februarij 1860

Mijn waarde Vriendin!
Wij zijn beiden geweest en zijn nog steeds in den oven der verdrukking, en daardoor leeren wij medelijden te oefenen met hen, die verdrukt worden. De gezegende Heere zelve, als de groote Hoogepriester over het huis Gods, heeft geleerd medelijden te hebben met Zijn verdrukt volk, door dat Hij zelf een ‘Man van smarten was en verzocht in krankheden:’ en er is ook geen andere weg door welke wij met Hem en anderen kunnen lijden. Sints ik de brieven las die wijlen uw geliefde man aan u schreef voor en na uw trouwdag, zie en gevoel ik te beter wat gij in hem verloren hebt. Wetende hoeveel gij in menig opzigt uitwendig verschilt, wist ik toch niet, of liever ik was er niet genoegzaam van verzekerd, hoezeer gij in hart en genegenheden natuurlijk, of in geest en gevoelen geestelijk vereenigd waart. Doch zijne correspondentie met u heeft het mij regt duidelijk gemaakt, en ik moet zeggen dat ik mij zeer verwonderd heb over de gemeenzame wijze waarop hij u schreef; en aangemerkt uwe betrekking jegens elkander in de kracht zijner natuurlijke genegenheden heeft mij getroffen, wat ik zou kunnen noemen de reinheid, die in zijne brieven doorstraalt, en de afwezigheid van veel, dat zou kunnen verwacht worden in een dusdanige briefwisseling. Hij is door dit alles zeer in mijne schatting gerezen als een man, die voortdurend in de vreeze Gods leefde en wandelde. En overwegende hoe haastig de meesten derzelve moeten geschreven zijn, en hoe veelvuldig hun getal is, sta ik verwonderd over hunne verscheidenheid en de goede stijl en uitdrukkingen die er over het algemeen in te vinden zijn, en dat van iemand die

zoo weinig opvoeding genoten had. Ongetwijfeld beschouw ik het met meer ingenomenheid dan een vreemde het zal doen; evenwel zou ik meenen, dat de uitgave van dat werk door de vrienden met blijdschap zou worden ontvangen, en als eene gedachtenis aan hunnen overleden vriend gewaardeerd.
Toen ik mijne verwondering te kennen gaf u in de vergadering te zien terwijl de uitdeeling plaats had, dan was dat volstrekt niet omdat ik daar iets tegen had. Veeleer verblijdde ik mij over uwe tegenwoordigheid, maar ik was bevreesd, dat het u te zeer zou aandoen. Ongetwijfeld zult gij nog lang, misschien wel uw gansche leven lang uw verlies gevoelen, want er is in de zaak der weduwe die haren aardschen steun verloor, een bijzonder gevoel van verlatenheid; doch ik twijfel niet, of aan het einde zult gij barmhartigheid aanschouwen. In de beschouwing der ervaringen van sommige meest verdrukte en toch meest beweldadigde kinderen Gods, heb ik bevonden dat de meeste daarvan weduwen waren. Als ik het wel heb, dan was Mev. Kenmure, aan wie Eutherford zoo zeer in den Heere verbonden was, en aan wie hij enkele van zijne kostelijke brieven schroef, eene weduwe.
In een zijner brieven schreef hij, die zelf weduwnaar was, het volgende: ‘En schoon ik, uit eigen ervaring, kan zeggen, dat het treuren over denman uwer jeugd naar Gods eigen Woord (Joel 1:8) de zwaarste wereldsche smart en last is, die gij te torschen kunt hebben, toch weet gij, dat zoo gij op Hem moogt wachten, die Zijn aangezigt wel een oogenblik verbergen kan, het aan Gods eer en waarheid ligt het veld te vullen en de man der weduwe te zijn.’ Ik haal deze woorden aan, omdat zij krachtiger en meer welsprekend zijn, dan ik het kan uitdrukken; en ze zeer goed overeenkomen met wat ge zelf gezegd hebt van de ledigheid die uwu verlies baarde, waarvan gij gevoelt, dat niemand dan de Heere die kan aanvullen. Zoo gij den geheelen brief wilt lezen, het is de 29ste, tweede deel.
Ik ben mijne waarde vrienden te Oakham zeer dankbaar, dat zij mijne afwezigheid zoo vriendelijk en toegenegen verdragen en niet gemord hebben over het gemis der prediking. Hier zijn ze meer bevoorregt geweest, aangezien er sinds mijne ongesteldheid hier des Zondags eenmaal preek was, en zij in het geheel geen leeraar kregen.
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 117 - J.C. Philpot aan Mej. Pinnell

Stamford, 17 Februarij 1860

Mijn waarde vriendin!
Met innige smart vernam ik uit een brief, heden van den heer Tiptaft ontvangen, dat mijn waarde vriend, de Heer Pinnell, niet zoo veel aanbeterde als dat gewensclit werd; maar ook verblijdde het mij zeer te vernemen, dat hij zich zeer gelukkig gevoelt inwendig, en dat hij zeer onderworpen en lijdzaam is in zijne ziekte, en allezins beweldadigd naar zijne ziel.
Zijne krankheid moet zeker u eene zware beproeving zijn, maar ook zeer vertroostend zal het zijn, hem in zulk een gelukkigen staat te zien. De langdurige krankheid van den armen lieven Johannes zal zijnen geest zeer hebben bezwaard, en de haastigheid van zijn afsterven, wel niet onverwacht, zal een groote schok voor hem zijn geweest. Ik hoop, dat de Heere hem nog wat zal sparen voor u en zijne familie, Anderzins, er is hier niet veel te beleven, dewijl met elk jaar zijne zorgen en bekommernissen zullen toenemen. Zoo het evenwel den Heere belieft hem tot Zich te nemen, het zou een onherstelbaar verlies voor u zijn; doch tot hiertoe hebt gij zijne hand zien uitgestrekt in allen nood, en Hij heeft beloofd, dat onze sterkte naar onzen dag zal zijn.
Nu deze winter zoo streng en zijn lieve vader op het krankbed gelegd is, zult gij ongetwijfeld de wijsheid en goedertierenheid Gods aanschouwen, waarom de lieve Johannes werd weggenomen te zijner tijd. Gij hebt zeker uwe handen vol met de ongesteldheid van den heer Pinnell, en hoe zeer zou hot voortsukkelen van Johannes uw zorg en kommer vermeerderd hebben. Ware er eenige hoop op behoud van zijn leven geweest, het was wat anders; maar dewijl dat hopeloos was, bleef zijn afsterven alleen een kwestie van tijd, en de aangename verzekering zijner eeuwige zaligheid verzacht het gemis en vermengt het met goedertierenheden.
Er wordt geen wezenlijken zegen verkregen dan door beproevingen en druk; niet dat zij op zich zelven ons eenig goed aanbrengen, want zoo zij niet geheiligd worden door den gezegenden Geest, veroorzaken zij slechts murmureering en opstand. Ook kunnen wij onze eigene moeiten niet uitkiezen, en welke voor ons zijn uitgekozen schijnen ten slotte dezelfde te zijn, die wij zouden gekozen hebben als de keus aan ons had geweest.

Er zal wel niets zoo beproevende zijn voor eene tcedcrc vrouw, dan getuige te moeten wezen van do krankheid van cenen geliefden man; en wij weten, dat als de meester des huizes te bed ligt, vooral wanneer er zaken in huis gedaan worden, er schier niets anders hee;-scbt dan wanorde en verwarring. Gij zegt zeer teregt, dat de moeders in den regel er weinig geschiktheid toe hehben om kinderen te besturen, vooral als zij wat in ‘t opgroeijen zijn. Zelden oefenen zij dat gezag uit, dat een vader natuurlijk eigen is, en bij het pogen daartoe brengt het vaak meer afkeerigen toorn dan stille onderwerping te weeg. Maar ook in dezen, gelijk in alle andere zaken, is de Heere de Algenoegzame, en kan Hij aan zwakke moeders kracht en gezag verleenen, die ze van nature niet bezitten. Elke familie behoorde er naar te staan om alles voor elkander te zijn, want éénheid is kracht, en er is geen onaangenamer gezigt, dan verdeeldheid te zien waar niets dan liefde en vereeniging behoort te wezen.
Het is nu al verscheidene jaren geleden, dat ik u voor het eerst leerde kennen. Vele beproevingen hebben wij sedert dien tijd ondervonden. Gij hebt vele famieliezorgen gehad, en Mr. Pinnell heeft zijne zorgen en bekommernissen gehad in zijne zaken, boven moeiten in de familie, die gij zamen hadt, en zonder twijfel, soms ook pijnlijke geestelijke beproevingen en verzoekingen. Hoe goed is de Heere om onder den last van beproevingen en druk het gemoed te ondersteunen, en terwijl Hij ons genoeg geeft om vaak zwaar te zeilen over de levenszee, evenwel legt Hij nooit meer op dan wij kunnen dragen. Door deze beproevingen en moeiten wekt Hij een geest der gebeden in onze harten, doet ons ophouden van alle menschelijke hulp en hoop, en leert ons eenig en alleen uitzien tot den Heere van leven en heerlijkheid ter zaligheid in elk opzigt. Ik kan in waarheid zeggen, dat hierin al mijne hoop is, en hoe meer ik den last der moeiten en beproevingen gevoel, des te meer gevoel ik aan den Heere te kleven, als een nagel in eene vaste plaats geslagen. Wij zijn zoo zeer geneigd, dat als het ons in de natuur wel gaat, den Heere te vergeten en ons zolven te leven Om ons derhalve tot Zich te trekken legt Hij zijne kastijdende hand op ons, en door deze middelen brengt Hij ons van ons zelven af om alleen in Hem te rusten. Ik blijf nog voortdurend zwak, en bespeur niet dat mijne krachten aanwinnen. Het koude weder is mij zeer nadeelig geweest, aangezien daardoor de prikkeling in mijne borst gevoed wordt; en zoolang deze niet ophoudt kan ik op geene beterschap hopen. Het is evenwel een zegen, dat ik mijn noodzakelijk schrijfwerk nog kan afdoen, hoewel ik thans niets kan doen aan het werk der bediening.
Wees zoo goed, en verzeker mijn medegevoel en Christelijke liefde aan den heer Pinnell, met mijne opregte begeerte, dat hij meer ervare dien zegen, welke alleen rijk maakt. Mijn liefdegroet aan Mej. R. en geheel uwe familie.
En aanvaard zelve die van
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 118 - J.C. Philpot aan Dhr. Brown

Stamford, 21 Februarij 1860

Mijn waarde vriend!
Het verheugt mij te vernemen, dat met Gods hulp en zegen, uwe gezondheid steeds aanbetert, en dat uw reis naar den zeekant zoo weldadig op u werkt. Deze verbetering is wel het krachtigste bewijs, dat de dompige lucht van Godmanchester de oorzaak uwer ongesteldheid was. Ik begrijp, dat gij geen plan hebt om eerder dan den volgenden maand terug te komen, en ik oordeel dat zeer verstandig voor u, aangezien er de lage landstreken herhaaldelijk zijn ondergeloopen door het hooge water, en voor dat de Maart-winden de weiden niet wat hebben opgedroogd en den verdorven dampkring gezuiverd, zou uwe terugkomst zeer alligt nadeelig kunnen zijn. Het is onder al de ongesteldheden door dompige lucht veroorzaakt een opmerkelijk teeken, dat het gestel er nooit zoo van genezen wordt, dat het bestand is tegen den invloed van eeno zelfde lucht. Tot hiertoe bleek de Heere, in het geven van geopende deuren om te prediken, voor u te zijn, ook omdat Hij u aanneming gaf onder Zijn volk. Dit moet zeer opbeurend zijn voor uw gemoed, en u overtuigen, dat gij nog niet als onkruid over den wal geworpen zijt, wat voor een Evangeliedienaar, als Evangeliedienaar misschien wel de meest pijnlijke gewaarwordingen zijn. Sussex is een hoogstbeweldadigde landstreek. Het zal Julij aanstaande twee-en-twintig jaren geleden zijn, dat ik voor den goeden ouden heer Pitcher predikte, en den nacht bij hem logeerde. Hij verhaalde mij toen sommige van zijne verzoekingen en ervaringen, en ik geloof, dat wij nauwe vereeniging gevoelden, die nimmer verminderde. Ik bewonder zeer zijne eenvoudigheid en Goddelijke opregtheid, en het verblijdt mij te hooren, dat hij in den ouderdom blijft vruchten dragen. Hoe getrouw blijkt de Heere jegens Zijn volk te zijn, en hoe zeker zullen zij, die in tranen zaaijen met gejuich eens

maaijen! Zij, die God vreezen, en menigerlei uitwendige oefeningen, beproevingen en verzoekingen moeten doorgaan, voornamelijk tengevolge van de diepe worteling dier vreeze in hun harte, blinken te luisterijker, wanneer de Zon der geregtigheid opgaat met Zijne genezende vleugelen, terwijl zij, die zoo vol van vertrouwen schenen te zijn vaak ontzaggelijk schipbreuk lijden aan hun geloof. De vrijmagt Gods is even duidelijk zigtbaar in de ondervindingen van Zijn volk als in hunne oorspronkelijke uitverkiezing. Ik zie meer en meer, dat de Heere niet alleen wil hebben dengene, dien Hij wil hebben, maar Hij wil hen ook hebben in Zijnen eigen weg. Mijne begeerte is eenig en alleen de Zijne te zijn, om van mij te maken wat Hij wil, dat ik zijn moet, en door Zijnen Heiligen Geest in mij te werken, wat welbehagelijk is voor Zijn aangezigt. Het komt mij voor, dat ik tans niet veel aanwin in mijne gezondheid; maar voornamelijk gevoel ik mijne zwakheid, en dit zal denk ik zoo wel blijven totdat ik meer begin te eten en de open lucht geniet.
Welk eene wereld van zonde, smart en verwarring! Ik zie duidelijk, dat de satan steeds voortgaat dwalingen en het kwade van alle zijden op te wekken. Welk eene behoefte hebben wij elk oogenblik aan genade; en wat arme, hulpelooze schepselen zijn wij zonder haar! Ik gevoel mij gedrongen om mij steeds meer tot den Heere te wenden, dan ik ooit deed, en hoe langs zoo meer al mijne hoop op Hem te hebben en op Hem alleen.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 119 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 2 April 1860

Mijn waarde Vriend!
Ik zou gaarne eene kleine nagedachtenis in de Evangelische Standaard geven van wijlen den heer Vinall, en ik heb vernomen, dat gij mij wel aan eenig berigt van zijne ervaringen kunt helpen. Ik ben het met mijzelvennog niet eens, hoe ik dat zal inrigten, maar voor het naast denk ik eene beschouwing van uwe leerrede te geven, en daarin op te nemen eenig betrouwbaar berigt van zijne bevinding, en het algemeen karakter zjjner bediening. Ik denk niet dat iemand mij desaangaande beter inlichting kan geven dan gij. Alles wat ik behoef is zekere hoofdtrekken — beginselen als het ware, — welke ik in mijne beschouwing zou kunnen uitwerken, en als betrouwbare bron, zijner tallooze vrienden aangenaam zou kunnen wezen. Gij weet, dat mijn hart altijd ingenomen was met de wezenlijke Huntingtonianen. Ik zeg wezenlijke, omdat ik geene vereeniging gevoel met de bloote uitwendige volgelingen van den heer H. Er is, of liever, er was een gezegend leven, gevoel en geur bij hen, die deelgenooten zijn der zelfder genade en geest als de gezegende kolendrager; en ik zou niet weten, waar menschen te vinden met evengelijke diepte van bevinding en aangename zalving uitwendig.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 120 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Stamford, 3 April 1860

Mijn lieve Vriend!
Ik mag, door genade zeggen, dat mijne gezondheid vooruit gaat en dat ik, sints het laatst van November, heden het eerst mijn tuindeur ben uit geweest en het balkon ben op en neer gewandeld. Ik gevoelde mij sterker inmiji.e wandeling, dan ik verwacht had te zullen zijn na zulk een langdurige ongesteldheid, en ik hoop nu met Gods zegen, zoo er geene terugvallen komen, nog eens weder gebragt te worden tot mijn kansel en volk. Het is eene langdurige en zware beproeving voor mij geweest, en ik geloof er naar waarheid te mogen bijvoegen, in zekere mate ook voor hen; ofschoon in de prediking nog al voorzien is, vooral hier, waar de dienst even vaak plaats had alsof ik niet krank geweest was.
Ik zou wenschen, dat ik het leven en gevoel mogt blijven genieten, dat ik meestentijds in mijnen druk genoot; doch ik heb vaak ondervonden, dat naar het ligchaam sterker wordt de ziel verzwakt, en dat de krankheid des cenen de gezondheid der andere is. Ach, dat mijne ziel altijd Gode-levende ware! zonder duisterheid, doodigheld, koudheid, ongeloof of wereldschgezindheid. Maar helaas! ik ondervind, dat ik nog steeds een ligchaam der zonde en des doods omdraag, dat hetzelfde gevoel zal voortbrengen, en steeds door zijne drukking alle geestelijk goed schijnt te verstikken. Maar de gezegende Heere heeft gezegd: ‘Ik leef en gij zult leven’;

zoodat, waar Hij uit Zijne volheid leven mededeelde zal Hij clit trotsch zonde, hel en dood staande houden. Welk eene barmhartigheid is dit voor het levende volk van God?
Ik hoop, dat de Heere met u zal zijn op uw bezoek te Leicester. Gij zult daar spreken voor eene groote vergadering, en wij verwachten dat er onder zullen zijn van het koninklijk zaad.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 121 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 10 April 1860

Mijn waarde Vriend!
Ik heb uw pakje in goeden staat ontvangen, en vind Mej. V's presentje heel lief. Wees zoo vriendelijk, als gij haar ziet, mijne Christelijke hoogachting en dank haar te verzekeren. Ik twijfel niet, of het boek zal mij zeer wel bevallen, en uitnemend naast zijne onschatbare aanteekeningen voegen. Het voordeel van zulke boeken is; dat zij ons leiden tot de Schrift, de hoofdbron van alle waarheid, en de hoofdtrekken en schier alle Godgeleerde onderwerpen in een klein bestek zamen vatten. Ik gebruik zulke boeken niet als heeren maar als dienstknechten; niet als onderwijzers; maar als aanwijzers voor den weg waar het ware onderwijs te verkrijgen is; niet als leidslieden, maar als handwijzers. Het is een groote zegen de waarheid voor ons zelven van God te hebben geleerd, zoodat wij ze door eene inwendige getuigenis kennen, en geestelijk kunnen oordeelen in de dingen Gods. (1 Cor. 2:9-12; 14-16; Hebr. 5:14.) Uit gebrek aan dit Goddelijke onderrigt, gaan vele menschen op in het gezag van dezen of genen grooten autheur, en zonder het minste vermogen om eenigzins zelfstandig te oordeelen. Dit is het groote gevaar van verklaarders te gebruiken, of zich te houden aan den een of ander schrijver als onze leidsman. Ik lees het woord der waarheid gaarne door en voor mijzelven, en dat het door Goddelijke kracht aan mijn eigen hart en geweten geopend wordt. Dan doet het mij goed, het wordt mijn eigen, en het heeft genade, geestelijke en bevindelijke uitwerkselen. Maar wanneer ik de Schriften lees uitsluitend in het licht van Dr. Gil of Ds. Huntington, dan verkrijg ik mijn onderrigt uit de tweede hand, dat mij noch iemand door mij ten zegen zal wezen. Ik meen, dat als de Heere iets te doen heeft voor een mensch hetzij met spreken of schrijven, dan geeft Hij hem niet alleen genoegzame genade, maar ook eene oorspronkelijke gave om de waarheid voor te stellen; en onder anderen zijn Gods dienstknechten ook daarin te onderkennen van napraters en nabootsers. God zelf vraagt aan Mozes: 'Wie heeft den mensch den mond gemaakt?' En gewisselijk zal de Heere, wanneer Hij iemand als Zijnen boodschapper uitzendt, het woord in zijnen mond geven. Zoo was het met de oude profeten, die de Heere altijd het woord tot het volk in den mond legde; en waar dit niet het geval is, daar zou ik er zeer aan twijfelen, of de Heere zulk eenen zond om in Zijnen naam te prediken. Niet dat ik zou meenen, dat een genadegave niet kan uitgebreid worden door oefening. De Apostel beveelt aan Timotheus 'de gave niet te verzuimen, die in hem was, maar daarop acht te geven door aan te houden in het lezen, in het vermanen, in het leeren, of, zooals het oorspronkelijke luidt, onderwijzen.'
Ja hij voegt er bij: 'bedenk deze dingen, wees hierin bezig, opdat uw toenemen openbaar zij in alles.'
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 122 - J.C. Philpot aan Dhr. Godwin

Oakham, 9 Mei 1860

Mijn waarde Vriend!
Met veel belangstelling vernam ik den droevigen ramp, die onze vrienden te Allington getroffen heeft; maar het is eene genadige beschikking Gods, dat niemand daarbij het leven verloor of ongemak aan zijne ledematen ondervond.
Door genade mogt ik Zondag j1. hier tweemaal prediken. Het was schoon weder, en wij hadden eene groote vergadering. Ik geloof dat de Heere met ons was, aangezien ik des morgens doorgeholpen werd, doch des namiddags gevoelde ik mij afgemat alvorens ik eindigde. Het is genade, dat ik zoover weder ben opgerigt, en ik ondervind, dat mijne gezondheid en krachten zeer zijn aangewonnen, zoodat ik mijne gewone wandelingen weder kan verrigten.

Hartelijk wensch ik, dat onze lieve vrienden, wiens huis en have door het vuur verteerd werd, te eeniger tijd er de hand des Heeren in zullen zien. Het gebeurt niet vaak, dat wij dadelijk des Heeren hand opmerken in de moeiten, die ons treffen, maar te Zijner tijd zal Zijne hand daarin aanschouwd en een verborgen zegen openbaar worden. Het geeft niets voor een kind van God, zijn huis in deze gevallen wereld te willen vastmaken. De arme Job meende in zijnen tijd te zullen sterven in zijn nest, maar vermenigvuldigde zijne dagen gelijk het zand; maar hoe onverwachts dreef de Heere hem uit zijn verblijf, zoodat hij den dag zijner geboorte vervloekte. Werwaarts ik mij ook wend, overal vind ik moeiten en druk door Gods hand voortgebragt.
Ik gevoel het eene genade te zijn tot zooverre weder te zijn opgerigt, en behalve dat ik nog zeer zwak en vermagerd hen, bevind ik mij niet zoo veel erger dan voor mijne langdurige krankheid. De vrienden te Stamford verwonderden zich bij mijne eerste preek, dat mijne stem zoo krachtig was. Ik hoop niet, dat ik al de gewaarwordingen zal vergeten, die ik had gedurende mijne verdrukking; maar ik ondervind, dat als de last weggenomen is er ligt een teruggaan komt tot de oude plek. Niets schijnt ons te kunnen brengen of houden op de regte plaats, dan beproevingen en moeiten. Wat de ballast is voor een schip, dat zijn de moeiten voor ons om stevig doortezeilen. Het is wel hard voor het vleesch dat het zoo moet, maar de Heere weet het best hoe Hij met ons moet handelen, en Hij zal er voor zorgen, dat het niemand Zijner kinderen aan een kruis ontbreekt, door Hem opgelegd. Doch de zegen maakt het kruis niet alleen draagzaam, maar in ons opregt gemoed zelfs begeerlijk. Ik hoop dat de Heere tans met u zal wezen in Allington, en dat onze lieve vrienden kracht en ondersteuning nogen ervaren onder de bediening des ‘Woords. Dergelijke beproevingen maken de vertroostingen des Evangelie’s gepast en dierbaar. Mijn liefdegroet en do verzekering mijner deelneming zij met ben in hunne beproevingen. Het verlies, dat geleden is, is van weinig waarde vergeleken met het verlies der ziel
Uw zeer toegenegen J. C. P.

Brief 123 - J.C. Philpot aan Dhr. Tips

Stamford, 26 Junij 1860

Mijn waarde Vriend!
Het verblijdt mij, dat het den Heere behaagde, u en uw vriend een goede terugreis te geven, en dat gij uwe vrouw en verdere familie onder het genot van de grootste tijdelijke weldaden mogt aantreffen. Het doet mij ook genoegen uit uwen vriendelijken en belangstellenden brief te vernemen, dat gij nog steeds denkt aan de dagen die gij bij mij uoorbragt. Er is geene band gelijk eene geestelijke vereenigiug, want die duurt voort als alle andere afvallen en uitsterven. Alle natuurlijke banden zullen met dit leven eindigen, maar geestelijke banden blijven eeuwig. Voor uw bezoek alhier kendet gij mij alleen door het lezen mijner leerredenen; maar nu hebt gij mij gezien, met mij gesproken over de dingen Gods, en hebt mij het woord des levens hooren verkondigen. Gij zult mijne leerredenen nu met te meer belangstelling lezen, en ze mij als hooren prediken. De leerrede, die gij mij des morgens hebt hooren prediken, is zoo even van de pers gekomen, en zoo mogelijk zal ik ze bij dezen insluiten.
Door genade blijft het met mijne gezondheid heel wel, zooals het was toen gij hier waart; en ik hoop, dat het den Heere moge behagen dat zoo te doen voortduren om mijn zelfs en om anderer wil. Zoo de Heere wil ga ik morgen voor zes weken op reis, waarvan ik de eene helft in Londen wensch door te brengen, en de andere helft te Wiltshire, een onzer zuidelijke landstreken, waar vele kinderen Gods wonen. Het werk der bediening is een groot werk om daarin bezig te zijn, en niemand is daarvoor geschikt tenzij de Heere hem daartoe bekwame. ‘Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijnen Geest zal het geschieden’, zegt de Heere. ‘Paulus moge planten, Apollos nat maken, maar het is God, die den wasdom geeft.’ De gezegende Heer heeft gezegd: ‘Zonder Mij kunt gij niets doen;’ en hiervan is al zijne geliefde volk volkomen overtuigd; want zij bevinden en gevoelen, ‘dat in hen, dat is in hun vleesch, geen goed woont;’ want het willen is wel bij hen, maar het goede te doen, dat vinden zij niet.’
De uwe in het Evangelie, J. C. P.

Brief 124 - J.C. Philpot aan Mej. Pinnell

Bath, 27 Julij 1860

Mijne waarde Vriendin!
Het spijt mij zeer, dat ik tans geen gebruik kan maken van uwe vriendelijke uitnoodiging, om te Westwell te komen, aangezien ik den 10 Augustus te huis moet zijn. Ik zou u anderzins nog graag eens weer ontmoeten, en onze vriendschap en geestelijk verkeer te vernieuwen. Deze tijd des jaars herinnert u natuurlijk aan dat gewigtig tooneel, dat uw arme Johannes deze vallei van krankheid en smart verwisselde met dat gelukzalig oord, waar de zonde niet meer bezoedelt en de moeiten van ligchaam en geest ongekend zijn. Aanmerkende de buitengewone strengheid van den verleden winter en voorjaar, de langdurige en beproevende krankheid van zijnen armen vader, het ongeneeslijke van Johannes' ongemak, en de liefelijke hoop dat hij is ingegaan tot zijn eeuwig heil, kan u toch niet doen hegeeren hem langer hier te houden? En aangaande de wijze van zijnen dood, hoe plegtig ook voor de toeschouwers, het was niet zoo pijnigend voor hem zelve, en veel spoediger zoowel als gemakkelijker, dan een meer slepend heengaan. Als het geloof door en achter de nevelen van het zigt- en zinnelijke mag doorzien, dan aanschouwt het barmhartigheid en goedertierenheden in diezelfde dingen waaronder het ongeloof niets doet dan murmureren en opstaan. Naar welke stem hebben wij te luisteren? Die van het zin- en natuurlijke, die altijd den weg het 'Woord en den wil van God bedilt en tegenstaat; of die des geloofs en der genade, die gelooft, zich onderwerpt en goed spreekt van den Heere en Zijne bedeelingen? Te midden van vele beproevingen hebt gij en de waarde heer Pinnell vele barmhartigheden genoten. Inderdaad, zelfs uwe beproevingen waren onder uwe goedertierenheden, en zoo niet, dan zullen hare meest gewigtige den weg gebaand hebben tot de uitstekendste zegeningen. 'De Heere beproeft de regtvaardigen.' Hunne beproevingen zijn even zoowel voorbestemd als die regtvaardigheid in welke zij staan, en waardoor zij zijn geregtvaardigen. En als de Heere zelf hen beproeft, dan zijn de natuur, gelegenheden, duur en alle nevensomstandigheden van al hunne beproevingen ook voorbeschikt: uitverkoren door oneindige wijsheid, bepaald door een onveranderlijk voornemen, geleid door eeuwige liefde, en toegepast door Almagtige kracht. Gebrek aan geloof dienaangaande is verborgen ongeloof, en zal altijd uitloopen op murmureering, opstand, zelfregtvaardiging en medelijden met zich zelven. Doch met geloof — als het altans in oefening is, — zal er ook onderwerping zijn aan den wille Gods, een vrijspreken van Hem en veroordeeling van zich zelven. Maar ook zal steeds de natuur gevoelen en vleeschelijke redeneringen werken, en onder hare rampzalige invloeden zal het steeds over denzelfden vruchteloozen en ellendigen grond gaan: 'Waarom dit en waarom dat? Waarom werd de geliefde Johannes niet gespaard tot een steun voor de familie? Waarom als een bloem afgesneden terwijl andere jongelingen daar heen gaan in volle gezondheid en kracht?'
Evenzoo de redenering des verstands en de murmureerende natuur, en dan komt het medelijden met zich zelven en die droefheid der wereld, die den dood werkt. Mogt gij en de waarde heer Pinnell genadiglijk bevrijd blijven van al zulke listige pogingen van het vleesch, om den scepter der souvereiniteit aan Jehova te ontwringen, en tot Hem, als Hij met ons handelt in strijd met onzen vleeschelijken wil, te zeggen: 'Wat doet Gij?'
Het verheugt mij te hooren, dat de heer Pinnell herstellende is van zijne langdurige krankheid, ofschoon het langzaam moge gaan. Naarmate onze jaren klimmen hebben wij ligchamelijke zwakheden te verwachten. Hij heeft, zeer lang gezond geweest, maar de langste lijst loopt ten laatste af, en het is eene goedertierenheid Gods eenigen tijd voorat te waarschuwen, dat er geene verwachting kan zijn, die lijst te vernieuwen. Het is eene smartelijke ervaring dat aankleven aan de aarde als het verlaten van haar nadert; en krankheden en moeiten worden ons genadiglijk gezonden o:n de banden te verzwakken, die het hart binden aan de vergankelijke dingen van het zin- en zienlijke. Alles verwelkt en verdwijnt behalve Christus en Zijn heil. Zij het onze begeerte Hem meer te kennen en te beminnen, en Hem beter te dienen. Ik ben hier tans bij Mej. Isbell, mijne arme weduwe zuster, die, schoon zeer bewogen in ligchaam en gemoed over het algemeen, zoo goed is als ik kan verwachten.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 125 - J.C. Philpot aan Dhr. Tanner

Stamford, 22 Augustus 1860

Mijn waarde Vriend! Ik heb mij verblijd, dat gij eenigermate uwe terughoudendheid hebt mogen overwinnen, die gij, naar ik meen ten onregte, gevoeldet om aan mij te schrijven of mij te ontmoeten. Ik ben er zeker van, dat gij daartoe geene reden hadt, ofschoon het wel kan zijn, dat er iets in mijne natuurlijke handelwijze is, die sommigen, welke ik waarlijk hoogacht en liefheb, belet zoo vrij met mij te spreken als zij dat met anderen

doen. Ik heb vele jaren lang zoovele belijders en zoo weinig levende Godzaligheid gevonden, en ik ben zoo veelmalen gewond van belijdende vrienden, dat het mij schier jegens allen wantrouwende en behoedzaam heeft gemaakt in mijne woorden, aangezien ik ondervonden heb dat mijne woorden opgevangen en tegen mij gekeerd worden. Het eenigste wat ik bij belijders noodzakelijk wensch te zien is de vreeze en genade Gods; en schoon er groot verschil is in mijne gewaarwordingen van en genegenheden jegens de zoodanigen, evenwel meen ik te mogen zeggen, dat ik in waarheid begeer te waarderen en lief te hebben allen, die God vreezen en liefhebben. Zelfs in de eerste onderwijzingen, die ik had van de wijsheid, die van boven is, werd de waardij en gelukzaligheid van de genade Gods als eene gevoelde bevindelijke wezenlijkheid diep in mijn hart ingedrukt; en als een noodzakelijk gevolg daarvan de wezenlijke ledigheid van alle andere dingen. Daarom waardeer ik zoozeer niet personen om hunne natuurlijke gaven en bekwaamheden, maar wat zij bezitten door de onderwijzing Gods in hunne ziel. Ik kan mijn gevoelen over dit onderwerp niet volledig in een brief mededeelen t. w. welke de noodzakelijke vereischten zijn van een dienstknecht van Christus; en wat ik in iemand moet zien en jegens hem gevoelen alvorens ik hem in mijne conscientie erken voor een Christen of een Evangeliedienaar. Uit hetgeen gij van mij gelezen hebt in de Evangelische Standaard en anderzins kunt gij beter over mijn gemoed in deze zaken oordeelen, dan ik over het uwe; maar ik moet zeggen, dat alles wat ik in u zag en van u hoorde mij u deed hoogachten, en dat ik veel vereeniging des geestes met u gevoelde in den weinigen omgang, die wij des anderen daags zamen hadden te Calne
De uwe in de beste banden, J. C. P.

Brief 126 - J.C. Philpot aan Dhr. Grace

Stamford, 3l Augustus 1860

Mijn waarde Vriend!
Ik kan mij niet herinneren ooit gezien of zelfs gehoord te hebben van het werk, dat gij noemt van Frans Cheijnell, en ik zou er gaarne een exemplaar van hebben, doch met liefde betalen, in plaats zooals gij schijnt te bedoelen, het present te ontvangen; schoon ik uwe groote milddadigheid des harten ken, en wat genoegen het voor u is, die aan uwe vrienden te betoonen. ‘Wordt bij Jesaja 32:8 niet gezinspeeld op die liberaliteit des harten als een vrucht des Evangelie’s? — want het liberale (in ‘t Nederd. milddadig) daar, is niet wat men er in onze dagen door verstaat, als tegenstelling tot het orthodoxe, daar dat woord mild, edel, vorstelijk beteekent, — voorzeker een ontzaggelijk groot verschil met velen van onze zoogenaamde liberalen. De heer Huntington was een zeer merkwaardig voorbeeld van dezen liberalen geest, en de belofte werd in hem bevestigd, want door milddadige bediening van zulke dingen stond hij en hield hij zijne positie staande als op eene vorstelijke wijze, in vergelijking met de blauwe kiel en de zwarte koolzak.
Ik gevoel mij zeer verpligt aan Mr. * voor zijne vriendelijke boodschap. Ik heb hem altijd in eere gehouden om zijn standvastig verdedigen van de regtzinnige leer. Als wij de Godsdienst als een ligchaam beschouwen, kunnen wij dan niet zeggen, dat de leerstellingen des Evangelie’s de beenderen, de bevinding het vleesch en de gezegende Geest het leven is? De leer des Evangelies ondersteunt alle regtzinnige bevinding, maar zijn ook zoo met haar overtrokken, dat zij niet zigtbaar zijn dan door het vleesch heen. Maar het vleesch zou in het ligchaam geen stand hebben zonder de ondersteuning der beenderen. Evenzoo in de Godsdienst, wat zou de bevinding zijn tenzij ze ondersteund werd door eene regtzinnige leer? En aan den anderen kant, neem het vloesch weg van de beenderen, en gij houdt niets anders over dan een dor geraamte. Alzoo ook, neem de bevinding der waarheid uit de leerstellingen der waarheid weg, en gij houdt niets anders over dan wat Hart noemt droog leer. Nog eens, wat is leer of bevinding zonder den gezegenden Geest, dan eene levenlooze klomp? De doode Calvinisten hebben de beenderen zonder het vlccscli; de Arminianen hebben het vleesch zonder de beenderen; de dagelijksche proefnemers, want dezulken zijn er en waren er ook ten tijde van Mr. Huntington, hebben beenderen en vleesch zonder leven. Maar het levende volk van God hebben beenderen en vleesch en leven, want zij hebben waarheid in de leer, waarheid in de bevinding en waarheid in leven en kracht en dus is de Godsdienst bij hen een levend ligchaam. Natuurlijk gebruik ik het enkel als een zinnebeeld, en zinnebeelden zijn noodzakelijk onvolmaakt; en dewijl ik het opteekende evenzoo als het in mijn gemoed lag, kan hot best mogelijk zijn dat het de proef eener scherpe onderzoeking niet kan doorstaan. Ontvang het derhalve zooals ik het u toezend, en bevalt u de figuur niet, ik geloof wel dat gij vereenigd zijt met hetgeen ik er mede wilde zeggen. Eene uitwerking van dit laatste verschil heeft mij de noodzakelijkheid doen inzien, om eenige beschouwing te leveren van de groote hoofdwaarheden van ons allerheiligst geloof. Ik heb mij

volkomen verwonderd, ik zal niet zeggen over de onkunde van sommige Christenen, maar zelfs van hen, die voor dienstknechten Gods worden gehouden, aangaande die groote hoofdzaak der levende waarheid, het wezenlijk Zoonschap van onzen aanbiddelijken Heere. Sommigen hebben gezegd, dat zij nooit van die leer hadden gehoord, en anderen gaven hunnen spijt te kennen, dat ik, zooals zij het noemden, de Kerk met haar zou beroeren, en noemden het mijn stokpaardje. Is zulk eene onkunde niet ontzaggelijk, daar het waarachtig en eigendommelijk Zoonschap van den gezegenden Verlosser het geheele Nieuwe Testament op elke bladzijde met een heilig licht versiert, en niet alleen het groudartikel van het geloof der kinderen Gods vormt, maar schier geheel den gezegenden zendbrief van Johannes bezielt?

Ik deel zeer uwe opmerking, dat wat het eeuwig Zoonschap van onzen gezegenden Heer duidelijk voorstelt, een gloed van liefde tot Zijn heerlijken Persoon schept. Het is juist hetzelfde wat ik bij mij zei ven gevoelde onder het lezen van zulke werken, door mannen Gods geschreven. Ik denk hier aan Dr. Hawkers werken. Als gij de uitgaaf daarvan in tien deelen bij Palmer bezit, uitgegeven in 1831, dan zult gij aan het einde van het 3e deel een gezegend werk vinden van den goeden ouden dokter, getiteld:'Het persoonlijk getuigenis van God den Vader aan den Persoon, Godheid en het Zoonschap van God den Zoon.' Mijns inziens is het een der beste werken, die ooit uit Hawker's pen vloeiden, en wie overtuigd wil zijn zal in zijne beschouwingen over dit gewigtig punt zich niet teleurgesteld vinden. Mr. * heeft in het 'Aarden Vat' van Augustus melding gemaakt van dit werk, en eene bladzijde afgeschreven, waarvan men zou denken, dat het met verpletterend gewigt zal vallen op hen, die ontkennen dat Dokter H. de waarheid van Christus wezenlijk Zoonsschap vasthoudt. Er is een trek in het eeuwig Zoonschap vau onzen gezegenden Heere, waarop, mijns inziens, te weinig naar behooren gelet is, nl. dat gij zonder die wel een Drieëenheid zoudt hebben maar geen éénheid in die Drieëenheid. Het is zeer waar, dat wij de verborgenheid van het wezensbestaan vau drie Personen in de ééne Godheid niet kunnen bevatten, maar wij gelooven evenzeer dat de éénheid der Godheid vordert, dat er tusschen dezen eene wederkeerige en eeuwige betrekking moet zijn, want anders zouden ze drie verschillende Goden zijn. Door het geloof zien wij, en ik geloof dat wij beiden veel meer hebben gevoeld dan wij konden uitspreken, in het aanschouwen van de gezegende betrekking in welke Vader, Zoon en Heilige Geest tot elkander staan uit kracht dezer wederkeerige onderlinge gemeenschap in het eene ondeelbare Wezen. Er is eene onuitsprekelijke zaligheid in de geloofsaanschouwing van den Vader als den eeuwigen Vader, den Zoon als den eeuwigen Zoon, en den Geest als den eeuwigen Geest.

Deze wederkeerige verwantschap moet eeuwig zijn en onafhankelijk van eenige daad der Personen in de Godheid uit zich zelven jegens de menschen; en moet daarom ook bestaan onafhankelijk van eenige voorwetenschap of voorbeschikking van den Zone Gods als Middelaar. Naar mij dunkt is het onafhankelijk stellen der eeuwige betrekking en verwantschap der drie Personen in de heilige Godheid van eene verbondsdaad der genade, een verbreken van de allergezegendste Drieëenheid, want het vernietigt de eeuwige betrekking die er bestond tusschen Vader, Zoon en Heilige Geest vóór en onafhankelijk van eenig voornemen der genade jegens de menschen. Naar hunne beschouwing zou onze gezegende Heere nooit de Zoon van God zijn geweest, wanneer de mensch niet geboren was geweest en geen bestaan had. 'Wat was Hij dan in die eeuwige eeuwen, alvorens de mensch geformeerd werd uit het stof der aarde? Was Hij toen niet de Zoon des Vaders in waarheid en liefde? Hoe onteerend en verminderend is het voor den Zoon en den Vader, die eeuwige en allergezegendste betrekking te loochenen, die van alle eeuwigheid tusschen hen bestaat, en zelfs den naam en de natuur van den Zoon afhankelijk te maken van de handelingen dier genade, welke Vader, Zoon en Heilige Geest gevoelt ook afgescheiden van hunne wederkeerige liefde en eeuwige onderlinge gemeenschap. Maar ik vergeet, dat ik een brief schrijf en geen boek, en vraag verschooning van de uitbreiding mijner gedachten op dit belangrijk onderwerp.

Ik ben tans bezig met het schrijven van een uitgebreiden brief aan een Schotsch predikant over het onderwerp, of de Wet een regel is van het leven des geloovigen. Ik had geen begeerte naar eenen twist over dit onderwerp, en heb zoolang mogelijk het stilzwijgen bewaard; doch hij heeft mij met brief op brief er toe gedrongen, totdat ik mij verpligt zag hem te moeten antwoorden. Ik zal er een afschrift van behouden, en veelligt plaats ik het in de Standdaard. De broeders Huntington en Gadsby hebben zeer uitgebreid, duidelijk en gezegend over dit onderwerp geschreven, maar hunne werken zijn niet onder het bereik van alle vrienden der waarheid; en somtijds is een kort woord meer tot nut voor hen, die behoefte hebben aan een geestelijk en bevindelijk zamenvatten der waarheid in een kort en verstaanbaren vorm. Daarom hebben onze Hervormers in hunnen tijd, vele vragen en antwoorden opgesteld, opdat het volk in een kort bestek de waarheid zou leeren verstaan. Er bestaat onder ons volk op vele plaatsen groote onkunde, want weinige leeraars schijnen thans bekwaam te zijn om de waarheid duidelijk voortestcllen, en zoo worden zij, gelijk kinderen, her- en derwaarts gevoerd met allen wind van leer.

Ik heb eenige aangename dagen te Nottingham doorgebragt, en heb er tweemaal gepredikt, en den tusschenavond te Wilford gesproken.
Ik denk deze week (D.V.) op reis te gaan naar Abingdon, en van daar naar Bath; waar mijne arme zuster al den last van Ds. W's kapel heeft te torsehen; ook hoop ik daar op eenen Zondag den dienst waar te nemen.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 127 - J.C. Philpot aan Dhr. Tanner

Stamford, 5 September 1860

Mijn waarde Vriend!
Gij zult wel niet een zeer uitgebreiden brief van mij verwachten, doch gaarne vernemen waarom ik liever in de Temperance Hall dan in uwe kleine kapel wilde prediken. In den gewonen regel spreek ik met meer aangenaamheid tot het volk in hunne gewone plaats des gebeds, terwijl eene vreemde plaats en een gemengd publiek mij schijnt te belemmeren in dat leven en die vrijmoedigheid, welke ik zoo gaarne ervaar in mijn beste verrigtingen; doch om twee redenen zou ik liever in Temperance Hall spreken: 1. kunnen wij natuurlijk daar meer volk verwachten; en 2, omdat er beter ventilatie is: want kleine zalen of kerken, welke met toehoorders bezet zijn, en in het bijzonder des avonds als ze door gas verlicht zijn, werken zeer nadeelig op mijne zwakke borst. Ik denk dus over het algemeen dat, zoo de Temperance Hall niet al te ruim is of al te zwaar spreekt, ik daaraan de voorkeur geef.
Van harte begeer ik dat de gezegende Heer met mij zal optrekken, en mijn hart en lippen zal bedauwen met de zalving Zijner genade. Wat wij allen zeer behoeven is die zalving van welke Johannes zegt, dat zij ons alle dingen leert; want ik ben er zeker van, dat wij zonder die gezegende zalving des Heiligen Geestes in den waren zin des woords niets zijn en hebben, weten noch gevoelen. Er is in de Goddelijke wezenlijkbeden, wanneer zij bevindelijk worden gevoeld, eene onbeschrijfbare kracht, en zoo wij er iets van kennen in onze zielen schijnt alles waarlijk licht. Iemand kan groote bekwaamheid, veel kennis in de Schrift, en eene regtzinnige belijdenis in de leer hebben, en toch geheel verstoken zijn van dat Koninkrijk Gods, dat niet bestaat in woorden, maar in kracht. En om deze kracht aan eigen ziel en in hunne bediening verheerlijkt te ervaren, behoorde den dienstknechten Gods bijzonder te zoeken bij den God aller genade.
Ik ben er zeer van overtuigd, dat wat menschen ook van mij mogen denken, ik in mij zelven niets anders ben dan zondig, vuil en dwaas; doch ik meen te mogen gelooven, dat de Heere mij, in Zijne vrijmagtige genade, bekend maakte met en liefde gaf voor Zijne gezegende waarheid; en ik begeer in haar genot te leven en te sterven, haar zooveel ik kan verkondigen en verdedigen met mond en pen, onder hare milde, heiligende invlosden in mijne eigen ziel te leven, en nooit iets te zeggen of te doen waardoor zij zou kunnen gelasterd worden. Het is eene zeer gezegende belofte: ' Gij zult de waarheid verstaan, en de waarheid zal u vrij maken.
De uwe in de hoop des Evangelie's, J. C. P.

Brief 128 - J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Cirencester 15 September 1860

Mijn waarde Vriend!
Aangezien ik mij verzeker, dat gij gaarne eens weten zult hoe het met mij is, dewijl ik gisteren zoo onpasselijk was toen gij mij verliet, neem ik de gelegenheid te baat bij Mevr. Tanners brief eenige letteren intesluiten. Ik zou van harte wenschen u een beter berigt van mij te kunnen zenden, doch ik gevoelde mij den geheelen nacht zoo onwel, dat ik in mijn gemoed ten volle overtuigd ben, dat ik heden mijne reis naar Bath niet kan aanvaarden; want al ware ik goed genoeg om te reizen, gevoel ik maar al te goed dat ik morgen niet zou kunnen prediken, aangezien ik krom gebogen ga door pijn in de lenden, boven de koude op mijne borst. De heer Tanner en ik hebben heden lang en breed over de zaak gesproken, en na veel gemoedstrijd ten aanzien van zijne belofte te Alvescot, en zijn opzien tegen de vergadering te Bath, is hij ten aatste zoo vriendelijk geweest toetegeven, dezen middag naar Bath te gaan om daar (D.V.) morgen voor mij te prediken. Het is mij een nacht en ook een dag van veel beproeving geweest, niet alleen van wege mijne krankheid, — ofschoon dat een zware last is, — maar vooral wegens de teleurstelling, die de vergadering te Bath zou ondervinden,

waardoor onze arme Mej. Isbell zeer in het nauw zou geraken, ook wegens het moeijelijke om in zulk een kort tijdsbestek een leeraar op te doen.
Het was derhalve zeer opbeurend voor mijn gemoed, dat de heer Tanner derwaarts ging; maar het was voor zijn gemoed een dog van groote beproeving. Ik zag mij in een moeijelijken toestand geplaatst, dewijl ik bevreesd was iets te zeggen, dat aanleiding zou kunnen geven om verkeerd te handelen, aangezien ik weet, hoe bezwaarlijk het is een gegeven belofte ligtvaardig te verbreken, en ik immer zeer bevreesd ben des menschen geweten te w on den, of ook maar oenigzins aanleiding te geven, dat hij iets zon doen wat hem naderhand zou bezwaren. Ik hoop, dat de Heere op bijzondere wijze met hem zal zijn en boven alle menschen vrees verheffen. Ik gevoel zoowel zijne als mijn eigen behoefte. Niemand behoeft de positie van een leeraar te benijden, en vooral niet, wanneer hij in eenig opzigt wat uitmunt. Ik geloof het drievierde gedeelte mijner beproevingen en bezwaren niet te zullen hebben als ik een vergeten Christen was; maar wat nu mijn gemoed het meest bezwaart is, dat ik weikeloos nederlig terwijl er zulke gewigtige bezigheden te verrigton zijn. Ik heb naar Trowbridge geschreven, dat ik niet kar komsn. Ik weet niet, wie morgen daar zal helpen, doch ik geloof hun genoegzaam tijd te hebben gegeven om voor Dinsdagavond zich te voorzien.
Hoe vol beproeving en teleurstelling zijn hier alle dingen. Het schijnt, dat de Heer al onze plannen verijdelt en onze voornemens afsnijdt. Het is ligt mogelijk dat sommigen te Bath of Trow bridge te veel hebben verwacht van mijn komen daar, en hunne oogen meer op den mensch dan op zijn Meester hadden gevestigd. God is een jaloersch God, en Hij zal Zijne eer aan genen anderen geven. Ik heb begeerte om mij aan Zijne voeten neder te werpen en Zijnen heiligen wil te gehoorzamen. Ik heb voor mijne ziel nog nooit iets wezenlijk goeds genoten, dan in den weg van moeiten en beproevingen. Gij weet, dat dit reeds lang mijne overtuiging was, en ik heb ze grootendeels door pijnlijke ervaring geleerd.
Ik hoop, dat gij goed en wel weder tehuis gekomen zijt, en uw bezoek hier een weldadigen invloed heeft gehad op uwen geest. Het is een armlijk hooren, als er niets wordt medegenomen. De nalezers op het korenveld zouden er niet mede tevrede zijn, als zij geheel ledige aren thuis bragten; en zij die nalezen in de velden van Boaz en bevoorregt worden om tusschen de garven optelezen, mogen met regt onvoldaan zijn, wanneer zij geen koren thuis brengen.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 129- J.C. Philpot aan Dhr. Parry

Cirencester, 26 September 1860

Mijn waarde vriend!
Ik behoef u niet te zeggen, welke beproeving en gemoedsoefening deze verdrukking mij gegeven heeft, en hoe zeer het mij smartte genoodzaakt te zijn het volk te Bath en Leicester enz. te leur te stellen. Hoe gaarne zou ik zien, dat er mannen opstonden in de kracht en genade Gods, bekwaam om het Evangelie te prediken in den Heiligen Geest van den Hemel gezonden. Doch de Heere weet wat best is. Hij zal Zijn werk voleinden in Zijnen eigen weg, want Zijne gangen zijn in de diepe wateren; Hij zal werken en niemand zal het keeren. Het zal mij wel zijn als ik onderworpen mag wezen in mijn nederliggen, altans voor eenen tijd, want ik heb voor het tegenwoordige geen uitzigt de bediening te hervatten. De Heere weet het best, hoe met mij te handelen en wat met mij te doen. Mijne ernstige begeerte is, dat het ten blijvend voordeel mijner ziel en ter Zijner verheerlijking moge strekken. De Heere zal er voor zorgen, dat geen mensch in het vleesch zal kunnen roemen. Het is gemakkelijk te zeggen, gelijk duizenden doen: ‘Uwe is de kracht, en het Koningrijk, en de heerlijkheid’; maar hoe weinigen zijn er, die Gode kunnen geven wat zij zeggen, dat Hem toekomt. Hij zal evenwel het al Zijn volk leeren verstaan, dat Hem toekomt alle kracht, door hen te ontdoen van al hunne eigene sterkte; dat Zijne het Koninkrijk is en dat Hij het geeft aan wien Hij wil; en dat Zijne de heerlijkheid is, die Hij met niemand zal deelen. Maar wanneer de Heere Zijnen verborgen raad ten uitvoer brengt, dan is die zoo in strijd met den wil des vleesches, en zoo geheel anders dan onze gedachten en wegen, dat wij er bezwaarlijk zijne hand in aanschouwen. Ons vleesch murmureert en rebelleert onder de zware slagen. Gemak, toegevendheid en zelfgenoegzaamheid moeten gekruisigd en gedood worden. Zoo wij aan ons zclven werden overgelaten, wij zouden haastiglijk en gretig den weg des verderfs kiezen. Het is daarom eene barmhartigheid, dat de Heere ons niet geheel aan ons zelven overlaat, maar het hart door moeiten vernedert zoodat wij nedervallen en er geen helper is. De menschen mogen spreken over het roepen en bidden tot den Heere, maar in wezen en waarlijk roepende en biddende gemaakt te zijn uit een geloovig hart, is een meest beproevende

plaats waar de Heere eene ziel kan brengen, die Hij opregt voor Hem maakte. Het is geen geringe zaak, die ons waarlijk biddende en roepende tot den Heere maakt, en vaak schijnt de Heere doof voor de stem van onze smeekingen, en er komt maar geene kennelijke verhooring. Dikwijls hebben wij aantehouden in gebed en smeeking zonder eenig bewijs, dat de Heere verhoort. Dit is zeer ontmoedigend, en schijnt somtijds alsof het alle gebed der ziel zal doen ophouden, altans doen benevelen. Maar het zal onze barmhartigheid zijn als wij blijven voortgaan Zijn naam aanteroepen en Zijn aangezigt te zoeken, en nog grooter, zoo niet de allergrootste van alle barmhartigheden, als Hij Zijn oor neigt en ons antwoordt. Gij en ik zijn reeds jaren en op verschillende tijden met dat werk in kennis, en ik meen, dat wij de bewijzen hebben, dat een gebedszucht geen verloren zucht 'is.
Ik weet nog niet hoe ik mijne plaats te L. zal vervuld krijgen. Ik heb zeer te doen met die zich in eene moeijelijke omstandigheid bevindt, en die ik zeer hoogacht om zijn goed gedrag, en de wijze waarop de zaak voleindigd is. Er is daar eene uitgebreide vergadering, en vele goede menschen. Sints bijna twintig jaren ben ik daar telken jaar geweest, en het was zeer ie leurstellend voor mij, dat ik thans niet gaan kan overeenkom stig mijne belofte. Het heeft op mij den indruk gemaakt, dat ik mij nooit weder zoude verbinden.
Uw zeer toegenegen, J. C. P.

Brief 130 - J.C. Philpot aan Dhr. Tiptaft

Cirencester, 28 September 1860

Mijn waarde Tiptaft!
Ik had gehoopt u deze week nog onder mijn eigen dak te mogen ontvangen, maar een paar dagen voor dat ik plan had van hier te gaan gevoelde ik mij zoo onpasselijk, dat ik het niet geraden vond de reis te ondernemen. Toch hoop ik u, zoo de Heere wil, te ontmoeten alvorens gij terugkeert. Het was voor mij, in menig opzigt zeer beproevend juist in dezen tijd werkeloos te moeten zijn. Krankheid is altijd eene zware beproeving voor mij, ook als ik te huis ben, niet slechts van wege het persoonlijk lijden zelve, maar ook om de teleurstelling van mijn eigen volk; doch het is nog moeijelijker als ik van buiten moet teleurstellen, zooals ik onder mijne tegenwoordige beproeving moest doen. Ik zou zoo gaarne des Heeren hand daar duideiijk en klaar in willen opmerken. Ik twijfel niet, — en het zou ongeloof zijn dit niet te doen, — of het heeft zijne bedoeling, doch ik kan tans nog niet in de verborgenheid indringen. Ik hoop maar dat de verdrukking moge geheiligd worden aan mijne eigene ziel, zoo dat, wanneer de Heer mij weder mogt oprigten, ik reden zou hebben Zijnen heiligen naam te loven en te prijzen voor deze beproeving. Ik geloof reden te hebben, dat mijne ziekte in den verloopen winter mij en anderen door mij ten zegen was; want ik had ongetwijfeld meer leven en gevoel in mijne ziel, en ook in mijne bediening als vrucht derzelve.
Doch hoewel wij geestelijke zegeningen boven alle andere waard schatten, ons lafhartig vleesch schrikt voor de beproeving der verdrukking terug, door welke de zegeningen komen. God heeft ze evenwel te zamen gevoegd, en zij kunnen niet gescheiden worden. Ik geloof nooit een enkelen geestelijken zegen te hebben genoten, die niet onder of door verdrukking of door beproeving kwam; en ook weet ik, dat wij niet gepast zijn voor geestelijke zegeningen, tenzij ons de oven er voor toebereidt. Er blijkt maar geen wezenlijk, ernstig roepen of verlangende begeerte naar een Goddelijken zegen te zijn, tenzij wij door drukkende noodzakelijkheid vernederd en verootmoedigd zijn geworden. Ik heb altijd ondervonden, dat dit de plaats is waar de meest opregte en ernstige gebeden en zuchten tot den Heere worden geslaakt, en waar de Heere Jezus Christus der ziele dierbaar wordt. Deze verdrukkingen en beproevingen ontdoen ons van de wereld en de wereldsche dingen als ook van onze eigen wijsheid, sterkte en geregtigheid, en dat doet ons verlangen naar geestelijke zegeningen, als daar zijn: het onderwijs van den Heere zelven, Zijne kracht te hebben geopenbaard in onze zwakheid, van al onze zonden gewasschen te worden in Zijn verzoenend bloed, en bekleed te worden met Zijne heerlijke en volmaakte geregtigheid. En deze gebeden en begeerten zijn niet enkel woorden of vormelijke uitdrukkingen, maar de wezenlijke verzuchtingen en ernstige begeerten van eene ziel, die de behoefte aan die alle gevoelt. Ik weet, dat dit mijne ervaring was sints ik onder mijne tegenwoordige verdrukking geweest ben; en ik spreek dus niet van dingen die verre zijn, maar die voor de hand liggen. Hizkia mogt op zijn krankbed zeggen: 'Bij deze dingen leeft men, en in alle dezen is het leven van mijnen geest.'
Ik zou gaarne, indien het des Heeren wil geweest had, te Bath, Trowbridge en Leicester gesproken hebben van die Goddelijke wezenlijkheden, die ik voor mijzelven meen gekend en aanschouwd te hebben. Maar het mogt mij niet gebeuren, en ik wensch mij, door de genade Gods, te onderwerpen. Ik verzeker mij volkomen waardig te. zijn geheel van Hem verstooten te worden, en nooit weder bruikbaar te zijn hetzij door tong of pen; zoodat,

wanneer ik op mijzelven zie, dan zou ik niet lang of ver behoeven te zoeken naar de oorzaak van mijne krankheid, want ik weet mij zelve waardig te zijn den eeuwigen toorn en gramschap des Heeren. Op welken grond ook anderen mogen staan, er is een rustpunt waarop ik, zelfs geen enkel oogenblik, kan vertrouwen, en dat is mijn eigen geregtigheid En als wij een fondament hebben om op te staan, — en hoe zullen wij anders voor den tijd of eeuwigheid bestaan? — welke rots is er voor onze voeten dan de rots, door God in Zion gelegd? Uitgedreven zijnde van elke andere rustplaats door de Wet van God, de overtuiging van ons geweten, en een gezigt van ons vreeselijk zondig hart gevoelen wij ons gedrongen, wanneer het roeping is, ook anderen te wijzen op het gevaarlijke van zulk een zandgrond als het eigen zelf is; en eenigermate de zaligheid en gepastheid van den Heere Jezus Christus hebbende gevoeld en aanschouwd, kunnen wij Hem anderen voorstellen als een zeker fondament, naarmate het den Heere behaagt dat aan hunne harten te openbaren.

Wij hadden Dingsdag avond eene goede vergadering te Abingdon. Ik gevoelde eene aangename gemoedsgestalte, en ik geloof, dat er iets was van de kracht en tegenwoordigheid des Heeren; en ik herinner mij niet, de vergadering te Abingdon ooit zoo aandachtig en stil te hebben zien luisteren. Op den dag des Heeren is er gewoonlijk nog al wat gedrang, en dit neemt dan wel iets van de aandacht weg; maar dit jaar was de stilste en minst opgewekte vergadering, die ik sints verscheidene jaren gekend heb.

De Temperance Hall was goed bezet. Het aantal werd geschat op vierhonderd. Ik hoop, dat de Heere aanstaande Zondag met u en de vergadering zal zijn te Stamford.

Uw zeer toegenegen, J. C. P.